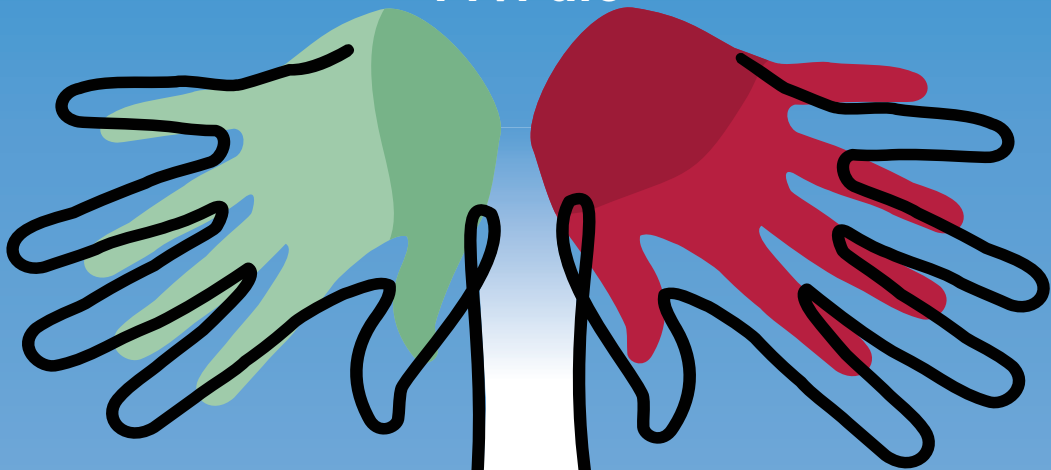

**POSEBNI NASTAVNI
PLANOVI I PROGRAM ZA
OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU
ZA UČENIKE S TEŠKOĆAMA
U RAZVOJU**

Prvi dio

Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

**POSEBNI NASTAVNI
PLANOVI I PROGRAM
ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU
ZA UČENIKE S TEŠKOĆAMA
U RAZVOJU**

Prvi dio

**Posebni nastavni planovi i program
za osnovnu i srednju školu
za učenike s teškoćama u razvoju**
Prvi dio

NAKLADNIK:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih

ZA NAKLADNIKA:

Radovan Fuchs, ministar

UREDNICI:

Ivan Milanović-Litre
Iva Ivanković
Sonja Rupčić Petelinc
Marijana Gojčeta
Snježana Gernhardt

LEKTURA:

Ana Širinić
Božica Vuić

KOREKTURA:

Marija Odak Zidanić

KONCEPT I GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Inti, Zagreb

TISAK:

Grafički zavod Hrvatske d. o. o.

Naklada:

400

Zagreb, lipanj 2024.

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001226149.

ISBN 978-953-8374-00-5 (cjelina)

ISBN 978-953-8374-02-9 (1. dio)

© Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske
Donje Svetice 38, 10000 Zagreb, Hrvatska
Tel.: +385 (0) 1 4569 000
E-pošta: kabinetMZO@mzom.hr
URL: <https://mzom.gov.hr>

**POSEBNI NASTAVNI
PLANOVI I PROGRAM ZA
OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU
ZA UČENIKE S TEŠKOĆAMA
U RAZVOJU**

Prvi dio

Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Sadržaj

Odluka o donošenju nastavnih planova posebnih kurikuluma za osnovnu školu	9
Odluka o izmjeni Odluke o donošenju nastavnih planova posebnih kurikuluma za osnovnu školu	15
Odluka o donošenju Nastavnog plana posebnih kurikuluma za srednju školu	16
Odluka o izmjeni Odluke o donošenju Nastavnog plana posebnih kurikuluma za srednju školu	18
Odluka o izmjeni Odluke o donošenju Nastavnog plana posebnih kurikuluma za srednju školu	19
Odluka o donošenju Posebnoga nastavnog programa za osnovnu i srednju školu za učenike s teškoćama u razvoju	20
Posebni nastavni program za osnovnu i srednju školu za učenike s teškoćama u razvoju	22
1. JEZIČNO-KOMUNIKACIJSKO PODRUČJE	23
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik	24
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Engleski jezik	118
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Njemački jezik	180
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Francuski jezik	246
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Talijanski jezik	320
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Španjolski jezik	390
2. MATEMATIČKO PODRUČJE	462
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Matematika	463
3. PRIRODOSLOVNO PODRUČJE.	525
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Priroda i društvo	526
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Priroda	551
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Čovjek i okolina	579

4. TEHNIČKO I INFORMATIČKO PODRUČJE	594
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Informatika	595
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Tehnička kultura	652
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Domaćinstvo	698
5. DRUŠTVENO-HUMANISTIČKO PODRUČJE	753
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Društvo	754
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Katolički vjeronauk	777
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Pravoslavni vjeronauk	840
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Islamski vjeronauk	860
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Etika	878
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Politika i gospodarstvo	895
6. UMJETNIČKO PODRUČJE	909
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Likovna kultura	910
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Glazbena kultura	951
7. TJELESNO I ZDRAVSTVENO PODRUČJE	984
Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Tjelesna i zdravstvena kultura	985
Sudjelovali u izradi nastavnih planova posebnih kurikula za osnovnu i srednju školu	1043
Sudjelovali u izradi predmetnih kurikula Posebnoga nastavnog programa za osnovnu školu	1043
Sudjelovali u izradi predmetnih kurikula Posebnoga nastavnog programa za srednju školu	1046
Sudjelovali u izradi predmetnih kurikula / modula / skupova ishoda učenja za kvalifikacije u strukovnom obrazovanju	1047

PREDGOVOR

Poštovani učitelji edukacijski rehabilitatori, učitelji i nastavnici, stručni suradnici i ravnatelji, kvalitetno obrazovanje imperativ je koji, svojim stručnim i predanim radom, sukladno odabranom učiteljskom pozivu, svakodnevno omogućujete učenicima s teškoćama u razvoju. Individualnim, učeniku primjerenim i na učenika usmjerenim, pristupom stvarate uvjete za zadovoljenje njihovih odgojno-obrazovnih potreba, a implementacijom kurikula, usklađenih s njihovim funkcionalnim sposobnostima, mogućnostima, interesima i potrebama, omogućujete postizanje njihovih najviših odgojnih i obrazovnih postignuća. Uzimajući u obzir razvojne osobitosti i različite odgojno-obrazovne potrebe učenika s teškoćama u razvoju, u procesima učenja, poučavanja, iskazivanja naučenog te socijalizacije pružate im primjerenu odgojno-obrazovnu podršku te im pomažete biti aktivnim dionikom nastavnog procesa. Svojim profesionalnim i osobnim doprinosom stvarate promjene u odgojno-obrazovnom sustavu, a učenike s teškoćama u razvoju osposobljavate za samostalan svakodnevni život i rad.

Odgoj i obrazovanje u Hrvatskoj temelji se na poštovanju ljudskih i dječjih prava i sloboda. Konvencijom o pravima djeteta, međunarodnim dokumentom koji je Hrvatska ratificirala 1991. godine, u cijelom su svijetu priznata prava djece na odgoj i obrazovanje u skladu s njihovim mogućnostima, kao i pravo na školovanje koje pridonosi njihovu razvoju i uključivanju u društvo. Također, Hrvatska je, kao država potpisnica Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, priznala djeci/učenicima s teškoćama u razvoju, odnosno osobama s invaliditetom, pravo na sveobuhvatno obrazovanje na svim razinama. Time se Hrvatska obvezala osigurati ravnopravno uključivanje učenika s teškoćama u razvoju u sustav odgoja i obrazovanja u zajednicama u kojima žive, na razumnu prilagodbu njihovim individualnim potrebama, pružanje stručne podrške, kao i kreiranje učinkovitih individualiziranih mjera potpore u okruženjima koja najviše pridonose njihovu akademskom i socijalnom razvoju.

Nacionalnim okvirnim kurikulumom za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (NOK, 2011.), kao i postavkama kurikulne reforme, omogućeno je donošenje Nastavnih planova posebnih kurikuluma za osnovnu školu (Narodne novine, broj 99/21 i 90/23) i Nastavnog plana posebnih kurikuluma za srednju školu (Narodne novine, broj 99/21, 90/23 i 28/24). Navedenim je omogućeno uvođenje strukturnih promjena u odgoj i obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju u Hrvatskoj jer su, uz postojeće, uvedeni novi nastavni predmeti te izrađeni novi kurikuli koji zamjenjuju nastavne programe iz 1996. godine.

Trajno unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja, od 2000. godine naovamo, vidljivo je u različitim strateškim dokumentima na nacionalnoj razini. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS 2030), krovni dokument strateškog planiranja koji predviđa daljnju modernizaciju sustava odgoja i obrazovanja, i Nacionalni plan razvoja sustava obrazovanja za razdoblje do 2027. (NPRSO), srednjoročni akt strateškoga obrazovnog planiranja koji sadrži mjere za preobrazbu i unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja, izravno su ili neizravno usmjereni prema individualiziranom pristupu stjecanja znanja i vještina te oblikovanju stavova potrebnih za uspješan (su)život u suvremenom društvu.

Posebni nastavni program za osnovnu i srednju školu za učenike s teškoćama u razvoju podrazumijeva prelazak na sustavno poučavanje koje razvija učenikove kompetencije, a ishode učenja usmjerava na učenikove sposobnosti, razvojne osobitosti i učenikove jake strane. Težište poučavanja prenosi se s usmjerenosti na odgojno-obrazovne sadržaje k usmjerenosti na odgojno-obrazovne ishode učenja.

Primjenom predmetnih kurikula posebnih programa uređuje se odgojno-obrazovna ponuda za učenike s teškoćama u razvoju sa svrhom stjecanja znanja, razvijanja sposobnosti i vještina te oblikovanja stavova potrebnih za što neovisnije življenje i aktivno uključivanje u radno i neposredno društveno okruženje. Uzimajući u obzir razvojne osobitosti pojedinog učenika, svaki od njih postaje aktivnim dionikom odgojno-obrazovnog procesa s ciljem zadovoljenja njegovih odgojno-obrazovnih potreba. Potrebno je pritom imati u vidu strukturne dijelove kurikulâ te njihovu predmetnu i međupredmetnu* povezanost i usmjerenost jednih na

* Kurikuli za sedam međupredmetnih tema (Osobni i socijalni razvoj, Zdravlje, Građanski odgoj i obrazovanje, Održivi razvoj, Poduzetništvo, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije i Učiti kako učiti) doneseni su tijekom prvoga tromjesečja 2019. godine.

druge. Učitelj/nastavnik taj je koji, uz podršku stručnih suradnika, osigurava primjenu kurikula te provođenje individualiziranoga i diferenciranog učenja i poučavanja.

Posebne nastavne planove i program za osnovnu i srednju školu za učenike s teškoćama u razvoju izradili su učitelji/nastavnici koji izvode nastavu po posebnom programu, kao i stručnjaci za odgoj i obrazovanje iz odgojno-obrazovnih ustanova, agencija nadležnih za odgoj i obrazovanje i akademske zajednice a uz sve-srdnu pomoć i koordinaciju djelatnika i predstavnika Ministarstva znanosti i obrazovanja. Ovom prilikom svima njima iskazujem zahvalnost na stručnome i osobnom angažmanu tijekom izrade predmetnih kurikula posebnih programa. Zahvalnost izražavam i zainteresiranoj javnosti koja je svojim prijedlozima tijekom e-savjetovanja u značajnoj mjeri pridonijela unaprjeđenju kurikula.

Pozivam sve dionike odgojno-obrazovnog procesa koji u sustavu obrazovanja i socijalne skrbi rade s učenicima s teškoćama u razvoju da svojim aktivnim pristupom pridonese što kvalitetnijoj primjeni kurikula ovoga posebnog programa jer tako sudjeluju u unaprjeđenju odgojno-obrazovnog procesa i u formiranju sretnoga, kompetentnog i uspješnog pojedinca. Vi ste ti koji u suradnji s roditeljima kreirate budućnost sadašnjih i novih generacija. Na tom će vam putu nadležna ministarstva biti stalna pomoć i podrška te istinski partner u svladavanju izazova s kojima se suočavate s ciljem promicanja cjelovitog razvoja te osobne, emocionalne, tjelesne, obrazovne i socijalne dobrobiti svakog učenika.

Očekuje se da će implementacija ovih kurikula pridonijeti daljnjem unaprjeđenju kvalitete inkluzivnog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj, kao i dosljednoj primjeni propisa koji uokviruju inkluzivni odgoj i obrazovanje. Tome će svakako pridonijeti i smjernice koje će u idućem koraku biti izrađene, a koje će odgojno-obrazovnim djelatnicima poslužiti kao okvir za planiranje, realizaciju i vrednovanje odgojno-obrazovnog procesa te vodič u izradi individualiziranih i diferenciranih kurikula, kao i u odabiru optimalnih oblika i sadržaja odgojno-obrazovne podrške učenicima s teškoćama u razvoju.

prof. dr. sc. Radovan Fuchs
ministar znanosti, obrazovanja i mladih

Na temelju članka 27. stavka 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20) ministar znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU O DONOŠENJU NASTAVNIH PLANOVA POSEBNIH KURIKULUMA ZA OSNOVNU ŠKOLU¹

I.

Ovom Odlukom donose se nastavni planovi posebnih kurikuluma za osnovnu školu.

II.

Sastavni dio ove Odluke su:

- Nastavni plan posebnih kurikuluma za osnovnu školu,
- Nastavni plan posebnih kurikuluma za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada,
- Nastavni plan posebnih kurikuluma za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada za učenike s poremećajem iz spektra autizma,
- Nastavni plan programa produženoga stručnog postupka,
- Nastavni plan programa edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka,
- Nastavni plan rehabilitacijskih programa.

III.

Početak primjene ove Odluke stavlja se izvan snage nastavni planovi odgoja i osnovnog školovanja učenika s teškoćama u razvoju koji su sastavni dio Nastavnih planova i programa odgoja i školovanja učenika s teškoćama u razvoju (Glasnik Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Posebno izdanje, broj 4, Zagreb, rujna 1996.) i Nastavnih planova i programa odgoja i osnovnog školovanja učenika s autističnim poremećajima (Glasnik Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Posebno izdanje, broj 16, Zagreb, prosinac 1997.).

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, a primjenjuje se od školske godine 2023./2024.

Klasa: 602-02/21-05/00024

Urbroj: 533-09-21-0001

Zagreb, 7. rujna 2021.

Ministar

prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

¹ Narodne novine, broj 99/21.

NASTAVNI PLAN POSEBNIH KURIKULUMA ZA OSNOVNU ŠKOLU

PREDMETNI KURIKULUMI	GODIŠNJI BROJ SATI PO RAZREDIMA							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
OBVEZNI								
Hrvatski jezik	175	175	175	175	175	175	175	175
Likovna kultura	35	35	35	35	35	35	35	35
Glazbena kultura	35	35	35	35	35	35	35	35
Matematika	140	140	140	140	140	140	140	140
Priroda i društvo	70	70	70	105				
Priroda ¹					70	70	105	105
Društvo ²					70	70	70	70
Tehnička kultura					70	70	105	105
Domaćinstvo ³					70	70	70	70
Informatika					70	70		
Tjelesna i zdravstvena kultura	105	105	105	70	70	70	70	70
UKUPNO (tjedno)	16	16	16	16	23	23	23	23
IZBORNI								
Vjeronauk	70	70	70	70	70	70	70	70
Informatika	35	35	35	35			70	70
Strani jezik	35	35	35	35	35	35	35	35
DRUGI OBLICI NASTAVE								
Sat razrednika	35	35	35	35	35	35	35	35
Izvannastavne aktivnosti ⁴	35	35	35	35	70	70	70	70
DRUGI OBLICI RADA								
Program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka ⁵	140	140	140	140	140	140	140	140
Program produženoga stručnog postupka ⁶	875	875	875	875	875	875	875	875
Rehabilitacijski program ⁷	420	420	420	420	420	420	420	420
MEĐUPREDMETNE TEME								
Održivi razvoj	Izvide se međupredmetno u okviru satnice nastavnih predmeta i sata razrednika.							
Građanski odgoj i obrazovanje								
Zdravlje								
Osobni i socijalni razvoj								
Učiti kako učiti								
Poduzetništvo								
Uporaba IKT								

¹ Nastavni sadržaji kemije, fizike i biologije niže razine ishoda učenja.

² Nastavni sadržaji povijesti i geografije niže razine ishoda učenja.

³ Novi predmetni kurikulum Domaćinstvo provodi učitelj edukacijski rehabilitator u okviru svog tjednog zaduženja.

⁴ Izvannastavne aktivnosti su obvezne od 1. do 4. razreda, a od 5. do 8. razreda učenici se u njih uključuju po vlastitoj odluci.

⁵ Program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka ne predstavlja dodatno opterećenje satnice učenika.

⁶ Program produženoga stručnog postupka (PSP) je posebnost programa za učenike s teškoćama u razvoju te kao takav ne predstavlja opterećenje već način i prigodu za poticanje razvoja cjelokupnoga učenikova potencijala. Nije obavezan za učenike. 25 je maksimalan broj sati tjedno, no učenik može biti uključen u manji broj sati dnevno/tjedno/godišnje, ovisno o potrebi.

⁷ Rehabilitacijski program se provodi, u pravilu, za vrijeme PSP-a te ne predstavlja dodatno opterećenje satnice.

NASTAVNI PLAN POSEBNIH KURIKULUMA ZA STJECANJE KOMPETENCIJA U AKTIVNOSTIMA SVAKODNEVNOGA ŽIVOTA I RADA

PREDMETNI POSEBNI KURIKULUMI	GODIŠNJI BROJ SATI PO SKUPINAMA		
	OD 7. DO 10. G.	OD 11. DO 15. G.	OD 16. DO 21. G.
OBVEZNI			
Tjelesna i zdravstvena kultura	140	140	105
Radni odgoj	70	140	
Izobrazba u obavljanju poslova			350
Upoznavanje uže i šire okoline	70	105	70
Hrvatski jezik i komunikacija	140	140	105
Matematičke vještine	70	70	70
Skrb o sebi	105	70	35
Domaćinstvo ¹		35	70
Socijalizacija	35	35	35
Likovna i glazbena kultura	70	105	70
UKUPNO (tjedno)	20	24	26
IZBORNI			
Vjeronauk	35	35	35
Osnove stranog jezika ¹		35	35
Osnove informatike ¹		35	35
DRUGI OBLICI NASTAVE			
Sat razrednika	35	35	35
Izvanastavne aktivnosti	35	35	35
DRUGI OBLICI RADA			
Program produženoga stručnog postupka ²	875	875	875
Rehabilitacijski program ³	420	420	420
MEĐUPREDMETNE TEME			
Održivi razvoj	Izvođe se međupredmetno u okviru satnice nastavnih područja i sata razrednika.		
Gradanski odgoj i obrazovanje			
Zdravlje			
Osobni i socijalni razvoj			
Učiti kako učiti			
Poduzetništvo			
Uporaba IKT			

¹ Nove predmetne posebne kurikulume Domaćinstvo, Osnove stranog jezika i Osnove informatike, u pravilu, provodi učitelj edukacijski rehabilitator u okviru svog tjednog zaduženja.

² U program produženoga stručnog postupka (PSP) nisu uključeni svi učenici. Program PSP-a je posebnost programa za učenike s teškoćama u razvoju te kao takav ne predstavlja opterećenje već način i prigodu za poticanje razvoja cjelokupnog učenikova potencijala. Nije obavezan za učenike. 25 je maksimalan broj sati tjedno, no učenik može biti uključen u manji broj sati dnevno/tjedno/godišnje, ovisno o potrebi.

³ Rehabilitacijski program se provodi, u pravilu, za vrijeme PSP-a te ne predstavlja dodatno opterećenje satnice.

**NASTAVNI PLAN POSEBNIH KURIKULUMA ZA STJECANJE
KOMPETENCIJA U AKTIVNOSTIMA SVAKODNEVNOGA ŽIVOTA I
RADA ZA UČENIKE S POREMEĆAJEM IZ SPEKTRA AUTIZMA**

PREDMETNI POSEBNI KURIKULUMI	GODIŠNJI BROJ SATI PO SKUPINAMA		
	OD 7. DO 10. G.	OD 11. DO 15. G.	OD 16. DO 21. G.
OBVEZNI			
Tjelesna i zdravstvena kultura	140	175	105
Jezik i komunikacija	175	210	105
Vještine svakodnevnog života	140	175	210
Socijalne vještine	105	140	140
Matematičke vještine	70	70	
Likovna i glazbena kultura	70	70	70
Izobrazba u obavljanju poslova			280
UKUPNO (tjedno)	20	24	26
IZBORNI			
Vjeronauk	35	35	35
Osnove stranog jezika ¹		35	35
Osnove informatike ¹		35	35
DRUGI OBLICI NASTAVE			
Sat razrednika	35	35	35
Izvannastavne aktivnosti	35	35	35
DRUGI OBLICI RADA			
Program produženoga stručnog postupka ²	875	875	875
Rehabilitacijski program ³	420	420	420

¹ Nove predmetne posebne kurikulume Osnove stranog jezika i Osnove informatike, u pravilu, provodi učitelj edukacijski rehabilitator u okviru svog tjednog zaduženja.

² U program produženoga stručnog postupka (PSP) nisu uključeni svi učenici. Program PSP-a je posebnost programa za učenike s teškoćama u razvoju te kao takav ne predstavlja opterećenje već način i prigodu za poticanje razvoja cjelokupnog učenikova potencijala. Nije obavezan za učenike. 25 je maksimalan broj sati tjedno, no učenik može biti uključen u manji broj sati dnevno/tjedno/godišnje, ovisno o potrebi.

³ Rehabilitacijski program se provodi, u pravilu, za vrijeme PSP-a te ne predstavlja dodatno opterećenje satnice.

Napomena: Nastavni plan posebnih kurikuluma za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada za učenike s poremećajem iz spektra autizma provodi se u posebnim odgojno-obrazovnim skupinama ustrojenim isključivo za učenike s poremećajem iz spektra autizma.

NASTAVNI PLAN PROGRAMA PRODUŽENOGA STRUČNOG POSTUPKA

PROGRAM PRODUŽENOGA STRUČNOG POSTUPKA	BROJ SATI		
	DNEVNO	TJEDNO	GODIŠNJE
Pomoć u učenju i primjena znanja i vještina	2	10	350
Edukacijsko-rehabilitacijski program			
Govorno-jezične vježbe	2	10	350
Poticanje komunikacijskih vještina			
Trening socijalnih vještina			
Modifikacija ponašanja			
Kognitivne strategije učenja			
Rehabilitacija putem pokreta			
Rehabilitacija igrom			
Metode kreativne terapije i art/ekspresivnih terapija			
Bazična perceptivno-motorička stimulacija			
Program poticanja socijalne uključenosti			
Aktivnosti svakodnevnog življenja	1	2	70
Strukturirane slobodne aktivnosti		3	105
Kreativne radionice	5	25	875
UKUPNO			

NASTAVNI PLAN PROGRAMA EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKIH POSTUPKA

PROGRAM EDUKACIJSKO- -REHABILITACIJSKIH POSTUPKA	GODIŠNJI BROJ SATI PO RAZREDIMA							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Pomoć u učenju i primjena znanja i vještina	70	70	70	70	70	70	70	70
Edukacijsko-rehabilitacijski postupci	70	70	70	70	70	70	70	70
UKUPNO (tjedno)	4	4	4	4	4	4	4	4

NASTAVNI PLAN REHABILITACIJSKIH PROGRAMA

REHABILITACIJSKI PROGRAM ¹	GODIŠNJI BROJ SATI
Muzikoterapija	420
Psihoterapijski postupci	
Art terapija	
Kineziterapija	
Orijentacija i kretanje	
Tiflotehnička obuka	
Vježbe vida	
Vježbe svakodnevnih vještina	
Obuka za Brailleovo pismo	
Uključujući znakovni i slikovni jezik	
Senzorna integracija	
Primijenjena analiza ponašanja (ABA)	
Metode kreativne terapije	
UKUPNO (tjedno)	

¹ Za provedbu rehabilitacijskih programa potrebna je licenca ili dodatno stručno osposobljavanje.

Na temelju članka 27. stavka 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20) ministar znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O DONOŠENJU NASTAVNIH PLANOVA POSEBNIH KURIKULUMA ZA OSNOVNU ŠKOLU²

I.

U točki IV. Odluke o donošenju nastavnih planova posebnih kurikuluma za osnovnu školu («Narodne novine», broj 99/21), iza riječi: »Narodnim novinama«, riječi: »a primjenjuje se od školske godine 2023./2024.« zamjenjuju se riječima: »a primjenjuje se od školske godine 2024./2025., osim Nastavnoga plana posebnih kurikuluma za osnovnu školu koji se primjenjuje:

- od školske godine 2024./2025. za učenike od 1. do 8. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, Priroda, Informatika, Tehnička kultura, Domaćinstvo, Društvo, Vjeronauk, Likovna kultura, Glazbena kultura i Tjelesna i zdravstvena kultura
- od školske godine 2024./2025. za učenike 1. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2025./2026. za učenike 2. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2026./2027. za učenike 3. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2027./2028. za učenike 4. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2028./2029. za učenike 5. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2029./2030. za učenike 6. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2030./2031. za učenike 7. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2031./2032. za učenike 8. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik.«

II.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-02/23-05/00016

Urbroj: 533-06-23-0001

Zagreb, 24. srpnja 2023.

Ministar
prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

² Narodne novine, broj 90/23.

Na temelju članka 27. stavka 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20) ministar znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA POSEBNIH KURIKULUMA ZA SREDNJU ŠKOLU³

I.

Ovom Odlukom donosi se Nastavni plan posebnih kurikuluma za srednju školu.

II.

Sastavni dio ove Odluke je Nastavni plan posebnih kurikuluma za srednju školu.

III.

Početak primjene ove Odluke stavlja se izvan snage nastavni planovi odgoja i srednjeg školovanja učenika s teškoćama u razvoju koji su sastavni dio Nastavnih planova i programa odgoja i školovanja učenika s teškoćama u razvoju (Glasnik Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Posebno izdanje, broj 4, Zagreb, rujan 1996.).

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od školske godine 2023./2024.

Klasa: 602-03/21-05/00032

Urbroj: 533-09-21-0001

Zagreb, 7. rujna 2021.

Ministar

prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

³ Narodne novine, broj 99/21.

NASTAVNI PLAN POSEBNIH KURIKULUMA ZA SREDNJU ŠKOLU

PREDMETNI KURIKULUMI	GODIŠNJI BROJ SATI		
	I.	II.	III.
OBVEZNI			
Hrvatski jezik	105	105	96
Politika i gospodarstvo			32
Tjelesna i zdravstvena kultura	70	70	64
Matematika	105	70	64
Informatika	35	35	32
Strani jezik	35	35	32
Čovjek i okolina	35	35	
UKUPNO I (tjedno)	11	10	10
IZBORNI			
Vjeronauk/Etika	35	35	32
Domaćinstvo/Tehnička kultura	35	35	32
DRUGI OBLICI NASTAVE			
Sat razrednog odjela	35	35	32
UKUPNO II (tjedno)	3	3	3
STRUKOVNI			
Tehnologija zanimanja-strukovni sadržaji s vježbama	140	140	96
Stručna praksa	490	490	640
UKUPNO III (tjedno)	18	18	23
UKUNO (I+II+III)	32	31	36
DRUGI OBLICI RADA			
Program produženoga stručnog postupka ¹ (tjedno/godišnje)	18 (630)	18 (630)	18 (576)

¹ Program produženoga stručnog postupka (PSP) je posebnost programa za učenike s teškoćama u razvoju te kao takav ne predstavlja opterećenje već način i prigodu za poticanje razvoja cjelokupnoga učenikova potencijala. Nije obavezan za učenike. Maksimalan broj sati tjedno je 18, no, ovisno o potrebi, učenik može biti uključen u manji broj sati dnevno/tjedno/godišnje.

Na temelju članka 27. stavka 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 64/20 i 151/22) ministar znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU O IZMJENI ODLUKE O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA POSEBNIH KURIKULUMA ZA SREDNJU ŠKOLU⁴

I.

U Odluci o donošenju Nastavnog plana posebnih kurikuluma za srednju školu («Narodne novine», broj 99/21) točka IV. mijenja se i glasi:

»Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se za učenike I. razreda srednje škole od školske godine 2024./2025., za učenike 2. razreda od školske godine 2025./2026., a za učenike 3. razreda od školske godine 2026./2027.«

II.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-03/21-05/00032

Urbroj: 533-05-23-0003

Zagreb, 27. srpnja 2023.

Ministar
prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

⁴ Narodne novine, broj 90/23.

Na temelju članka 27. stavka 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22 i 156/23) ministar znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU O IZMJENI ODLUKE O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA POSEBNIH KURIKULUMA ZA SREDNJU ŠKOLU⁵

I.

U Odluci o donošenju Nastavnog plana posebnih kurikuluma za srednju školu («Narodne novine», broj 99/21 i 90/23) točka IV. mijenja se i glasi:

»Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se za učenike I. razreda srednje škole od školske godine 2025./2026., za učenike II. razreda od školske godine 2026./2027., a za učenike III. razreda od školske godine 2027./2028.«

II.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-03/21-05/00032

Urbroj: 533-05-24-0005

Zagreb, 5. ožujka 2024.

Ministar
prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

⁵ Narodne novine, broj 28/24.

Na temelju članka 65. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20, 133/20, 151/22 i 156/23) ministar znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU O DONOŠENJU POSEBNOGA NASTAVNOG PROGRAMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU ZA UČENIKE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU⁶

I.

Ovom odlukom donosi se Posebni nastavni program za osnovnu i srednju školu za učenike s teškoćama u razvoju.

II.

Sastavni je dio ove Odluke Posebni nastavni program za osnovnu i srednju školu za učenike s teškoćama u razvoju.

III.

Početak primjene ove Odluke stavlja se izvan snage:

- nastavni programi odgoja i osnovnoga školovanja učenika s teškoćama u razvoju koji su sastavni dio Nastavnih planova i programa odgoja i školovanja učenika s teškoćama u razvoju (Glasnik Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Posebno izdanje, broj 4, Zagreb, rujan 1996.)
- nastavni programi odgoja i srednjega školovanja učenika s teškoćama u razvoju koji su sastavni dio Nastavnih planova i programa odgoja i školovanja učenika s teškoćama u razvoju (Glasnik Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Posebno izdanje, broj 4, Zagreb, rujan 1996.)

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, a primjenjuje se:

- od školske godine 2024./2025. za učenike od 1. do 8. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, Priroda, Informatika, Tehnička kultura, Domaćinstvo, Društvo, Katolički vjeronauk, Pravoslavni vjeronauk, Islamski vjeronauk, Likovna kultura, Glazbena kultura i Tjelesna i zdravstvena kultura
- od školske godine 2024./2025. za učenike 1. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2025./2026. za učenike 2. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2025./2026. za učenike 1. razreda srednje škole
- od školske godine 2026./2027. za učenike 3. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2026./2027. za učenike 2. razreda srednje škole

⁶ Narodne novine, broj 42/24.

- od školske godine 2027./2028. za učenike 4. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2027./2028. za učenike 3. razreda srednje škole
- od školske godine 2028./2029. za učenike 5. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2029./2030. za učenike 6. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2030./2031. za učenike 7. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik
- od školske godine 2031./2032. za učenike 8. razreda osnovne škole za nastavne predmete: Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Talijanski jezik i Španjolski jezik.

Klasa: 602-01/23-01/00079

Urbroj: 533-06-24-0001

Zagreb, 18. ožujka 2024.

Ministar

prof. dr. sc. Radovan Fuchs, v. r.

POSEBNI NASTAVNI PROGRAM ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU ZA UČENIKE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

UVOD

Jedan je od ciljeva općega odgoja i obrazovanja stjecanje ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi te drugim podzakonskim aktima, kao i Nacionalnim okvirnim kurikulumom za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (NOK, 2011.) omogućeno je djeci i učenicima s teškoćama u razvoju u Hrvatskoj stjecanje navedenih kompetencija u skladu s njihovim mogućnostima i potrebama.⁷

Donošenje posebnoga programa za osnovnu i srednju školu za učenike s teškoćama u razvoju prelazak je na kompetencijski sustav i učenička postignuća (ishode učenja) usmjerena na sposobnosti, razvojne osobitosti i učenikove druge jake strane. Cilj je ovoga posebnoga programa omogućiti učenicima s teškoćama u razvoju stjecanje znanja, razvijanje sposobnosti i vještina te oblikovanje stavova potrebnih za budući život i rad i/ili nastavak obrazovanja, kao i što neovisnije svakodnevno življenje te što aktivnije uključivanje u neposredno društveno okružje. Važna je komponenta učenja učenikov osobni razvoj te stjecanje kompetencije pismenosti, kompetencije višejezičnosti, matematičke kompetencije, kompetencije u prirodoslovlju, digitalne kompetencije, osobne i socijalne kompetencije, kompetencije učenja kako učiti, kompetencije građanstva i poduzetničke kompetencije.

Tijekom cijeloga odgojno-obrazovnoga procesa neophodno je uvažavati psihofizičke osobitosti učenika te sukladno tome prilagoditi odgojno-obrazovne strategije i metodičko-didaktičke postupke i osigurati primjerenu vrstu i razinu odgojno-obrazovne potpore.

Koncept posebnih kurikula izrađenih u sklopu ovoga programa slijedi sedam odgojno-obrazovnih područja (jezično-komunikacijsko područje, matematičko područje, prirodoslovno područje, tehničko i informatičko područje, društveno-humanističko područje, umjetničko područje, tjelesno i zdravstveno područje). Svako se odgojno-obrazovno područje sastoji od kratkoga uvodnog dijela i predmeta koji se u sklopu toga područja uče i poučavaju neovisno o tome radi li se o obveznim ili izbornim predmetima. Svaki predmetni kurikulum sadrži svrhu i opis predmeta, odgojno-obrazovne ciljeve učenja i poučavanja, strukturu (organizacijska područja), odgojno-obrazovne ishode, razradu ishoda s pokazateljem razine usvojenosti „dobar” (služi kao okvir prilikom procjene usvojenosti i razumijevanja dubine i širine pojedinoga ishoda), sadržaje i preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda, povezanost s drugim predmetima i međupredmetnim temama, učenje i poučavanje predmeta te vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda.

⁷ Na temelju Zakona o hrvatskom jeziku (NN 14/2024) u ovom se dokumentu upotrebljava pojam *kurikul* i njegove izvedenice. Kod navođenje srodnih dokumenata, koji su objavljeni prije stupanja Zakona o hrvatskom jeziku na snagu, u istom se značenju zadržava pojam *kurikulum* i njegove izvedenice.

1. JEZIČNO-KOMUNIKACIJSKO PODRUČJE

Temeljna je svrha jezično-komunikacijskoga područja omogućiti učenicima stjecanje znanja, razvoj sposobnosti i vještina te usvajanje vrijednosti i stavova povezanih s jezikom, komunikacijom i kulturom, osposobiti učenike za učinkovitu i kontekstu primjerenu komunikaciju razvijajući jezične djelatnosti slušanja, čitanja, govorenja i pisanja. Jezično-komunikacijsko područje posebnih programa obuhvaća učenje i poučavanje hrvatskoga jezika i stranih jezika (engleskoga, francuskog, njemačkog, španjolskog i talijanskog).

Jezik kao sredstvo izražavanja i komuniciranja podloga je za učenje svih ostalih područja i predmeta, njime se izražava kulturno nasljeđe i prenosi kultura življenja pa je temelj za cjeloživotno učenje. Usvajanjem i ovladavanjem hrvatskim standardnim jezikom i stranim jezicima omogućuje se učenicima stjecanje komunikacijskih, funkcionalnih, međukulturnih, kulturnih i digitalnih kompetencija.

Otvorenost, razvojnost i fleksibilnost kurikula jezično-komunikacijskog područja posebnih programa osnovnoškolskoga i srednjoškolskog obrazovanja omogućuje odabir sadržaja u skladu s interesima i mogućnostima učenika te tako doprinosi njihovu osobnom razvoju.

Struktura područja: Hrvatski jezik, Engleski jezik, Francuski jezik, Njemački jezik, Španjolski jezik, Talijanski jezik.

POSEBNI KURIKUL NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

A. Svrha i opis predmeta

Uvod

Učeniku je jezik najčešće sredstvo samospoznaje i spoznaje svijeta koji ga okružuje, a slušanje, govorenje, čitanje, pisanje i njihovo međudjelovanje, ponajprije razgovaranje i dopisivanje, pridonose njegovoj dobrobiti i omogućuju mu djelovanje u osobnim, obrazovnim, društvenim, kulturnim i poslovnim prigodama, posebice u skladu sa zahtjevima svijeta rada. U hrvatskim se školama poučava i uči hrvatski kao materinski i opći službeni jezik te hrvatski kao drugi jezik (okolinski i službeni jezik).

Posebni kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik objedinjene su sve razine odgojno-obrazovnoga procesa u kojima se poučava i uči hrvatski jezik tijekom osnovnoškolskoga i srednjoškolskog strukovnog odgoja i obrazovanja. Svi dijelovi posebnoga kurikula čine jedinstvenu cjelinu, stoga se i čitaju u kontekstu međusobne povezanosti i uvjetovanosti.

U opisu predmeta istaknuti su svrha i ciljevi predmeta, tj. zašto je važno poučavati i učiti hrvatski jezik.

Odgojno-obrazovni ciljevi poučavanja i učenja predmeta predstavljaju opća, najšire određena očekivanja o tome što će učenici u skladu sa svojim razvojnim osobitostima, individualnim potrebama te u skladu sa sustavom podrške moći učiniti na temelju poučavanja i učenja predmeta Hrvatski jezik.

Predmet se sastoji od tri međusobno povezana predmetna područja: hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo, kultura i mediji. Oni čine strukturu koja izravno određuje posebni kurikulum predmeta Hrvatski jezik u kojemu se iskazuju odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji.

Odgojno-obrazovni ishodi jasni su i nedvosmisleni iskazi očekivanja od učenika u pojedinoj godini, a proizlaze iz odgojno-obrazovnih ciljeva poučavanja i učenja predmeta Hrvatski jezik. Određeni su kao znanja, sposobnosti, vještine, stavovi i vrijednosti, a razvijaju se od prvoga razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje strukovne škole.

Osim odgojno-obrazovnih ishoda navode se sadržaji i preporuke za njihovo usvajanje. Odgojno-obrazovni sadržaji obuhvaćaju jasno usmjerenje poučavanja i učenja za svako predmetno područje: ključne pojmove za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda.

U rubrici Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda navode se smjernice za moguće prilagodbe, pristupe, metode i strategije poučavanja i učenja, izbor tekstnih vrsta na temelju razvojnih osobitosti i individualnih potreba učenika, početnih procjena učenikova znanja na temelju kojih se oblikuju sustavi podrške poučavanja i učenja za svakoga učenika, sposobnosti, vještina, stavova i interesa da bi se ovladalo jezičnom komunikacijskom kompetencijom u osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju.

Posebni kurikulum predmeta Hrvatski jezik povezan je i s drugim odgojno-obrazovnim područjima, međupredmetnim temama i drugim nastavnim predmetima, posebice sa strukovnim predmetima i svakodnevnim životom u osobnome i poslovnom svijetu.

U dijelu o poučavanju i učenju predmeta Hrvatski jezik navode se okvirne smjernice, uvažavajući razvojne osobitosti i individualne potrebe učenika, o načinima organizacije podrške, poučavanja i učenja predmeta te popis predloženih književnih tekstova za čitanje na ulomcima, a prema mogućnostima i za cjelovito čitanje. U dijelu o vrednovanju odgojno-obrazovnih ishoda navode se osnovni pristupi vrednovanju i elementi vrednovanja učenika s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama.

Učenicima se na svim razinama i u svim oblicima školovanja omogućuje razvoj i stjecanje jezične komunikacijske kompetencije, jezikoslovnih znanja, čitalačke pismenosti i medijske pismenosti nužnih za život i

rad, za pripremljenost za tržište rada te za razumijevanje književnosti kao umjetnosti riječi i temelja nacionalnoga identiteta.

Opis nastavnoga predmeta Hrvatski jezik

Hrvatski jezik službeni je jezik u Republici Hrvatskoj i jezik na kojemu se obrazuju svi učenici. U hrvatskim se školama hrvatski jezik poučava kao materinski i kao ini jezik. Osposobljenost za izražavanje na hrvatskome standardnom jeziku učenicima je polazište za učenje predmeta Hrvatski jezik, kao i svih drugih nastavnih predmeta, stoga im dobra ovladanost hrvatskim jezikom omogućuje ravnopravan pristup obrazovanju pa se predmet Hrvatski jezik poučava na svim odgojno-obrazovnim razinama. Učeći hrvatski jezik, učenici ovladavaju jezičnom komunikacijskom kompetencijom u skladu sa svojim razvojnim osobitostima, povezujući svoj organski, zavičajni idiom i hrvatski standardni jezik te stječu osnove čitalačke, medijske, kulturne i međukulturne pismenosti, što je preduvjet osobnomu razvoju i uspješnomu školovanju te kritičkomu odnosu prema pojavama u društvenome i poslovnom životu.

Svrha je poučavanja i učenja predmeta Hrvatski jezik osposobljavanje učenika za jasno, točno i prikladno sporazumijevanje hrvatskim standardnim jezikom, usvajanje osnovnih znanja o jeziku kao sustavu, slobodno izražavanje misli, osjećaja i stavova te spoznavanje vlastitoga, narodnog i nacionalnog jezično-kulturnog identiteta uvažavajući učenikove razvojne osobitosti i individualne potrebe. Učenicima se omogućuje primanje, razumijevanje, vrednovanje i stvaranje različitih govornih i pisanih tekstova, ponajprije nužnih za rad u struci, primjenom različitih strategija podrške i komunikacijskih strategija. Učenici razvijaju stav o nužnosti uporabe hrvatskoga standardnog jezika i pravila kulturne komunikacije. Osvješćuju i potrebu očuvanja hrvatskih narječja i govora te se stvaralački izražavaju na svojem organskom idiomu. Učenicima se omogućuje da, poštujući svoj jezik i jezike drugih naroda, razumiju i prihvaćaju međukulturne razlike te uočavaju i prevladavaju kulturne i jezične predrasude.

Književnost je umjetnost riječi i osobita uporaba jezika koju proučava znanost o književnosti. Književni je tekst umjetnička tvorevina koja ima osobnu, nacionalnu, kulturnu, društvenu i estetsku vrijednost. Učenike se različitim strategijama podrške potiče na literarno i estetsko čitanje književnih tekstova da bi se razvili u cjeloživotne čitatelje i ljubitelje umjetnosti riječi. Upoznaju i književnost kao umjetnost riječi – dio ljudske duhovne djelatnosti kojom se izražava estetsko iskustvo i omogućuje osobita vrsta spoznaje i zadovoljstva. Čitanje i upoznavanje književnosti hrvatskoga naroda, kulturnoga i civilizacijskog kruga te učenje o književnosti učenicima omogućuje stjecanje književnoga znanja, književne kulture i kulturnoga identiteta, a čitanje književnih tekstova europske i svjetske književnosti omogućuje pak razvijanje kulturne kompetencije i međukulturnoga razumijevanja. Osobita je vrijednost poučavanja i učenja književnosti i stvaralaštva razvijanje mašte i estetskih mjerila za prosuđivanje te doživljavanje književnosti kao izvora znanja, iskustva i vrijednosti.

Uloga i važnost hrvatskoga jezika u radu s učenicima koji uče prema posebnom kurikulumu uz individualizirane postupke posebno je značajna za unaprjeđivanje učenikova sporazumijevanja u užoj i široj okolini te za izražavanje misli, osjećaja i potreba. Sporazumijevanje se ostvaruje razumijevanjem primljene jezične poruke i odašiljanjem oblikovane zvučne ili pisane poruke.

Posebним kurikulumom potiče se razvijanje i ovladavanje svim jezičnim djelatnostima jezičnim primanjem (slušanjem, čitanjem), proizvodnjom (govorenjem, pisanjem) i međudjelovanjem (ponajprije razgovaranjem i dopisivanjem), kao i usvajanje znanja o jeziku kao sustavu, i to različitim oblicima i vrstama teksta te strategijama podrške s obzirom na različite osobitosti i individualne učenikove potrebe.

Za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda, razvoj i usvajanje temeljnih jezičnih djelatnosti, odnosno ovladavanje komunikacijskim i jezičnim vještinama važne su početne procjene sposobnosti učenika. Na temelju uvida u razine početnih sposobnosti, omogućuje se ciljano osmišljavanje aktivnosti učenja, sustavno praćenje i unaprjeđivanje napretka svakoga učenika.

Posebni kurikulum utemeljen je na načelu vertikalno-spiralnoga slijeda: odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji poučavaju se prema zahtjevnosti potičući cjelovito usvajanje učenikovih mogućnosti i uvažavajući njegove razvojne osobitosti i individualne potrebe, pri čemu je bitan i doživljaj osobnoga napretka i uspjeha u učenju o hrvatskome jeziku, književnosti i kulturi.

Ostala su načela posebnoga kurikula: načelo komunikacijske i estetske funkcionalnosti, načelo teksta, načelo cjelokupnosti komunikacijske prakse, načelo standardnoga jezika, načelo zavičajnosti, načelo razlikovanja i povezivanja jezičnih razina, načelo stvaralaštva u jeziku i jezikom te opća načela postupnosti, primjerenosti, zanimljivosti te unutarpredmetne povezanosti i uravnoteženosti. Tim se načelima u svim predmetnim područjima potiče razvoj cjelovitosti, jezičnoga i kulturnog identiteta, osjećaj domoljublja, nacionalne pripadnosti, povezanosti s hrvatskim manjinama i iseljenicima u cijelome svijetu te pripadnosti višekulturnoj i višejezičnoj zajednici europskih naroda u Hrvatskoj i Europi.

S obzirom na načelo opće naobrazbe i stručne usmjerenosti, nastava u srednjim strukovnim školama treba biti usmjerena prema općoj jezičnoj naobrazbi i potrebama izabrane struke i zanimanja: odabirom tekstnih vrsta svojstvenih pojedinoj struci, izučavanjem stručnih tekstova i stručnoga nazivlja, vježbama usmjerenima na potrebe budućega zanimanja primjenjujući odgovarajuće funkcionalne stilove u komunikacijskim situacijama.

Posebni kurikulum načelom didaktičkoga prijenosa poštuje spoznaje temeljnih znanosti predmeta Hrvatski jezik – jezikoslovlja i znanosti o književnosti, kao i njima srodnih obrazovnih i komunikacijskih znanosti. Stavljajući učenika u svoje središte, potiče ga da stečene spoznaje primjenjuje u svakodnevnome životu i međudjelovanju s drugim pojedincima, zajednicom i kulturom u cijelosti.

B. Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja

Učenik:

- ovladava temeljnim jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja i njihovim međudjelovanjem, ponajprije razgovaranjem i dopisivanjem, jezičnim znanjem i znanjem o hrvatskome jeziku kao sustavu; usvaja i stječe temeljne komunikacijske kompetencije nužne u svakodnevnome životu, u profesionalnim situacijama i u svijetu rada
- sluša i čita s razumijevanjem tekstove hrvatske, europske i svjetske književnosti i tekstove različitih sadržaja, struktura, stilova i namjene prema potrebama izabrane struke radi postizanja osobnih ciljeva, razvoja vlastita znanja i mogućnosti sudjelovanja u društvu; čita i interpretira tekstove hrvatske, europske i svjetske književnosti prema osobnome čitateljskom iskustvu i osnovnome znanju o književnosti; razvija čitalačku kulturu i navike, kritičko mišljenje i literarni ukus
- stvara pisane i govorne tekstove različitih sadržaja, struktura, namjena i stilova, ponajprije prema potrebama izabrane struke te onima koji su važni za svakodnevni život; ovladava općim i stručnim rječnikom odabrane struke i zanimanja; stječe naviku i potrebu za čitanjem različitih vrsta i oblika tekstova
- otkriva različite načine čitanja na literarnoj, estetskoj, spoznajnoj, kritičkoj i kreativnoj razini razvijajući iskustva čitanja koja oblikuju osobna iskustva te otvaraju nove spoznaje, potiču razvoj književnoga ukusa, mašte i refleksiju o svijetu, sebi i drugima
- pronalazi u različitim izvorima sadržaje i podatke o kojima kritički promišlja (procjenjuje njihovu pouzdanost i korisnost, prepoznaje kontekst i namjeru autora) te razvija medijsku pismenost za rješavanje problema i donošenje odluka u svakodnevnome i poslovnom životu
- poštuje, razvija i jača vlastiti jezični, nacionalni i kulturni identitet i osjećaj pripadnosti svojem narodu i državi; poštuje druge jezične i kulturne zajednice upoznajući svoju i tuđu kulturno-povijesnu baštinu te izgrađuje vlastiti svjetonazor njegujući moralne i estetske vrijednosti.

C. Struktura – područja predmetnoga posebnog kurikula

Predmet Hrvatski jezik organiziran je u tri međusobno povezana predmetna područja: hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo, kultura i mediji.

Pismenost se u ovome dokumentu određuje kao sposobnost razumijevanja, tumačenja i promišljanja u služenju pisanim tekstovima radi postizanja osobnih ciljeva, razvoja svojega znanja te vrednovanja tekstova različitih sadržaja i struktura. Tekstom se smatra svaki cjeloviti jezični izričaj u različitim vidovima. U svim se predmetnim područjima razvija jezična komunikacijska kompetencija.

Predmetno područje hrvatski jezik i komunikacija temelji se na poučavanju i učenju jezičnih znanja te na ovladavanju jezikom kao sustavom s uporabnoga stajališta. Stjecanje jezičnih znanja i znanja o jeziku utječe na razvoj mišljenja i osjećaja te motiviranost i potrebu za svrhovitom komunikacijom. Poučavanje i učenje komunikacijskim vještinama utemeljeno je na primjerima iz svakodnevnih komunikacijskih situacija i obuhvaća postupno ovladavanje komunikacijskim bontonom uz odabir komunikacijskih strategija prema razvojnim osobitostima i individualnim potrebama učenika.

Predmetno područje književnost i stvaralaštvo utemeljeno je na čitanju i recepciji književnoga teksta koji je iskaz umjetničkoga, jezičnog, spoznajnog i osobnog poimanja svijeta i stvarnosti. Čitanjem književnoga teksta potiče se osobni razvoj, opće znanje i promišljanje o svijetu i sebi, razmjena stavova i mišljenja o pročitanome, a u srednjoj strukovnoj školi i razvoj estetskih kriterija. Književni se tekst čitanjem stavlja u suodnos s drugim tekstovima te se tako ostvaruje smisao i svrha poučavanja. Zbog različitih razvojnih osobitosti učenika bitni su sadržaji kojima se omogućuje izbor prikladnih tekstova radi stjecanja čitateljske navike i čitateljske kulture. Učenici se na temelju svojega iskustva, interesa i doživljaja književnoga teksta potiču na stvaralačko izražavanje prema razvojnim osobitostima.

Predmetno područje kultura i mediji obuhvaća poimanje kulture, kulturne baštine i književnosti u svakodnevnome životu i društvu te razvijanje medijske pismenosti koja podrazumijeva sposobnost pristupanja medijima, razumijevanja i kritičkoga vrednovanja različitih uloga medija i medijskoga sadržaja.

Hrvatski jezik i komunikacija

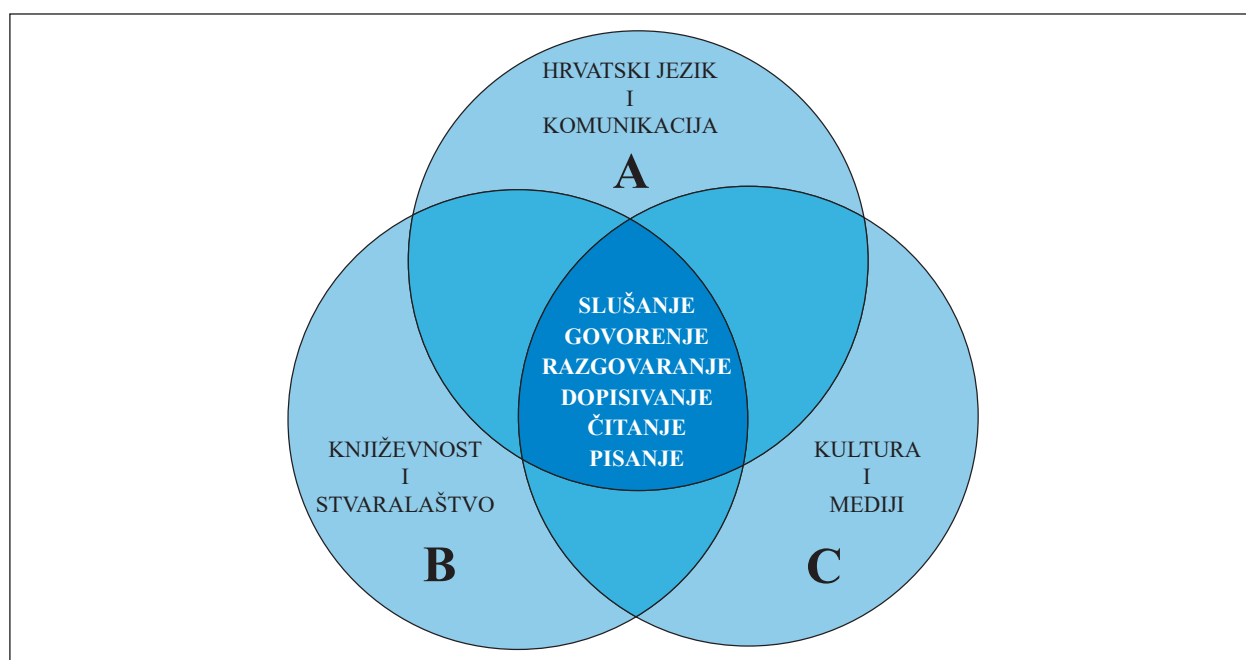
Predmetnim područjem hrvatski jezik i komunikacija omogućuje se ovladavanje uporabnim mogućnostima hrvatskoga jezika u jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja i međudjelovanja što omogućuje stjecanje jezične komunikacijske kompetencije na hrvatskome standardnom jeziku. U osnovnoj i srednjoj strukovnoj školi ono obuhvaća jezičnu, uporabnu i društvenojezičnu kompetenciju i čitalačku pismenost; komunikacijske vještine u različitim kontekstima, medijima i situacijama; komunikacijske strategije radi razumijevanja i stvaranja teksta na temelju stečenoga znanja i učenja; dubinsko, interpretativno, kreativno, kritičko, analitičko i sintetičko čitanje različitih vrsta tekstova; interpretaciju teksta, razumijevanje konteksta i značenjskih slojeva; stvaranje tekstova različitih vrsta i funkcionalnih stilova prema interesu i razvojnim osobitostima učenika te sposobnost služenja jezikom struke u govornome i pisanom izražavanju za učinkovito obavljanje zadataka na radnome mjestu te za razgovaranje s drugim ljudima.

Književnost i stvaralaštvo

Predmetnim područjem književnost i stvaralaštvo, uvažavajući učenikove razvojne osobitosti i individualne potrebe, obuhvaćeni su razumijevanje, analiza, interpretacija i prosuđivanje književnoga teksta radi osobnoga razvoja, stjecanja i razvijanja znanja i stavova te vlastitoga stvaralaštva; razumijevanje stvaralačke i umjetničke uloge jezika i njegova kulturnog značenja; stjecanje osnovnih književnoteorijskih znanja i uvida u odabrane tekstove hrvatske, europske i svjetske književnosti radi bogaćenja vlastitoga iskustva čitanja te razvoja kritičkoga i kreativnog mišljenja o književnome tekstu; povezivanje jezičnih djelatnosti, uporabe rječnika i stečenoga znanja radi razumijevanja teksta; potreba za čitanjem književnih tekstova bogaćenjem i pozitivan stav prema čitanju zbog potrebe i užitka; razvoj osobnoga i nacionalnog identiteta i razumijevanje općekulturnoga nasljeđa; stvaralačko izražavanje potaknuto različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

Kultura i mediji

Predmetnim područjem kultura i mediji, uvažavajući učenikove razvojne osobitosti i individualne potrebe, obuhvaćeni su razumijevanje kulture s gledišta svakodnevnoga života, s društvenoga gledišta i razumijevanje kulture u odnosu prema književnosti te utjecaj kulture na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta i uvažavanja međukulturnih različitosti; poticanje svjesnosti o jedinstvenosti i vrijednosti različitih mišljenja, stavova i ideja, društava i kultura radi uspješne komunikacije te razumijevanja drugih i drukčijih; znanje o sebi i drugima, uvažavanje različitih uvjerenja i vrijednosti i djelovanje u društvenoj zajednici; razvoj medijske pismenosti; kritički odnos prema medijskim porukama, razumijevanje utjecaja medija i njihovih poruka na društvo i pojedinca; stvaranje medijskih poruka i njihovo odgovorno odašiljanje.

Grafički prikaz jezičnih djelatnosti i predmetnih područja nastavnoga predmeta Hrvatski jezik

D. Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti po razredima i predmetnim područjima

Odgojno-obrazovnim ishodima jasno su i nedvosmisleno iskazana očekivanja od učenika u pojedinoj godini učenja koja se proširuju i produbljuju načelom vertikalno-spiralnoga slijeda od prvoga razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje strukovne škole. Ishodima su određena znanja, kompetencije, stavovi i vrijednosti. Odgojno-obrazovni ishodi tablično su prikazani i raspoređeni u rubrike: Odgojno-obrazovni ishod (polazni ishod), Razrada ishoda i Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda te rubrike Sadržaji i Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda. U prvoj rubrici tablice Odgojno-obrazovni ishod svaki je ishod označen, primjerice, PP SŠ HJ A.1.1: PP – posebni program, SŠ – srednja škola, HJ – nastavni predmet, A – predmetno područje hrvatski jezik i komunikacija (B – književnost i stvaralaštvo, C – kultura i mediji), 1. – razred, 1. – redni broj ishoda.

Sastavnica Razrada ishoda obuhvaća razradu odgojno-obrazovnoga ishoda, tj. polazni se ishod proširuje, produbljuje i razvija te obuhvaća sadržaje i aktivnosti. Pojedine se sastavnice Razrade ishoda podrazumijevaju kao usvojene i ne ponavljaju se iz razreda u razred, ali ako se početnom procjenom u pojedinom razrednom odjelu utvrdi da pojedine ishode većina učenika nije usvojila, poučavanjem i učenjem treba se omogućiti uvježbavanje i utvrđivanje znanja, automatizacija vještina te razvoj stavova, vrijednosti i strategija učenja u skladu s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama učenika do kraja srednjoškolskoga strukovnog obrazovanja.

U tekstu posebnoga kurikula nalazi se opis razine „dobar” usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda koja je očekivani pokazatelj razine usvojenosti ishoda, tj. okvir i polazište za procjenu usvojenosti i razumijevanja dubine i širine pojedinoga ishoda na kraju razreda ili odgojno-obrazovnoga ciklusa.

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda obuhvaćaju kratak opis onoga što je nužno i važno poučavati i učiti u skladu s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama učenika. U području hrvatski jezik i komunikacija navedeni su za svaki pojedini razred jezični pojmovi i tekstne vrste na kojima učenici usvajaju osnovna jezična znanja u osnovnoj školi, a u srednjoj strukovnoj školi to su, uz jezične pojmove i tekstne vrste, diskursi i funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika. Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda za područje književnost i stvaralaštvo čine popisi književnih vrsta za čitanje na ulomcima, a prema razvojnim osobitostima učenika i za cjelovito čitanje te popisi obveznih književnoteorijskih pojmova po razredima. Književni tekstovi u osnovnoj školi čitaju se na ulomcima i prema osobitostima učenika, a tekstovi za samostalno cjelovito čitanje uvode se postupno po razredima s obzirom na recepcijske i spoznajne mogućnosti učenika. U rubrici Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda za predmetno područje kultura i mediji navedeni su ključni pojmovi područja. Medijski tekstovi u osnovnoj školi polazište su za razumijevanje utjecaja medija i njihovih poruka te razumijevanje kulture kao jedne od sastavnica osobnoga razvoja.

Rubrika Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda sadrži sustave podrške za poučavanje i učenje, metodičke smjernice za ostvarenje ishoda, dodatno objašnjenje značenja odgojno-obrazovnoga ishoda za oblikovanje aktivnosti učenja i nastavnoga procesa te preporuke za vrednovanje važnih sastavnica. Različiti sustavi podrške za poučavanje i učenje podrazumijevaju prilagodbu tekstova: podjela tekstova utemeljena je na jezičnim obilježjima teksta, dužini i opširnosti. S obzirom na jezična obilježja i strukturu, razlikuju se jednostavniji, jednostavni, složeni i složeniji tekstovi. Jednostavniji su tekstovi jezično najmanje zahtjevni, a složeniji su najzahtjevniji. U odabiru i prilagodbi tekstova za učenje, vježbanje i ponavljanje valja uzeti u obzir rječnik kojim su pisani, morfološka obilježja teksta (prototipne riječi, kategorija riječi) i sintaktička obilježja teksta (posebice red riječi u rečenici). Prilagođeni tekstovi trebaju sadržavati čestotne riječi u svakodnevnoj komunikaciji. Preporuča se rad na kratkim tekstovima, odnosno na tekstovima koji učenicima ne uzrokuju neurološki zamor u čitanju s obzirom na njihove razvojne osobitosti.

Sustav podrške učenicima s obzirom na njihove razvojne osobitosti i individualne potrebe u usvajanju odgojno-obrazovnih ishoda podrazumijeva i prilagodbu različitih strategija poučavanja: uz podršku učitelja ili nastavnika, prema uputi (upute trebaju biti precizne, jasne, kratke i vezane za određenu aktivnost ili zadatak), prema modelu i prema smjernicama.

Hrvatski jezik, 1. razred osnovne škole – 175 sati

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.1.1. Učenik razgovara i odgovara na pitanja izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje.	<ul style="list-style-type: none">– odgovara na jednostavna kratka pitanja– razgovara i (ili) komunicira o svojim potrebama i osjećajima– postavlja jednostavna pitanja– odgovara jednostavnom rečenicom	<ul style="list-style-type: none">– odgovara na kratka pitanja i postavlja kratka pitanja u skladu sa svojim jezičnim razvojem

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratka usmjerena pitanja, kratke slikovne rečenice.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenika se kontinuirano potiče na samogovor. Učitelj svakodnevno organizira različite igrolike jezične aktivnosti kojima potiče razgovor i sudjelovanje učenika u njemu bliskim svakodnevnim situacijama (teme: dijete i igračke, članovi obitelji, igra) pri čemu učenik i reproducira prema govornome modelu. Polazište za usvajanje ishoda jednostavniji su vizualno podržani tekstovi (slika, niz slika, slikovna rečenica). Pod jednostavnijim vizualno podržanim tekstom podrazumijevaju se tekstovi s kratkim, učeniku poznatim riječima i rečenice do tri, najviše četiri riječi. Potiče se bilo koji oblik komunikacije u skladu s učenikovim govorno-jezičnim sposobnostima (gesta, mimika, grimasa i potpomognuta komunikacija).

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.1.2. Učenik na temelju razumijevanja značenja slušanoga jednostavnijeg teksta imenuje predmete i osobe u svojem okruženju te postupaju prema uputi.	<ul style="list-style-type: none">– uočava glasove, zvukove i šumove u neposrednom okruženju– zapaža izolirani glas, zvuk– određuje izvor zvuka i glasa– povezuje značenje poznatih riječi i rečenica s određenim predmetima, osobama ili radnjama	<ul style="list-style-type: none">– povezuje slušani tekst s konkretnom radnjom ili imenovanim predmetom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: zvukovi iz neposredne učenikove okoline, pamtilice, zvučni zapisi kratkih jednostavnijih tekstova.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj osmišljava aktivnosti kojima će učenik povezivati riječ sa sadržajem, prepoznavati značenje rečenice, ponavljati izgovor glasova, čistih riječi i rečenica te reagirati u skladu sa slušanim, stoga je neophodno da slušanje bude osjetilno potkrijepljeno (neposredna stvarnost, slika). Uvijek se polazi od neposredne stvarnosti pri čemu se slušanje povezuje s konkretnim pojedinačnim izvorom zvuka tako da učenik slušanjem i gledanjem određuje zvuk i oponaša zvuk, a zatim ga povezuje s izvorom (primjerice, učitelj govori: tko govori – učitelj, učitelj svira: tko svira – učitelj, automobil bruji: što bruji – automobil...).

Nakon toga učenik sluša poznati zvuk ili poznato mu glasanje, primjerice, određene životinje, zvuk prijevoznoga sredstva, uzvici ili produljeno izgovaranje glasova (aaaa, ooo, eeee, iiii) i sl. te treba izabrati između dviju (najviše triju) slika onu sliku koja odgovara slušanomu zvuku pri čemu se može koristiti slikama i interaktivnim igrama. Na sličan način provode se vježbe razumijevanja slušane riječi ili rečenice. Učenik svojom reakcijom pokazuje da razumije značenje slušanoga pokazivanjem i imenovanjem određenoga predmeta ili osobe, izvođenjem radnje prema slušanome, pokazivanjem i (ili) navođenjem vizualno prikazane situacije prema slušanome tekstu. Za učenika je poticajno vježbe provoditi igrajući se (igre pogađanja izvora zvuka, traženja izvora, pljeskanja na određenu slušanu riječ ili dogovorenoga reagiranja (primjerice, podizanje slike) Svako uspješno reagiranje pohvaliti ili potkrijepiti učeniku zanimljivim motivatorom (dobivanje emotikona, žigica, žetona itd.).

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.1.3. Učenik sluša i (ili) čita jednostavnije tekstove primjerene početnomu opismenjavanju i jezičnomu razvoju.	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje slovo od drugih znakova – razlikuje glasove i slova A, E, I, O, U – globalno razlikuje dvije do tri napisane riječi – odgovara na jednostavna pitanja 	– globalno čita riječi u slikovnoj rečenici primjereno jezičnomu razvoju

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: slikovne rečenice, kratki slikovni tekstovi primjereni početnomu opismenjavanju zasićeni naučenim slovima.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba biti izložen čitanju samo slikovnih rečenica i slikovnih tekstova primjerenih početnomu opismenjavanju.

Učitelj stvara poticajno okruženje za proces ranoga čitanja globalnom metodom. Glas se sluša izolirano, povezano s odgovarajućim uzvikom kojemu se pridaje neko situacijsko značenje. Učenik uparuje ista slova.

Polazište za čitanje također može biti opis konkretne situacije i (ili) prethodno korištena slika o kojoj se razgovara. Zatim učenik odgovara na jednostavno pitanje ili čita jednostavniju slikovnu rečenicu vezanu za percipirano. Poželjno je da tekst za čitanje sadrži do najviše tri slikovne rečenice (vizualno prikazanih riječi) i da bude istaknut pred svim učenicima (ploča). Prvo ga čita učitelj pokazujući na ploči slijed čitanja (slijeva nadesno, odozgo prema dolje), a zatim učenici mogu čitati zajedno s njim po istom principu praćenja slijeda. Zajedničko se čitanje višekратно ponavlja prema potrebama učenika. Učenici čitaju riječ kao sliku riječi globalnom metodom. Nakon čitanja učenike se potiče na doživljaj, a rezultat je interakcija između učenika i učitelja. Zatim se, ovisno o potrebama učenika, može čitati tekst na ploči i (ili) u bilježnici (nastavnom listiću). Važno je da rečenice na ploči ili u bilježnici (nastavnom listiću) budu svakomu učeniku dovoljno vidljive zbog čega je potrebno povećati nekoliko puta razmak između riječi i redova. Učeniku se tijekom čitanja pruža potrebna podrška usmjeravanjem na riječ koja se čita ili na red čitanja.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.1.4. Učenik provodi predvježbe za pisanje i piše slova, riječi i rečenice u skladu s jezičnim razvojem.	<ul style="list-style-type: none">– piše ravne, zakrivljene, otvorene, zatvorene crte kao predvještine za oblikovanje slova– prepisuje slova jednostavna za pisanje– prepisuje riječ iz zadane slikovne rečenice– označava početak rečenice isticanjem prvoga slova na početku– uočava točku na kraju rečenice	<ul style="list-style-type: none">– prepisuje poznata, zadana slova školskim formalnim pismom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: glasovi, slova, znakovi, simboli, jednostavniji kratki tekst.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Aktivnosti početnoga pisanja usmjerene su najprije na velike površine na kojima učenik piše prstima, dlanom (pisanje po zraku, po ploči, po klupi, po različitim teksturama), flomasterom, kredom, pastelama i drugim sredstvima za pisanje koja postupno postaju sve tanja. S velikih formata papira postupno se prelazi na manje, a učenika se usmjerava na uočavanje granice papira. Nakon toga prelazi se u crtovlje.

Učitelj s učenicima provodi vježbe pravilnoga držanja tijela i sredstava za pisanje (olovka).

Pisanje raznih vrsta crta provodi uz prethodnu motivaciju igrajući se (povlačenje crte spajanjem točaka). Rečenice trebaju biti tako složene da je svaka riječ prikazana slikom u kojoj je istaknuto slovo koje će se pisati i dodatno u uvećanom obliku napisano pokraj slike. Učenik dopunjava slikovnu rečenicu prepisivanjem slova na iscrtanom uzorku ili prema zadanom predlošku. Svaku rečenicu koju će učenici pisati ili prepisivati treba prvo pročitati učitelj te se značenje svake njezine riječi. Rečenice koje učenik prepisuje su kratke i sastoje se od tri, najviše četiri kratke riječi (do tri slova).

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.1.5. Učenik razvija kulturu odnosa u komunikaciji.	<ul style="list-style-type: none">– primjereno se služi riječima <i>hvala, izvoli, molim, oprost</i> u svakodnevnoj komunikaciji– slijedi naloge, upute, zahtjeve i svojim ponašanjem pokazuje razumijevanje njihova značenja– razumije značenje upute na temelju vođenoga razgovora– poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora	<ul style="list-style-type: none">– služi se riječima <i>hvala, izvoli, molim, oprost</i> i postupa prema uputi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: govorne igre i vježbe s izrazima za pozdravljanje, upoznavanje i upućivanje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Tekst je poticaj za komunikaciju (pod tekstem se podrazumijeva i jedna riječ), treba biti zastupljen u svakodnevним situacijama u školi pri čemu su učitelji komunikacijski modeli za učenike. Učenike se potiče da se u svim primjerenim situacijama u razredu koriste odgovarajućim riječima vezanim uz komunikacijsku kulturu ili neposredan razredni kontekst. Kao poticaji koriste se učenicima motivirajuće metode (lutke, igre, scenski izraz, dramatizacije, vizualni prikazi) pri čemu je polazišni tekst zasićen riječima kojima se ostvaruje komunikacijski bonton. Učitelj različitim komunikacijskim aktivnostima potiče učenika na poštovanje pravila uljudnoga ophođenja, slijeđenja uputa (glagoli: uzeti, stisnuti, zaljepiti, zatvoriti, otvoriti, pogledati). Važno je razvijati učenikov aktivan rječnik u skladu s njegovim govorno-jezičnim razvojem.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.1.1. Učenik sluša i (ili) čita jednostavne slikovne tekstove primjerene jezičnomu razvoju s temama iz svoje neposredne stvarnosti.	– govori i (ili) komunicira kako se osjeća nakon slušanja ili čitanja slikovnog teksta – izražava svoje osjećaje i doživljava o tekstu mimikom, gestom, ekspresijom tijela, slikom, crtežom i riječju – povezuje doživljava, događaje i osjećaje iz teksta sa svojim u svakodnevnome životu	– iskazuje doživljaj jednostavnijega teksta na temelju vodenoga razgovora povezujući teme iz svakodnevnoga života s tekstom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: slikopriče, kratke pjesme, slikovnice.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj svakodnevno planira vrijeme za čitanje kraćih jednostavnih tekstova organizirajući aktivnosti slušanja, spontanoga komuniciranja, čitanja slikovnog teksta ili pričanja cijelomu razredu kako bi stvorio naviku slušanja i čitanja te pozitivnoga okružja za uživanje u slušanju ili čitanju. Tekstovi trebaju biti povezani s interesima učenika i njegovom životnom stvarnosti te primjereni učenikovim recepcijskim, spoznajnim i doživljajnim mogućnostima. Važno je poticati učenika na izražavanje doživljaja o slušanome ili čitanom tekstu i povezivanja s njegovim iskustvom.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.1.2. Učenik sluša i (ili) čita kratki književni tekst, imenuje likove, prepoznaje o čemu tekst govori.	– imenuje događaj i likove – odgovara na pitanja o likovima i događajima – prepoznaje riječi koje se glasovno podudaraju u pjesmama – prepoznaje pjesmu na temelju slušnoga dojma	– prepoznaje događaj, likove, kratku pjesmu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: slikopriče, kratke pjesme, slikovnice.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Tekstovi su različite tematske zastupljenosti utemeljeni na građi laganoj za čitanje (zvučne knjige podržane slikom, tekst pristupačan za slušanje ili čitanje podržan slikom). Književni tekstovi ne moraju biti cjeloviti, nego se mogu slušati ili čitati karakteristični ulomci bliski interesu učenika te se potiče pričanje prema nizu slika. Kratki književni tekstovi sadrže jedan događaj i dva do tri lika, a pjesme koje će učenici slušati moraju se rimovati. Tekst za slušanje i čitanje globalnom metodom trebao bi sadržavati tri do pet rečenica s dvije do četiri riječi, a tematske cjeline trebaju biti bliske učeniku (obitelj, igračke, kućni ljubimci).

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.1.3. Učenik se stvaralački izražava riječju, gestom, mimikom i pokretima tijela potaknut kratkim književnim tekstom.	– stvara različite individualne i grupne uratke koristeći se gestom, mimikom, riječju i pokretom – razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	– stvara različite kreativne uratke

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: slikopriče, kratke pjesme, slikovnice, kratki igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Učeniku se nudi stvaralački način izražavanja, a aktivnosti se mogu ostvarivati individualnim i radom u paru. Učitelj potiče učenika na samostalnost poštujući njegove mogućnosti. Učenici se mogu koristiti bojama za prste i dlanove, štapnim lutkama i lutkama za prste. Učitelj može ocijeniti učenika za uloženi trud.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.1.1. Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.	– prepoznaje animirani film – prepoznaje namjenu dječjih časopisa – izdvaja iz dječjih časopisa sadržaj koji mu se najviše sviđa – uočava događaj i likove u animiranome filmu	– prepoznaje događaj i likove u medijskome tekstu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: animirani filmovi, časopisi za djecu.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj provodi aktivnosti kojima učenike izlaže različitim kratkim medijskim sadržajima s ciljem uočavanja njihove različitosti, u skladu s učenikovim jezičnim razvojem, interesima i iskustvu. Nakon slušanja, čitanja ili gledanja medijskoga teksta potiče se učenike na objavu doživljaja i izdvajanje sadržaja koji im se najviše sviđa. Uputno je medijski sadržaj višekratno ponoviti. Ako se pojedini dio želi naglasiti, prema potrebi prikaz se zaustavlja na željenome mjestu.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.1.2. Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene jezičnom razvoju u fizičkome ili virtualnom okružju.	<ul style="list-style-type: none">– komunicira o doživljaju kulturnoga događaja– izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja gestom, mimikom, ekspresijom tijela, grimasom, crtežom i riječju– stvaralački se izražava potaknut kulturnim događajem	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

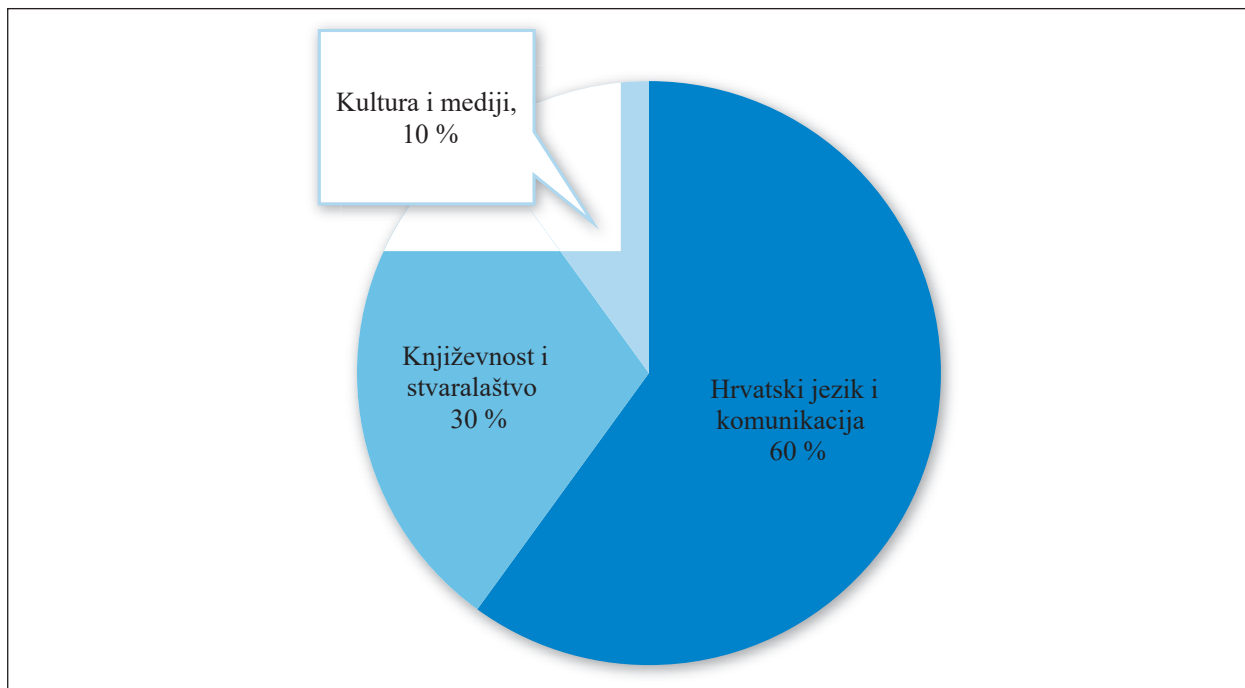
- mrežni medijski sadržaji s gradom prilagođenom za recepciju medijskih tekstova
- kazališne predstave i drugi kulturni događaji primjereni dobi i interesima učenika.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Ishodom se potiče osobni i socijalni razvoj učenika te aktivno uključivanje u kulturni i društveni život zajednice.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 1. razredu OŠ

U planiranju i programiranju usvajanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelj može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, globalnoga čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj rječnika.

Hrvatski jezik, 2. razred osnovne škole – 175 sati

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.2.1. Učenik razgovara o temama iz neposredne okoline i odgovara na pitanja.	<ul style="list-style-type: none">– izgovara sve glasove u dvosložnim riječima– reproducira riječi i rečenice prema govornome modelu– razgovara i (ili) komunicira o temama iz svakodnevnoga života– pripovijeda prema nizu slika– opisuje jednostavni slikovni prikaz na temelju promatranja	<ul style="list-style-type: none">– razgovara o temama iz svakodnevnoga života odgovarajući na pitanja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: usmjerena pitanja, jednostavni slikovni tekst, kratki opis.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj bi svakodnevno trebao organizirati aktivnosti govorenja i razgovaranja u obliku različitih govornih vježbi i igara u kojima će učenik sudjelovati u govornome činu s ciljem poticanja komunikacije (postavljanjem jednostavnih pitanja o temi na koje učenik odgovara jednostavnom izjavnom rečenicom). Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama i ponavljanju (artikulacijske i intonacijske vježbe).

Opis bi trebao biti usmjeren na bogaćenje rječnika za imenovanje predmeta i svojstava predmeta (boja, oblik, veličina).

Tekstovi trebaju biti jednostavni i odabrani u skladu s jezičnim razvojem i interesima učenika, prikladni za globalno čitanje jednostavnih riječi i rečenica.

Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.2.2. Učenik sluša kratke jednostavne tekstove, izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje značenje riječi iz slušanoga teksta– oblikuje jednostavne rečenice ponavljajući izgovor glasova i čestih riječi– razgovara o slušanome kratkom jednostavnijem tekstu	<ul style="list-style-type: none">– izgovara glasove, riječi i rečenice na osnovi slušanoga teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratka molba i zahvala, zvučni zapisi jednostavnijih tekstova.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Tekst je poticaj za komunikaciju, stoga treba biti zasićen riječima kojima se ostvaruje komunikacijski bonton (pozdravljanje, oslovljavanje, zahtijevanje). Jednostavnim aktivnostima radom u paru poticati suradnički odnos. Slušaju se tekstovi u skladu s govorno-jezičnim razvojem učenika. Učenici trebaju biti kontinuirano izloženi artikulacijskim, intonacijskim i leksičkim vježbama.

Uvježbavati usmjerenom slušanje, usmjeravati učenika na sadržaj slušanoga teksta s ciljem jezične proizvodnje u različitim komunikacijskim situacijama. Ohrabrivati i poticati učenika na verbalno izražavanje mišljenja cjelovitim rečenicama o slušanome tekstu uz primjerenu vizualnu i verbalnu podršku.

Prije slušanja preporuča se učenicima ukratko prepričati ili razgovarati o temi ili ideji teksta koji će slušati u skladu s učenikovim interesom ili iskustvom. Upute ili pitanja za slušanje učeniku trebaju biti potpuno jasne. Da bi učenik bio uspješan u otkrivanju značenja riječi, važno je da mu je potpuno jasan kontekst. Podrška za prepričavanje teksta mogu biti ponovno otkrivene slike (uvodni, glavni, završni dio). Slika je ujedno poticaj učeniku da postavlja pitanja. Uputno je slušanje teksta potkrijepiti korištenjem lutkama ili situacijskim vizualnim prikazima.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.2.3. Učenik čita kratke jednostavne tekstove primjerene početnom opismenjanju i jezičnom razvoju.	– povezuje glas sa slovom – prepoznaje slova jednostavna za pisanje (L, V, M, N) – razlikuje ostale zatvornike (grafičkim redoslijedom) – povezuje glasove i slova u slogove, a slogove u riječi (od dva, tri do četiri glasa) – čita riječi, slikovne rečenice i jednostavne slikovne tekstove (tri do četiri jednostavne rečenice) – razgovara o čitanome i slušanom tekstu	– čita jednostavnu slikovnu rečenicu i odgovara na pitanja o sadržaju rečenice

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: slikopriče, kratka pjesma.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj stvara poticajno okruženje za čitanje i razvija slušanje čitanja – čita riječi, slikovne rečenice i jednostavne slikovne tekstove (tri do četiri jednostavne rečenice). Učitelj provjerava razumijevanje pročitana usmjeravajući učenika odgovaranjem na jednostavna pitanja nakon slušanja i čitanja slikovnog teksta uz podršku vizualizacijom ili koristeći se potpomognutom tehnologijom.

Učenike je poželjno uvesti u čitanje teksta nakon razgovora o konkretnoj situaciji vezanoj za sadržaj teksta, koja je bliska njihovom iskustvu ili nakon razgovora ili opisa jednostavne slike koja se prezentira razredu. Zatim se prezentira slikovna rečenica koju čita učitelj pokazivanjem slijeda, a zatim učenici. Postupak se ponavlja dok se ne uspostavi slijed rečenica, odnosno tekst. Ovisno o sposobnostima učenika nakon uvodnoga razgovora uz vizualnu podršku učenici mogu čitati dobiveni slikovni tekst na nastavnome listiću. Tekst treba biti grafički (veličinom fonta i jačinom otiska) primjeren potrebama učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.2.4. Učenik piše slova, riječi i rečenice velikim slovima školskoga formalnog pisma u skladu s jezičnim razvojem.	<ul style="list-style-type: none">– piše velika slova školskoga formalnog pisma– precrtava, prepisuje slova riječi ili rečenice– piše riječi i rečenice samo naučenim slovima– ostavlja bjelinu iza riječi– razlikuje slova– povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ ili riječi u jednostavnu kratku rečenicu– označava početak rečenice isticanjem prvoga slova na početku– piše odgovarajući pravopisni znak na kraju rečenice (točka, upitnik)	<ul style="list-style-type: none">– piše riječi ili rečenice naučenim velikim slovima školskoga formalnog pisma

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: riječi, kratka jednostavna rečenica (pravopisni znakovi: točka, upitnik, bjelina).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj potiče učenika na pisanje u crtovlju poštujući granicu papira, a crte se mogu pojačati prema potrebi. Format papira potrebno je prilagoditi učenicovim potrebama. Učenika treba poticati na ostavljanje bjelina između riječi u skladu s njegovim mogućnostima. U početnome čitanju i pisanju velikih formalnih slova poželjna je postupna obrada glasova i slova prema grafičkome načelu (L, M, V, N, F, T, H, K, Z, C, J, S, D, G, P, R, Č, Ć, DŽ, Đ, LJ, NJ, Š, Ž).

Učeniku se daje uputa da prema modelu pokaže koje je prvo slovo rečenici i potiče ga se da to početno slovo napiše dogovorenom bojom.

Poželjno je da procesu pisanja prethodi slika koja predočava riječ iz koje se izdvaja glas, odnosno slovo, riječ ili rečenica za pisanje. Učenici novo naučeno slovo pišu prema slovu zadanom na početku reda pisanja, zatim prema istočkanom uzorku, a onda samostalno unutar crtovlja. Svaku rečenicu koju će učenici pisati ili prepisivati učitelj prvo treba pročitati te se postavljanjem pitanja pojašnjava značenje svake njezine riječi. Rečenice koje učenik piše ili prepisuje kratke su i sastoje se od tri do četiri kratke riječi (od najviše četiri slova), ovisno o potrebama učenika. Učenik piše ili prepisuje rečenicu prema zadanome uzorku napisanom dva reda iznad reda pisanja. Ako učenici nemaju perceptivne ili druge zapreke (pažnja, koncentracija, praćenje slijeda), prepisuju rečenicu s ploče.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.2.5. Učenik upotrebljava riječi i sintagme u skladu s komunikacijskom situacijom poštujući pravila uljudnoga ophođenja.	<ul style="list-style-type: none">– pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju– sluša jednostavnu uputu i postupa prema uputi– traži objašnjenje za riječi koje ne razumije– razlikuje pitanje od izjave primjerenom reakcijom– postavlja pitanja točno intonirajući upitnu rečenicu– oblikuje jednostavne rečenice, od dvije do tri poznate riječi– primjereno se služi riječima i sintagmama za pozdravljanje, zahvaljivanje, oslovljavanje	<ul style="list-style-type: none">– intonira izjavnu i upitnu rečenicu i upotrebljava izraze za pozdravljanje, zahvaljivanje i oslovljavanje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: razgovor s učiteljem i učenicima, kratki igrokaz, animirani film.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Tekst je poticaj za komunikaciju u svakodnevnim životnim situacijama, a učitelj potiče učenika na sudjelovanje u suradničkom odnosu jednostavnim aktivnostima u paru na rješavanju istoga zadatka. Valja razvijati aktivan rječnik učenika, a komunikacijske aktivnosti provoditi na tekstovima zasićenima izrazima za pozdravljanje, zahvaljivanje i oslovljavanje. I dalje poticati učenika na poštovanje pravila uljudnoga ophođenja.

Učitelj je komunikacijski model prema kojemu učenici višekratnim slušanjem i ponavljanjem oponašaju intoniranje određene vrste rečenice. Uputno je koristiti se primjerima bliskima svakodnevnomu životu učenika u kojima se nešto izjavljuje ili pita (primjerice, Što učenik pita kad je gladan?). Slikovni prikazi situacija također su pogodni za izvođenje izjavnih i upitnih rečenica nakon čega se može izvesti dramatizacija same situacije korištenjem izvedenim rečenicama. Mogu se organizirati razne igre povezivanja navedenih ili prikazanih situacija (pomoću slika ili digitalno) s određenom vrstom rečenica.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.2.6. Učenik prepoznaje glasovnu strukturu jednosložnih i dvosložnih riječi analizirajući i sintetizirajući riječi primjereno početnomu opismenjavanju.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje glasovnu strukturu jednosložnih i dvosložnih riječi (kratke, poznate riječi s malim brojem glasova)– uočava vizualno i auditivno početni, središnji i završni glas u riječi– izvodi glasovnu analizu i sintezu prema modelu– pravilno izgovara glasove primjereno jezičnomu razvoju	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje glasovnu strukturu riječi, uočava početni, središnji i završni glas te glasovno analizira i sintetizira jednosložne i dvosložne riječi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: česte i prototipne, učeniku poznate, jednosložne i dvosložne riječi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U početnome čitanju i pisanju učenik dekodira slova i vježbanjem postiže automatizaciju. Učitelj se pri poučavanju koristi metodama početnoga čitanja i pisanja (globalna, analitička i sintetička). Metodički postupci početnoga opismenjavanja: sudjeluje u metodičkim igrolikim aktivnostima u skladu s početnim opismenjavanjem. Analiza riječi na glasove provodi se vidno i slušno. Učenici izvode analizu i sintezu najprije u zajedničkome radu s učiteljem. Učitelj pročita riječ analitičkom metodom, a zatim po istom modelu zajednički s učenicima. Mogu se primijeniti oblici igre tako da nakon toga zajedno čitaju, a učitelji na svaki glas pljesne ili učitelj čita, a učenici pljesnu i obratno. Poziciju glasa u riječi učenici zapažaju najprije tako da učitelj otežući čita ili izgovara glas čiji se položaj u riječi treba zapaziti. Nakon određivanja pozicije slovo se označava određenom bojom ili na neki drugi način s time da se uvijek koristi istim tipom oznake za određeni položaj slova u riječi.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.2.1. Učenik sluša ili čita jednostavne slikovne tekstove primjerene jezičnomu razvoju izražavajući svoje misli i osjećaje.	<ul style="list-style-type: none">– razgovara o tome kako se osjeća nakon slušanja ili čitanja jednostavnoga slikovnog teksta– izražava svoje osjećaje i doživljaje o tekstu mimikom, gestom, ekspresijom tijela, slikom, crtežom i riječju– prepoznaje postupke likova i uspoređuje ih s onima iz neposredne okoline– izražava svoje osjećaje o postupcima likova	<ul style="list-style-type: none">– razgovara o svojim osjećajima nakon slušanja ili čitanja jednostavnoga slikovnog teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: slikopriče, slikovnice, bajke, kratke dječje pjesme.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj svakodnevno organizira aktivnosti slušanja i čitanja tekstova primjerenih učeničkim mogućnostima i govorno-jezičnom razvoju, a učenika se potiče na objavljivanje doživljaja o slušanome ili pročitanom.

Uputno je da se učenici za izražavanje raspoloženja i osjećaja koriste ranije proučenim karticama koje označuju pojedina raspoloženja (primjerice, radost, tugu, ljutnju, strah). Za povezivanje postupaka pojedinoga lika iz teksta s primjerom iz svakodnevnoga života potrebno je jasno istaknuti određeni postupak lika iz teksta te navesti konkretan primjer iz svakodnevnoga života te navoditi učenike da odrede po čemu je postupak isti. Tako se može navesti nekoliko primjera.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.2.2. Učenik sluša ili čita jednostavniji književni tekst i prepoznaje tekst prema obliku, u skladu s jezičnim razvojem i dobi.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje priču, pjesmu i bajku promatrajući (vizualno) ili na temelju slušanja (auditivno)– razlikuje pjesmu od priče na temelju promatranja ili na temelju slušanja– imenuje događaj i likove– prepoznaje čudesne (fantazijske) elemente u bajkama– uočava strofu kao dio pjesme– prepoznaje riječi koje se glasovno podudaraju u stihovima	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje pjesmu od priče i bajke prema obliku ili slušnome dojmu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: slikopriče, slikovnice, bajke, kratke dječje pjesme.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik čita građu laganu za čitanje i sluša zvučne knjige, a slikovni bi tekstovi trebali imati jedan događaj i dva do tri lika. Književni tekstovi ne moraju biti cjeloviti, mogu se pričati, pripovijedati bajke te čitati i slušati karakteristični ulomci bliski interesu učenika. Pjesme koje će učenici slušati moraju se rimirati. Kratki je tekst poželjno, ovisno o potrebama učenika, višekratno pročitati. Učenicima se može usporedno na ploči demonstrirati kratki ulomak iz bajke (primjerice, jedna stranica slikovnice) i tekst pjesme tako da zajedničkim promatranjem i uspoređivanjem vide razliku. Strofe u pjesmi se zaokružuju, a svakoj se strofi može pridružiti i broj. Čudesne elemente u bajci važno je dobro objasniti usporedbama sa svakodnevnim životom. Moguće je napraviti tekstualno-vizualni preglednik čudnovatoga u bajkama, slijedom obrade bajki.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.2.3. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu u skladu s jezičnim razvojem potaknut doživljajem jednostavnoga slikovnog ili književnog teksta.	– stvara različite individualne i grupne uratke potaknut književnim tekstom izražavajući se riječju, zvukom, crtežom ili pokretom – razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	– stvara različite kreativne uratke

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: bajka, igrokaz, slikopriča, dječja pjesma.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj potiče stvaralački način izražavanja različitim aktivnostima koje se mogu ostvarivati individualnim radom i radom u paru. Ishod se vrednuje formativno. Učenici se u kreativnome izražavanju mogu koristiti bojama za prste, dlanovima, štapnim lutkama, lutkama za prste i svim aktivnostima kojima će na najbolji način izraziti svoju kreativnost.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.2.1. Učenik razlikuje medijske sadržaje s temama iz neposredne okoline primjerene dobi i interesu.	– izražava svoje osjećaje, doživljaje ili misli o slušanome ili gledanom medijskom sadržaju – povezuje sadržaj medijskoga teksta (kratki animirani film, kratka televizijska i radijska emisija) sa svojim iskustvom, interesima i doživljajima – služi se obrazovnim digitalnim medijima primjerenima jezičnomu razvoju i interesima	– razgovara o sadržaju medijskoga teksta i povezuje ga sa svojim iskustvom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: animirani film, televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

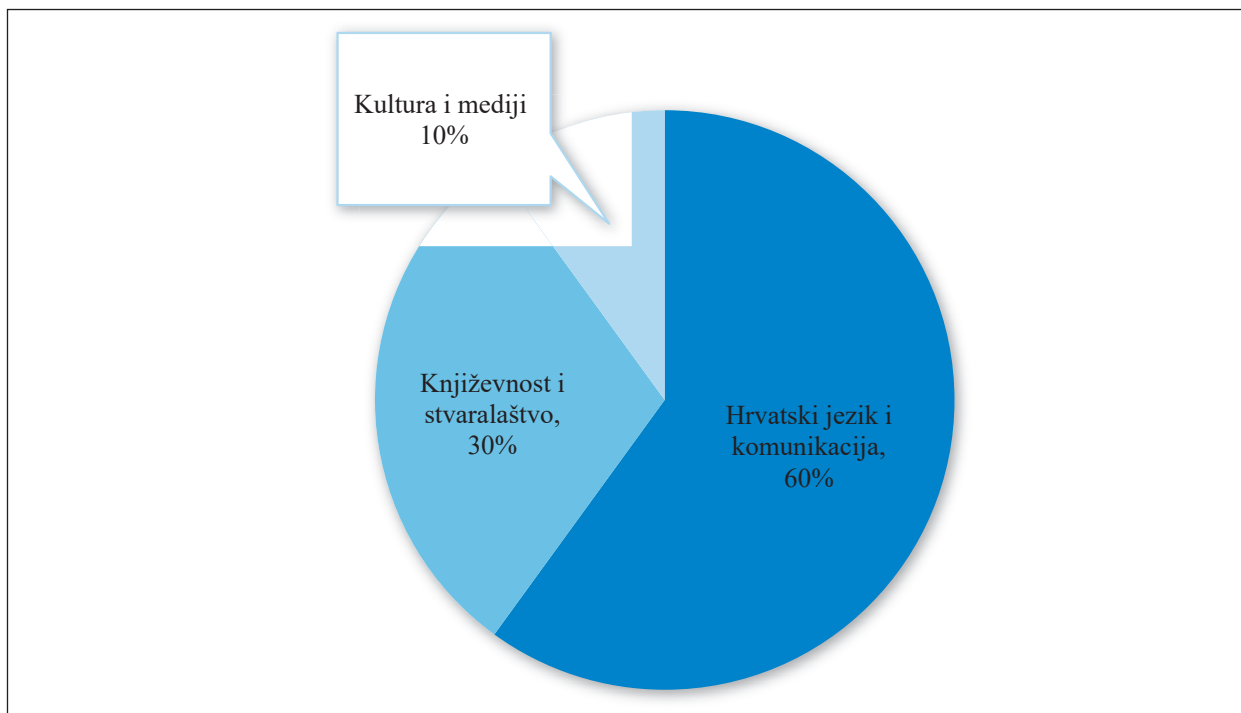
Učitelj provodi različite aktivnosti gledanja, slušanja i čitanja različitih vrsta medijskih sadržaja kao uvod u medijsku pismenost učenika. Medijski sadržaj potrebno je približiti učenicima kratkim prethodnim upoznavanjem s ključnim značajkama onoga što će se slušati ili gledati. U analizi uputno je ponovno slušanje ili gledanje medijskoga sadržaja po etapama u kojima se želi nešto posebno istaknuti.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.2.2. Učenik posjećuje kulturne događaje s temama iz neposredne okoline u fizičkome ili virtualnom okružju.	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja (svida li mu se ili ne)– razgovara o sadržaju kulturnoga događaja– stvaralački se izražava potaknut kulturnim događajem	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja
Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda: <ul style="list-style-type: none">– mrežni medijski sadržaji s gradom prilagođenom za recepciju medijskih tekstova– kazališne predstave, televizijske i radijske emisije za djecu, kratki crtani, lutkarski i kolažni filmovi.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Ishod se vrednuje formativno. Ishodom se potiče osobni i socijalni razvoj učenika te aktivno uključivanje u kulturni i društveni život zajednice.		

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 2. razredu OŠ

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, globalnoga čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj rječnika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.3.1. Učenik razgovara i govori o temama iz svakodnevnoga života.	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara glasove u poznatim višesložnim riječima – točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu – govori više jednostavnih rečenica povezujući ih u cjelinu – razgovara o temama iz svakodnevnoga života – pripovijeda o vlastitim doživljajima i događajima – pripovijeda priču prema nizu slika 	– razgovara o temama iz svakodnevnoga života i odgovara na pitanja jednostavnom cjelovitom rečenicom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: govorne vježbe i igre, jednostavniji pripovjedni tekst, čestitka, kratki opis predmeta.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj bi, s ciljem poticanja komunikacije, svakodnevno trebao organizirati aktivnosti govorenja i razgovaranja, u kojima će učenik sudjelovati u govornome činu (odgovarati na jasna, jednoznačna pitanja, postavljati jednostavna pitanja o temi uz navođenje učitelja u skladu sa svojim govorno-jezičnim sposobnostima i poštovati pravila uljudnoga ophođenja). Učenika se potiče na pripovijedanje o vlastitim događajima i doživljajima da bi, prema nizu slika, oblikovao jednostavniji tekst. Učenika se na razgovor potiče direktivnim pitanjima vezanim uz njegove interese i iskustva iz svakodnevnoga života. Kao poticaj mogu poslužiti fotografije koje učenici mogu donijeti od kuće ili one nastale u školi dokumentiranjem različitih aktivnosti učenika u raznim situacijama. Pripovijedanje po nizu slika provodi se prema modelu uz usmjeravanje. Poželjno je da učitelj demonstrira niz prekrivenih slika te da ih otkriva slijedom pripovijedanja. Nakon toga s učenicima razgovara o predloženoj temi, tako da se pojašne svi ključni elementi ili događanja, a zatim učenici, uz usmjeravanje dodatnim učiteljevim pitanjima, pripovijedaju slijedom niza.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.3.2. Učenik sluša jednostavnije tekstove, izgovara riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.	<ul style="list-style-type: none"> – izražava svoje misli i osjećaje o slušanome tekstu – navodi pojedinosti sadržaja slušanoga jednostavnijeg teksta prema uputi – razgovara o slušanome tekstu – oblikuje jednostavniji tekst ponavljajući izgovor čestih riječi i kratkih rečenica 	– razgovara o tekstu i pokazuje razumijevanje sadržaja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: zvučni zapisi jednostavnijih tekstova, čestitka.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici trebaju biti kontinuirano izloženi artikulacijskim, intonacijskim i leksičkim vježbama.

Uvježbavati usmjereno slušanje, usmjeravati učenika na sadržaj slušanoga teksta s ciljem jezične proizvodnje u različitim komunikacijskim situacijama. Ohrabrivati i poticati učenika na verbalno izražavanje mišljenja cjelovitim rečenicama o slušanome tekstu uz primjerenu podršku.

Prije slušanja preporuča se učenicima ukratko prepričati ili razgovarati o temi ili ideji teksta koji će slušati u skladu s učenikovim interesom ili iskustvom. Upute ili pitanja za slušanje učeniku trebaju biti potpuno jasne. Da bi učenik bio uspješan u otkrivanju značenja riječi, važno je da mu je potpuno jasan kontekst. Podrška za prepričavanje teksta mogu biti ponovno otkrivene slike (uvodni, glavni, završni dio). Slika je ujedno poticaj učeniku da postavlja pitanja. Uputno je slušanje teksta potkrijepiti korištenjem lutkama ili situacijskim vizualnim prikazima. Tekstovi trebaju biti jednostavniji, kratki i razumljivi učeniku, a slušanjem se potiče komunikacija na materinskome jeziku pri čemu učenik izražava razumijevanje teksta odgovarajući na pitanja. Kao podrška prije ili poslije slušanja koriste se elementi neposredne stvarnosti ili vizualni prikazi vezani uz tekst slušanja koji učenika potiču na kasnije izražavanje uz usmjeravanje poticajnim pitanjima. Ako učenik ne izgovara pravilno riječi, ne treba ga prekidati u govoru već samo ispravno reći pogrešno izgovorenu riječ. Učitelj potiče učenika da odgovara na pitanja cjelovitom rečenicom.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.3.3. Učenik čita kratke jednostavnije tekstove primjerene jezičnomu razvoju i iskustvu.	– povezuje glasove i slova u slogove i slogove u riječi te riječi u rečenice – čita riječi, slikovne rečenice i jednostavne slikovne tekstove – razgovara o čitanome i slušanom tekstu – postavlja pitanja jednostavnom rečenicom u vezi sa slušanim i čitanim slikovnim tekstom	– čita jednostavniji tekst i odgovara na pitanja o čitanome tekstu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: slikopriče, kratka pjesma, kratki jednostavniji tekst, čestitka.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj stvara poticajno okruženje za čitanje i razvija slušanje čitanja. Tekstovi trebaju biti primjereni govorno-jezičnome razvoju, a učenika se potiče na čitanje naglas i čitanje u sebi. Količina čitanoga teksta kao i vizualizacija riječi (slikovne rečenice) treba biti usklađena s recepcijskim mogućnostima i rječnikom učenika. Preporuka je da prije svakoga čitanja učenika učitelj ukratko ispriča ključne dijelove sadržaja, ako je moguće uz primjerenu sliku ili slike, a zatim pročita tekst i prema potrebi ponovi čitanje. Učenik prema svojim čitalačkim sposobnostima čita cjeloviti tekst ili dio teksta naglas. Učenika se potiče na slogovno čitanje prema višekratno pokazanom modelu. Sve učenike je važno navikavati da svoje čitanje ili čitanje drugih učenika slijedi pokazivanjem slova u riječi koja se čita. Čitanje u sebi započinje se čitanjem jedne, učeniku bliske, rečenice koja ovisno o potrebama učenika može biti slikovna.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.3.4. Učenik piše slova, riječi i rečenice velikim slovima školskoga formalnog pisma u skladu s jezičnim razvojem.	– piše sva velika slova školskoga formalnog pisma – piše riječi i rečenice – piše odgovarajući pravopisni znak na kraju rečenice (točka, upitnik, uskličnik) – označava pisanje imena ljudi i životinja isticanjem prvoga slova	– piše riječi i rečenice velikim slovima školskoga formalnog pisma

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tekstovi: kratki opis predmeta, čestitka (pravopisni znak: uskličnik, veliko početno slovo u imenima ljudi i životinja).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik piše u crtovlju poštujući granicu papira, linije se mogu pojačati prema potrebi, kao i proređi između redova pisanja. Format papira potrebno je prilagoditi učenikovim potrebama. Učitelj organizira aktivnosti u kojima se, uz njegovo usmjeravanje, potiče automatizacija oblikovanja slova, pisanja i urednost rukopisa, pri čemu je važno učeniku obratiti pažnju na bjeline između riječi (primjerice, određivanje razmaka postavljanjem prsta).

Učeniku se daje uputa da prema modelu pokaže prvo slovo u rečenici i da ga napiše dogovorenom bojom. Veliko početno slovo u imenima ljudi i životinja učenik također bilježi isticanjem prvoga slova. Rečenice koje učenik treba prepisati učitelj će pročitati naglas naglašenim intoniranjem uz pokazivanje slijeda čitanja. Nakon toga je važno utvrditi razumijevanje značenja svake riječi i uočavanje pravopisnoga znaka na kraju. Kao poticaj za samostalno pisanje učitelj postavlja jednoznačno pitanje tako da je odgovor jednostavna, kratka rečenica koju učenik treba napisati, prema potrebi uz dodatno usmjeravanje učitelja u odnosu na točnost i slijed pisanja te postavljanja pravopisnoga znaka na kraju. Kao podrška, za izricanje, a zatim pisanje izjavne, upitne i usklične rečenice mogu poslužiti slike s prikazom situacija pri čemu je važno situaciju na slici prethodno opisati.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.3.5. Učenik upotrebljava sintagme i rečenice u skladu s komunikacijskom situacijom poštujući pravila uljudnoga ophođenja.	<ul style="list-style-type: none">– pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju– postupa prema uputi– razlikuje usklik od pitanja i izjave primjerenom reakcijom– pravilno reagira na uskličnu rečenicu– upotrebljava uskličnu rečenicu u zadanoj komunikacijskoj situaciji– koristi se potvrdnom i niječnom rečenicom u komunikacijskoj situaciji– primjereno se služi riječima i izrazima za čestitanje, upozorenje, iznenađenje, divljenje, čuđenje– upotrebljava nove riječi u skladu s komunikacijskom situacijom	<ul style="list-style-type: none">– točno intonira uskličnu rečenicu i prema modelu upotrebljava izraze za čestitanje i upozorenje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tekstovi: spontani razgovor (čestitanje, upozorenje, iznenađenje, divljenje, čuđenje), zvučni zapisi i scenski prikazi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj organizira različite komunikacijske aktivnosti primjerene uporabi ciljanih sintagmi i rečenica pri čemu učenik oponaša ono što je vidio i čuo te primjenjuje u svakodnevnim životnim situacijama. Govorni model učitelja izrazito je važan za ponavljanje načina izgovora usklične, upitne i izjavne rečenice. Ponavljanje po modelu može se izvoditi višekratno, na igrolike načine (učitelj izgovara uskličnu rečenicu, a učenici je povezuju s njegovom mimikom i gestom i oponašaju ili pokazuju sliku koja od prezentiranih odgovara rečenici ili pljesnu na određeni tip rečenice i sl.). Od posebne su važnosti dramatizacije povezane s ueničkim iskustvima u kojima će učenici izgovarati usklične rečenice. Ovisno o ulozi koristi se uenicima zanimljivim obilježjima kojima se ističe uloga svakoga učenika. Niječnim rečenicama potrebno je posvetiti dovoljno vježbe na primjerima jer su uenicima teške za usvajanje i izricanje. Preporuka je vježbe bazirati na situacijama u kojima se uenika pita, primjerice, hoće li (želi li) išta ili ne želi (neće) raditi te ima li tko išta ili nema.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.3.6. Učenik prepoznaje glasovnu strukturu oglednih i čestih višesložnih riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi u skladu s jezičnim razvojem.	<ul style="list-style-type: none">– izvodi glasovnu analizu i sintezu– pravilno izgovara slogove u riječima– rastavlja riječi na slogove prema modelu– pravilno izgovara riječi– prepoznaje glasovnu strukturu učeniku poznatih višesložnih riječi	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira ogledne i česte višesložne riječi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: govorne igre (brojalice, brzalice).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj uz primjerenu podršku različitim aktivnostima, govornim vježbama i automatizacijom čitanja potiče učenika na usvajanje aktivnoga rječnika u skladu s jezičnim razvojem i dobi. Učenika se potiče na proširivanje i bogaćenje rječnika predmetne stvarnosti i rječnika za opisivanje predmeta u neposrednoj okolini. Važno je provoditi slušno-vidnu analizu riječi na glasove. U tu svrhu na ploči se ispisuju riječi proizašle iz neke govorne situacije potaknute neposrednom stvarnosti ili slikom. Riječi se pišu tako da je dovoljno vidljiv razmak između slova u riječima. Učitelj navodi učenike pokazivanjem da čitaju slovo po slovo, zatim se prebrojava broj slova u riječima, zatim učitelj može čitati riječ po slogovima tako da se kredom u boji označava veza u pojedinom slogu i na kraju se riječ cjelovito ponavlja. Učenici ponavljaju analizu i sintezu prema prezentiranom modelu. Za samostalan rad učenici dobivaju riječi koje po složenosti odgovaraju dostignutoj razini analize i sinteze.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.3.1. Učenik sluša i (ili) čita jednostavne slikovne tekstove povezujući ih s vlastitim iskustvom.	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoje misli, osjeća i dojam nakon slušanja ili čitanja književnoga teksta– iznosi razloge zbog kojih mu se tekst sviđa ili ne sviđa– izražava svoje doživljaje o događajima u priči– povezuje i uspoređuje postupke likova s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju	<ul style="list-style-type: none">– razgovara o književnome tekstu povezujući ga sa svijetom oko sebe

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratke priče, bajke, dječje pjesme, kratki igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj svakodnevno organizira aktivnosti čitanja tekstova primjerenih učenikovim mogućnostima i govorno-jezičnom razvoju, a učenika se potiče na objavljivanje doživljaja o pročitaneome. Za povezivanje postupaka pojedinoga lika iz teksta potrebno je jasno istaknuti određeni postupak lika te navoditi učenike da odrede po čemu je postupak sličan njegovu.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.3.2. Učenik sluša i (ili) čita jednostavniji književni tekst i prepoznaje tekst prema obliku i sadržaju.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje stih i strofu u pjesmi– uočava čudesne elemente u bajkama– uočava da u igrokazu likovi razgovaraju (lica, dijalog)– prepričava priču vlastitim riječima prema modelu– određuje početak, sredinu i završetak priče ili igrokaza– razlikuje priču od igrokaza na temelju promatranja ili na temelju slušanja	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje priču, igrokaz i pjesmu na temelju promatranja ili slušanja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: kratke priče, bajke, dječje pjesme, kratki igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj planira aktivnosti za poticanje čitanja i razumijevanja književnog teksta, a tekstovi su jednostavniji. Čitaju se karakteristični ulomci književnih djela te kratke pjesme, a učenika se i dalje potiče na čitanje iz užitka. Posebnu pažnju u radu s učenicima treba posvetiti razlikovanju pojedinih dijelova teksta (početni, glavni, završni dio). Preporuka je da je svaki dio teksta prikazan slikom uz koji se u analizi dopisuje slijedom o kojem se dijelu teksta radi. Nakon toga ponovo se čita tekst i u tekstu se dogovorenim oznakama obilježava početni, glavni i završni dio teksta pri čemu se ističu ključne riječi. Učenik će po dobivenim smjernicama (slike, obilježeni dijelovi teksta) lakše prepričati priču uz dodatno usmjeravanje učitelja (pokazivanje, postavljanje pitanja).

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.3.3. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut doživljajem jednostavnoga slikovnog i (ili) književnog teksta.	<ul style="list-style-type: none">– stvara različite individualne i grupne uratke potaknut književnim tekstom izražavajući se riječju, zvukom, crtežom ili pokretom– razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	<ul style="list-style-type: none">– stvara različite kreativne uratke

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: kratke priče, bajke, dječje pjesme, kratki igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno, a učitelj može nagraditi učenika ocjenom za izniman trud i rad.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.3.1. Učenik razlikuje medijske sadržaje s temama iz svakodnevnoga života primjerene jezičnom razvoju i interesu.	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoje osjećaje, doživljava ili misli o slušanome ili gledanom medijskom sadržaju– povezuje sadržaj medijskoga teksta (kraći dokumentarni i igrani film, jednostavniji tekst iz dječjega časopisa) sa svojim iskustvom, interesima i doživljajima– služi se obrazovnim digitalnim medijima primjerenima jezičnom razvoju i interesima	<ul style="list-style-type: none">– razgovara o medijskim sadržajima s kojima se susreće u svakodnevnome životu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tekstovi: jednostavniji tekst iz časopisa za djecu, kraći dokumentarni i igrani film za djecu.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj organizira različite aktivnosti ili radionice kojima bi se učenicima približio određeni medijski sadržaj i potaknuo ih na korištenje medijima i u obrazovne svrhe. Koristi se medijskim sadržajima koji su bliski interesima i iskustvima učenika. Prije gledanja ili slušanja medijskoga sadržaja uputno je unaprijed naglasiti ključne odrednice onoga što će se slušati ili gledati. Prije razgovora o medijskim sadržajima s kojima se učenik susreće u svakodnevnome životu važno je znati koji su to sadržaji zanimljivi pojedinomu učeniku što se može dodatno utvrditi u komunikaciji s roditeljem učenika. Tako će učitelj dobiti smjernice o izboru nekih sadržaja te o vođenim pitanjima za učenika.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.3.2. Učenik posjećuje različite kulturne događaje primjerene jezičnom razvoju u fizičkome ili virtualnom okružju i iskazuje svoj doživljaj.	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja (svida li mu se ili ne)– razgovara o sadržaju kulturnoga događaja– stvaralački se izražava potaknut kulturnim događajem	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

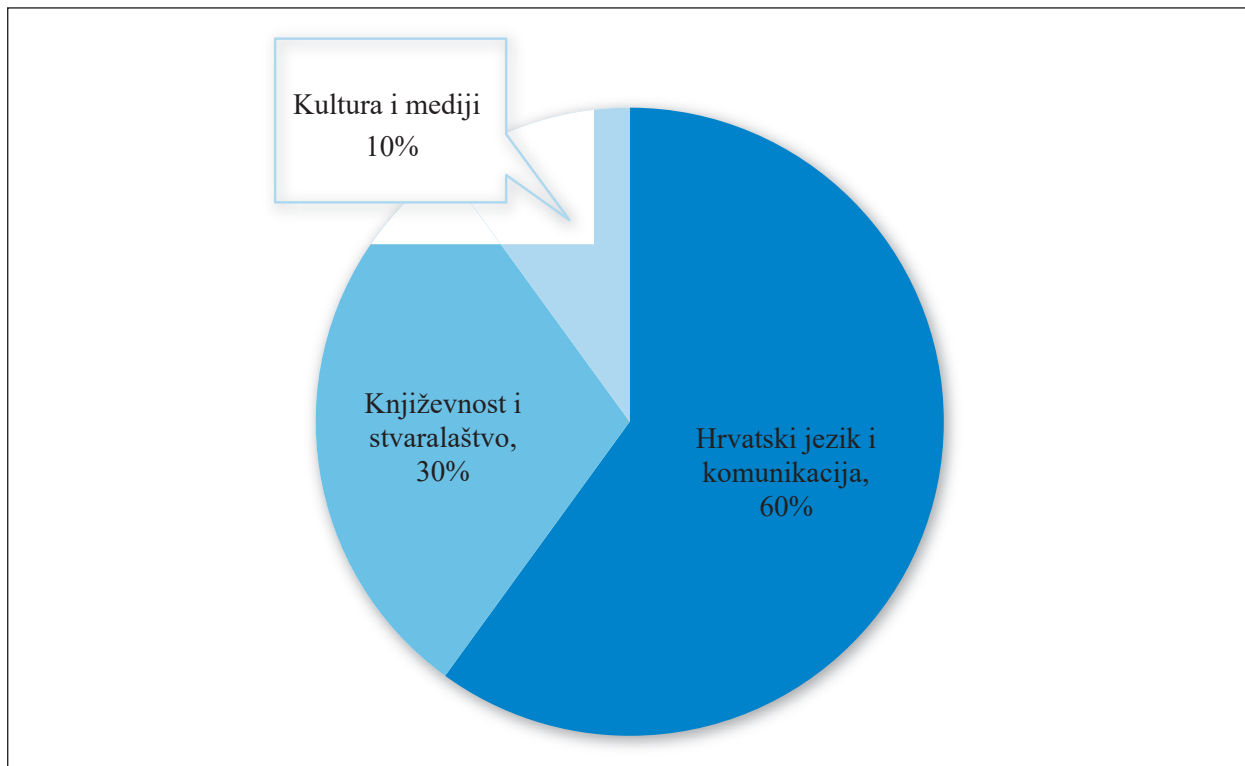
- kulturni sadržaji: predstave, televizijske emisije za djecu, kulturni projekti namijenjeni djeci, animirani filmovi, kino, mrežni medijski sadržaji.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Ishodom se potiče osobni i socijalni razvoj učenika te aktivno uključivanje u kulturni i društveni život zajednice.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 3. razredu OŠ

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj rječnika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ HJ A.4.1. Učenik razgovara o temama iz svakodnevnoga života i govori tekstove jednostavne strukture.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara o temama iz svakodnevnoga života – točno izgovara sve ogledne i česte riječi vezane za teme iz svakodnevnoga života – prepričava priču kronološki – pripovijeda kronološki o vlastitim doživljajima i događajima – govori više jednostavnih rečenica povezujući ih u cjelinu prema jednostavnoj strukturi (uvod, središnji dio, završetak) – sudjeluje u dijalogu u skladu s komunikacijskom situacijom 	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara o temama i događajima iz svakodnevnoga života povezujući ih u cjelinu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratka priča, telefonski razgovor, razgovorne igre.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj bi svakodnevno trebao organizirati aktivnosti govorenja i razgovaranja u kojima će učenik uz primjerenu podršku sudjelovati u govornome činu s ciljem poticanja komunikacije.

U svrhu usvajanja ishoda uputno je provoditi povremeno govorenje stihova napamet te česte dramatizacijske igre koje simuliraju svakodnevne životne situacije. Prije provođenja igre učenicima objasniti što i kako će se raditi i provjeriti razumijevanje. Uloge podijeliti prema izboru učenika ili nekom brojalicom, izvlačenjem papirića. S učenicima se može dogovoriti tema o kojoj će razgovarati, pri čemu je važno da učenik zna koja je njegova uloga, primjerice, postavlja pitanja, odgovara na postavljena pitanja, a može se ukratko i razgovarati o sadržaju teme i time pripremiti učenike. Odrediti do četiri učenika koji dramatiziraju, a ostali slušaju, zatim se grupa pohvali, dodijeli im se neki znak priznanja, a onda dolazi do izmjene.

Za učenikovo pripovijedanje odredi se tema bliska iskustvu učenika, koja se pojasni. Slijed pripovijedanja moguće je grafički prikazati tako da svakomu dijelu odgovara određeni znak uz koji se upisuje naziv (početak, sredina, kraj). Uz grafičku oznaku upisuje se smjernica, primjerice. Početak: Kako je počelo?, Gdje?, Sredina: Što se dogodilo?, Kraj: Kako je završilo? Učenika se usmjerava pokazujući oznake, čitanjem pitanja, postavljanjem dodatnih pitanja, hrabrenjem i tako do kraja uz pokazivanje na kojem je dijelu tijekom pripovijedanja.

Broj stihova koje učenik treba naučiti napamet daje se sukladno sposobnostima učenika tako da može postići uspješnost.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.4.2. Učenik sluša jednostavne tekstove i uočava temu slušanoga teksta.	<ul style="list-style-type: none">– sluša jednostavne tekstove prema unaprijed zadanim uputama– izražava svoje misli i osjećaje o slušanome tekstu– prepoznaje o čemu je u tekstu riječ– pravilno izgovara glasove i riječi na temelju slušanoga teksta– usmjerenom odgovara na pitanja o slušanome tekstu– oblikuje pitanja o slušanome tekstu– prepričava poslušani tekst	<ul style="list-style-type: none">– odgovara na pitanja o slušanome tekstu i izražava o čemu je u tekstu riječ

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: radijske emisije, reklame, zvučni zapisi jednostavnih tekstova, telefonski razgovor.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici trebaju biti kontinuirano izloženi artikulacijskim, intonacijskim i leksičkim vježbama.

Uvježbavati usmjerenom slušanje, usmjeravati učenika na sadržaj slušanoga teksta s ciljem jezične proizvodnje u različitim komunikacijskim situacijama. Ohrabrivati i poticati učenika na verbalno izražavanje mišljenja cjelovitim rečenicama o slušanome tekstu uz primjerenu podršku.

Prije slušanja preporuča se učenicima kratko prepričati ili razgovarati o temi ili ideji teksta koji će slušati, a koja je u skladu s njihovim interesom ili iskustvom. Upute ili pitanja za slušanje učeniku trebaju biti potpuno jasne. Da bi učenik bio uspješan u otkrivanju značenja riječi, važno je da mu je potpuno jasan kontekst. Podrška za prepričavanje teksta mogu biti ponovno otkrivene slike (početni, glavni, završni dio). Slika je ujedno poticaj učeniku da postavlja pitanja. Uputno je slušanje teksta potkrijepiti korištenjem lutkama ili situacijskim vizualnim prikazima.

Učenicima kratko prepričati dio sadržaja, a zatim ih motivirati za pažljivo slušanje kako bi otkrili nastavak. Upute vezati uz glavne dijelove sadržaja za slušanje teksta, napisati ih tako da budu vidljive svim učenicima i utvrditi razumije li svaki učenik značenje upute te ju prema tome dodatno pojasniti ili preoblikovati napisano (to mogu biti po dvije riječi ili kratke rečenice od kojih učenik bira onu koja odgovara slušanomu dijelu). Uz upute također mogu postojati već im poznate oznake za početak, sredinu i završetak slušanja na koje se pokaže u odgovarajućem trenutku. Prema potrebi tekst se može više puta slušati. Slušani tekst uputno je podržati vizualnim prikazom. Za oblikovanje pitanja učeniku ukazati na dio teksta u vezi s kojim bi trebao postaviti pitanje, po potrebi ponoviti taj dio te mu pružiti podršku davanjem prikladne upitne riječi. Sve učenike usmjeravati na otkrivanje teme upućivanjem na glavne odrednice sadržaja (školska ploča), uz poticajna pitanja.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.4.3. Učenik čita jednostavne tekstove u skladu s jezičnim razvojem i interesima.	<ul style="list-style-type: none">– govori i razgovara o čitanome tekstu– izdvaja nepoznate ili manje poznate riječi– pronalazi podatke u tekstu prema uputi	<ul style="list-style-type: none">– čita jednostavni tekst i pronalazi podatak prema uputi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: uputa, poruka, jednostavni obavijesni i književni tekst.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Važno je usmjeravati učenika na pronalaženje podataka u tekstu s ciljem razumijevanja teksta i dalje razvijati automatizaciju čitanja. Prije čitanja s učenicima se razgovara o temi teksta. Učenik zatim čita tekst koji je primjeren njegovim čitalačkim sposobnostima po opsegu, strukturi riječi, duljini rečenica, sposobnostima razumijevanja i grafičkome uređenju (font, tisak, vizualizacija). Po potrebi prati slijed čitanja prstom. Nakon toga odgovara na učiteljeva pitanja. Zatim prema učiteljevoj uputi obilježava dio koji treba pročitati da bi u tom dijelu ili rečenici pronašao određeni podatak ili postavio pitanje. Nakon čitanja učitelj ga navodi da pročita i kaže traženi podatak te ga označi ili da postavi pitanje. Učitelj mu prema potrebi nudi upitnu riječ kojom će pitanje započeti kao i podršku u postavljanju slijeda riječi u pitanju.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.4.4. Učenik piše slova, riječi i jednostavne kratke rečenice školskim rukopisnim pismom u skladu s jezičnim razvojem.	<ul style="list-style-type: none">– piše velika i mala slova školskoga rukopisnog pisma– povezuje slova u cjelovitu riječ, riječi u jednostavnu rečenicu– prepisuje riječi i rečenice rukopisnim pismom– u pisanju rukopisnim pismom pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja– piše veliko početno slovo u jednorječnim imenima naseljenih mjesta u bližemu okružju– uočava i piše odgovarajući pravopisni znak na kraju rečenice	<ul style="list-style-type: none">– piše riječi i rečenice školskim rukopisnim pismom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratki opis predmeta, poruka (pravopisni znak: spojnica, veliko početno slovo u jednorječnim imenima naseljenih mjesta).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik piše u crtovlju poštujući granicu papira, a crte se mogu pojačati prema potrebi. Učitelj organizira aktivnosti u kojima se potiče automatizacija oblikovanja rukopisnih slova, pisanja i urednost rukopisa. Uporaba naučenih pravopisnih znakova te velikoga početnog slova sustavno se uvježbava. Učenik piše rukopisna slova po istom modelu kao i velika tiskana prema slovu napisanom na početku reda najprije po istočkanom uzorku, a zatim samostalno. Posebna pozornost obraća se na mogućnost oblikovanja slova prema učenikovim perceptivno-motoričkim sposobnostima pri čemu je važno osigurati pravilan položaj slova u crtovlju i njegovu čitljivost. Prema potrebi učitelj fizičkim vođenjem ruke pomaže učeniku u oblikovanju slova. Učeniku treba osigurati dovoljno vremena za pisanje slova i riječi po zadanome modelu. Prije primjene pravopisnoga pravila u pisanju s učenikom je važno ponoviti pravilo isticanjem primjera.

Pisanje rukopisnim pismom provodi se u skladu sa sposobnostima pojedinoga učenika i prema potrebi nastavlja se u idućim razredima što se planira u individualiziranom kurikulu za pojedinoga učenika.

Učitelj potiče učenika na bogaćenje rječnika predmetne stvarnosti pri čemu se može koristiti i slikovnim prikazima. Učenici izabiru predmet koji žele opisivati i opisuju ga uz pomoć učiteljevih pitanja. Također mogu na osnovi učiteljevih kratkih opisa predmeta pogađati o kojemu je predmetu riječ ili izdvajati fotografiju toga predmeta i imenovati ga. Preporuča se i korištenje taktilnim vrećicama s različitim i učeniku poznatim predmetima.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.4.5. Učenik točno upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u skladu s komunikacijskom situacijom.	<ul style="list-style-type: none">– poštuje pravila uljudne komunikacije– točno se služi riječima u skladu s komunikacijskom situacijom– stvara i piše izjavne (potvrdne i niječne), upitne i usklične rečenice– razlikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te potvrdnu i niječnu rečenicu u tekstu– izabire odgovarajuće riječi i upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica– objašnjava značenje određene riječi s obzirom na komunikacijsku situaciju– razlikuje riječi mjesnoga govora od riječi u standardnome jeziku	<ul style="list-style-type: none">– oblikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te potvrdnu i niječnu rečenicu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: telefonski razgovor, uputa.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se uvježbava na situacijama iz svakodnevnoga života (ljudske djelatnosti, rad, zanimanja), a potiče se suradnički odnos jednostavnim aktivnostima u manjoj skupini na rješavanju istoga zadatka, primjerice, otkrivanje znaka koji treba postaviti na kraju određene rečenice. U tu svrhu učenicima se mogu podijeliti situacijsko-slikovne kartice kojima je potrebno pridružiti odgovarajuće rečenice i utvr-

diti koji bi znak trebao stajati na kraju rečenice te ga upisati. Učitelj prati i usmjerava rad. Radom u maloj skupini učenici mogu odabirati riječi koje im se sviđaju, a zatim za svaku izabranu riječ smišljati rečenicu prema učiteljevoj uputi koju će dogovoreni učenik zapisati. U grupi mogu spajati situacijsko-slikovne kartice s riječima koje se na njih odnose, njihovim odabiranjem od više ponuđenih na karticama. Prije aktivnosti prikazanu situaciju na slici treba opisati, a zatim čitati ponudene riječi (mali broj riječi). Dio ishoda ostvaruje se na ogleđnim i učeniku poznatim primjerima iz njegova mjesnoga govora.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.4.1. Učenik sluša i (ili) čita jednostavni književni tekst i povezuje ga s vlastitim iskustvom.	<ul style="list-style-type: none"> – izražava svoje misli i osjeća je nakon slušanja i (ili) čitanja književnoga teksta – izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova – objašnjava razloge zbog kojih mu se tekst sviđa ili ne sviđa – uspoređuje postupke likova s vlastitim postupcima i postupcima drugih osoba – pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu 	– razgovara o književnome tekstu te postupke likova povezuje s vlastitim iskustvom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: basna, bajka, igrokaz, kratka priča, dječja pjesma.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj svakodnevno organizira aktivnosti čitanja tekstova primjerenih učenikovim mogućnostima i govorno-jezičnom razvoju, a učenika se potiče na izražavanje vlastitoga mišljenja o događajima i postupcima likova.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.4.2. Učenik sluša i (ili) čita jednostavni književni tekst i prepoznaje tekst prema obliku i sadržaju.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje rиму u pjesmama za djecu – prepoznaje basnu s obzirom na likove – iskazuje svojim riječima pouku basne – razlikuje stvarno od nestvarnoga u bajkama – razlikuje likove s pozitivnim osobinama od likova s negativnim osobinama – smješta likove u vrijeme i prostor 	– razlikuje basnu od drugih književnih tekstova

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: basna, bajka, igrokaz, kratka priča, dječja pjesma.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Književnu teoriju poučavati uz primjerenu podršku na jednostavnim književnim tekstovima. U basni uočiti da su likovi životinje i da imaju pozitivne i negativne osobine te promicati ljudske vrijednosti. Učenik uz primjerenu podršku prepoznaje pouku basne. Tekst basne po mogućnosti popratiti slikom (slikama), a uočavanje osobina likova, obilježja basne, kao i prepričavanje sadržaja, poticati pitanjima, pomoćnim pitanjima i slikama. Osobine likova iz basni i pouku basne povezati s primjerima koji su učenicima bliski (primjerima iz života ljudi, njihove osobine, ponašanja i posljedice njihova ponašanja). Za određenu dobru ili lošu osobinu lika iz basne mogu se navesti dva primjera ponašanja ljudi te uz učiteljevo usmjeravanje odabiru ono koje odgovara navedenoj osobini. Važno je da učenici razumiju značenje pojedine osobine lika. Preporuča se izabrati igrokaze i kratke priče u kojima će biti jasno iskazani vrijeme i prostor u kojemu se odvija radnja.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.4.3. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut doživljajem književnoga teksta.	– stvara različite individualne i grupne uratke potaknut književnim tekstom izražavajući se riječju, zvukom, crtežom ili pokretom – razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	– stvara različite kreativne uratke

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: bajka, basna, igrokaz, kratka priča, dječja pjesma.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno, ali učitelj može nagraditi učenika ocjenom za izniman trud i rad.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.4.1. Učenik razlikuje tiskane publikacije primjerene jezičnomu razvoju, dobi i interesima.	– izražava svoje osjećaje, doživlja ili misli o medijskome sadržaju – izražava svoj doživljaj i povezuje sa svojim iskustvom o medijskome tekstu čiji je sadržaj blizak njegovu interesu, doživljajima iz njegove neposredne okoline – izdvaja podatke iz teksta prema unaprijed zadanim pitanjima – služi se obrazovnim digitalnim medijima primjerenima jezičnomu razvoju i interesima	– razgovara o sadržaju teksta i pronalazi ključne podatke prema uputi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratki jednostavni tekstovi iz različitih časopisa za djecu.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Upoznati učenike s različitim vrstama dječjih časopisa i potaknuti ih da uoče namjenu kako bi se njima mogli služiti u obrazovne svrhe. Način izdvajanja podataka prema unaprijed zadanim uputama potrebno je sustavno vježbati polazeći prvo od rečenice i uočavanja (izdvajanja, podcrtavanja) jednoga traženog podatka prema učiteljevu naputku. Zatim postupno povećavati broj rečenica (obilježeni dio teksta) te broj i složenost zahtjeva (jedan uputa – jedno pitanje, dvije upute – dva pitanja). Važno je pratiti dostignutu razinu na kojoj učenik može ostvariti postavljeni zahtjev.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.4.2. Učenik razlikuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoj doživljaj kulturnoga događaja.	– izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja (svida li mu se ili ne) – razgovara o sadržaju kulturnoga događaja – stvaralački se izražava potaknut kulturnim događajem	– iskazuje svoj doživljaj kulturnoga događaja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

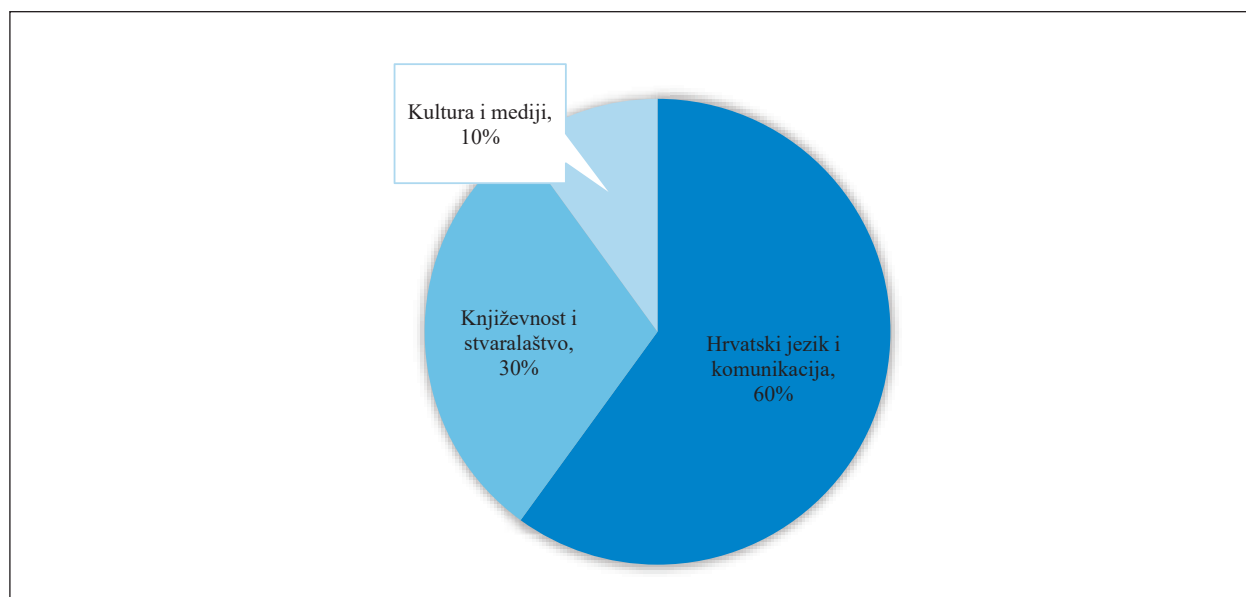
– kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, posjet muzeju, posjet kinu, mrežni medijski sadržaji.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Ishodom se potiče osobni i socijalni razvoj učenika te aktivno uključivanje u kulturni i društveni život zajednice.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 4. razredu OŠ

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, ujedno se potiče razvoj rječnika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ HJ A.5.1. Učenik razgovara i govori tekstove* jednostavne strukture u skladu s interesima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara o temama u skladu sa svojim interesima – razgovara o slušanome tekstu – točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu u komunikacijskoj situaciji – pripovijeda događaje kronološki – točno izgovara ogledne i česte višesložne riječi – govori više rečenica povezujući ih u cjelinu prema jednostavnoj strukturi (uvod, glavni dio, završetak) – sudjeluje u dijalogu u skladu s komunikacijskom situacijom služeći se novim riječima 	<ul style="list-style-type: none"> – pripovijeda događaje kronološki povezujući rečenice u cjelinu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: jednostavni dijaloški tekstovi, kratki pripovjedni tekst, kratki opis bliske osobe, razgovorne igre.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici trebaju biti kontinuirano izloženi artikulacijskim, intonacijskim, kompozicijskim (usvajanje uspostavljanja kronološkoga, uzročno-posljedičnog slijeda rečenica u tekstu) i leksičkim vježbama.

*Podjela tekstova utemeljena je na jezičnim obilježjima teksta, dužini i opširnosti. S obzirom na jezična obilježja i strukturu, razlikuju se jednostavniji, jednostavni, složeni i složeniji tekstovi. Jednostavniji su tekstovi jezično najmanje zahtjevni, a složeniji su najzahtjevniji. U odabiru i prilagodbi tekstova za učenje, vježbanje i ponavljanje valja uzeti u obzir rječnik kojim su pisani, morfološka obilježja teksta (prototipne riječi, kategorija riječi) i sintaktička obilježja teksta (posebice red riječi u rečenici). Prilagođeni tekstovi trebaju sadržavati čestotne riječi iz svakodnevnih komunikacijskih situacija. Preporuča se rad na kratkim tekstovima, odnosno na tekstovima koji učenicima ne uzrokuju neurološki zamor u čitanju s obzirom na njihove razvojne osobitosti.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ HJ A.5.2. Učenik sluša jednostavne tekstove i prepričava sadržaj slušanoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sluša tekstove prema unaprijed zadanim uputama i pitanjima – pravilno izgovara višesložne riječi na temelju slušanoga teksta – odgovara na pitanja cjelovitom rečenicom – postavlja pitanja cjelovitom rečenicom – pretpostavlja značenje riječi na temelju konteksta rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> – prepričava sadržaj slušanoga teksta pomoću pitanja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tekstovi: radijske emisije, zvučni zapisi književnih tekstova, kratki obavijesni tekstovi primjereni jezičnomu razvoju i dobi učenika.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici trebaju biti kontinuirano izloženi artikulacijskim, intonacijskim, kompozicijskim (usvajanje uspostavljanja kronološkoga, uzročno-posljedičnoga slijeda rečenica u tekstu) i leksičkim vježbama.

Uvježbavati usmjereno slušanje, usmjeravati učenika na sadržaj slušanoga teksta s ciljem jezične proizvodnje u različitim komunikacijskim situacijama. Ohrabrivati i poticati učenika na verbalno izražavanje mišljenja cjelovitim rečenicama o slušanome tekstu uz primjerenu podršku (plan prepričavanja, karta događaja i sl.).

Prije slušanja preporuča se učenicima ukratko prepričati sadržaj ili razgovarati o temi ili ideji teksta koji će slušati u skladu s učenikovim interesom ili iskustvom. Upute ili pitanja za slušanje učeniku trebaju biti potpuno jasne. Da bi učenik bio uspješan u otkrivanju značenja riječi, važno je da mu je potpuno jasan kontekst. Podrška za prepričavanje teksta mogu biti ponovno otkrivene slike (uvodni, glavni, završni dio). Slika je ujedno poticaj učeniku da postavlja pitanja.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.5.3. Učenik čita tekstove i pronalazi ključne podatke i pojmove.	<ul style="list-style-type: none">– uočava grafičku strukturu teksta: naslov, sadržaj teksta i fotografiju ili ilustraciju– razgovara nakon slušanja i čitanja teksta prema uputi ili pitanju– izdvaja nepoznate ili manje poznate riječi– pretpostavlja značenje riječi na temelju konteksta rečenice– pronalazi ključne podatke u tekstu prema uputi	– čita jednostavan tekst i pronalazi podatke prema pitanjima ili uputi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tekstovi: različiti književni i neknjiževni tekstovi.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama i ponavljanju (artikulacijske i intonacijske vježbe). Učenici trebaju biti izloženi vježbanju čitanja naglas i u sebi da bi razvijali automatizaciju čitanja. Tekstovi trebaju biti jednostavni i odabrani u skladu s jezičnim razvojem i interesima učenika. Stalno treba raditi na proširivanju i bogaćenju rječnika uvođenjem novih riječi, otkrivanjem njihova značenja i pretpostavljanjem značenja riječi na temelju konteksta rečenice uz primjerenu podršku.

Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju se uskladiti s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške u svrhu stjecanja čitalačkih vještina. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.5.4. Učenik piše prema modelu jednostavne kratke tekstove.	<ul style="list-style-type: none">– piše velika i mala slova slovima školskoga rukopisnog pisma– piše prema modelu kratke tekstove rukopisnim slovima– u pisanju rukopisnim pismom pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja– u pisanju prenosi dio riječi u novi redak– piše uz podršku veliko početno slovo u imenima zemalja, stanovnika naseljenih mjesta u bližem okružju i naroda– piše zarez u nabranjanju– piše ogledne i česte riječi u kojima su glasovi č/ć i glasovni skupovi ije/je/e	<ul style="list-style-type: none">– piše rečenice školskim rukopisnim pismom primjenjujući pravopisna pravila

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tekstovi: kratki opis bliske osobe, kratki pripovjedni tekst (pravopis: veliko početno slovo u jednorječnim imenima zemalja, stanovnika naseljenih mjesta u bližem okružju i naroda, č/ć, ije/je/e, pravopisni znakovi: zarez u nabranjanju, spojnica).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba biti kontinuirano poučavan i izložen vježbama koje će mu omogućiti utvrđivanje prije usvajanih pravopisnih pravila i novih. Uvježbavati rukopisno pismo uz primjerenu podršku.

Poučavanje i učenje komunikacijskih kompetencija i strategija treba biti utemeljeno na rezultatima početnih procjena. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama pisanja, posebice grafijskim, glasovnim, interpunkcijskim i leksičkim vježbama u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema svojim razvojnim osobitostima. Učenici vještine pisanja trebaju usvajati na jednostavnijim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima koji im omogućuju ovladavanje vokabularom i primjenu novo-usvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.5.5. Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama u skladu s gramatičkim i pravopisnim pravilima.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje imenice kao vrstu riječi u rečenici na čestim primjerima konkretnoga značenja– razlikuje opće i vlastite imenice pišući opće malim, a vlastite velikim početnim slovom– razlikuje imenice u jednini od imenica u množini– točno piše imenice unutar rečenice ili kratkoga teksta koje se svojim značenjem uklapaju u kontekst– koristi se riječima iz standardnoga jezika umjesto riječima mjesnoga govora u javnoj komunikaciji	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje i razlikuje opće imenice u jednini od imenica u množini

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Tekstovi zasićeni općim i vlastitim imenicama.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici trebaju biti kontinuirano izloženi artikulacijskim, intonacijskim, kompozicijskim (usvajanje uspostavljanja kronološkoga, uzročno-posljedičnoga slijeda rečenica u tekstu) i leksičkim vježbama.

Poučavati učenike gramatičkim kategorijama imenica (jednini i množini) iz učeniku bliskih komunikacijskih situacija. Vježbati gramatičke kategorije uz primjerenu podršku na imenicama s konkretnim značenjem (ljudi, životinje, predmeti, biljke i prirodne pojave).

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.5.1. Učenik povezuje sadržaj književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	<ul style="list-style-type: none">– izražava doživljaj književnoga teksta– povezuje sadržaj teksta s vlastitim iskustvom– prepoznaje poruku teksta	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj teksta povezujući ga s temom teksta i svojim riječima iskazuje poruku teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: pripovijetka, dječji roman, lirska pejzažna pjesma, dramski tekst/igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik je izložen učiteljevu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje kratkih jednostavnih književnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima). Pritom ga se usmjerava na izražavanje vlastitoga doživljaja teksta i mišljenja. Usvajanje ishoda može se vrednovati formativno, ali i sumativno prema kriterijima vrednovanja, ako je unaprijed planirano i najavljeno. Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.5.2. Učenik čita književni tekst i uočava pojedinosti književnoga teksta.	<ul style="list-style-type: none">– svojim riječima izriče temu književnoga teksta– prepoznaje redoslijed događaja– opisuje likove prema izgledu i ponašanju– uočava ritam u pjesmi na temelju slušnoga dojma– prepoznaje motive u pejzažnoj pjesmi– prepoznaje lik ili ulogu i dijalog u dramskome tekstu	<ul style="list-style-type: none">– čita književni tekst i prema uputama uočava pojedinosti u poznatome* književnom tekstu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: pripovijetka, dječji roman, lirska pejzažna pjesma, dramski tekst/igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

I dalje raditi na čitanju s razumijevanjem te postupno uvoditi književnoteorijske pojmove uz primjerenu podršku.

* Pojam *poznati tekst* podrazumijeva tekst kojemu je učenik tijekom poučavanja, ponavljanja, uvježbavanja ili usustavljanja bio izložen prije sumativnoga vrednovanja.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.5.3. Učenik se stvaralački izražava potaknut doživljajem književnoga teksta.	<ul style="list-style-type: none">– stvaralački se izražava uz podršku i vođenje– razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	<ul style="list-style-type: none">– stvara različite kreativne uratke

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: pripovijetka, dječji roman, lirska pejzažna pjesma, dramski tekst/igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno, ali učitelj može nagraditi učenika za izniman trud i rad. Poticati učenika na stvaralačko izražavanje različitim aktivnostima: ilustriranjem teksta, pokretom, scenskim improvizacijama, snimanjem kratkih filmova i pjevanjem. Ishod se može povezati s predmetima Likovna kultura, Glazbena kultura, Tehnička kultura i s međupredmetnim temama Gradanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj te Poduzetništvo.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.5.1. Učenik razlikuje elektroničke medije primjerene jezičnom razvoju i interesima.	<ul style="list-style-type: none">– razgovara o sadržaju medijskoga teksta– izražava mišljenje o medijskome tekstu– izdvaja podatke iz teksta prema unaprijed zadanim uputama– uočava razlike između televizije i radija kao prijenosnika poruke uz podršku	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje televizijsku od radijske emisije prema obilježjima (vidno i slušno i samo sluhom)

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tekstovi: kratki televizijski igrokaz i kratka radiodrama.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za usvajanje svih odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja poučavanja i učenja polazište je tekst u svrhu usvajanja medijske pismenosti. Odabrali sadržaje u skladu s temama bliskima učeniku, poticati učenika na uočavanje ljudskih vrijednosti te na uočavanje predstavljanja iste teme različitim medijima. Upoznati učenike s različitim vrstama televizijskih i radijskih emisija i potaknuti ih da, uz podršku, uoče njihovu namjenu i svrhu kako bi se njima koristili u obrazovne svrhe. Organizirati aktivnosti s ciljem razvijanja medijske pismenosti.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.5.2. Učenik razgovara o kulturnim događajima koje posjećuje izražavajući svoje mišljenje.	<ul style="list-style-type: none">– upoznaje se s knjižnom građom prema svojim interesima– razgovara o doživljaju nakon kulturnoga događaja izražavajući svoje mišljenje– stvaralački se izražava potaknut kulturnim događajem	<ul style="list-style-type: none">– iskazuje svoj doživljaj kulturnoga događaja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

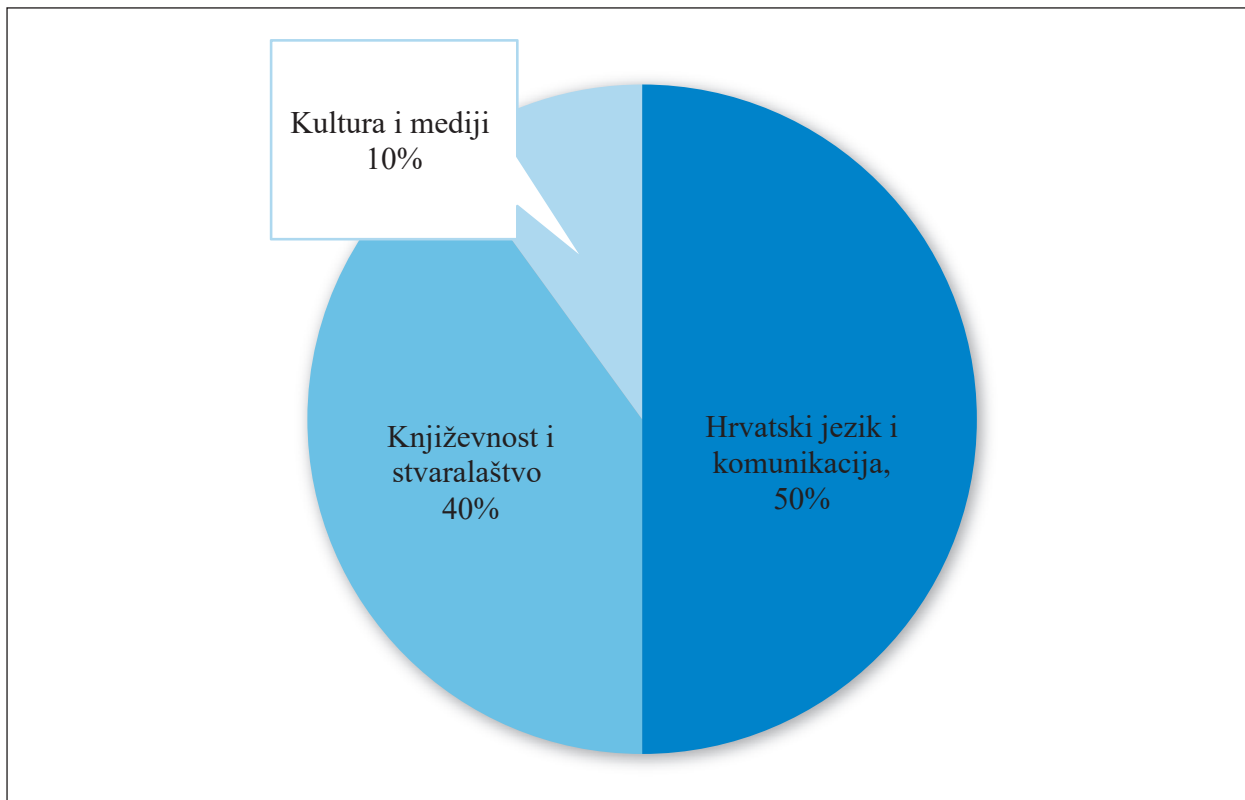
- kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, posjet knjižnici, posjet muzeju, posjet kinu, izložbi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Ishodom se potiče osobni i socijalni razvoj učenika te aktivno uključivanje u kulturni i društveni život zajednice. Učenici mogu sudjelovati u različitim aktivnostima koje organiziraju javne ustanove. I dalje poticati i razvijati kulturu čitanja.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 5. razredu OŠ

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj rječnika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.6.1. Učenik razgovara i govori u skladu s komunikacijskom situacijom, potrebama i iskustvom.	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara u skladu s komunikacijskom situacijom uvažavajući temu razgovora – prilagođava način izražavanja pojedinoj komunikacijskoj situaciji – organizira govor prema jednostavnoj strukturi (uvod, središnji dio, završetak) – sudjeluje u razgovoru u skladu s komunikacijskom situacijom služeći se novim riječima – poštuje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim životnim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara u skladu s temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: čitanje po ulogama, obavijest, kratko izlaganje, scenske improvizacije.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici trebaju biti kontinuirano izloženi artikulacijskim, intonacijskim, kompozicijskim i leksičkim vježbama.

Uvježbavati izgovor riječi zasićenih glasovima č/ć, dž/d i glasovnim skupinama ije/je/e.

Učenik govori stihove napamet, priča i pripovijeda prema kronološkome slijedu, opisuje prema planu; i dalje provoditi vježbe za poticanje komunikacije i razvijanje rječnika – učitelj organizira scenarij poučavanja prema kojem će se učenici koristiti svim pripovjednim tehnikama.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.6.2. Učenik sluša različite tekstove, izdvaja ključne podatke i prepričava sadržaj slušanoga teksta*.	<ul style="list-style-type: none"> – sluša tekst i prema uputama izdvaja ključne podatke – oblikuje bilješke prema uputama i uz podršku popunjava različite grafičke organizatore na temelju izdvojenih podataka – prepričava sadržaj slušanoga teksta koristeći se bilješkama – objašnjava nepoznate ili manje poznate riječi služeći se dječjim rječnicima 	<ul style="list-style-type: none"> – sluša tekst i izdvaja tražene podatke iz teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: diktat, radijske emisije, kraći književni i neknjiževni tekstovi primjereni jezičnomu razvoju.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenika s različitim jezičnim priručnicima prilagođenima govorno-jezičnom razvoju učenika i potiče ga da se koristi njima u svakodnevnoj komunikaciji. Potiče učenika na bilježenje ključnih podataka iz slušanoga teksta i njihovo organiziranje u skladu s učenikovim interesima i potrebama, upoznaje učenike s različitim strategijama nadgledanja kojima učenici mogu razvijati vještine nadgledanja vlastitoga procesa učenja.

*Podjela tekstova utemeljena je na jezičnim obilježjima teksta, dužini i opširnosti. S obzirom na jezična obilježja i strukturu, razlikuju se jednostavniji, jednostavni, složeni i složeniji tekstovi. Jednostavniji su tekstovi jezično najmanje zahtjevni, a složeniji su najzahtjevniji. U odabiru i prilagodbi tekstova za učenje, vježbanje i ponavljanje valja uzeti u obzir rječnik kojim su pisani, morfološka obilježja teksta (prototipne riječi, kategorija riječi) i sintaktička obilježja teksta (posebice red riječi u rečenici). Prilagođeni tekstovi trebaju sadržavati čestotne riječi iz svakodnevnih komunikacijskih situacija. Preporuča se rad na kratkim tekstovima, odnosno na tekstovima koji učenicima ne uzrokuju neurološki zamor u čitanju s obzirom na njihove razvojne osobitosti.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.6.3. Učenik čita različite tekstove, pronalazi ključne podatke i vođeno oblikuje bilješke.	<ul style="list-style-type: none">– pronalazi podatke u jednostavnim slikovnim prikazima prema uputi– oblikuje bilješke prema modelu o važnim podacima u tekstu– sažeto prepričava tekst prema bilješkama– izdvaja glavne misli u književnome ili neknjiževnom tekstu– izražajno čita naglas jednostavne kratke tekstove– objašnjava nepoznate ili manje poznate riječi vođenim pitanjima– povezuje jednostavni slikovni prikaz s jednostavnim vezanim tekstom istoga sadržaja	– čita tekst i izdvaja tražene podatke iz teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: književni i neknjiževni tekst, sažetak, izvješće, jednostavni slikovni prikaz podataka (jednostavni grafikon).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poticati učenika na razgovor te na povezivanje jednostavnoga vezanog teksta s jednostavnim grafikonom da bi učenik razumio da se podatci mogu prikazati i sažeto, vizualnim prikazima. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama i ponavljanju (artikulacijske i intonacijske vježbe). Učenici trebaju biti izloženi vježbanju čitanja naglas i u sebi po ulomcima uz kontinuirano provjeravanje razumijevanja pročitana da bi razvijali automatizaciju čitanja. Tekstovi trebaju biti jednostavni i odabrani u skladu s jezičnim razvojem i interesima učenika. Stalno treba raditi na proširivanju i bogaćenju rječnika uvođenjem novih riječi, otkrivanjem njihova značenja i pretpostavljanjem značenja riječi na temelju konteksta rečenice uz primjerenu podršku.

Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju se uskladiti s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške u svrhu stjecanja čitalačkih vještina. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometrički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

Oblikovanje bilježaka prema modelu podrazumijeva zajednički rad učitelja i učenika te izradu plana preporučavanja u kojemu se iznose glavni događaji.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.6.4. Učenik piše jednostavne tekstove u skladu s temom.	<ul style="list-style-type: none"> – piše prema modelu jednostavne sastavke trodijelne strukture u skladu s temom – piše prema modelu kratku e-poruku, izvješće i pismo – piše riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č/ć, dž/đ, ije/je/e – piše veliko početno slovo u jednorječnim imenima ulica, trgova i gradskih četvrti u bližemu okružju – piše dvotočku i zarez u nabranju – pravilno piše glagolske oblike za prezent, perfekt i futur prvi 	<ul style="list-style-type: none"> – piše jednostavne tekstove prema modelu u skladu s temom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: e-poruka, izvješće, pismo (pravopis: veliko početno slovo u jednorječnim imenima ulica, trgova i gradskih četvrti u bližemu okružju, riječi s glasovima č/ć, dž/đ, ije/je/e, pravopisni znakovi: dvotočka, zarez u nabranju).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upućuje učenike na provjeravanje pravopisne točnosti u jezičnim priručnicima primjerenima govorno-jezičnom razvoju. Učitelj pomaže učeniku u pronalaženju riječi te potiče na razvijanje vještina snalaženja u priručnicima, u tiskanim i mrežnim izdanjima tako da učenik provjerava pravopisnu točnost služeći se dječjim jezičnim priručnicima. Učenike treba kontinuirano poučavati komunikacijskim strategijama i strategijama učiti kako učiti u skladu s individualnim sustavom podrške.

Pisanje čestitke, pisanje pisma, dopisivanje – pisanje prema modelu podrazumijeva da učenik ima model vrste teksta koji piše, odnosno sastavlja.

Tekst kratkoga izvješća podrazumijeva jednostavne odgovore na pitanja tko, što, gdje, kada i kako – uvježbavati izvješćivanje kronološkim slijedom, primjerice, izvješćivanje o događajima u školi, u bliskome okružju učenika i zajednici).

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.6.5. Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama i glagolima u skladu s jezičnim pravilima.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje značenje glagola– glagolsku radnju izrečenu čestim glagolima na oglednim primjerima– prepoznaje sadašnje, prošlo i buduće vrijeme u rečenici na oglednim primjerima– oblikuje prezent, perfekt i futur prvi– uočava i primjenjuje točno slaganje riječi u rečenici po rodu, broju, padežu i licu u dvočlanim i jednočlanim sintagmama (sročnost) na jednostavnim oglednim primjerima– uočava zavičajni govor kao dio kulturne baštine	<ul style="list-style-type: none">– piše kratke rečenice iz svakodnevnoga života primjenjujući znanja o glagolskim vremenima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi zasićeni glagolima radnje u prošlosti, sadašnjem i budućem vremenu.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavati učenike gramatičkim kategorijama glagolskoga vremena iz učeniku bliskih komunikacijskih situacija: sročnost se primjenjuje na uporabnoj razini, a jezični se pojmovi ne poučavaju. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama i ponavljanju. Tekstovi trebaju biti jednostavni i odabrani u skladu s jezičnim razvojem i interesima učenika. Stalno treba raditi na proširivanju i bogaćenju rječnika uvođenjem novih riječi uz primjerenu podršku.

Na oglednim i učeniku poznatim primjerima iz njegova mjesnoga govora usporediti riječi i dati prednost riječima standardnoga jezika u javnoj komunikaciji. Poticati učenika na njegovanje kulturne baštine svojega zavičaja.

Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju se uskladiti s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške u svrhu stjecanja čitalačkih vještina. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.6.1. Učenik izražava doživljaj književnoga teksta objašnjavajući svoja zapažanja, misli i osjećaje.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje poruku teksta– razgovara o vlastitome doživljaju književnoga teksta– povezuje tekst s vlastitim emotivnim reakcijama– zaključuje o uočenim vrijednostima književnoga teksta	<ul style="list-style-type: none">– objašnjava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta i iznosi poruku teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: pripovijetka, dječji roman, lirska domoljubna pjesma, himna, dramski tekst/igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik je izložen učiteljevu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje kratkih jednostavnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima). Pritom ga se usmjerava na izražavanje vlastitoga doživljaja teksta i mišljenja. Usvajanje ishoda može se vrednovati formativno, ali i sumativno prema kriterijima vrednovanja, ako je unaprijed planirano najavljeno. Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.6.2. Učenik čita književni tekst i prepoznaje obilježja književnoga teksta.	<ul style="list-style-type: none">– povezuje likove s mjestom i vremenom radnje– razlikuje tekstove prema poetskim, proznim i dramskim obilježjima na osnovi strukture teksta– objašnjava postupke likova u tekstu– prepoznaje obilježja prozних tekstova: događaj, likovi, pripovjedne tehnike– prepoznaje vidne i slušne pjesničke slike	<ul style="list-style-type: none">– odgovara na pitanja i prepoznaje obilježja poznatoga* književnog teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: pripovijetka, dječji roman, lirska domoljubna pjesma, himna, dramski tekst/igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

I dalje ohrabrivati učenika da iznosi vlastite dojmove o književnome tekstu, koji izaziva emotivne reakcije učenika i povezuje ga sa svakodnevnim životom. Književni tekst je jednostavan, čitaju se karakteristični ulomci prozних i dramskih tekstova, a pjesme su cjelovite. Sluša se i čita himna Republike Hrvatske, a učenika se usmjerava na dostojanstveno ponašanje tijekom i nakon izvođenja himne.

* Pojam *poznati tekst* podrazumijeva tekst kojemu je učenik tijekom poučavanja, ponavljanja, uvježbavanja ili usustavljanja bio izložen prije sumativnoga vrednovanja.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.6.3. Učenik se stvaralački izražava potaknut književnim tekstom razvijajući vlastiti potencijal.	– stvaralački se izražava uz podršku i vođenje – razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	– stvara različite kreativne uratke

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: pripovijetka, dječji roman, lirska domoljubna pjesma, himna, dramski tekst/igrokaz.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Učenika se upućuje na uljudno ponašanje za vrijeme i nakon intoniranja himne.

Poticati učenika na stvaralačko izražavanje različitim aktivnostima: ilustriranjem teksta, pokretom, scenskim improvizacijama, snimanjem kratkih filmova, pjevanjem. Ishod se može povezati s predmetima Likovna kultura, Glazbena kultura, Tehnička kultura te s međupredmetnim temama Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj te Poduzetništvo.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.6.1. Učenik opisuje elektroničke medije uspoređujući ih prema namjeni.	– upotrebljava podatke pronađene pretraživanjem mrežnih portala za djecu u različite svrhe učenja – povezuje dječji igrani film s vlastitim životnim iskustvom	– pronalazi i izdvaja podatke iz teksta ili s mrežne stranice prema unaprijed zadanim uputama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: dječji igrani film, mrežni portali za djecu.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj odabire sadržaje u skladu s temama bliskima učeniku odabirući dječje filmove tematski i sadržajno primjerene recepcijskim i spoznajnim mogućnostima učenika, potiče učenika na uočavanje ljudskih vrijednosti te uočavanje predstavljanja iste teme različitim medijima.

Za usvajanje svih odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja učenja i poučavanja polazište je tekst u svrhu usvajanja medijske pismenosti.

Aktivnosti se provode na nastavnome satu: samostalnim radom ili skupnim radom s obzirom na učenikove razvojne osobitosti i interese i trebaju biti povezane s primjenom novousvojenih riječi te razvijanjem čitalačke i medijske pismenosti.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.6.2. Učenik posjećuje različite kulturne događaje primjerene jezičnomu razvoju u fizičkom ili virtualnom okružju i uspoređuje ih.	<ul style="list-style-type: none"> – odabire knjižnu građu posjećujući knjižnicu – uspoređuje doživljaj kulturnih događaja u virtualnom i fizičkom okružju – razgovara s drugim učenicima nakon kulturnoga događaja objašnjavajući svoje mišljenje – stvaralački se izražava potaknut kulturnim događajem 	<ul style="list-style-type: none"> – uspoređuje svoj doživljaj različitih kulturnih događaja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, posjet knjižnici, posjet muzeju, posjet kinu, izložbi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Ishodom se potiče osobni i socijalni razvoj učenika te aktivno uključivanje u kulturni i društveni život zajednice. Učenici mogu sudjelovati u različitim aktivnostima koje organiziraju javne ustanove.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 6. razredu OŠ

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, ujedno se potiče razvoj rječnika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.7.1. Učenik razgovara i govori u skladu s komunikacijskom situacijom.	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara i govori uvažavajući zadanu ili slobodno odabranu temu – govori u skladu s osnovnom strukturom govora prema uputi ili modelu – oblikuje tvrdnju i obrazlaže je prema uputi ili modelu – raspravlja u organiziranoj i spontanoj komunikacijskoj situaciji – poštuje pravila uljudne komunikacije u raspravi – upotrebljava novonaučene riječi tijekom govora i razgovora 	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara u skladu sa zadanom temom poštujući pravila uljudne komunikacije u raspravi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
 – tekstovi: kraći javni govor, organizirana i spontana rasprava.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Predlaže se kao aktivnost provesti organiziranu i spontanu raspravu upućivanjem učenika u pravila raspravljanja. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama govorenja, slušanja i razgovaranja (artikulacijske i intonacijske vježbe) u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svojih razvojnih osobitosti. Učenici komunikacijske vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.7.2. Učenik sluša različite tekstove i prepoznaje značenje slušanoga teksta*.	<ul style="list-style-type: none"> – sluša tekst prema uputi uočavajući namjenu teksta – objašnjava nepoznate ili manje poznate riječ na temelju konteksta vođenim razgovorom ili služeći se rječnicima – izdvaja važne podatke iz slušanoga teksta prema uputi – oblikuje bilješke prema modelu na temelju izdvojenih podataka – preporučava sadržaj slušanoga teksta prema bilješkama 	<ul style="list-style-type: none"> – izdvaja ključne riječi i oblikuje bilješke na temelju slušanoga teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: diktat, radijske emisije, kratki književni i obavijesni tekstovi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Organizirati različite aktivnosti slušanja u kojima će učenici bogatiti svoj rječnik, a nepoznate ili manje poznate riječi objašnjavati uporabom rječnika ispod polaznoga teksta i vođenim razgovorom. Preporuča se slušati tekstove na trima narječjima i uočavati jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika.

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama govorenja, slušanja i razgovaranja (artikulacijske i intonacijske vježbe) u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svojih razvojnih osobitosti. Učenici komunikacijske vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

*Podjela tekstova utemeljena je na jezičnim obilježjima teksta, dužini i opširnosti. S obzirom na jezična obilježja i strukturu, razlikuju se jednostavniji, jednostavni, složeni i složeniji tekstovi. Jednostavniji su tekstovi jezično najmanje zahtjevni, a složeniji su najzahtjevniji. U odabiru i prilagodbi tekstova za učenje, vježbanje i ponavljanje valja uzeti u obzir rječnik kojim su pisani, morfološka obilježja teksta (protipne riječi, kategorija riječi) i sintaktička obilježja teksta (posebice red riječi u rečenici). Prilagođeni tekstovi trebaju sadržavati čestotne riječi iz svakodnevnih komunikacijskih situacija. Preporuča se rad na kratkim tekstovima, odnosno na tekstovima koji učenicima ne uzrokuju neurološki zamor pri čitanju s obzirom na njihove razvojne osobitosti.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.7.3. Učenik čita različite tekstove i prepričava sadržaj kratkih jednostavnih tekstova služeći se bilješkama.	– uočava grafičku strukturu teksta: naslov, podnaslov, fotografije i ilustracije – objašnjava nepoznate ili manje poznate riječi na temelju vođenoga razgovora i pomoću rječnika – pronalazi podatke u jednostavnim slikovnim i jednostavnim grafičkim prikazima – oblikuje bilješke na temelju važnih podataka u tekstu – sažeto prepričava tekst prema bilješkama – povezuje grafičku strukturu teksta i sadržaja	– čita i prepričava tekst prema bilješkama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: književni i obavijesni tekstovi, jednostavni grafički prikaz podataka.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama čitanja, govorenja i slušanja prema posebnosti- ma svojih razvojnih osobitosti. Učenici komunikacijske vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učeni- ka (usmjerena pitanja i planiranje teksta). Oblikovanje bilježaka podrazumijeva zajednički rad učitelja i učenika te izradu plana sažetoga prepričavanja glavnih događaja.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.7.4. Učenik piše tekstove jednostav- ne strukture u skladu s temom.	<ul style="list-style-type: none">– piše jednostavne tekstove trodijelne strukture prema modelu– uvrštava u jednostavni tekst pripovjedne i opisne dijelove prema uputi– primjenjuje pravila o pisanju velikoga i malog početnog slova u jednorječnim nazivima geografskih cjelina (rijeke, planine, pokrajine i krajevi)– piše ogledne i česte posvojne pridjeve na -ov, -ev, -in u skladu s pravopisnim pravilima– piše rečenice poštujući pravila sročnosti	<ul style="list-style-type: none">– piše tekstove trodijelne strukture prema modelu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: pripovjedni tekstovi, opis zatvorenoga i otvorenog prostora (pravopis: veliko početno slovo u jednorječnim imenima geografskih cjelina).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama pisanja, posebice grafijskim, glasovnim, interpunkcijskim i leksičkim vježbama u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema svojim razvoj- nim osobitosti. Učenici vještine pisanja trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primje- nu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Učenika treba izlagati aktivnostima u kojima će provjeravati pravopisnu točnost služeći se podsjetnicima. Učitelj potiče učenika na boga- ćenje rječnika za opisivanje otvorenoga i zatvorenog prostora, a prostor se opisuje vođeno i postupno promatrajući neposrednu stvarnost. Opis prostora treba provoditi prema promatranju i planu opisiva- nja prostora. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu ti- ska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrš- ke za svakoga učenika. Učitelj prilagođava aktivnosti, metode i strategije poučavanja uzimajući u obzir raznolikost razrednoga odjela i individualne učenikove potrebe.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.7.5. Učenik primjenjuje osnovna jezična znanja o sročnosti i redu riječi u rečenici i uočava različitosti hrvatskih narječja.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje pridjeve u poznatim jednostavnim primjerima– sastavlja rečenicu u kojoj se riječi slažu u rodu, broju, padežu i licu (dvočlane sintagme: pridjev i imenica, imenica i glagol)– oblikuje jednostavne proširene rečenice poštujući red riječi: subjekt, predikat, objekt, atribut ispred imenice prema uputi– oblikuje točno posvojne pridjeve na -ov, -ev, -in prema uputi– prepoznaje narječje kojemu pripada njegov govor na temelju upitne zamjenice kaj, ča, što– uočava različitost hrvatskih narječja kao dio kulturne baštine	<ul style="list-style-type: none">– piše rečenice primjenjujući znanja o imenicama, glagolima i pridjevima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi zasićeni pridjevima.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavati učenike gramatičkim kategorijama imenica, glagola i pridjeva iz komunikacijskih situacija bliskih učeniku; red riječi primjenjuje se na uporabnoj razini, a jezični se pojmovi ne poučavaju.

Učenik sluša tekstove na kajkavskome, čakavskom i štokavskom narječju uočavajući raznolikost hrvatskih narječja. Aktivnosti se mogu organizirati tako da učenik slušanjem različitih tekstova prepoznaje hrvatska narječja prema upitnim zamjenicama. Učenike treba upućivati da je raznolikost narječja i njegovanje vlastitoga govora dio kulturnoga identiteta pojedinca i zajednice. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika. Učitelj prilagođava aktivnosti, metode i strategije poučavanja uzimajući u obzir raznolikost razrednoga odjela i individualne potrebe učenika.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.7.1. Učenik objašnjava doživljaj književnoga teksta povezujući književni tekst sa svijetom oko sebe.	<ul style="list-style-type: none">– razgovara o vlastitome doživljaju književnoga teksta– izražava vlastite osjećaje, stavove i vrijednosti u odnosu na književni tekst– povezuje sadržaj i problematiku književnoga teksta sa svijetom oko sebe	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje problematiku književnoga teksta uz podršku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratka priča, pustolovni roman, lirska ljubavna pjesma, dramski tekst.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik je izložen učiteljevu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje jednostavnih književnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima). Pritom ga se usmjerava na izražavanje vlastitoga doživljaja teksta i mišljenja. Usvajanje ishoda može se vrednovati formativno, ali i sumativno, prema kriterijima vrednovanja, ako je unaprijed planirano i najavljeno. Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.7.2. Učenik čita književni tekst i objašnjava obilježja književnoga teksta.	<ul style="list-style-type: none">– uspoređuje likove prema njihovim osobinama i postupcima prema uputi– uočava kronološki slijed događaja u proznome tekstu uz podršku– izdvaja pjesničke slike okusa, mirisa i dodira– prepoznaje epitet i usporedbu kao stilska izražajna sredstva– prepoznaje ključni događaj (dramski sukob) u drami	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje poznate* književne tekstove prema njihovim temeljnim žanrovskim obilježjima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratka priča, pustolovni roman, lirska ljubavna pjesma, dramski tekst.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Aktivnosti usmjeravati na razvoj čitateljskih navika razgovorom u kojemu sudjeluju svi učenici, isključivo na temelju doživljaja književnoga teksta.

Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina. Učenike treba poticati na primjenu novousvojenih riječi, na razumijevanje teksta te na čitanje teksta prema razvojnim osobitostima.

* Pojam *poznati tekst* podrazumijeva tekst kojemu je učenik tijekom poučavanja, ponavljanja, uvježbavanja ili usustavljanja bio izložen prije sumativnoga vrednovanja.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.7.3. Učenik se stvaralački izražava potaknut književnim tekstom kreirajući vlastiti uradak.	– oblikuje različite kreativne uratke – razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	– stvara različite kreativne uratke

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: kratka priča, pustolovni roman, lirski ljubavni pjesma, dramski tekst.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Učenika se može nagraditi ocjenom za izniman trud. Poticati učenika na stvaralačko izražavanje različitim aktivnostima: ilustriranjem teksta, pokretom, scenskim improvizacijama, stvaralačkim prepričavanjem, snimanjem kratkih filmova, pjevanjem. Ishod se može povezati s predmetima Likovna kultura, Glazbena kultura, Tehnička kultura i s međupredmetnim temama Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj te Poduzetništvo.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.7.1. Učenik prepoznaje medijske sadržaje koji promiču ljudske vrijednosti i potiču pozitivne komunikacijske obrasce.	– razgovara o događajima i likovima ili osobama u animiranim, dokumentarnim i igranim filmovima – uočava ljudske vrijednosti u animiranome, dokumentarnom i igranom filmu	– prepoznaje ljudske vrijednosti u filmu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: animirani, dokumentarni, pustolovni igrani film.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj odabire sadržaje u skladu s temama bliskima učeniku, potiče učenika na uočavanje ljudskih vrijednosti i mogućnosti predstavljanja iste teme različitim medijima. Svi filmovi trebaju biti tematski i sadržajno primjereni recepcijskim i spoznajnim mogućnostima učenika.

Za usvajanje svih odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja učenja i poučavanja polazište je tekst u svrhu usvajanja medijske pismenosti.

Aktivnosti se provode na nastavnome satu: samostalnim radom ili skupnim radom s obzirom na učenikove razvojne osobitosti i interese te trebaju biti povezane s primjenom novousvojenih riječi, razvijanjem čitalačke i medijske pismenosti.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.7.2. Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkom ili virtualnom okruženju i uočava njihovu važnost za osobni razvoj.	<ul style="list-style-type: none">– odabire knjižnu građu prema vlastitome interesu posjećujući knjižnicu– raspravlja s drugim učenicima nakon kulturnoga događaja– uočava važnost kulturnih događaja za osobni i socijalni razvoj– stvaralački se izražava potaknut kulturnim događajem	<ul style="list-style-type: none">– razgovara s drugim učenicima nakon kulturnoga događaja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, posjet knjižnici, posjet muzeju, posjet kinu, izložbi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Ishodom se potiče osobni i socijalni razvoj učenika te aktivno uključivanje u kulturni i društveni život zajednice. Učenici mogu sudjelovati u različitim aktivnostima koje organiziraju javne ustanove.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 7. razredu OŠ

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, ujedno se potiče razvoj rječnika.

Hrvatski jezik, 8. razred osnovne škole – 175 sati

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.8.1. Učenik razgovara i govori o pročitanim i slušanim tekstovima*.	<ul style="list-style-type: none">– primjenjuje različite govorne činove: molba, isprika, zahvala, poziv– pripovijeda s različitih točaka gledišta– opisuje osobu (portret)– izvješćuje o događaju	<ul style="list-style-type: none">– primjenjuje govorne činove u skladu s komunikacijskom situacijom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: molba, isprika, zahvala, poziv.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama govorenja, slušanja i razgovaranja (artikulacijske i intonacijske vježbe) u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svojih razvojnih osobitosti. Učenici komunikacijske vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima s obzirom na svoje razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

*Podjela tekstova utemeljena je na jezičnim obilježjima teksta, dužini i opširnosti. S obzirom na jezična obilježja i strukturu, razlikuju se jednostavniji, jednostavni, složeni i složeniji tekstovi. Jednostavniji su tekstovi jezično najmanje zahtjevni, a složeniji su najzahtjevniji. U odabiru i prilagodbi tekstova za učenje, vježbanje i ponavljanje valja uzeti u obzir rječnik kojim su pisani, morfološka obilježja teksta (prototipne riječi, kategorija riječi) i sintaktička obilježja teksta (posebice red riječi u rečenici). Prilagođeni tekstovi trebaju sadržavati čestotne riječi iz svakodnevnih komunikacijskih situacija. Preporuča se rad na kratkim tekstovima, odnosno na tekstovima koji učenicima ne uzrokuju neurološki zamor u čitanju s obzirom na njihove razvojne osobitosti.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.8.2. Učenik sluša različite tekstove i objašnjava značenje slušanoga teksta.	<ul style="list-style-type: none">– sluša tekstove prema smjernicama iskazujući namjenu i svrhu teksta– objašnjava nepoznate ili manje poznate riječi služeći se rječnicima ili na temelju vođenoga razgovora– izdvaja važne podatke iz slušanoga teksta prema smjernicama– oblikuje bilješke na temelju ključnih podataka	<ul style="list-style-type: none">– sluša tekst i izdvaja važne podatke prema smjernicama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: izvješće, sažetak, kratki obavijesni tekstovi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama govorenja, slušanja i razgovaranja (artikulacijske i intonacijske vježbe) u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svojih razvojnih osobitosti. Učenici komunikacijske vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.8.3. Učenik čita različite tekstove, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.	<ul style="list-style-type: none">– uočava grafičku strukturu teksta– objašnjava nepoznate ili manje poznate riječi na temelju vođenoga razgovora i pomoću rječnika– izdvaja važne podatke iz pročitanoga teksta– oblikuje bilješke na temelju važnih podataka u tekstu– uspoređuje podatke sličnoga sadržaja iz različitih izvora	<ul style="list-style-type: none">– objašnjava svrhu čitanoga teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: obrazac, životopis, izvješće.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama čitanja (pravilno čitanje rednih i glavnih brojeva u tekstu), govorenja i slušanja prema posebnostima svojih razvojnih osobitosti. Učenici komunikacijske vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.8.4. Učenik piše tekstove trodijelne strukture u skladu s temom.	<ul style="list-style-type: none">– piše prema smjernicama tekstove poštujući strukturu: uvod, razrada i zaključak– piše životopis prema modelu– piše ogledne i česte komparative i superlative pridjeva– piše riječi u kojima su glasovi č/ć, dž/d, ije/je/e– piše veliko početno slovo u višečlanim nazivima država, gradova, sela, ulica i trgova– točno piše redne brojeve	<ul style="list-style-type: none">– piše tekstove poštujući strukturu i jezična pravila uz podršku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: obrazac, životopis, portret.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik kontinuirano treba biti izložen vježbama pisanja kratkih jednostavnih vezanih tekstova, višerječnih naziva država, gradova, sela, ulica i trgova u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svojih razvojnih osobitosti.

Učenik popunjava različite obrasce iz svakodnevnih životnih situacija, piše životopis i portret prema modelu u skladu sa svojim jezičnim razvojem te provjerava pravopisnu točnost služeći se podsjetnicima.

Opis osobe treba se temeljiti na usmjerenom promatranju te planu opisivanja najuočljivijih vanjskih pojedinosti. Postupno učenike uvoditi u opis ponašanja, postupaka i osjećaja osobe koju opisuje.

Učenici komunikacijske vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ A.8.5. Učenik oblikuje tekst primjenjujući znanja o promjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima i uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika tijekom hrvatske povijesti.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje česte primjere apstraktnih imenica (sreća, radost, ljubav, život)– razlikuje morfološke kategorije imenica (rod, broj)– prepoznaje imenice, pridjeve, glagole i brojeve u poznatim jednostavnim primjerima– provodi stupnjevanje pridjeva na uporabnoj razini– razlikuje morfološke kategorije glagola (broj, lice, vrijeme)– upotrebljava riječi suprotnoga značenja– točno upotrebljava glavne i redne brojeve– sastavlja rečenicu u kojoj se riječi slažu u rodu, broju, padežu i licu (dvočlane sintagme: broj i imenica, imenica i pridjev, imenica i glagol)– navodi svojim riječima osnovne značajke Bašćanske ploče, spomenika hrvatske pismenosti	<ul style="list-style-type: none">– piše rečenice primjenjujući znanja o imenicama, glagolima, pridjevima i brojevima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- gramatičke kategorije: imenice, pridjevi, glagoli, brojevi, stupnjevanje pridjeva, suprotnice
 - Bašćanska ploča.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavati učenike gramatičkim kategorijama imenica, glagola, pridjeva i brojeva iz učeniku bliskih komunikacijskih situacija, na uporabnoj razini, a ne poučavanjem jezičnih pojmova. Učenik prema mogućnostima posjećuje lokalitete vezane za početke pismenosti u Hrvata. Učenik prepoznaje Bašćansku ploču kao prvi cjeloviti pisani spomenik hrvatske pismenosti. Preporuča se organizirati različite igre i aktivnosti oblikovanja, pisanja i prepoznavanja glagoljičnih slova, u skladu s učenikovim interesima i razvojnim osobitostima.

Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika. Učitelj prilagođava aktivnosti, metode i strategije poučavanja uzimajući u obzir raznolikost razrednoga odjela i individualne potrebe učenika.

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama govorenja, slušanja i razgovaranja (artikulacijske i intonacijske vježbe) u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svojih razvojnih osobitosti. Učenici komunikacijske vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.8.1. Učenik iznosi vlastite stavove u vezi s pročitanim tekstom.	<ul style="list-style-type: none">– objašnjava vlastiti doživljaj književnoga teksta iznoseći osjećaj i stavove u odnosu na književni tekst– objašnjava problematiku književnoga teksta uz podršku– prepoznaje etičku razinu književnoga teksta	<ul style="list-style-type: none">– objašnjava ideju teksta uz podršku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tekstovi: socijalna pripovijetka, mit, lirska socijalna pjesma, dramski tekst.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik je izložen učiteljevu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje jednostavnih književnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima). Pritom ga se usmjerava na izražavanje vlastitoga doživljaja teksta i mišljenja. Usvajanje ishoda može se vrednovati formativno, ali i sumativno prema kriterijima vrednovanja, ako je unaprijed planirano i najavljeno. Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.8.2. Učenik razlikuje temeljna žanrovska obilježja književnoga teksta.	<ul style="list-style-type: none">– izdvaja socijalne motive u pjesmi– prepoznaje na primjerima različite vrste strofa– objašnjava događaj, opisuje ulogu likova te mjesto i vrijeme radnje u književnome tekstu– prepoznaje strukturu književnoga teksta (fabula i kompozicija)– prepoznaje mitološke likove i njihove osobine– primjenjuje dosad stečena književnoteorijska znanja o dramskome tekstu	<ul style="list-style-type: none">– primjenjuje naučena književnoteorijska znanja na poznatim* tekstovima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: socijalna pripovijetka, mit, lirska socijalna pjesma, dramski tekst.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Aktivnosti usmjeravati na razvoj čitateljskih navika razgovorom u kojemu sudjeluju svi učenici, isključivo na temelju doživljaja književnoga teksta.

Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina. Učenike treba poticati na primjenu novousvojenih riječi, na razumijevanje teksta te na čitanje teksta prema svojim razvojnim osobitostima.

* Pojam *poznati tekst* podrazumijeva tekst kojemu je učenik tijekom poučavanja, ponavljanja, uvježbavanja ili usustavljanja bio izložen prije sumativnoga vrednovanja.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ B.8.3. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	<ul style="list-style-type: none">– oblikuje različite kreativne uratke– razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	<ul style="list-style-type: none">– stvara različite kreativne uratke

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– tekstovi: socijalna pripovijetka, mit, lirska socijalna pjesma, dramski tekst.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Učenika se može nagraditi ocjenom za izniman trud. Poticati učenika na stvaralačko izražavanje različitim aktivnostima: ilustriranjem teksta, pokretom, scenskim stvaralaštvom, snimanjem kratkih filmova, pjevanjem, fotografiranjem, izradom stripa, istraživanjem i radom na temi koja mu je bliska. Ishod se može povezati s predmetima Likovna kultura, Glazbena kultura, Tehnička kultura te s međupredmetnim temama Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj te Poduzetništvo.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.8.1. Učenik objašnjava utjecaj medijskoga teksta i njegovu namjenu, svrhu.	<ul style="list-style-type: none">– izražava doživljaj dokumentarnoga filma– uočava stvarne osobe i događaje u dokumentarnome filmu– razgovara o događajima i osobama u dokumentarnome filmu	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dokumentarni film objašnjavajući njegovu svrhu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– tekstovi: kraći dokumentarni film.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za usvajanje svih odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja poučavanja i učenja polazište je tekst u svrhu usvajanja medijske pismenosti. Dokumentarni filmovi trebaju biti tematski i sadržajno primjereni recepcijskim i spoznajnim mogućnostima učenika.

Aktivnosti se provode na nastavnome satu: samostalnim radom ili skupnim radom s obzirom na učenikove razvojne osobitosti i interese i trebaju biti povezane s primjenom novousvojenih riječi, razvijanjem čitalačke i medijske pismenosti.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ HJ C.8.2. Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome ili virtualnom okružju i objašnjava njihovu važnost za osobni razvoj.	<ul style="list-style-type: none">– odabire knjižnu građu prema vlastitome interesu posjećujući knjižnicu– iznosi svoje mišljenje o kulturnome događaju i mrežnim sadržajima koje je posjetio– objašnjava važnost kulturnih događaja za osobni i socijalni razvoj– stvaralački se izražava potaknut kulturnim događajem	<ul style="list-style-type: none">– uočava važnost kulturnih događaja za osobni razvoj

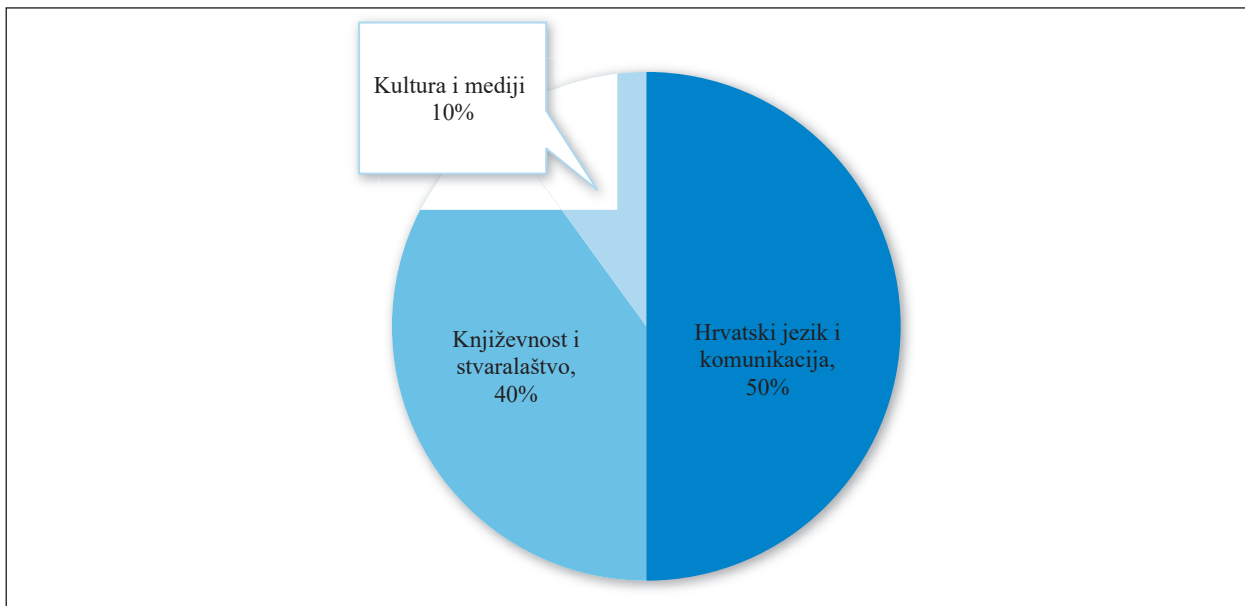
Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:
– kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, posjet knjižnici, posjet kulturnim portalima, posjet muzeju, posjet kinu, izložbi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se vrednuje formativno. Ishodom se potiče osobni i socijalni razvoj učenika te aktivno uključivanje u kulturni i društveni život zajednice. Učenici mogu sudjelovati u različitim aktivnostima koje organiziraju javne ustanove.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 8. razredu OŠ

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, ujedno se potiče razvoj rječnika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.1.1. Učenik sluša i određuje temu u jednostavnijem tekstu* i sudjeluje u razgovoru uvažavajući temu.	<ul style="list-style-type: none"> – određuje ključne riječi, temu i ideju govornoga i razgovornog jednostavnijeg teksta – govori i razgovara o poznatim temama oblikujući pitanja i odgovarajući na pitanja – objašnjava svoje mišljenje, doživljaj ili stav i potkrepljuje ih primjerima – razlikuje različite vrste tekstova: opis, prigodna poslovna pisma (čestitke, zahvale, pozivnice), dnevnik stručne prakse – prepoznaje književnoumjetnički i administrativno-poslovni stil na primjerima poznatih vrsta tekstova 	– sluša i određuje prema smjernicama ključne riječi i temu govornoga i razgovornog jednostavnijeg teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: prigodna poslovna pisma (čestitke, zahvale, pozivnice), dnevnik stručne prakse; komunikacija u svakodnevnome i poslovnom životu (primjerice, administrativne i upravne situacije)
- opisivanje i pripovijedanje (s promjenom završetka, u sadašnjemu i prošlom vremenom te s promjenom perspektive i vremena prepričavanje)
- funkcionalni stilovi: književnoumjetnički stil i administrativno-poslovni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja Hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima Književnost i stvaralaštvo (B) i Kultura i mediji (C).

Poučavanje i učenje komunikacijskih kompetencija i strategija treba biti utemeljeno na rezultatima početnih procjena radi utvrđivanja odgojno-obrazovnih potreba učenika. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama govorenja, slušanja i razgovaranja (artikulacijske i intonacijske vježbe) u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svoje struke i zanimanja te svojih razvojnih osobitosti. Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju biti u skladu s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške te posebnostima odabrane struke i zanimanja u svrhu stjecanja komunikacijskih vještina. Učenici te vještine trebaju usvajati na jednostavnijim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima i posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

Učenike je potrebno usmjeravati na stjecanje jezično-komunikacijskih kompetencija koje će im koristiti u svakodnevnom životu uz usmjeravanje pozornosti na socioemocionalne činitelje u procesu poticanja njihova cjelovitog razvoja. Važno je kontinuirano pratiti učenikov napredak i s obzirom na njegov napredak prilagodavati sadržaje i ishode učenja te izmjenjivati strategije i metode poučavanja.

*Podjela tekstova utemeljena je na jezičnim obilježjima teksta, dužini i opširnosti. S obzirom na jezična obilježja i strukturu, razlikuju se jednostavniji, jednostavni, složeni i složeniji tekstovi. Jednostavniji su tekstovi jezično najmanje zahtjevni, a složeniji su najzahtjevniji. U odabiru i prilagodbi tekstova za učenje, vježbanje i ponavljanje valja uzeti u obzir rječnik kojim su pisani, morfološka obilježja teksta (prototipne riječi, kategorija riječi) i sintaktička obilježja teksta (posebice red riječi u rečenici). Prilagođeni tekstovi trebaju sadržavati čestotne riječi iz svakodnevnih komunikacijskih situacija. Preporuča se rad na kratkim tekstovima, odnosno na tekstovima koji učenicima ne uzrokuju neurološki zamor pri čitanju s obzirom na njihove razvojne osobitosti.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.1.2. Učenik čita jednostavnije tekstove i izdvaja temu.	<ul style="list-style-type: none"> – čita i određuje ključne riječi, temu i ideju poznatoga i jednostavnijeg teksta – prepoznaje administrativno-poslovni stil i književnoumjetnički stil na primjerima poznatih jednostavnijih vrsta tekstova 	– čita i određuje prema uputi temu jednostavnijega teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: prigodna poslovna pisma (čestitke, zahvale, pozivnice), dnevnik stručne prakse; komunikacija u svakodnevnom i poslovnom životu (primjerice, administrativne i upravne situacije)
- opisivanje i pripovijedanje (s promjenom završetka, u sadašnjemu i prošlom vremenom te s promjenom perspektive i vremena prepričavanje)
- funkcionalni stilovi: književnoumjetnički stil i administrativno-poslovni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama i ponavljanju (artikulacijske i intonacijske vježbe). Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju biti u skladu s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške te posebnostima odabrane struke i zanimanja u svrhu stjecanja čitalačkih vještina. Učenici vještine čitanja trebaju usvajati na jednostavnijim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima te posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.1.3. Učenik piše jednostavniji vezani tekst.	– sastavlja opis – piše prigodna poslovna pisma: čestitke, zahvale, pozivnice – oblikuje dnevnik stručne prakse – sastavlja elektroničko pismo – oblikuje jednostavniji vezani tekst	– oblikuje prema uputi jednostavniji vezani tekst

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: prigodna poslovna pisma (čestitke, zahvale, pozivnice), dnevnik stručne prakse; komunikacija u svakodnevnome i poslovnom životu (primjerice, administrativne i upravne situacije), dopisivanje (elektroničko pismo)
- opisivanje i pripovijedanje (s promjenom završetka, u sadašnjemu i prošlom vremenom te s promjenom perspektive i vremena prepričavanje)
- funkcionalni stilovi: književnoumjetnički stil i administrativno-poslovni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnoga ishoda i sadržaja

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Poučavanje i učenje komunikacijskih kompetencija i strategija treba biti utemeljeno na rezultatima početnih procjena. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama pisanja i dopisivanja, posebice grafijskim, glasovnim, interpunkcijskim i leksičkim vježbama u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svoje struke i zanimanja te svojih razvojnih osobitosti. Učenici vještine pisanja i dopisivanja trebaju usvajati na jednostavnijim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima te posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

Nastavnik prilagođava aktivnosti, metode i strategije poučavanja uzimajući u obzir raznolikost razrednoga odjela i individualne potrebe učenika.

Preporuke za vrednovanje odgojno-obrazovnoga ishoda i sadržaja

Učenik piše najmanje tri jednostavnija vezana teksta u polugodištu prema svojim mogućnostima i primjenjuje obilježja književnoumjetničkoga stila te najmanje dva teksta prema odabiru nastavnika s obzirom na potrebe struke ili zanimanja. Nastavnik prije pisane provjere učenike upoznaje s očekivanjima, sadržajem provjere i tipom zadatka (otvoreni, zatvoreni i kombinirani tip zadatka). Nastavnik redovito prati uspješnost učenika te im daje poticajnu konkretnu povratnu informaciju usmjeravajući njihov rad, motivaciju i ustrajnost.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.1.4. Učenik primjenjuje pravopisna pravila i morfosintaktička pravila u oblikovanju rečenica i teksta u govoru i u pismu.	– razlikuje gramatičke kategorije vrsta riječi na čestim i prototipnim primjerima u kontekstu: glagol, imenica i pridjev – oblikuje sintagme, rečenice i tekst u skladu s morfosintaktičkim pravilima u govoru i u pismu – primjenjuje norme hrvatskoga standardnog jezika u javnoj komunikaciji – služi se rječnicima u oblikovanju pisanoga i govorenog teksta	– oblikuje prema modelu tekst u skladu s pravopisnim pravilima i s morfosintaktičkim pravilima u govoru i u pismu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– obvezni sadržaji: imenica, pridjev i glagol; oblikovanje sintagmi, rečenica i teksta u skladu s morfosintaktičkim pravilima; sastavljeno i nesastavljeno pisanje riječi: imenice i glagoli; pisanje velikim početnim slovom svih riječi zemljopisnih imena: imena kontinenata, država, gradova, mjesta, sela i zaselaka; vrste rječnika, preporučeni rječnici: enciklopedijski rječnici, jezični rječnici.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnoga ishoda i sadržaja

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Gramatičke kategorije riječi i pravopisna pravila poučavaju se na temelju početne procjene o ovladanoosti morfološkim kategorijama i pravopisnim pravilima te prema individualnim mogućnostima učenika i sustavu podrške. Polazište poučavanja i učenja jezika jest tekst; gramatičke pojave i pravopisna pravila poučavaju se i uče u sintagmatskim suodnosima da bi se ovladalo jezičnom komunikacijskom kompetencijom.

Ako se utvrdi da učenici nisu dovoljno ovladali gramatičkim kategorijama kojima su poučavani u osnovnoj školi, u nastavnome procesu treba planirati gramatičke i pravopisne vježbe te vježbe vokabulara koje će im to omogućiti.

Poučavanje i učenje jezičnim znanjima usmjereno je razvoju uporabne sastavnice jezične komunikacijske kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj, poslovnoj ili stručnoj komunikaciji. Preporuča se da nastavnik ispituje česte i prototipne jezične sadržaje na poznatim tekstovima jednostavnih jezičnih struktura koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na njihove razvojne osobitosti i potrebe.

Nastavnik redovito prati uspješnost učenika te im daje poticajnu konkretnu povratnu informaciju usmjeravajući njihov rad, motivaciju i ustrajnost.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ B.1.1. Učenik izražava svoj doživljaj i stav o književnome tekstu i stvaralački se izražava potaknut književnim tekstem.	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj književnoga teksta– izražava svoje mišljenje i stavove o književnome tekstu na temelju doživljaja teksta i vlastitoga iskustva– izdvaja pojedinosti iz teksta koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje– potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove o književnome tekstu– oblikuje radove služeći se različitim strategijama, tehnikama i oblicima izražavanja prema vlastitome iskustvu i potrebi za stvaranjem	

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik je izložen nastavnikovu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje jednostavnijih književnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima; čitanje naglas i u sebi). Pritom ga se usmjerava na izražavanje vlastitoga doživljaja teksta i stavova te na stvaralačko izražavanje u skladu sa svojim interesima i razvojnim osobitostima.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik prema svom interesu i razvojnim osobitostima čita najmanje jedan jednostavniji književni tekst (cjelovito ili na ulomcima) prema vlastitome izboru i predstavlja svoj stvaralački izričaj potaknut tekstem. Doživljaj učenika i njegovi stavovi o književnome tekstu mogu se pratiti na svakome nastavnom satu interpretacije književnoga djela i formativno vrednovati.

Doživljaj potaknut književnim djelom učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim radom.

Odgojno-obrazovni ishod može se ostvarivati samostalnim i skupnim radom, u korelaciji s različitim oblicima umjetnosti. Usvajanje ishoda može se vrednovati formativno, ali i sumativno prema kriterijima vrednovanja ako je unaprijed planirano i najavljeno. Nastavnik potiče učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti s obzirom na njegove razvojne osobitosti i potrebe.

Predstavljanje jednostavnijega književnog teksta prema vlastitome izboru može se povezati s predmetnim područjem hrvatski jezik i komunikacija (A), a može se vrednovati formativno i sumativno prema stručno-pedagoškoj procjeni nastavnika i unaprijed najavljenim očekivanjima.

Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina. Budući da učenike treba poticati na primjenu novousvojenih riječi, razumijevanje teksta na literarnoj i interpretativnoj razini te na kritičko i kreativno čitanje teksta prema svojim razvojnim osobitostima, u oblikovanju aktivnosti za učenike i zadataka praćenja razina usvojenosti čitalačkih vještina preporuča se Barrettova taksonomija. Učenike treba upoznati i poučavati strategijama čitanja prema početnoj procjeni i praćenju njihovih potreba u nastavi.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ B.1.2. Učenik prepoznaje osnovno književnoteorijsko pojmovlje te ga razlikuje u analizi i interpretaciji poznatoga jednostavnijeg književnog teksta*.	– prepoznaje književne rodove i vrste analizirajući i interpretirajući poznate jednostavnije književne tekstove – izdvaja, opisuje i potkrepljuje primjerima obilježja (obveznih) književnih vrsta	– prepoznaje prema modelu književnoteorijsko pojmovlje na poznatome jednostavnijem književnom tekstu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- književne vrste: lirska pjesma, himna, jednostavni epski oblici (bajka, basna), pripovijetka, roman, komedija.
- književnoteorijski pojmovi: osnovna obilježja lirike, epike i drame.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporuča se da aktivnosti poučavanja i učenja obuhvate osnovne književnoteorijske pojmove: književni rod, književna vrsta i tematska podjela lirike (misaona, domoljubna, socijalna, pejzažna, ljubavna i duhovno-religiozna pjesma).

Učenik je izložen nastavnikovu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje jednostavnijih književnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima; čitanje naglas i u sebi).

Nastavnik samostalno odabire cjelovite tekstove ili ulomke jednostavnijih tekstova za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda prema učenicovim razvojnim osobitostima, svojoj stručno-pedagoškoj procjeni te na temelju početne procjene kompetencija, interesa i potreba učenika. Poučavanje učenika treba biti na jednostavnijim tekstovima koji se mogu povezati s njegovom životnom sredinom, svakodnevnim situacijama i interesima, a omogućuju im ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi.

* Pojam *poznati tekst* podrazumijeva tekst kojemu je učenik tijekom poučavanja, ponavljanja, uvježbavanja ili usustavljanja bio izložen prije sumativnoga vrednovanja.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ C.1.1. Učenik opisuje medijske tekstove s obzirom na izvor i poruku.	– prepoznaje medijske tekstove s obzirom na izvor – opisuje poruku medijskoga teksta	– opisuje prema smjernicama poruku medijskoga teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tiskani i elektronički; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori
- medij, medijski tekst, izvor, medijska poruka.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za usvajanje svih odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja učenja i poučavanja polazište je tekst u svrhu usvajanja medijske pismenosti.

Prijedlog projektne aktivnosti: učenik istražuje različite vrste medija te oblikuje i predstavlja medijski tekst s obzirom na poruku medijskoga teksta. Projektna aktivnost provodi se na nastavnome satu i (ili) kod kuće samostalnim radom ili skupnim radom s obzirom na učenikove razvojne osobitosti i interese i treba biti povezana s primjenom novousvojenih riječi, razvijanjem čitalačke i medijske pismenosti.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ C.1.2. Učenik opisuje hrvatski jezik i osnovna obilježja zavičajne književnosti.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje i opisuje hrvatski jezik kao materinski jezik i ini jezik– prepoznaje narječja hrvatskoga standardnog jezika– prepoznaje osnovna obilježja zavičajne književnosti u kontekstu hrvatske književnosti– prepoznaje važnost očuvanja mjesnoga idioma te poštuje druge jezične i kulturne zajednice i njihove vrijednosti	<ul style="list-style-type: none">– opisuje prema uputi hrvatski jezik i prepoznaje osnovna obilježja zavičajne književnosti

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– obvezni sadržaji: hrvatski jezik kao materinski jezik i kao ini jezik; narječja; zavičajna književnost; mjesni idiom.

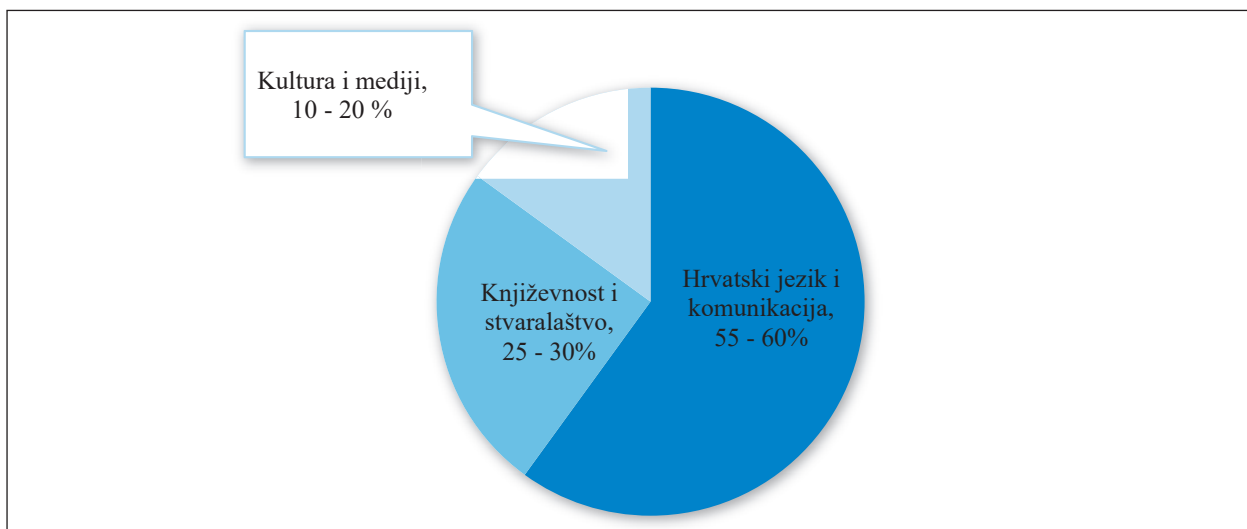
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik komentira, a prema mogućnosti i posjećuje, kulturno-umjetnički događaj u stvarnome i digitalnom okružju koji se može povezati s važnim manifestacijama i obljetnicama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Odgojno-obrazovni sadržaji trebaju biti povezani s učenikovim razvojnim osobitostima i interesima i omogućiti učeniku primjenu novousvojenih riječi. Odgojno-obrazovni ishod C.1.2. treba biti povezan s nastavnim područjima hrvatski jezik i komunikacija (A.1.4.) i književnost i stvaralaštvo (B.1.2.). Mišljenje i stavovi o vlastitome jezičnom identitetu, kulturi i tradiciji te poštovanje drugih jezičnih i kulturnih zajednica i njihovih vrijednosti vrednuje se formativno.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 1. razredu srednje strukovne škole

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija jezična komunikacijska kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, ujedno se potiče razvoj rječnika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
<p>PP SŠ HJ A.2.1. Učenik sluša i određuje temu u kratkome jednostavnom tekstu i sudjeluje u razgovoru uvažavajući temu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – određuje ključne riječi, temu i ideju govornoga i razgovornog kratkog jednostavnog teksta – govori i razgovara o poznatim temama oblikujući pitanja i odgovarajući na pitanja – objašnjava svoje mišljenje, doživljaj ili stav i potkrepljuje ih primjerima – sudjeluje u poslovnome razgovoru oblikujući pitanja i odgovarajući na pitanja – razlikuje različite vrste tekstova: tablični životopis (Europass), upućivački tekstovi – uputa, pravila i propisi, molba, obrasci i poslovni razgovor – prepoznaje administrativno-poslovni stil na primjerima poznatih vrsta tekstova 	<ul style="list-style-type: none"> – sluša i određuje prema smjernicama temu govornoga i razgovornog kratkog jednostavnog teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: tablični životopis (Europass); upućivački tekstovi – uputa, pravila i propisi, molba, žalba, obrasci; poslovni razgovor
- upućivanje
- funkcionalni stilovi: administrativno-poslovni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Poučavanje i učenje komunikacijskih kompetencija i strategija treba biti utemeljeno na rezultatima početnih procjena radi utvrđivanja odgojno-obrazovnih potreba učenika. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama govorenja, slušanja i razgovaranja (artikulacijske i intonacijske vježbe) u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svoje struke i zanimanja te svojih razvojnih osobitosti. Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju biti u skladu s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške te posebnostima odabrane struke i zanimanja u svrhu stjecanja komunikacijskih vještina. Učenici te vještine trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima i posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na njihove razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika. Važno je kontinuirano pratiti učenikov napredak i u skladu s time prilagođavati sadržaje i ishode učenja te izmjenjivati strategije i metode poučavanja.

Učenike je potrebno usmjeravati na stjecanje jezično-komunikacijskih kompetencija koje će im koristiti u svakodnevnome životu uz usmjeravanje pozornosti na socioemocionalne činitelje u procesu poticanja njihova cjelovitog razvoja.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.2.2. Učenik čita kratke jednostavne tekstove i izdvaja temu.	<ul style="list-style-type: none">– čita i određuje ključne riječi, temu i ideju poznatoga kratkog jednostavnog teksta– prepoznaje administrativno-poslovni stil na primjerima poznatih kratkih jednostavnih vrsta tekstova	<ul style="list-style-type: none">– čita i određuje prema uputi temu kratkoga jednostavnog teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: tablični životopis (Europass); upućivački tekstovi – uputa, pravila i propisi, molba, žalba, obrasci
- upućivanje
- funkcionalni stilovi: administrativno-poslovni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama i ponavljanju (artikulacijske i intonacijske vježbe). Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju biti u skladu s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške te posebnostima odabrane struke i zanimanja u svrhu stjecanja čitalačkih vještina. Učenici vještine čitanja trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima te posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.2.3. Učenik piše kratak jednostavan vezan tekst.	<ul style="list-style-type: none">– sastavlja molbu i žalbu– popunjava obrasce– oblikuje tablični opis (Europass)– sastavlja elektroničko pismo– oblikuje kratak jednostavan vezan tekst	<ul style="list-style-type: none">– oblikuje prema uputi kratak jednostavan vezan tekst

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: tablični životopis (Europass); molba, žalba, obrasci; dopisivanje (elektroničko pismo)
- upućivanje
- funkcionalni stilovi: administrativno-poslovni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnog ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Poučavanje i učenje komunikacijskih kompetencija i strategija treba biti utemeljeno na rezultatima početnih procjena. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama pisanja i dopisivanja, posebice grafijskim, glasovnim, interpunkcijskim i leksičkim vježbama u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svoje struke i zanimanja te svojih razvojnih osobitosti. Učenici vještine pisanja i dopisivanja trebaju usvajati na kratkim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima te posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika. Nastavnik prilagođava aktivnosti, metode i strategije poučavanja uzimajući u obzir raznolikost razrednoga odjela i individualne potrebe učenika.

Preporuke za vrednovanje odgojno-obrazovnog ishoda i sadržaja

Učenik piše najmanje tri kratka jednostavna vezana teksta u polugodištu prema svojim mogućnostima i primjenjuje obilježja književnoumjetničkoga stila te najmanje dva teksta prema odabiru nastavnika s obzirom na potrebe struke ili zanimanja. Nastavnik prije pisane provjere učenike upoznaje s očekivanjima, sadržajem provjere i tipom zadataka (otvoreni, zatvoreni i kombinirani tip zadatka). Nastavnik redovito prati uspješnost učenika te im daje poticajnu konkretnu povratnu informaciju usmjeravajući njihov rad, motivaciju i ustrajnost.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.2.4. Učenik primjenjuje pravopisna pravila te sintaktička i morfosintaktička pravila u oblikovanju teksta u govoru i u pismu.	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje gramatičke kategorije vrsta riječi na čestim i prototipnim primjerima u kontekstu: broj, zamjenica– opisuje rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu– preoblikuje rečenicu: izjavnu u upitnu i upitnu u izjavnu rečenicu– oblikuje rečenicu i tekst u skladu sa sintaktičkim i morfosintaktičkim pravilima u govoru i u pismu– primjenjuje norme hrvatskoga standardnog jezika u javnoj komunikaciji– služi se rječnicima u oblikovanju pisanoga i govorenoga teksta	<ul style="list-style-type: none">– oblikuje prema modelu tekst u skladu s pravopisnim pravilima i sa sintaktičkim i morfosintaktičkim pravilima u govoru i u pismu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– obvezni sadržaji: broj, zamjenica; preoblika rečenice: izjavne rečenice i upitne rečenice; rečenica kao komunikacijska i sintaktička jedinica; veliko slovo u pisanju ulica, trgova, organizacija i zajednica; kratice; vrste rječnika, preporučeni rječnici: enciklopedijski rječnici, jezični rječnici.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Pravopisna pravila, sintaksa i morfosintaksa poučavaju se na temelju početne procjene o ovladanosti pravopisnim pravilima, sintaktičkim i morfološkim sadržajima te prema individualnim mogućnostima učenika i sustavu podrške. Polazište poučavanja i učenja jezika jest tekst; gramatičke pojave i pravopisna pravila poučavaju se i uče u sintagmatskim suodnosima da bi se ovladalo jezičnom komunikacijskom kompetencijom.

Ako se utvrdi da učenici nisu dovoljno ovladali gramatičkim kategorijama kojima su poučavani u osnovnoj školi, u nastavnome procesu treba planirati gramatičke i pravopisne vježbe te vježbe vokabulara koje će im to omogućiti.

Poučavanje i učenje jezičnim znanjima usmjereno je razvoju uporabne sastavnice jezične komunikacijske kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj, poslovnoj ili stručnoj komunikaciji. Preporučuje se da nastavnik ispituje česte i prototipne jezične sadržaje na poznatim tekstovima jednostavnih jezičnih struktura koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na njihove razvojne osobitosti i potrebe.

Nastavnik redovito prati uspješnost učenika te im daje poticajnu konkretnu povratnu informaciju usmjeravajući njihov rad, motivaciju i ustrajnost.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ B.2.1. Učenik opisuje svoj doživljaj i stav o književnome tekstu i stvaralački se izražava potaknut književnim tekstem.	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj književnoga teksta– opisuje svoje mišljenje i stav o književnome tekstu na temelju doživljaja teksta i vlastitoga iskustva– izdvaja pojedinosti iz teksta koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje– potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove o književnome tekstu– oblikuje radove služeći se različitim strategijama, tehnikama i oblicima izražavanja prema vlastitome iskustvu i potrebi za stvaranjem	

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Učenika se potiče na čitanje književnih tekstova na nastavnome satu i na samostalno čitanje (obveznih i izbornih; cjelovitih i na ulomcima). Pritom ga se usmjerava na izražavanje vlastitoga doživljaja teksta i stavova te na stvaralačko izražavanje u skladu s njegovim interesima i razvojnim osobitostima.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik prema svojem interesu i razvojnim osobitostima čita najmanje jedan kratak jednostavan književni tekst (cjelovito ili na ulomcima) prema vlastitome izboru i predstavlja svoj stvaralački izričaj potaknut tekstem. Doživljaj učenika i njegovi stavovi o književnome tekstu mogu se pratiti na svakome nastavnom satu interpretacije književnoga djela i formativno vrednovati.

Doživljaj potaknut književnim djelom učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim radom.

Odgojno-obrazovni ishod može se ostvarivati samostalnim i skupnim radom, u korelaciji s različitim oblicima umjetnosti. Usvajanje ishoda može se vrednovati formativno, ali i sumativno prema kriterijima vrednovanja ako je unaprijed planirano i najavljeno. Nastavnik potiče učenikovu samostalnost i potiče njegove mogućnosti s obzirom na njegove razvojne osobitosti i potrebe.

Predstavljanje kratkoga jednostavnog književnog teksta prema vlastitome izboru može se povezati s predmetnim područjem hrvatski jezik i komunikacija (A), a može se vrednovati formativno i sumativno prema stručno-pedagoškoj procjeni nastavnika i unaprijed najavljenim očekivanjima.

Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina. Budući da učenike treba poticati na primjenu novousvojenih riječi, razumijevanje teksta na literarnoj i interpretativnoj razini te na kritičko i kreativno čitanje teksta prema njihovim razvojnim osobitostima, u oblikovanju aktivnosti za učenike i zadataka praćenja razina usvojenosti čitalačkih vještina preporučuje se Barrettova taksonomija. Učenike treba upoznati i poučavati strategijama čitanja prema početnoj procjeni i praćenju njihovih potreba u nastavi.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ B.2.2. Učenik opisuje osnovno književnoteorijsko pojmovlje te ga razlikuje u analizi i interpretaciji poznatoga kratkog jednostavnog književnog teksta.	– opisuje književne rodove i vrste analizirajući i interpretirajući poznate i kratke jednostavne književne tekstove – izdvaja, opisuje i potkrepljuje primjerima obilježja (obveznih) književnih vrsta	– prepoznaje prema modelu književnoteorijsko pojmovlje na poznatome kratkom jednostavnom književnom tekstu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- književne vrste: lirska pjesma, jednostavni epski oblici: mit, pripovijetka, roman, putopis
- književnoteorijski pojmovi: osnovna obilježja lirike, epike, drame.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučuje se da aktivnosti poučavanja i učenja obuhvate osnovne književnoteorijske pojmove: književni rod, književna vrsta i tematska podjela lirike (misaona, domoljubna, socijalna, pejzažna, ljubavna i duhovno-religiozna pjesma).

Učenik je izložen nastavnikovu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje kratkih jednostavnih književnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima; čitanje naglas i u sebi).

Nastavnik samostalno odabire cjelovite tekstove ili ulomke kratkih jednostavnih tekstova za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda prema učenikovim razvojnim osobitostima, svojoj stručno-pedagoškoj procjeni te na temelju početne procjene kompetencija, interesa i potreba učenika. Poučavanje učenika treba biti na kratkim jednostavnim tekstovima koji se mogu povezati s učenikovom životnom sredinom, svakodnevnim situacijama i interesima, a omogućuju im ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ HJ C.2.1. Učenik opisuje medijske tekstove s obzirom na namjenu.	– prepoznaje medijske tekstove u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima s obzirom na namjenu – opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskome tekstu	– prepoznaje prema modelu medijski tekst s obzirom na namjenu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tiskani i elektronički; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori
- medijski tekst u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima s obzirom na namjenu: obrazovanje, obavješćivanje, zabavljanje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za usvajanje svih odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja učenja i poučavanja polazište je tekst u svrhu usvajanja medijske pismenosti.

Prijedlog projektne aktivnosti: učenik prepoznaje komercijalnu ulogu medijskih tekstova prema smjernicama. Projektna aktivnost provodi se na nastavnome satu i (ili) kod kuće: samostalnim radom ili skupnim radom s obzirom na učenikove razvojne osobitosti i interese i treba biti povezana s primjenom novousvojenih riječi, razvijanjem čitalačke i medijske pismenosti.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ HJ C.2.2. Učenik prepoznaje povezanost književnih tekstova s kulturnom baštinom i nasljeđem.	– prepoznaje glagoljicu kao pismo i Bašćansku ploču kao temeljni tekst književne i povijesne kulturne tradicije – izražava svoje mišljenje i stavove o vlastitome jezičnom identitetu, kulturi i tradiciji te poštuje druge jezične i kulturne zajednice i njihove vrijednosti	– prepoznaje prema uputi glagoljicu i Bašćansku ploču kao temeljni tekst hrvatske kulturne tradicije

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezni sadržaj: glagoljica, Bašćanska ploča.

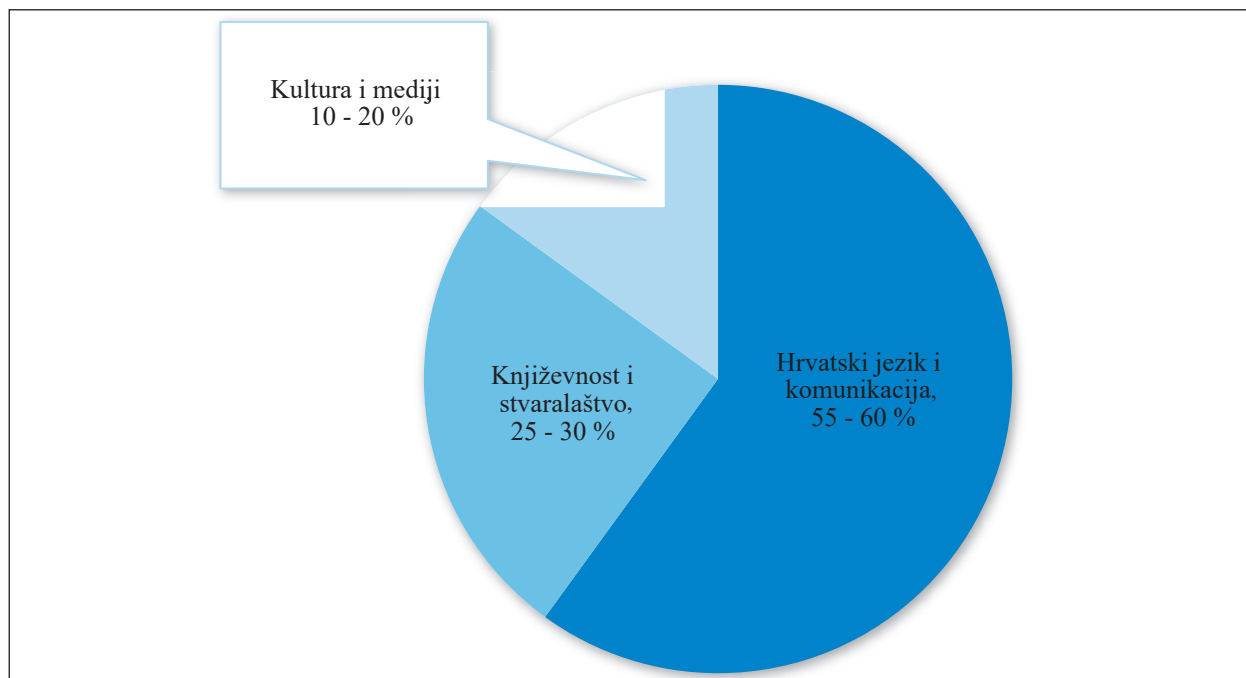
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik komentira, a prema mogućnosti i posjećuje, kulturno-umjetnički događaj u stvarnome i digitalnom okruženju koji se može povezati s važnim manifestacijama i obljetnicama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Odgojno-obrazovni sadržaji trebaju biti povezani s učenikovim razvojnim osobitostima i interesima i omogućiti učeniku primjenu novousvojenih riječi. Odgojno-obrazovni ishod C.2.2. treba biti povezan s nastavnim područjima hrvatski jezik i komunikacija (A.2.4.) i Književnost i stvaralaštvo (B.2.2.). Mišljenje i stavovi o vlastitome jezičnom identitetu, kulturi i tradiciji te poštovanje drugih jezičnih i kulturnih zajednica i njihovih vrijednosti vrednuje se formativno.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 2. razredu srednje strukovne škole

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija jezična komunikacijska kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, ujedno se potiče razvoj rječnika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.3.1. Učenik sluša i određuje temu u duljem jednostavnom tekstu i sudjeluje u razgovoru uvažavajući temu.	<ul style="list-style-type: none"> – određuje ključne riječi, temu i ideju govornoga i razgovornoga duljeg jednostavnog teksta – govori i razgovara o poznatim temama oblikujući pitanja i odgovarajući na pitanja – objašnjava svoje mišljenje, doživljaj ili stav i potkrepljuje ih primjerima – sudjeluje u intervjuu za posao: odgovara na pitanja i obrazlaže – razlikuje različite vrste tekstova: molba za posao, motivacijsko pismo, zapisnik, intervju za posao – prepoznaje administrativno-poslovni stil i razgovorni stil na primjerima poznatih tekstova 	– sluša i određuje prema smjericama temu govornoga i razgovornoga duljeg jednostavnog teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: molba za posao, motivacijsko pismo, zapisnik, intervju za posao.
- izvješćivanje
- funkcionalni stilovi: administrativno-poslovni stil i razgovorni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Poučavanje i učenje komunikacijskih kompetencija i strategija treba biti utemeljeno na rezultatima početnih procjena radi utvrđivanja odgojno-obrazovnih potreba učenika. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama govorenja, slušanja i razgovaranja (artikulacijske i intonacijske vježbe) u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svoje struke i zanimanja te svojih razvojnih osobitosti. Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju biti u skladu s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške te posebnostima odabrane struke i zanimanja u svrhu stjecanja komunikacijskih vještina. Učenici te vještine trebaju usvajati na duljim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima i posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re) organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika. Važno je kontinuirano pratiti učenikov napredak i u skladu s time prilagođavati sadržaje i ishode učenja te izmjenjivati strategije i metode poučavanja.

Učenike je potrebno usmjeravati na stjecanje jezično-komunikacijskih kompetencija koje će im koristiti u svakodnevnome životu uz usmjeravanje pozornosti na socioemocionalne činitelje u procesu poticanja njihova cjelovitoga razvoja.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.3.2. Učenik čita dulje jednostavne tekstove i izdvaja temu.	<ul style="list-style-type: none">– čita i određuje ključne riječi, temu i ideju poznatoga duljeg jednostavnog teksta– prepoznaje administrativno-poslovni stil i razgovorni stil na primjerima poznatih duljih jednostavnih vrsta tekstova	<ul style="list-style-type: none">– čita i određuje prema uputi temu duljega jednostavnog teksta

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: molba za posao, motivacijsko pismo, zapisnik, intervju za posao
- izvješćivanje
- funkcionalni stilovi: administrativno-poslovni stil i razgovorni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama i ponavljanju (artikulacijske i intonacijske vježbe). Strategije poučavanja i učenja te aktivnosti učenja trebaju biti u skladu s učenikovim razvojnim osobitostima i sustavom podrške te posebnostima odabrane struke i zanimanja u svrhu stjecanja čitačkih vještina. Učenici vještine čitanja trebaju usvajati na duljim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima te posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.3.3. Učenik piše dulji jednostavan vezan tekst.	<ul style="list-style-type: none">– sastavlja motivacijsko pismo– piše zapisnik– oblikuje molbu za posao– sastavlja elektroničko pismo– oblikuje dulji jednostavan vezan tekst	<ul style="list-style-type: none">– oblikuje prema uputi dulji jednostavan vezan tekst

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezne tekstne vrste: molba za posao, motivacijsko pismo, zapisnik; dopisivanje (elektroničko pismo)
- izvješćivanje
- funkcionalni stilovi: administrativno-poslovni stil i razgovorni stil.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnoga ishoda i sadržaja

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Poučavanje i učenje komunikacijskih kompetencija i strategija treba biti utemeljeno na rezultatima početnih procjena. Učenik treba biti kontinuirano i često izložen vježbama pisanja i dopisivanja, posebice grafijskim, glasovnim, interpunkcijskim i leksičkim vježbama u neposrednome odgojno-obrazovnom radu prema posebnostima svoje struke i zanimanja te svojih razvojnih osobitosti. Učenici vještine pisanja i dopisivanja trebaju usvajati na duljim jednostavnim tekstovima, sadržajno bliskim svojim interesima te posebnostima struke i zanimanja, koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na razvojne osobitosti i potrebe. Tekst za poučavanje i učenje (lingvometodički predložak) treba obuhvatiti prilagodbu tiska, (re)organizaciju strukture i opsega teksta te jezično-sadržajnu prilagodbu, ovisno o sustavu podrške za svakoga učenika. Nastavnik prilagođava aktivnosti, metode i strategije poučavanja uzimajući u obzir raznolikost razrednoga odjela i individualne potrebe učenika.

Preporuke za vrednovanje odgojno-obrazovnoga ishoda i sadržaja

Učenik piše najmanje tri dulja jednostavna vezana teksta u polugodištu prema svojim mogućnostima i primjenjuje obilježja književnoumjetničkoga stila te najmanje dva teksta prema odabiru nastavnika s obzirom na potrebe struke ili zanimanja. Nastavnik prije pisane provjere učenike upoznaje s očekivanjima, sadržajem provjere i tipom zadataka (otvoreni, zatvoreni i kombinirani tip zadatka). Nastavnik redovito prati uspješnost učenika te im daje poticajnu konkretnu povratnu informaciju usmjeravajući njihov rad, motivaciju i ustrajnost.

A. Hrvatski jezik i komunikacija

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ A.3.4. Učenik primjenjuje pravopisna pravila i morfonološka pravila o glasovima u govoru i u pismu.	<ul style="list-style-type: none">– opisuje podjelu glasova: samoglasnici i suglasnici– rastavlja riječi na slogove– primjenjuje jezična pravila u pisanju glasova č/ć, glasova dž/đ, glasova ije/je/e u oblikovanju teksta– oblikuje rečenicu i tekst u skladu s jezičnim pravilima na morfonološkoj razini u govoru i u pismu– primjenjuje norme hrvatskoga standardnog jezika u javnoj komunikaciji– služi se rječnicima u oblikovanju pisanoga i govorenog teksta	<ul style="list-style-type: none">– oblikuje prema modelu tekst u skladu s pravopisnim pravilima i s morfonološkim pravilima u govoru i u pismu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– obvezni sadržaji: podjela glasova – samoglasnici i suglasnici; rastavljanje riječi na slogove; glasovi č/ć, glasovi dž/đ, glasovi ije/je/e; veliko slovo u pisanju blagdana, povijesnih događaja, zemljopisnih pojmova i lokaliteta; pokrate; vrste rječnika, preporučeni rječnici: enciklopedijski rječnici, jezični rječnici.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U oblikovanju aktivnosti učenja odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja hrvatski jezik i komunikacija (A) trebaju biti povezani s područjima književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Pravopisna pravila i morfofonologija poučavaju se na temelju početne procjene o ovladanosti pravopisnim pravilima i morfofonološkim sadržajima prema individualnim mogućnostima učenika i sustavu podrške. Polazište poučavanja i učenja jezika jest tekst; gramatičke pojave i pravopisna pravila poučavaju se i uče u sintagmatskim suodnosima da bi se ovladalo jezičnom komunikacijskom kompetencijom.

Ako se utvrdi da učenici nisu dovoljno ovladali gramatičkim kategorijama kojima su poučavani u osnovnoj školi, u nastavnome procesu treba planirati gramatičke i pravopisne vježbe te vježbe vokabulara koje će im to omogućiti.

Ako se utvrdi da učenici nisu dovoljno ovladali pravopisnim pravilima i morfofonološkim sadržajima kojima su poučavani u osnovnoj školi, u nastavnome procesu treba planirati aktivnosti učenja koje će im to omogućiti.

Poučavanje i učenje jezičnim znanjima usmjereno je razvoju uporabne sastavnice jezične komunikacijske kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj, poslovnoj ili stručnoj komunikaciji. Preporučuje se da nastavnik ispituje česte i prototipne jezične sadržaje na poznatim tekstovima jednostavnih jezičnih struktura koji im omogućuju ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi s obzirom na njihove razvojne osobitosti i potrebe.

Nastavnik redovito prati uspješnost učenika te im daje poticajnu konkretnu povratnu informaciju usmjeravajući njihov rad, motivaciju i ustrajnost.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ B.3.1. Učenik objašnjava svoj doživljaj i stav o književnome tekstu i stvaralački se izražava potaknut književnim tekstom.	<ul style="list-style-type: none">– izražava svoj doživljaj književnoga teksta– objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnome tekstu na temelju doživljaja teksta i vlastitoga iskustva– izdvaja pojedinosti iz teksta koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje– potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove o književnome tekstu– oblikuje radove služeći se različitim strategijama, tehnikama i oblicima izražavanja prema vlastitome iskustvu i potrebi za stvaranjem	

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik je izložen nastavnikovu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje duljih jednostavnih književnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima; čitanje naglas i u sebi). Pritom ga se usmjerava na izražavanje vlastitoga doživljaja teksta i stavova te na stvaralačko izražavanje u skladu s njegovim interesima i razvojnim osobitostima.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik prema svojem interesu i razvojnim osobitostima čita najmanje jedan dulji jednostavni književni tekst (cjelovito ili na ulomcima) prema vlastitome izboru i predstavlja svoj stvaralački izričaj potaknut tekstom. Doživljaj učenika i njegovi stavovi o književnome tekstu mogu se pratiti na svakome nastavnom satu interpretacije književnoga djela i formativno vrednovati.

Doživljaj potaknut književnim djelom učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim radom.

Odgojno-obrazovni ishod može se ostvarivati samostalnim i skupnim radom, u korelaciji s različitim oblicima umjetnosti. Usvajanje ishoda može se vrednovati formativno, ali i sumativno prema kriterijima vrednovanja ako je unaprijed planirano i najavljeno. Nastavnik potiče učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti s obzirom na njegove razvojne osobitosti i potrebe.

Predstavljanje duljega jednostavnog književnog teksta prema vlastitome izboru može se povezati s predmetnim područjem hrvatski jezik i komunikacija (A), a može se vrednovati formativno i sumativno prema stručno-pedagoškoj procjeni nastavnika i unaprijed najavljenim očekivanjima.

Naglasak treba biti na razvijanju učenikovih čitalačkih vještina. Budući da učenike treba poticati na primjenu novousvojenih riječi, razumijevanje teksta na literarnoj i interpretativnoj razini te na kritičko i kreativno čitanje teksta prema njihovim razvojnim osobitostima, u oblikovanju aktivnosti za učenike i zadataka praćenja razina usvojenosti čitalačkih vještina preporučuje se Barrettova taksonomija. Učenike treba upoznati i poučavati strategijama čitanja prema početnoj procjeni i praćenju njihovih potreba u nastavi.

B. Književnost i stvaralaštvo

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ B.3.2. Učenik objašnjava osnovno književnoteorijsko pojmovlje te ga razlikuje u analizi i interpretaciji poznatoga duljeg jednostavnog književnog teksta.	– objašnjava književne rodove i vrste analizirajući i interpretirajući poznate dulje jednostavne književne tekstove – izdvaja, opisuje i potkrepljuje primjerima obilježja (obveznih) književnih vrsta	– prepoznaje prema modelu književnoteorijsko pojmovlje na poznatome duljem jednostavnom književnom tekstu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- književne vrste: lirska pjesma, pripovijetka, roman, tragedija, dnevnik, romansirani životopis
 - književnoteorijski pojmovi: osnovna obilježja lirike, epike, drame.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučuje se da aktivnosti poučavanja i učenja obuhvate osnovne književnoteorijske pojmove: književni rod, književna vrsta i tematska podjela lirike (misaona, domoljubna, socijalna, pejzažna, ljubavna i duhovno-religiozna pjesma).

Učenik je izložen nastavnikovu čitanju naglas na nastavnome satu te ga se potiče na samostalno čitanje duljih jednostavnih književnih tekstova (cjelovitih i na ulomcima; čitanje naglas i u sebi).

Nastavnik samostalno odabire cjelovite tekstove ili ulomke duljih jednostavnih tekstova za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda prema učenikovim razvojnim osobitostima, svojoj stručno-pedagoškoj procjeni te na temelju početne procjene kompetencija, interesa i potreba učenika. Poučavanje učenika treba biti na duljim jednostavnim tekstovima koji se mogu povezati s učenikovom životnom sredinom, svakodnevnim situacijama i interesima, a omogućuju im ovladavanje vokabularom uz uporabu rječnika i primjenu novousvojenih riječi.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ C.3.1. Učenik prepoznaje namjenu medijskoga teksta s obzirom na ciljnu publiku.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje namjenu medijskoga teksta s obzirom na ciljnu publiku– prepoznaje predrasude i stereotipe u medijskim tekstovima– opisuje medijski tekst u komunikaciji radi uspostavljanja i održavanja pozitivnih međuljudskih odnosa: različite vrste mikroobjava	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje prema modelu namjenu medijskoga teksta s obzirom na ciljnu publiku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tiskani i elektronički; auditivni, vizualni i audiovizualni izvori
- predrasude i stereotipi u medijskim porukama
- mikroobjava kao medijski tekst u komunikaciji radi uspostavljanja i održavanja pozitivnih međuljudskih odnosa: redovito ažuriranje statusa, komentari, osjećajnici sl.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za usvajanje svih odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja učenja i poučavanja polazište je tekst u svrhu usvajanja medijske pismenosti.

Prijedlog projektne aktivnosti: učenik odabire medijske tekstove, opisuje ih i predstavlja s obzirom na odabranu tematiku i ciljnu publiku. Projektna aktivnost provodi se na nastavnome satu i (ili) kod kuće: samostalnim radom ili skupnim radom s obzirom na učenikove razvojne osobitosti i interese i treba biti povezana s primjenom novousvojenih riječi, razvijanjem čitalačke i medijske pismenosti.

C. Kultura i mediji

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti „dobar” na kraju razreda
PP SŠ HJ C.3.2. Učenik opisuje povezanost književnih tekstova s kulturnom baštinom i nasljedem.	<ul style="list-style-type: none">– istražuje i opisuje narodne predaje, legende, običaje i vjerovanja (svojega zavičaja)– izražava svoje mišljenje i stavove o vlastitome jezičnom identitetu, kulturi i tradiciji te poštuje druge jezične i kulturne zajednice i njihove vrijednosti	<ul style="list-style-type: none">– opisuje prema uputi pučku kulturu svojega zavičaja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- obvezni sadržaji: narodne predaje, legende, običaji i vjerovanja (pučka kultura).

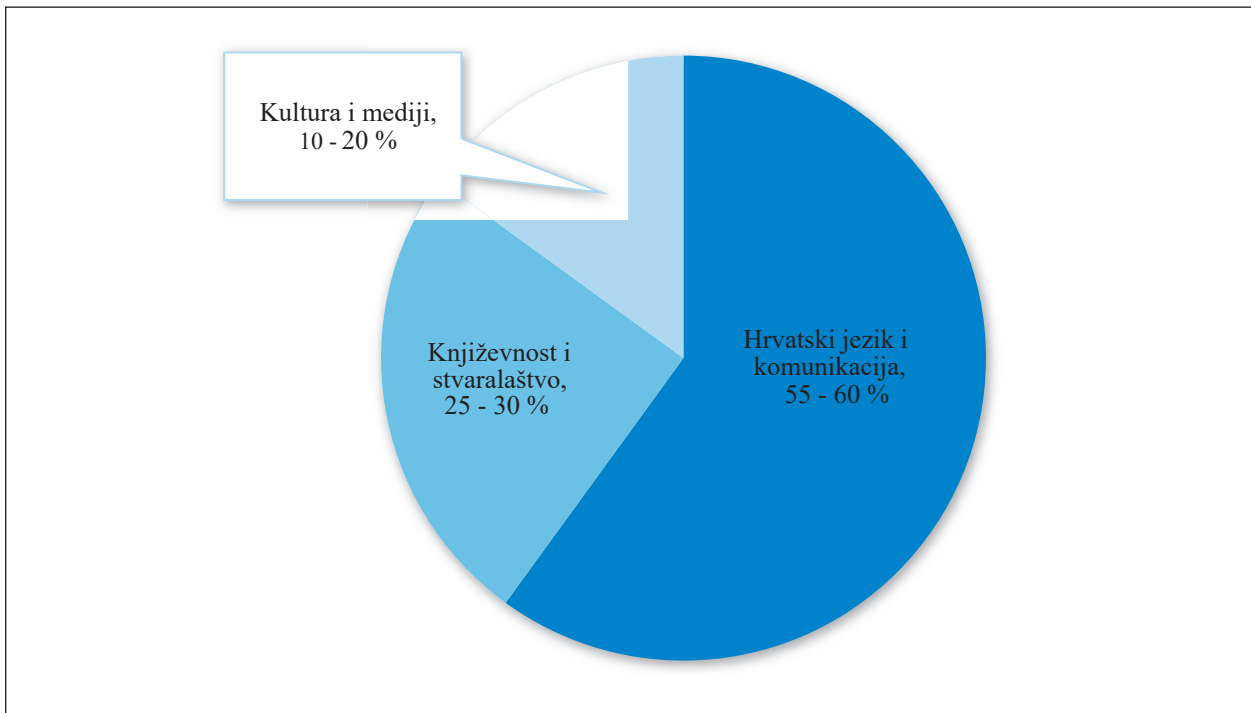
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik komentira, a prema mogućnosti i posjećuje, kulturno-umjetnički događaj u stvarnome i digitalnom okruženju koji se može povezati s važnim manifestacijama i obljetnicama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Odgojno-obrazovni sadržaji trebaju biti povezani s učenikovim razvojnim osobitostima i interesima i omogućiti učeniku primjenu novousvojenih riječi. Odgojno-obrazovni ishod C.3.2. treba biti povezan s nastavnim područjima hrvatski jezik i komunikacija (A.3.4.) i književnost i stvaralaštvo (B.3.2.). Mišljenje i stavovi o vlastitome jezičnom identitetu, kulturi i tradiciji te poštovanje drugih jezičnih i kulturnih zajednica i njihovih vrijednosti vrednuje se formativno.

Prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja u 3. razredu srednje strukovne škole

U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %. U svim se predmetnim područjima razvija jezična komunikacijska kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, ujedno se potiče razvoj rječnika.

E. Povezanost s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama

Hrvatski jezik nastavni je jezik poučavanja i učenja kojim se obrazuju svi učenici u hrvatskim školama. Tijekom poučavanja i učenja učenici razvijaju prema svojim razvojnim osobitostima i individualnim potrebama generičke kompetencije i različite vidove pismenosti (komunikacijsko-funkcionalnu, čitalačku i medijsku). One su im potrebne za komunikaciju i suradnju, za izražavanje i razvijanje ideja i stavova u svim ostalim nastavnim područjima, općeobrazovnim i strukovnim predmetima i međupredmetnim temama obuhvaćenim nacionalnim kurikulumima.

Nastavni predmet Hrvatski jezik dio je jezično-komunikacijskoga područja kurikula, a ovladavanje prvim jezikom omogućuje bolje razumijevanje, učenje i primjenu postojećih znanja i umijeća u stranim jezicima. Učenjem hrvatskoga jezika i njegovim ovladavanjem ostvaruje se poveznica sa strukovnim područjima i s drugim nastavnim predmetima.

Jezičkom se izražavaju osjećaji, stavovi i vrijednosti, umjetnički se oblikuju ideje, uvjerenja i svjetonazori, što je poveznica s društveno-humanističkim i umjetničkim područjem. Izgrađuje se odnos među ljudima, razvija se prihvaćanje drugih i različitih, poštuje se i čuva povijesno, kulturno i književno nasljeđe, baština i tradicijske vrijednosti te hrvatski narodni i nacionalni identitet.

Suradničko učenje, sposobnost prihvaćanja odgovornosti i rješavanja problema, sposobnost javnoga nastupa te kritička procjena društvenih i vlastitih vrijednosti poveznica su s međupredmetnom temom Osobni i socijalni razvoj. Odabir i uporaba strategija učenja, razlikovanje činjenica od mišljenja, propitivanje i traženje podataka iz različitih izvora te razvoj pozitivnoga stava i odgovornosti u rješavanju problema i donošenju odluka poveznica su s međupredmetnom temom Učiti kako učiti.

U predmetu Hrvatski jezik razvija se odgovorno ponašanje, prihvaćanje društvenoga i vlastitog identiteta, snošljivost, poštovanje različitih mišljenja i ravnopravnost, što je poveznica s međupredmetnom temom Građanski odgoj i obrazovanje.

Odgojno-obrazovni ishodi u predmetu Hrvatski jezik kojima se predviđa samostalno predlaganje tema i oblika rada, samopouzdanje iznošenje vlastitih ideja i stavova te prihvaćanje razumnoga rizika poveznica su s međupredmetnom temom Poduzetništvo.

Poučavanje i učenje o primjerenosti i odgovornoj uporabi informacija, njihovu pronalaženju, razumijevanju i kritičkome vrednovanju u digitalnome okružju poveznica su s odgojno-obrazovnim očekivanjima iskazanima u međupredmetnoj temi Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.

Čitanjem, analizom i interpretacijom književnih djela učenici se identificiraju s književnim temama, situacijama i likovima, pri čemu se osjećajno angažiraju, kritički promišljaju, kreativno se izražavaju te razvijaju odgovorno i tolerantno ponašanje, što je poveznica s odgojno-obrazovnim očekivanjima iskazanima u međupredmetnoj temi Zdravlje.

Usmjeravanje učenika na kritičko prosuđivanje stanja u društvu i okolišu, poticanje na poštovanje vlastitoga i tuđeg identiteta, preispitivanje vlastitih stavova o pravednoj raspodjeli i potrošnji dobara radi održivoga razvoja okoliša, društva i gospodarstva poveznica je s međupredmetnom temom Održivi razvoj.

F. Učenje i poučavanje predmeta

Iskustva učenja

Poučavanje i učenje hrvatskoga jezika usmjereno je na učenika, razvoj njegove cjelovite osobnosti, interesa, potreba te cjelovitoga jezičnog razvoja i napretka, samoprihvatanje i prihvaćanje od drugih.

Ciljevima predmeta istaknuta je važnost razvijanja sposobnosti i vještina uporabe jezika u različitim komunikacijskim situacijama, razumijevanje, zanimanje, poštovanje i skrb za vlastiti jezik, kulturu i književnost te za kulture, književnosti i jezike drugih naroda u Hrvatskoj i svijetu u različitim povijesnim, međukulturnim i društvenim kontekstima.

Različitost sadržaja predmeta Hrvatski jezik obuhvaćenih trima predmetnim područjima, hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo i kultura i mediji, nastavu Hrvatskoga jezika usmjerava, uvažavajući razvojne osobitosti i individualne učenikove potrebe, na razvoj jezične komunikacijske i kulturne kompetencije te čitateljske i medijske pismenosti. Istraživanjem i otkrivanjem iskustava čitanja i razumijevanja tekstova u različitim medijima različitih sadržaja, struktura i stilova te različitim strategijama podrške omogućuje se usvajanje i razvijanje jezičnih, sociolingvističkih i pragmatičnih vještina i umijeća (prijamnih i proizvodnih jezičnih djelatnosti i međudjelovanja) te sposobnost razumijevanja, tumačenja i promišljanja o tekstu u osobne i profesionalne svrhe. Poticanjem na stvaralaštvo, interakciju, samoizražavanje te samovrednovanje vlastitoga stvaralaštva i vrednovanje stvaralaštva drugih razvija se kreativno i kritičko mišljenje.

Poučavanju i učenju hrvatskoga jezika pristupa se prema načelima humanističko-holističkoga i komunikacijsko-funkcionalnog pristupa te metodama i strategijama poučavanja i učenja utemeljenim na konstruktivističkim i kognitivističkim teorijama učenja. Priprema, organizacija, vođenje i vrednovanje učenika s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama u nastavi predmeta Hrvatski jezik utemeljeno je na načelima primjerenosti, različitosti, objektivnosti, razumljivosti i jasnoće, postupnosti i zornosti, iskustvenoga učenja, valjanosti, učinkovitosti, obavijesnosti, sustavnosti, životnosti, zanimljivosti te na načelima znanstvenosti i načelu teksta radi funkcionalne primjene znanja i vještina te oblikovanja sustava vrijednosti tijekom školovanja u svakodnevnome osobnom i profesionalnom životu.

Kurikulno planiranje i programiranje ključno je za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja poučavanja i učenja, a kurikulno organiziranje i vođenje nastavnoga procesa treba omogućiti usvajanje i ovladavanje znanjima, vještinama i stavovima utemeljenim na istraživanju i otkrivanju, učenikovome samostalnom zaključivanju i primjeni. Takvo planiranje i programiranje obuhvaća sljedeće etape: 1. utvrđivanje učenikovih potreba početnim procjenama kompetencija (prijamnih, proizvodnih jezičnih djelatnosti i međudjelovanja i jezikoslovnih znanja), 2. planiranje i programiranje nastavnoga procesa utemeljenoga na rezultatima početne procjene i odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja predmetnoga posebnog kurikula razreda, 3. odabir različitih oblika rada, pristupa, metoda i strategija podrške, poučavanja i učenja. Dinamika nastavnoga procesa u kojemu se događa učenje s obzirom na učenikove razvojne osobitosti, individualne potrebe i stilove učenja, osigurava se različitim aktivnostima učenja, vrednovanjem učeničkih postignuća tijekom i nakon poučavanja i učenja, jasnom povratnom informacijom učeniku o učenju i refleksijom o procesu poučavanja i učenja te rezultatima vrednovanja (usvojenost ishoda). Ako su na temelju početnih procjena utvrđene nedostatne kompetencije učenika u pojedinim razrednim odjelima, u planiranju i programiranju na godišnjoj razini i razini nastavnoga sata, aktivnostima učenja, metodama i strategijama prilagodbe, poučavanja i učenja treba se omogućiti usvajanje i ovladavanje osnovnim vještinama i znanjima radi potreba odabrane struke (zanimanja). Planiranje i programiranje na razini nastavnoga sata podrazumijeva predviđanje provedbe različitih aktivnosti učenja osmišljenih prema načelu unutarpredmetne i međupredmetne korelacije i integracije ishoda i sadržaja svih predmetnih područja, nastavnih predmeta i međupredmetnih područja. U osmišljavanju, organiziranju i vođenju nastave za učenike s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama valja voditi brigu o sustavima podrške utvrđenima početnom procjenom radi dobiti i individualnoga napretka učenika. Važno je učenicima pružati podršku strategijama poučavanja i upućivati učenike na strategije učenja s obzirom na učenikove individualne potrebe. Pri izradi nastavnih materijala posebice se mora voditi računa o razini postignuća svakoga pojedinog učenika, njegovim interesima, motivaciji i napretku. Pritom je važna suradnja i stalna izmjena informacija o učenikovu napretku u suradnji sa stručnim suradnicima u školi, posebice edukacijskim rehabilitatorima.

Odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji ostvaruju se u skladu s osobitostima svakoga učenika, ali i razrednoga odjela. Svi pristupi poučavanju i učenju koji su utemeljeni na iskustvenim, problemsko-stvaralačkim, refleksivnim, istraživačkim i projektnim načelima, trebaju biti u skladu s individualnim i individualiziranim sustavima podrške. Suradnički oblici učenja i funkcionalna uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije treba biti usmjerena na potrebe odabranoga zanimanja i struke učenika. Izravno poučavanje i učenje strategija učenja, usklađeno sa sustavom podrške svakoga učenika, ključno je za razumijevanje vrijednosti učenja, učinkovito i uspješno ovladavanje odgojno-obrazovnim ishodima i sadržajima predmeta. U nastavnome procesu učenici trebaju biti izloženi aktivnostima učenja koje omogućuju osvješćivanje i uporabu komunikacijskih strategija i strategija učiti kako učiti primjereno razvojnim osobitostima. Odabir strategija učenja ovisi o učenikovoj motivaciji za učenje, osobinama ličnosti, biološkoj i mentalnoj zrelosti, okružju za učenje i stilu učenja te o različitim sustavima podrške prema kojima učitelj ili nastavnik učenike upoznaje i usmjerava na prihvaćanje različitih strategija učenja s obzirom na njihove razvojne osobitosti i individualne potrebe. Učenik postupno ovladava jezičnim djelatnostima i međudjelovanjem s obzirom na strukturnu složenost tekstnih vrsta i usložnjavanje sadržaja i komunikacijskih vještina koje su predviđene u svakoj godini učenja. Učitelj ili nastavnik na temelju analize razvojnih osobitosti i individualnih potreba učenika planira i programira poučavanje strategija te poučavanje odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja. Ako se početnom procjenom utvrdi da veći broj učenika nije ovladao komunikacijskim strategijama koje su ključne za ovladavanje jezičnom komunikacijskom kompetencijom i kulturnom kompetencijom, čitačkom i medijskom pismenošću, valja ih planirati u svakoj godini učenja. Važno je naglasiti da strategije poučavanja i učenja, posebice komunikacijske strategije, trebaju biti redovito poučavane tijekom nastave da bi ih učenik mogao rabiti samostalno ili uz različite sustave podrške. Strategije učenja i komunikacijske strategije ne vrednuju se sumativno jer pojedine strategije ne odgovaraju svakome pojedincu. Slijedi prikaz nekih strategija učenja i komunikacijskih strategija važnih za ovladavanje odgojno-obrazovnim ishodima i sadržajima predmeta Hrvatski jezik.

Strategije učenja u trima predmetnim područjima

Prijedlog strategija učiti kako učiti: odabir strategija treba biti u skladu s individualnim sustavom podrške učenika. Ovdje su navedene samo neke od komunikacijskih, kognitivnih i metakognitivnih strategija koje učitelju ili nastavniku mogu poslužiti kao polazište za njihovu preobliku prema potrebama svakoga učenika.

Učenik:

- odabire i primjenjuje komunikacijske strategije i strategije učenja sukladno vlastitim potrebama i aktivnostima učenja
- pretražuje i prikuplja podatke, informacije i ideje iz različitih izvora u skladu s temom, svrhom i namjenom radi ostvarivanja zadanoga ili samostalno odabranog zadatka ili aktivnosti učenja
- upotrebljava vlastite bilješke i (ili) natuknice u jezičnome primanju, proizvodnji i međudjelovanju
- analizira, sintetizira i organizira prikupljene podatke radi razumijevanja i primjene u ostvarivanju zadane ili samostalno odabrane aktivnosti učenja ili zadatka
- služi se rječnikom radi razumijevanja novih riječi i pojmova u tekstu kao cjelini
- služi se jezičnim priručnicima s obzirom na stečeno znanje i zadanu ili samostalno odabranu aktivnost učenja ili zadatak
- služi se grafičkim prikazima (i ilustrira) radi razvrstavanja, klasificiranja i kategoriziranja pojmova ideja
- uočava vlastita odstupanja od standardnojezične norme u razgovaranju, govorenju, čitanju i pisanju te ih samostalno ispravlja (učenik može uočiti odstupanja od standardnojezične norme ako je prije toga bio njima poučavan)
- planira vlastito učenje i uočava važnost pojedinih etapa učenja radi ostvarivanja cilja učenja
- nadgleda proces ostvarivanja zadanoga ili samostalno odabranog zadatka i aktivnosti učenja
- odabire učinkovite strategije za usvajanje zadatka i fleksibilno odbacuje neučinkovite strategije
- preuzima odgovornost za svoj rad

-
- vrednuje i samovrednuje usvajanje zadanoga ili samostalno odabranog zadatka i aktivnosti učenja prema dogovorenim obrascima ili u vođenome razgovoru.

*Učitelj ili nastavnik može učenike poučiti i onim strategijama učenja koje nisu ovdje navedene ako uvidi njihovu svrhovitost i primjenu.

Komunikacijske strategije

Jezično primanje

Učenik:

- Slušanje i čitanje
- postavlja pitanja radi provjere razumijevanja prije, tijekom i poslije slušanja i čitanja
 - prepoznaje i izdvaja glavne ideje u tekstu tijekom slušanja ili čitanja
 - oblikuje natuknice i bilješke tijekom slušanja ili čitanja (uz podršku učitelja ili nastavnika, prema uputi, modelu, smjernicama ili samostalno)
 - izdvaja nove riječi i pojmove iz slušanoga ili čitanog teksta i provjerava njihovo značenje služeći se rječnicima
 - uočava i izdvaja bitno (nebitno) u rečenici, dijelovima teksta i cjelovitome tekstu
 - sažima, sintetizira, vrednuje i primjenjuje nove informacije iz teksta na temelju slušanja ili čitanja
 - postavlja pitanja radi provjere razumijevanja tijekom i poslije slušanja i čitanja
 - svojim riječima oblikuje tekst nakon slušanja ili čitanja radi boljega razumijevanja teksta.
-

Čitanje

- stvara pretpostavke o tekstu i letimičnim pregledom teksta utvrđuje ključne podatke ili dijelove teksta
 - dosjeća se stečenoga znanja na temelju naslova, podnaslova, grafičkih ili dizajnerskih obilježja teksta i predviđa o čemu je u tekstu riječ
 - ponovno čita tekst u cjelini ili dijelove teksta ako nije razumio (ili radi preoblike teksta ili vođenja bilješki)
 - čita tekst naglas radi razumijevanja dijelova teksta ili teksta u cjelini
 - čita tekst po dijelovima i parafrizira dijelove teksta radi razumijevanja teksta u cjelini
 - podcrtava dijelove u tekstu ili izdvaja ključne podatke i glavne ideje na rubnici
 - ponovno čita rečenice ili dijelove teksta koje nije razumio da bi ih bolje razumio
 - izdvaja, bilježi na rubnici ili preoblikuje bitno iz teksta svojim riječima.
-

Jezična proizvodnja

Učenik:

- Razgovaranje, raspravljanje, govorenje
- pažljivo sluša sugovornika ili sugovornike te jasno izražava svoje misli, želje, potrebe i osjećaje u razgovoru, raspravi ili govorenju
 - izabire riječi koje izazivaju pozitivne emocije u razgovoru, raspravi ili govorenju
 - uočava govornikov i sugovornikov stav te neverbalnu i paraverbalnu komunikaciju
 - služi se tehnikama za prevladavanje straha i nelagode u razgovoru, raspravi ili govorenju
 - pokazuje empatiju tijekom razgovora, rasprave ili govorenja
 - preuzima i daje riječ u razgovoru ili raspravi
 - započinje razgovor s različitim osobama u različitim komunikacijskim situacijama
 - uključuje se u razgovor ili raspravu dajući odgovore i postavljajući pitanja.
-

Govorenje i pisanje

- priprema se i planira oblikovanje teksta s obzirom na temu, svrhu i namjenu
 - oblikuje koncept
 - oblikuje tekst (uz podršku učitelja ili nastavnika, prema uputi, modelu, smjernicama ili samostalno) na temelju pripreme i plana služeći se vlastitim bilješkama, natuknicama ili konceptom
 - oblikuje tekst upotrebljavajući novonaučene riječi i pojmove
 - odabire riječi i jezična sredstva za oblikovanje teksta s obzirom na zadanu ili odabranu strukturu teksta, temu i svrhu
 - samostalno nadgleda i ispravlja izraz i sadržaj teksta tijekom govorenja i pisanja, samovrednuje tekst u cijelosti
 - uređuje tekst da bi pojasnio njegov smisao te učinak na primatelja
 - samoinicijativno traži pomoć zbog poteškoća u oblikovanju tekstova
 - traži povratnu informaciju o napisanome i izgovorenem tekstu
 - služi se informacijama poštujući prava intelektualnoga vlasništva.
-

U nastavi predmeta Hrvatski jezik tekst je sredstvo poučavanja i učenja na kojemu i pomoću kojega učenik razvija prijamne jezične djelatnosti (slušanje i čitanje), proizvodne jezične djelatnosti (govorenje i pisanje) i međudjelovanje (razgovaranje i dopisivanje) te ih usvaja i njima ovladava.

Početno čitanje i pisanje preduvjet su i podloga za stjecanje komunikacijske kompetencije tijekom ranoga učenja materinskoga jezika u primarnome obrazovanju. Od prvoga do petog razreda posebno su važne aktivnosti učenja kojima se uspostavlja suodnos jezičnih predvještina usvojenih u ranome razdoblju s jezičnim znanjima i vještinama kojima će se nadalje poučavati učenike. Od trećega do osmog razreda učenici uče o jezičnoj normi: pravogovornoj, pravopisnoj, gramatičkoj i leksičkoj normi hrvatskoga standardnog jezika na uporabnoj, funkcionalnoj razini.

U srednjim strukovnim školama nastava predmeta Hrvatski jezik treba biti osmišljena prema načelu opće naobrazbe i stručne usmjerenosti te omogućiti učenicima stjecanje jezične komunikacijske kompetencije. To podrazumijeva poučavanje i učenje osnovnih općih jezičnih pojava i onih pojava koje su važne za izabranu struku i zanimanje na razini rječnika i semantike, pravogovora i pravopisa te diskursa. Poučavanje i učenje usmjereno je na čitanje stručnih tekstova, izučavanje osnovnoga stručnog nazivlja i ovladavanje pisanjem obveznih tekstnih vrsta. Da bi se ovladalo svim navedenim umijećima, nužno je izravno poučavanje i učenje koje uključuje uvažavanje razvojnih osobitosti i individualnih potreba učenika, jezične vježbe koje pak omogućuju funkcionalnu jezičnu primjenu u neposrednome odgojno-obrazovnom procesu. Učenik će se jezično najbrže razvijati u didaktičkoj situaciji koja je autentična i bliska poslovnoj i svakodnevnoj komunikacijskoj situaciji i okolnostima u kojima dobiva poticaje za jezično komuniciranje. Tijekom neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada s učenicima nužno je pratiti koje su aktivnosti učenja posebice motivirajuće za učenike te ih u skladu s time primjenjivati.

Cjelovito čitanje književnih tekstova i čitanje tekstova na ulomcima među ključnim je sastavnicama poučavanja i učenja književnosti. Ono, prilagođeno razvojnim osobitostima učenika, proizlazi iz dvojake svrhe nastave književnosti: s jedne strane omogućuje razvoj kulturne pismenosti, a s druge pak strane čitanje književnih tekstova otvara nove perspektive za refleksiju o svijetu, sebi i drugima. Poučavanje i učenje književnosti temelji se na doživljajno-spoznajnome, emocionalno-iskustvenom, literarnom i estetskom pristupu književnomu tekstu radi interpretacije i vrednovanja, razvoja problemskoga i kritičkog mišljenja te stvaralaštva. Strategije i aktivnosti poučavanja i učenja književnosti treba prilagoditi razvojnim i individualnim potrebama učenika i usmjeriti prema razvijanju kritičkoga, problemskog i literarnog čitanja te prema razvijanju učeničkoga stvaralaštva, pri čemu do izražaja dolaze učenikova osobnost i kreativnost potaknuta čitanjem književnoga teksta.

Predlaže se da se popis djela za čitanje na ulomcima i za cjelovito čitanje sastavi prema mogućnostima ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda u predmetnome području književnost i stvaralaštvo i prema stručno-pedagoškoj procjeni učitelja ili nastavnika. U izboru književnoga teksta za čitanje učitelju ili nastavniku preporuča se odabir suvremenih tekstova za poticanje literarnoga čitanja i ovladavanje osnovnim

književnoteorijskim znanjima (kad učenik prvi put upoznaje obilježja književne vrste). U planiranju i programiranju nastave književnosti treba se voditi načelima postupnosti i aktualizacije, od poznatoga prema nepoznatom, od bliskoga prema udaljenom; učenik se s temom i književnom vrstom upoznaje na njemu razumljivim i suvremenim tekstovima.

U osnovnoškolskome i srednjoškolskom strukovnom odgoju i obrazovanju učenik u svakoj školskoj godini samostalno čita obvezna književna djela cjelovito i na ulomcima. Čitanje tekstova na ulomcima treba biti usklađeno s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama svakoga učenika (preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja navedene su uz svaki ishod). Književni tekstovi namijenjeni cjelovitomu čitanju biraju se prema sljedećim kriterijima: recepcijsko-spoznajna mogućnost učenika, žanrovska uravnoteženost i tipičnost (poezija, proza, drama), literarna vrijednost te podjednaka zastupljenost hrvatskih i svjetskih književnih tekstova. Radi ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda čitaju se i ulomci iz slobodno izabranih književnih tekstova te jednostavnih i učenicima tematski bliskih popularnoznanstvenih tekstova.

Učitelj ili nastavnik sastavlja popis književnih tekstova za čitanje na ulomcima, a prema učenicovim mogućnostima i za cjelovito čitanje na temelju početne procjene i u skladu s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama učenika. U sastavljanju popisa učitelj i nastavnik mogu se koristiti popisom književnih djela za osnovnu školu i za srednju školu. Učenik prema svojim razvojnim osobitostima i individualnim potrebama te uz sustav podrške u svakoj godini učenja odabire jedno djelo za čitanje (na ulomcima ili cjelovito).

Odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji predmetnoga područja kultura i mediji, prema kurikulnim načelima planiranja i programiranja i načelima nastave predmeta Hrvatski jezik, uvrštavaju se na svim razinama planiranja nastave predmeta Hrvatski jezik (unutarpredmetna integracija i korelacija). To predmetno područje čine sadržaji dvaju ljudskih djelovanja – kulture i medija – koji su neizostavni kao sadržaj ili kao nastavno sredstvo u svim odgojno-obrazovnim područjima i općeobrazovnim predmetima.

Tekstne vrste kojima učenici trebaju biti izloženi trebaju uvažavati razvojne osobitosti i individualne potrebe učenika te omogućiti istraživanje, propitivanje, uspoređivanje i razumijevanje različitih multimedijских tekstova i tekstova različitih sadržaja i funkcionalnih stilova radi stjecanja medijske kompetencije. Analiza i interpretacija tekstova treba biti vođena, aktivnosti za učenike trebaju obuhvaćati strategije čitanja koje su usklađene sa sustavom podrške svakoga učenika. Preporuča se i komparativni i kontrastivni pristup analizi i interpretaciji teksta jer on omogućuje razvoj problemskoga, kreativnog, kritičkog ili dubinskog mišljenja i refleksije.

Aktivnosti poučavanja i učenja odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja oblikuju se radi istraživanja i otkrivanja informacija, razumijevanja uloge i važnosti medijskih tekstova i njihovih poruka te njihove kritičke prosudbe, kao i radi razumijevanja sadržaja vlastite kulture i kulture drugih, svojega jezika i identiteta te jezika i identiteta drugih. S obzirom na učenikove razvojne osobitosti i individualne potrebe učenicima treba omogućiti istraživanje i otkrivanje povezanosti književnoga teksta s djelima drugih umjetnosti radi poticanja na promišljanje o važnosti književnoga teksta kao dijela nacionalne književne i kulturne baštine, a samim time i vlastitoga kulturnog identiteta u odnosu na europski i svjetski kulturni kontekst. U rubrici D poglavlja Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporučena je projektni pristup sadržajima i ishodima toga područja. Također, sadržaji i ishodi područja kultura i mediji mogu se poučavati i učiti izvan učionice u stvarnome ili virtualnom okružju.

Uloga učitelja i nastavnika

Učitelj i nastavnik prihvaćaju i primjenjuju inovativne pristupe teorije i prakse nastave predmeta Hrvatski jezik te kontinuirano unaprjeđuju svoje kompetencije da bi se održala visoka profesionalna kvaliteta poučavanja u skladu sa zahtjevima suvremenoga društva. Pristupe, metode i strategije poučavanja učitelj i nastavnik odabiru i primjenjuju radi poticanja svojih učenika na učenje i razvoj te radi otkrivanja i osvješćivanja vrijednosti procesa učenja, jedne od općeprihvaćenih ljudskih djelatnosti koja omogućuje osobni i profesionalni rast i napredak pojedinca.

Učitelj i nastavnik osmišljavaju nastavu na temelju opažanja i procjene razvojnih osobitosti i potreba učenika, njihovih stečenih znanja i vještina, individualnih razlika s obzirom na sposobnosti i različite stilove učenja te kulturnu i socijalnu sredinu iz koje učenik potječe. Oni samostalno stvaraju i biraju materijale za učenje te ih prilagođavaju učenicima u razrednome odjelu ili skupini. U poučavanju se prihvaćaju različite

osobnosti i osobitosti učenika. Poticaj na učenje obuhvaća obavješćivanje učenika o ciljevima, korisnosti i budućoj primjeni sadržaja učenja te o ishodima, sadržajima i kriterijima vrednovanja.

Sustav podrške u poučavanju i predstavljanju sadržaja učenja odnosi se na postupke koje učitelj i nastavnik primjenjuju da bi organizirali planirane sadržaje učenja u razinama primjerenim učeniku tako da ih učenik na odgovarajući način može najlakše percipirati, razumjeti i interpretirati.

Učitelj i nastavnik u suradnji s drugim učiteljima ili nastavnicima, školskim knjižničarom i drugim stručnim suradnicima planiraju i oblikuju različite aktivnosti učenja (interdisciplinarno) i primjenjuju raznovrsne strategije poučavanja. Tako se omogućuje i osigurava poučavanje i učenje učenika različitim strategijama učenja, komunikacijskim strategijama, metodama rada na tekstu (istraživanja i uporabe informacija), strategijama za vlastito učenje, nadgledanje i usmjeravanje učinkovitosti i samostalnosti u radu u skladu s učenikovim razvojnim osobitostima i individualnim potrebama. Učitelj i nastavnik prilagođavaju poučavanje osmišljavajući različite aktivnosti za učenika te ga potiču na aktivno sudjelovanje u učenju i primjenu naučenoga. Oni omogućuju učenicima suradnju i komunikaciju u različitim situacijama, potiču autonomiju, inicijativu, osjećaj individualnosti i identiteta te pružaju učeniku podršku za razvijanje punoga potencijala. Učitelj i nastavnik potiču razvoj empatije i osjetljivosti za potrebe drugih te otvorenost za različitosti.

Materijali i izvori

Oblikovanje nastavnih materijala treba biti u skladu sa znanstvenim, pedagoško-psihološkim, didaktičko-metodičkim, etičkim, jezičnim i likovno-grafičkim zahtjevima te odgojno-obrazovnim ishodima i sadržajima određenima posebnim kurikulumom nastavnoga predmeta radi ostvarivanja osobnih i obrazovnih ciljeva učenika. Dinamika poučavanja i učenja ostvaruje se u neposrednome odgojno-obrazovnom radu i samostalnome radu učenika koliko mu to dopuštaju njegove razvojne osobitosti.

Učitelj i nastavnik mogu samostalno oblikovati nastavne materijale za poučavanje i učenje i u suradnji sa stručnim suradnicima. U izradi individualnih nastavnih materijala za učenike s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama treba pristupiti interdisciplinarno, tj. uvažavati sustave podrške nakon procjena stručnjaka edukacijskih znanosti i savjetovati se s njima.

Izvori poučavanja i učenja moraju biti u skladu s načelima nastave predmeta Hrvatski jezik, posebice znanstvenosti, opće naobrazbe i teksta.

Polazišni izvori nastave predmeta Hrvatski jezik različite su vrste tekstova svih funkcionalnih stilova različitih sadržaja i struktura u različitim medijima koji se prilagođavaju razvojnim osobitostima i individualnim potrebama učenika. Prilagodba teksta obuhvaća prilagodbu tiska i (re)organizaciju teksta, posebice jezičnu.

U nastavi predmeta Hrvatski jezik tekst za poučavanje, učenje i vrednovanje jezičnih umijeća lingvometodički je predložak koji je usklađen s jezičnom i biološkom dobi učenika, njegovim interesima, iskustvom i prethodno usvojenim jezičnim znanjima, razvojnim osobitostima, individualnim potrebama, sposobnostima i vještinama.

Okružje

Okružje za poučavanje i učenje predmeta Hrvatski jezik treba biti poticajno, pozitivno i usmjereno na učenike. U nastavi je važno omogućiti različitu dinamiku učenja, izmjenu različitih aktivnosti učenja u kojoj se uvažavaju i prihvaćaju različita mišljenja, stavovi i vrijednosti. Razvija se osjećaj zajedništva koji potiče na sudjelovanje u stvaranju pozitivne razredne klime i kulture.

Prostor poučavanja i učenja najčešće je učionica, a poučavanje i učenje ostvaruje se i u različitim izvanučioničnim prostorima kao što su kulturno-umjetničke institucije i manifestacije, u stvarnome i virtualnom okružju. Učenik sudjeluje u osmišljavanju i organizaciji radnoga prostora, a u virtualnome okružju može se pridružiti različitim obrazovnim zajednicama. U prilagodbi okružja važno je uzeti u obzir specifično senzoričko funkcioniranje učenika, mobilnost učenika, socioemocionalne osobitosti te komunikacijske potrebe učenika. Potrebno je osigurati smireno okružje bez iritirajućih podražaja, mjesto sjedenja po želji učenika, razumnu prilagodbu pristupa prostoru, razmještaj namještaja i opreme te uporabu informacijske i komunikacijske tehnologije, asistivne tehnologije i sredstava potpomognute komunikacije.

Odnosi između učenika i učitelja ili nastavnika temelje se na međusobnome poštovanju, povjerenju, uvažavanju i dobroj volji. Prema svim se učenicima postupa bez predrasuda, pravedno i jednako, bez obzira

na njihove različitosti, razvojne osobitosti i osobnosti radi poticanja samoinicijativnosti, razvoja samopouzdanja i preuzimanja odgovornosti.

Određeno vrijeme

Nastavni predmet Hrvatski jezik poučava se tijekom cijeloga osnovnoškolskog i srednjoškolskog strukovnog obrazovanja: 175 sati godišnje u svim razredima osnovne škole; 105 sati godišnje u prvome i drugom razredu; 96 sati u trećemu razredu u trogodišnjem strukovnom posebnom kurikulu.

Učitelj i nastavnik svojim izvedbenim kurikulom samostalno planiraju sate obrade, uvježbavanja, ponavljanja, usustavljivanja i provjeravanja s obzirom na usvajanje ishoda i napredak učenika u pojedinome razrednom odjelu. Broj sati s obzirom na tri predmetna područja raspoređuje se prema načelu unutarpredmetne korelacije i integracije, tj. tijekom jednoga nastavnog sata mogu se poučavati i učiti sadržaji svih triju predmetnih područja.

Grupiranje učenika

U osnovnoj su školi učenici grupirani u razredne odjele prema kronološkoj dobi, a u srednjoj strukovnoj školi prema odabranoj struci, tj. zanimanju i kronološkoj dobi. Za postizanje radnoga i produktivnog ozračja učenici u suradničkim oblicima rada mogu učiti u paru, skupini ili timu ako je tako predviđeno u pripremi za nastavu ili dogovoreno s učenicima na nastavnome satu. Učenik uz različite sustave podrške postavlja vlastite ciljeve, uči suradnički i samostalno u različitim skupinama i okružjima. Za vrijeme poučavanja i učenja treba biti pozitivno i radno ozračje za učenje. Učenici se mogu organizirati u različite skupine radi ostvarivanja različitih projekata (individualnih i suradničkih, razrednih i školskih) u stvarnome i virtualnom okružju.

Razvojne osobitosti učenika zahtijevaju njima primjerene individualizirane ili diferencirane postupke, ciljeve učenja, razinu usvojenosti odgojno-obrazovnoga ishoda, opseg i dubinu sadržaja učenja, strategije i aktivnosti poučavanja kojima se žele ostvariti postavljeni ciljevi te načini vrednovanja i ocjenjivanja ostvarenih postignuća.

G. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

Vrednovanje u nastavnome predmetu Hrvatski jezik započinje početnim procjenama učeničkih kompetencija u svakome razrednom odjelu. Pažljivo se planira i provodi sustavnim prikupljanjem različitih povezanih podataka o ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja. Pritom se poštuje osobnost, različite razvojne osobitosti i individualne potrebe svakoga učenika. Vrednovanjem se predviđa individualizirana podrška koja će učeniku pomoći u izvođenju planiranih zadataka, aktivnosti i metoda te mu omogućiti napredak i daljnje učinkovito učenje, najbolji način iskazivanja znanja i poticajno samovrednovanje.

Svrha je procesa vrednovanja dvojaka: povratna je informacija učenicima, učiteljima ili nastavnicima, roditeljima, obrazovnim institucijama i prosvjetnim vlastima o ovladanosti odgojno-obrazovnim ishodima i sadržajima učenja, a jedno je i od polazišta za unaprjeđivanje procesa poučavanja i učenja te napredak učenika.

Elementi vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik proizlaze iz odgojno-obrazovnih ishoda organiziranih u trima predmetnim područjima: hrvatski jezik i komunikacija (A), književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Elementi su vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik:

- hrvatski jezik i komunikacija
- književnost i stvaralaštvo
- kultura i mediji.

Elementima vrednovanja u svim se trima predmetnim područjima opaža, prati i vrednuje dubina i širina usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja u kognitivnome i afektivnom području (znanja, vještine, stavovi i vrijednosti).

Elementi vrednovanja obuhvaćaju:

- ovladanost prijamnim i proizvodnim jezičnim djelatnostima i međudjelovanjem na tekstu i u primjeni
- razumijevanje sadržaja i koncepata iz područja jezika i komunikacije, književnosti, medijske pismenosti i kulturne kompetencije
- primjenu vještina, znanja i koncepata.

Jedno je od temeljnih načela vrednovanja jasnoća i transparentnost vrednovanja kojima se podrazumijeva točna, jasna i pravodobna razmjena informacija između učenika i učitelja ili nastavnika: o odabiru i opsegu ishoda i sadržaja provjere, postupcima, kriterijima, vrstama i rezultatima vrednovanja.

Sustavnim praćenjem i vrednovanjem na temelju prikupljanja i tumačenja podataka o poučavanju i napredovanju pojedinoga učenika omogućuje se poboljšanje poučavanja i učenja.

Dijagnostičko vrednovanje provodi se da bi se utvrdila kvaliteta i razina učenikovih znanja i vještina. Na temelju prikupljenih informacija učitelj i nastavnik planiraju i prilagođavaju nastavni proces i svoje poučavanje: prilagođavaju razinu od koje će krenuti u poučavanju i strategije kojima će se pritom koristiti. Provodi se na početku nastavne godine te tijekom procesa poučavanja i učenja kada rezultati nisu u skladu s očekivanim. U pravilu rezultira kvalitativnom povratnom informacijom.

Formativno vrednovanje polazište je za učiteljevo ili nastavnikovo i učenikovo planiranje daljnega poučavanja i učenja koje, osim kognitivnoga područja, obuhvaća društveno-afektivno područje, razvijenost radnih navika, odgovornost, samostalnost, samoinicijativnost i odnos prema drugim učenicima, učiteljima ili nastavnicima i djelatnicima škole ili ustanove.

Na kraju određenoga razdoblja poučavanja i učenja te uvježbavanja, ponavljanja i usustavljanja sadržaja i ishoda učenja procjenjuje se usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda. Sumativno se vrednuje usvojenost znanja i razvijenost vještina. U planiranju i provođenju sumativnoga vrednovanja učitelj i nastavnik koriste se svim važnim informacijama o primjeni odgovarajuće podrške prikupljene formativnim vrednovanjem jer je podrška u svim elementima posebnoga kurikula međusobno povezana i sljediva. Postupci, metode, strategije poučavanja i učenja te informacijsko-komunikacijska tehnologija usklađuju se s potrebama učenika s obzirom na tip zadatka, vrstu i oblik provjere da bi učenik na najbolji način mogao iskazati usvojena znanja, vještine i stavove.

Tri su osnovna pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenoga.

Vrednovanje za učenje služi unaprjeđivanju i planiranju budućega poučavanja i učenja učeniku i učitelju ili nastavniku. Temelji se na kvalitetnoj razmjeni informacija između učenika i učitelja ili nastavnika te učenika i učenika. Refleksivna razmjena informacija treba biti usmjerena na proces poučavanja i učenja, učinkovitost aktivnosti učenja, posebice strategija učenja te na razine usvojenosti znanja, vještina i stavova u odnosu na očekivano jer motivira učenike na daljnji rad. Učitelju i nastavniku preporuča se da u planiranju aktivnosti nastavnoga sata planiraju i predvide vrijeme za razmjenu informacija (refleksivni razgovor s učenicima).

Vrednovanje za učenje provodi se tijekom nastave, a povratna informacija razmjenjuje se usmeno ili pisano. Više je različitih oblika kojima se može provoditi vrednovanje za učenje: provjera učenikova razumijevanja i napredovanja ciljanim pitanjima na unaprijed pripremljenim obrascima ili kao sastavni dio aktivnosti učenja, vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, predstavljanje učeničkih radova, uvid u učeničke mape (uvidom u učeničke radove prikupljene u dužem razdoblju prati se učenikov napredak), predstavljanje učeničkih projekata, opažanja učeničkih aktivnosti i ponašanja u poučavanju i učenju (frontalno, individualno i suradničko). Za učenike s razvojnim osobitostima važno je dati prednost vrednovanju za učenje radi poticanja učenja i razvoja učenikovih znanja, vještina i navika uz davanje korisnih i motivirajućih povratnih informacija.

Vrednovanje kao učenje potiče učenika na (samo)praćenje, (samo)refleksiju i samovrednovanje učenja s obzirom na ciljeve i očekivanja na početku nastavnoga procesa s kojima ih upoznaje učitelj ili nastavnik. Aktivnosti učenja trebaju omogućavati učenicima ovladavanje strategijama nadgledanja, planiranja i samoreguliranja vlastitoga napredovanja u usvajanju znanja, vještina i stavova radi postizanja samostalnosti i preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje. Samovrednovanje može biti konstruktivno samo pod uvjetom

da su u procesu učenja, poučavanja i vrednovanja zastupljene sve prilagodbe koje su učeniku potrebne i planirane. Takvim se pristupom potiče samopoštovanje i samopouzdanje učenika te pozitivna slika o sebi.

Vrednovanje kao učenje može se provoditi tijekom nastave ili samostalnoga rada učenika. Oblici su vrednovanja: vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, služenje popisima za (samo)procjenu znanja, vještina i sposobnosti, popisima kompetencija za osobnu samoprocjenu i praćenje, obrascima za (samo)procjenu predstavljenih radova, opisnicima za (samo)procjenu suradničkoga učenja, upitnicima, tablicama, ljestvicama procjene, planovima učenja i njihova ostvarivanja. Vrednovanje naučenoga podrazumijeva sumativno vrednovanje razine usvojenosti znanja i razvijenosti vještina u odnosu na određene odgojno-obrazovne ishode Posebnoga kurikula predmeta Hrvatski jezik, njihovu razradu te razine usvojenosti. Provodi se tijekom ili na kraju određenoga planiranog razdoblja: obrade, ponavljanja, uvježbavanja, usustavljanja i sintetiziranja radi provjere ostvarivanja planiranih odgojno-obrazovnih ishoda i rezultira brojčanom ocjenom.

Odgojno-obrazovni ishodi i sadržaji, razrađeni ishodi i ishod iskazan u rubrici razina usvojenosti „dobar” određenoga odgojno-obrazovnog ishoda na kraju razreda polazišta su za određivanje vrste pisanih i usmenih procjena i kriterija vrednovanja svake pojedine procjene.

Dva su osnovna načina vrednovanja naučenoga u nastavi predmeta Hrvatski jezik: usmeni i pisani. Najčešći su oblici vrednovanja naučenoga: usmene provjere (pitanja otvorenoga i zatvorenog tipa te odgovor), govorni i razgovorni oblici (predstavljanja ili izvedbe, govorni i razgovorni oblici uz bilješke, plakate ili prezentacije); pisane provjere: ispiti znanja sa zadatcima zatvorenoga, otvorenog i (ili) poluotvorenog tipa i diktat. Ako je unaprijed planirano i učenicima najavljeno, sumativno se mogu vrednovati stvaralački zadatci, projekti i multimedijски izričaji. Vrednovanje naučenoga treba obuhvatiti različite oblike provjere da bi se, s obzirom na različitosti, razvojne osobitosti, individualne potrebe i stilove učenja, svakome učeniku omogućilo da pokaže svoje znanje ili vještinu; treba biti unaprijed planirano, a učenici pravodobno i jasno obaviješteni o vremenu, obliku i rezultatima provjere.

Učenike s razvojnim osobitostima i individualnim potrebama treba vrednovati na temelju provedene početne procjene osobitosti školskoga učenja i njegova osobnog napretka u ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja. Vrednovanje naučenoga treba biti najuže povezano s ishodima učenja koje je potrebno definirati tako da već ukazuju na primjenu učeniku prilagođenih načina i instrumenata vrednovanja.

Različiti sustavi podrške, nedvosmislena pravila i mjerila vrednovanja učenicima pomažu pri razumijevanju sastavnica uspješne izvedbe i područja učenja koji se vrednuju. Vrednovanje ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda potiče dubinsko i trajno učenje te primjenu znanja i vještina u novim situacijama i rješavanje problema u kontekstu koji je učenicima važan i zanimljiv.

Zaključna (pr)ocjena oblikuje se na temelju sumativnoga i formativnog vrednovanja o učenikovu ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda i sadržaja u skladu s njegovim razvojnim osobitostima i individualnim potrebama. Zaključno vrednovanje naučenoga treba se temeljiti na kontinuiranom vrednovanju svih elemenata učenikova napredovanja, koje ukazuje na ostvarenje očekivanih kompetencija predmetnoga kurikula. Ako se ne ostvari očekivani učenikov napredak, preispituje se sustav podrške. Ako se utvrde nedostatnosti i uvide moguća poboljšanja, sustav podrške dopunjuje se i mijenja.

Svi su elementi vrednovanja jednakovrijedni u određivanju zaključne ocjene, kao i svaka ocjena bez obzira na predmetno područje. Preporuke za vrednovanje pojedinih ishoda nalaze se u poglavlju Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti „dobar” po razredima i predmetnim područjima (D poglavlje).

Izvrješćivanje je obavješćivanje o postignućima i napretku učenika, može biti formalno (izvrješće o praćenju, dodatak svjedodžbi, napomena u svjedodžbi, podatci i bilješke u e-Dnevniku i e-Matici) i neformalno (razgovori i razmjena informacija).

Kvalitativni osvrti učitelja i nastavnika o sveukupnosti postignuća učenika u određenome obrazovnom razdoblju oblikuju se u skladu s kurikulumom škole ili ustanove. Osvrti trebaju dati točan, konkretan i specifičan opis učenikovih dosadašnjih rezultata i napredovanja u pojedinim predmetima, u odnosu na postavljena očekivanja definirana kurikulskim dokumentima.

Kao brojčani pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih posebnim kurikulumom zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Kao i dosad, zaključna ocjena izriče se riječju i brojkom: nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), odličan (5).

POSEBNI KURIKUL NASTAVNOGA PREDMETA ENGLISKI JEZIK

A. Svrha i opis predmeta

Učenje i poučavanje engleskoga jezika potiče i osigurava razvoj komunikacijske i međukulturne kompetencije, doprinosi cjelovitome razvoju učenika te se pozitivno odražava na razvoj svih temeljnih kompetencija.

Učenici s teškoćama u razvoju uključuju se u odgojno-obrazovni sustav uz odgovarajuće mjere potpore u različitom opsegu, a prema osobnim potrebama i osobitostima. Komunikacija na stranome jeziku podrazumijeva osposobljenost za usmeno i pisano razumijevanje, izražavanje informacija, ideja, misli, osjećaja, stavova i vrijednosti u različitim kulturnim i društvenim situacijama čime učeniku pruža mogućnost interakcije s ljudima s kojima ne dijeli materinski jezik. Takva interakcija doprinosi razumijevanju i otkrivanju svijeta koji učenika okružuje, stjecanju znanja o različitim zemljama i ljudima koji govore engleskim jezikom i tako, poznavanjem kulture, omogućuje informiranu komunikaciju. Time doprinosi međukulturnoj osviještenosti što učenika obogaćuje na osobnoj razini i na razini kulture i društva u cjelini. Učenici s teškoćama u razvoju sudjeluju u odgojno-obrazovnom procesu uz primjerenu podršku potrebnu u procesima učenja, poučavanja, iskazivanja naučenoga te socijalizacije. Kurikul posebnoga programa engleskoga jezika namijenjen je učenicima s teškoćama koji se školuju prema posebnom programu odgoja i obrazovanja uz individualizirane postupke. Njegova je svrha omogućiti odgojno-obrazovno napredovanje učenika s teškoćama poštujući razvojne posebnosti, specifičnosti funkcioniranja i odgojno-obrazovne potrebe, čime učenik postaje aktivan sudionik nastavnoga procesa i kurikula.

Uporaba engleskoga jezika potiče kreativnost, povoljno utječe na učenikovu sliku o sebi, na donošenje odgovornih i neovisnih odluka te stvara preduvjet za nastavak obrazovanja i profesionalno usmjerenje. Također otvaraju se veće mogućnosti osobne mobilnosti i sigurnije orijentacije u globaliziranome svijetu.

Međukulturna osviještenost ima primjetan utjecaj na odgovorno ponašanje, a uporaba različitih metoda učenja i poučavanja jezika izravno izgrađuje osobne i socijalne vještine. Znanje engleskoga kao globalnog jezika kojim se koristi u raznim područjima ljudskoga djelovanja ključno je za aktivno i odgovorno sudjelovanje djece i mladih ljudi u svakodnevnom životu u lokalnoj i globalnoj zajednici. Komunikacijom s drugima osvješćuju znanje o vlastitoj kulturi što doprinosi ostvarivanju njihovih potencijala, osposobljava ih za život, rad i ravnopravno sudjelovanje u zajednici te nastavak obrazovanja i cjeloživotno učenje.

Vrijednosti i načela učenja i poučavanja engleskoga jezika

Temeljne su vrijednosti jednakost u pravu na izbor engleskoga kao stranog jezika te pravo na dostupnost kvalitetnoga poučavanja.

Osnovna su načela poučavanja izbor sadržaja te primjena metoda učenja i poučavanja primjerenih razvojnim osobitostima učenika uz uvažavanje individualnih razlika u predznanju, sposobnostima, motivaciji, stilu i strategijama učenja, zatim načelo poticanja odgovornosti za vlastito učenje. Pristup je komunikacijski, s učenikom u središtu nastavnoga procesa i s naglaskom na njegovoj uključenosti. Učenje se prvenstveno odvija interakcijom s drugima te se promiču metode suradničkoga učenja u fizičkome i digitalnom okružju. Potiče se ovladavanje engleskim jezikom izvan škole i primjena naučenoga u stvarnim životnim situacijama.

Mjesto predmeta u cjelokupnome kurikulu

Engleski jezik, koji pripada jezično-komunikacijskomu području kurikula, uči se kao strani jezik. Poučava se u svim razredima i vrstama odgoja i obrazovanja kao obvezan ili izborni predmet. Broj nastavnih sati ovisi o razredu i vrsti programa.

Slika 1. Mjesto predmeta Engleski jezik u cjelokupnome kurikulumu

Oznake ishoda u predmetnome kurikulumu opisuju odnosi li se ishod na osnovnu školu (PP OŠ EJ) ili srednju školu (PP SŠ EJ), iz koje su domene (A, B ili C) te u kojem se razredu ostvaruju.

B. Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja predmeta

Učenje i poučavanje engleskoga jezika usmjereno je na razvijanje interesa i motiviranje učenika za ovladavanje jezikom što doprinosi njihovom osobnom i društvenom razvoju. Učenici postižu razine jezičnih vještina koje im omogućuju komunikaciju na engleskome jeziku u različitim situacijama.

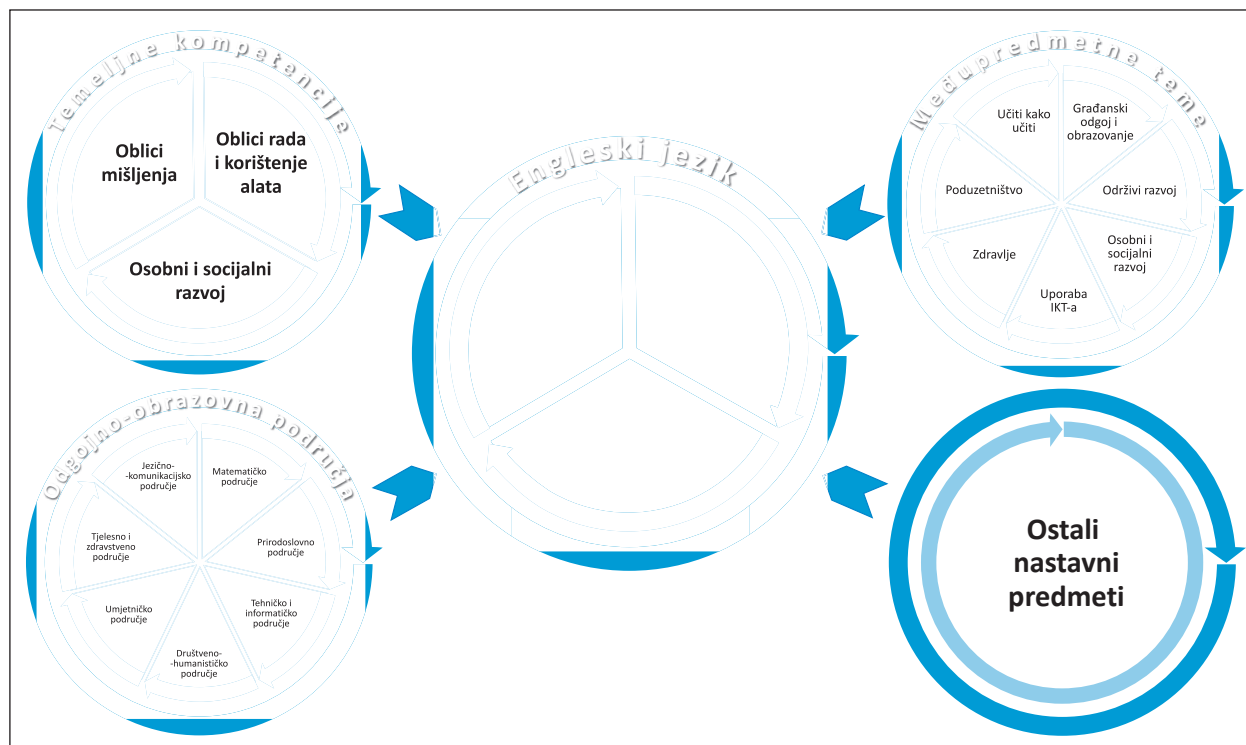
Temeljni ciljevi Engleskoga jezika jesu osposobiti učenika:

- za upotrebu jezika samostalno i/ili uz podršku u govoru i pismu u različitim kontekstima školske, lokalne i šire zajednice, uključujući i digitalno okruženje
- za poticanje komunikacijskoga pristupa učenjem stranoga jezika
- za razumijevanje i uvažavanje drugih kultura i društvenih normi te sagledavanje vlastite kulture
- za upotrebu različitih izvora znanja i primjenu učinkovitih strategija učenja jezika
- za cjeloživotno učenje i rad u globaliziranome društvu
- za poticanje cjelovitog razvoja učenika unaprjeđivanjem njegovih kognitivnih sposobnosti, strategija učenja i socijalnih vještina.

Polazeći od spoznaje da je jezik sredstvo za komunikaciju, učenici razvijaju sposobnost razumijevanja, izražavanja i upotrebe strategija za usvajanje znanja o jeziku i razvijaju predodžbu o jeziku kao sustavu. Uz to ovladavaju jezičnim vještinama potrebnim u komunikaciji s izvornim i neizvornim govornicima. Komunicirajući, uče prepoznavati i uvažavati jedinstvenost drugih kultura, sagledati svoju kulturu, unaprjeđuju kognitivne sposobnosti, strategije učenja te doprinose socijalizaciji i konkurentnosti na tržištu rada.

C. Struktura – domene predmetnoga kurikula

Tri su domene kurikula nastavnoga predmeta Engleski jezik: Komunikacijska jezična kompetencija, Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom. Navedene domene proizlaze iz temeljnih kompetencija, konceptualizacije jezično-komunikacijskoga područja i svrhe predmeta. Njihova neodvojivost proizlazi iz međuovisnosti engleskoga jezika i kulture te samostalnosti u učenju kao preduvjeta cjeloživotnomu razvoju komunikacijske i međukulturne kompetencije. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga kurikula nastavnoga predmeta i polazište su odgojno-obrazovnih ishoda za sve razrede unutar predmeta.

Slika 2. Grafički prikaz organizacije kurikula nastavnoga predmeta Engleski jezik u svim godinama učenja

Komunikacijska jezična kompetencija

Komunikacijska jezična kompetencija podrazumijeva učinkovito služenje vlastitim jezičnim repertoarom u skladu s kontekstom i svrhom komunikacijske situacije. Preduvjet takve komunikacije jest sposobnost razumijevanja te usmenoga i pisanog izražavanja informacija, ideja, misli, osjećaja, stavova i vrijednosti u skladu s različitim kulturnim i društvenim kontekstima.

Odgojno-obrazovni ishodi proizašli iz domene Komunikacijska jezična kompetencija temelje se:

- na stjecanju znanja o engleskome jeziku (vokabular, gramatika, izgovor i pravopis; stilovi, registri govorenoga i pisanog engleskog jezika; obilježja verbalne i neverbalne interakcije)
- na ovladavanju djelatnostima za upotrebu jezičnoga znanja u komunikacijskome činu (djelatnosti slušanja i razumijevanja govorenih poruka; djelatnost govorenja; djelatnosti čitanja, razumijevanja i pisanja tekstova).

Razvojem komunikacijske kompetencije potiče se socijalizacija i cjeloviti razvoj učenika, razvijaju se meta-jezične i metakognitivne sposobnosti, intelektualna znatiželja, kreativnost i interes za učenjem jezika.

Međukulturna komunikacijska kompetencija

Život u višejezičnome i višekulturnom svijetu naglašava važnost razvoja učenikove svijesti o sebi kao pojedincu i društvenome biću koje upoznaje različitosti i uči o njima. Tijekom odgojno-obrazovnoga procesa potiče se razvijanje stavova i svjesnost te stjecanje znanja i vještina o drugim kulturama kako bi se razvilo razumijevanje i poštovanje različitih kultura.

Usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda unutar ove domene učenik postaje međukulturalno kompetentan što znači da je:

- sposoban uočiti i interpretirati sličnosti i razlike među kulturama
- empatičan, prilagodljiv i otvoren za razumijevanje, prihvaćanje i uvažavanje govornika engleskoga jezika i njihovih kultura
- spreman za recepciju književnosti na engleskome jeziku u skladu sa svojim razvojnim mogućnostima i osobitostima učenja
- sposoban učinkovito i kontekstu primjereno komunicirati s izvornim i neizvornim govornicima engleskoga jezika.

U konačnici, razvoj međukulturalne kompetencije pomaže učeniku odbaciti predrasude i osnažuje ga u sprječavanju diskriminacije i nenasilnome rješavanju sukoba te doprinosi razumijevanju, proširivanju i produbljivanju učenikova pogleda na svijet što mu omogućuje uspješno sudjelovanje u užoj i široj zajednici, u fizičkome i digitalnom okružju te povećava mogućnosti za mobilnost i zaposlenje.

Samostalnost u ovladavanju jezikom

Pravilnim poticanjem i primjerenom podrškom, učenik se potiče na preuzimanje odgovornosti za učenje stranoga jezika, što je važno za ovladavanja engleskim jezikom kao i preduvjet za cjeloživotno učenje.

Stoga se odgojno-obrazovnim ishodima proizašlima iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom naglašava:

- učenikov društveno-afektivni i kognitivni razvoj
- razvoj kreativnoga izražavanja i metakognitivnih sposobnosti
- razvoj medijske pismenosti.

Samostalan učenik uz primjerenu podršku planira, organizira, prati i vrednuje svoje učenje, razvija motivaciju, ustrajan je i pozitivan u učenju i radu što mu omogućuje razvijanje cjelokupne slike o sebi te uspješno usvajanje ciljeva i zadovoljavanje potreba. Preuzimanjem aktivne uloge u procesu učenja, učenik razvija samopouzdanje i samopoštovanje te stvara temelje za cjeloživotno učenje.

D. Odgojno-obrazovni ishodi po razredima i domenama

Domene Komunikacijska jezična kompetencija, Međukulturalna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom integrativni su dijelovi kurikula nastavnoga predmeta Engleski jezik i čine jedinstvenu i nedjeljivu cjelinu čiji se odgojno-obrazovni ishodi međusobno prožimaju i dopunjuju. U svakoj se domeni uz odgojno-obrazovne ishode navodi i razrada ishoda. Ishodi se kumulativno razvijaju po razredima i ciklusima: viši razredi uključuju i ishode prethodnih razreda. Razrada ishoda nije iscrpna te je učitelj nadopunjuje sukladno sposobnostima, potrebama i interesima svojih učenika. U svim je domenama, razredima i ciklusima razrada ishoda primjerena razvojnim sposobnostima i odgojno-obrazovnim potrebama učenika. Sastavnice razrade ishoda proširuju se, produbljuju i razvijaju kompleksnijim sadržajima i aktivnostima, polazeći od samoga učenika i njemu bliskih tema.

U okviru domene Komunikacijska jezična kompetencija razvijaju se recepcija, produkcija i interakcija pomoću djelatnosti slušanja, govorenja, čitanja i pisanja na engleskome jeziku. Tekst podrazumijeva sve proizvode jezične upotrebe – govorni, pisani, vizualni ili multimodalni. Multimodalni tekstovi kombiniraju jezik s drugim sustavima komuniciranja kao što su tiskani ili digitalni tekst, tekst praćen vizualnom podrškom, primjena asistivne tehnologije i potpomognute komunikacije za obradu, prikaz i reprodukciju teksta. Poželjno je rečenice i tekstove popratiti, primjerice, ilustracijama ili sličicama, kako bi se produbilo razumijevanje jezičnih sadržaja.

Ovisno o godini učenja i poučavanja ishoda, tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti. Broj riječi koji definira dužinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim djelatnostima. U djelatnostima slušanja i čita-

nja vrlo kratak tekst ima do 20 riječi (u 5. razredu), kratak tekst između 20 i 30 riječi (u 6. razredu), srednje dug tekst ima između 30 i 40 riječi (u 7. razredu), dug tekst ima između 40 i 50 riječi (u 8. razredu). U djelatnostima govorenja i pisanja vrlo kratak tekst ima do 10 riječi (u 5. razredu), kratak između 10 i 15 riječi (u 6. razredu), srednje dug tekst ima između 15 i 20 riječi (u 7. razredu), a dug tekst između 20 i 25 riječi.

Složenost rečenica i teksta podijeljena je u dvije razine: vrlo jednostavnu i jednostavnu. Vrlo jednostavne rečenice i tekstovi koriste se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama, primjerice, sadašnjim vremenom glagola *biti* i *imati*, glagolskim vremenima Present simple i Present continuous učestalih glagola u jesnom, niječnom i upitnom obliku, modalnim glagolima, primjerice, *can* i *must*. Jednostavne rečenice i tekstovi koriste se jednostavnim jezičnim strukturama, primjerice, Past simple i Future simple u jesnome, niječnom i upitnom obliku.

Uz odgojno-obrazovne ishode navedene su preporuke za usvajanje ishoda koje obuhvaćaju preporučene teme, jezične sadržaje i tekstne vrste.

Jezični se sadržaji (leksičke i gramatičke strukture) nadograđuju po razredima i ciklusima, a viši razredi uključuju strukture iz prethodnih razreda.

U okviru domene Međukulturna komunikacijska kompetencija učenici upoznaju kulturu engleskoga komunikacijskog područja, upoznaju jednostavna književna djela i srodne tekstove te ostvaruju međukulturne susrete. Tako stječu znanja i razvijaju vještine međukulturnoga ophođenja te svijest o različitostima unutar vlastite i drugih kultura čime se potiče uvažavanje drugih i drugačijih. Međukulturni susreti obuhvaćaju susrete unutar jednoga, višekulturnog društva te susrete među različitim društvima, u fizičkome i digitalnom okružju.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom razvijaju se interes, pozitivan stav i samopouzdanje učenika u učenju engleskoga jezika, njihovo kreativno izražavanje i medijska pismenost. Učenici postupno upoznaju i primjenjuju različite strategije za učenje jezika. Navode se i opisuju kognitivne strategije koje služe usvajanju jezičnoga sadržaja. Uz već navedene direktne strategije, navode se i indirektno strategije učenja jezika koje uključuju metakognitivne i društveno-afektivne strategije. Prvima učenik prepoznaje vlastite potrebe i stilove učenja. Društveno-afektivnim strategijama učenik prepoznaje svoja raspoloženja i osjeća te u učenju surađuje s drugima. Kombiniranje i primjenu različitih strategija potiče učitelj koji izabire, odnosno nadopunjuje, razradu ishoda primjereno potrebama i funkcionalnim sposobnostima svojih učenika, osiguravajući dovoljno vremena za uvježbavanje i utvrđivanje znanja, automatizaciju vještina te razvoj stavova i vrijednosti.

U Tablici 1. nalaze se objašnjenja oznaka ishoda.

EJ	Engleski jezik
PP OŠ	Posebni program uz individualizirane postupke za osnovnu školu
PP SŠ	Posebni program uz individualizirane postupke za srednju školu
(1)	Nastavak učenja, 9. – 11. godina učenja
(2)	Početak učenja, 1. – 3. godina učenja
A.	domena Komunikacijska jezična kompetencija
B.	domena Međukulturna komunikacijska kompetencija
C.	domena Samostalnost u ovladavanju jezikom
1.1.	Oznaka razreda. Oznaka rednog broja ishoda.

Tablica 1. Legenda oznaka odgojno-obrazovnih ishoda

Primjer:

PP OŠ EJ A.1.1.

Osnovna škola, Engleski jezik, domena Komunikacijska jezična kompetencija, prvi razred, prvi ishod

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ EJ A.1.1. Učenik pokazuje razumijevanje neverbalno i/ili verbalno reagirajući na izgovorene riječi te vrlo kratke i vrlo jednostavne upute i pitanja.	– neverbalno reagira pogledom, gestama, mimikom, pantomimom – povezuje izgovorene riječi ili zvučni zapis riječi sa slikovnim prikazima i predmetima – povezuje izgovorene upute ili zvučni zapis uputa s radnjama – odgovara na pitanja razumijevanja (<i>yes, no</i>)	– reagira neverbalno i/ili verbalno na dio učestalih riječi i uputa
PP OŠ EJ A.1.2. Učenik ponavlja riječi i vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice oponašajući engleski sustav glasova.	– ponavlja izgovor riječi i nekoliko riječi u nizu prema slušnome modelu	– ponavlja izgovor manje zahtjevnih glasova u učestalim riječima i rečenicama
PP OŠ EJ A.1.3. Učenik govori učestale riječi oponašajući engleski sustav glasova.	– izgovara učestale riječi (imenuje, odgovara) na temelju slikovnoga i slušnog poticaja	– izgovara neke učestale riječi i pravilno izgovara manje zahtjevne glasove
PP OŠ EJ A.1.4. Učenik razgovara prema predlošku s drugom osobom te s njom razmjenjuje naučene riječi i vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice.	– upotrebljava osnovne komunikacijske obrasce – pozdravlja, predstavlja se, pita za ime – čestita rođendan i blagdane, zahvaljuje	– upotrebljava dio osnovnih komunikacijskih obrazaca
PP OŠ EJ A.1.5. Učenik preslikava slova engleske abecede.	– preslikava samoglasnike kako bi razvio grafomotoriku	– djelomično točno precrtava samoglasnike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: dječja književnost (samostalno ili integrirano), školski pribor i učionica, brojevi, boje, igračke, hrana i piće, obitelj, životinje, posebni datumi.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, brojalica, pjesma.

Preporučeni jezični sadržaji: uljudno ophođenje, pozdravljanje i oslovljavanje, predstavljanje, čestitanje, imenovanje, brojenje.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskom jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskom jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvještavanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja (prednost se daje tečnosti nad točnosti).

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima za poticanje maštovitosti i kreativnosti te brojalicama i pjesmicama kao sredstvima poučavanja pomoću kojih učenici na zabavan način usvajaju naglasak, izgovor, intonaciju i ritam jezika.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- upotrebi informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju aktivnosti, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije iz svakodnevnoga života. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojasnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise. Tekst (riječ ili rečenicu) prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom), prikazati i prezentirati uz pomoć asistivne tehnologije (digitalni mediji i aplikacije za učenje). Stvarati poticajnu sredinu za učenje kreirajući igre i situacije za uvježbavanje govora i razgovora (primjerice, proslava rođendana, trgovina igračkama). Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju.

Učenici sa složenim komunikacijskim potrebama koriste se neverbalnom komunikacijom i/ili potpomognutom komunikacijom kako bi ostvarili zadane ishode PP OŠ A.1.1., PP OŠ A.1.2. Neverbalna komunikacija uključuje pogled, pokret, gestu, mimiku, pantomimu, znakovanje, korištenje simbolima, slikama i jednostavnim ili složenim komunikatorima u svrhu komunikacije.

Slijepi učenici taktilno istražuju reljefne grafeme (uočavaju grafičku strukturu: od kojih točaka se slovo sastoji, imenuju se točke), ishod PP OŠ A.1.5.

Učenici s motoričkim teškoćama koji se pisano izražavaju putem asistivne tehnologije ishod ostvaruju povezivanjem jednakih grafema.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ EJ B.1.1. Učenik prepoznaje osnovne činjenice kulture ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje imena i tipična prezimena vršnjaka iz zemalja ciljnoga jezika– prepoznaje posebnosti obiteljskih proslava (rodendan) i načina obilježavanja blagdana (Božić i Uskrs)	<ul style="list-style-type: none">– neverbalno ili verbalno, na materinskome ili ciljnom jeziku, prepoznaje dio osnovnih činjenica kulture ciljnoga jezika
PP EJ B.1.2. Učenik prepoznaje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none">– uz podršku pravilno reagira u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama na engleskome jeziku (izražava zahvalu)– uz podršku ponavlja izraze za pozdravljanje i oslovljavanje osoba (teacher) u poznatome kontekstu na neformalnoj razini– oponaša prema modelu neverbalne znakove (primjerice, pozdravlja rukom)	<ul style="list-style-type: none">– reagira djelomično točno (neverbalno ili verbalno, na materinskome ili ciljnom jeziku)
PP OŠ.EJ B.1.3. Učenik pokazuje interes za učenje o kulturi ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none">– pozitivno reagira na prigodne sadržaje i aktivnosti u bliskome kontekstu tijekom zanimljivih i primjerenih aktivnosti– pozitivno reagira na različite književne tekstove (primjerice, pjesmice, brojalice, slikovnice)	<ul style="list-style-type: none">– reagira (neverbalno ili verbalno, na materinskome ili ciljnom jeziku) na dio prigodnih sadržaja i aktivnosti

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija i preporukama iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ.EJ C.1.1. Učenik prepoznaje najosnovnije metakognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– usmjerava pažnju na određeni zadatak i rješava ga– prikuplja svoje radove u mapu radova (portfolio) prema uputama radi praćenja napretka u učenju– izražava osjećaje i raspoloženja prema učenju jezika prikladnim znakovima/ crtežima	– prepoznaje dio najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja jezika
PP OŠ. EJ C.1.2. Učenik prepoznaje najosnovnije društveno-afektivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– razvija početni pozitivan stav i interes za učenje engleskoga jezika– oponaša interakciju i surađuje s drugima u paru ili skupini putem igre, pjesme, priče, dijeljenjem uloga i kretanjem	– prepoznaje dio najosnovnijih društveno-afektivnih strategija učenja jezika
PP OŠ. EJ C.1.3. Učenik primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnoga izražavanja.	<ul style="list-style-type: none">– kreativno se izražava pjesmom i glumom po modelu– izrezuje, slaže i boji crteže/ slike	– primjenjuje dio najosnovnijih tehnika kreativnoga izražavanja
PP OŠ. EJ C.1.4. Učenik prepoznaje najosnovnije izvore informacija.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje i razlikuje najosnovnije izvore informacija (primjerice, udžbenik, radna bilježnica te didaktički materijali učitelja)	– prepoznaje dio najosnovnijih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ. EJ A.2.1. Učenik neverbalno i/ili verbalno reagira na izgovorene riječi i kratke i vrlo jednostavne upute.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – neverbalno reagira gestama, mimikom, pantomimom – povezuje izgovorene riječi ili zvučni zapis riječi sa slikovnim prikazima i predmetima – povezuje izgovorene upute ili zvučni zapis uputa s radnjama – odgovara na pitanja razumijevanja (<i>yes, no</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> – verbalno i/ili neverbalno reagira na dio učestalih riječi i kratkih i vrlo jednostavnih uputa
<p>PP OŠ EJ A.2.2. Učenik prepoznaje grafijske slike jednostavnih riječi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje grafijsku sliku riječi (čiji je izgovor jednak ili vrlo sličan pisanome obliku) sa slikovnim prikazom – povezuje grafijsku sliku riječi s njezinim izgovorom 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje dio grafijskih slika jednostavnih riječi
<p>PP OŠ EJ A.2.3. Učenik ponavlja riječi i kratke, vrlo jednostavne rečenice oponašajući engleski sustav glasova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja izgovor riječi i riječi u nizu prema slušnome modelu 	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja izgovor dijela riječi i kratkih, vrlo jednostavnih rečenica
<p>PP OŠ EJ A.2.4. Učenik izgovara učestale riječi i vrlo kratke rečenice oponašajući engleski sustav glasova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara učestale riječi (imenuje, odgovara) i niže riječi u rečenicu na temelju slikovnoga, slušnog i pisanog poticaja po modelu 	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara dio učestalih riječi, pravilno izgovara manje zahtjevne glasove i niže neke učestale riječi u vrlo kratke rečenice
<p>PP OŠ EJ A.2.5. Učenik razgovara prema predlošku s drugom osobom te s njom razmjenjuje naučene kratke, vrlo jednostavne rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se osnovnim komunikacijskim obrascima – predstavlja drugoga, pita, odgovara, daje upute 	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se dijelom osnovnih komunikacijskih obrazaca
<p>PP OŠ EJ A.2.6. Učenik preslikava slova engleske abecede i jednostavne učestale riječi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – preslikava slova engleske abecede i jednostavne učestale riječi kako bi razvio grafomotoriku (u smislenim aktivnostima, primjerice, izrada slikovnoga popisa za kupnju, rječnika, jednostavne čestitke) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno preslikava slova engleske abecede i jednostavne učestale riječi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: dječja književnost (samostalno ili integrirano), školski pribor i učionica, brojevi, boje, igračke, hrana i piće, obitelj, životinje, posebni datumi.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, kratka poruka, pjesma.

Preporučeni jezični sadržaji: uljudno ophođenje, davanje jednostavnih uputa (što činiti), imenovanje, brojenje.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskom jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskom jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja.

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost te brojalicama i pjesmicama kao sredstvima poučavanja kojima učenici na zabavan način usvajaju naglasak, izgovor, intonaciju i ritam jezika.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju aktivnosti, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise. Tekst (riječ ili rečenicu) prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom), prikazati i prezentirati pomoću asistivne tehnologije (digitalni mediji i aplikacije za učenje). Stvarati poticajnu sredinu za učenje kreirajući igre i situacije za uvježbavanje govora i razgovora (primjerice, proslava rođendana, trgovina igračkama). Sve razredne aktivnosti raznolike su, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju.

Učenik čita globalnom metodom, prepoznaje kratke i vrlo jednostavne slike riječi čiji je izgovor sličan ili jednak u pisanom obliku.

Ishode vezane uz preslikavanje jednostavnih riječi učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se preslikavaju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik preslikava po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici istražuju taktilne grafeme ili pišu na Braillevom pismu. Slabovidni učenici koriste se prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ EJ B.2.1. Učenik prepoznaje povezanost jezika i kulture u poznatome kontekstu i prepoznaje obilježja jedne zemlje ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje osnovne kulturno specifične elemente jedne zemlje (državna zastava)– ponavlja prigodne sadržaje i aktivnosti u poznatome kontekstu u okviru tematskih sadržaja– pozitivno reagira na različite književne tekstove (primjerice, priče, bajke, basne)	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio osnovnih kulturno specifičnih elementa i neka najpoznatija obilježja jedne zemlje ciljnoga jezika
PP OŠ EJ B.2.2. Učenik oponaša primjere uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none">– ponavlja prema modelu prikladne oblike oslovljavanja u komunikaciji na stranome i materinskom jeziku– ponavlja prema modelu odgovarajuće izraze za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatome kontekstu na formalnoj razini uz vizualnu podršku– ponavlja prema modelu odgovarajuće izraze neverbalnoga reagiranja u situacijama međukulturnoga iskustva u fizičkome ili digitalnom okružju (primjerice, maše rukom kao pozdrav, potvrdno ili niječno kima glavom)	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno oponaša primjere uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima
PP OŠ EJ B.2.3. Učenik sa zanimanjem reagira na poznate i nepoznate sadržaje.	<ul style="list-style-type: none">– u kontaktu s vrlo jednostavnim izvornim sadržajima na stranome jeziku pokazuje zanimanje i otvorenost– zanima se za svakodnevicu vršnjaka u zemljama ciljnoga jezika	<ul style="list-style-type: none">– reagira na dio kulturnih sadržaja i poticaja na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ EJ C.2.1. Učenik prepoznaje najosnovnije kognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– gleda i pažljivo sluša učitelja, druge učenike i zvučno-vizualne zapise– ponavlja i uvježbava vrlo kratke i učestale riječi i izraze razmjenjujući ih s drugima– oponaša zvukove i intonaciju	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio najosnovnijih kognitivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.2.2. Učenik se koristi najosnovnijim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– slijedi uputu zadatka, povezuje ga s prethodnim zadacima i rješava– prikuplja svoje radove i prati napredak u učenju znakovima/crtežima i riječima	<ul style="list-style-type: none">– koristi se dijelom najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja
PP OŠ EJ C.2.3. Učenik se koristi najosnovnijim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– traži pomoć učitelja– surađuje sa svojim vršnjacima u rješavanju vrlo jednostavnih problema– prepoznaje da je prirodno pogriješiti pri učenju– izabire aktivnosti koje povećavaju zadovoljstvo učenja	<ul style="list-style-type: none">– koristi se dijelom najosnovnijih društveno-afektivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.2.4. Učenik izabire i primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnoga izražavanja.	<ul style="list-style-type: none">– izrađuje slikovni rječnik (lijepi, crta, boji sličice)– sudjeluje u vrlo kratkim predstavama	<ul style="list-style-type: none">– izabire i primjenjuje neke najosnovnije tehnike kreativnoga izražavanja
PP OŠ EJ C.2.5. Učenik se koristi najosnovnijim izvorima informacija prema uputama.	<ul style="list-style-type: none">– koristi se najosnovnijim izvorima informacija (primjerice udžbenik, radna bilježnica te didaktički materijali učitelja)	<ul style="list-style-type: none">– koristi se dijelom osnovnih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ.EJ A.3.1. Učenik neverbalno i/ili verbalno reagira na izgovorene riječi i učestale jednostavne upute.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – neverbalno reagira gestama, mimikom, pantomimom – povezuje izgovorene riječi ili zvučni zapis riječi sa slikovnim prikazima i predmetima – povezuje izgovorene upute ili zvučni zapis uputa s radnjama – odgovara na pitanja razumijevanja (<i>yes, no</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> – verbalno i/ili neverbalno reagira na dio izgovorenih riječi i jednostavnih uputa
<p>PP OŠ EJ A.3.2. Učenik povezuje govoreni i pisani oblik jednostavnih učestalih riječi koje su slične u izgovoru i pismu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje zapisanu učestalu riječ na temelju izgovorene 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje pisani oblik dijela učestalih riječi
<p>PP OŠ EJ A.3.3. Učenik ponavlja učestale riječi i učestale vrlo jednostavne rečenice oponašajući engleski sustav glasova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja izgovor riječi i riječi u nizu prema slušnome modelu 	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja izgovor dijela riječi i vrlo jednostavnih rečenica
<p>PP OŠ EJ A.3.4. Učenik izgovara učestale riječi i učestale vrlo jednostavne rečenice oponašajući engleski sustav glasova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara učestale riječi (imenuje, odgovara) i niže riječi u rečenicu na temelju slikovnoga, slušnog i pisanog poticaja 	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara dio učestalih riječi, pravilno izgovara manje zahtjevne glasove i niže neke učestale riječi u kratke rečenice
<p>PP OŠ EJ A.3.5. Učenik razgovara prema predlošku s drugom osobom te s njom razmjenjuje naučene kratke i jednostavne rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se osnovnim komunikacijskim obrascima – predstavlja drugoga, pita, odgovara, daje upute prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se dijelom osnovnih komunikacijskih obrazaca
<p>PP OŠ EJ A.3.6. Učenik preslikava prema predlošku vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – preslikava rečenice na temelju predloška i više strukturiranih aktivnosti, primjerice, preslagivanje riječi, slikopriča, dovršavanje rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno preslikava vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: dječja književnost (samostalno ili integrirano), brojevi, dom, kućanski poslovi, tijelo, odjeća i obuća, priroda, slobodno vrijeme, pomoć drugomu, posebni datumi.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, kratka poruka, pjesma, poster, razglednica.

Preporučeni jezični sadržaji: opisivanje (osobe, životinje, predmeta), imenovanje, davanje uputa. Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred. Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskom jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskome jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvještavanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja.

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost te brojalicama i pjesmicama kao sredstvima poučavanja kojima učenici na zabavan način usvajaju naglasak, izgovor, intonaciju i ritam jezika.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije.

Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise. Tekst (riječ ili rečenicu) prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom), prikazati i prezentirati uz pomoć asistivne tehnologije (digitalni mediji i aplikacije za učenje). Stvarati poticajnu sredinu za učenje kreirajući igre i situacije za uvježbavanje govora i razgovora (primjerice, proslava rodendana, trgovina igračkama). Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju.

Učenik čita globalnom metodom, prepoznaje vrlo jednostavne riječi čiji je izgovor sličan ili jednak u pisanom obliku. Ishode vezane uz preslikavanje jednostavnih riječi učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se preslikavaju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik preslikava po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici istražuju taktilne grafeme ili pišu na Braillevom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ EJ B.3.1.

Učenik prepoznaje osnovne čimbenice jezika i kulture zemlje ciljnjoga jezika.

- prepoznaje neke kulturno specifične elemente jedne zemlje ciljnjoga jezika, primjerice, glavni grad, naziv države, neka tradicijska obilježja i slično
- prepoznaje neke aktivnosti iz svakodnevnoga života djece zemlje ciljnjoga jezika
- prepoznaje primjerene vrste književnih tekstova, primjerice, pjesmice, brojalice, jednostavne pjesme.

- prepoznaje dio kulturno specifičnih elementa, aktivnosti djece te primjerene vrste književnih tekstova zemlje ciljnjoga jezika

PP OŠ EJ B.3.2.

Učenik prepoznaje i reagira na osnovne obrasce uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima te reagira na primjere međukulturnoga iskustva u fizičkome ili digitalnom okružju.

- prepoznaje prikladne oblike oslovljavanja u komunikaciji na stranome i materinskom jeziku
- koristi se odgovarajućim izrazima za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatome kontekstu na formalnoj razini uz vizualnu podršku
- izražava ispriku
- navodi i imenuje sudionike međukulturnoga susreta

- reagira (neverbalno i/ili verbalno na materinskome ili ciljnom jeziku) na dio izraza za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatome kontekstu na formalnoj razini te imenuje neke sudionike

PP OŠ EJ B.3.3.

Učenik prepoznaje primjere pozitivnih načina ophođenja prema pripadnicima drugih kultura u poznatome kontekstu.

- verbalno ili neverbalno reagira na pristojno i prihvatljivo ponašanje u poznatome kontekstu
- primjenjuje poželjne oblike ponašanja u vlastitome razredu i školi

- povremeno prepoznaje primjere pozitivnih načina ophođenja prema pripadnicima drugih kultura u poznatome kontekstu i povremeno primjenjuje poželjne oblike ponašanja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ EJ C.3.1. Učenik se koristi najosnovnijim kognitivnim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– grupira slike i riječi, povezuje sadržaj vrlo kratkih učestalih uputa s pokretom– uvježbava jednostavne učestale upute– povezuje nove riječi/izraze s poznatima	<ul style="list-style-type: none">– koristi dio najosnovnijih kognitivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.3.2. Učenik izabire i primjenjuje najosnovnije metakognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje uputu pojedinoga zadatka, priprema se za rješavanje i rješava zadatak– prati crtežima, znakovima i riječima vlastiti napredak u učenju	<ul style="list-style-type: none">– izabire i primjenjuje dio najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.3.3. Učenik izabire i primjenjuje najosnovnije društveno-afektivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– izabire aktivnosti koje će uraditi sam, a koje s vršnjacima u paru ili grupi	<ul style="list-style-type: none">– izabire i primjenjuje dio najosnovnijih društveno-afektivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.3.4. Učenik prepoznaje osnovne tehnike kreativnoga izražavanja u govorenju.	<ul style="list-style-type: none">– kreativno se izražava kratkim i jednostavnim rečenicama prema predlošku, primjerice, osmišljava imena– izražava se različitim vrstama pokreta (mimika, geste, ples).	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja
PP OŠ EJ C.3.5. Učenik prepoznaje osnovne izvore informacija.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje osnovne izvore informacija (tiskani izvori i digitalni izvori)	<ul style="list-style-type: none">– koristi se dijelom osnovnih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ EJ A.4.1. Učenik neverbalno i/ili verbalno reagira na izgovorene vrlo jednostavne rečenice i jednostavne upute.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje vrlo jednostavnih rečenica i vrlo jednostavnih uputa – razumije glavnu poruku i ključnu informaciju iz rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dijela vrlo jednostavnih rečenica i jednostavnih uputa
<p>PP OŠ EJ A.4.2. Učenik povezuje govoreni i pisani oblik slova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje i zapisuje slovo nakon slušanja izgovora toga slova – slovka na razini izoliranih, zapisanih slova 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno pokazuje i zapisuje slova engleske abecede
<p>PP OŠ EJ A.4.3. Učenik naglas čita vrlo jednostavne rečenice s poznatim riječima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje pisani i govoreni oblik riječi u rečeničnome nizu – čita naglas po modelu pojedinačno i u skupini 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno naglas čita jednostavne rečenice s poznatim riječima
<p>PP OŠ EJ A.4.4. Učenik ponavlja kratke i jednostavne rečenice oponašajući intonaciju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja rečenice oponašajući intonaciju izjavne, upitne i usklične rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno ponavlja rečenice i oponaša različite intonacije
<p>PP OŠ EJ A.4.5. Učenik izgovara kratke i jednostavne rečenice prema predlošku s poznatim riječima oponašajući engleski sustav glasova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara učestale riječi (imenuje, odgovara) i niže riječi u rečenicu na temelju slikovnoga, slušnog i pisanog poticaja 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno izgovara kratke i jednostavne rečenice
<p>PP OŠ EJ A.4.6. Učenik razgovara s drugom osobom prema predlošku te s njom razmjenjuje naučene jednostavne rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja naučena pitanja i daje odgovore povezane s temom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razmjenjuje lakše rečenice s drugom osobom postavljajući naučena pitanja i dajući naučene odgovore
<p>PP OŠ EJ A.4.7. Učenik prepisuje vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše rečenice na temelju predloška i više strukturiranih aktivnosti (preslagivanje riječi, slikopriča, dovršavanje rečenice i slično) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno prepisuje vrlo kratke i jednostavne rečenice

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: dječja književnost (samostalno ili integrirano), dom, slobodno vrijeme, škola, kupnja, prijevozna sredstva, zdravlje, zanimanja, posebni datumi.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, kratka poruka, pjesma, poster, strip, razglednica.

Preporučeni jezični sadržaji: opisivanje (osobe, životinje, predmeta, radnje, prirode, doma), davanje uputa, postavljanje pitanja.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskom jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskome jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvještavanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja.

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost te brojalicama i pjesmicama, kao sredstvima poučavanja kojima učenici na zabavan način usvajaju naglasak, izgovor, intonaciju i ritam jezika.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise. Tekst (riječ ili rečenicu) prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom), prikazati i prezentirati uz pomoć asistivne tehnologije (digitalni mediji i aplikacije za učenje). Stvarati poticajnu sredinu za učenje kreirajući igre i situacije za uvježbavanje govora i razgovora (primjerice, proslava rođendana, trgovina igračkama). Sve razredne aktivnosti raznolike su, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. Učenik globalno te postupno razvija analitičke i sintetičke metode čitanja riječi i vrlo kratkih i jednostavnih rečenica.

Ishode vezane uz pisanje riječi i/ili rečenica učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici istražuju taktilne grafeme i/ili pišu na Braillevom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ EJ B.4.1. Učenik prepoznaje osnovne činjenice jezika i kulture zemlje ciljnoga jezika i uspoređuje s vlastitim jezikom i kulturom.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje kulturno specifične elemente jedne zemlje ciljnoga jezika– uspoređuje kulturno specifične elemente jedne zemlje ciljnoga jezika s vlastitom kulturom– prepoznaje i uspoređuje aktivnosti iz svakodnevnoga života djece zemlje ciljnoga jezika s vlastitim aktivnostima– uz podršku ponavlja primjerene vrste književnih tekstova (primjerice, pjesmice, brojalice, jednostavne pjesme)	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio osnovnih činjenica jezika i kulture zemlje ciljnoga jezika i djelomično točno ih uspoređuje s vlastitim jezikom i kulturom
PP OŠ EJ B.4.2. Učenik primjereno reagira na primjere uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none">– uz podršku, verbalno ili neverbalno primjereno reagira na prikladne oblike oslovljavanja u komunikaciji na stranome i materinskom jeziku– koristi se odgovarajućim izrazima za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatome kontekstu na formalnoj razini uz vizualnu podršku	<ul style="list-style-type: none">– povremeno primjereno reagira na primjere uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima
PP OŠ EJ B.4.3. Učenik oponaša i primjenjuje pozitivne načine ophođenja prema pripadnicima drugih kultura u poznatome kontekstu.	<ul style="list-style-type: none">– oponaša prema modelu pristojna i prihvatljiva ponašanja u poznatome kontekstu– izražava molbu– primjenjuje poželjne oblike ponašanja u svakodnevnim aktivnostima	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno oponaša primjere pozitivnih načina ophođenja prema pripadnicima drugih kultura u poznatome kontekstu i povremeno primjenjuje poželjne oblike ponašanja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ EJ C.4.1. Učenik odabire i primjenjuje najosnovnije kognitivne strategije učenja jezika na različitim zadacima.	– grupira slike i riječi uz pisani, zvučni zapis i izgovorenu riječ – povezuje naučeno s novim sadržajima – prevladava vlastita ograničenja u govorenju i pisanju koristeći se pokretima, gestama, materinskim jezikom	– odabire i primjenjuje dio najosnovnijih kognitivnih strategije učenja jezika različitim zadacima
PP OŠ EJ C.4.2. Učenik prilagodava najosnovnije metakognitivne strategije učenja jezika različitim zadacima.	– uočava kako uloženi trud utječe na uspješno rješavanje zadatka – prati/zapisuje vlastiti napredak u učenju učestalim izrazima	– prilagodava dio najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja jezika različitim zadacima
PP OŠ EJ C.4.3. Učenik prilagodava najosnovnije društveno-afektivne strategije učenja jezika različitim zadacima.	– predlaže aktivnosti koje će uraditi sam, a koje s vršnjacima u paru i/ili skupini	– uz čestu pomoć prilagodava najosnovnije društveno-afektivne strategije učenja jezika različitim zadacima
PP OŠ EJ C.4.4. Učenik uočava i primjenjuje osnovne tehnike kreativnoga izražavanja.	– usmeno i pisano se kreativno izražava u vrlo kratkim jednostavnim rečenicama poznatih sadržaja prema predlošku (poruka, čestitka, pozivnica i slično)	– uočava i primjenjuje dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja
PP OŠ EJ C.4.5. Učenik pronalazi informacije iz osnovnih izvora.	– pronalazi i uspoređuje informacije iz osnovnih izvora prema uputi učitelja	– pronalazi dio osnovnih informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ EJ A.5.1. Učenik razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog teksta – razumije ključnu informaciju 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog teksta poznate tematike te navodi ključnu informaciju
<p>PP OŠ EJ A.5.2. Učenik naglas čita vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se fonološkim obilježjima (glasovima i intonacijom) engleskoga jezika pri čitanju teksta naglas po modelu, pojedinačno i u skupini – intonacijom obilježava početak i kraj rečenice u tekstu – primjenjuje pravila upotrebe osnovnih pravopisnih znakova, primjerice, točka, upitnik, uskličnik 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst
<p>PP OŠ EJ A.5.3. Učenik oponaša intonaciju jednostavne rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja i izgovara jednostavne rečenice odgovarajućom intonacijom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno ponavlja i izgovara jednostavne rečenice odgovarajućom intonacijom
<p>PP OŠ EJ A.5.4. Učenik govori prema predlošku vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori tekst prema predlošku – povezuje elemente teksta u cjelinu koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama (Present simple) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike na temelju predloška
<p>PP OŠ EJ A.5.5. Učenik sudjeluje prema predlošku u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom razgovoru poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u razgovoru koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u kratkome i jednostavnom razgovoru djelomično se točno koristeći jednostavnim jezičnim strukturama
<p>PP OŠ EJ A.5.6. Učenik piše prema predlošku vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih znakova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše rečenice na temelju predloška i manje strukturiranih aktivnosti (preslagivanje riječi, slikopriča, dovršavanje rečenice i slično) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: moja svakodnevnica, život u školi, slobodno vrijeme, moj zavičaj, vrijeme, drugi i drugačiji, dječja književnost, posebni dani i datumi.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, kratka poruka, pjesma, poster, strip, razglednica.

Preporučeni jezični sadržaji: opisivanje navika i rutinskih radnji, opisivanje mjesta, traženje i davanje uputa, uporaba brojeva i množine imenica.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s ostalim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija (primjerice, glagoli *to be* i *to have*; Present simple učestalih glagola). Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskome jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskom jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja.

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)

- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)

- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnjalo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise. Tekst za čitanje potrebno je prilagoditi prema smjernicama građe lagane za čitanje te prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gesta, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom, piktogramom) kako bi se produbila i olakšala dimenzija teksta te povećalo razumijevanje. Prema smjernicama građe lagane za čitanje tekst može biti jezično i sadržajno pojednostavljen. Sadržaj treba biti konkretan i sažet, pisan jednostavnim jezikom bez složenih riječi, metafora i apstraktnih pojmova. Tekst se uređuje lijevim poravnanjem, svaka rečenica pisana u svom retku uvećanim fontom i sa širokim proredom.

Ishode vezane uz pisanje jednostavnih riječi ili rečenica učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici istražuju taktilne grafeme ili pišu na Braillovom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ EJ B.5.1.

Učenik prepoznaje osnovne činjenice jezika i kulture zemalja ciljnoga jezika.

- prepoznaje kulturno specifične elemente zemlja ciljnoga jezika (do tri zemlje)
- uspoređuje kulturno specifične elemente zemalja ciljnoga jezika s vlastitom kulturom
- prepoznaje i uspoređuje aktivnosti iz svakodnevnoga života djece zemalja jezika s vlastitim aktivnostima

- prepoznaje dio osnovnih činjenica jezika i kulture zemalja ciljnoga jezika i djelomično točno ih uspoređuje s vlastitim jezikom i kulturom

PP OŠ EJ B.5.2.

Učenik se koristi osnovnim obrascima uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.

- koristi se osnovnim prikladnim oblicima oslovljavanja u komunikaciji na stranome i materinskom jeziku
- izražava molbu
- koristi se odgovarajućim izrazima za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatome kontekstu na formalnoj razini uz vizualnu podršku
- uz primjenu odgovarajućih izraza neverbalno i verbalno reagira u situacijama međukulturnoga iskustva u fizičkome ili digitalnom okružju

- upotrebljava dio obrazaca uljudnoga ophođenja, uz poticaj, neverbalno i/ili verbalno izražava svoje osjećaje tijekom međukulturnoga iskustva

PP OŠ EJ B.5.3.

Učenik primjenjuje pozitivne načine ophođenja prema pripadnicima drugih kultura u poznatome kontekstu.

- primjenjuje prema modelu pristojna i prihvatljiva ponašanja u poznatome kontekstu
- primjenjuje poželjne oblike ponašanja u svakodnevnim aktivnostima

- djelomično točno primjenjuje poželjne oblike ophođenja prema pripadnicima drugih kultura u poznatome kontekstu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ EJ C.5.1. Učenik prilagođava najosnovnije kognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– uočava uzorke u poznatim jezičnim izrazima (<i>Happy birthday, Happy New Year</i>)– povezuje naučeno s novim sadržajima– prevladava vlastita ograničenja u govorenju i pisanju koristeći se pokretima, gestama, materinskim jezikom	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio osnovnih kognitivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.5.2. Učenik prepoznaje osnovne metakognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– prihvaća naputke za uspješnije rješavanje zadataka– prati svoj napredak vrlo kratkim jednostavnim rečenicama	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio osnovnih metakognitivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.5.3. Učenik prepoznaje osnovne društveno-afektivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– samostalno bira aktivnosti koje povećavaju ugodu tijekom učenja– radi u paru i/ili skupini radi međusobne podrške i osjećaja uspješnosti (razvija suradničko učenje)– nagrađuje sebe i druge za uspješno ispunjen zadatak	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio osnovnih društveno-afektivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.5.4. Učenik primjenjuje osnovne tehnike kreativnoga izražavanja pri stvaranju različitih tekstova poznatih sadržaja.	<ul style="list-style-type: none">– usmeno se kreativno izražava vrlo kratkim jednostavnim tekstom poznatoga sadržaja prema predlošku– rješava jezične zagonetke	<ul style="list-style-type: none">– primjenjuje dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja
PP OŠ EJ C.5.5. Učenik prepoznaje različite izvore informacija.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje različite izvore informacija (primjerice, digitalni sadržaji, jednostavni rječnici)	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio različitih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ EJ A.6.1. Učenik razumije kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike pri slušanju i čitanju.	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkoga i vrlo jednostavnog teksta – razumije ključnu informaciju 	– pokazuje djelomično razumijevanje kratkoga i vrlo jednostavnog teksta poznate tematike te navodi ključnu informaciju
PP OŠ EJ A.6.2. Učenik naglas čita kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se fonološkim obilježjima (glasovima i intonacijom) engleskoga jezika pri čitanju kratkoga i vrlo jednostavnog teksta naglas po modelu, pojedinačno i u skupini – intonacijom obilježava početak i kraj rečenice u tekstu – primjenjuje pravila upotrebe osnovnih pravopisnih znakova 	– djelomično točno čita kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike
PP OŠ EJ A.6.3. Učenik oponaša intonacijska obilježja kratkoga i vrlo jednostavnoga govorenog teksta.	– ponavlja i izgovara kratak i vrlo jednostavan tekst odgovarajućom intonacijom po modelu	– djelomično točno ponavlja i izgovara kratak i vrlo jednostavan tekst odgovarajućom intonacijom
PP OŠ EJ A.6.4. Učenik govori kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike prema predlošku koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama.	<ul style="list-style-type: none"> – govori tekst prema predlošku – povezuje elemente teksta u cjelinu koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama (Present simple, Present continuous) 	– djelomično točno govori kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike na temelju predloška
PP OŠ EJ A.6.5. Učenik sudjeluje u kratkome i vrlo jednostavnom razgovoru poznate tematike prema predlošku.	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u kratkome i vrlo jednostavnom razgovoru prema predlošku – preuzima riječ na primjeren način 	– sudjeluje u kratkome razgovoru poznate tematike i preuzima riječ na primjeren način
PP OŠ EJ A.6.6. Učenik piše prema predlošku kratke i jednostavne rečenice poznate tematike koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih znakova.	– piše rečenice na temelju predloška i manje strukturiranih aktivnosti (primjerice, preslagivanje riječi, slikopriča, dovršavanje rečenice)	– djelomično točno piše kratke i jednostavne rečenice poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: svijet oko mene, moja domovina, drugi i drugačiji, dječja književnost, zdravlje, okoliš, posebni dani i datumi.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, kratka poruka, pjesma, poster, strip, razglednica.

Preporučeni jezični sadržaji: opisivanje radnje koja se događa, ljudi, stvari, osjećaja, kultura i običaja, uporaba brojeva i množine imenica, izražavanje (ne)slaganja, čestitanje, uljudno ophođenje u svakodnevnim susretima.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskome jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskome jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja.

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju aktivnosti, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise.

Tekst za čitanje potrebno je prilagoditi prema smjernicama građe lagane za čitanje te prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom, piktogramom) kako bi se produbila i olakšala dimenzija teksta te povećalo razumijevanje. Prema smjernicama građe lagane za čitanje tekst može biti jezično i sadržajno pojednostavljen. Sadržaj treba biti konkretan i sažet, pisan jednostavnim jezikom bez složenih riječi, metafora i apstraktnih pojmova. Tekst se uređuje lijevim poravnanjem, svaka rečenica pisana u svojem retku uvećanim fontom i sa širokim proredom.

Ishode vezane uz pisanje riječi ili rečenica učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici pišu na Braillovom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ EJ B.6.1. Učenik uspoređuje osnovne činjenice jezika i kulture zemalja ciljnoga jezika i uspoređuje s vlastitim jezikom i kulturom.	<ul style="list-style-type: none">– uspoređuje kulturno specifične elemente zemalja ciljnoga jezika s vlastitom kulturom– uspoređuje aktivnosti iz svakodnevnoga života djece zemalja ciljnoga jezika s vlastitim aktivnostima	<ul style="list-style-type: none">– uspoređuje dio osnovnih činjenica jezika i kulture zemalja ciljnoga jezika i uspoređuje ih s vlastitim jezikom i kulturom
PP OŠ EJ B.6.2. Učenik se koristi obrascima uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none">– koristi se prikladnim oblicima oslovljavanja u komunikaciji na stranome i materinskom jeziku– izražava molbu, zahvalu, ispriku– uz primjenu odgovarajućih izraza neverbalno i verbalno reagira u situacijama međukulturnoga iskustva u fizičkome ili digitalnom okružju	<ul style="list-style-type: none">– koristi se dijelom obrazaca uljudnoga ophođenja, uz poticaj, neverbalno i/ili verbalno izražava svoje osjećaje tijekom međukulturnoga iskustva
PP OŠ EJ B.6.3. Učenik prepoznaje nesporedne uzrokovane kulturnim razlikama.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje kulturno specifične razlike u ophođenju– uočava različita shvaćanja pojedinih običaja	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno prepoznaje primjere kulturno specifičnih razlika u ophođenju i neke običaje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ EJ C.6.1. Učenik prepoznaje osnovne kognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje ključne informacije– koristi se prethodno stečenim znanjem radi lakšega učenja– koristi se slikovnim rječnikom	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio osnovnih kognitivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.6.2. Učenik se koristi osnovnim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– uz podršku organizira vlastito učenje s naglaskom na prostorno okružje– primjenjuje vršnjačko vrednovanje prema uputama– prati svoj napredak u učenju kratkim i jednostavnim rečenicama	<ul style="list-style-type: none">– koristi se dijelom osnovnih kognitivnih strategija učenja jezika

<p>PP OŠ EJ C.6.3. Učenik se koristi osnovnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.</p>	<p>– surađuje s drugim učenicima kako bi dobio povratnu informaciju, primjerice, palac gore, semafor, smješko o uspješnosti rješavanja zadatka – koristi se osnovnim društvenim vještinama radi učinkovitoga rada u skupini</p>	<p>– koristi se dijelom osnovnih društveno-afektivnih strategija učenja jezika</p>
<p>PP OŠ EJ C.6.4. Učenik se koristi osnovnim tehnikama kreativnoga izražavanja pri stvaranju različitih tekstova poznatih sadržaja.</p>	<p>– usmeno se kreativno izražava kratkim i vrlo jednostavnim tekstom poznatoga sadržaja prema predlošku</p>	<p>– primjenjuje dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja</p>
<p>PP OŠ EJ C.6.5. Učenik pronalazi informacije iz različitih izvora.</p>	<p>– pronalazi informacije iz različitih izvora prema uputi učitelja</p>	<p>– pronalazi dio informacija iz različitih izvora</p>
<p>Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.</p>		
<p>Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.</p>		

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ EJ A.7.1. Učenik razumije jednostavan tekst srednje dužine i poznate tematike pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje jednostavnoga teksta srednje dužine i poznate tematike pri slušanju i čitanju – izdvaja ključne informacije – pokazuje razumijevanje glavne poruke teksta – koristi se osnovnim strategijama za poboljšanje razumijevanja pri slušanju i čitanju 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje srednje dugoga i jednostavnog teksta poznate tematike, glavnu poruku teksta te navodi ključne informacije
<p>PP OŠ EJ A.7.2. Učenik naglas čita srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se fonološkim obilježjima (glasovima i intonacijom) engleskoga jezika pri čitanju srednje dugoga i jednostavnog teksta naglas po modelu, pojedinačno i u skupini – intonacijom obilježava početak i kraj rečenice u tekstu – primjenjuje pravila upotrebe osnovnih pravopisnih znakova 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ EJ A.7.3. Učenik oponaša intonacijska obilježja srednje dugoga i jednostavnog govorenog teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara po modelu srednje dug i jednostavan tekst odgovarajućom intonacijom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno ponavlja i izgovara srednje dug i jednostavan tekst odgovarajućom intonacijom
<p>PP OŠ EJ A.7.4. Učenik govori srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike prema predlošku koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori tekst prema predlošku – povezuje elemente teksta u cjelinu koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama (Present simple, Present continuous, Future simple) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike prema predlošku
<p>PP OŠ EJ A.7.5. Učenik sudjeluje u srednje dugom i jednostavnom razgovoru poznate tematike prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u srednje dugom jednostavnom razgovoru prema predlošku – započinje i zaključuje razgovor na primjeren način 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u srednje dugom i jednostavnom razgovoru poznate tematike
<p>PP OŠ EJ A.7.6. Učenik piše prema predlošku vrlo kratak i jednostavan tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih pravila.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i predloškom (preslagivanja rečenice, slikopriča, nadopune i dovršavanja teksta) – primjenjuje osnovna pravopisna pravila (pravopisni znakovi i veliko slovo) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše vrlo kratak i jednostavan tekst poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: svijet oko mene, tehnologija kultura i zabava, putovanja, drugi i drugačiji, posebni dani i datumi.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, kratka poruka, pjesma, poster, strip, razglednica, e-pošta.

Preporučeni jezični sadržaji: opisivanje budućih radnji, sebe i drugih, stvari, mjesta i osjećaja, uporaba rednih brojeva, izražavanje (ne)slaganja, čestitanje, uljudno ophođenje u svakodnevnim susretima, uspoređivanje drugih kultura i običaja.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskome jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskome jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja.

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise.

Tekst za čitanje potrebno je prilagoditi prema smjernicama građe lagane za čitanje te prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom, piktogramom) kako bi se produbila i olakšala dimenzija teksta te povećalo razumijevanje. Prema smjernicama građe lagane za čitanje tekst može biti jezično i sadržajno pojednostavljen. Sadržaj treba biti konkretan i sažet, pisan jednostavnim jezikom bez složenih riječi, metafora i apstraktnih pojmova. Tekst se uređuje lijevim poravnanjem, svaka rečenica pisana u svojem retku uvećanim fontom i širokim proredom.

Ishode vezane uz pisanje jednostavnih riječi ili rečenica učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici pišu na Braillevom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ EJ B.7.1. Učenik prepoznaje sličnosti i razlike među vlastitom kulturom i kulturama zemalja ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje specifične navike, aktivnosti i običaje iz svakodnevnoga života kultura zemalja ciljnoga jezika u poznatome kontekstu– uz vizualnu podršku uočava obilježja zemalja ciljnoga jezika koja su slična ili istovjetna onima u vlastitoj kulturi– iz raznih multimodalnih izvora uz podršku pronalazi osnovne i jednostavne činjenice o zemljama ciljnoga jezika	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio posebnosti kultura zemalja ciljnoga jezika te dio obilježja zemalja ciljnoga jezika slična/istovjetna onima u vlastitoj kulturi
PP OŠ EJ B.7.2. Učenik navodi što je naučio o sebi i o drugima iz međukulturnoga iskustva.	<ul style="list-style-type: none">– navodi što je naučio o vlastitoj kulturi od druge osobe– proširuje vlastito poznavanje činjenica o drugim kulturama	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno navodi što je naučio o sebi i o drugima iz međukulturnoga iskustva
PP OŠ B.7.3. Učenik reagira na nespornost uzrokovane kulturnim razlikama.	<ul style="list-style-type: none">– reagira na primjere kulturno specifičnih razlika u ophođenju– uočava različita shvaćanja pojedinih običaja i primjereno reagira	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno reagira na nespornost uzrokovane kulturnim razlikama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ EJ C.7.1. Učenik se koristi osnovnim kognitivnim strategijama učenja.	<ul style="list-style-type: none">– primjenjuje jednostavna leksička i pravopisna pravila– koristi se popisom riječi	<ul style="list-style-type: none">– upotrebljava dio osnovnih kognitivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.7.2. Učenik odabire i primjenjuje osnovne metakognitivne strategije učenja jezika primjerene različitim zadacima.	<ul style="list-style-type: none">– uz podršku organizira vlastito učenje s naglaskom na organizaciju vremena– izabire i koristi se metodama koje odgovaraju njegovu stilu učenja– prati i vrednuje svoj napredak u učenju	<ul style="list-style-type: none">– odabire i primjenjuje dio osnovnih metakognitivnih strategija učenja jezika

PP OŠ EJ C.7.3. Učenik odabire i primjenjuje osnovne društveno-afektivne strategije učenja jezika primjeren različitim zadacima.	– sluša i uvažava mišljenja drugih – sudjeluje u procesu donošenja odluka u skupini	– primjenjuje dio osnovnih društveno-afektivnih strategija učenja jezika
PP OŠ EJ C.7.4. Učenik odabire i primjenjuje osnovne tehnike kreativnoga izražavanja pri stvaranju različitih tekstova poznatih sadržaja.	– usmeno se kreativno izražava srednje dugim tekstom poznatoga sadržaja prema predlošku – pisano se kreativno izražava vrlo kratkim i jednostavnim tekstom prema predlošku (izrađuje poster, razglednicu)	– primjenjuje dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja
PP OŠ EJ C.7.5. Učenik odabire informacije iz različitih izvora.	– iz različitih ponuđenih izvora izabire informacija prema smjernicama	– odabire i tumači dio informacija iz različitih izvora
Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom se ostvaruju na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.		

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ EJ A.8.1. Učenik razumije jednostavan dugi tekst poznate tematike pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje jednostavnoga dugog teksta poznate tematike pri slušanju i čitanju – izdvaja ključne i specifične informacije – pokazuje razumijevanje glavne poruke teksta – koristi se osnovnim strategijama za poboljšanje razumijevanja pri slušanju i čitanju 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje dugoga i jednostavnog teksta poznate tematike, glavne poruke teksta te navodi ključne i specifične informacije
<p>PP OŠ EJ A.8.2. Učenik naglas čita dug i jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se fonološkim obilježjima (glasovima i intonacijom) engleskoga jezika pri čitanju dugoga i jednostavnog teksta naglas po modelu, pojedinačno i u skupini – intonacijom obilježava početak i kraj rečenice u tekstu – primjenjuje uporabu osnovnih pravopisnih znakova 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita dug i jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ EJ A.8.3. Učenik oponaša intonacijska obilježja dugoga i jednostavnoga govorenog teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja i izgovara po modelu dug i jednostavan tekst odgovarajućom intonacijom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno ponavlja i izgovara dug i jednostavan tekst odgovarajućom intonacijom
<p>PP OŠ EJ A.8.4. Učenik govori dug i jednostavan tekst poznate tematike prema predlošku koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori tekst prema predlošku – povezuje elemente teksta u cjelinu koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama (Present simple, Present continuous, Future simple, Past simple) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dug i jednostavan tekst poznate tematike prema predlošku
<p>PP OŠ EJ A.8.5. Učenik sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru poznate tematike prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru prema predlošku – započinje i zaključuje razgovor na primjeren način 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru poznate tematike
<p>PP OŠ EJ A.8.6. Učenik piše prema predlošku kratak i jednostavan tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih pravila.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i predloškom (preslagivanja rečenice, slikopriča, nadopune i dovršavanja teksta) – primjenjuje osnovna pravopisna pravila (pravopisni znakovi i veliko slovo) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratak i jednostavan tekst poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: svijet oko mene, putovanja, moja domovina i druge zemlje, drugi i drugačiji, zdrav život, posebni dani i datumi.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, kratka poruka, pjesma, poster, strip, razglednica, e-pismo.

Preporučeni jezični sadržaji: opisivanje prošlih radnji, osoba, stvari, mjesta i osjećaja, uporaba rednih brojeva, kreativno izražavanje, uljudno ophođenje u svakodnevnim susretima, uspoređivanje drugih kultura i običaja.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskom jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskome jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja.

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka slika ili fotografija i konkretnih materijala, primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise.

Tekst za čitanje potrebno je prilagoditi prema smjernicama građe lagane za čitanje te prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom, piktogramom) kako bi se produbila i olakšala dimenzija teksta te povećalo razumijevanje. Prema smjernicama građe lagane za čitanje tekst može biti jezično i sadržajno pojednostavljen. Sadržaj treba biti konkretan i sažet, pisan jednostavnim jezikom bez složenih riječi, metafora i apstraktnih pojmova. Tekst se uređuje lijevim poravnanjem, svaka rečenica pisana u svojem retku uvećanim fontom i širokim proredom.

Ishode vezane uz pisanje jednostavnih riječi ili rečenica učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici pišu na Braillovom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ EJ B.8.1. Učenik navodi sličnosti i razlike među vlastitom kulturom i kulturama zemalja ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none">– navodi i imenuje specifične navike i aktivnosti iz svakodnevnoga života kultura zemalja ciljnoga jezika u poznatome kontekstu uz vizualnu podršku– uz podršku izdvaja obilježja zemalja ciljnoga jezika koja su slična ili istovjetna onima u vlastitoj kulturi– iz raznih multimodalnih izvora uz podršku pronalazi činjenice o zemljama ciljnoga jezika	<ul style="list-style-type: none">– navodi dio sličnosti i razlika među vlastitom kulturom i kulturama zemalja ciljnoga jezika
PP OŠ EJ B.8.2. Učenik opisuje što je naučio o sebi i drugima u međukulturnom iskustvu.	<ul style="list-style-type: none">– tekstom govori prema modelu što je naučio o vlastitoj kulturi od druge osobe– proširuje vlastito poznavanje činjenica o drugim kulturama	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno opisuje što je naučio o sebi i drugima u međukulturnom iskustvu
PP OŠ EJ B.8.3. Učenik reagira na nesporazume uzrokovane kulturnim razlikama i prepoznaje osnovne strategije prevladavanja kulturno uvjetovanih nesporazuma.	<ul style="list-style-type: none">– uočava osnovne strategije za izbjegavanje i/ili prevladavanje kulturno uvjetovanih nesporazuma– prepoznaje postojanje vrijednosti, uvjerenja i običaja različitih od kulture do kulture	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno reagira na nesporazume uzrokovane kulturnim razlikama i prepoznaje osnovne strategije prevladavanja kulturno uvjetovanih nesporazuma

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ EJ C.8.1. Učenik izabire i primjenjuje osnovne kognitivne strategije učenja jezika primjerene različitim zadacima.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje značenje riječi na temelju strukture riječi– koristi se vrlo jednostavnim mentalnim mapama i grafičkim organizatorima radi lakšega zapamćivanja	– izabire i primjenjuje dio osnovnih kognitivnih strategija
PP OŠ EJ C.8.2. Učenik prilagodava osnovne metakognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– redovito prati i vrednuje vlastito učenje– uz podršku učitelja vodi dnevnik učenja (slikom, crtežom, simbolom, riječju)	– prilagodava dio osnovnih metakognitivnih strategija učenja
PP OŠ EJ C.8.3. Učenik prilagodava osnovne društveno-afektivne strategije učenja.	<ul style="list-style-type: none">– koristi se materijalima za samovrednovanje kako bi uočio prednosti učenja jezika i podijelio ih s drugima– aktivno sluša i uvažava mišljenja drugih i prihvaća različitosti	– prilagodava dio osnovnih društveno-afektivnih strategija učenja
PP OŠ EJ C.8.4. Učenik prilagodava osnovne tehnike kreativnoga izražavanja pri stvaranju različitih tekstova poznatih sadržaja.	<ul style="list-style-type: none">– usmeno se kreativno izražava dugim i jednostavnim tekstom poznatoga sadržaja prema predlošku– pisano se kreativno izražava kratkim i jednostavnim tekstom prema predlošku (izrađuje razglednice, piše e-pismo)	– prilagodava dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja
PP OŠ EJ C.8.5. Učenik se koristi informacijama iz različitih izvora.	– koristi se informacijama iz jednostavnih tekstova	– upotrebljava dio informacija u vrlo kratkim tekstovima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ EJ (1) A.1.1. Učenik razumije dug i jednostavan tekst poznate tematike pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i jednostavnog teksta poznate tematike pri slušanju i čitanju – izdvaja ključne informacije – pokazuje razumijevanje glavne poruke teksta – pokazuje razumijevanje najosnovnijih leksičkih struktura svojstvenih jeziku struke – koristi se osnovnim strategijama za poboljšanje razumijevanja pri slušanju i čitanju 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje dugog i jednostavnog teksta poznate tematike, glavnu poruku teksta, te navodi neke ključne informacije
<p>PP SŠ EJ (1) A.1.2. Učenik govori dug i jednostavan tekst te sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru poznate tematike prema predlošku koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori tekst prema predlošku – oponaša intonacijska obilježja jednostavnih izjavnih, upitnih i uskličnih rečenica – povezuje elemente teksta u cjelinu koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i najosnovnijim leksičkim strukturama svojstvenim jeziku struke – sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru govorom prema predlošku – započinje i zaključuje razgovor na primjeren način 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dug i jednostavan tekst poznate tematike te uz djelomičnu točnost sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru prema predlošku
<p>PP SŠ EJ (1) A.1.3. Učenik piše prema predlošku dug i jednostavan tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih pravila.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i predloškom – primjenjuje osnovna pravopisna pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dug i jednostavan tekst poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Teme: neposredno okružje, slobodno vrijeme, način življenja, osobni interesi učenika, teme vezane uz sektor/zanimanje.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskome jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskom jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja (prednost se daje tečnosti, a ne točnosti u izgovoru).

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala, primjerice predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije.

Govorni model (nastavnik) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojasnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise.

Tekst za čitanje potrebno je prilagoditi prema smjernicama građe lagane za čitanje te prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretom, simbolom, piktogramom) kako bi se produbila i olakšala dimenzija teksta te povećalo razumijevanje. Prema smjernicama građe lagane za čitanje tekst može biti jezično i sadržajno prilagođen. Sadržaj treba biti konkretan i sažet, pisan jednostavnim jezikom bez složenih riječi, metafora i apstraktnih pojmova. Tekst se uređuje lijevim poravnanjem, svaka rečenica pisana u svojem retku uvećanim fontom i širokim proredom.

Ishode vezane uz pisanje učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici pišu na Braillovom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predložka za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ EJ (1) B.1.1. Učenik prepoznaje sličnosti i razlike među vlastitom kulturom i kulturama zemalja ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje specifične navike, aktivnosti i običaje iz svakodnevnoga života kultura zemalja ciljnoga jezika u poznatome kontekstu– uz vizualnu podršku uočava obilježja zemalja ciljnoga jezika koja su slična ili istovjetna onima u vlastitoj kulturi– iz raznih multimodalnih izvora uz podršku pronalazi osnovne i jednostavne činjenice o zemljama ciljnoga jezika	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje dio posebnosti kultura zemalja ciljnoga jezika te dio obilježja zemalja ciljnoga jezika slična/istovjetna onima u vlastitoj kulturi
PP SŠ EJ (1) B.1.2. Učenik navodi što je naučio o sebi i o drugima iz međukulturnoga iskustva.	<ul style="list-style-type: none">– navodi što je naučio o vlastitoj kulturi od druge osobe– proširuje vlastito poznavanje činjenica o drugim kulturama	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno navodi što je naučio o sebi i o drugima iz međukulturnoga iskustva

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ EJ (1) C.1.1. Učenik primjenjuje osnovne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– odabire i koristi se osnovnim kognitivnim, metakognitivnim i društveno-afektivnim strategijama učenja jezika– primjenjuje jednostavna leksička i pravopisna pravila– koristi se popisom riječi– uz podršku organizira vlastito učenje s naglaskom na organizaciju vremena– odabire i koristi se metodama koje odgovaraju njegovu stilu učenja– uočava svoj napredak u učenju– sluša i uvažava mišljenja drugih– sudjeluje u procesu donošenja odluka u skupini	<ul style="list-style-type: none">– odabire i primjenjuje dio osnovnih strategija učenja jezika
---	---	---

PP SŠ EJ (1) C.1.2. Učenik primjenjuje osnovne tehnike kreativnoga izražavanja pri stvaranju različitih tekstova poznatih sadržaja.	– kreativno se izražava tekstem poznatoga sadržaja prema predlošku	– izabire i primjenjuje dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja
PP SŠ EJ (1) C.1.3. Učenik se koristi informacijama iz različitih ponuđenih izvora.	– iz različitih ponuđenih izvora koristi se informacijama prema smjernicama	– koristi se dijelom informacija iz različitih ponuđenih izvora
Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.		

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ EJ (1) A.2.1. Učenik razumije dug, jednostavan tekst poznate tematike pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga, jednostavnog teksta poznate tematike pri slušanju i čitanju – izdvaja ključne i specifične informacije – pokazuje razumijevanje glavne poruke teksta – pokazuje razumijevanje osnovnih leksičkih struktura svojstvenih jeziku struke – koristi se osnovnim strategijama za poboljšanje razumijevanja pri slušanju i čitanju 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje dugoga i jednostavnog teksta poznate tematike, glavne poruke teksta, te navodi ključne i neke specifične informacije
<p>PP SŠ EJ (1) A.2.2. Učenik govori dug i jednostavan tekst te sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru poznate tematike prema predlošku koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori tekst prema predlošku – oponaša intonacijska obilježja jednostavnih izjavnih, upitnih i uskličnih rečenica – povezuje elemente teksta u cjelinu koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i osnovnim leksičkim strukturama svojstvenim jeziku struke – sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru govorom prema predlošku – započinje i zaključuje razgovor na primjeren način 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dug i jednostavan tekst te uz djelomičnu točnost sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru poznate tematike prema predlošku
<p>PP SŠ EJ (1) A.2.3. Učenik piše prema predlošku dug i jednostavan tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih pravila.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i predloškom – primjenjuje osnovna pravopisna pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dug i jednostavan tekst poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Teme: neposredno okružje, slobodno vrijeme, način življenja, osobni interesi učenika, teme vezane uz sektor/zanimanje.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskome jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskom jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja (prednost se daje tečnosti, a ne točnosti u izgovoru).

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala, primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije.

Govorni model (nastavnik) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojasnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise.

Tekst za čitanje potrebno je prilagoditi prema smjernicama građe lagane za čitanje te prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretom, simbolom, piktogramom) kako bi se produbila i olakšala dimenzija teksta te povećalo razumijevanje. Prema smjernicama građe lagane za čitanje tekst može biti jezično i sadržajno prilagođen. Sadržaj treba biti konkretan i sažet, pisan jednostavnim jezikom bez složenih riječi, metafora i apstraktnih pojmova. Tekst se uređuje lijevim poravnanjem, svaka rečenica pisana u svojem retku uvećanim fontom i širokim proredom.

Ishode vezane uz pisanje učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici pišu na Braillovom pismu. Slabovidni učenici koriste se prilagođenim osvjetljenjem i formatom predložka za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ EJ (1) B.2.1.

Učenik navodi sličnosti i razlike među vlastitom kulturom i kulturama zemalja ciljnoga jezika.

- navodi i imenuje specifične navike i aktivnosti iz svakodnevnoga života kultura zemalja ciljnoga jezika u poznatome kontekstu uz vizualnu podršku
- uz podršku izdvaja obilježja zemalja ciljnoga jezika koja su slična ili istovjetna onima u vlastitoj kulturi
- iz raznih multimodalnih izvora uz podršku pronalazi činjenice o zemljama ciljnoga jezika

- navodi dio sličnosti i razlika među vlastitom kulturom i kulturama zemalja ciljnoga jezika

PP SŠ EJ (1) B.2.2.

Učenik opisuje što je naučio o sebi i drugima iz međukulturnoga iskustva.

- tekstom govori prema modelu što je naučio o vlastitoj kulturi od druge osobe
- proširuje vlastito poznavanje činjenica o drugim kulturama

- djelomično točno opisuje što je naučio o sebi i drugima iz međukulturnoga iskustva

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ EJ (1) C.2.1.

Učenik prilagođava osnovne strategije učenja jezika.

- prilagođava osnovne kognitivne, metakognitivne i društveno-afektivne strategije učenja jezika
- prepoznaje značenje riječi na temelju strukture riječi
- koristi se vrlo jednostavnim mentalnim mapama radi lakšega zapamćivanja
- uz podršku prati vlastito učenje
- uz podršku nastavnika vodi dnevnik učenja
- koristi se materijalima za samovrednovanje kako bi uočio prednosti učenja jezika i podijelio ih s drugima
- aktivno sluša i uvažava mišljenja drugih i prihvaća različitosti

- prilagođava dio osnovnih strategija učenja jezika

PP SŠ EJ (1) C.2.2. Učenik prilagodava osnovne tehnike kreativnoga izražavanja pri stvaranju različitih tekstova poznatih sadržaja.	– kreativno se izražava tekstem poznatoga sadržaja prema predlošku	– prilagodava dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja
PP SŠ EJ (1) C.2.3. Učenik se koristi informacijama iz različitih izvora.	– koristi se informacijama u jednostavnim tekstovima	– koristi se dijelom informacija iz različitih izvora
Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.		

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ EJ (1) A.3.1. Učenik razumije dug tekst poznate tematike pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga teksta poznate tematike pri slušanju i čitanju – izdvaja ključne i specifične informacije – pokazuje razumijevanje glavne poruke teksta – pokazuje razumijevanje osnovnih leksičkih struktura svojstvenih jeziku struke – koristi se osnovnim strategijama za poboljšanje razumijevanja pri slušanju i čitanju 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje dugog teksta poznate tematike, glavne poruke teksta te navodi ključne i neke specifične informacije
<p>PP SŠ EJ (1) A.3.2. Učenik govori dug tekst te sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru poznate tematike prema predlošku koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori tekst prema predlošku – oponaša intonacijska obilježja jednostavnih izjavnih, upitnih i uskličnih rečenica – povezuje elemente teksta u cjelinu koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i osnovnim leksičkim strukturama svojstvenim jeziku struke – sudjeluje u dugom razgovoru komunikacijom prema predlošku – započinje i zaključuje razgovor na primjeren način 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dug tekst te uz djelomičnu točnost sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru poznate tematike prema predlošku
<p>PP SŠ EJ (1) A.3.3. Učenik piše prema predlošku dug tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući uporabu osnovna pravopisnih pravila.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i predloškom – primjenjuje osnovna pravopisna pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dug tekst poznate tematike
<p>Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Preporučene teme: neposredno okruženje, slobodno vrijeme, način življenja, osobni interesi učenika, teme vezane uz sektor/zanimanje.</p> <p>Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.</p> <p>Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.</p>		

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskome jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskome jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez uporabe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja (prednost se daje tečnosti, a ne točnosti u izgovoru).

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima kojima se potiče maštovitost i kreativnost.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije.

Govorni model (nastavnik) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojasnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise.

Tekst za čitanje potrebno je prilagoditi prema smjernicama građe lagane za čitanje te prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretom, simbolom, piktogramom) kako bi se produbila i olakšala dimenzija teksta te povećalo razumijevanje. Prema smjernicama građe lagane za čitanje tekst može biti jezično i sadržajno prilagođen. Sadržaj treba biti konkretan i sažet, pisan jednostavnim jezikom bez složenih riječi, metafora i apstraktnih pojmova. Tekst se uređuje lijevim poravnanjem, svaka rečenica pisana u svojem retku uvećanim fontom i širokim proredom.

Ishode vezane uz pisanje učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici pišu na Braillevom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ EJ (1) B.3.1.

Učenik uspoređuje osnovne činjenice i obilježja zemalja ciljnoga jezika s vlastitom kulturom.

- ističe sličnosti među kulturno specifičnim elementima
- izdvaja prepoznatljiva obilježja zemalja ciljnoga jezika i pronalazi analogije u vlastitoj kulturi
- opisuje neke aktivnosti iz svakodnevnoga života djece i mladih u zemljama ciljnoga jezika i uspoređuje ih s onima u vlastitoj zemlji

- prepoznaje i razlikuje neke primjere sličnosti među kulturno specifičnim elementima, imenuje dio osnovnih obilježja zemalja ciljnoga jezika te prepoznaje pojedine analogije u vlastitoj kulturi

PP SŠ EJ (1) B.3.2. Učenik oponaša osnovne obrasce uljudnoga ophođenja u međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja prema modelu prikladne obrasce komunikacije – ponavlja prema modelu odgovarajuće izraze u poznatome kontekstu na formalnoj razini uz vizualnu podršku – ponavlja prema modelu odgovarajuće izraze neverbalnoga reagiranja u situacijama međukulturnoga iskustva u fizičkome ili digitalnom okružju 	– djelomično točno prepoznaje i oponaša neke osnovne obrasce uljudnoga ophođenja u međukulturnim susretima
--	---	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ EJ (1) C.3.1. Učenik primjenjuje složenije strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – izabire i koristi se složenijim kognitivnim, metakognitivnim i društveno-afektivnim strategijama učenja jezika – primjenjuje leksička i pravopisna pravila – koristi se popisom riječi i/ili rječnikom – uz podršku organizira vlastito učenje – izabire i koristi se metodama koje odgovaraju njegovu stilu učenja – uz podršku vrednuje svoj napredak u učenju – uvažava mišljenja drugih – sudjeluje u procesu donošenja odluka 	– izabire i primjenjuje dio složenijih strategija učenja jezika
---	---	---

PP SŠ EJ (1) C.3.2. Učenik primjenjuje složenije tehnike kreativnoga izražavanja pri stvaranju različitih tekstova poznatih sadržaja.	– kreativno se izražava tekstom poznatoga sadržaja prema predlošku	– izabire i primjenjuje dio složenijih tehnika kreativnoga izražavanja
--	--	--

PP SŠ EJ (1) C.3.3. Učenik prilagođava informacije iz različitih ponuđenih izvora.	– iz različitih ponuđenih izvora prilagođava informaciju prema smjernicama	– izabire i prilagođava dio informacija iz različitih ponuđenih izvora
---	--	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ EJ (2) A.1.1. Učenik pokazuje razumijevanje pojedinačnih riječi i vrlo kratkih i vrlo jednostavnih tekstova.	<ul style="list-style-type: none"> – reagira verbalno ili neverbalno gestama, mimikom, pantomimom – povezuje riječi sa slikovnim prikazima i predmetima – povezuje upute s radnjama – odgovara na pitanja razumijevanja (<i>yes, no</i>) 	– reagira neverbalno i/ili verbalno na dio učestalih riječi i rečenica
PP SŠ EJ (2) A.1.2. Učenik govori učestale riječi i vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice oponašajući engleski sustav glasova.	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara učestale riječi (imenuje, odgovara) na temelju poticaja i/ili predložka – upotrebljava osnovne komunikacijske obrasce – pozdravlja, predstavlja se, pita za ime – čestita rođendan i blagdane, zahvaljuje 	– izgovara neke učestale riječi i rečenice i pravilno izgovara manje zahtjevne glasove te upotrebljava dio osnovnih komunikacijskih obrazaca
PP SŠ EJ (2) A.1.3. Učenik piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst na temelju predložka.	– oblikuje rečenice na temelju predložka	– djelomično točno piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst na temelju predložka

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Teme: neposredno okruženje, slobodno vrijeme, način življenja, osobni interesi učenika, teme vezane uz sektor/zanimanje.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskom jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskom jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja (prednost se daje tečnosti, a ne točnosti u izgovoru).

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima za poticanje maštovitosti i kreativnost uz primjenu sredstava poučavanja pomoću kojih učenici na zabavan način usvajaju naglasak, izgovor, intonaciju i ritam jezika.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)

– izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise. Tekst (riječ ili rečenicu) prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom), prikazati i prezentirati pomoću asistivne tehnologije (digitalni mediji i aplikacije za učenje). Stvarati poticajnu sredinu za učenje kreirajući poznate situacije za uvježbavanje govora i razgovora. Sve razredne aktivnosti raznolike su, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju.

Učenici s govorno-jezičnim teškoćama koriste se neverbalnom komunikacijom i/ili potpomognutom komunikacijom kako bi ostvarili zadane ishode. Neverbalna komunikacija uključuje pogled, pokret, gestu, mimiku, pantomimu, znakovanje, korištenje simbolima, slikama i jednostavnim ili složenim komunikatorima u svrhu komunikacije.

Ishode vezane uz pisanje učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici pišu na Braillevom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ EJ (2) B.1.1. Učenik prepoznaje osnovne činjenice kulture ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje imena i tipična prezimena vršnjaka iz zemalja ciljnoga jezika – prepoznaje posebnosti obiteljskih proslava (rodendan) i načina obilježavanja blagdana 	<ul style="list-style-type: none"> – neverbalno ili verbalno, na materinskome ili ciljnom jeziku, prepoznaje dio osnovnih činjenica kulture ciljnoga jezika
PP SŠ EJ (2) B.1.2. Učenik prepoznaje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – uz podršku pravilno reagira u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama na engleskome jeziku (izražava zahvalu) – uz podršku ponavlja izraze za pozdravljanje i oslovljavanje osoba (<i>teacher</i>) u poznatome kontekstu na neformalnoj razini – oponaša prema modelu neverbalne znakove (primjerice pozdravlja rukom) 	<ul style="list-style-type: none"> – reagira djelomično točno (neverbalno ili verbalno, na materinskome ili ciljnom jeziku)
PP SŠ EJ (2) B.1.3. Učenik pokazuje interes za učenje o kulturi ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – pozitivno reagira na prigodne sadržaje i aktivnosti u bliskome kontekstu tijekom učeniku zanimljivih i primjerenih aktivnosti – pozitivno reagira na različite književne tekstove 	<ul style="list-style-type: none"> – reagira (neverbalno ili verbalno, na materinskome ili ciljnom jeziku) na dio prigodnih sadržaja i aktivnosti

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija i preporukama iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ.EJ (2) C.1.1.

Učenik prepoznaje najosnovnije strategije učenja jezika.

- prepoznaje najosnovnije kognitivne, metakognitivne i društveno-afektivne strategije učenja jezika
- gleda i pažljivo sluša učitelja, druge učenike i zvučno-vizualne zapise
- ponavlja i uvježbava vrlo kratke i učestale riječi i izraze razmjenjujući ih s drugima
- oponaša zvukove i intonaciju
- usmjerava pažnju na određeni zadatak i rješava ga
- prikuplja svoje radove u mapu radova (portfolio) prema uputama radi praćenja napretka u učenju
- razvija početni pozitivan stav i interes za učenje engleskoga jezika
- oponaša interakciju i surađuje s drugima u paru ili skupini pomoću igre, pjesme, priče, dijeljenjem uloga i kretanjem

– prepoznaje dio najosnovnijih strategija učenja jezika

PP SŠ.EJ (2) C.1.2.

Učenik prepoznaje najosnovnije tehnike kreativnoga izražavanja.

- kreativno se izražava po modelu / na temelju predloška

– prepoznaje dio najosnovnijih tehnika kreativnoga izražavanja

PP SŠ.EJ (2) C.1.3.

Učenik prepoznaje najosnovnije izvore informacija.

- prepoznaje i razlikuje najosnovnije izvore informacija (primjerice, udžbenik, radna bilježnica te didaktički materijali učitelja)

– prepoznaje dio najosnovnijih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ EJ (2) A.2.1. Učenik pokazuje razumijevanje kratkih i vrlo jednostavnih tekstova.	<ul style="list-style-type: none"> – reagira verbalno ili neverbalno gestama, mimikom, pantomimom – povezuje riječi sa slikovnim prikazima i predmetima – povezuje upute s radnjama – odgovara na pitanja razumijevanja (yes, no) 	<ul style="list-style-type: none"> – reagira neverbalno i/ili verbalno na dio učestalih riječi i rečenica
PP SŠ EJ (2) A.2.2. Učenik govori kratke i vrlo jednostavne rečenice oponašajući engleski sustav glasova.	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara učestale riječi (imenuje, odgovara) i niže riječi u rečenicu na temelju poticaja po modelu – koristi se osnovnim komunikacijskim obrascima – predstavlja drugoga, pita, odgovara, daje upute 	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara dio učestalih riječi, pravilno izgovara manje zahtjevne glasove i niže neke učestale riječi u vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice – koristi se dijelom osnovnih komunikacijskih obrazaca
PP SŠ EJ (2) A.2.3. Učenik piše kratak i vrlo jednostavan tekst na temelju predloška.	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst na temelju predloška 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratak i vrlo jednostavan tekst na temelju predloška

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Teme: neposredno okruženje, slobodno vrijeme, način življenja, osobni interesi učenika, teme vezane uz sektor/zanimanje.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskome jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskome jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja (prednost se daje tečnosti, a ne točnosti u izgovoru).

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima za poticanje maštovitosti i kreativnost uz primjenu sredstava poučavanja pomoću kojih učenici na zabavan način usvajaju naglasak, izgovor, intonaciju i ritam jezika.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- uporabi informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala, primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnilo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise. Tekst (riječ ili rečenicu) prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom), prikazati i prezentirati uz pomoć asistivne tehnologije (digitalni mediji i aplikacije za učenje). Stvarati poticajnu sredinu za učenje kreirajući poznate situacije za uvježbavanje govora i razgovora. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju.

Učenici s govorno-jezičnim teškoćama koriste se neverbalnom komunikacijom i/ili potpomognutom komunikacijom kako bi ostvarili zadane ishode. Neverbalna komunikacija uključuje pogled, pokret, gestu, mimiku, pantomimu, znakovanje, korištenje simbolima, slikama i jednostavnim ili složenim komunikatorima u svrhu komunikacije.

Ishode vezane uz pisanje učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenoga crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

Slijepi učenici pišu na Braillovom pismu. Slabovidni se učenici koriste prilagođenim osvjetljenjem i formatom predloška za pisanje. Učenici s motoričkim teškoćama služe se asistivnom tehnologijom ili potpomognutom komunikacijom.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ EJ (2) B.2.1. Učenik prepoznaje povezanost jezika i kulture u poznatome kontekstu i prepoznaje obilježja pojedinih zemalja ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje osnovne kulturno specifične elemente pojedinih zemalja (državna zastava) – ponavlja prigodne sadržaje i aktivnosti u poznatome kontekstu u okviru tematskih sadržaja – pozitivno reagira na različite književne tekstove (primjerice, priče, bajke, basne) 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje dio osnovnih kulturno specifičnih elementa i neka najpoznatija obilježja pojedinih zemalja ciljnoga jezika
PP SŠ EJ (2) B.2.2. Učenik oponaša primjere uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja prema modelu prikladne oblike oslovljavanja u komunikaciji na stranome i materinskom jeziku – ponavlja prema modelu odgovarajućim izrazima za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatome kontekstu na formalnoj razini uz vizualnu podršku – ponavlja prema modelu odgovarajuće izraze neverbalnoga reagiranja u situacijama međukulturnoga iskustva u fizičkome ili digitalnom okružju (primjerice, maše rukom kao pozdrav, potvrdno ili niječno kima glavom) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno oponaša primjere uljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima
PP SŠ EJ (2) B.2.3. Učenik reagira sa zanimanjem na poznate i nepoznate sadržaje.	<ul style="list-style-type: none"> – u kontaktu s vrlo jednostavnim izvornim sadržajima na stranome jeziku pokazuje zanimanje i otvorenost – zanima se za svakodnevicu vršnjaka u zemljama ciljnoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> – reagira na dio kulturnih sadržaja i poticaja na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ EJ (2) C.2.1.

Učenik se koristi najosnovnijim strategijama učenja jezika.

- koristi se najosnovnijim kognitivnim, metakognitivnim i društveno-afektivnim strategijama učenja jezika
- grupira slike i riječi, povezuje sadržaj vrlo kratkih učestalih uputa s pokretom
- uvježbava jednostavne učestale upute
- povezuje nove riječi/izraze s poznatima
- slijedi uputu zadatka, povezuje ga s prethodnim zadacima i rješava
- prikuplja svoje radove i prati napredak u učenju
- traži pomoć nastavnika
- surađuje sa svojim vršnjacima u rješavanju vrlo jednostavnih problema
- prepoznaje da je prirodno pogriješiti pri učenju
- odabire aktivnosti koje povećavaju zadovoljstvo učenja

- koristi se dijelom najosnovnijih strategija učenja jezika

PP SŠ EJ (2) C.2.2.

Učenik primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnoga izražavanja.

- izrađuje slikovni rječnik
- sudjeluje u vrlo kratkim predstavama.

- izabire i primjenjuje neke najosnovnije tehnike kreativnoga izražavanja

PP SŠ EJ (2) C.2.3.

Učenik se koristi najosnovnijim izvorima informacija prema uputama.

- koristi se najosnovnijim izvorima informacija (primjerice, udžbenik, radna bilježnica, didaktički materijali učitelja)

- koristi se dijelom osnovnih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ EJ (2) A.3.1. Učenik pokazuje razumijevanje kratkih i jednostavnih tekstova.	<ul style="list-style-type: none"> – reagira verbalno ili neverbalno gestama, mimikom, pantomimom – povezuje upute s radnjama – odgovara na pitanja razumijevanja (<i>yes, no</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje kratkih i jednostavnih tekstova
PP SŠ EJ (2) A.3.2. Učenik govori kratke i jednostavne rečenice oponašajući engleski sustav glasova.	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara rečenice na temelju poticaja po modelu – koristi se osnovnim komunikacijskim obrascima – predstavlja drugoga, pita, odgovara, daje upute 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratke i jednostavne rečenice oponašajući engleski sustav glasova – koristi se dijelom osnovnih komunikacijskih obrazaca
PP SŠ EJ (2) A.3.3. Učenik piše kratak i jednostavan tekst na temelju predloška.	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst na temelju predloška 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratak i jednostavan tekst na temelju predloška

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: neposredno okruženje, slobodno vrijeme, način življenja, osobni interesi učenika, teme vezane uz sektor/zanimanje.

Leksičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i proizlaze iz preporučenih funkcija. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Poučavanje jezičnih sadržaja odvija se na engleskome jeziku uz dodatna pojašnjenja i objašnjenja na materinskome jeziku. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvješćivanja, induktivno (bez upotrebe metajezika), prilagođeno razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Naglasak je na jezičnim djelatnostima slušanja s razumijevanjem i govorenja (prednost se daje tečnosti, a ne točnosti u izgovoru).

Pri izboru jezičnih sadržaja i kreiranju aktivnosti prednost se daje komunikaciji, aktivnostima za poticanje maštovitosti i kreativnost uz primjenu sredstava poučavanja pomoću kojih učenici na zabavan način usvajaju naglasak, izgovor, intonaciju i ritam jezika.

Poučavanje sadržaja temelji se na primjeni multimodalnoga pristupa, odnosno provođenja aktivnosti utemeljenih na različitim modalitetima (uključivanje što većega broja osjetila i zadovoljavanje različitih preferiranih stilova učenja):

- upotrebi informacijskih i komunikacijskih tehnologija, asistivne tehnologije, videoisječaka, slika ili fotografija i konkretnih materijala (primjerice, predmeti, modeli, kartice, videoisječci, kratki animirani filmovi, multimedijalne pjesmice)
- korištenje predmetima iz neposredne stvarnosti (primjeri, slike, stvarne situacije)
- izmjenjivanje raznovrsnih aktivnosti u svrhu zadržavanja koncentracije i pažnje (najbolje se pamti ono što se uči na početku i na kraju, nakon faze koncentrirane pažnje treba slijediti faza opuštanja i obrnuto).

Potrebno je birati sadržaje poznate učeniku, jednostavne izraze i situacije. Govorni model (učitelj) govori polagano, jasno, uz puno ponavljanja te korištenja materinskim jezikom kako bi se dodatno pojašnjalo značenje. Novi pojmovi uvode se tako da se povezuju prvotno uz konkretne osobe i predmete na

koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise. Tekst (riječ ili rečenicu) prikazati slikom ili popratiti vizualnom podrškom (gestama, mimikom, pokretom, konkretnom, simbolom), prikazati i prezentirati pomoću asistivne tehnologije (digitalni mediji i aplikacije za učenje). Stvarati poticajnu sredinu za učenje kreirajući poznate situacije za uvježbavanje govora i razgovora. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju.

Učenici s govorno-jezičnim teškoćama koriste se neverbalnom komunikacijom i/ili potpomognutom komunikacijom kako bi ostvarili zadane ishode. Neverbalna komunikacija uključuje pogled, pokret, gestu, mimiku, pantomimu, znakovanje, korištenje simbolima, slikama i jednostavnim ili složenim komunikatorima u svrhu komunikacije.

Ishode vezane uz pisanje učenici ostvaruju uz primjerenu podršku sukladno svojim potrebama. Riječi ili rečenice koje se prepisuju trebaju biti sastavljene od naučenih grafema, napisane uvećanim formatom teksta (primjerice, Arial, font 24). Učenik prepisuje po predlošku ili uz predložak unutar prilagođenog crtovlja (uvećano crtovlje i/ili jarkim bojama istaknuto crtovlje).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

<p>PP SŠ EJ (2) B.3.1. Učenik prepoznaje osnovne čimbenice jezika i kulture zemlje ciljnoga jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje neke kulturno specifične elemente jedne zemlje ciljnoga jezika, primjerice, glavni grad, naziv države, neka tradicijska obilježja i slično – prepoznaje neke aktivnosti iz svakodnevnoga života djece zemlje ciljnoga jezika – prepoznaje primjerene vrste književnih tekstova, primjerice, pjesmice, brojalice, jednostavne pjesme 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje dio kulturno specifičnih elementa, aktivnosti djece te primjerene vrste književnih tekstova zemlje ciljnoga jezika
<p>PP SŠ EJ (2) B.3.2. Učenik prepoznaje i reagira na osnovne obrasce ljudnoga ophođenja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima te reagira na primjere međukulturnoga iskustva u fizičkome ili digitalnom okružju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje prikladne oblike oslovljavanja u komunikaciji na stranome i materinskom jeziku – koristi se odgovarajućim izrazima za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatome kontekstu na formalnoj razini uz vizualnu podršku – izražava ispriku – navodi i imenuje sudionike međukulturnoga susreta – uz primjenu odgovarajućih izraza neverbalno reagira u situacijama međukulturnoga iskustva u fizičkome ili digitalnom okružju 	<ul style="list-style-type: none"> – reagira (neverbalno i/ili verbalno, na materinskome ili ciljnom jeziku) na dio izraza za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatome kontekstu na formalnoj razini te imenuje neke sudionike
<p>PP SŠ EJ (2) B.3.3. Učenik prepoznaje primjere pozitivnih načina ophođenja prema pripadnicima drugih kultura u poznatome kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – verbalno ili neverbalno reagira na pristojno i prihvatljivo ponašanje u poznatome kontekstu – primjenjuje poželjne oblike ponašanja u vlastitome razredu i školi 	<ul style="list-style-type: none"> – povremeno prepoznaje primjere pozitivnih načina ophođenja prema pripadnicima drugih kultura u poznatome kontekstu i povremeno primjenjuje poželjne oblike ponašanja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ EJ (2) C.3.1.

Učenik primjenjuje najosnovnije strategije učenja jezika.

- izabire i primjenjuje najosnovnije kognitivne, metakognitivne i društveno-afektivne strategije učenja jezika
- grupira slike i riječi uz pisani, zvučni zapis i izgovorenu riječ
- povezuje naučeno s novim sadržajima
- prevladava vlastita ograničenja u govorenju i pisanju koristeći se pokretima, gestama, materinskim jezikom
- prepoznaje uputu pojedinoga zadatka, priprema se za njegovo rješavanje, a zatim ga rješava
- prati crtežima, znakovima i riječima vlastiti napredak u učenju
- izabire aktivnosti koje će uraditi sam, a koje s vršnjacima u paru ili grupi

- izabire i primjenjuje dio najosnovnijih strategija učenja jezika

PP SŠ EJ (2) C.3.2.

Učenik prepoznaje osnovne tehnike kreativnoga izražavanja u govorenju.

- kreativno se izražava kratkim i jednostavnim rečenicama prema predlošku
- izražava se različitim vrstama pokreta (mimika, geste, ples)

- prepoznaje dio osnovnih tehnika kreativnoga izražavanja

PP SŠ EJ (2) C.3.3.

Učenik prepoznaje osnovne izvore informacija.

- prepoznaje osnovne izvore informacija (tiskani izvori i digitalni izvori)

- koristi se dijelom osnovnih izvora informacija
-

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

E. Povezanost s odgojno-obrazovnim područjima, predmetima i međupredmetnim temama

Zajednički cilj svih predmeta unutar jezično-komunikacijskoga područja jest usklađeno poticanje i razvijanje svjesne upotrebe jezika kao temelja za stjecanje i prijenos znanja, vještina, stavova i vrijednosti te razvoj kognitivnih sposobnosti koje tvore osnovu uspješnoga obrazovanja. Usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda kurikula nastavnoga predmeta Engleski jezik, uz jezično-komunikacijsku, omogućeno je razvijanje i drugih temeljnih kompetencija.

Engleski jezik je, uz ostale strane jezike, zbog svoje predmetne posebnosti, tj. činjenice da je jezik istodobno i sadržaj i sredstvo učenja i poučavanja, ovisno o razredu povezan sa svim odgojno-obrazovnim područjima i međupredmetnim temama te gotovo svim nastavnim predmetima. Zbog prirode sadržaja učenja i poučavanja koji, između ostaloga, uključuju jezične sadržaje, različite aspekte ljudskoga postojanja, kulturno nasljeđe i kulturu življenja te povijest i umjetnost, povezanost se prvenstveno ostvaruje s jezično-komunikacijskim, društveno-humanističkim i umjetničkim područjem. Povezanost se ostvaruje i s drugim odgojno-obrazovnim područjima: prirodoslovnim, tehničkim i informatičkim, matematičkim te tjelesnim i zdravstvenim, ovisno o njihovoj zastupljenosti u pojedinome razredu.

Odgojno-obrazovni ishodi engleskoga jezika izravno odražavaju očekivanja definirana kurikulumima pojedinih međupredmetnih tema (Učiti kako učiti, Osobni i socijalni razvoj, Građanski odgoj i obrazovanje i Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije) dok se druge međupredmetne teme realiziraju izborom sadržaja na engleskome jeziku. Na razini nastavnih predmeta Engleski jezik sadržajno i metodološki blisko povezan s materinskim te s drugim stranim jezicima. Integriranim učenjem jezika i sadržaja stvara se veza sa svim nastavnim predmetima iz redovitoga i izbornog programa. U kasnijim se razredima ovakav način rada usklađuje sa željama i potrebama učenika ovisno o oblicima daljnega školovanja.

Važnost engleskoga kao jezika globalne komunikacije čini ga neizostavnim dijelom različitih projektnih zadataka, interdisciplinarnih i transdisciplinarnih programa te učenikova samostalnoga rada i cjeloživotnoga učenja.

F. Učenje i poučavanje

Iskustva učenja i poučavanja

U učenju i poučavanju engleskoga jezika poučavanje je usmjereno na učenika i njegov proces učenja. Sukladno tomu načelu, uz usvajanje postavljenih odgojno-obrazovnih ishoda i realizaciju predmetno specifičnih zadanih ciljeva, raznolikost iskustava učenja pridonosi cjelovitom razvoju učenika, a posebno razvoju učenikovih jezičnih kompetencija, kompetencija za cjeloživotno učenje te poticanju učenikove samostalnosti.

Raznolika iskustva učenja proizlaze iz organizacije odgojno-obrazovnoga procesa. Kako bi učenici ovladali jezikom, primjenjuju se različite aktivnosti učenja kao što su projektna nastava, učenje u izvanškolskome okružju, s naglaskom na suradničko i iskustveno učenje. Takvi su oblici rada usmjereni ovladavanju vještina za upotrebu jezičnoga znanja u komunikacijskome činu, tj. povezivanju znanja iz različitih domena u smislenu cjelinu.

Cilj i svrha svih aktivnosti u procesu učenja i poučavanja engleskoga jezika jasni su i razumljivi svim učenicima. Te su aktivnosti usmjerene ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda iz svih triju domena koji čine zaokruženu cjelinu unutar pojedine godine učenja engleskoga jezika. Pred svakog se učenika postavljaju primjerena i pozitivna očekivanja koja uvažavaju individualne razlike i funkcionalne osobitosti svakoga učenika te su jasno definirana i usklađena s njegovim razvojnim mogućnostima. Postavljena očekivanja potiču učenika na uključenost u proces učenja i na usvajanje trajnoga napretka i dobrobiti za cjeloviti osobni i socijalni razvoj.

Budući da su pozitivne emocije i pozitivni stavovi o engleskome jeziku i kulturi od važnosti u učenju i razvoju pozitivnih stavova o vlastitom postignuću u ovladavanju engleskim jezikom, učenika se usmjerava na prepoznavanje uloge engleskoga jezika u svijetu te opće potrebe za višekulturalnosti.

Primjenom pristupa učenju koji omogućuju povezivanje učenja s prethodnim znanjima i vještinama te s osobnim životom, učenika se poučava, uvažavajući njegove interese i potrebe povezane s nastavkom obrazovanja. Potiču se procesi kreativnoga izražavanja, a iskustva učenja usložnjavaju se primjereno funkcionalnim osobitostima učenika.

Učitelji planiraju individualizirani kurikulum usmjeren na pojedinoga učenika. Razvojne osobitosti učenika zahtijevaju njima sukladne didaktičko-metodičke pristupe, postupke i metode rada, ciljeve učenja, razinu usvojenosti odgojno-obrazovnoga ishoda, opseg i dubinu sadržaja učenja, strategije i aktivnosti poučavanja kojima se žele ostvariti postavljeni ciljevi te načini vrednovanja ishoda učenja.

Uloga učitelja

Autonomija učitelja, koju čini skup profesionalnih sloboda, podrazumijeva promišljanje vlastitoga rada, samostalno donošenje odluka vezanih uz implementaciju kurikula, izbor metoda poučavanja, vlastiti izbor materijala za poučavanje i kontinuirani profesionalni razvoj. Profesionalnost učitelja uz jezičnu i metodičku stručnost, kompetencije i osobnost, uključuje i kvalitetnu komunikaciju s dionicima odgojno-obrazovnoga procesa, odgovornost prema učeniku, školi i cjelokupnoj zajednici radi određivanja i postizanja ciljeva u procesu učenja i poučavanja engleskoga jezika.

Učitelj izabire strategije poučavanja kako bi učenici što učinkovitije ostvarili odgojno-obrazovne ishode određene kurikulumom. One su važan čimbenik suvremenoga učenja i poučavanja usmjerenoga na učenika u kojoj učitelj i učenici imaju podjednako aktivnu ulogu. Svi postupci, metode i strategije poučavanja koji se primjenjuju u radu temelje se na razumijevanju osobitosti funkcioniranja učenika te uvažavanju njegova stila učenja i potrebe za prilagodbom (sadržaja poučavanja, vremena poučavanja, učenja i vrednovanja, materijala, okoline te tehnologije).

Osnovne strategije kojima učitelj poučava engleski jezik te upravlja učenjem jesu:

- izravno poučavanje
- poučavanje vođeno otkrivanjem i razgovorom (neizravno, iskustveno poučavanje) čiji je temelj suradničko i interaktivno učenje
- učenje pomoću povratnih informacija učitelja.

Strategije poučavanja ostvaruju se upotrebom modela poučavanja koji se razlikuju od tradicionalnih u kojima je učitelj bio prenositelj znanja. U suvremenome učenju i poučavanju učitelj:

- usmjerava učenje stavljajući naglasak na zajedničko sudjelovanje učenika i učitelja u procesu učenja
- mentor je i osobnim primjerom pokazuje učenicima kako pristupiti informacijama i kako ih tumačiti
- odgovara na pitanja i daje povratnu informaciju o napretku učenja razvijajući pritom učenikovu samostalnost
- cjeloživotni je učenik koji stječe i stvara nova znanja zajedno sa svojim učenicima.

Učitelj planira, kombinira i izmjenjuje znanstveno utemeljene strategije poučavanja primjerene učenikovim razvojnim mogućnostima i potrebama kako bi se ostvarili odgojno-obrazovni ishodi. Učitelj se koristi strategijama poučavanja koje ukazuju učenicima što trebaju znati i moći, na povezivanje s usvojenim znanjima i vještinama (vertikalno usklađivanje) i na primjenjivanje novo-stečenih znanja i vještina u drugim predmetima i područjima (horizontalno usklađivanje).

Kako bi svakomu učeniku pružio mogućnost dostizanja primjerenih razina postignuća, učitelj stvara uvjete koji potiču proces učenja, prepoznaje osobne predispozicije svakoga učenika, njegove prednosti i slabosti te diferencira svoje poučavanje birajući metode i aktivnosti koje odgovaraju učenikovu stilu učenja i koje dovode do učinkovitoga usvajanja djelatnosti slušanja, govorenja, čitanja, pisanja u učenju i poučavanju engleskoga jezika.

Materijali i izvori

Učitelj izabire, izrađuje i koristi se nastavnim materijalima iz odgovarajućih izvora u skladu s planiranim aktivnostima koje su usmjerene ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda vodeći računa o razvojnoj dobi, razini ovladanosti jezikom te interesima i iskustvu učenika. To uključuje i materijale za integrirano učenje jezika i sadržaja čime se nastavni predmet Engleski jezik povezuje sa sadržajima drugih područja i predmeta te se potiče multidisciplinarnost.

Učitelj se koristi prilagođenim i izvornim materijalima uključujući multimodalne tekstove, digitalne, interaktivne i multimedijske sadržaje. Nastavni materijali učenicima su smisleni i razumljivi, potiču na razvoj kreativnoga mišljenja. Pri izboru materijala i izvora učitelj se vodi načelom zornosti i načelom postupnosti te izabire one materijale koji na konkretan i jednostavan način prikazuju sadržaj koji se poučava.

Odabrani materijali i izvori trebaju osiguravati:

- postupno uvođenje novih sadržaja, s čestim ponavljanjima i uvođenjem preinaka
- praćenje sadržaja vizualnom podrškom (stvarne osobe/predmeti, modeli, slike, fotografije, simboli koji zamjenjuju riječ i/ili rečenicu te produbljuju značenje teksta)
- usmjeravanje na ključne pojmove tako da ih se ponavlja ili označuje bojom
- prilagođavanje pisanoga materijala prema smjericama građe lagane za čitanje (primjerice, tekst pisan nestiliziranim fontom, veličine 14 – 24 i veći, dvostrukoga proreda, lijevo poravnanje, razlomljen u više manjih dijelova) ili priprema slušnoga zapisa
- primjena multimodalnoga pristupa poučavanju, odnosno provođenje aktivnosti utemeljenih na različitim senzornim sustavima.

Učitelj potiče učenike na izradu vlastitih sadržaja (primjerice, aktivnosti za učenike, kartica, rječnika) i njihovo dijeljenje s drugim dionicima odgojno-obrazovnoga procesa u školskome i izvanškolskom okružju, uz pretpostavku osiguranja zaštite identiteta učenika.

Okružje za učenje

Učenje i poučavanje odvija se u sigurnome i poticajnom okružju u kojemu se štiti fizičko i psihičko zdravlje učenika i učitelja, omogućuje razvoj učenikova osobnog identiteta te njeguje kultura zajedništva i međusobnoga poštovanja. Sigurno okružje podrazumijeva razumne prilagodbe učenicima s teškoćama (odabirati prikladno mjesto sjedenja, ukloniti ometajuće izvore, omogućiti promjene u prostoru i na radnome mjestu, prilagoditi rasvjetu, omogućiti kretanje). Učenik usvaja znanja i razvija vještine, komunicira i surađuje, prati svoje učenje te daje i prima povratne informacije koristeći se njima za učinkovitije ovladavanje jezikom. U takvome se okružju razvija humanost, prihvaćaju različitosti, prepoznaje važnost pozitivnih emocija i motivacije za učenje te se potiče iskustveno učenje i kreativnost.

Učitelj nastoji školsko okružje učiniti poticajnim, povezati ga sa svijetom izvan škole i omogućiti učenicima učenje u stvarnim životnim situacijama, u obitelji, lokalnoj i široj zajednici, primjerice, uključivanjem kulturnih posebnosti, aktualnih tema u zemlji i svijetu, organiziranjem izvanučionične nastave, ugošćivanjem govornika engleskoga jezika i digitalnim povezivanjem s drugim učenicima diljem Europe i svijeta. Digitalno je okružje posebno važno jer, osim obrazovnih sadržaja, pruža mogućnost za međukulturne susrete i autentičnu komunikaciju s govornicima engleskoga jezika.

Učitelj njeguje učenikovo samopouzdanje i održava njegovu motivaciju za učenjem engleskoga jezika stvarajući uvjete za slobodnu i smislenu komunikaciju pri čemu se pogreške smatraju prilikama za učenje i sastavnim dijelom ovladavanja stranim jezikom. Tijek i dinamika aktivnosti prilagođavaju se individualnim razlikama među učenicima, odnosno njihovu prethodnome znanju, sposobnostima, strategijama učenja, interesima, uvjerenjima o vlastitoj uspješnosti u učenju, socijalnome i kulturnom podrijetlu. Uz izmjenu različitih izvora i aktivnosti učenicima se omogućuje ostvarenje uspjeha i razvoj samopouzdanja u upotrebi jezika. Prepoznaje se i potiče uloženi trud, a učenikov se napredak prati i vrednuje usporedbom njegove trenutačne i prethodnih razina ovladanosti jezikom. Tako se izgrađuje učenikovo samopoštovanje i pozitivna slika o sebi kao pojedincu i kao govorniku engleskoga jezika.

Uvažavajući društvenu prirodu učenja, učitelj stvara uvjete za suradničko učenje usmjereno na konkretan cilj, uz fleksibilnu organizaciju rada koja, uz suradništvo, integrira individualizam i moguću kompetitivnost. Suradništvo je vidljivo i u odnosu učenik – učitelj, učenik – učenici: pojedine se odluke, poput izbora materijala i aktivnosti u skladu s potrebama, željama i interesima učenika te pravila ponašanja u školskome i izvanškolskome okružju, donose zajednički.

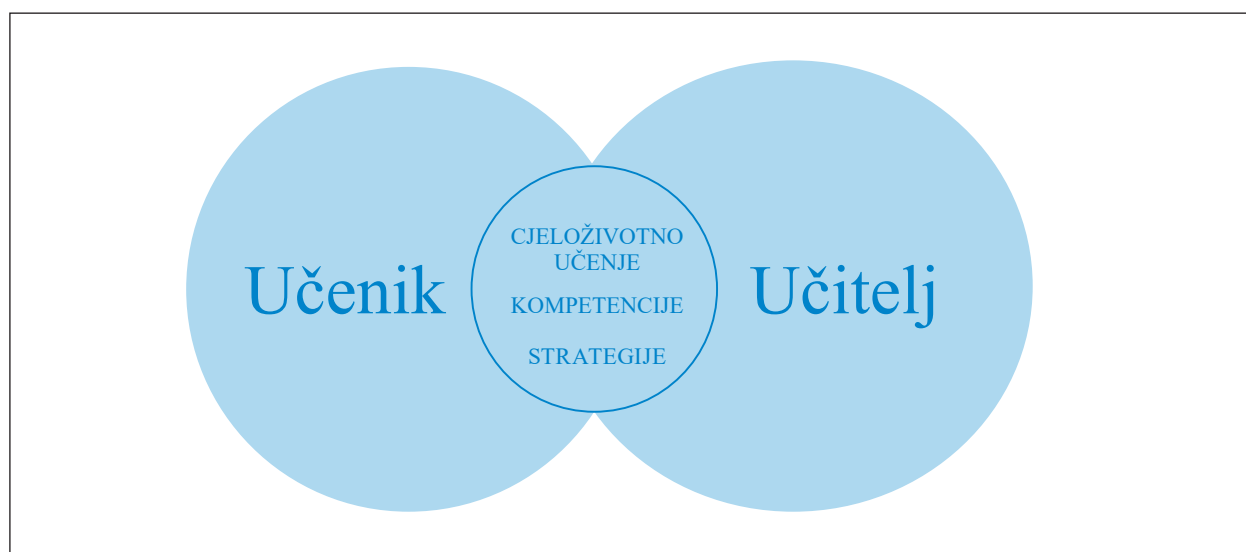
Određeno vrijeme za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Autonomija učitelja podrazumijeva samostalno donošenje odluka vezanih uz implementaciju kurikula što, između ostaloga, znači da učitelj samostalno, prema potrebi u suradnji s drugim stručnjacima, određuje koliko je vremena posvećeno ostvarivanju pojedinoga odgojno-obrazovnog ishoda. Pri tome je potrebno uzeti

u obzir činjenicu da put kojim će učenici proći kako bi pojedini ishodi ostvarili ovisi o velikom broju različitih čimbenika: funkcionalnim osobitostima učenika, predznanju, motivaciji za učenje jezika, ovladanosti strategijama, broju učenika u razrednom odjelu i dr. Navedeni čimbenici stvaraju specifične kontekste zbog kojih nije moguće propisati isti pristup za sve razrede u kojima se poučava engleski jezik. Metode i strategije poučavanja učenika s teškoćama uvijek naglašavaju važnost osiguravanja dovoljne količine vremena za obradu, uvježbavanje, ponavljanje i procjenu usvojenosti zadanih ishoda.

Grupiranje učenika

S obzirom na to da je prirodan način usvajanja jezika njegova uporaba i stalna komunikacija, jedan je od objektivnih preduvjeta za usvajanje komunikacijskoga pristupa i učinkovito učenje i poučavanje engleskoga jezika rad s manjim brojem učenika u skupini. Preporuča se grupiranje učenika u obrazovne skupine, ne veće od 5 učenika unutar jednoga razreda uz neophodno horizontalnu prohodnost. Grupiranje učenika regulira se kurikulumom škole.

Slika 4. Grafički prikaz odnosa učenika i učitelja

G. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

U kurikulumu nastavnoga predmeta Engleski jezik opisuju se elementi i pristupi vrednovanju te načini davanja povratnih informacija i izvješćivanja o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda.

U Engleskome jeziku vrednuju se znanja i vještine definirane odgojno-obrazovnim ishodima unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija. Posredno, vrednovanjem ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija, ocjenjuju se ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija koji se odnose na znanja o vlastitoj i drugim kulturama te na vještine međukulturnoga ophođenja i iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ishod koji se odnosi na vještinu primjene medijske pismenosti. Usvojenost ostalih ishoda iz druge i treće domene prati se i formativno vrednuje.

Elementi vrednovanja su jezične djelatnosti: slušanje s razumijevanjem, čitanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje. Elementi vrednovanja razlikuju se u pojedinim razredima.

Elementi vrednovanja u prvome i drugom razredu osnovne škole su slušanje i govorenje, a od trećega razreda do kraja osnovne škole elementi vrednovanja su čitanje s razumijevanjem, slušanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje. U srednjoj su školi elementi vrednovanja razumijevanje (repcija pisanih i govornih tekstova) i izražavanje (interakcija i produkcija pisanih i govornih tekstova.)

Ovladanost jezičnim sadržajima ocjenjuje se integrirano, tj. leksičke i gramatičke strukture smatraju se kriterijima usvojenosti ishoda za djelatnosti unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Učinkovito vrednovanje za učenje uključuje učiteljevo kontinuirano i sustavno prikupljanje i bilježenje informacija o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda tijekom odgojno-obrazovnoga procesa. Ono je sastavni dio procesa učenja i poučavanja koji ne dovodi do ocjena. Usmjereno je na razumijevanje procesa i rezultata učenja te na povećanje učinkovitosti učenja i poučavanja. Vrednovanje za učenje uključuje različite oblike poput učinkovite povratne informacije, rubrika, postavljanja pitanja, provjere domaćih zadaća, kraćih provjera znanja, učeničke mape, opažanja.

Vrednovanje kao učenje podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja uz stalnu podršku učitelja, a odvija se samovrednovanjem i vršnjačkim vrednovanjem kako bi se učenika poticalo na samostalnost u učenju. U ovome se procesu vrednovanja koristi, primjerice, izlaznim karticama, palcem gore, semaforom, učeničkim mapama, listama procjene. Ovaj proces ne dovodi do ocjena.

Vrednovanje naučenoga prvenstveno je sumativno, a može služiti i u formativne i dijagnostičke svrhe. Usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda vrednuje se s obzirom na definirane razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda. Koristi se, primjerice, usmenim i pisanim provjerama znanja, portfolijima, učeničkim projektima. Ocjena se temelji na jednoj ili više metoda vrednovanja.

Vrednovanju učenika s teškoćama zahtijeva prilagodbe procesa vrednovanja, ispitnih materijala i sredstva te metoda vrednovanja, ovisno o funkcionalnim sposobnostima učenika, stilu učenja i komunikacijskim kanalima. Prilagodbe vrednovanja jednake su prilagodbama kojima se učenik koristi u procesu učenja. Prilagodbe procesa vrednovanja odnose se na prilagodbe vremena (korištenje stankama), uporabu pomagala i asistivne tehnologije, podršku druge osobe u izvođenju aktivnosti (primjerice, za čitanje zadatka, pisanje po učenikovo uputi, manipulaciju ispitnim materijalom) te motivirajuće usmjeravanje. Prilagodbe ispitnih materijala i sredstava odnose se na prilagodbu sadržaja, jednostavniju formulaciju pitanja, manji broj zadataka prema načelu lakši – teži – lakši, prilagodene zadatke (razdijeljene po koracima), korištenje vizualnom podrškom i sl. Prilagodbe metoda vrednovanja odnose na izbor preferiranoga (usmenog/pisanog) stila provjeravanja znanja temeljenoga na učenikovim potrebama.

Kako bi se učeniku pristupilo u skladu s njegovim potrebama, nužno je redovito vrednovati izvedbu osobnoga kurikula, izvješćivati o napredovanju učenika te razmjenjivati informacije o razini usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda s učenicima, roditeljima i kolegama sustručnjacima.

Pri određivanju zaključne ocjene učitelj uzima u obzir usvojenost ishoda provjerenu različitim metodama vrednovanja u više vremenskih točaka. Zaključna ocjena proizlazi neposredno iz razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija i posredno iz domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom. Od prvoga do četvrtoga razredu usvojenost ishoda iz triju domena ima podjednak udio u zaključnoj ocjeni, a od petoga razreda nadalje daje se veća važnost usvojenosti ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tijekom učenja i poučavanja opisno se pratiti usvojenost ishoda iz domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom koji ne ulaze u završnu ocjenu. Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva, zaključna se ocjena izriče brojkom i riječju (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

POSEBNI KURIKUL NASTAVNOGA PREDMETA NJEMAČKI JEZIK

A. Svrha i opis predmeta

Jezik je osnovno komunikacijsko sredstvo među ljudima. Materinski jezik, kao prvi i najvažniji jezik svakoga pojedinca, u prvome redu omogućuje komunikaciju s pripadnicima vlastitoga naroda, vlastite kulture. Znanje stranih jezika, s druge strane, ne obogaćuje samo naše komunikacijske, društvene i kulturološke kompetencije, već potiče razvoj naše cjelokupne ličnosti. Omogućuje nam mobilnost u svrhu obrazovanja, zapošljavanja ili putovanja. Važnost višejezičnosti prepoznala je i Europska unija čija je preporuka državama članicama da do 2025. godine svim učenicima tijekom obaveznoga obrazovanja omoguće učenje dvaju stranih jezika.

Učeći strani jezik učenici dobivaju priliku uspoređivati materinski jezik i vlastitu kulturu s drugima jezicima i kulturama te ih kritički promatrati, što pridonosi jačanju svijesti o vlastitom identitetu, kao i svijesti o pripadnosti široj zajednici.

Učenje njemačkoga jezika tradicionalno je popularno u našoj zemlji, što zbog povijesne, što zbog gospodarske povezanosti sa zemljama njemačkoga govornog područja. Usvajanjem kompetencija potrebnih za sporazumijevanje na njemačkom jeziku, i na razini svakodnevne komunikacije, te učenjem o kulturama naroda iz zemalja njemačkoga govornog područja, učenicima se otvaraju vidici te oni postaju svjesniji različitosti i bogatstva koja iz toga proizlaze.

Konstruktivistička načela, koja učenika stavljaju u središte nastavnoga procesa i potiču ga na aktivno sudjelovanje čine temelj nastavnoga procesa učenja njemačkoga jezika. U ovom kurikulu naglasak se stavlja na stvaranje poticajnoga, opuštajućeg, što prirodnijeg ozračja koje i učenicima i učiteljima može omogućiti ugodniju radnu atmosferu.

B. Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja predmeta

Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja njemačkoga jezika jesu:

- upoznavanje i primjena osnovnih riječi i kraćih frazeoloških izraza na njemačkome jeziku koji se koriste u svakodnevnoj komunikaciji
- razvijanje receptivnih (razumijevanje pisanoga i govorenog teksta) i produktivnih (govorenje, pisanje) vještina
- upoznavanje kulturoloških obilježja zemalja njemačkoga govornog područja te poticanje pozitivnoga stava i uvažavanja posebnosti (uz uvažavanje bogatstva i vrijednosti osobnoga nacionalnog identiteta)
- razvijanje kritičkoga mišljenja i svijesti o vlastitoj kulturi, običajima, geografskom položaju Hrvatske i položaju Hrvatske unutar šire zajednice, Europske unije
- razvijanje svijesti o povezanosti Hrvatske sa zemljama njemačkoga govornog područja, posebno s Njemačkom i Austrijom
- poticanje cjelovitoga razvoja učenika unaprjeđivanjem njihovih kognitivnih sposobnosti, strategija učenja i socijalnih vještina.

C. Struktura – organizacijska područja predmetnoga kurikula

Postoje tri domene predmetnoga kurikula Njemačkoga jezika: Komunikacijska jezična kompetencija, Međukulturna komunikacijska kompetencija te Samostalnost u ovladavanju jezikom.

Navedene domene proizlaze iz generičkih kompetencija, konceptualizacije jezično-komunikacijskoga područja i svrhe nastavnoga predmeta Njemački jezik. Neodvojivost domena proizlazi iz međuovisnosti njemačkoga jezika i kulture te samostalnosti u učenju kao preduvjeta cjeloživotnomu razvoju komunikacijske jezične kompetencije i međukulturne kompetencije. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikula Njemačkoga jezika i polazište su odgojno-obrazovnih ishoda za sve odgojno-obrazovne cikluse unutar nastavnoga predmeta Njemački jezik.

Komunikacijska jezična kompetencija podrazumijeva učinkovito služenje osobnim jezičnim repertoarom u skladu s kontekstom i svrhom komunikacijske situacije.

Odgojno-obrazovni ishodi proizašli iz domene Komunikacijska jezična kompetencija temelje se:

- na stjecanju znanja o njemačkome jeziku (vokabular, osnovne gramatičke i pravopisne strukture, osnovna fonetska i fonološka jezična obilježja, uporaba jezika sukladno komunikacijskim potrebama i kontekstu)
- na razvijanju sposobnosti i ovladavanju vještinama za upotrebu jezičnoga znanja u komunikacijskome činu (sposobnosti i vještine koje omogućuju slušanje i razumijevanje jednostavnih i kratkih poruka, govorenje kraćih rečenica, čitanje, razumijevanje i pisanje kraćih i jednostavnih rečenica).

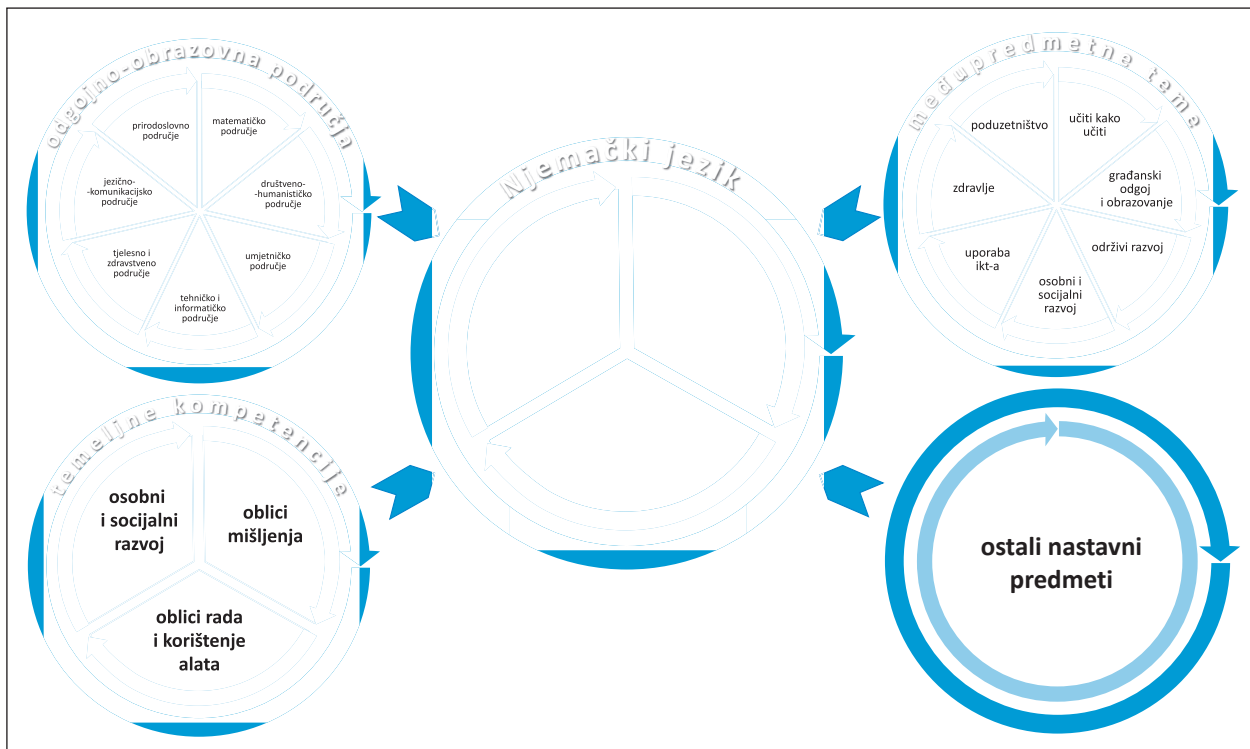
Razvojem komunikacijske jezične sposobnosti, kao procesa izražavanja svojega identiteta i razumijevanja identiteta svojega sugovornika, potiče se socijalizacija i cjelokupan razvoj osobnosti učenika. Stjecanjem navedene kompetencije u učenika se potiče intelektualna znatiželja, kreativnost i interes za učenje jezika.

Međukulturna komunikacijska kompetencija podrazumijeva razumijevanje i komunikaciju među govornicima njemačkoga jezika različita kulturnog podrijetla. Usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda unutar ove domene učenik postaje međukulturno kompetentan što znači da je:

- sposoban objektivno sagledati neke sličnosti i razlike među kulturama
- sposoban učinkovito i primjereno kontekstu voditi kraću komunikaciju s izvornim i neizvornim govornicima njemačkoga jezika, što dovodi do uvažavanja sugovornika različitih kulturnih identiteta i izgrađivanja skladnih međukulturnih odnosa
- empatičan, prilagodljiv i otvoren za razumijevanje, prihvaćanje i uvažavanje govornika njemačkoga jezika i njihove kulture.

Razvoj međukulturne komunikacijske kompetencije pomaže učeniku odbaciti predrasude i osnažuje ga u sprječavanju diskriminacije i nenasilnome rješavanju sukoba te pridonosi razumijevanju, proširivanju i produbljivanju učenikova pogleda na svijet.

Samostalnost u ovladavanju jezikom podržava učenikov afektivni i kognitivni razvoj te posebno naglašava njegovu ulogu u učenju jezika. Učenik uz primjenu strategija podrške primjerenih odgojno-obrazovnim potrebama, organizira, prati i vrednuje svoje učenje, razvija motivaciju, ustrajan je i pozitivan u učenju i radu, što mu omogućuje uspješno usvajanje ciljeva i zadovoljavanje potreba. Preuzimanjem aktivne uloge u procesu učenja učenik razvija samopouzdanje i samopoštovanje te stvara temelje za cjeloživotno učenje. Sve su tri domene u jednakom omjeru zastupljene u učenju i poučavanju predmeta Njemački jezik, čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikula Njemačkoga jezika i polazište su odgojno-obrazovnih ishoda za sve razrede unutar nastavnoga predmeta Njemački jezik.

Slika 1. Grafički prikaz organizacije kurikula nastavnoga predmeta Njemački jezik u svim godinama učenja

D. Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti po razredima i domenama

Kurikul predmeta Njemački jezik razrađen je u trima domenama koje su međusobno usko povezane te se prožimaju i dopunjuju pa se kao takve trebaju percipirati u samome kurikulu te ih u skladu s time tako treba i poučavati. Temelj učenja i poučavanja njemačkoga jezika čine obrazovni ishodi u domeni Komunikacijska jezična kompetencija koji se sadržajno i metodološki dopunjuju odgojno- obrazovnim ishodima domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom.

U svakoj se domeni uz odgojno-obrazovne ishode navodi i razrada ishoda u kojoj se ishodi iscrpnije razrađuju. Ishodi se kumulativno razvijaju po razredima: viši razredi uključuju i ishode prethodnih razreda. Razrada ishoda nije iscrpna te je učitelj dopunjuje sukladno sposobnostima, potrebama i interesima svojih učenika. U svim je domenama i razredima razrada ishoda primjerena dobi učenika.

Za svaki odgojno-obrazovni ishod određen je pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda „dobar“ koja služi kao okvir za procjenu usvojenosti i razumijevanja dubine i širine pojedinoga ishoda na kraju razreda. Odgojno-obrazovni ishodi, razrada ishoda, preporučeni sadržaji i metodičke preporuke te razina usvojenosti „dobar“ odgojno-obrazovnoga ishoda na kraju razreda nalaze se u predmetnom kurikulu, a ostale razine usvojenosti odgojno-obrazovnoga ishoda navode se u metodičkim priručnicima pojedinoga predmetnog kurikula.

Razina usvojenosti „dobar“ ne predstavlja školsku ocjenu dobar niti je jedina u razradi razina. Osim nje postoje još i iznimna, vrlo dobra i zadovoljavajuća razina. Razinama usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda određuje se opseg i dubina znanja, stupanj razvijenosti vještina i usvojenosti stavova.

Uz odgojno-obrazovne ishode navedeni su sadržaji i preporuke za usvajanje ishoda izraženi na razini razreda. Sadržaji uključuju preporučene teme, preporučene jezične strukture te jezično-komunikacijske funkcije, a metodičke preporuke donose smjernice za poučavanje. Jezični sadržaji nisu propisani, nego su isklju-

čivo na razini preporuke; leksički se sadržaji biraju primjereno kognitivnomu i afektivnom stupnju razvoja učenika vodeći računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama, a gramatičke strukture proizlaze iz preporučenih funkcija te se biraju primjereno razvojnoj dobi učenika. Jezični se sadržaji (leksičke i gramatičke strukture) ciklički ponavljaju i nadograđuju po razredima, a viši razredi uključuju strukture iz prethodnih razreda.

Domenu **Komunikacijska jezična kompetencija** čine ishodi podijeljeni prema receptivnim i produktivnim jezičnim djelatnostima, a progresija od nižih prema višim razredima ostvaruje se povećavanjem kompleksnosti i dužine tekstova koje učenik razumije i proizvodi te porastom zahtjevnosti kognitivnih procesa obrade pri recepciji i produkciji tekstova. Tekst podrazumijeva sve proizvode jezične uporabe: govorne, pisane, vizualne ili multimodalne. Multimodalni tekstovi kombiniraju jezik s drugim sustavima komuniciranja kao što su tiskani ili digitalni tekst, vizualna pomagala te zvučna ili govorna riječ. Tekst prema dužini i trajanju može biti vrlo kratak, kratak, srednje dug i dug. Broj riječi koji definira duljinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim djelatnostima.

Tablica 1. Vrste tekstova prema dužini, tj. trajanju

Aktivnost	vrlo kratak tekst	kratak tekst	srednje dug tekst	dug tekst
slušanje i čitanje	do 25 riječi	25 – 35 riječi	35 – 45 riječi	više od 45 riječi
pisanje	do 15 riječi	15 – 25 riječi	25 – 35 riječi	više od 35 riječi
govorenje	monolog: do ½ minute	monolog: do 1 minute	monolog: do 1 ½ minute	monolog: do 2 minute
	interakcija: do 1 minute	interakcija: do 1 ½ minute	interakcija: do 2 minute	interakcija: do 2 ½ minute

Prema složenosti tekst može biti vrlo jednostavan, jednostavan, srednje složen i složen. Složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme teksta. Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput duljine, učestalosti i složenosti, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta (informativni, narativni, dijalog i dr.), složenost izloženih ideja (razine značenja, razvidnost ideje i dr.), stil autora (humor, ironija, metafora, koherentnost i dr.) i način na koji je tekst strukturiran i prezentiran (font, grafički prikazi, struktura odjeljaka i dr.). Budući da su učenikova prethodna znanja o temi treći čimbenik o kojemu ovisi složenost teksta, procjena složenosti u konačnici ovisi o osobnoj procjeni učitelja.

Domenu **Međukulturna komunikacijska kompetencija** čine ishodi u trima međusobno povezanim komponentama: znanje (kulturno specifična i općenita znanja o fenomenu kulture), vještine (interpretacija kulturno uvjetovanih sadržaja te interakcija u međukulturnim kontaktima) i stavovi (znatiželja, otvorenost, spremnost na prevladavanje stereotipa i predrasuda). Razrada ishoda temelji se na stupnju složenosti sadržaja i komunikacijskih situacija (od jednostavnih, poznatih do složenih, nepoznatih) te na očekivanoj razini postignuća. Aktivnosti povezane s pojedinim razradama ishoda po potrebi se mogu provesti na materinskome jeziku ovisno o jezičnoj razini učenika.

Domenu **Samostalnost u ovladavanju jezikom** čine ishodi podijeljeni na dva područja – strategije učenja i uporabe jezika te medijska pismenost i kritičko mišljenje. Napredak se ostvaruje proširenjem repertoara kognitivnih, metakognitivnih i socijalno-afektivnih strategija koje učenik primjenjuje te prema složenosti medijskih sadržaja i raspona izvora informacija. Jedan od važnih ishoda u ovoj domeni od 1. do 4. razreda osnovnoškolskoga odgoja i obrazovanja jest i usvajanje i razvijanje pozitivnoga stava prema učenju jezika kao temelja zadržavanja pozitivnih stavova prema učenju njemačkoga jezika i u nastavku osnovnoškolskoga i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja.

Tablica 2. Pregled oznaka odgojno-obrazovnih ishoda

oznaka ishoda	Značenje
NJ	oznaka nastavnog predmeta Njemački jezik
PP OŠ	osnovna škola, poseban program
PP SSŠ	Posebni program uz individualizirane postupke za srednju školu
(1)	Nastavak učenja, 9. – 11. godina učenja
(2)	Početak učenja, 1. – 3. godina učenja
A.	domena Komunikacijska jezična kompetencija
B.	domena Međukulturna komunikacijska kompetencija
C.	domena Samostalnost u ovladavanju jezikom
1.1.	oznaka razreda, redni broj ishoda u domeni

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ A.1.1. Učenik pokazuje razumijevanje jednostavnih riječi i vrlo jednostavnih i vrlo kratkih rečenica pri slušanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje izgovorene riječi s vizualnim podražajem (slika, crtež, konkretni predmeti, gesta i mimika učitelja) – verbalno i/ili neverbalno reagira na usmene upute praćene vizualnim podražajem (<i>Komm mit / Setz dich</i>) – daje kratke odgovore na postavljena pitanja koristeći se riječima <i>Ja/Nein</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje jednostavnih riječi i vrlo jednostavnih i vrlo kratkih rečenica
<p>PP OŠ NJ A.1.2. Učenik govori jednostavne riječi i vrlo jednostavne i vrlo kratke rečenice oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja jednostavne riječi i vrlo jednostavne i kratke rečenice prema zvučnom predlošku – izgovara jednostavne riječi i vrlo jednostavne i kratke rečenice, a u brojalicama i pjesmicama pojedine riječi – imenuje osobe i predmete prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – govori neke jednostavne riječi i vrlo jednostavne i vrlo kratke rečenice
<p>PP OŠ NJ A.1.3. Učenik sudjeluje u vrlo jednostavnom i vrlo kratkom dijalogu oponašajući govorni model.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u razgovoru sudjeluje ponavljajući jednostavne uvježbane riječi i vrlo jednostavne, kratke rečenice (<i>Bitte/Danke</i>) – u odgovarajućim situacijama koristi se pozdravima, čestita blagdane i rođendan – daje kratke odgovore na postavljena pitanja (<i>Ja/Nein</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično sudjeluje u vrlo jednostavnom i vrlo kratkom dijalogu oponašajući govorni model

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Ljudi oko mene: obitelj i prijatelji
- Moj svijet: dom i škola
- Moja svakodnevica: osnovne svakodnevne aktivnosti.

Preporučene jezične strukture: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji u prvom licu jednine, izricanje molbi, čestitanje, uporaba brojeva i boja, odgovaranje na jednostavna pitanja.

Jezično-komunikacijske funkcije:

- pozdravljanje
- čestitanje
- imenovanje osoba, stvari.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: brojalice, pjesmice (tradicionalne i suvremene), slikopriče, slikovnice, vrlo jednostavne rečenice popraćene slikama, vrlo jednostavni tekstovi od nekoliko kratkih rečenica popraćeni slikama, vrlo jednostavni dijaloški i opisni tekstovi, prilagođena poznata bajka.

Neke preporučene aktivnosti: bojenje, gestikulacija, pokazivanje i opisivanje predmeta i slika, ponavljanje riječi i izraza, izvođenje zadanih radnji i vrlo jednostavnih uputa, izrezivanje, lijepljenje, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples.

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu se treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se vodi potrebama, interesima i mogućnostima učenika.

Jezik se u prvome razredu osnovne škole uči oponašanjem, igranjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca, odnosno modela rečenica naučenih napamet. Jezične strukture ne tumače se niti se u učenju i poučavanju rabi metajezik, nego se uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Na receptivnoj se razini učenici izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ B.1.1. Učenik prepoznaje najjednostavnije, osnovne informacije o kulturama povezanim s njemačkim jezikom.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje neke primjere vrlo jednostavnih i kratkih tradicionalnih i suvremenih dječjih pjesmica / brojalice na njemačkome jeziku te pozitivno reagira na njih verbalno (ponavljajući pojedine riječi) ili neverbalno (gesta, mimika)– prepoznaje najosnovnije običaje, proslave i proizvode	<ul style="list-style-type: none">– djelomično prepoznaje najjednostavnije, osnovne informacije o kulturama povezanim s njemačkim jezikom
PP OŠ NJ B.1.2. Učenik prepoznaje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u simuliranim/autentičnim situacijama.	<ul style="list-style-type: none">– u odgovarajućem kontekstu prepoznaje obrasce uljudnoga ponašanja (<i>Danke/Bitte</i>)– povezuje pozdrave s dobom dana– prepoznaje i povezuje oslovljavanje učitelja s Frau/Herr	<ul style="list-style-type: none">– djelomično prepoznaje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u simuliranim/autentičnim situacijama
PP OŠ NJ B.1.3. Učenik pokazuje znatiželju za kulture povezane s njemačkim jezikom.	<ul style="list-style-type: none">– u kontaktu s vrlo jednostavnim autentičnim sadržajima na stranome jeziku pokazuje interes i zanimanje– pozitivno reagira na sadržaje povezane s blagdanima i običajima te rado sudjeluje u aktivnostima na njemačkome jeziku	<ul style="list-style-type: none">– iskazuje interes za neke od kulturnih sadržaja njemačkoga govornog područja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema „Ljudi oko mene“ pogodna za usvajanje ishoda poput uočavanja pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj i drugim kulturama, a bavljenje sadržajima u okviru teme „Moja svakodnevnica“ potiče u učenika razvoj znatiželje i otvorenosti prema drugima i drukčijima. Iako sva tematska područja omogućuju kontrastivni pristup kulturološkim sadržajima, tema „Moj svijet“ može biti pogodna za upoznavanje osnovnih elemenata kultura povezanih s njemačkim jezikom te za usporedbu s vlastitim iskustvom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena te aktivno suočavanje s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ C.1.1. Učenik uočava neke od vrlo jednostavnih strategija učenja.	<ul style="list-style-type: none">– usmjerava pažnju na nalog– slijedi upute pri rješavanju zadanih zadataka– sastavlja portfolio za praćenje vlastitoga napretka koristeći se materijalima koje su pripremili učitelji– izražava motivaciju za učenje njemačkoga jezika znakovima/ crtežima– prepoznaje neke leksičke srodnike (kognate)	– djelomično uočava neke od vrlo jednostavnih strategija učenja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ A.2.1. Učenik pokazuje razumijevanje jednostavnih riječi i jednostavnih, kratkih rečenica pri slušanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje izgovorene riječi te jednostavne, kratke rečenice s vizualnim podražajem (slika, crtež, konkretni predmeti, gesta i mimika učitelja) – verbalno i/ili neverbalno reagira na usmene upute praćene vizualnim podražajem ili bez njega – daje kratke odgovore na postavljena pitanja 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje djelomično razumijevanje jednostavnih riječi i jednostavnih, kratkih rečenica
<p>PP OŠ NJ A.2.2. Učenik govori jednostavne riječi i jednostavne, kratke rečenice oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja jednostavne riječi i jednostavne i kratke rečenice prema zvučnom predlošku – izgovara jednostavne riječi i jednostavne i kratke rečenice, a u brojalicama i pjesmicama pojedine riječi – imenuje osobe i predmete prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – govori neke od jednostavnih riječi te neke od jednostavnih, kratkih rečenica oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela
<p>PP OŠ NJ A.2.3. Učenik sudjeluje u jednostavnom i kratkom dijalogu oponašajući govorni model.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u razgovoru sudjeluje ponavljajući jednostavne uvježbane riječi i jednostavne, kratke rečenice – u odgovarajućim situacijama koristi se pozdravima, čestita blagdanima i rođendanima prema ponuđenom obrascu – daje kratke odgovore na postavljena pitanja 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično sudjeluje u jednostavnome i kratkom dijalogu oponašajući govorni model
<p>PP OŠ NJ A.2.4. Učenik povezuje grafijski prikaz jednostavnih riječi s odgovarajućim slikovnim prikazom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje jednostavne, kratke, dobro uvježbane riječi, primjerice, leksičke srodnike (kognate) te ih povezuje s odgovarajućom slikom / odgovarajućim crtežom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno povezuje grafijski prikaz jednostavnih riječi s odgovarajućim slikovnim prikazom
<p>Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Preporučene teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ljudi oko mene: obitelj i prijatelji – Moj svijet: dom i škola – Moja svakodnevica: osnovne svakodnevne aktivnosti. <p>Preporučene jezične strukture: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji u prvom licu jednine, izricanje molbi, čestitanje, uporaba brojeva i boja, odgovaranje na jednostavna pitanja, izricanje negacije, postavljanje jednostavnih pitanja, govorenje o sebi.</p>		

Jezično-komunikacijske funkcije:

- pozdravljanje
- čestitanje
- imenovanje osoba, stvari.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: brojalice, pjesmice (tradicionalne i suvremene), slikopriče, slikovnice, vrlo jednostavne rečenice popraćene slikama, vrlo jednostavni tekstovi koji se sastoje od nekoliko kratkih rečenica popraćeni slikama, vrlo jednostavni dijaloški i opisni tekstovi, prilagođena poznata bajka.

Neke preporučene aktivnosti: bojenje, gestikulacija, pokazivanje i opisivanje predmeta i slika, ponavljanje riječi i izraza, izvođenje zadanih radnji i vrlo jednostavnih uputa, izrezivanje, lijepljenje, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, najjednostavniji projektni zadatci (plakati, lutkarske predstave).

Leksički se sadržaji izabiru primjereno razvoju i dobi učenika vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se vodi potrebama, interesima i mogućnostima učenika.

Jezik se u drugome razredu osnovne škole uči oponašanjem, igranjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca, odnosno modela rečenica naučenih napamet. Jezične strukture ne tumače se niti se u učenju i poučavanju rabi metajezik, nego se uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Na receptivnoj se razini učenici izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ B.2.1. Učenik prepoznaje jednostavne, osnovne informacije o kulturama povezanim s njemačkim jezikom	<ul style="list-style-type: none">– imenuje jednu zemlju njemačkoga govornog područja– prepoznaje neke od brendova (robne marke, marke automobila i sl.) te zemlje– prepoznaje priču/bajku iz dječje književnosti na njemačkome jeziku prikazanu na pojednostavljen način, vrlo jednostavnim riječima i vrlo kratkim i jednostavnim rečenicama popraćenim slikama ili u obliku stripa– prepoznaje neke primjere jednostavnih i kratkih tradicionalnih i suvremenih dječjih pjesmica/brojalice na njemačkome jeziku te pozitivno reagira na njih verbalno (ponavljajući pojedine riječi) ili neverbalno (gesta, mimika)– prepoznaje najosnovnije običaje, proslave	<ul style="list-style-type: none">– djelomično prepoznaje jednostavne, osnovne informacije o kulturama povezanim s njemačkim jezikom

<p>PP OŠ NJ B.2.2. Učenik oponaša osnovne obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u simuliranim/autentičnim situacijama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u odgovarajućem kontekstu koristi se uljudnim obrascima ponašanja oponašajući model – oponašajući model koristi se pozdravima sukladno dobu dana – oslovljava učitelja s <i>Frau/Herr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično oponaša osnovne obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u simuliranim/autentičnim situacijama
<p>PP OŠ NJ B.2.3. Učenik pokazuje znatiželju za kulture povezane s njemačkim jezikom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u kontaktu s vrlo jednostavnim autentičnim sadržajima na stranome jeziku pokazuje interes i zanimanje – pozitivno reagira na sadržaje povezane s blagdanima i običajima te rado sudjeluje u aktivnostima na njemačkome jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> – iskazuje interes za neke od kulturnih sadržaja njemačkoga govornog područja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema „Ljudi oko mene“ pogodna za usvajanje ishoda poput uočavanja pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj i drugim kulturama, a bavljenje sadržajima u okviru teme „Moja svakodnevnica“ potiče u učenika razvoj znatiželje i otvorenosti prema drugima i drukčijima. Iako sva tematska područja omogućuju kontrastivni pristup kulturološkim sadržajima, tema „Moj svijet“ može biti pogodna za upoznavanje osnovnih elemenata kultura povezanih s njemačkim jezikom te za usporedbu s vlastitim iskustvom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena te aktivno suočavanje s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ C.2.1. Učenik uočava vrlo jednostavne strategije učenja.	<ul style="list-style-type: none">– oponaša zvukove i intonaciju– traži pomoć radi lakšega razumijevanja izgovorene riječi ili kratke, jednostavne rečenice– koristi se leksičkim srođnicima (kognatima) kako bi razumio nepoznatu riječ– koristi se portfolijem za praćenje vlastitoga napretka– sudjeluje u suradničkom obliku učenja	– djelomično uočava vrlo jednostavne strategije učenja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ A.3.1. Učenik pokazuje razumijevanje jednostavnih riječi i jednostavnih rečenica pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje izgovorene riječi te jednostavne rečenice s vizualnim podražajem (slika, crtež, konkretni predmeti, gesta i mimika učitelja) – verbalno i/ili neverbalno reagira na usmene upute praćene vizualnim podražajem ili bez njega – daje kratke odgovore na jednostavna pitanja 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje nekih jednostavnih riječi i nekih jednostavnih rečenica pri slušanju i čitanju
<p>PP OŠ NJ A.3.2. Učenik govori jednostavne riječi i jednostavne rečenice oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja jednostavne riječi i jednostavne rečenice prema zvučnom predlošku – izgovara jednostavne riječi i jednostavne rečenice, a u brojalicama i pjesmicama pojedine riječi – imenuje osobe, predmete i radnje prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – govori neke od jednostavnih riječi te neke od jednostavnih rečenica oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela
<p>PP OŠ NJ A.3.3. Učenik sudjeluje u dijalogu koristeći se jednostavnim riječima i jednostavnim, kratkim rečenicama pomoću ponuđenih komunikacijskih obrazaca.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u razgovoru se služi osnovnim komunikacijskim obrascima razmjenjujući uvježbane riječi i rečenice – u odgovarajućim situacijama koristi se pozdravima, čestita blagdane i rodendan, predstavlja se i imenuje predmete i osobe – daje kratke odgovore na jednostavna pitanja 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično sudjeluje u dijalogu koristeći se jednostavnim riječima i jednostavnim, kratkim rečenicama pomoću ponuđenih komunikacijskih obrazaca
<p>PP OŠ NJ A.3.4. Učenik prepisuje grafijski prikaz jednostavnih riječi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje jednostavne, dobro uvježbane riječi te ih povezuje s odgovarajućom slikom / odgovarajućim crtežom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno prepisuje grafijski prikaz jednostavnih riječi s odgovarajućim slikovnim prikazom
<p>Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Preporučene teme: – Ljudi oko mene: obitelj i prijatelji – Moj svijet: dom i škola – Moja svakodnevica: osnovne svakodnevne aktivnosti. Preporučene jezične strukture: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji u prvom i trećem licu jednine, izricanje molbi, čestitanje, uporaba brojeva i boja, odgovaranje na jednostavna pitanja, izricanje negacije, postavljanje jednostavnih pitanja, govorenje o sebi i drugima, izricanje posvojenosti. Jezično-komunikacijske funkcije: – pozdravljanje – čestitanje – imenovanje osoba, stvari, aktivnosti.</p>		

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: brojalice, pjesmice (tradicionalne i suvremene), slikopriče, slikovnice, vrlo jednostavne rečenice popraćene slikama, vrlo jednostavni tekstovi od nekoliko kratkih rečenica popraćeni slikama, vrlo jednostavni dijaloški i opisni tekstovi, prilagođena poznata bajka.

Neke preporučene aktivnosti: bojenje, gestikulacija, slaganje slika odgovarajućim redoslijedom, pokazivanje i opisivanje predmeta i slika, ponavljanje riječi i izraza, izvođenje zadanih radnji i vrlo jednostavnih uputa, izrezivanje, lijepljenje, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, najjednostavniji projektni zadatci (plakati, lutkarske predstave i sl.).

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu se treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se vodi potrebama, interesima i mogućnostima učenika.

Jezik se u trećem razredu osnovne škole uči oponašanjem, igranjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca, odnosno modela rečenica naučenih napamet. Jezične strukture ne tumače se niti se u učenju i poučavanju rabi metajezik, nego se uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Na receptivnoj se razini učenici izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ B.3.1. Učenik prepoznaje osnovne informacije o kulturama povezanim s njemačkim jezikom.	<ul style="list-style-type: none">– imenuje jednu i/ili više zemalja njemačkoga govornog područja– prepoznaje neke od brendova (robne marke, marke automobila i sl.) te zemlje i/ili tih zemalja– prepoznaje priče/bajke iz dječje književnosti na njemačkome jeziku prikazanu na pojednostavljen način, jednostavnim riječima i kratkim i jednostavnim rečenicama popraćenim slikama ili u obliku stripa– prepoznaje neke primjere jednostavnih tradicionalnih i suvremenih dječjih pjesmica/brojalica na njemačkome jeziku te pozitivno reagira na njih verbalno (ponavljajući pojedine riječi) ili neverbalno (gesa, mimika)– prepoznaje osnovne običaje i proslave	<ul style="list-style-type: none">– djelomično prepoznaje osnovne informacije o kulturama povezanim s njemačkim jezikom

<p>PP OŠ NJ B.3.2.</p> <p>Učenik navodi osnovne obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u simuliranim/ autentičnim situacijama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u odgovarajućem kontekstu izdvaja uljudne obrasce ponašanja oponašajući model – razlikuje nepoželjne od poželjnih oblika neverbalne komunikacije u razrednome odjelu i školi – primjereno reagira u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama na njemačkom jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično navodi osnovne obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u simuliranim/ autentičnim situacijama
---	---	--

<p>PP OŠ NJ B.3.3.</p> <p>Učenik pokazuje otvorenost i znatiželju za kulture povezane s njemačkim jezikom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u kontaktu s autentičnim sadržajima (pjesmice, obilježavanje osnovnih blagdana) pokazuje zanimanje – pozitivno reagira na sadržaje povezane s blagdanima te rado sudjeluje u odgovarajućim aktivnostima na njemačkome jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> – iskazuje interes za dio kulturnih sadržaja njemačkoga govornog područja te uglavnom pozitivno reagira na poticaje na njemačkome jeziku
--	---	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema „Ljudi oko mene“ pogodna za usvajanje ishoda poput uočavanja pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj i drugim kulturama, a bavljenje sadržajima u okviru teme „Moja svakodnevica“ potiče u učenika razvoj znatiželje i otvorenosti prema drugima i drukčijima. Iako sva tematska područja omogućuju kontrastivni pristup kulturološkim sadržajima, tema „Moj svijet“ može biti pogodna za upoznavanje osnovnih elemenata kultura povezanih s njemačkim jezikom te za usporedbu s vlastitim iskustvom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena te aktivno suočavanje s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ C.3.1. Učenik prepoznaje neke od vrlo jednostavnih strategija učenja.	<ul style="list-style-type: none">– neverbalnim znakovima pokazuje nerazumijevanje– pomoću osjećajnika, crteža izražava svoje osjećaje vezane uz učenje njemačkoga jezika– izrađuje jednostavne slikovne kartice	<ul style="list-style-type: none">– djelomično prepoznaje neke od vrlo jednostavnih strategija učenja

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede. Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ A.4.1.</p> <p>Učenik razumije riječi i jednostavne, srednje duge rečenice pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje izgovorene riječi te srednje duge rečenice s vizualnim podražajem (slika, crtež, konkretni predmeti, gesta i mimika učitelja) – verbalno i/ili neverbalno reagira na usmene upute praćene vizualnim podražajem ili bez njega – daje odgovore na srednje duga pitanja 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije riječi i jednostavne, srednje duge rečenice pri slušanju i čitanju
<p>PP OŠ NJ A.4.2.</p> <p>Učenik naglas čita jednostavne i kratke riječi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – učenik naglas čita jednostavne i kratke riječi uz vizualnu potporu i/ili gestu i mimiku učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> – točno čita naglas neke jednostavne i kratke riječi
<p>PP OŠ NJ A.4.3.</p> <p>Učenik govori jednostavne riječi i kratke rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja jednostavne riječi i kratke rečenice prema zvučnom predlošku – izgovara jednostavne riječi i kratke rečenice, a u brojalicama i pjesmicama pojedine riječi i pojedine rečenice oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela – imenuje osobe, predmete, radnje i pojave prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – govori neke jednostavne riječi te neke kratke rečenice
<p>PP OŠ NJ A.4.4.</p> <p>Učenik sudjeluje u razgovoru s drugom osobom koristeći se jednostavnim riječima i jednostavnim, kratkim rečenicama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u razgovoru sudjeluje razmjenjujući uvježbane riječi i jednostavne, kratke rečenice – u odgovarajućim situacijama koristi se pozdravima, čestita blagdan i rodendan, predstavlja se i imenuje predmete, osobe i radnje – daje odgovore na jednostavna pitanja – predstavlja drugu osobu – daje jednostavne upute 	<ul style="list-style-type: none"> – u razgovoru se djelomično točno koristi odgovarajućim jednostavnim riječima i jednostavnim, kratkim rečenicama
<p>PP OŠ NJ A.4.5.</p> <p>Učenik prepisuje grafijski prikaz jednostavnih, vrlo kratkih rečenica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepisuje jednostavne i vrlo kratke, dobro uvježbane rečenice te ih povezuje s odgovarajućom slikom / odgovarajućim crtežom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno prepisuje grafijski prikaz jednostavnih, vrlo kratkih rečenica

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Ljudi oko mene: obitelj i prijatelji
- Moj svijet: dom i škola
- Moja svakodnevica: osnovne svakodnevne aktivnosti.

Preporučene jezične strukture: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji u prvom i trećem licu jednine, izricanje molbi, čestitanje, uporaba brojeva i boja, odgovaranje na jednostavna pitanja, izricanje negacije, postavljanje jednostavnih pitanja, govorenje o sebi i drugima, izricanje posvojnosti, opisivanje osoba, stvari, aktivnosti i pojava.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: brojalice, pjesmice (tradicionalne i suvremene), slikopriče, slikovnice, vrlo jednostavne rečenice popraćene slikama, vrlo jednostavni tekstovi od nekoliko kratkih rečenica popraćeni slikama, vrlo jednostavni dijaloški i opisni tekstovi, prilagođena poznata bajka.

Neke preporučene aktivnosti: bojenje, gestikulacija, slaganje slika odgovarajućim redoslijedom, pokazivanje i opisivanje predmeta i slika, ponavljanje riječi i izraza, izvođenje zadanih radnji i vrlo jednostavnih uputa, izrezivanje, lijepljenje, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, najjednostavniji projektni zadatci (plakati, lutkarske predstave).

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se vodi potrebama, interesima i mogućnostima učenika.

Jezik se u četvrtome razredu osnovne škole uči oponašanjem, igranjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca, odnosno modela rečenica naučenih napamet. Jezične strukture ne tumače se niti se u učenju i poučavanju rabi metajezik, nego se uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Na receptivnoj se razini učenici izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ B.4.1. Učenik prepoznaje jednostavna obilježja kulture više zemalja njemačkoga govornog područja.	<ul style="list-style-type: none">– imenuje nekoliko zemalja njemačkoga govornog područja– prepoznaje neke od robnih marki (proizvodi, marke automobila i sl.) te zemlje– sluša i izvodi tradicionalne te suvremene dječje pjesmice	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje jednostavna obilježja kulture nekih zemalja njemačkoga govornog područja
PP OŠ NJ B.4.2. Učenik se koristi osnovnim obrascima uljudnoga ophođenja prema drugima u simuliranim/autentičnim situacijama.	<ul style="list-style-type: none">– u odgovarajućem kontekstu koristi se uljudnim obrascima ponašanja oponašajući model– sudjeluje u najjednostavnijim komunikacijskim situacijama na njemačkome jeziku	<ul style="list-style-type: none">– djelomično oponaša osnovne obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u simuliranim/autentičnim situacijama

PP OŠ NJ B.4.3. Učenik pokazuje interes za kulture povezane s njemačkim jezikom.	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje zanimanje za svakodnevicu vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja – pozitivno reagira na sadržaje koji opisuju specifičnosti kulture zemalja njemačkoga govornog područja 	– djelomično pokazuje interes za kulture povezane s njemačkim jezikom
---	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema „Ljudi oko mene” pogodna za usvajanje ishoda poput uočavanja pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj i drugim kulturama, a bavljenje sadržajima u okviru teme „Moja svakodnevica” potiče u učenika razvoj znatiželje i otvorenosti prema drugima i drukčijima. Iako sva tematska područja omogućuju kontrastivni pristup kulturološkim sadržajima, tema „Moj svijet” može biti pogodna za upoznavanje osnovnih elemenata kultura povezanih s njemačkim jezikom te za usporedbu s vlastitim iskustvom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena te aktivno suočavanje s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ C.4.1. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije učenja.	<ul style="list-style-type: none"> – neverbalnim i/ili verbalnim znakovima pokazuje nerazumijevanje i traži pomoć – slijedi jednostavne upute pri rješavanju jednostavnih zadataka – prepoznaje prednosti suradničkoga učenja / učenja u paru – izrađuje slikovne kartice i kartice s riječima 	– djelomično prepoznaje vrlo jednostavne strategije učenja
PP OŠ NJ C.4.2. Učenik uočava neke od izvora informacija.	– uočava razliku između radnih materijala (tiskanih, audiosadržaja i multimediju)	– djelomično uočava neke od izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred. Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ A.5.1.</p> <p>Učenik razumije vrlo kratke tekstove koji se sastoje od vrlo kratkih i vrlo jednostavnih rečenica pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno razumije vrlo kratke tekstove koji se sastoje od konkretnih, vrlo kratkih i vrlo jednostavnih, dobro poznatih, uvježbanih i prilagođenih rečenica povezanih s neposrednim okruženjem i svakodnevicom te popraćenih vizualnim sadržajima, gestom i/ili mimikom sugovornika – uočava osnovnu poruku u vrlo jednostavnim i kratkim, dobro poznatim, uvježbanim i prilagođenim tekstovima i pomoću geste i/ili mimike sugovornika prepoznaje njegove osnovne namjere – razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan i prilagođen tekst izgovoren sporim tempom, jasno i razgovijetno 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo kratke tekstove koji se sastoje od vrlo kratkih i vrlo jednostavnih rečenica pri slušanju i čitanju
<p>PP OŠ NJ A.5.2.</p> <p>Učenik naglas čita vrlo kratke, vrlo jednostavne rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – naglas čita vrlo kratke i vrlo jednostavne i dobro uvježbane rečenice – u dobro poznatim rečenicama prepoznaje i oponaša pravilan izgovor i intonaciju njemačkoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno naglas čita vrlo kratke, vrlo jednostavne rečenice
<p>PP OŠ NJ A.5.3.</p> <p>Učenik govori jednostavne proširene rečenice oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori dobro poznate i dobro uvježbane jednostavne proširene rečenice – upotrebljava naučene osnovne komunikacijske obrasce radi razmjene informacija – imenuje dobro poznate osobe iz svoje okoline, predmete, radnje i pojave – upotrebljava dobro uvježbana, vrlo jednostavna jezična sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori jednostavne proširene rečenice oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela

PP OŠ NJ A.5.4. Učenik sudjeluje u razgovoru s drugom osobom koristeći se jednostavnim rečenicama.	<ul style="list-style-type: none"> – u usmenoj interakciji upotrebljava dobro uvježbane i dobro poznate komunikacijske obrasce – kratko odgovara na jednostavna, kratka pitanja te postavlja vrlo jednostavna, vrlo kratka pitanja oponašajući govorni model – sudjeluje u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim dijalozima 	– u razgovoru s drugom osobom djelomično se točno koristi jednostavnim rečenicama
PP OŠ NJ A.5.5. Učenik piše vrlo jednostavne, vrlo kratke rečenice.	<ul style="list-style-type: none"> – piše poznate, dobro uvježbane, učestale, vrlo jednostavne, vrlo kratke rečenice pomoću vizualnoga i slušnog poticaja – povezuje pisani oblik riječi i rečenica s njihovim zvučnim zapisom i/ili vizualnom slikom 	– djelomično točno piše vrlo jednostavne, vrlo kratke rečenice

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Ljudi oko mene: obitelj (članovi uže obitelji), prijatelji i vršnjaci
- Moj svijet: stanovanje (osnovne prostorije u domu), škola (osnovni školski pribor, školski predmeti), priroda (godišnja doba), promet (osnovna prijevozna sredstva), prehrana (osnovne prehrabene namirnice), zdravlje (glavni dijelovi tijela), životinje (s kojima se učenik učestalo susreće).
- Moja svakodnevica: osnovne svakodnevne aktivnosti, blagdani (Božić, Uskrs) i posebne prigode (rodendan).

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u jednini (*Ich schreibe.*), preterit glagola *sein* i *haben* u prvom i trećem licu jednine, opisivanje osoba, stvari, radnji i jednostavnih aktivnosti, predstavljanje sebe i drugih (*Ich heiße...*), izricanje molbi (*Komm!*), postavljanje kratkih pitanja, primjerice, s ciljem upoznavanja druge osobe (*Wo wohnst du?*) i uspostavljanja komunikacije s drugom osobom (*Was machst du?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Das ist meine Mutter.*) i naklonosti/preferencija (*Ich mag...*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba brojeva do dvadeset, izricanje vremena i mjesta.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: pjesmice (tradicionalne i suvremene), slikopriče, slikovnice, strip, čestitka, vrlo kratki tekstovi popraćeni slikama i obrascima s osobnim podatcima, razglednica.

Neke preporučene aktivnosti: bojenje, gestikulacija, slaganje slika ili dijelova kraćih rečenica odgovarajućim redosljedom, pokazivanje predmeta i slika, ponavljanje riječi i izraza, izrezivanje, lijepljenje, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, gluma, razne igre, ples, jednostavni projektni zadatci (izrada čestitke, plakata, lutkarska predstava) i dr.

Leksički se sadržaji izabiru primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj u obzir uzima potrebe, interese i mogućnosti učenika.

Jezične strukture uvode se u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, ali i pomoću konkretnih primjera iz okoline (učenje na temelju konkretnih materijala: pravo voće, povrće, školski pribor...).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ B.5.1. Učenik opisuje jednostavna obilježja kulture više zemalja njemačkoga govornog područja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – navodi osnovne informacije o zemljama njemačkoga govornog područja – prepoznaje zastavu jedne od zemalja njemačkoga govornog područja – prepoznaje nazive najpoznatijih njemačkih robnih marki (trgovina, marki automobila) i povezuje ih iskustveno na temelju svakodnevnoga života – povezuje kratke rečenice iz bajki i priča pomoću slika s istima na hrvatskome jeziku – sluša i izvodi tradicionalne i suvremene dječje pjesmice na njemačkome jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično opisuje jednostavna obilježja kulture više zemalja njemačkoga govornog područja
<p>PP OŠ NJ B.5.2. Učenik uočava vrlo jednostavne i često korištene primjere pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj kulturi i drugim kulturama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – na konkretnim primjerima vrlo jednostavne komunikacije na njemačkome jeziku izdvaja pozitivne načine ophođenja – prepoznaje primjerene oblike oslovljavanja u komunikaciji na njemačkome i hrvatskom jeziku – primjereno reagira u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama na njemačkome jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> – uočava neke od vrlo jednostavnih i često korištenih primjera pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj kulturi i drugim kulturama
<p>PP OŠ NJ B.5.3. Učenik reagira otvoreno i sa znatiželjom na strane sadržaje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja pitanja o jednostavnim primjerima autentičnih sadržaja koje ne razumije – iskazuje želju za daljnjim učenjem o životu vršnjaka u tim zemljama. – na vrlo jednostavan način opisuje potrebu prihvaćanja različitosti 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično otvoreno i sa znatiželjom reagira na strane sadržaje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema „Ljudi oko mene“ pogodna za usvajanje ishoda poput uočavanja pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj i drugim kulturama, a bavljenje sadržajima u okviru teme „Moja svakodnevica“ potiče u učenika razvoj znatiželje i otvorenosti prema drugima i drukčijima. Iako sva tematska područja omogućuju kontrastivni pristup kulturološkim sadržajima, tema „Moj svijet“ može biti pogodna za upoznavanje osnovnih elemenata kultura povezanih s njemačkim jezikom te za usporedbu s vlastitim iskustvom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena te aktivno suočavanje s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ C.5.1. Bira neke od vrlo jednostavnih strategija učenja i uporabe jezika.	<ul style="list-style-type: none">– uvažava pravila rada– sudjeluje u suradničkom obliku učenja– izražava svoje mišljenje i stav– izrađuje slikovni rječnik sa slikovnim karticama, karticama s riječima / vrlo kratkim i jednostavnim rečenicama	– povremeno bira neke od vrlo jednostavnih strategija učenja i uporabe jezika
PP OŠ NJ C. 5.2. Uočava različite izvore informacija.	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje vrste radnih materijala– prepoznaje da popis riječi, kartice i jednostavni slikovni rječnik služe za objašnjenje novih i nepoznatih pojmova	– uočava neke od izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unapređuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred. Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

Osnovna škola Njemački jezik 6. razred – 35 nastavnih sati godišnje

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ A.6.1. Učenik razumije vrlo kratke tekstove koji se sastoje od kratkih i jednostavnih rečenica pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno razumije vrlo kratke tekstove koji se sastoje od konkretnih, kratkih i jednostavnih, dobro poznatih, uvježbanih i prilagođenih rečenica povezanih s neposrednim okruženjem i svakodnevicom te popraćenih vizualnim sadržajima, gestom i/ili mimikom sugovornika – uočava osnovnu poruku u vrlo jednostavnim i kratkim, dobro poznatim, uvježbanim i prilagođenim tekstovima i uz pomoć geste i/ili mimike sugovornika prepoznaje njegove osnovne namjere 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo kratke tekstove koji se sastoje od kratkih i jednostavnih rečenica pri slušanju i čitanju
<p>PP OŠ NJ A.6.2. Učenik čita srednje duge rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita pojedinačne, poznate riječi i srednje duge, jednostavne i dobro uvježbane rečenice – u dobro poznatim, uvježbanim riječima i rečenicama prepoznaje i oponaša pravilan izgovor i intonaciju njemačkoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita srednje duge rečenice
<p>PP OŠ NJ A.6.3. Učenik govori vrlo kratke, vrlo jednostavne tekstove po uzoru na govorni model.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori vrlo kratke, vrlo jednostavne, dobro poznate i dobro uvježbane tekstove – čita riječi koje se odnose na jednostavne, dobro poznate radnje, predmete i osobe iz svoje bliske okoline – u novim situacijama koristi se nekim od naučenih osnovnih komunikacijskih obrazaca i jezičnih sredstava 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratke, vrlo jednostavne tekstove po uzoru na govorni model
<p>PP OŠ NJ A.6.4. Učenik sudjeluje u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u usmenoj interakciji upotrebljava dobro uvježbane i dobro poznate komunikacijske obrasce – kratko odgovara na jednostavna, kratka pitanja te postavlja jednostavna, kratka pitanja – sudjeluje u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim dijalozima i igri uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično sudjeluje u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji

PP OŠ NJ A.6.5. Učenik piše kratke i jednostavne rečenice.	<ul style="list-style-type: none"> – piše poznate, dobro uvježbane, učestale riječi i kratke i jednostavne rečenice prema predlošku – povezuje pisani oblik riječi i rečenica s odgovarajućim zvučnim zapisom i/ili vizualnom slikom 	– djelomično točno piše kratke i jednostavne rečenice
---	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Ljudi oko mene: obitelj (članovi uže obitelji), prijatelji i vršnjaci
- Moj svijet: stanovanje (osnovne prostorije u domu), škola (osnovni školski pribor, školski predmeti), priroda (godišnja doba), promet (osnovna prijevozna sredstva), prehrana (osnovne prehrambene namirnice), zdravlje (osnovni dijelovi tijela), životinje (s kojima se učenik učestalo susreće).
- Moja svakodnevica: osnovne svakodnevne aktivnosti, blagdani (Božić, Uskrs) i posebne prigode (rodendan).

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prezentu jednine (*Ich spiele Fußball.*), preterit glagola *sein* i *haben*, opisivanje osoba, stvari, radnji, jednostavnih aktivnosti i događaja, predstavljanje sebe i drugih (*Er heißt...*), izricanje molbi (*Nimm!*), postavljanje kratkih pitanja, primjerice s ciljem upoznavanja druge osobe (*Wo wohnst du?*) i uspostavljanja komunikacije s drugom osobom (*Was machst du?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Das ist deine Mutter.*) i znanja/vještina (*Ich kann schwimmen.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba desetica do sto, izricanje vremena i mjesta.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: slikopriče, slikovnice, strip, čestitka, vrlo jednostavni i kratki tekstovi praćeni slikama i obrascima s osobnim podacima, razglednica, kratka tekstualna poruka (SMS), kratko e-pismo.

Neke preporučene aktivnosti: bojenje, gestikulacija, slaganje slika ili dijelova rečenica odgovarajućim redoslijedom, pokazivanje predmeta i slika, ponavljanje riječi i izraza, izrezivanje, lijepljenje, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, gluma, razne igre, ples, jednostavni projektni zadatci (izrada čestitke, plakata, lutkarska predstava) i dr.

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu se treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj u obzir uzima potrebe, interese i mogućnosti učenika.

Jezične strukture uvode se u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, ali i pomoću konkretnih primjera iz okoline (učenje na temelju konkretnih materijala: pravo voće, povrće, školski pribor).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ B.6.1. Učenik prepoznaje neke sličnosti i razlike između vlastite kulture i kulture zemalja njemačkoga govornog područja.	<ul style="list-style-type: none">– uočava osnovne karakteristike zemalja njemačkoga govornog područja i njihovih običaja te ih uspoređuje s hrvatskima– uočava sličnosti i razlike u običajima i tradiciji te između svoje svakodnevice i one vršnjaka s njemačkoga govornog područja	<ul style="list-style-type: none">– djelomično prepoznaje neke sličnosti i razlike između vlastite kulture i kulture zemalja njemačkoga govornog područja
PP OŠ NJ B.6.2. Učenik uočava jednostavne primjere pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj kulturi i drugim kulturama.	<ul style="list-style-type: none">– na konkretnim primjerima jednostavne komunikacije na njemačkome jeziku primjećuje pozitivne načine ophođenja– prepoznaje načine pomoći osobama u konfliktnim situacijama	<ul style="list-style-type: none">– uočava neke od jednostavnih primjera pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj kulturi i drugim kulturama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema „Ljudi oko mene“ pogodna za usvajanje ishoda poput uočavanja pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj i drugim kulturama, a bavljenje sadržajima u okviru teme „Moja svakodnevnica“ potiče u učenika razvoj znatiželje i otvorenosti prema drugima i drukčijima. Iako sva tematska područja omogućuju kontrastivni pristup kulturološkim sadržajima, tema „Moj svijet“ može biti pogodna za upoznavanje osnovnih elemenata kultura povezanih s njemačkim jezikom te za usporedbu s vlastitim iskustvom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena te aktivno suočavanje s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ C.6.1. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije učenja i uporabe jezika.	<ul style="list-style-type: none">– traži pomoć drugih učenika pri rješavanju zadataka– pogreške promatra kao sastavni dio učenja– bilježi osobni napredak u učenju njemačkoga jezika	<ul style="list-style-type: none">– primjenjuje neke od vrlo jednostavnih strategija učenja i uporabe jezika
PP OŠ NJ C.6.2. Učenik prepoznaje neke od različitih izvora informacija.	<ul style="list-style-type: none">– služi se jednostavnim popisom obrađenih riječi, karticama i jednostavnim slikovnim rječnikom te u njima traži objašnjenje novih i nepoznatih riječi	<ul style="list-style-type: none">– djelomično prepoznaje neke od različitih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

Osnovna škola Njemački jezik 7. razred – 35 nastavnih sati godišnje

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ A.7.1. Učenik razumije kratke tekstove koji se sastoje od jednostavnih rečenica pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno razumije konkretne, kratke i jednostavne, autentične i prilagođene tekstove povezane s neposrednim okruženjem i popraćene vizualnim sadržajima pri čitanju – uočava osnovnu poruku u jednostavnim govorenim tekstovima i prepoznaje osnovne namjere sugovornika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije kratke tekstove koji se sastoje od jednostavnih rečenica pri slušanju i čitanju
<p>PP OŠ NJ A.7.2. Učenik čita vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove o poznatim temama i s poznatim jezičnim sredstvima -prepoznaje i oponaša pravilan izgovor, naglasak i intonaciju njemačkoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove
<p>PP OŠ NJ A.7.3. Učenik govori vrlo kratke tekstove koji se sastoje od kratkih i jednostavnih rečenica po uzoru na govorni model.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori vrlo kratke, jednostavne, dobro poznate i dobro uvježbane tekstove – opisuje svoje okruženje, jednostavne radnje i tijek događaja oblikujući vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove od nekoliko rečenica – upotrebljava vrlo jednostavna jezična sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratke tekstove koji se sastoje od kratkih i jednostavnih rečenica po uzoru na govorni model
<p>PP OŠ NJ A.7.4. Učenik sudjeluje u kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u usmenoj interakciji upotrebljava dobro uvježbane i dobro poznate komunikacijske obrasce, odgovara na jednostavna pitanja te postavlja jednostavna pitanja – sudjeluje u kratkim i jednostavnim dijalozima i igri uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično sudjeluje u kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji
<p>PP OŠ NJ A.7.5. Učenik piše srednje duge rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše poznate, dobro uvježbane, učestale riječi i srednje duge rečenice prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše riječi i srednje duge rečenice

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Ljudi oko mene – obitelj (članovi uže obitelji), prijatelji i vršnjaci
- Moj svijet: stanovanje (osnovne prostorije u domu), škola (osnovni školski pribor, školski predmeti), priroda (godišnja doba), promet (osnovna prijevozna sredstva), prehrana (osnovne prehrambene namirnice), zdravlje (osnovni dijelovi tijela), životinje (s kojima se učenik učestalo susreće).
- Moja svakodnevica: osnovne svakodnevne aktivnosti, blagdani (Božić, Uskrs) i posebne prigode (rođendan).

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prezentu (*Ich gehe zu Fuß.*), izricanje prošlih događaja (osnovni glagoli u perfektu), opisivanje osoba, stvari, radnji, aktivnosti i događaja predstavljanje sebe i drugih (*Ich bin froh.*), izricanje molbi (*Komm mit!*), postavljanje kratkih pitanja, primjerice, s ciljem upoznavanja druge osobe (*Was magst du?*) i uspostavljanja komunikacije s drugom osobom (*Wie geht es Ihnen?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Mein Heft ist klein.*) i htijenja (*Ich muss gehen.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba brojeva do sto, izricanje vremena i mjesta.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: slikopriče, slikovnice, strip, čestitka, jednostavni, kratki tekstovi popraćeni slikama i obrascima s osobnim podacima, razglednica, kratka tekstualna poruka (SMS), kratko e-pismo.

Neke preporučene aktivnosti: bojenje, gestikulacija, slaganje slika i/ili kraćih rečenica odgovarajućim redosljedom, pokazivanje predmeta i slika, ponavljanje riječi i izraza, izrezivanje, lijepljenje, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, gluma, razne igre, ples, jednostavni projektni zadatci (izrada čestitke, plakata, lutkarska predstava) i dr.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj u obzir uzima potrebe, interese i mogućnosti učenika.

Jezične strukture uvode se u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, ali i pomoću konkretnih primjera iz okoline (učenje na temelju konkretnih materijala: pravo voće, povrće, školski pribor).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ B.7.1.</p> <p>Učenik na temelju primjera opisuje sličnosti i razlike između vlastite kulture i kulture zemalja njemačkoga govornog područja.</p>	<ul style="list-style-type: none">– navodi tipične karakteristike zemalja njemačkoga govornog područja te ih uspoređuje s hrvatskima– imenuje neke aktivnosti iz svakodnevice djece i mladih u zemljama njemačkoga govornog područja i uspoređuje ih s onima u vlastitoj zemlji– prepoznaje tipična jela i pića zemalja njemačkoga govornog područja– čita prilagođenu bajku/priču na njemačkome jeziku, povezuje s istom na hrvatskome i prepričava sadržaj na hrvatskome jeziku– primjereno reagira na čestitke na njemačkome jeziku i samostalno oblikuje čestitku, pisano ili usmeno	<ul style="list-style-type: none">– na temelju primjera opisuje neke od sličnosti i razlika između vlastite kulture i kulture zemalja njemačkoga govornog područja
<p>PP OŠ NJ B.7.2.</p> <p>Učenik opisuje jednostavne primjere pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj kulturi i drugim kulturama.</p>	<ul style="list-style-type: none">– na konkretnim primjerima jednostavne komunikacije na njemačkome jeziku izdvaja pozitivne načine ophođenja– prepoznaje primjerene oblike oslovljavanja u komunikaciji na njemačkome i hrvatskom jeziku– primjereno reagira u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama na njemačkome jeziku– u kontaktu s vrlo jednostavnim autentičnim sadržajima na njemačkome jeziku pokazuje zanimanje i otvorenost– pozitivno reagira na sadržaje povezane s blagdanima i običajima te rado sudjeluje u odgovarajućim aktivnostima na njemačkome jeziku	<ul style="list-style-type: none">– opisuje neke od jednostavnih primjera pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj kulturi i drugim kulturama
<p>Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p>		
<p>Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema „Ljudi oko mene“ pogodna za usvajanje ishoda poput uočavanja pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj i drugim kulturama, a bavljenje sadržajima u okviru teme „Moja svakodnevnica“ potiče u učenika razvoj znatiželje i otvorenosti prema drugima i drukčijima.</p>		

Iako sva tematska područja omogućuju kontrastivni pristup kulturološkim sadržajima, tema „Moj svijet“ može biti pogodna za upoznavanje osnovnih elemenata kultura povezanih s njemačkim jezikom te za usporedbu s vlastitim iskustvom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena te aktivno suočavanje s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ C.7.1. Učenik primjenjuje neke od jednostavnih strategija učenja i uporabe jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje osobna dostignuća i iskustvo u učenju njemačkoga jezika pomoću osjećanika – uočava i primjenjuje korake koji ga vode do izvršenja zadatka – traži pomoć i objašnjenje kad ne razumije zadatak – uvažava pravila rada i izvršava zadatke u aktivnostima u skupini – bilježi osobni napredak u učenju njemačkoga jezika te osjeća i stavove prema učenju njemačkoga jezika 	– djelomično primjenjuje neke od jednostavnih strategija učenja i uporabe jezika
PP OŠ NJ C. 7.2. Učenik se služi nekim od izvora informacija.	<ul style="list-style-type: none"> – pomoću primjerenoga, jednostavnog videosadržaja dolazi do informacija – priprema vrlo kratku i vrlo jednostavnu prezentaciju 	– djelomično se služi nekim od izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

Osnovna škola Njemački jezik 8. razred – 35 nastavnih sati godišnje

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ A.8.1. Učenik razumije srednje duge tekstove pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno razumije srednje duge tekstove koji se sastoje od konkretnih jednostavnih, dobro poznatih, uvježbanih i prilagođenih rečenica povezanih s neposrednim okruženjem i svakodnevicom – uočava osnovnu poruku u dobro poznatim, uvježbanim tekstovima i prepoznaje osnovne namjere pri čitanju – prepoznaje ključne informacije te ih povezuje s osobnim iskustvom i znanjem 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije srednje duge tekstove pri slušanju i čitanju
<p>PP OŠ NJ A.8.2. Učenik čita jednostavne i kratke tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita dobro uvježbane jednostavne, kratke tekstove – prepoznaje i primjenjuje osnovna prozodijska obilježja njemačkoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita jednostavne i kratke tekstove
<p>PP OŠ NJ A.8.3. Učenik govori kratke tekstove koji se sastoje od jednostavnih rečenica po uzoru na govorni model.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove od nekoliko rečenica i izgovara ih oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela – upotrebljava naučene osnovne komunikacijske obrasce u novim situacijama – opisuje svoje okruženje, jednostavne radnje i tijek događaja oblikujući vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove od nekoliko rečenica – prepričava vrlo kratke obrađene tekstove pomoću predloška ili voden pitanjima – upotrebljava vrlo jednostavna jezična sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratke tekstove po uzoru na govorni model
<p>PP OŠ NJ A.8.4. Učenik sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u usmenoj interakciji upotrebljava dobro uvježbane i dobro poznate komunikacijske obrasce – odgovara na jednostavna pitanja te postavlja jednostavna pitanja – sudjeluje u jednostavnim dijalozima i igri uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji

PP OŠ NJ A.8.5. Učenik piše vrlo jednostavne i vrlo kratke tekstove.	– piše poznate, dobro uvježbane, vrlo jednostavne i vrlo kratke tekstove prema predlošku	– djelomično točno piše vrlo jednostavne i vrlo kratke tekstove
---	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Ljudi oko mene – obitelj (članovi uže obitelji), prijatelji i vršnjaci
- Moj svijet: stanovanje (osnovne prostorije u domu), škola (osnovni školski pribor, školski predmeti), priroda (godišnja doba), promet (osnovna prijevozna sredstva), prehrana (osnovne prehrabene namirnice), zdravlje (osnovni dijelovi tijela) životinje
- Moja svakodnevica: osnovne svakodnevne aktivnosti, blagdani (Božić, Uskrs) i posebne prigode (rodendan).

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prezentu, perfektu i futuru, opisivanje osoba, stvari, radnji, aktivnosti i događaja, predstavljanje sebe i drugih, izricanje molbi (*Spiel mit!*), postavljanje kratkih pitanja, primjerice, s ciljem upoznavanja druge osobe (*Wo wohnst du?*) i uspostavljanja komunikacije s drugom osobom (*Bist du morgen frei?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Deine Tasche gefällt mir.*) i želja (*Ich möchte Wasser trinken.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba rednih brojeva do pet, izricanje vremena i mjesta.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: slikopriče, slikovnice, strip, čestitka, jednostavni i kratki tekstovi popraćene slikama i obrascima s osobnim podacima, razglednica, kratka tekstualna poruka, kratko e-pismo.

Neke preporučene aktivnosti: bojenje, gestikulacija, slaganje slika ili dijelova kraćih rečenica odgovarajućim redoslijedom, pokazivanje predmeta i slika, ponavljanje riječi i izraza, izrezivanje, lijepljenje, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, gluma, razne igre, ples, jednostavni projektni zadatci (izrada čestitke, plakata, lutkarska predstava) i dr.

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu se treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj u obzir uzima potrebe, interese i mogućnosti učenika.

Jezične strukture uvode se u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, ali i pomoću konkretnih primjera iz okoline (učenje na temelju konkretnih materijala: pravo voće, povrće, školski pribor).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ NJ B.8.1.</p> <p>Učenik izdvaja sličnosti i razlike između vlastite kulture i kultura povezanih s njemačkim jezikom u aspektima svakodnevnoga života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – navodi i opisuje prirodne ljepote, znamenitosti i tipična jela i pića svoje zemlje i zemalja njemačkoga govornog područja – opisuje svoju svakodnevnicu i uspoređuje s onom svojih vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja – na temelju raznih multimodalnih izvora upoznaje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja – opisuje likove iz njemačkih priča, bajki i drugih kraćih narativnih formi te ih uspoređuje s likovima iz hrvatske dječje književnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – izdvaja sličnosti i razlike između vlastite kulture i kultura povezanih s njemačkim jezikom u aspektima svakodnevnoga života
<p>PP OŠ NJ B.8.2.</p> <p>Učenik primjenjuje pozitivne načine ophođenja prema osobama u vlastitoj kulturi i drugim kulturama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje poželjne oblike ponašanja u vlastitome razredu i u školi uvažavajući različitosti kultura – primjereno reagira u jednostavnim komunikacijskim situacijama na njemačkome jeziku – na temelju različitih konkretnih primjera međukulturnih susreta opisuje situaciju te prepoznaje moguće uzroke nesporazuma – opisuje načine pomoći osobama u konfliktnim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje neke od pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj kulturi i drugim kulturama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema „Ljudi oko mene“ pogodna za usvajanje ishoda poput uočavanja pozitivnih načina ophođenja prema osobama u vlastitoj i drugim kulturama, a bavljenje sadržajima u okviru teme „Moja svakodnevica“ potiče u učenika razvoj znatiželje i otvorenosti prema drugima i drukčijima. Iako sva tematska područja omogućuju kontrastivni pristup kulturološkim sadržajima, tema „Moj svijet“ može biti pogodna za upoznavanje osnovnih elemenata kultura povezanih s njemačkim jezikom te za usporedbu s vlastitim iskustvom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena te aktivno suočavanje s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ NJ C.8.1. Učenik primjenjuje jednostavne strategije učenja i uporabe jezika.	<ul style="list-style-type: none">– razvrstava jezične elemente prema sličnosti ili različitosti– izrađuje najjednostavnije mentalne mape– pokazuje samopouzdanje u uporabi jezika i prihvaća pogreške kao sastavni dio učenja	<ul style="list-style-type: none">– primjenjuje jednostavne strategije učenja i uporabe jezika
PP OŠ NJ C. 8.2. Učenik se služi različitim izvorima informacija.	<ul style="list-style-type: none">– pronalazi informacije u različitim izvorima, uključujući i elektroničke medije	<ul style="list-style-type: none">– djelomično se služi različitim izvorima informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja.

Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred. Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ (1) NJ A.1.1. Učenik razumije srednje duge i jednostavne tekstove pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno i selektivno razumije srednje duge i jednostavne prilagođene tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – globalno razumije kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – neverbalno pokazuje razumijevanje, primjerice, pokazivanjem odgovarajuće slike, izvođenjem određene radnje, crtanjem – uočava osnovnu poruku u srednje dugim i jednostavnim tekstovima – razumije sadržaje izgovorene polako, jasno i razgovijetno uz ponavljanja 	<ul style="list-style-type: none"> – u manjemu broju aktivnosti pokazuje razumijevanje srednje dugih i jednostavnih tekstova te djelomično izvršava zadatke
<p>PP SŠ (1) NJ A.1.2. Učenik proizvodi kratke i jednostavne govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane s općim temama – planira, oblikuje i govori vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – prema predlošku opisuje svoje okruženje, radnje i događaje – pri izgovoru oponaša izgovor i intonaciju govornoga modela – upotrebljava preporučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima – postavlja jednostavna pitanja u uvježbanim situacijama i odgovara na takva pitanja – razmjenjuje informacije u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim uvježbanim razgovorima karakterističnima za svoju struku – sudjeluje u uvježbanim dijalozima i igrama uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – proizvodi kratke i jednostavne govorne tekstove prema modelu – povremeno učinkovito sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji, pokušavajući upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva

PP SŠ (1) NJ A.1.3.

Učenik piše vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove.

- oblikuje vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove prema poznatome i uvježbanom predlošku
- dopunjava različite jednostavne obrasce (prenosi informacije) poznatim riječima
- primjenjuje pravila pisanja kratkih čestitki, razglednica i vrlo kratkih osobnih poruka pomoću predloška
- pravilno piše poznate i učestale riječi

- piše predviđene tekstne vrste prema modelu
- pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju uvježbanih iskaza pri čemu su prisutne pogreške koje često ometaju komunikaciju

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Način življenja (svakodnevne aktivnosti, obitelj, prijatelji, stanovanje, zdravlje)
- Obrazovanje/škola i rad /zanimanje
- Slobodno vrijeme i zabava
- Teme povezane sa strukom.

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prvom i trećem licu jednine i množine, opisivanje osoba, stvari, radnji, aktivnosti i događaja, predstavljanje sebe i drugih, izricanje molbi i davanje uputa (*Hilf mir!*, *Spiel mit!*), postavljanje kratkih pitanja da bi se uspostavila komunikacija (*Wo wohnst du?*, *Bist du morgen frei?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Deine Tasche gefällt mir.*) i želja (*Ich möchte Wasser trinken.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba rednih brojeva do pet, izricanje vremena i mjesta.

Jezič se prema PK uči oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca. Jezične strukture ne tumače se kao paradigme niti se koristi metajezičkom, nego se potrebne strukture uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno razvoju i jezičnoj vještini učenika.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini, sukladno potrebama i mogućnostima učenika. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: pjesme (tradicionalne i suvremene), strip, obrazac s osobnim podacima, razni oblici prilagođenih narativnih i ekspozitornih monoloških i dijaloških tekstova primjerenih dobi, iskustvu, jezičnom razvoju i struci učenika te primjerene duljine (primjerice, informativni tekstovi poput obavijesti, poruka, uputa, upozorenja, članaka, osobnih pisama, sažetaka, sastavaka, razgovora, izvješća, referata, kratkih literarnih tekstova, biografskih prikaza, reportaža, vijesti), vođeni/slobodni sastavak (na razini jezične produkcije pratiti ishode i razradu ishoda za djelatnosti govorenja i pisanja).

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima koji predočavaju stvarne komunikacijske situacije, snimanje kratkoga filma, izrada razrednoga bloga, e-korespondencija s partnerskim razredom, projektni zadatci (plakat, predstava dramatisacija, skeč), izrada umnih mapa, prezentacija, letka, brošure, prepričavanje slijeda nekoga događaja, pisanje novoga kraja priče ili dijela priče koji nedostaje.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se može ravnati prema potrebama, interesima i mogućnostima učenika te zahtjevima struke.

Jezične strukture poučavaju se integrirano, u odgovarajućim komunikacijskim situacijama, a ne kao izolirani jezični fenomen, prilagođeno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između njemačkoga i hrvatskog jezika te njemačkoga i drugih jezika koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj se razini učenici izlažu i širemu rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Napomena uz pomoć u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć učitelja (primjerice, postavljanjem potpitanja), kao i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz služenje udžbenikom i sl.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ (1) NJ B.1.1. Učenik prepoznaje i oponaša osnovne obrasce uljudnoga op- hođenja u simuliranim među- kulturnim susretima.	– primjereno reagira na čestitke i pozive na njemačkome jeziku i samostalno oblikuje čestitku ili pozivnicu, pisano ili usmeno – u raznim izvorima pronalazi informacije o zemljama njemačkoga govornog područja	– uz poticaj primjereno reagira na čestitke i pozive te pronalazi informacije o zemljama njemačkoga govornog područja
PP SŠ (1) NJ B.1.2. Učenik pokazuje zanimanje za učenje ciljnoga jezika.	– otvoreno i s interesom reagira na sadržaje na stranom jeziku – zanima se za svakodnevicu vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja u različitim aspektima te iskazuje želju za daljnjim učenjem o životu vršnjaka u tim zemljama	– u kontaktu s nerazumljivim sadržajima, ponašanjima i situacijama povezanim sa stranim kulturama uz poticaj iskazuje otvorenost i spremnost na upoznavanje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema *Način življenja* pogodna za usvajanje ishoda poput pronalaženja informacija o zemljama njemačkoga govornog područja, kao i za razvoj otvorenosti i znatiželje za strane i nerazumljive sadržaje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena i promišljanje o vlastitome referentnom okviru.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

Međukulturni susreti koji se tematiziraju u učenju i poučavanju trebaju biti bliski mogućim stvarnim situacijama te poticati učenika na stvaranje pretpostavki o mogućim nesporazumima, osvješćivanje osobnoga načina razmišljanja te osmišljavanje načina prevladavanja nesporazuma.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ (1) NJ C.1.1. Učenik uočava i koristi se naj- osnovnijim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– gleda i pažljivo sluša nastavnika, druge učenike i zvučno-vizualne zapise– ponavlja i uvježbava učestale riječi i izraze u skladu sa svojim mogućnostima– oponaša zvukove i intonaciju u skladu sa svojim mogućnostima– razvija pozitivne stavove i osjećaje prema učenju njemačkoga jezika– surađuje s drugima u paru ili skupini– uočava da su pogreške sastavni dio procesa učenja i prevladava strah od nerazumijevanja i pogrešaka– služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku* u skladu s dosegnutom razinom unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija	<ul style="list-style-type: none">– povremeno primjenjuje različite strategija učenja i uporabe jezika prilagođene zadatku– usvaja pozitivan stav i osjećaje prema učenju njemačkoga jezika
PP SŠ (1) NJ C.1.2. Učenik upotrebljava jednostavne informacije iz različitih izvora.	<ul style="list-style-type: none">– služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku– pronalazi jednostavne informacije u različitim izvorima– koristi se dostupnim nastavnim pomagalima radi učenja jezika	<ul style="list-style-type: none">– koristi se različitim izvorima informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare,

može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na one usvojene u osnovnoj školi u nekome drugom stranom jeziku. Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoregularnoga učenja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ (1) NJ A.2.1. Učenik razumije duge i jednostavne tekstove pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno i selektivno razumije duge i jednostavne prilagođene tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – globalno razumije kratke i jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – neverbalno pokazuje razumijevanje, primjerice, pokazivanjem odgovarajuće slike, izvođenjem određene radnje, crtanjem – uočava osnovnu poruku u kratkim i jednostavnim tekstovima – pronalazi ključne informacije u tekstu – razumije sadržaje izgovorene polako, jasno i razgovijetno uz ponavljanja 	<ul style="list-style-type: none"> – u manjemu broju aktivnosti pokazuje razumijevanje kratkih i jednostavnih tekstova te djelomično izvršava zadatke
<p>PP SŠ (1) NJ A.2.2. Učenik proizvodi kratke govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i govori kratke i jednostavne tekstove povezane s općim temama – oblikuje i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – prema predlošku opisuje svoje okruženje, radnje i događaje – prepričava kratke obrađene tekstove pomoću predloška ili vođen pitanjima – pri izgovoru oponaša izgovor i intonaciju govornoga modela – upotrebljava preporučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima – postavlja jednostavna pitanja u uvježbanim situacijama i odgovara na takva pitanja – razmjenjuje informacije u kratkim i vrlo jednostavnim uvježbanim razgovorima karakterističnima za svoju struku – sudjeluje u uvježbanim dijalozima i igrama uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – proizvodi kratke i vrlo jednostavne govorne tekstove prema modelu – povremeno pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza

PP SŠ (1) NJ A.2.3.

Učenik piše kratke i jednostavne tekstove.

- oblikuje kratke i jednostavne tekstove u skladu sa svojim mogućnostima prema poznatome i uvježbanom predlošku povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem
- oblikuje vrlo kratke i jednostavne tekstove u skladu sa svojim mogućnostima prema poznatome i uvježbanome predlošku povezane sa svojom strukom
- dopunjava različite jednostavne obrasce (prenosi informacije) poznatim riječima
- primjenjuje pravila pisanja kratkih čestitki, razglednica i vrlo kratkih osobnih poruka
- upotrebljava preporučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima
- pravilno piše poznate i učestale riječi

- piše predviđene tekstne vrste prema modelu
- povremeno pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Način življenja (svakodnevne aktivnosti, obitelj, prijatelji, stanovanje, zdravlje)
- Obrazovanje/škola i rad /zanimanje
- Slobodno vrijeme i zabava
- Teme povezane sa strukom.

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prvom i trećem licu jednine i množine, opisivanje osoba, stvari, radnji, aktivnosti i događaja, predstavljanje sebe i drugih, izricanje molbi i davanje uputa (*Hilf mir!*, *Spiel mit!*), postavljanje kratkih pitanja da bi se uspostavila komunikacija (*Wo wohnst du?*, *Bist du morgen frei?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Deine Tasche gefällt mir.*) i želja (*Ich möchte Wasser trinken.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba rednih brojeva do deset, izricanje vremena i mjesta.

Jezič se prema PK uči oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca. Jezične strukture ne tumače se kao paradigme niti se koristi metajezikom, nego se potrebne strukture uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno razvoju i jezičnoj vještini učenika.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini, sukladno potrebama i mogućnostima učenika. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U drugom se razredu jezična znanja i vještine stečene prethodnim učenjem usustavljaju, produbljuju i proširuju.

Preporučene vrste tekstova: pjesme (tradicionalne i suvremene), strip, obrazac s osobnim podacima, razni oblici prilagođenih narativnih i ekspozitornih monoloških i dijaloških tekstova primjerenih dobi, iskustvu, jezičnom razvoju i struci učenika te primjerene duljine (primjerice, informativni tekstovi poput obavijesti, poruka, uputa, upozorenja, članaka, osobnih pisama, sažetaka, sastavaka, razgovora, izvješća, referata, kratkih literarnih tekstova, biografskih prikaza, reportaža, vijesti), vođeni/slobodni sastavak (na razini jezične produkcije pratiti ishode i razradu ishoda za djelatnosti govorenja i pisanja).

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, jednostavni

dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima koji predočavaju stvarne komunikacijske situacije, snimanje kratkoga filma, izrada razrednoga bloga, e-korespondencija s partnerskim razredom, projektni zadatci (plakat, predstava, dramatizacija, skeč), izrada umnih mapa, prezentacija, letka, brošure, prepričavanje slijeda nekoga događaja, pisanje novoga kraja priče ili dijela priče koji nedostaje.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se može ravnati prema potrebama, interesima i mogućnostima učenika te zahtjevima struke.

Jezične strukture poučavaju se integrirano, u odgovarajućim komunikacijskim situacijama, a ne kao izolirani jezični fenomen, prilagođeno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između njemačkoga i hrvatskog jezika te njemačkoga i drugih jezika koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj se razini učenici izlažu i širemu rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Napomena uz pomoć u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć učitelja (primjerice, postavljanjem potpitanja), kao i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz sluzenje udžbenikom i sl.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

<p>PP SŠ (1) NJ B.2.1. Učenik prepoznaje i oponaša osnovne obrasce uljudnoga op- hođenja u simuliranim među- kulturnim susretima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uočava i opisuje pojedine karakteristike zemalja njemačkoga govornog područja i njihovih običaja – primjereno reagira na čestitke i pozive na njemačkome jeziku i samostalno oblikuje čestitku ili pozivnicu, pisano ili usmeno – u raznim izvorima pronalazi informacije o zemljama njemačkoga govornog područja 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje osnovne elemente kultura povezanih s njemačkim jezikom
<p>PP SŠ (1) NJ B.2.2. Učenik pokazuje zanimanje za učenje ciljnoga jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – otvoreno i s interesom reagira na sadržaje na stranom jeziku – zanima se za svakodnevicu vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja u različitim aspektima te iskazuje želju za daljnjim učenjem o životu vršnjaka u tim zemljama 	<ul style="list-style-type: none"> – u kontaktu s nerazumljivim sadržajima, ponašanjima i situacijama povezanim sa stranim kulturama uz poticaj iskazuje otvorenost i spremnost na upoznavanje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema *Način življenja* pogodna za usvajanje ishoda poput pronalaženja informacija o zemljama njemačkoga govornog područja, kao i za razvoj otvorenosti i znatiželje za strane i nerazumljive sadržaje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena i promišljanje o vlastitome referentnom okviru.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi se mogu objasniti na materinskome jeziku.

Međukulturni susreti koji se tematiziraju u učenju i poučavanju trebaju biti bliski mogućim stvarnim situacijama te poticati učenika na stvaranje pretpostavki o mogućim nesporazumima, osvješćivanje osobnoga načina razmišljanja te osmišljavanje načina prevladavanja nesporazuma.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ (1) NJ C.2.1. Učenik uočava i koristi se nekim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– gleda i pažljivo sluša nastavnika, druge učenike i zvučno-vizualne zapise– ponavlja i uvježbava učestale riječi i izraze u skladu sa svojim mogućnostima– oponaša zvukove i intonaciju– razvija pozitivne stavove i osjeća prema učenju njemačkoga jezika– surađuje s drugima u paru ili skupini– povezuje nove riječi s već poznatim sličnim riječima u materinskome jeziku– uočava da su pogreške sastavni dio procesa učenja i prevladava strah od nerazumijevanja i pogrešaka– služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku* u skladu s dosegnutom razinom unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija	<ul style="list-style-type: none">– povremeno primjenjuje različite strategije učenja i uporabe jezika prilagođene zadatku– usvaja pozitivan stav i osjeća prema učenju njemačkoga jezika
PP SŠ (1) NJ C.2.2. Učenik upotrebljava jednostavne informacije iz različitih izvora.	<ul style="list-style-type: none">– služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku, dvojezičnome rječniku ili elektroničkome rječniku– pronalazi i razvrstava jednostavne informacije u različitim izvorima– koristi se dostupnim nastavnim pomagalicama radi učenja jezika	<ul style="list-style-type: none">– koristi se različitim izvorima informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na one usvojene u osnovnoj školi u nekome drugom stranom jeziku. Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ (1) NJ A.3.1. Učenik razumije duge tekstove pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno i selektivno razumije duge prilagođene tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – globalno razumije srednje duge i jednostavne tekstove povezane s njegovu strukom – neverbalno pokazuje razumijevanje, primjerice, pokazivanjem odgovarajuće slike, izvođenjem određene radnje, crtanjem – pronalazi ključne informacije u tekstu te ih povezuje s osobnim iskustvom i znanjem – razumije sadržaje izgovorene polako, jasno i razgovijetno uz ponavljanja 	<ul style="list-style-type: none"> – u manjemu broju aktivnosti pokazuje razumijevanje kratkih i jednostavnih tekstova te djelomično izvršava zadatke
<p>PP SŠ (1) NJ A.3.2. Učenik proizvodi srednje duge i jednostavne govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i govori srednje duge i jednostavne tekstove povezane s općim temama – oblikuje i govori kratke i jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – prema predlošku opisuje svoje okruženje, radnje i događaje – prepričava kratke obrađene tekstove pomoću predloška ili vođen pitanjima – pri izgovoru oponaša izgovor i intonaciju govornoga modela – upotrebljava preporučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima – pokušava samostalno produktivno upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju kratkih novih, neuvježbanih iskaza – postavlja jednostavna pitanja u uvježbanim situacijama i odgovara na takva pitanja – razmjenjuje informacije u kratkim i jednostavnim uvježbanim razgovorima karakterističnima za svoju struku – sudjeluje u uvježbanim dijalozima i igrama uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – proizvodi kratke i vrlo jednostavne govorne tekstove prema modelu – povremeno sudjeluje u kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji i pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza

PP SŠ (1) NJ A.3.3. Učenik piše kratke i vrlo jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove prema poznatome i uvježbanom predlošku – primjenjuje pravila pisanja vrlo jednostavnih tekstnih vrsta karakterističnih za svoju struku – dopunjava različite jednostavne obrasce – primjenjuje pravila pisanja kratkih čestitki, razglednica i kratkih osobnih poruka – upotrebljava preporučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima – pokušava samostalno produktivno upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, kratkih, neuvježbanih iskaza – pravilno piše poznate i učestale riječi 	<ul style="list-style-type: none"> – piše predviđene tekstne vrste prema modelu – povremeno pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza
--	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Način življenja (svakodnevne aktivnosti, obitelj, prijatelji, stanovanje, zdravlje)
- Obrazovanje/škola i rad /zanimanje
- Slobodno vrijeme i zabava
- Teme povezane sa strukom.

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prvom i trećem licu jednine i množine, opisivanje osoba, stvari, radnji, aktivnosti i događaja, predstavljanje sebe i drugih, izricanje molbi i davanje uputa (*Hilf mir!*, *Spiel mit!*), postavljanje kratkih pitanja da bi se uspostavila komunikacija (*Wo wohnst du?*, *Bist du morgen frei?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Deine Tasche gefällt mir.*) i želja (*Ich möchte Wasser trinken.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba rednih brojeva do 20, izricanje vremena i mjesta.

Jezik se prema PK uči oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca. Jezične strukture ne tumače se kao paradigme niti se koristi metajezikom, nego se potrebne strukture uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno razvoju i jezičnoj vještini učenika.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini, sukladno potrebama i mogućnostima učenika. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: pjesme (tradicionalne i suvremene), strip, obrazac s osobnim podacima (primjerice, CV), razni oblici prilagođenih narativnih i ekspozitornih monoloških i dijaloških tekstova primjerenih dobi, iskustvu, jezičnom razvoju i struci učenika te primjerene duljine (primjerice, informativni tekstovi poput obavijesti, poruka, uputa, upozorenja, članaka, osobnih pisama, sažetaka, sastavaka, razgovora, izvještaja, referata, kratkih literarnih tekstova, biografskih prikaza, reportaža, vijesti), vođeni/slobodni sastavak (na razini jezične produkcije pratiti ishode i razradu ishoda za djelatnosti govorenja i pisanja).

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima koji predočavaju stvarne komunikacijske situacije, snimanje kratkoga filma, izrada razrednoga bloga, e-korespondencija s partnerskim razredom, projektni zadatci (plakat, predstava, dramati-zacija, skeč), izrada umnih mapa, prezentacija, letka, brošure, prepričavanje slijeda nekoga događaja, pisanje novoga kraja priče ili dijela priče koji nedostaje.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvoju i dobi učenika vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se može ravnati prema potrebama, interesima i mogućnostima učenika te zahtjevima struke.

Jezične strukture poučavaju se integrirano, u odgovarajućim komunikacijskim situacijama, a ne kao izolirani jezični fenomen, prilagođeno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između njemačkoga i hrvatskog jezika te njemačkoga i drugih jezika koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj se razini učenici izlažu i širemu rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Napomena *uz pomoć* u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć učitelja (primjerice, postavljanjem potpitanja), kao i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz služenje udžbenikom i sl.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ (1) NJ B.3.1. Učenik prepoznaje i oponaša osnovne obrasce uljudnoga op-hođenja u simuliranim među-kulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – uočava pojedine karakteristike zemalja njemačkoga govornog područja i njihovih običaja te ih uspoređuje s hrvatskim – u raznim izvorima pronalazi informacije neke aktivnosti iz svakodnevice mladih u zemljama njemačkoga govornog područja i pronalazi sličnosti i razlike sa svakodnevicom mladih u vlastitoj zemlji – primjereno reagira na čestitke i pozive na njemačkome jeziku i samostalno oblikuje čestitku ili pozivnicu, pisano ili usmeno – u raznim izvorima pronalazi informacije o zemljama njemačkoga govornog područja 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje osnovne elemente kultura povezanih s njemačkim jezikom te djelomično opisuje sličnosti i razlike između vlastite kulture i drugih kultura
PP SŠ (1) NJ B.3.2. Učenik pokazuje zanimanje za učenje ciljnoga jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – otvoreno i s interesom reagira na sadržaje na stranom jeziku – zanima se za svakodnevicu vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja u različitim aspektima te iskazuje želju za daljnjim učenjem o životu vršnjaka u tim zemljama 	<ul style="list-style-type: none"> – u kontaktu s nerazumljivim sadržajima, ponašanjima i situacijama povezanim sa stranim kulturama, uz poticaj iskazuje otvorenost i spremnost na upoznavanje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema *Način življenja* pogodna za usvajanje ishoda poput pronalaženja informacija o zemljama njemačkoga govornog područja, kao i za razvoj otvorenosti i znatiželje za strane i nerazumljive sadržaje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena i promišljanje o vlastitome referentnom okviru.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

Međukulturni susreti koji se tematiziraju u učenju i poučavanju trebaju biti bliski mogućim stvarnim situacijama te poticati učenika na stvaranje pretpostavki o mogućim nesporazumima, osvještavanje osobnoga načina razmišljanja te osmišljavanje načina prevladavanja nesporazuma.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ (1) NJ C.3.1.

Učenik uočava i koristi se najosnovnijim strategijama učenja jezika.

- gleda i pažljivo sluša nastavnika, druge učenike i zvučno-vizualne zapise
 - ponavlja i uvježbava učestale riječi i izraze u skladu sa svojim mogućnostima
 - oponaša zvukove i intonaciju
 - razvija pozitivne stavove i osjeća prema učenju njemačkoga jezika
 - surađuje s drugima u paru ili u skupini
 - otkriva logične veze među strukturama i pojmovima
 - povezuje nove riječi s već poznatim sličnim riječima u materinskome jeziku i drugim jezicima koje uči (germanizmi, internacionalizmi) i uočava mogućnosti pozitivnoga transfera
 - uočava da su pogreške sastavni dio procesa učenja i prevladava strah od nerazumijevanja i pogrešaka
 - služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku
 - *u skladu s dosegnutom razinom unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija
- povremeno primjenjuje različite strategije učenja i uporabe jezika prilagođene zadatku
 - usvaja pozitivan stav i osjeća prema učenju njemačkoga jezika
-

PP SŠ (1) NJ C.3.2.

Učenik upotrebljava jednostavne informacije iz različitih izvora.

- služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku, dvojezičnome rječniku ili elektroničkome rječniku
 - u skladu s potrebama traži i pronalazi različite izvore informacija
 - koristi se dostupnim nastavnim pomagalima radi učenja jezika
- uz poticaj se koristi različitim izvorima informacija
-

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na one usvojene u osnovnoj školi u nekome drugom stranom jeziku. Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ (2) NJ A.1.1</p> <p>Učenik razumije kratke i vrlo jednostavne tekstove pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno i selektivno razumije kratke i vrlo jednostavne prilagođene tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – globalno razumije vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – neverbalno pokazuje razumijevanje, primjerice, pokazivanjem odgovarajuće slike, izvođenjem određene radnje, crtanjem – uočava osnovnu poruku u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim tekstovima – razumije sadržaje izgovorene polako, jasno i razgovijetno uz ponavljanja 	<ul style="list-style-type: none"> – u manjemu broju aktivnosti pokazuje razumijevanje kratkih i vrlo jednostavnih tekstova te djelomično uspijeva izvršiti zadatke
<p>PP SŠ (2) NJ A.1.2.</p> <p>Učenik proizvodi vrlo kratke i vrlo jednostavne govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i govori vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane s općim temama – prema predlošku opisuje svoje okruženje, radnje i događaje – pri izgovoru oponaša izgovor i intonaciju govornoga modela – upotrebljava preporučena jezična sredstva u vrlo kratkim uvježbanim iskazima – oblikuje prema predlošku vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – pokušava postaviti jednostavna pitanja u uvježbanim situacijama i odgovara na takva pitanja – sudjeluje u uvježbanim dijalozima i igrama uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – proizvodi vrlo kratke i vrlo jednostavne govorne tekstove prema modelu – povremeno učinkovito sudjeluje u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji te pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju uvježbanih iskaza

PP SŠ (2) NJ A.1.3. Učenik piše vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove prema poznatome i uvježbanom predlošku – dopunjava različite jednostavne obrasce (prenosi informacije) poznatim riječima – primjenjuje pravila pisanja vrlo kratkih čestitki, razglednica i vrlo kratkih osobnih poruka pomoću predloška – pravilno piše poznate i učestale riječi 	<ul style="list-style-type: none"> – piše predviđene tekstne vrste prema modelu – pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju uvježbanih iskaza
---	--	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Način življenja (svakodnevne aktivnosti, obitelj, prijatelji, stanovanje, zdravlje)
- Obrazovanje / škola i rad /zanimanje
- Slobodno vrijeme i zabava
- Teme povezane sa strukom.

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prvom i trećem licu jednine i množine, opisivanje osoba, stvari, radnji, aktivnosti i događaja, predstavljanje sebe i drugih, izricanje molbi i davanje uputa (*Hilf mir!*, *Spiel mit!*), postavljanje kratkih pitanja da bi se uspostavila komunikacija (*Wo wohnst du?*, *Bist du morgen frei?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Deine Tasche gefällt mir.*) i želja (*Ich möchte Wasser trinken.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba rednih brojeva do pet, izricanje vremena i mjesta.

Jezik se prema PK uči oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca. Jezične strukture ne tumače se kao paradigme niti se koristi metajezikom, nego se potrebne strukture uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno razvoju i jezičnoj vještini učenika.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini, sukladno potrebama i mogućnostima učenika. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: pjesme (tradicionalne i suvremene), strip, obrazac s osobnim podacima razni oblici prilagođenih narativnih i ekspozitornih monoloških i dijaloških tekstova primjerenih dobi, iskustvu, jezičnom razvoju i struci učenika te primjerene duljine (primjerice, informativni tekstovi poput obavijesti, poruka, uputa, upozorenja, članaka, osobnih pisama, sažetaka, sastavaka, razgovora, izvještaja, referata, kratkih literarnih tekstova, biografskih prikaza, reportaža, vijesti), vođeni/slobodni sastavak (na razini jezične produkcije pratiti ishode i razradu ishoda za djelatnosti govorenja i pisanja).

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima koji predočavaju stvarne komunikacijske situacije, snimanje kratkoga filma, izrada razrednoga bloga, e-korespondencija s partnerskim razredom, projektni zadatci (plakat, predstava, dramatizacija, skeč), izrada umnih mapa, prezentacija, letka, brošure, prepričavanje slijeda nekoga događaja, pisanje novoga kraja priče ili dijela priče koji nedostaje.

Leksički sadržaji izabiru se primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu se vodi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se može ravnati prema potrebama, interesima i mogućnostima učenika te zahtjevima struke.

Jezične strukture poučavaju se integrirano, u odgovarajućim komunikacijskim situacijama, a ne kao izolirani jezični fenomen, prilagođeno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između njemačkoga i drugih jezika koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati na materinskom jeziku.

Na receptivnoj razini učenici se izlažu i širemu rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Napomena *uz pomoć* u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć učitelja (primjerice, postavljanjem potpitanja), kao i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz služenje udžbenikom i sl.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ (2) NJ B.1.1. Učenik prepoznaje i oponaša osnovne obrasce uljudnoga op- hođenja u simuliranim među- kulturnim susretima.	– primjereno reagira na čestitke i pozive na njemačkome jeziku i samostalno oblikuje čestitku ili pozivnicu, pisano ili usmeno – u raznim izvorima pronalazi informacije o zemljama njemačkoga govornog područja	– uz poticaj primjereno reagira na čestitke i pozive te pronalazi informacije o zemljama njemačkoga govornog područja
PP SŠ (2) NJ B.1.2. Učenik pokazuje zanimanje za učenje ciljnoga jezika.	– otvoreno i s interesom reagira na sadržaje na stranom jeziku – zanima se za svakodnevicu vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja u različitim aspektima te iskazuje želju za daljnjim učenjem o životu vršnjaka u tim zemljama	– u kontaktu s nerazumljivim sadržajima, ponašanjima i situacijama povezanim sa stranim kulturama, uz poticaj iskazuje otvorenost i spremnost na upoznavanje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema *Način življenja* pogodna za usvajanje ishoda poput pronalaženja informacija o zemljama njemačkoga govornog područja, kao i za razvoj otvorenosti i znatiželje za strane i nerazumljive sadržaje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena i promišljanje o vlastitome referentnom okviru.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi se mogu objasniti na materinskome jeziku

Međukulturalni susreti koji se tematiziraju u učenju i poučavanju trebaju biti bliski mogućim stvarnim situacijama te poticati učenika na stvaranje pretpostavki o mogućim nesporazumima, osvješćivanje osobnoga načina razmišljanja te osmišljavanje načina prevladavanja nesporazuma.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ (2) NJ C.1.1. Učenik uočava i koristi se naj- osnovnijim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– gleda i pažljivo sluša nastavnika, druge učenike i zvučno-vizualne zapise– ponavlja i uvježbava učestale riječi i izraze u skladu sa svojim mogućnostima– oponaša zvukove i intonaciju u skladu sa svojim mogućnostima– razvija pozitivne stavove i osjećaje prema učenju njemačkoga jezika– surađuje s drugima u paru ili skupini– uočava da su pogreške sastavni dio procesa učenja i prevladava strah od nerazumijevanja i pogrešaka– služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku *u skladu s dosegnutom razinom unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija	<ul style="list-style-type: none">– povremeno primjenjuje različite strategija učenja i uporabe jezika prilagođene zadatku– usvaja pozitivan stav i osjećaje prema učenju njemačkoga jezika
PP SŠ (2) NJ C.1.2. Učenik upotrebljava jednostavne informacije iz različitih izvora.	<ul style="list-style-type: none">– služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku– pronalazi jednostavne informacije u različitim izvorima– koristi se dostupnim nastavnim pomagalima radi učenja jezika	<ul style="list-style-type: none">– uz poticaj se koristi različitim izvorima informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

Strategije se ciklički ponavljaju i proširuju u odnosu na one usvojene u osnovnoj školi u nekome drugom stranom jeziku. Upoznavanjem učenika sa sve većim brojem različitih strategija, među kojima on bira i služi se onima koje su primjerene zadatku i osobnomu stilu učenja, stvaraju se temelji samoreguliranoga učenja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ (2) NJ A.2.1. Učenik razumije kratke i jednostavne tekstove pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno i selektivno razumije kratke i jednostavne prilagođene tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – globalno razumije kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – neverbalno pokazuje razumijevanje, primjerice, pokazivanjem odgovarajuće slike, izvođenjem određene radnje, crtanjem – uočava osnovnu poruku u kratkim i jednostavnim tekstovima – pronalazi ključne informacije u tekstu – razumije sadržaje izgovorene polako, jasno i razgovijetno uz ponavljanja 	<ul style="list-style-type: none"> – u manjemu broju aktivnosti pokazuje razumijevanje kratkih i jednostavnih tekstova te djelomično izvršava zadatke
<p>PP SŠ (2) NJ A.2.2. Učenik proizvodi kratke govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane s općim temama – oblikuje i govori vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – prema predlošku opisuje svoje okruženje, radnje i događaje – prepričava kratke obrađene tekstove pomoću predloška ili vođen pitanjima – pri izgovoru oponaša izgovor i intonaciju govornoga modela – upotrebljava preporučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima – postavlja jednostavna pitanja u uvježbanim situacijama i odgovara na takva pitanja – razmjenjuje informacije u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim uvježbanim razgovorima karakterističnima za svoju struku – sudjeluje u kratkim uvježbanim dijalozima i igrama uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – proizvodi kratke i vrlo jednostavne govorne tekstove prema modelu – povremeno pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza

PP SŠ (2) NJ A.2.3.

Učenik piše kratke i vrlo jednostavne tekstove.

- oblikuje kratke i vrlo jednostavne tekstove u skladu sa svojim mogućnostima prema poznatome i uvježbanom predlošku povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem
- oblikuje vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove u skladu sa svojim mogućnostima prema poznatome i uvježbanom predlošku povezane sa svojom strukom
- dopunjava različite jednostavne obrasce (prenosi informacije) poznatim riječima
- primjenjuje pravila pisanja kratkih čestitki, razglednica i vrlo kratkih osobnih poruka
- upotrebljava preporučena jezična sredstva u kratkim uvježbanim iskazima
- pravilno piše poznate i učestale riječi

- piše predviđene tekstne vrste prema modelu
- povremeno pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Način življenja (svakodnevnne aktivnosti, obitelj, prijatelji, stanovanje, zdravlje)
- Obrazovanje/škola i rad /zanimanje
- Slobodno vrijeme i zabava
- Teme povezane sa strukom.

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prvom i trećem licu jednine i množine, opisivanje osoba, stvari, radnji, aktivnosti i događaja, predstavljanje sebe i drugih, izricanje molbi i davanje uputa (*Hilf mir!*, *Spiel mit!*), postavljanje kratkih pitanja da bi se uspostavila komunikacija (*Wo wohnst du?*, *Bist du morgen frei?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Deine Tasche gefällt mir.*) i želja (*Ich möchte Wasser trinken.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba rednih brojeva do deset, izricanje vremena i mjesta.

Jezik se prema PK uči oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca. Jezične se strukture ne tumače kao paradigme niti se koristi metajezikom, nego se potrebne strukture uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno razvoju i jezičnoj vještini učenika.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini, sukladno potrebama i mogućnostima učenika. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U drugom razredu jezična znanja i vještine stečene prethodnim učenjem usustavljaju se, produbljuju i proširuju.

Preporučene vrste tekstova: pjesme (tradicionalne i suvremene), strip, obrazac s osobnim podacima razni oblici prilagođenih narativnih i ekspozitornih monoloških i dijaloških tekstova primjerenih dobi, iskustvu, jezičnom razvoju i struci učenika te primjerene duljine (primjerice, informativni tekstovi poput obavijesti, poruka, uputa, upozorenja, članaka, osobnih pisama, sažetaka, sastavaka, razgovora, izvještaja, referata, kratkih literarnih tekstova, biografskih prikaza, reportaža, vijesti), vođeni/slobodni sastavak (na razini jezične produkcije treba pratiti ishode i razradu ishoda za djelatnosti govorenja i pisanja).

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima koji predočavaju stvarne komunikacijske situacije, snimanje kratkoga filma, izrada

razrednoga bloga, e-korespondencija s partnerskim razredom, projektni zadatci (plakat, predstava, dramati-
zacija, skeč), izrada umnih mapa, prezentacija, letka, brošure, prepričavanje slijeda nekoga događaja, pisanje
novoga kraja priče ili dijela priče koji nedostaje.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvoju i dobi učenika pri čemu se vodi računa o korelaciji s drugim
nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se može ravnati prema potreba-
ma, interesima i mogućnostima učenika te zahtjevima struke.

Jezične se strukture poučavaju integrirano, u odgovarajućim komunikacijskim situacijama, a ne kao izolirani
jezični fenomen, prilagođeno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između njemačkoga i
hrvatskog jezika te njemačkoga i drugih jezika koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na
materinskome jeziku.

Na receptivnoj se razini učenici izlažu i širemu rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Napomena *uz pomoć* u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć učitelja (primjerice,
postavljanjem potpitanja), kao i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz sluzenje udžbenikom i sl.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ (2) NJ B.2.1.

Učenik prepoznaje i oponaša
osnovne obrasce uljudnoga op-
hoda u simuliranim među-
kulturnim susretima.

- uočava i opisuje pojedine
karakteristike zemalja
njemačkoga govornog područja
i njihovih običaja
- primjereno reagira na čestitke i
pozive na njemačkome jeziku i
samostalno oblikuje čestitku ili
pozivnicu, pisano ili usmeno
- u raznim izvorima pronalazi
informacije o zemljama
njemačkoga govornog područja

- uz poticaj opisuje osnovne
elemente kultura povezanih s
njemačkim jezikom

PP SŠ (2) NJ B.2.2.

Učenik pokazuje zanimanje za
učenje ciljnoga jezika.

- otvoreno i s interesom reagira
na sadržaje na stranom jeziku
- zanima se za svakodnevicu
vršnjaka u zemljama
njemačkoga govornog područja
u različitim aspektima te
iskazuje želju za daljnjim
učenjem o životu vršnjaka u
tim zemljama

- u kontaktu s nerazumljivim
sadržajima, ponašanjima i
situacijama povezanim sa
stranim kulturama, uz poticaj
iskazuje otvorenost i spremnost
na upoznavanje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomo-
ću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, pri-
mjerice, tema *Način življenja* pogodna za usvajanje ishoda poput pronalaženja informacija o zemljama nje-
mačkoga govornog područja, kao i za razvoj otvorenosti i znatiželje za strane i nerazumljive sadržaje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područji-
ma, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama,
uočavanje različitih kulturnih fenomena i promišljanje o vlastitome referentnom okviru.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržaji-
ma u vlastitoj kulturi, a prema potrebi se mogu objasniti na materinskome jeziku.

Međukulturni susreti koji se tematiziraju u učenju i poučavanju trebaju biti bliski mogućim stvarnim
situacijama te poticati učenika na stvaranje pretpostavki o mogućim nesporazumima, osvješćivanje
osobnoga načina razmišljanja te osmišljavanje načina prevladavanja nesporazuma.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ (2) NJ C.2.1. Učenik uočava i koristi se nekim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– gleda i pažljivo sluša nastavnika, druge učenike i zvučno-vizualne zapise– ponavlja i uvježbava učestale riječi i izraze u skladu sa svojim mogućnostima– oponaša zvukove i intonaciju– razvija pozitivne stavove i osjeća prema učenju njemačkoga jezika– surađuje s drugima u paru ili skupini– povezuje nove riječi s već poznatim sličnim riječima u materinskome jeziku– uočava da su pogreške sastavni dio procesa učenja i prevladava strah od nerazumijevanja i pogrešaka– služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku <p>* u skladu s dosegnutom razinom unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija</p>	<ul style="list-style-type: none">– povremeno primjenjuje različite strategija učenja i uporabe jezika prilagodene zadatku– usvaja pozitivan stav i osjeća prema učenju njemačkoga jezika
PP SŠ (2) NJ C.2.2. Učenik upotrebljava jednostavne informacije iz različitih izvora.	<ul style="list-style-type: none">– služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku, dvojezičnome rječniku ili elektroničkome rječniku– pronalazi i razvrstava jednostavne informacije u različitim izvorima– koristi se dostupnim nastavnim pomagalicama radi učenja jezika	<ul style="list-style-type: none">– uz poticaj koristi se različitim izvorima informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako da je model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ (2) NJ A.3.1. Učenik razumije srednje duge tekstove pri slušanju i čitanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno i selektivno razumije srednje duge prilagodene tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – globalno razumije srednje duge i jednostavne tekstove povezane s njegovom strukom – neverbalno pokazuje razumijevanje, primjerice, pokazivanjem odgovarajuće slike, izvođenjem određene radnje, crtanjem – pronalazi ključne informacije u tekstu te ih povezuje s osobnim iskustvom i znanjem – razumije sadržaje izgovorene polako, jasno i razgovijetno uz ponavljanja 	<ul style="list-style-type: none"> – u manjemu broju aktivnosti pokazuje razumijevanje srednje dugih tekstova te uz podršku izvršava zadatke
<p>PP SŠ (2) NJ A.3.2. Učenik proizvodi kratke i jednostavne govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i govori kratke i jednostavne tekstove povezane s općim temama – oblikuje i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svojom strukom – prema predlošku opisuje svoje okruženje, radnje i događaje – prepričava kratke obrađene tekstove pomoću predloška ili vođen pitanjima – pri izgovoru oponaša izgovor i intonaciju govornoga modela – upotrebljava preporučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima – pokušava produktivno upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju kratkih novih, neuvježbanih iskaza – postavlja jednostavna pitanja u uvježbanim situacijama i odgovara na takva pitanja – razmjenjuje informacije u kratkim i jednostavnim uvježbanim razgovorima karakterističnima za svoju struku – sudjeluje u uvježbanim dijalozima i igrama uloga 	<ul style="list-style-type: none"> – proizvodi kratke i jednostavne govorne tekstove prema modelu – povremeno učinkovito sudjeluje u kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji i pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza

PP SŠ (2) NJ A.3.3.

Učenik piše kratke i jednostavne tekstove.

- oblikuje kratke i jednostavne tekstove prema poznatome i uvježbanom predlošku
- primjenjuje pravila pisanja vrlo jednostavnih tekstnih vrsta karakterističnih za svoju struku
- dopunjava različite jednostavne obrasce
- primjenjuje pravila pisanja kratkih čestitki, razglednica i kratkih osobnih poruka
- upotrebljava preporučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima
- pokušava samostalno produktivno upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, kratkih, neuvježbanih iskaza
- pravilno piše poznate i učestale riječi

- piše predviđene tekstne vrste prema modelu
- povremeno pokušava upotrijebiti uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme:

- Način življenja (svakodnevne aktivnosti, obitelj, prijatelji, stanovanje, zdravlje)
- Obrazovanje / škola i rad /zanimanje
- Slobodno vrijeme i zabava
- Teme povezane sa strukom.

Preporučeni jezični sadržaji: izricanje osnovnih, svakodnevnih radnji i aktivnosti u prvom i trećem licu jednine i množine, opisivanje osoba, stvari, radnji, aktivnosti i događaja, predstavljanje sebe i drugih, izricanje molbi i davanje uputa (*Hilf mir!*, *Spiel mit!*), postavljanje kratkih pitanja da bi se uspostavila komunikacija (*Wo wohnst du?*, *Bist du morgen frei?*), odgovaranje na takva pitanja, izricanje posvojnosti (*Deine Tasche gefällt mir.*) i želja (*Ich möchte Wasser trinken.*), korištenje negacijom (*nein/nicht*), uporaba rednih brojeva do 20, izricanje vremena i mjesta.

Jezik se prema PK uči oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca. Jezične strukture ne tumače se kao paradigme niti se koristi metajezikom, nego se potrebne strukture uvode u što autentičnijemu komunikacijskom kontekstu, primjereno razvoju i jezičnoj vještini učenika.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema, jezičnih sredstava i funkcija u nastavnoj godini, sukladno potrebama i mogućnostima učenika. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj odlučuje koje sadržaje može prenijeti u sljedeći razred.

Preporuke za usvajanje za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene vrste tekstova: pjesme (tradicionalne i suvremene), strip, obrazac s osobnim podacima razni oblici prilagođenih narativnih i ekspozitornih monoloških i dijaloških tekstova primjerenih dobi, iskustvu, jezičnom razvoju i struci učenika te primjerene duljine (primjerice, informativni tekstovi poput obavijesti, poruka, uputa, upozorenja, članaka, osobnih pisama, sažetaka, sastavaka, razgovora, izvještaja, referata, kratkih literarnih tekstova, biografskih prikaza, reportaža, vijesti), vođeni/slobodni sastavak (na razini jezične produkcije treba pratiti ishode i razradu ishoda za djelatnosti govorenja i pisanja).

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, pjevanje, recitiranje, pantomima, gluma, razne igre, ples, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima koji predočavaju stvarne komunikacijske situacije, snimanje kratkoga filma, izrada razrednoga bloga, e-korespondencija s partnerskim razredom, projektni zadatci (plakat, predstava, dramatizacija, skeč), izrada umnih mapa, prezentacija, letka, brošure, prepričavanje slijeda nekoga događaja, pisanje novoga kraja priče ili dijela priče koji nedostaje.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvoju i dobi učenika vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema učitelj se može ravnati prema potrebama, interesima i mogućnostima učenika te zahtjevima struke.

Jezične strukture poučavaju se integrirano, u odgovarajućim komunikacijskim situacijama, a ne kao izolirani jezični fenomen, prilagođeno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između njemačkoga i hrvatskog jezika te njemačkoga i drugih jezika koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj razini učenici se izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Napomena uz pomoć u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć učitelja (primjerice, postavljanjem potpitanja), kao i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz upotrebu udžbenika i sl.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ (2) NJ B.3.1.

Učenik prepoznaje i oponaša osnovne obrasce uljudnoga op-hođenja u simuliranim međukulturnim susretima.

- uočava pojedine karakteristike zemalja njemačkoga govornog područja i njihovih običaja te ih uspoređuje s hrvatskim
- u raznim izvorima pronalazi informacije i neke aktivnosti iz svakodnevice mladih u zemljama njemačkoga govornog područja i pronalazi sličnosti i razlike sa svakodnevicom mladih u vlastitoj zemlji
- primjereno reagira na čestitke i pozive na njemačkome jeziku i samostalno oblikuje čestitku ili pozivnicu, pisano ili usmeno
- u raznim izvorima pronalazi informacije o zemljama njemačkoga govornog područja

– uz poticaj prepoznaje osnovne elemente kultura povezanih s njemačkim jezikom te opisuje sličnosti i razlike između vlastite kulture i drugih kultura

PP SŠ (2) NJ B.3.2.

Učenik pokazuje zanimanje za učenje ciljnoga jezika.

- otvoreno i s interesom reagira na sadržaje na stranome jeziku
- zanima se za svakodnevicu vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja u različitim aspektima te iskazuje želju za daljnjim učenjem o životu vršnjaka u tim zemljama

– u kontaktu s nerazumljivim sadržajima, ponašanjima i situacijama povezanim sa stranim kulturama, uz poticaj iskazuje otvorenost i spremnost na upoznavanje

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija. Tako je, primjerice, tema *Način življenja* pogodna za usvajanje ishoda poput pronalaženja informacija o zemljama njemačkoga govornog područja, kao i za razvoj otvorenosti i znatiželje za strane i nerazumljive sadržaje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishodi u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se u svim tematskim područjima, pritom aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućavati usvajanje spoznaja o drugim kulturama, uočavanje različitih kulturnih fenomena i promišljanje o vlastitome referentnom okviru.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi, a prema potrebi mogu se objasniti na materinskome jeziku.

Međukulturni susreti koji se tematiziraju u učenju i poučavanju trebaju biti bliski mogućim stvarnim situacijama te poticati učenika na stvaranje pretpostavki o mogućim nesporazumima, osvješćivanje osobnoga načina razmišljanja te osmišljavanje načina prevladavanja nesporazuma.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ (2) NJ C.3.1.

Učenik uočava i koristi se najosnovnijim strategijama učenja jezika.

- gleda i pažljivo sluša nastavnika, druge učenike i zvučno-vizualne zapise
- ponavlja i uvježbava učestale riječi i izraze u skladu sa svojim mogućnostima
- oponaša zvukove i intonaciju
- razvija pozitivne stavove i osjeća prema učenju njemačkoga jezika
- surađuje s drugima u paru ili skupini
- otkriva logične veze među strukturama i pojmovima
- povezuje nove riječi s već poznatim sličnim riječima u materinskome jeziku i drugim jezicima koje uči (germanizmi, internacionalizmi) i uočava mogućnosti pozitivnoga transfera
- uočava da su pogreške sastavni dio procesa učenja i prevladava strah od nerazumijevanja i pogrešaka
- služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku
- * u skladu s dosegnutom razinom unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija

- povremeno primjenjuje različite strategije učenja i uporabe jezika prilagođene zadatku
- usvaja pozitivan stav i osjeća prema učenju njemačkoga jezika

PP SŠ (2) NJ C.3.2.

Učenik upotrebljava jednostavne informacije iz različitih izvora.

- služi se udžbenikom i popisom riječi u udžbeniku, dvojezičnome rječniku ili elektroničkome rječniku
- u skladu s potrebama traži i pronalazi različite izvore informacija
- koristi se dostupnim nastavnim pomagalicama radi učenja jezika

- uz poticaj se koristi različitim izvorima informacija
-

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Strategije učenja i uporabe jezika ne poučavaju se zasebno, već integrirano, istim jezičnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj upoznaje učenike s različitim strategijama, ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov jezični i kognitivni razvoj te različite stilove učenja, pokazuje primjere uporabe strategija, potiče učenike da ih primjenjuju i tako daje model čijom primjenom učenici unaprjeđuju učinke učenja.

Uporaba strategija ima izrazito individualne karakteristike: što odgovara jednomu učeniku, ne mora nužno biti učinkovito drugomu. Strategije su promjenjive: mogu se usvajati nove, odbacivati stare, može ih se kombinirati na različite načine, a konačnu procjenu njihove učinkovitosti donosi svaki učenik za sebe, sukladno svojim potrebama, stilu učenja i stupnju jezičnoga i kognitivnog razvoja. Zbog toga ne postoji popis strategija koje bi trebao usvojiti svaki učenik, nego samo popis primjera učestalih strategija učenja i uporabe jezika.

E. Povezanost s drugim predmetima

Njemački je jezik sastavni dio jezično-komunikacijskoga područja u okviru kojega se razvijaju ključne kompetencije za stjecanje i prijenos znanja, vještina, sposobnosti, stavova i vrijednosti, stoga je usko povezan sa svim sastavnim dijelovima kurikula na svim razinama obrazovanja. Usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz svih triju domena predmetnoga kurikula Njemačkoga jezika omogućeno je razvijanje svih temeljnih kompetencija za cjeloživotno obrazovanje, a činjenica da je jezik istodobno i sadržaj i sredstvo učenja i poučavanja povezuje Njemački jezik sa svim odgojno-obrazovnim područjima, međupredmetnim temama i gotovo svim predmetima. Učenje stranoga jezika povezano je sa svim odgojno-obrazovnim područjima. U skladu s dobi učenika i njihovim napretkom i znanjima iz svih ostalih predmetnih područja, nastava stranih jezika nastoji ta predznanja integrirati na primjeren način i učenike poticati na povezivanje sadržaja iz drugih predmeta i stranoga jezika. Zbog prirode sadržaja učenja i poučavanja koji, između ostaloga, uključuju jezične sadržaje i kulturu življenja, ali i zbog primjene različitih metoda poučavanja i izvora znanja, povezanost se ostvaruje s jezično-komunikacijskim, društveno-humanističkim, umjetničkim, prirodoslovnim, tehničkim, informatičkim, matematičkim te tjelesnim i zdravstvenim područjem. Odgojno-obrazovni ishodi nastavnoga predmeta Njemački jezik izravno odražavaju očekivanja definirana kurikulumima pojedinih međupredmetnih tema (Učiti kako učiti, Osobni i društveni razvoj, Građanski odgoj i obrazovanje te Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije), a druge se međupredmetne teme realiziraju izborom sadržaja i tema u učenju i poučavanju nastavnoga predmeta. Učenika se potiče da se koristi svojim iskustvom povezanim s učenjem materinskog jezika te da razvija što veću samostalnost u učenju jezika. Takav pristup pogoduje razvoju višejezičnosti i povezivanju cjelokupnoga jezičnog obrazovanja, razvoju svjesnosti o jeziku, povezanosti jezika i kulture te svjesnosti o učenju jezika.

F. Učenje i poučavanje predmeta

Iskustva učenja i poučavanja

Usmjerenost na učenika osnovno je načelo suvremenoga učenja i poučavanja njemačkoga jezika, pri čemu se uvažavaju učenikov kognitivni, afektivni i jezični razvoj te njegove potrebe, interesi kao i neposredno životno okružje. Tijekom takva učenja i poučavanja prenose se nova znanja uvažavajući učenikova prethodna iskustva učenja. Učenje jezika jest dinamičan, aktivan proces koji učeniku pruža mogućnost za kreativno učenje te za raznoliku upotrebu jezika. Stoga učenje i poučavanje njemačkoga jezika treba stvarati prilike za konkretnu primjenu naučenoga. Takav pristup pridonosi razvoju i održavanju motivacije kao jednom od ključnih preduvjeta za uspjeh u učenju i poučavanju stranih jezika pa tako i njemačkoga jezika.

Cilj je učenja i poučavanja njemačkoga jezika razvijati u učenika komunikacijsku jezičnu kompetenciju proširenu elementima međukulturne kompetencije te ih pripremati za samostalno učenje kao temelj cjeloživotnoga učenja. Pritom se učenika prvenstveno potiče na sudjelovanje u interakciji na njemačkom jeziku. Funkcionalna uporaba jezika bitno je značajnija sastavnica učenja i poučavanja njemačkoga jezika nego gramatička ispravnost u izražavanju. Osvješćivanje jezika kao sustava spor je i dugotrajan proces koji je potrebno provoditi postupno i promišljeno strukturirajući usvajanje znanja i razvoj vještina u spiralnoj progresiji. Učenika treba ohrabrivati u prepoznavanju i primjeni strategija učenja koje se temelje na povezivanju s učenjem materinskoga jezika, a koje potiču njegovu samostalnost.

Učenje i poučavanje njemačkoga jezika treba uvažavati različite stilove učenja, obuhvaćati raznolike oblike poučavanja i rada te biti prilagođeno razvojnoj dobi i mogućnostima učenika. Težište je učenja jezika na slušnome razumijevanju i govornoj komunikaciji, a učenje i poučavanje temelji se na učenju svim osjetilima te na cjelovitome učenju.

Kako bi učenik bio uspješan u učenju, potrebno ga je poticati na stvaranje rutina u učenju s obzirom na vrijeme i prostor te mu pružiti podršku u planiranju učenja tako da organizira prioritete u učenju, poučiti ga ulančavanju znanja i vještina te njihovoj primjeni, poučiti ga različitim strategijama učenja te ga poticati na razmišljanje i evaluaciju vlastitoga procesa učenja. Pri odabiru primjerenoga oblika prilagodbe za pojedinoga učenika s teškoćama valja voditi računa o individualnim potrebama i obilježjima učenika s teškoćama. U postupku prilagođavanja moguće je prilagoditi nastavne sadržaje, ciljeve i ishode, kao i vrijeme usvajanja ili rada na zadatku, količinu pojmova, strategije i metode poučavanja i slično. Svaka prilagodba podrazumijeva primjerene didaktičko-metodičke postupke u radu koji obuhvaćaju odabir primjerenih strategija i postupaka prilagođavanja u poučavanju sukladno sposobnostima učenika: perceptivno, spoznajno, govorno i prilagođavanje zahtjeva. Određivanjem učenikova preferiranoga stila učenja i njegovim utjecajem na odabir poticaja i aktivnosti, postiže se veća učinkovitost procesa učenja i poučavanja.

Učenjem stranih jezika, među njima i njemačkoga, proširuje se učenikovo iskustvo, potiče kognitivni razvoj te razvija analitičko i kreativno mišljenje. Upoznajući se s elementima stranih društava i kultura, razvijajući poštovanje i interes za njih, učenik upoznaje multikulturalnost kao bitno obilježje suvremenih društava obogaćujući tako svoj identitet.

Za učenike u posebnom programu uz individualizirani pristup učitelji planiraju individualizirani kurikulum usmjeren na učenika. Osobitosti/teškoće učenika zahtijevaju njima primjerene individualizirane/diferencirane postupke, ciljeve učenja, razinu usvojenosti odgojno-obrazovnoga ishoda, opseg i dubinu sadržaja učenja, strategije i aktivnosti poučavanja kojima se žele ostvariti postavljeni ciljevi te načini vrednovanja i ocjenjivanja ostvarenih postignuća.

Uloga učitelja

Tijekom učenja i poučavanja njemačkoga jezika usmjerenoga na učenika iznimno je važna uloga učitelja. Poticanje učenikova interesa za njemački jezik i održavanje motivacije za nastavak učenja jedan je od ključnih preduvjeta za uspješno učenje i poučavanje, osobito u ranome učenju jezika. Stoga je važna zadaća učitelja osigurati ugodno i poticajno razredno ozračje izborom aktivnosti primjerenih učenikovu kognitivnom i afektivnom razvoju, pri čemu treba voditi računa o stilovima učenja i drugim individualnim razlikama među učenicima. Učitelj jezične pogreške učenika prihvaća kao sastavni dio procesa učenja njemačkoga jezika u kojemu učenik bez stresa i straha pred učiteljem i vršnjacima sudjeluje u razmjeni ideja i komunikaciji, što mu omogućuje doživljaj uspjeha te ga potiče na samopouzdanje i odvažno služenje jezikom. Učitelj je moderator, voditelj, pomagač i savjetnik u nastavnome procesu koji podržava i vodi učenika u procesu učenja i osnažuje ga na njegovu putu prema samostalnosti, poučavajući ga ne samo jezičnim, nego i izvanjezičnim sadržajima te različitim kognitivnim i socijalno-afektivnim strategijama učenja jezika. Učitelj potiče i razvoj drugih kompetencija važnih za cjeloživotno učenje. U radu s učenicima s teškoćama od učitelja se očekuje prepoznavanje i uvažavanje odgojno-obrazovnih potreba učenika. U tom smislu njegova je uloga odabrati primjerene poticaje, načine, oblike i metode rada te strategije podrške.

Radi osiguravanja kvalitete učenja i poučavanja te napretka učenika, učitelj treba dobro poznavati cijelu kurikulumnu vertikalnu predmeta Njemački jezik. Učitelj treba biti osposobljen za samostalno donošenje odluka o primjeni kurikula, izboru materijala te izboru metoda poučavanja. Također, učitelj ima aktivnu ulogu u

suradnji s roditeljima, svojim sustručnjacima, drugim učiteljima u školi i izvan nje, strukovnim udrugama te mjerodavnim obrazovnim institucijama kako bi učeniku omogućio što bolje i učinkovitije napredovanje u usvajanju znanja, vještina i stavova u predmetu Njemački jezik. Od učitelja se očekuje profesionalni pristup koji podrazumijeva etičnost, pravednost, dosljednost i sustavnost. Učitelj treba pratiti suvremene pristupe u području metodike i glotodidaktike te se redovito usavršavati.

Materijali i izvori

Učenicima tijekom nastavnoga procesa u školskome i izvanškolskom okružju na raspolaganju trebaju biti raznoliki izvori znanja prilagođeni učenikovu jezičnom, kognitivnom i afektivnom stupnju razvoja, njegovim interesima i potrebama.

Tijekom učenja i poučavanja rabe se primjerena nastavna sredstva i pomagala, a osim njima, učitelj se služi prilagođenim i autentičnim tiskanim, digitalnim, interaktivnim i multimedijским sadržajima i materijalima iz različitih izvora primjerenoga sadržaja. Tekstovi kojima se koriste u radu s učenicima s teškoćama moraju biti jezično, grafički i sadržajno uređeni u skladu s preporukama za pripremu građe lagane za čitanje. Kad okolnosti to dopuštaju, preporuča se izbor nastavnih materijala koji omogućuju integrirani pristup poučavanju sadržaja drugih predmeta i njemačkoga jezika. Naročito je korisna primjena nastavnih sredstava poput kartica riječi, slikovnih rječnika, slovarice i sl. Učenik također sudjeluje u izboru nastavnoga materijala, čime se potiče njegova samostalnost i preuzimanje odgovornosti za učenje.

Potrebno je naglasiti važnost izlaganja jezičnim i kulturološkim sadržajima izvan učionice, primjerice, televizijskim programima na njemačkome jeziku ili programima predviđenim za učenje njemačkoga jezika, raznim digitalnim aplikacijama za učenje njemačkoga jezika i općenito svim vrstama multimedijских sadržaja na njemačkome jeziku.

Okružje za učenje

Uspjeh u učenju i poučavanju njemačkoga jezika u velikoj mjeri ovisi i o okružju u kojemu učenik stječe nova znanja i vještine jer poticajno i raznoliko okružje pridonosi brzemu i lakšem ovladavanju jezikom. U takvu je okružju učenje i poučavanje usmjereno na učenika, učenik se ne boji pogrešaka, spremno surađuje s drugim učenicima i uvažava ih, a znanja i vještine koje usvaja u bliskoj su vezi s njegovim svakodnevnim iskustvom i aktivnostima.

Učenje njemačkoga jezika jest proces koji se odvija u školskome i izvanškolskom okružju. Kako bi se omogućila raznovrsnost okružja u kojemu se uči i poučava te pogodovalo učinkovitomu učenju, poželjno je učenje i poučavanje nadograditi planiranim aktivnostima kao što su kontakt s govornicima njemačkoga jezika u stvarnome i digitalnom okružju, posjeti kulturnim centrima, projekcijama, izložbama, posjeti zemljama njemačkoga govornog područja. Promišljena uporaba suvremenih tehnologija tijekom učenja i poučavanja također je jedan od čimbenika koji mogu pridonijeti stvaranju poticajnoga i produktivnog okružja. Digitalno okružje, koje je današnjemu učeniku prirodno okružje, nudi brojne prilike za svjesno i nesvjesno usvajanje novih jezičnih znanja i vještina.

Određeno vrijeme za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Njemački se jezik u posebnom programu, uz individualizirani pristup, uči kao izborni nastavni predmet od 1. razreda osnovne škole.

Autonomija učitelja podrazumijeva samostalno donošenje odluka povezanih s implementacijom kurikula što, između ostaloga, znači da učitelj samostalno određuje koliko je vremena posvećeno ostvarivanju pojedinih odgojno-obrazovnih ishoda. Pritom treba voditi računa da put kojim će učenici proći kako bi se pojedini ishodi ostvarili, ovisi o velikomu broju različitih čimbenika: motivaciji za učenje jezika, broju učenika u razrednome odjelu ili kombiniranom razrednom odjelu pa čak i o dobu dana kad učenici imaju određeni nastavni predmet. Navedeni čimbenici stvaraju specifične kontekste zbog kojih nije moguće propisati isti pristup za sve kontekste u kojima se poučava njemački jezik. Važno je osigurati optimalne pedagoške uvjete za učenje njemačkoga jezika te voditi računa o mjestu i vremenu poučavanja.

Vrijeme učenja svakako treba sagledati u kontekstu izloženosti učenika njemačkomu jeziku. Naime, uspjeh u učenju je bolji što su učenici češće u doticaju s ciljnim jezikom te im to treba omogućiti u što većoj mjeri na što više načina, primjerice, praćenjem prikladnih videosadržaja (crtanih filmova i sl.).

Grupiranje učenika

Učenje i poučavanje njemačkoga jezika treba poticati učenike na postupno osamostaljivanje u učenju i na grupni rad. Uporaba jezika društvena je aktivnost koja učenicima pruža mogućnost razvijanja društvenih vještina poput rada u paru ili skupinama, gdje svaki učenik ima priliku za aktivno sudjelovanje.

G. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

U sklopu kurikula nastavnoga predmeta Njemački jezik opisuju se elementi i pristupi vrednovanju te načini davanja povratnih informacija i izvješćivanja o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda.

U predmetu Njemački jezik vrednuju se znanja i vještine definirane odgojno-obrazovnim ishodima unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija. Usvojenost ishoda u domeni Međukulturna komunikacijska kompetencija i domeni Samostalnost u ovladavanju jezikom prati se i formativno vrednuje u rubriku bilježaka.

Elementi vrednovanja u predmetu Njemački jezik u posebnom programu, uz individualizirani pristup, jesu sljedeće jezične djelatnosti: slušanje s razumijevanjem, čitanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje. Elementi vrednovanja razlikuju se u pojedinim razredima.

Elementi vrednovanja u prvome i drugom razredu osnovne škole su slušanje i govorenje, a od trećega razreda do kraja osnovne škole elementi vrednovanja su čitanje s razumijevanjem, slušanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje.

U srednjoj su školi elementi vrednovanja razumijevanje (receptija pisanih i govornih tekstova) i izražavanje (interakcija i produkcija pisanih i govornih tekstova.)

Ovladanost jezičnim sadržajima ocjenjuje se integrirano, tj. leksičke i gramatičke strukture smatraju se kriterijima usvojenosti ishoda za djelatnosti unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Učenička se izvedba procjenjuje na temelju kriterija koji se izrađuju u skladu s unaprijed određenim znanjima o jeziku i vještinama za upotrebu jezičnoga znanja u komunikacijskome činu koje se ispituju i koje su jasno opisane za svaku razinu postignuća. Jezični sadržaji sastavni su dio četiriju djelatnosti. Ovladanost jezičnim sadržajima ocjenjuje se integrirano, tj. leksičke i gramatičke strukture smatraju se kriterijima usvojenosti ishoda za djelatnosti unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Funkcionalni aspekt jezika ima prednost pred formalnim aspektom te su zbog toga kriteriji razumljivosti poruke i ostvarenja jezične interakcije nadređeni kriteriju točnosti. Pri vrednovanju vodi se računa o činjenici da ovladavanje jezičnim zakonitostima nije samo sebi svrha, već je sredstvo za usvajanje uspješne komunikacije te da su pogreške u jezičnome izričaju prihvatljiva i očekivana sastavnica ovladavanja jezikom.

Sustavnim i redovitim izvješćivanjem o učenikovu napredovanju u svim domenama daje se povratna informacija o razini usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda te predlažu načini i postupci potrebni za njihovo poboljšanje.

Učinkovito vrednovanje za učenje uključuje učiteljevo kontinuirano i sustavno prikupljanje i bilježenje informacija o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda tijekom odgojno-obrazovnoga procesa. Ono je sastavni dio procesa učenja i poučavanja koji ne rezultira ocjenama. Usmjerenost je na promišljanje o učenju, razumijevanje procesa i rezultata učenja te na povećanje učinkovitosti učenja i poučavanja. Vrednovanje za učenje uključuje različite formalne i neformalne metode te raznolike formate poput postavljanja pitanja, provjere domaćih zadaća, kraćih pisanih provjera, rubrika, lista provjere, anegdotskih zabilježki, portfolija, opažanja itd.

Vrednovanje kao učenje podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja uz stalnu podršku učitelja, a odvija se sustavnim samovrednovanjem i vršnjačkim vrednovanjem kako bi se učenika poticalo na samostalnost i samoreguliranje učenja, tj. na razvoj svijesti o vlastitome učenju. U ovome se procesu vrednovanja učenici koriste portfolijem, dnevnikom učenja, rubrikama za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje i sl. Učenici su upoznati s izradom kriterija za vrednovanje i samovrednovanje, što pridonosi njihovu razumijevanju razine usvojenosti znanja i razvijenosti vještina i stavova potrebnih za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda. Kao i vrednovanje za učenje, i ovaj proces ne dovodi do ocjena, već opisnih povratnih informacija.

Vrednovanje naučenoga prvenstveno je sumativno, a može služiti i u formativne i dijagnostičke svrhe, za planiranje daljnega učenja i poučavanja. Svrha mu je utvrđivanje razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulum predmeta Njemački jezik tijekom školske godine ili na njezinu kraju, kao i ukazivanje na vidove komunikacijske kompetencije koji zahtijevaju poboljšanje. Usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda vrednuje se u skladu s individualiziranim kurikulumom, a napredak učenika procjenjuje se u odnosu na njega samoga. Koriste se različiti oblici pisanih i usmenih provjera znanja koje su prilagođene odgojno-obrazovnim potrebama učenika. Učitelj pri vrednovanju za svaki element ocjenjivanja prema tim razinama razrađuje opisivače koji određuju opseg znanja, dubinu razumijevanja i stupanj razvijenosti vještina potrebnih za određenu ocjenu.

Prilagodbe vrednovanja uključuju prilagodbe procesa vrednovanja, prilagodbe ispitnih materijala i sredstava te prilagodbe metoda vrednovanja. Prilagodbe procesa vrednovanja odnose se na prilagodbe trajanja ispitnih situacija, mogućnost stanki, mogućnost uporabe pomagala i asistivne tehnologije, pomoć druge osobe u izvođenju aktivnosti, motivirajuće usmjeravanje (hrabrenje, poticanje) i sl. Prilagodbe ispitnih materijala i sredstava uključuju drukčiji oblik pitanja, manji broj zadataka, drukčije postavljene zadatke (razdijeljeni po koracima, zadatci alternativnog tipa umjesto višestrukoga izbora, zadatke povezivanja, sredi vanja ili dopunjavanja itd., s uvođenjem perceptivne podrške i sl.) dok se prilagodbe metoda vrednovanja odnose na prilagodbe u usmenom ispitivanju, prilagodbe u pisanoj provjeri te prilagodbe u praktičnom radu. Osnovno je pravilo da se u vrednovanju primjenjuju iste prilagodbe kao i u ostalim etapama odgojno-obrazovnog procesa.

Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulum zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Zaključna se ocjena izriče brojkom i riječju (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

Ocjena se temelji na jednoj ili više metoda vrednovanja. Metode i sadržaji provjere odgovaraju zahtjevima jezične upotrebe u stvarnim jezičnim, situacijskim i kulturnim uvjetima u kojima se traži uporaba različitih znanja, vještina i sposobnosti. Tijekom učenja i poučavanja njemačkoga jezika potrebno je poticati i pratiti i usvojenost ishoda iz domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom koji ne ulaze u završnu ocjenu. Usvojenost tih ishoda formativno se prati i opisuje se njihov razvoj u opisnome praćenju.

Pri određivanju zaključne ocjene učitelj uzima u obzir usvojenost ishoda provjerenu različitim metodama vrednovanja u više vremenskih točaka. Zaključna ocjena proizlazi neposredno iz razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija i posredno iz domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom.

POSEBNI KURIKUL NASTAVNOGA PREDMETA FRANCUSKI JEZIK

A. Svrha i opis predmeta

Osnovna je svrha nastavnoga predmeta Francuski jezik učenike pripremiti za razvijanje vještina potrebnih za učinkovitu i kontekstu primjerenu komunikaciju na francuskome jeziku u različitim životnim situacijama te samostalno stjecanje i primjenu znanja. Učeći francuski jezik, učenik usvaja znanja i razvija vještine i stavove koji mu omogućuju bolje razlikovanje i razumijevanje svoje i frankofonskih kultura, poštovanje različitosti te osvještavanje vlastitoga kulturnog i nacionalnog identiteta. Učenici s teškoćama u razvoju uključuju se u odgojno-obrazovni sustav uz odgovarajuće mjere potpore u različitom opsegu, a prema osobnim potrebama i osobitostima.

Suvremeno poučavanje i učenje francuskoga jezika učenika potiče na razumijevanje važne uloge poučavanja i učenja francuskoga jezika, upoznavanje frankofonskih kultura i razvoj vlastite višejezičnosti i višekulturnosti što ga motivira na cjeloživotni razvoj vlastitoga frankofonskog identiteta. Konačno, poučavanje i učenje francuskoga jezika učeniku osigurava lakšu i uspješniju integraciju u društveni, gospodarski i kulturni život Republike Hrvatske, kao i u zajednicu više od 200 milijuna govornika francuskoga jezika, olakšava učenje drugih stranih jezika te omogućuje uključivanje i sudjelovanje na tržištu rada.

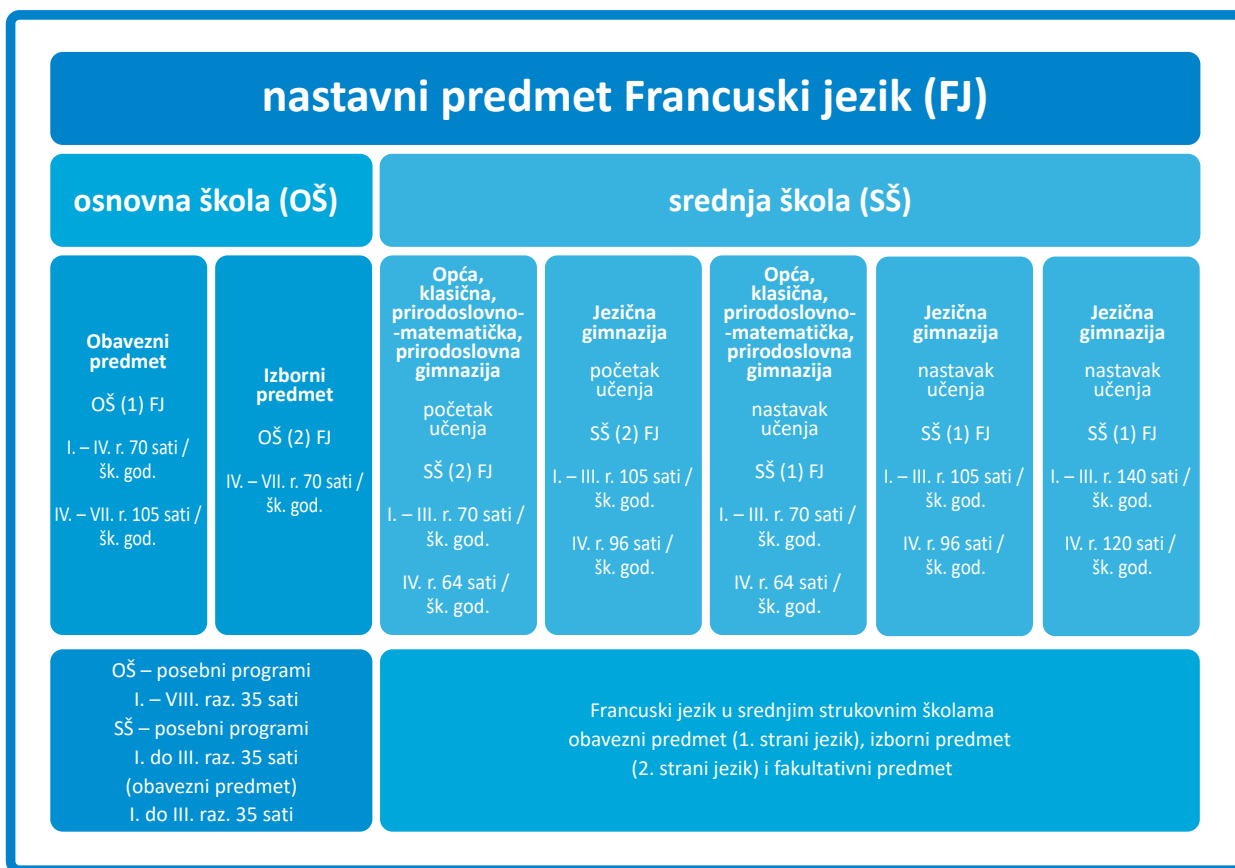
Poučavanjem i učenjem francuskoga jezika promiču se temeljne vrijednosti, kao što su znanje, identitet, poštovanje drugih te poduzetnost i odgovornost. Znanje francuskoga jezika učeniku omogućuje bolje spoznavanje i razumijevanje sebe, svojih osobitosti i vlastitoga okružja te vlastitoga međuodnosa s okruženjem. Upoznajući frankofonsku kulturu, učenik osvještava i učvršćuje svoj nacionalni identitet i izgrađuje njegovu frankofonsku sastavnicu te se ostvaruje kao osoba koja je u mogućnosti prihvatiti nova iskustva i spoznaje. U procesu poučavanja i učenja francuskoga jezika učenik upoznaje život svojih vršnjaka i stanovnika frankofonskih zemalja, promišlja o njihovoj svakodnevici te uči poštovati, prihvatiti i cijeniti druge. Poštujući različitost obrazovnih mogućnosti i razinu postignuća, aktivnim sudjelovanjem u procesu poučavanja i učenja učenik razvija čitalačke navike, samoinicijativnost i odgovornost, što mu omogućuje konstruktivno, kreativno i inovativno razvijanje osobnih potencijala i kompetencija.

Načela učenja i poučavanja francuskoga jezika

Suvremeno poučavanje i učenje francuskoga jezika karakterizira otvorenost i prilagodljivost, a temelji se na uporabi pristupa primjerenih cjelovitom razvoju učenika. Poticajno iskustvo učenja francuskoga jezika ostvaruje se povezivanjem znanja i vještina, uporabom različitih oblika aktivnoga učenja usmjerenoga na učenika te usklađivanjem načina i sadržaja poučavanja s učenikovim interesima i potrebama. Takav pristup nastavi Francuskoga jezika učeniku osigurava uspješan prelazak iz jednoga razreda u drugi te upućuje na vrijednost naučenoga i njegovu važnost za cjeloživotni osobni rast i razvoj.

Mjesto nastavnoga predmeta Francuski jezik u cjelokupnome kurikulu

Francuski jezik poučava se u svim razredima i vrstama odgoja i obrazovanja kao obvezni, izborni ili fakultativni nastavni predmet. Uz različito definirane ishode po razredima učenik postiže razinu usvojenosti znanja i vještina od A1 do B2 prema ZEROJ-u, ovisno o satnici pojedinoga programa i sposobnostima učenika.

Slika 1. Mjesto nastavnoga predmeta Francuski jezik u cjelokupnomu kurikulumu

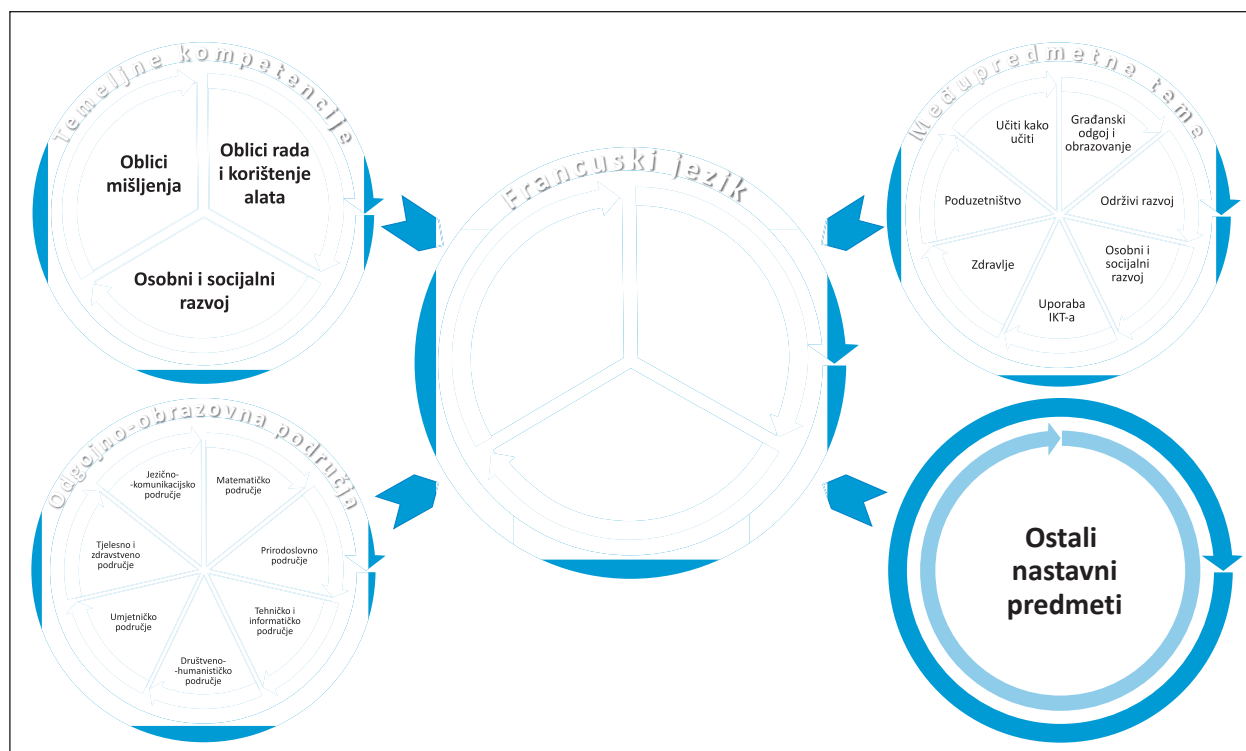
B. Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja

Ciljevi su poučavanja i učenja francuskoga jezika sljedeći:

- stjecanje jezičnih znanja koja će učeniku omogućiti uporabu francuskoga jezika na jezično prihvatljiv način
- stjecanje znanja o društvenim odnosima i društveno-jezičnim pravilima koja će učeniku omogućiti uporabu francuskoga jezika na društveno prihvatljiv način
- stjecanje znanja o organiziranju, strukturiranju i prilagodavanju tekstova koji će učeniku omogućiti funkcionalno usvajanje usmene i pisane komunikacije
- razvoj jezičnih djelatnosti: slušanja, čitanja, govorenja, pisanja
- prepoznavanje najznačajnijih frankofonskih društveno-kulturnih obilježja, razvijanje međukulturnih vještina i stavova te razvijanje svijesti o važnosti vlastite kulture i drugih kultura potrebnih za uspješno sudjelovanje u međukulturnim susretima s pripadnicima frankofonskih kultura
- stjecanje znanja, vještina i stavova koji će učeniku pružiti mogućnost i razviti sposobnost za samostalnost i cjeloživotno učenje francuskoga jezika.

C. Struktura – domene predmetnoga kurikula

Tri su domene predmetnoga kurikula Francuskoga jezika: Komunikacijska jezična kompetencija, Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom. Navedene domene proizlaze iz konceptualizacije jezično-komunikacijskoga područja i svrhe nastavnoga predmeta Francuski jezik. Njihova neodvojivost proizlazi iz međuovisnosti francuskoga jezika i kulture te samostalnosti u učenju kao preduvjeta za cjeloživotni razvoj komunikacijske i međukulturne kompetencije. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikula Francuskoga jezika i polazište su odgojno-obrazovnih ishoda za sve razrede unutar nastavnoga predmeta Francuski jezik (vidi Sliku 2.).

Slika 2. Grafički prikaz organizacije nastavnoga predmeta Francuski jezik u svim godinama učenja

Domena Komunikacijska jezična kompetencija

Komunikacija na francuskome jeziku podrazumijeva učinkovito služenje vlastitim jezičnim repertoarom u skladu s kontekstom i svrhom komunikacijske situacije. Preduvjet za takvu komunikaciju jest sposobnost razumijevanja te usmene i pisane razmjene informacija, ideja, misli, osjećaja, stavova i vrijednosti u skladu s različitim kulturnim i društvenim kontekstima.

Odgojno-obrazovni ishodi proizašli iz domene Komunikacijska jezična kompetencija temelje se:

- na stjecanju znanja o francuskome jeziku što podrazumijeva znanja o leksiku, gramatici, semantici, pragmatici, fonologiji, ortografiji, ortoepiji i društveno-jezičnim pravilima (pravila pristojnoga ponašanja, razlike u registru, dijalekti, pravila neverbalnoga komuniciranja) tipičnima za komunikaciju s frankofonima
- na ovladavanju vještinama za uporabu jezičnoga znanja u komunikacijskome činu u skladu s jezičnim znanjima što podrazumijeva vještinu slušanja i razumijevanja govorenih poruka, vještinu govorenja, vještinu čitanja, razumijevanja i pisanja tekstova, usmenoga i pisanog međudjelovanja (razgovora).

Domena Međukulturna komunikacijska kompetencija

Život u višejezičnome i višekulturnom svijetu obvezuje obrazovne sustave na uključivanje razvoja međukulturnosti u kurikulum predmeta Francuski jezik na svim razinama i u svim vrstama obrazovanja kako bi se

naglasila važnost razvoja učenikove svijesti o sebi kao pojedincu i društvenome biću zainteresiranome za upoznavanje različitosti i učenje o različitosti.

Međukulturnost podrazumijeva razumijevanje govornika i komuniciranje s govornicima francuskoga jezika različitoga kulturnog podrijetla.

Usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda unutar ove domene učenik postaje međukulturno kompetentan što znači da može:

- spoznati sličnosti i razlike među kulturama
- na empatičan, prilagodljiv i otvoren način razumjeti, prihvatiti i poštovati govornika francuskoga jezika i frankofonskih kultura
- izgraditi skladne međukulturne odnose na temelju učinkovite i kontekstu primjerene komunikacije s govornicima francuskoga jezika različitoga kulturnog podrijetla.

U konačnici, razvoj međukulturne kompetencije učeniku pomaže prihvatiti različitosti, osnažuje ga u sprječavanju diskriminacije i u nenasilnome rješavanju sukoba te pridonosi razumijevanju, proširivanju i produbljivanju učenikova pogleda na svijet što mu omogućuje uspješno sudjelovanje u užoj i široj zajednici, u stvarnome i digitalnom okružju te povećava mogućnosti za mobilnost i zapošljavanje.

Domena Samostalnost u ovladavanju jezikom

Ovladavanje strategijama učenja ključ je uspješnoga razvoja komunikacijske kompetencije u francuskome jeziku i preduvjet za njezin cjeloživotni razvoj.

Učenik uz podršku učitelja:

- planira, organizira, prati i vrednuje svoje učenje
- razvija motivaciju i ustrajnost
- razvija pozitivan stav prema učenju i radu
- pronalazi, odabire, vrednuje i učinkovito se koristi informacijama iz različitih izvora i medija
- unapređuje svoje komunikacijske i prezentacijske vještine.

Preuzimanje aktivne uloge u procesu učenja omogućuje učeniku uspješno usvajanje ciljeva i zadovoljavanje potreba čime razvija samopouzdanje i samopoštovanje te stvara temelje za cjeloživotno učenje.

D. Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti po razredima i domenama

Odgojno-obrazovni ishodi svih triju domena nastavnoga predmeta Francuski jezik međusobno se prožimaju i dopunjuju i tako čine jedinstvenu i nedjeljivu cjelinu kurikula.

Svi odgojno-obrazovni ishodi, kao i njima pripadajuća razrada ishoda, razvijaju se kumulativno po razredima: usvajanje svakoga pojedinog ishoda u određenome razredu podrazumijeva i usvojenost ishoda iz prethodnih razreda.

Kurikulom predložena razrada ishoda ne predstavlja sve sadržaje, nego samo one ključne za usvajanje ishoda koje učitelj nadopunjuje sukladno sposobnostima, potrebama i interesima svojih učenika. Ključni pojam za razumijevanje odgojno-obrazovnih ishoda u domeni Komunikacijska jezična kompetencija jest tekst. Tekst podrazumijeva sve proizvode jezične uporabe: govorne, pisane, vizualne ili multimodalne. Multimodalni tekstovi kombiniraju jezik s drugim sustavima komuniciranja kao što su tiskani ili digitalni tekst, vizualna pomagala te zvučna ili govorena riječ.

U kurikulu Francuskoga jezika broj riječi koji definira duljinu teksta razlikuje se u jezičnim vještinama pisanja ili proizvodnje. U vještinama slušanja i čitanja: vrlo kratak tekst sadrži do 20 riječi, kratak tekst od 20 do 30 riječi, srednje dug tekst od 30 do 40 riječi, dug tekst od 40 do 50 riječi, vrlo dug tekst više od 50

riječi. U vještinama pisanje i govorenja: vrlo kratak tekst sadrži do 10 riječi, kratak tekst od 10 do 15 riječi, srednje dug tekst od 15 do 20 riječi, dug tekst od 20 do 25 riječi te vrlo dug tekst više od 25 riječi.

Složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme teksta. Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput duljine, učestalosti i složenosti, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta (informativni, narativni, dijalog...), složenost izloženih ideja (razine značenja, razvidnost ideje...), stil autora (humor, ironija, metafora, koherentnost...) i način na koji je tekst strukturiran i prezentiran (font, grafički prikazi, struktura odjeljaka...). Budući da su učenikova prethodna znanja o temi treći čimbenik o kojemu ovisi složenost teksta, procjena složenosti u konačnici ovisi o osobnoj procjeni učitelja.

Preporuke za usvajanje ishoda iz domena Komunikacijska jezična kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom predstavljaju temeljne smjernice za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda, a nalaze se nakon svakoga razreda.

Razinama usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda određuje se opseg i dubina znanja, stupanj razvijenosti vještina i usvojenosti stavova. U Tablici 1. nalaze se objašnjenja oznaka ishoda.

Tablica 1. Legenda oznaka odgojno-obrazovnih ishoda

FJ	Francuski jezik
PP OŠ	Posebni programi osnovna škola
PP SŠ	Posebni programi srednja škola
PP SŠ FJ (1)	Ishodi za srednju školu: Francuski jezik kao prvi strani jezik
PP SŠ FJ (2)	Ishodi za srednju školu: Francuski jezik kao drugi strani jezik
A.	Domena Komunikacijska jezična kompetencija
B.	Domena Međukulturna komunikacijska kompetencija
C.	Domena Samostalnost u ovladavanju jezikom
1.1.	Oznaka razreda
1.2.	Oznaka rednoga broja ishoda

Primjer 1.

PP OŠ FJ A.1.1.

Posebni program, Osnovna škola, Francuski jezik, domena Komunikacijska jezična kompetencija, prvi razred, prvi ishod

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ FJ A.1.1. Učenik razumije učestale riječi u prilagođenome govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – reagira, verbalno i neverbalno, na učestale riječi – prepoznaje razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupova francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik – pokazuje razumijevanje izgovorene riječi povezujući je sa slikom 	<ul style="list-style-type: none"> – razumije dio učestalih riječi ako se govori polako, jasno, razgovijetno i uz dosta ponavljanja
<p>PP OŠ FJ A.1.2. Učenik prepoznaje grafijske slike učestalih riječi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje usmeno usvojenih riječi – povezuje grafijsku sliku riječi s njezinim izgovorom – pokazuje razumijevanje napisane riječi povezujući je sa slikom 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje dio grafijskih slika učestalih riječi
<p>PP OŠ FJ A.1.3. Učenik piše učestale riječi prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše učestale riječi prema grafomotoričkom predlošku – prepoznaje francuske grafeme – prepoznaje francuske grafeme i osnovne razlike između grafije hrvatskoga i francuskog jezika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dio učestalih riječi prema grafomotoričkom predlošku i prepoznaje francuske grafeme
<p>PP OŠ FJ A.1.4. Učenik govori učestale riječi na temelju zvučnoga modela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja riječi na temelju zvučnoga modela oponašajući izgovor i intonaciju – imenuje i pokazuje predmete iz svojega okružja na temelju predloška 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori učestale riječi na temelju zvučnoga modela
<p>PP OŠ FJ A.1.5. Učenik sudjeluje u vođenome jednostavnom razgovoru koristeći se učestalim riječima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se učestalim riječima kako bi započeo razgovor – odgovara na vrlo kratka i vrlo jednostavna pitanja prema predlošku – sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru koristeći se učestalim riječima i primjenjujući društveno-jezična pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u vođenome razgovoru djelomično točno koristeći učestale riječi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporučene teme: Susreti, upoznavanja i pozdravi; Moja škola; Igračke i igre; Boje; Moja obitelj; Moj dom; Hrana; Životinje; Praznici i blagdani.

Preporučeni jezični sadržaji: pozdravi, osobni podatci, obitelj, životinje, boje, igre i igračke, brojevi, školski pribor, blagdani, imenovanje stvari, osoba i životinja, predstavljanje sebe i drugih, izražavanje molbe i zahvaljivanje, čestitanje, ispričavanje, postavljanje jednostavnih pitanja i odgovaranje na njih, brojenje do 10, jednostavno opisivanje (*il y a*), iskazivanje posvojnosti (*mon, ma*), izražavanje svidanja i nesvidanja.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom, ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, vrlo kratka poruka, strip, pjesme, brojalice.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima s naglaskom na jezičnim djelatnostima slušanja i govorenja. Svi novi sadržaji uvode se prema osnovnim didaktičkim principima, u kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika bez uporabe metajezika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive, zabavne i vrlo se dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakoga učenika.

Brojalice, recitacije i dječje pjesmice imaju važnu ulogu u usvajanju pravilnoga izgovora, naglaska, ritma i intonacije čemu u nižim razredima osnovne škole treba pridati osobitu važnost.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, od poznatoga prema nepoznatom i od lakšega prema težemu, vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom, i međupredmetnim temama. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i multimodalna sredstva, mehaničkim ponavljanjem.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara razvojnoj dobi učenika pri čemu treba početi od jezičnih struktura koje su češće u uporabi prema onima koje se rjeđe pojavljuju.

Jezične se strukture ne tumače, već se uvode globalno i utvrđuju oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca.

S čitanjem se započinje vrlo postupno tek nakon što su učenici na materinskome jeziku usvojili osnove čitanja. U prvome razredu osnovne škole od učenika se očekuje dostizanje više razine razumijevanja, a ne proizvodnja tekstova. S pisanjem se započinje krajem prvoga polugodišta i pristupa mu se izrazito postupno. Svi se novi jezični sadržaji prije zapisivanja i čitanja višekratno usmeno ponavljaju.

Nastava se u načelu odvija na francuskome jeziku, a materinskim i drugim jezicima koristi se za usporedbu i olakšavanje prijenosa znanja i jezičnih prijenosa.

Aktivnosti vrednovanja naučenoga ne razlikuju se od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Upute kod provjera vrednovanja naučenoga kratke su i precizne. Prednost se daje tečnosti pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ B.1.1. Učenik prepoznaje najjednostavnija obilježja frankofonskih kultura.	– prepoznaje najjednostavnije simbole frankofonske kulture	– prepoznaje dio najjednostavnijih obilježja frankofonske kulture
PP OŠ FJ B.1.2. Učenik prepoznaje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja tipične za frankofonsku kulturu.	– prepoznaje načine neformalnoga pozdravljanja primjerene situaciji – prepoznaje načine čestitanja – prepoznaje načine neformalnoga zahvaljivanja	– prepoznaje dio osnovnih obrazaca uljudnoga ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu
PP OŠ FJ B.1.3. Učenik pokazuje zanimanje za frankofonsku kulturu.	– rado sudjeluje u aktivnostima za djecu specifičnima za frankofonsku kulturu – izražava želju za dječjim sadržajima tipičnima za frankofonsku kulturu	– uglavnom pokazuje zanimanje za frankofonsku kulturu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ C.1.1. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za slušanje.	– uočava vrlo jednostavne strategije koje pridonose jednostavnijem razumijevanju riječi	– prepoznaje dio vrlo jednostavnih strategija za slušanje
PP OŠ FJ C.1.2. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za govorenje.	– uočava vrlo jednostavne strategije koje pridonose jednostavnijem izražavanju	– prepoznaje dio vrlo jednostavnih strategija za govorenje
PP OŠ FJ C.1.3. Učenik upoznaje vrlo jednostavne izvore informacija na ciljnome jeziku.	– upoznaje vrlo jednostavne izvore informacija (primjerice, udžbenik, radnu bilježnicu, audiovizualni, digitalni i didaktički materijal) – upoznaje načine služenja vrlo jednostavnim izvorima informacija	– poznaje dio vrlo jednostavnih izvora informacija na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kako bi učenici uočili i osvijestili važnost i uporabnu vrijednost strategija za uporabu jezika, na strategije ih se upućuje kontinuirano i sustavno.

Njihovu se učenju i poučavanju od prvoga razreda pristupa eksplicitno: učitelj govori o načinima koji olakšavaju uporabu francuskoga jezika, i integrirano: tijekom različitih komunikacijskih aktivnosti.

Predlaže se da učitelj verbalizira proces primjene strategija kako bi učenici uočili različite strategije i načine na koje se oni mogu primjenjivati u različitim komunikacijskim aktivnostima.

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za slušanje:

- koristi se materinskim jezikom ili drugim stranim jezikom kako bi razumio nepoznatu riječ ili izraz na francuskome jeziku
- koristi se kognatima kako bi razumio nepoznatu riječ, primjerice, *radio* i *la radio*
- zaključuje o značenju riječi i izraza na temelju sličnosti
- usmjerava pažnju pri slušanju
- pažljivo sluša upute za slušanje i čitanje
- koristi se ilustracijama kako bi razumio značenje nepoznate riječi ili nepoznatoga teksta
- uočava kada sugovornik ne razumije njegov iskaz i koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi mu pojednostavnio razumijevanje
- sugovorniku verbalno ili neverbalno daje do znanja da nije razumio
- traži pomoć zbog nerazumijevanja govorene riječi, rečenice ili teksta
- traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u slušanju.

Vrlo jednostavne strategije za govorenje:

- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi si olakšao izražavanje
 - koristi se predloškom u pisanju i govorenju
 - koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi se jasnije izrazio
 - oponaša zvukove i intonaciju
 - prepoznaje svoja odstupanja u izgovoru i odstupanja drugih učenika
 - ponavlja riječi radi boljšeg izgovora i radi otklanjanja odstupanja
 - pažljivo prati upute za pisanje i govorenje
 - služi se uputama i predloškom u planiranju pisanja i govorenja
 - kombinira tehnike pisanja kao mogućnost izražavanja misli (crtež, tekst)
 - provjerava točnost prepisanoga ili napisanog
 - traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja rečenice
 - traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u govorenju i pisanju
 - prepoznaje vezu između djelatnosti pisanja i govorenja i emocija.
-

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ FJ A.2.1. Učenik razumije vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice u prilagođenome govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – reagira, verbalno i/ili neverbalno, na vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice – pokazuje razumijevanje povezujući zvučni i slikovni jezični sadržaj poznate tematike 	<ul style="list-style-type: none"> – razumije dio vrlo kratkih i vrlo jednostavnih rečenica ako se govori polako, jasno, razgovijetno i uz dosta ponavljanja
<p>PP OŠ FJ A.2.2. Učenik razumije vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice u pisanome obliku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje usvojenih riječi i vrlo kratkih i vrlo jednostavnih rečenica – pokazuje razumijevanje povezujući riječi i vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice sa slikovnim sadržajima 	<ul style="list-style-type: none"> – razumije dio vrlo kratkih i vrlo jednostavnih rečenica u pisanome obliku
<p>PP OŠ FJ A.2.3. Učenik prepisuje vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepisuje riječi i vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku – uočava odgovarajući pravopisni znak na kraju rečenice (točka, upitnik, uskličnik) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno prepisuje vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku
<p>PP OŠ FJ A.2.4. Učenik govori vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku – imenuje i pokazuje radnje i predmete iz svojega okružja – oponaša francuski izgovor i koristi se odgovarajućom intonacijom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku
<p>PP OŠ FJ A.2.5. Učenik sudjeluje u vođenome jednostavnom razgovoru koristeći se vrlo kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se vrlo kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama kako bi započeo i završio razgovor prema predlošku – postavlja vrlo jednostavna pitanja i odgovara na njih vrlo kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama prema predlošku – sudjeluje u kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u vođenome jednostavnom razgovoru djelomično točno koristeći vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: Susreti, upoznavanja i pozdravi; Moja škola; Moja obitelj; Moj dom; Tijelo; Odijevanje; Hrana i piće; Basne; Praznici i blagdani.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju, primjerice, pozdravi, osobni podatci, obitelj, životinje, boje, igre i igračke, brojevi, školski pribor, blagdani, imenovanje stvari, osoba i životinja, predstavljanje sebe i drugih, izražavanje molbe, zahvaljivanje, čestitanje, ispričavanje, odgovaranje na jednostavna pitanja, brojenje do 15, jednostavno opisivanje (*il y a*), iskazivanje posvojnosti (*mon, ma, mes*), izražavanje sviđanja i nesviđanja (*j'aime / je n'aime pas*).

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, vrlo kratka poruka, strip, pjesma, basna, brojalica.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima s naglaskom na jezičnim djelatnostima slušanja i govorenja. Svi novi sadržaji uvode se prema osnovnim didaktičkim principima, u kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika bez uporabe metajezika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakog učenika.

Brojalice, recitacije i dječje pjesmice imaju važnu ulogu u usvajanju pravilnoga izgovora, naglaska, ritma i intonacije čemu u nižim razredima osnovne treba pridati osobitu važnost.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, od poznatoga prema nepoznatom i od lakšega prema težem, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom, i međupredmetnim temama. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i multimodalna sredstva, mehaničkim ponavljanjem.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara dobi učenika pri čemu treba početi od jezičnih struktura koje su češće u uporabi prema onima koje se rjeđe rabe. Jezične strukture se ne tumače već se uvode globalno i utvrđuju oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca.

S čitanjem se započinje vrlo postupno tek nakon što su učenici na materinskome jeziku usvojili osnove čitanja. U drugome razredu osnovne škole od učenika se očekuje dostizanje više razine razumijevanja nego proizvodnje tekstova. Pisanju se pristupa postupno. Svi se novi jezični sadržaji prije zapisivanja i čitanja višekratno usmeno ponavljaju.

Nastava se u načelu odvija na francuskome jeziku, a materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima se koristi za usporedbu i za olakšavanje prijenosa znanja i jezičnih prijenosa.

Oblici vrednovanja učenja ne razlikuju se od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Testovi usmjereni vrednovanju naučenoga su kratki, razumljivi, a upute kratke i precizne.

Prednost se daje tečnosti, pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ B.2.1. Učenik prepoznaje jednostavna obilježja vlastite i frankofonskih kultura.	– prepoznaje hrvatske i frankofonske nacionalne simbole – prepoznaje vrlo jednostavne elemente frankofonskih kultura i civilizacije	– prepoznaje dio jednostavnih obilježja vlastite i frankofonskih kultura
PP OŠ FJ B.2.2. Učenik razlikuje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja tipične za frankofonsku kulturu.	– uočava i uspoređuje načine neformalnoga obraćanja i pozdravljanja i obraćanja u frankofonskoj kulturi – uočava i uspoređuje načine čestitanja i zahvaljivanja frankofonskoj kulturi	– razlikuje dio osnovnih obrazaca uljudnoga ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu
PP OŠ FJ B.2.3. Učenik prepoznaje sličnosti i razlike jednostavnih obilježja frankofonskih kultura.	– uočava i prihvaća vrlo jednostavna obilježja načina života i ljudi frankofonskoga govornog područja – pozitivno reagira na međukulturne sadržaje koji prikazuju obilježja frankofonskih kultura	– spontano prihvaća dio sličnosti i razlika jednostavnih obilježja frankofonskih kultura

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija na temelju istih tema i jezičnih sadržaja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ C.2.1. Učenik uočava svrhu korištenja strategijama za slušanje.	– prepoznaje važnost korištenja strategijama za slušanje	– uočava svrhu korištenja dijelom strategija za slušanje
PP OŠ FJ C.2.2. Učenik uočava svrhu korištenja strategijama za govorenje.	– prepoznaje važnost korištenja strategijama za govorenje	– uočava svrhu korištenja dijelom strategija za govorenje
PP OŠ FJ C.2.3. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne izvore informacija na ciljnome jeziku.	– prepoznaje vrlo jednostavne izvore informacija (primjerice, udžbenik, radnu bilježnicu, audiovizualni, digitalni i didaktički materijal) – razlikuje vrlo jednostavne izvore informacija – prepoznaje načine služenja vrlo jednostavnim izvorima informacija – prepoznaje namjenu vrlo jednostavnih izvora informacija	– djelomično prepoznaje vrlo jednostavne izvore informacija na ciljnome jeziku

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kako bi učenici uočili i osvijestili važnost i uporabnu vrijednost strategija za uporabu jezika, na strategije ih se upućuje kontinuirano i sustavno.

Njihovu se učenju i poučavanju od prvoga razreda pristupa eksplicitno: učitelj govori o načinima koji olakšavaju uporabu francuskoga jezika, i integrirano: tijekom različitih komunikacijskih aktivnosti.

Predlaže se da učitelj verbalizira proces primjene strategija kako bi učenici uočili različite strategije i načine na koje se one mogu primjenjivati u različitim komunikacijskim aktivnostima.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ A.3.1. Učenik razumije kratke i vrlo jednostavne rečenice u prilagođenome govoru.	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkih i vrlo jednostavnih rečenica – izvršava vrlo jednostavne upute izrečene na francuskome jeziku – pokazuje razumijevanje jednostavnoga zvučnog sadržaja povezujući ga sa slikovnim predloškom i/ili napisanim riječima 	– razumije dio kratkih i vrlo jednostavnih rečenica ako se govori polako, jasno, razgovijetno i uz dosta ponavljanja
PP OŠ FJ A.3.2. Učenik razumije kratke i vrlo jednostavne rečenice u pisanome obliku.	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkih i vrlo jednostavnih rečenica – pokazuje razumijevanje napisane rečenice povezujući je s njezinim pisanim oblikom 	– djelomično razumije kratke i vrlo jednostavne rečenice u pisanome obliku
PP OŠ FJ A.3.3. Učenik piše kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku.	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u jednostavnoj pisanoj interakciji vrlo kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama prema predlošku – primjenjuje pravila francuskoga pravopisa 	– djelomično točno piše kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku
PP OŠ FJ A.3.4. Učenik govori kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku.	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara kratke i vrlo jednostavne rečenice na temelju zvučnoga predloška – opisuje kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama na temelju predloška – izgovara francuske glasove i koristi se odgovarajućom jezičnom intonacijom 	– djelomično točno govori kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku
PP OŠ FJ A.3.5. Učenik sudjeluje u vođenom jednostavnom razgovoru koristeći se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama.	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama kako bi započeo i završio razgovor – postavlja vrlo jednostavna pitanja i odgovara na njih kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama – sudjeluje u jednostavnome vođenom razgovoru primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila 	– djelomično točno sudjeluje u vođenom jednostavnom razgovoru koristeći se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama
Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Prijedlog tema: Moj dom; Hrana i obroci; Svakodnevne aktivnosti; Slobodno vrijeme i druženje; Vremenske prilike; Praznici i blagdani. Prijedlog jezičnih sadržaja: imenovanje i opisivanje osoba; predstavljanje (<i>C'est...</i> , <i>C'est un/une...</i> , <i>Il y a...</i>), snalaženje u prostoru i vremenu, izražavanje ukusa, izražavanje slaganja i neslaganja (<i>j'aime, je n'aime pas</i>).		

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom, ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, poster, kratka poruka, priča u slikama, strip, brojalica, pjesma.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima. Svi novi sadržaji uvode se prema osnovnim didaktičkim principima, u kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika bez uporabe metajezika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakoga učenika.

Brojalice i pjesmice imaju osobito važnu ulogu u usvajanju pravilnoga izgovora, naglasaka, ritma i intonacije čemu u nižim razredima osnovne škole treba pridati osobitu važnost.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, od poznatoga prema nepoznatom i od lakšega prema težem, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom, i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i multimodalna sredstva, mehaničkim ponavljanjem.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara dobi učenika pri čemu treba početi od jezičnih struktura koje su češće u uporabi prema onima koje se rjeđe rabe.

Jezične se strukture ne tumače, već se uvode globalno i utvrđuju oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, nakon drugoga razreda sve se češće primjenjuju aktivnosti pisanoga izražavanja.

Nastava se u načelu odvija na francuskome jeziku, a materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijeteta koristi se za usporedbu i za olakšavanje prijenosa znanja i jezičnih prijenosa.

Oblici vrednovanja učenja bitno se ne razlikuju od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Testovi usmjereni vrednovanju naučenoga su kratki, razumljivi, a upute kratke i precizne.

Prednost se daje tečnošću pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ B.3.1. Učenik prepoznaje osnovne sličnosti i razlike u vlastitoj i frankofonskoj kulturi.	– prepoznaje osnovna obilježja svoje i frankofonskih kultura u poznatim sadržajima – prepoznaje osnovne sličnosti i razlike vlastite i frankofonskih kultura	– prepoznaje dio osnovnih sličnosti i razlika u vlastitoj i frankofonskoj kulturi
PP OŠ FJ B.3.2. Učenik se koristi osnovnim obrascima uljudnoga ophođenja tipičnima za frankofonsku kulturu.	– koristi se načinima neformalnoga pozdravljanja i obraćanja primjerenima situaciji – koristi se načinima čestitanja primjerenima situaciji – izražava svoje osjećaje vrlo kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama	– koristi se dijelom osnovnih obrazaca uljudnoga ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu

PP OŠ FJ B.3.3. Učenik uočava osnovne frankofonske kulturne obrasce ponašanja.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje obrasce ponašanja u frankofonskoj kulturi – pozitivno reagira na osnovne obrasce ponašanja u frankofonskoj kulturi 	– uočava dio osnovnih frankofonskih kulturnih obrazaca ponašanja
---	--	--

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija na temelju istih tema i jezičnih sadržaja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ C.3.1. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje važnost korištenja vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i čitanje – u skladu s potrebom i uz podršku, na jednostavnoj razini istražuje odgovarajuće strategije za slušanje i čitanje 	– prepoznaje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje
PP OŠ FJ C.3.2. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje važnost korištenja vrlo jednostavnim strategijama za pisanje i govorenje – u skladu s potrebom i uz podršku, na jednostavnoj razini istražuje odgovarajuće strategije za pisanje i govorenje 	– prepoznaje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje
PP OŠ FJ C.3.3. Učenik se koristi temeljnim, vrlo jednostavnim izvorima informacija na ciljnome jeziku.	<ul style="list-style-type: none"> – u skladu s potrebom odabire odgovarajući temeljni, vrlo jednostavan izvor informacija (udžbenik, radna bilježnica, radni listić) – prema uputama pronalazi informacije u temeljnim, vrlo jednostavnim izvorima informacija 	– koristi se dijelom temeljnih, vrlo jednostavnih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- koristi se materinskim jezikom kako bi razumio nepoznatu riječ ili izraz na francuskome jeziku
- koristi se kognatima kako bi razumio nepoznatu riječ (primjerice, radio i *la radio*)
- zaključuje o značenju riječi i izraza na temelju sličnosti
- usmjerava pažnju pri slušanju
- pažljivo čita upute za slušanje i čitanje
- koristi se ilustracijama kako bi razumio značenje nepoznate riječi ili nepoznatoga teksta
- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi mu pojednostavnio razumijevanje
- sugovorniku verbalno ili neverbalno daje do znanja da nije razumio
- traži pomoć zbog nerazumijevanja govorene riječi, rečenice ili teksta
- traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u slušanju i čitanju

– uočava vezu između djelatnosti slušanja i čitanja emocija.

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi si olakšao izražavanje
 - koristi se predloškom u pisanju i govorenju
 - koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi se jasnije izrazio
 - oponaša zvukove i intonaciju
 - uočava svoja odstupanja u izgovoru i odstupanja drugih učenika
 - uočava važnost samoispravljanja u čitanju
 - ponavlja riječi radi boljšega izgovora i radi otklanjanja odstupanja
 - pažljivo čita upute za pisanje i govorenje
 - služi se uputama i predloškom u planiranju pisanja i govorenja
 - kombinira tehnike pisanja kao mogućnost izražavanja misli (crtež, tekst)
 - provjerava točnost prepisanoga ili napisanog
 - traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja rečenice
 - traži pomoć pri suočavanju s negativnim emocijama u govorenju i pisanju
 - uočava vezu između djelatnosti pisanja i govorenja i emocija.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenicima se vrlo jednostavne i jednostavne strategije uporabe jezika predstavljaju eksplicitno: uporabom metajezika primjerenoga dobi učenika, i integrirano: tijekom komunikacijskih aktivnosti koje su dovoljno izazovne da zahtijevaju uporabu strategija.

Za svaku predstavljenu strategiju objašnjava se razlog primjene i način njezine primjene te se navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

O strategijama se razgovara prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovoj primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih stranih jezika.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ FJ A.4.1. Učenik razumije kratke i jednostavne rečenice u prilagođenome govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkih i jednostavnih rečenica u prilagođenome govoru – pokazuje razumijevanje povezujući jednostavni zvučni i slikovni jezični sadržaj – izvršava jednostavne upute na francuskome jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije kratke i jednostavne rečenice ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP OŠ FJ A.4.2. Učenik razumije kratke i jednostavne rečenice u pisanome obliku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkih i jednostavnih rečenica u pisanome obliku – pokazuje razumijevanje povezujući jednostavni zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije kratke i jednostavne rečenice u pisanome oblike
<p>PP OŠ FJ A.4.3. Učenik piše kratke i jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u jednostavnoj pisanoj interakciji kratkim i jednostavnim rečenicama prema predlošku – opisuje slikovni predložak kratkim i jednostavnim rečenicama – odgovara na jednostavna pitanja koristeći se riječima <i>oui, non</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratke i jednostavne rečenice prema predlošku
<p>PP OŠ FJ A.4.4. Učenik govori kratke i jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara kratke i jednostavne rečenice prema zvučnom predlošku – opisuje slikovni predložak koristeći se kratkim i jednostavnim rečenicama – najčešće pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratke i jednostavne rečenice prema predlošku
<p>PP OŠ FJ A.4.5. Učenik sudjeluje u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se kratkim i jednostavnim rečenicama kako bi započeo i zaključio razgovor poznate tematike – postavlja vrlo jednostavna pitanja i odgovara na njih kratkim i jednostavnim rečenicama – najčešće pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – sudjeluje u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru primjenjujući odgovarajuća društveno jezična pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: Mjesto u kojem živim; Javni prostori; Zdravlje i higijena; Prijatelji; Glazba i sport; Praznici i blagdani.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, poster, kratka poruka, strip, pjesma.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima. Svi novi sadržaji uvode se prema osnovnim didaktičkim principima, u kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika bez uporabe metajezika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakog učenika.

Brojalice i pjesmice imaju osobito važnu ulogu u usvajanju pravilnoga izgovora, naglaska, ritma i intonacije čemu u nižim razredima osnovne škole treba pridati osobitu važnost.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, od poznatoga prema nepoznatom i od lakšega prema težem, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom, i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i multimodalna sredstva, mehaničkim ponavljanjem.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara dobi učenika pri čemu treba početi od jezičnih struktura koje su češće u uporabi prema onima koje se rjeđe rabe.

Jezične se strukture ne tumače, već se uvode globalno i utvrđuju oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, nakon drugoga razreda sve se češće primjenjuju aktivnosti pisanoga izražavanja.

Nastava se u načelu odvija na francuskome jeziku, a materinskim i drugi jezicima i jezičnim varijetetima koristi se za usporedbu i za olakšavanje prijenosa znanja i jezičnih prijenosa.

Oblici vrednovanja učenja bitno se ne razlikuju od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Testovi usmjereni vrednovanju naučenoga su kratki, razumljivi, a upute kratke i precizne.

Prednost se daje tečnošću pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ.B.4.1. Učenik navodi osnovne sličnosti i razlike između vlastite i frankofonskih kultura.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje osnovne sličnosti i razlike u nekim kulturnim običajima, proslavama i igrama u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama – prepoznaje navike iz svakodnevice govornika hrvatskoga jezika i govornika francuskoga jezika 	– navodi dio osnovnih sličnosti i razlika između vlastite i frankofonskih kultura

PP OŠ FJ B.4.2. Učenik se koristi prikladnim obrascima ophođenja tipičnima za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje različite obrasce uljudnoga ophođenja (formalnoga, neformalnog) – koristi se osnovnim i vrlo jednostavnim obrascima ophođenja tipičnim za frankofonsku kulturu 	– koristi se dijelom prikladnih obrazaca ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama
PP OŠ FJ.B.4.3. Učenik prepoznaje vrijednosti skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje zajedničke interese svojih vršnjaka u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama – pozitivno reagira na primjere skladnih međukulturnih odnosa 	– prepoznaje neke vrijednosti skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija na temelju istih tema i jezičnih sadržaja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ C.4.1. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje.	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i čitanje – u skladu s potrebom istražuje, na jednostavnoj razini, odgovarajuće strategije za slušanje i čitanje 	– primjenjuje dio vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje
PP OŠ FJ C.4.2. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se vrlo jednostavnim strategijama za pisanje i govorenje – u skladu s potrebom istražuje, na jednostavnoj razini, odgovarajuće strategije za pisanje i govorenje 	– primjenjuje dio jednostavnih strategija za pisanje i govorenje
PP OŠ FJ C.4.3. Učenik se koristi jednostavnim izvorima informacija na ciljnome jeziku.	<ul style="list-style-type: none"> – u skladu s potrebom odabire odgovarajući jednostavni izvor informacija (primjerice, u slikovnom rječniku, slikovnici) – prema uputama pronalazi informacije u jednostavnim izvorima informacija (primjerice, u slikovnom rječniku, slikovnici) 	– koristi se dijelom jednostavnih izvora informacija na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- povezuje nove riječi s poznatima kako bi razumio riječ, izraz ili rečenicu
- uočava i koristi se sličnostima i razlikama između francuskoga i drugih jezika koje zna i uči radi boljšega razumijevanja

-
- povezuje nepoznatu riječ s kontekstom i otkriva njezino značenje u rečenici ili tekstu te utvrđuje svrhu slušanja i čitanja
 - usmjerava pažnju na ključne informacije u tekstu
 - koristi se ključnim informacijama kako bi poboljšao razumijevanje teksta
 - zaključuje o značenju nepoznate riječi ili teksta koristeći se asocijacijama i zajedničkim korijenom riječi
 - podcrtava ili zaokružuje ključne informacije u tekstu
 - koristi se kontekstom i ključnim informacijama u razumijevanju nepoznatoga teksta
 - skenira/prelijeće tekst
 - traži pomoć iz različitih izvora informacija zbog nemogućnosti razumijevanja teksta
 - prati svoj napredak u djelatnostima slušanja i čitanja koristeći se alatima za samovrednovanje
 - pomaže drugim učenicima u razumijevanju riječi ili izraza
 - prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti čitanja
 - postavlja pitanja kako bi riješio nedoumice u razumijevanju riječi, rečenice ili teksta
 - zaključuje o nastavku iskaza sugovornika kako bi ga jednostavnije razumio
 - prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima čitanja i slušanja
 - smanjuje nelagodu od slušanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja poput glazbe ili samogovora.

Prijedlog jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se učestalim riječima i izrazima kako bi zamijenio one koje ne poznaje
- prati svoj napredak u djelatnostima pisanja i govorenja koristeći se alatima za samovrednovanje
- procjenjuje kvalitetu napisanoga ili izgovorenog koristeći se alatom za samovrednovanje
- koristi se gramatičkim pravilima kako bi povećao točnost vlastitoga iskaza
- uočava važnost pojedinih faza pisanja
- koristi se olujom ideja kao uvodom u pisanje ili govorenje
- planira temu i sadržaj pisanoga teksta
- traži pomoć zbog nepoznavanja pravopisnih pravila
- traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja govorenoga i pisanog teksta
- uočava vlastiti izgovor
- uočava točnost uporabe riječi i izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti pisanja
- ponavlja riječi sugovornika u svojem iskazu kako bi si olakšao izražavanje
- isprobava riječi i izraze i prati reakcije sugovornika
- traži potvrdu od sugovornika o točnosti iskaza
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima pisanja i govorenja
- smanjuje nelagodu od izražavanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja
- kontrolira negativne emocije, samostalno ili uz pomoć učitelja i drugih učenika.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenicima se vrlo jednostavne i jednostavne strategije uporabe jezika predstavljaju eksplicitno: uporabom metajezika primjerenoga dobi učenika, i integrirano: tijekom komunikacijskih aktivnosti koje su dovoljno izazovne da zahtijevaju uporabu strategija.

Za svaku predstavljenu strategiju objašnjava se razlog primjene i način njezine primjene te se navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

O strategijama se razgovara prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih stranih jezika.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ FJ A.5.1. Učenik razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst u prilagođenome govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog audio i/ili audiovizualnoga teksta poznate tematike – pokazuje razumijevanje ključne informacije povezujući jednostavni zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP OŠ FJ A.5.2. Učenik razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan pisani tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog pisanog ili multimodalnoga teksta poznate tematike – pokazuje razumijevanje ključne informacije povezujući jednostavni pisani i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan pisani tekst
<p>PP OŠ FJ A.5.3. Učenik piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku – sudjeluje u jednostavnoj pisanoj interakciji prema predlošku koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih znakova – opisuje slikovni predložak koristeći se, primjerice, slikopričom, preslagivanjem riječi u rečenici i/ili dovršavanjem rečenica – koristi se odgovarajućim jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku koristeći se odgovarajućim jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama
<p>PP OŠ FJ A.5.4. Učenik govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku – koristi se jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – najčešće pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku

PP OŠ FJ A.5.5.

Učenik sudjeluje u kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru.

- sudjeluje u kratkom i vrlo jednostavnom razgovoru poznate tematike
- postavlja kratka i jednostavna pitanja i odgovara na njih
- koristi se odgovarajućim vokabularom, vrlo jednostavnim jezičnim strukturama
- najčešće pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju
- sudjeluje u razgovoru primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila (razlikuje *tu/vous*)

– djelomično točno sudjeluje u kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: Svakodnevne aktivnosti; Prijatelji; Škola; Slobodno vrijeme; Svijet prirode; Dom; Hrana; Kupnja, Praznici i blagdani.

Prijedlog jezičnih sadržaja: fizički opis osobe i opis karaktera (opisni pridjevi, slaganje u rodu i broju), opis krajolika, biljka i životinja, opis prostora i prostorija, izražavanje sadašnjosti (sadašnje vrijeme glagola 1. grupe), izražavanje svidanja i nesvidanja, postavljanje vrlo jednostavnih pitanja.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom, ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, pismo prijatelju, poster, kratka poruka, strip, pjesma.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima. Svi novi sadržaji uvode se prema osnovnim didaktičkim principima, u kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika bez uporabe metajezika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakoga učenika.

Brojalice i pjesmice imaju osobito važnu ulogu u usvajanju pravilnoga izgovora, naglaska, ritma i intonacije čemu u nižim razredima osnovne škole treba pridati osobitu važnost.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, od poznatoga prema nepoznatom i od lakšega prema težem, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom, i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred. Leksički se sadržaji uvode uz mimiku, vizualna i multimodalna sredstva, mehaničkim ponavljanjem.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara dobi učenika i pri čemu treba početi od jezičnih struktura koje su češće u uporabi prema onima koje se rjeđe rabe.

Jezične se strukture ne tumače, već se uvode globalno i utvrđuju oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, nakon drugoga razreda sve se češće primjenjuju aktivnosti pisanoga izražavanja.

Nastava se u načelu odvija na francuskome jeziku, a materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijeteta koristi se za usporedbu i za olakšavanje prijenosa znanja i jezičnih prijenosa.

Oblici vrednovanja učenja bitno se ne razlikuju od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Testovi usmjereni vrednovanju naučenoga su kratki, razumljivi, a upute kratke i precizne.

Prednost se daje tečnosti pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ B.5.1. Učenik navodi osnovne i specifične sličnosti i razlike između vlastite i frankofonskih kultura.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje osnovne i specifične sličnosti i razlike u nekim kulturnim običajima, proslavama i igrama u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama– prepoznaje određene navike govornika hrvatskoga jezika i govornika francuskoga jezika	<ul style="list-style-type: none">– navodi dio osnovnih i dio specifičnih sličnosti i razlika između vlastite i frankofonskih kultura
PP OŠ FJ B.5.2. Učenik uočava obrasce ophođenja tipične za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama.	<ul style="list-style-type: none">– uočava različite obrasce uljudnoga ophođenja– prepoznaje načine ponašanja frankofona u različitim poznatim situacijama– koristi se osnovnim i jednostavnim obrascima ophođenja tipičnim za frankofonsku kulturu– koristi se prikladnim obrascima uljudnoga ophođenja	<ul style="list-style-type: none">– uočava dio obrazaca ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama
PP OŠ FJ B.5.3. Učenik razvija skladne međuljudske i međukulturne odnosa (prijateljstvo, suradnju, solidarnost, različitost).	<ul style="list-style-type: none">– uočava zajedničke interese svojih vršnjaka u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama– pozitivno reagira na primjere skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa	<ul style="list-style-type: none">– razvija neke vrijednosti skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija na temelju istih tema i jezičnih sadržaja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ C.5.1. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja.	– prepoznaje vlastiti stil učenja – razlikuje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje koje odgovaraju njegovu stilu učenja	– primjenjuje dio vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja
PP OŠ FJ C.5.2. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja.	– prepoznaje vlastiti stil učenja – razlikuje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje koje odgovaraju njegovu stilu učenja	– primjenjuje dio vrlo jednostavnih strategija za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja
PP OŠ FJ C.5.3. Učenik se koristi informacijama iz različitih izvora na ciljnome jeziku.	– prepoznaje osnovne informacije iz različitih izvora – u skladu s potrebama traži različite izvore informacija – u skladu s potrebama pronalazi odgovarajuće informacije	– koristi se dijelom informacija iz različitih izvora na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- koristi se materinskim jezikom kako bi razumio nepoznatu riječ ili izraz na francuskome jeziku
- koristi se kognatima kako bi razumio nepoznatu riječ (primjerice, radio i *la radio*)
- zaključuje o značenju riječi i izraza na temelju sličnosti
- usmjerava pažnju pri slušanju
- pažljivo čita upute za slušanje i čitanje
- koristi se ilustracijama kako bi razumio značenje nepoznate riječi ili nepoznatoga teksta
- uočava kada sugovornik ne razumije njegov iskaz i koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi mu pojednostavnio razumijevanje
- sugovorniku verbalno ili neverbalno daje do znanja da nije razumio
- traži pomoć zbog nerazumijevanja govorene riječi, rečenice ili teksta
- traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u slušanju i čitanju
- uočava vezu između djelatnosti slušanja i čitanja i emocija.

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi si olakšao izražavanje
- koristi se predloškom u pisanju i govorenju
- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi se jasnije izrazio
- oponaša zvukove i intonaciju
- uočava svoja odstupanja u izgovoru i odstupanja drugih učenika
- uočava važnost za samoispravljanjem u čitanju
- ponavlja riječi radi boljega izgovora i radi otklanjanja odstupanja
- pažljivo čita upute za pisanje i govorenje
- služi se uputama i predloškom u planiranju pisanja i govorenja
- kombinira tehnike pisanja kao mogućnost izražavanja misli (crtež, tekst)

-
- provjerava točnost prepisanoga ili napisanog
 - traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja rečenice
 - traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u govorenju i pisanju
 - uočava vezu između djelatnosti pisanja i govorenja i emocija.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenicima se strategije uporabe jezika predstavljaju eksplicitno: uporabom metajezika primjerenoga dobi učenika, i integrirano: tijekom komunikacijskih aktivnosti koje su dovoljno izazovne da zahtijevaju uporabu strategija.

Za svaku predstavljenu strategiju objašnjava se razlog i način njezine primjene te se navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

O strategijama se razgovara prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih stranih jezika.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ FJ A.6.1. Učenik razumije kratak i vrlo jednostavan tekst u prilagođeno-me govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkoga i vrlo jednostavnog audio i audiovizualnog teksta poznate tematike – pokazuje razumijevanje ključnih i nekih specifičnih informacija povezujući jednostavan zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije kratak i vrlo jednostavan tekst ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP OŠ FJ A.6.2. Učenik razumije kratak i vrlo jednostavan pisani tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkoga i vrlo jednostavnog pisanog ili multimodalnog teksta poznate tematike – pokazuje razumijevanje ključnih i nekih specifičnih informacija povezujući jednostavan zvučni slikovni sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije kratak i vrlo jednostavan pisani tekst
<p>PP OŠ FJ A.6.3. Učenik piše kratak i vrlo jedno-stavan tekst prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i piše kratak i vrlo jednostavan tekst na temelju predloška koristeći se jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – opisuje svoju okolinu i radnje koristeći se multimodalnim izvorima kao predloškom – sudjeluje u jednostavnoj pisanoj interakciji prema predlošku koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih znakova 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku koristeći se odgovarajućim jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama
<p>PP OŠ FJ A.6.4. Učenik govori kratak i vrlo jed-nostavan tekst prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku koristeći se jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – uglavnom pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju. – ponavlja priču na temelju vizualnoga ili multimodalnog predloška koristeći se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku

<p>PP OŠ FJ A.6.5. Učenik sudjeluje u kratkom i jednostavnom vođenom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u kratkom i jednostavnom vođenom razgovoru poznate tematike koristeći se odgovarajućim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – postavlja kratka i jednostavna pitanja i odgovara na njih – uglavnom pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – sudjeluje u razgovoru primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila (razlikuje <i>tu/vous</i>) 	<p>– djelomično točno sudjeluje u kratkom i jednostavnom vođenom razgovoru</p>
---	---	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: Putovanja, Gradovi i znamenitosti; Ekologija; Praznici i blagdani.

Prijedlog jezičnih sadržaja: izražavanje određenosti, neodređenosti i posvojnosti, izražavanje odnosa između stvari, bića i pojava, izricanje količine i kvalitete, izražavanje uputa, zahtjeva i naredba, predlaganje, pozivanje i odbijanje.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom, ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, e-mail, neformalno pismo, blog, vlog, poster, kratka poruka, bilješke, sms, strip, pjesma, oglas, reklama.

Navedene teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima. Svi novi sadržaji uvode se prema osnovnim didaktičkim principima, u kontekstu, primjereno dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika bez uporabe metajezika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakog učenika.

Brojalice i pjesmice imaju osobito važnu ulogu u usvajanju pravilnoga izgovora, naglasaka, ritma i intonacije čemu u nižim razredima osnovne škole treba pridati osobitu važnost.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, od poznatoga prema nepoznatom i od lakšega prema težem, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom, i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i multimodalna sredstva, mehaničkim ponavljanjem.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara dobi učenika i pri čemu treba početi od jezičnih struktura koje su češće u uporabi prema onima koje se rjeđe rabe.

Jezične se strukture ne tumače, već se uvode globalno i utvrđuju oponašanjem i ponavljanjem jezičnih obrazaca.

Iako je težište na govornoj komunikaciji nakon drugoga razreda, češće se primjenjuju aktivnosti pisanoga izražavanja.

Nastava se u načelu odvija na francuskome jeziku, a materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijeteta koristi se za usporedbu i za olakšavanje prijenosa znanja i jezičnih prijenosa.

Oblici vrednovanja učenja bitno se ne razlikuju od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Testovi usmjereni vrednovanju naučenoga su kratki, razumljivi, a upute kratke i precizne.

Prednost se daje tečnosti pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ B.6.1. Učenik prepoznaje specifičnosti vlastite i frankofonskih kultura.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje posebnosti kultura na temelju usvojenih znanja – navodi specifičnosti vlastite i frankofonskih kultura (na materinskome jeziku) – prepoznaje navike govornika hrvatskoga jezika i govornika francuskoga jezika 	– djelomično točno prepoznaje specifičnosti vlastite i frankofonskih kultura
PP OŠ FJ B.6.2. Učenik oponaša obrasce ophođenja tipične za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama.	<ul style="list-style-type: none"> – uočava različite obrasce uljudnoga ophođenja – prepoznaje načine ponašanja frankofona u različitim poznatim situacijama – koristi se jednostavnim obrascima ophođenja tipičnim za frankofonsku kulturu – oponaša prikladne obrasce uljudnoga ophođenja 	– oponaša dio obrazaca ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu u poznatoj situaciji
PP OŠ FJ B.6.3. Učenik poštuje razlike između vlastite i frankofonskih kultura u međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – poštuje različite interese svojih vršnjaka u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama – pozitivno reagira na različitost interesa u razvijanju skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa 	– uglavnom poštuje razlike između vlastite i frankofonskih kultura u međukulturnim susretima

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija na temelju istih tema i jezičnih sadržaja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ C.6.1. Učenik primjenjuje jednostavne strategije za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja.	<ul style="list-style-type: none"> – istražuje jednostavne strategije za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja – primjenjuje jednostavne strategije za slušanje i čitanje koje odgovaraju njegovu stilu učenja 	– primjenjuje dio jednostavnih strategija za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja
PP OŠ FJ C.6.2. Učenik primjenjuje jednostavne strategije za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja.	<ul style="list-style-type: none"> – istražuje jednostavne strategije za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja – primjenjuje jednostavne strategije za pisanje i govorenje koje odgovaraju njegovu stilu učenja 	– primjenjuje dio jednostavnih strategija za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja

PP OŠ FJ C.6.3.

Učenik grupira prema predlošku informacije iz različitih izvora na ciljnome jeziku.

- u skladu s potrebama traži i odabire prema predlošku informacije iz različitih izvora po uputama učitelja
- na različite načine grupira i predstavlja prikupljene informacije (primjerice, umna mapa, tablice i slično)

- djelomično točno i prema predlošku grupira informacije iz različitih izvora na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- povezuje nove riječi s poznatima kako bi razumio riječ, izraz ili rečenicu
- uočava i koristi se sličnostima i razlikama između francuskoga i drugih jezika koje zna i uči radi boljšega razumijevanja
- povezuje nepoznatu riječ s kontekstom i otkriva njezino značenje u rečenici ili tekstu utvrđuje svrhu slušanja i čitanja
- usmjerava pažnju na ključne informacije u tekstu
- koristi se ključnim informacijama kako bi povećao razumijevanje teksta
- zaključuje o značenju nepoznate riječi ili teksta koristeći se asocijacijama i zajedničkim korijenom riječi
- podcrtava ili zaokružuje ključne informacije u tekstu
- koristi se kontekstom i ključnim informacijama u razumijevanju nepoznatoga teksta
- skenira/prelijeće tekst
- traži pomoć iz različitih izvora informacija zbog nemogućnosti razumijevanja teksta
- prati svoj napredak u djelatnostima slušanja i čitanja koristeći se alatima za samovrednovanje
- pomaže drugim učenicima u razumijevanju riječi ili izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti čitanja
- postavlja pitanja kako bi riješio nedoumice u razumijevanju riječi, rečenice ili teksta
- zaključuje o nastavku iskaza sugovornika kako bi ga jednostavnije razumio
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima čitanja i slušanja
- smanjuje nelagodu od slušanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja poput glazbe ili samogovora.

Prijedlog jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se učestalim riječima i izrazima kako bi zamijenio one koje ne poznaje
 - prati svoj napredak u djelatnostima pisanja i govorenja koristeći se alatima za samovrednovanje
 - procjenjuje kvalitetu napisanoga ili izgovorenog koristeći se alatom za samovrednovanje
 - koristi se gramatičkim pravilima kako bi povećao točnost vlastitoga iskaza
 - uočava važnost pojedinih faza pisanja
 - koristi se olujom ideja kao uvodom u pisanje ili govorenje
 - planira temu i sadržaj pisanoga teksta
 - traži pomoć zbog nepoznavanja pravopisnih pravila
 - traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja govorenoga i pisanog teksta
 - uočava vlastiti izgovor
 - uočava točnost uporabe riječi i izraza
 - prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti pisanja
 - ponavlja riječi sugovornika u svojem iskazu kako bi si olakšao izražavanje
 - isprobava riječi i izraze te prati reakcije sugovornika
 - traži potvrdu od sugovornika o točnosti iskaza
-

-
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima pisanja i govorenja
 - smanjuje nelagodu od izražavanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja
 - kontrolira negativne emocije samostalno ili uz pomoć učitelja i drugih učenika.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenicima se strategije uporabe jezika predstavljaju eksplicitno: uporabom metajezika primjerenoga razvojnoj dobi učenika, i integrirano: tijekom komunikacijskih aktivnosti koje su dovoljno izazovne da zahtijevaju uporabu strategija.

Za svaku predstavljenu strategiju učenicima se objašnjava razlog primjene i način njezine primjene te se navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

O strategijama se razgovara prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih stranih jezika.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ FJ A.7.1. Učenik razumije srednje dug i vrlo jednostavan tekst u prilagođenom govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje srednje dugoga i vrlo jednostavnog audio i audiovizualnog teksta poznate tematike – pokazuje razumijevanje ključnih i specifičnih informacija povezujući jednostavni zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<p>– djelomično razumije srednje dug i vrlo jednostavan tekst ako se govori polako i uz ponavljanje</p>
<p>PP OŠ FJ A.7.2. Učenik razumije srednje dug i vrlo jednostavan pisani tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje srednje dugoga i vrlo jednostavnog pisanog ili multimodalnog teksta poznate tematike – pokazuje razumijevanje ključnih i specifičnih informacija povezujući jednostavni zvučni i slikovni sadržaj 	<p>– djelomično razumije srednje dug i vrlo jednostavan pisani tekst</p>
<p>PP OŠ FJ A.7.3. Učenik piše srednje dug i vrlo jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i piše srednje dug i vrlo jednostavan tekst koristeći se jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – opisuje svoju okolinu, radnje i događaje koristeći se multimodalnim izvorima kao predloškom – sudjeluje u jednostavnoj pisanoj interakciji koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući uporabu osnovnih pravopisnih znakova 	<p>– djelomično točno piše srednje dug i vrlo jednostavan tekst koristeći se jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama</p>
<p>PP OŠ FJ A.7.4. Učenik govori kratak i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori kratak i jednostavan tekst koristeći se jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – uglavnom pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – prepričava priču na temelju vizualnoga ili multimodalnog predloška koristeći se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama 	<p>– djelomično točno govori kratak i jednostavan tekst</p>

PP OŠ FJ A.7.5. Učenik sudjeluje u kratkom i jednostavnom razgovoru.	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u kratkom i jednostavnom razgovoru poznate tematike koristeći se odgovarajućim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – postavlja kratka i jednostavna pitanja i odgovara na njih – najčešće pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – sudjeluje u razgovoru primjenjujući primjerena društveno-jezična pravila 	– djelomično točno sudjeluje u kratkom i jednostavnom razgovoru
---	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: Važne frankofonske ličnosti; Prehrana; Prijateljstva; Praznici i blagdani.

Prijedlog jezičnih sadržaja: prepričavanje događaja i izražavanje odnosa u vremenu (sadašnje vrijeme, prošlo svršeno i nesvršeno vrijeme, jednostavni i složeni oblik budućeg vremena), povezivanje ideja i događaja jednostavnim veznicima i veznim riječima (*d'abord, puis, ensuite, enfin, parce que*).

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, e-pismo, poster, biografija, autobiografija, kratka poruka, bilješka, strip, pjesma.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovom broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, a pristup učenju i poučavanju je kognitivan. Svi novi sadržaji usvajaju se u kontekstu i induktivno uz postupno uvođenje metajezika koji je primjeren dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem, pri čemu se naglasak stavlja na izgovor, a ne na vremenu izgovora.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodna dva ciklusa.

Jezične se strukture ciklički ponavljaju i proširuju.

Učenici se potiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera iz ciljnoga jezika, ali i usporedbom s materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ B.7.1. Učenik uočava vrijednosti vlastite kulture i frankofonskih kultura.	– prepoznaje vrijednosti vlastite kulture i frankofonskih kultura koristeći se razvojno primjerenim multimodalnim tekstovima	– djelomično uočava vrijednosti vlastite kulture i frankofonskih kultura

PP OŠ FJ B.7.2. Učenik primjenjuje obrasce ophođenja tipične za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama.	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se različitim obrascima uljudnoga ophođenja – primjenjuje jednostavne obrasce ophođenja tipične za frankofonsku kulturu – koristi se odgovarajućim izrazima pristojnosti tipičnim za frankofonsku kulturu – prikladno se ponaša i oslovljava vršnjake i odrasle u poznatim situacijama – primjenjuje prikladne obrasce uljudnoga ophođenja 	– primjenjuje neke obrasce ophođenja tipične za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama
PP OŠ FJ B.7.3. Učenik uočava jednostavne strategije za izbjegavanje međukulturnih nesporazuma.	<ul style="list-style-type: none"> – uočava različite okolnosti i međukulturne situacije u kojima dolazi do nesporazuma – uočava jednostavne strategije samoregulacije u nesporazumu 	– uočava dio jednostavnih strategija za izbjegavanje međukulturnih nesporazuma

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija na temelju istih tema i jezičnih sadržaja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ C.7.1. Učenik prepoznaje povezanost strategija za slušanje i čitanje s uspjehom u slušanju i čitanju.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje vlastiti uspjeh u učenju primjenom jednostavnih strategija slušanja i čitanja – povezuje primjenu jednostavnih strategija s razvojem vještina slušanja i čitanja 	– djelomično prepoznaje povezanost strategija za slušanje i čitanje s uspjehom u slušanju i čitanju
PP OŠ FJ C.7.2. Učenik prepoznaje povezanost strategija za pisanje i govorenje s uspjehom u pisanju i govorenju.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje vlastiti uspjeh u učenju primjenom jednostavnih strategija pisanja i govorenja – povezuje primjenu jednostavnih strategija s razvojem vještina pisanja i govorenja 	– djelomično prepoznaje povezanost strategija za pisanje i govorenje s uspjehom u pisanju i govorenju
PP OŠ FJ C.7.3. Učenik organizira prema predlošku informacije iz različitih izvora na ciljnome jeziku.	<ul style="list-style-type: none"> – u skladu s potrebama organizira informacije prema predlošku iz različitih izvora prema uputama učitelja – na različite načine predstavlja organizirane informacije (primjerice, umna mapa, tablice i slično) 	– djelomično i prema predlošku organizira informacije iz različitih izvora na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- povezuje nove riječi s poznatima kako bi razumio riječ, izraz ili rečenicu
- uočava i koristi se sličnostima i razlikama između francuskoga i drugih jezika koje zna i uči radi boljšega razumijevanja
- povezuje nepoznatu riječ s kontekstom i otkriva njezino značenje u rečenici ili tekstu te utvrđuje svrhu slušanja i čitanja
- usmjerava pažnju na ključne informacije u tekstu
- koristi se ključnim informacijama kako bi povećao razumijevanje teksta
- zaključuje o značenju nepoznate riječi ili teksta koristeći se asocijacijama i zajedničkim korijenom riječi
- podcrtava ili zaokružuje ključne informacije u tekstu
- koristi se kontekstom i ključnim informacijama u razumijevanju nepoznatoga teksta
- skenira/prelijeće tekst
- traži pomoć iz različitih izvora informacija zbog nemogućnosti razumijevanja teksta
- prati svoj napredak u djelatnostima slušanja i čitanja koristeći se alatima za samovrednovanje
- pomaže drugim učenicima u razumijevanju riječi ili izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti čitanja
- postavlja pitanja kako bi riješio nedoumice u razumijevanju riječi, rečenice ili teksta
- zaključuje o nastavku iskaza sugovornika kako bi ga jednostavnije razumio
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima čitanja i slušanja
- smanjuje nelagodu od slušanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja poput glazbe.

Prijedlog jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se učestalim riječima i izrazima kako bi zamijenio one koje ne poznaje
 - prati svoj napredak u djelatnostima pisanja i govorenja koristeći se alatima za samovrednovanje
 - procjenjuje kvalitetu napisanoga ili izgovorenog koristeći se alatima za samovrednovanje
 - koristi se gramatičkim pravilima kako bi povećao točnost vlastitoga iskaza
 - uočava važnost pojedinih faza pisanja
 - koristi se olujom ideja kao uvodom u pisanje ili govorenje
 - planira temu i sadržaj pisanoga teksta
 - traži pomoć zbog nepoznavanja pravopisnih pravila
 - traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja govorenoga i pisanog teksta
 - uočava vlastiti izgovor
 - uočava točnost uporabe riječi i izraza
 - prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti pisanja
 - ponavlja riječi sugovornika u svojem iskazu kako bi si olakšao izražavanje
 - isprobava riječi i izraze i prati reakcije sugovornika
 - traži potvrdu od sugovornika o točnosti iskaza
 - prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima pisanja i govorenja
 - smanjuje nelagodu od izražavanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja
 - kontrolira negativne emocije, samostalno ili uz pomoć učitelja i drugih učenika.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U učenju i poučavanju strategija koristi se pojmom „strategija“ kako bi se učenike još izravnije usmjerilo na njihovu ciljanu uporabu te se o njima redovito razgovara, individualno i skupno prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Komunikacijske su aktivnosti dovoljno izazovne da učenici imaju potrebu primijeniti strategije.

Za svaku se predstavljenu strategiju objašnjava razlog primjene i način njezine primjene te se učenicima navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih stranih jezika.

Kako bi vrednovali uporabu strategija i potvrdili važnost korištenja njima, učenici, primjerice, provode razredna istraživanja, vode dnevnik uporabe strategija, ispunjavaju upitnike, koriste se tehnikom glasnoga razmišljanja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ FJ A.8.1. Učenik razumije dug i vrlo jednostavan govoreni tekst u prilagođenom govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i vrlo jednostavnog audio i audiovizualnog teksta poznate tematike – izdvaja ključne i specifične informacije povezujući jednostavan zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije dugi i vrlo jednostavan govoreni tekst ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP OŠ FJ A.8.2. Učenik razumije dug i vrlo jednostavan pisani tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i vrlo jednostavnog pisanog ili multimodalnoga teksta poznate tematike – izdvaja ključne i specifične informacije u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije dug i vrlo jednostavan pisani tekst
<p>PP OŠ FJ A.8.3. Učenik piše dug i vrlo jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i piše dug i vrlo jednostavan tekst koristeći se jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – opisuje svoju neposrednu stvarnost i okolinu koristeći se multimodalnima izvorima kao predloškom – koristi se odgovarajućim vokabularom, vrlo jednostavnim jezičnim strukturama, jednostavnim veznicima i primjenjuje osnovna pravopisna pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dug i vrlo jednostavan tekst koristeći se jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama
<p>PP OŠ FJ A.8.4. Učenik govori srednje dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori srednje dug i jednostavan tekst koristeći se odgovarajućim vokabularom i jednostavnim jezičnim strukturama – većinom pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – prepričava priču na temelju vizualnoga ili multimodalnog predloška koristeći se jednostavnim rečenicama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori srednje dug i jednostavan tekst

<p>PP OŠ FJ A.8.5. Učenik sudjeluje u srednje dugome i jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u srednje dugome i jednostavnom razgovoru poznate tematike koristeći se odgovarajućim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – postavlja kratka i vrlo jednostavna pitanja i odgovara na njih – većinom pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – sudjeluje u razgovoru primjenjujući primjerena društveno-jezična pravila 	<p>– djelomično točno sudjeluje u srednje dugome i jednostavnom razgovoru</p>
--	---	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: Mediji; Komunikacija; Školovanje; Osobna iskustva, uspomene, želje i nadanja; Praznici i blagdani.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, e-mail, neformalno pismo, blog, vlog, poster, biografija, autobiografija, kratka poruka, bilješke, sms, strip, pjesma, kratki prozni tekstovi.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, a pristup učenju i poučavanju je kognitivan. Svi novi sadržaji usvajaju se u kontekstu i induktivno uz postupno uvođenje metajezika koji je primjeren dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodna dva ciklusa.

Jezične se strukture ciklički ponavljaju i proširuju.

Učenici se potiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera iz ciljnoga jezika, ali i usporedbom s materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ B.8.1. Učenik povezuje vrlo jednostavne činjenice o vlastitoj i frankofonskoj kulturi.	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje svoja znanja i životna iskustva s vrlo jednostavnim činjenicama o frankofonskoj i vlastitoj kulturi – opisuje vrlo jednostavne činjenice specifične za frankofonsku i vlastitu kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje dio vrlo jednostavnih činjenica o vlastitoj i frankofonskoj kulturi
PP OŠ FJ B.8.2. Učenik razlikuje obrasce ophođenja tipične za vlastitu i frankofonsku kulturu u poznatim situacijama.	<ul style="list-style-type: none"> – na jednostavnoj razini razlikuje obrasce ophođenja i ponašanja frankofona i pripadnika hrvatske kulture u poznatim međukulturnim situacijama – koristi se izrazima pristojnosti tipičnim za frankofonsku kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje neke obrasce ophođenja tipične za vlastitu i frankofonsku kulturu u poznatim situacijama
PP OŠ FJ B.8.3. Učenik primjenjuje jednostavne strategije izbjegavanja međukulturnih nesporazuma.	<ul style="list-style-type: none"> – navodi primjere nesporazuma u različitim okolnostima i međukulturnim situacijama (na materinjem jeziku) – primjenjuje jednostavne strategije samoregulacije u međukulturnom nesporazumu 	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje dio jednostavnih strategija izbjegavanja međukulturnih nesporazuma

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija na temelju istih tema i jezičnih sadržaja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ FJ C.8.1. Učenik odabire jednostavne strategije za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje jednostavne strategije za slušanje i čitanje u skladu sa svojim preferencijama – odabire preferirane jednostavne strategije za slušanje i čitanje 	<ul style="list-style-type: none"> – odabire dio jednostavnih strategija za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja
PP OŠ FJ C.8.2. Učenik odabire jednostavne strategije za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje jednostavne strategije za pisanje i govorenje u skladu sa svojim preferencijama – odabire preferirane jednostavne strategije za pisanje i govorenje 	<ul style="list-style-type: none"> – odabire dio jednostavnih strategija za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja

PP OŠ FJ C.8.3. Učenik vrednuje informacije iz različitih izvora na ciljnome jeziku.	– izdvaja informacije iz različitih izvora – uspoređuje informacije iz različitih izvora – odabire preferirani izvor informacija za učenje	– djelomično vrednuje informacije iz različitih izvora na ciljnome jeziku
---	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- povezuje nove riječi s poznatima kako bi razumio riječ, izraz ili rečenicu
- uočava i koristi se sličnostima i razlikama između francuskoga i drugih jezika koje zna i uči radi boljšega razumijevanja
- povezuje nepoznatu riječ s kontekstom i otkriva njezino značenje u rečenici ili tekstu te utvrđuje svrhu slušanja i čitanja
- usmjerava pažnju na ključne informacije u tekstu
- koristi se ključnim informacijama kako bi povećao razumijevanje teksta
- zaključuje o značenju nepoznate riječi ili teksta koristeći se asocijacijama i zajedničkim korijenom riječi
- podcrtava ili zaokružuje ključne informacije u tekstu
- koristi se kontekstom i ključnim informacijama u razumijevanju nepoznatoga teksta
- skenira/prelijeće tekst
- traži pomoć iz različitih izvora informacija zbog nemogućnosti razumijevanja teksta
- prati svoj napredak u djelatnostima slušanja i čitanja koristeći se alatima za samovrednovanje
- pomaže drugim učenicima u razumijevanju riječi ili izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti čitanja
- postavlja pitanja kako bi riješio nedoumice u razumijevanju riječi, rečenice ili teksta
- zaključuje o nastavku iskaza sugovornika kako bi ga jednostavnije razumio
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima čitanja i slušanja
- smanjuje nelagodu od slušanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja poput glazbe ili samogovora.

Prijedlog jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se učestalim riječima i izrazima kako bi zamijenio one koje ne poznaje
- prati svoj napredak u djelatnostima pisanja i govorenja koristeći se alatima za samovrednovanje
- procjenjuje kvalitetu napisanoga ili izgovorenoga koristeći se alatom za samovrednovanje
- koristi se gramatičkim pravilima kako bi povećao točnost vlastitoga iskaza
- uočava važnost pojedinih faza pisanja
- koristi se olujom ideja kao uvodom u pisanje ili govorenje
- planira temu i sadržaj pisanoga teksta
- traži pomoć zbog nepoznavanja pravopisnih pravila
- traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja govorenoga i pisanog teksta
- uočava vlastiti izgovor
- uočava točnost uporabe riječi i izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti pisanja
- ponavlja riječi sugovornika u svojem iskazu kako bi si olakšao izražavanje
- isprobava riječi i izraze i prati reakcije sugovornika
- traži potvrdu od sugovornika o točnosti iskaza
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima pisanja i govorenja
- smanjuje nelagodu od izražavanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja
- kontrolira negativne emocije, samostalno ili uz pomoć učitelja i drugih učenika.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U učenju i poučavanju strategija koristi se metajezikom: koristi se pojmom „strategija“ kako bi se učenike još izravnije usmjerilo na njihovu ciljanu uporabu te se o njima redovito razgovara, individualno i skupno prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Komunikacijske su aktivnosti dovoljno izazovne da učenici imaju potrebu primijeniti strategije.

Za svaku se predstavljenu strategiju objašnjava razlog primjene i način njezine primjene te se učenicima navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih stranih jezika.

Kako bi vrednovali uporabu strategija i potvrdili važnost korištenja njima, učenici, primjerice, provode razredna istraživanja, vode dnevnik uporabe strategija, ispunjavaju upitnike, koriste se tehnikom glasnoga razmišljanja.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ FJ (1) A.1.1. Učenik razumije dug i jednostavan govoreni tekst u prilagodenom govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i jednostavnog audio i audiovizualnog teksta poznate opće tematike i tematike svoje struke – izdvaja ključne i specifične informacije povezujući jednostavni zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije dug i jednostavan govoreni tekst ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP SŠ FJ (1) A.1.2. Učenik razumije dug i jednostavan pisani tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i jednostavnog pisanog ili multimodalnog teksta poznate opće tematike i tematike svoje struke – izdvaja ključne i specifične informacije u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije dug i jednostavan pisani tekst
<p>PP SŠ FJ (1) A.1.3. Učenik piše dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i piše dug i jednostavan tekst koristeći se jednostavnim vokabularom i jednostavnim jezičnim strukturama – opisuje svoju neposrednu stvarnost i okolinu koristeći se multimodalnima izvorima kao predloškom – koristi se odgovarajućim općim vokabularom i vokabularom jezika struke, jednostavnim jezičnim strukturama, jednostavnim veznicima i primjenjuje osnovna pravopisna pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dug i jednostavan tekst
<p>PP SŠ FJ (1) A.1.4. Učenik govori dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori dug i jednostavan tekst koristeći se odgovarajućim općim vokabularom i vokabularom jezika struke i jednostavnim jezičnim strukturama – većinom pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – prepričava priču na temelju vizualnoga ili multimodalnog predloška koristeći se jednostavnim rečenicama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dug i jednostavan tekst

PP SŠ FJ (1) A.1.5. Učenik sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru.	<ul style="list-style-type: none"> – započinje, održava i zaključuje dug i jednostavan razgovor – postavlja pitanja i odgovara na njih – koristi se odgovarajućim općim vokabularom i vokabularom jezika struke, jednostavnim jezičnim strukturama i jednostavnim veznicima – pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – aktivno sudjeluje u razgovoru o poznatoj tematici primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila 	– djelomično točno sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru
--	---	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: teme vezane uz sektor/zanimanje i opće teme: Svijet i društvo u kojem živimo; Zemlje frankofonskoga govornog područja; Životni stilovi i načini življenja (svakodnevnica, stanovanje, gastronomija, tradicija i običaji, ekologija).

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu, u osnovnoj školi, proširuju se i produbljuju.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, e-pismo, neformalno pismo, poster, biografija, kratka poruka, bilješke, strip, pjesma, kratki prozni tekstovi.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik samostalno odlučuje o njihovom broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, svi se novi sadržaji usvajaju u kontekstu i induktivno uz postupno uvođenje metajezika koji je primjeren razvojnoj dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama, a usklađuju se sa željama i potrebama učenika, njihovim obrazovnim težnjama i profesionalnim putevima. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodna dva ciklusa.

Jezične se strukture ciklički ponavljaju i proširuju.

Učenici se potiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera iz cilj-noga jezika, ali i usporedbom s materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (1) B.1.1. Učenik prepoznaje utjecaje hrvatske i frankofonskih kultura na razvoj društva.	<ul style="list-style-type: none"> – spoznaje utjecaje vlastite kulture i frankofonskih kultura na razvoj društva koristeći se primjerenim tekstovima i različitim medijima – povezuje usvojene činjenice o vlastitoj i frankofonskoj kulturi 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje dio utjecaja hrvatske i frankofonskih kultura na razvoj društva
PP SŠ FJ (1) B.1.2. Učenik odabire prikladne obrasce ponašanja i ophođenja u međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – prilagođava svoje ponašanje u međukulturnim susretima s frankofonima – uspoređuje i koristi se odgovarajućim izrazima pristojnosti tipičnima za frankofonsku kulturu u međukulturnome susretu – prikladno se ponaša i oslovljava vršnjake i odrasle u stvarnim i simuliranim međukulturnim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> – odabire dio obrazaca ponašanja i ophođenja u međukulturnim situacijama
PP SŠ FJ (1) B.1.3. Učenik pokazuje zanimanje za različite stavove i vrijednosti u međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje kulturne različitosti te međuljudske odnose i interakcije u međukulturnom susretu – prepoznaje stavove i uvjerenja govornika frankofonske i drugih kultura 	<ul style="list-style-type: none"> – povremeno pokazuje zanimanje za različite stavove i vrijednosti u međukulturnim susretima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (1) C.1.1. Učenik prepoznaje jednostavne strategije za slušanje i čitanje primjerene različitim potrebama.	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje jednostavne strategije primjerene različitim potrebama – prepoznaje doprinos pojedine jednostavne strategije rješavanju zadatka – u skladu s različitim zadacima odabire jednostavne strategije za slušanje i čitanje 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje dio jednostavnih strategija za slušanje i čitanje primjerenih različitim potrebama
PP SŠ FJ (1) C.1.2. Učenik prepoznaje jednostavne strategije za pisanje i govorenje primjerene različitim potrebama.	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje jednostavne strategije primjerene različitim potrebama – prepoznaje doprinos pojedine jednostavne strategije rješavanju zadatka – u skladu s različitim zadacima odabire jednostavne strategije za pisanje i govorenje 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje dio jednostavnih strategija za pisanje i govorenje primjerenih različitim potrebama
PP SŠ FJ (1) C.1.3. Učenik odabire različite vrste informacija prema vlastitim potrebama i interesima.	<ul style="list-style-type: none"> – odabire različite vrste informacija u skladu s vlastitim potrebama i interesima – pronalazi različite vrste izvora informacija koje mu pomažu u učenju za određenu svrhu – koristi se različitim izvorima informacija kako bi unaprijedio svoju komunikacijsku kompetenciju 	<ul style="list-style-type: none"> – odabire dio različitih informacija prema vlastitim potrebama i interesima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- povezuje nove riječi s poznatima kako bi razumio riječ, izraz ili rečenicu
- povezuje nepoznatu riječ s kontekstom i otkriva njezino značenje u rečenici ili tekstu
- utvrđuje svrhu slušanja i čitanja
- usmjerava pažnju na ključne informacije u tekstu
- koristi se ključnim informacijama kako bi povećao razumijevanje teksta
- podcrtava ili zaokružuje ključne informacije u tekstu
- koristi se kontekstom i ključnim informacijama u razumijevanju nepoznatoga teksta
- traži pomoć iz različitih izvora informacija zbog nemogućnosti razumijevanja teksta
- prati svoj napredak u djelatnostima slušanja i čitanja koristeći se alatima za samovrednovanje
- pomaže drugim učenicima u razumijevanju riječi ili izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti čitanja
- postavlja pitanja kako bi riješio nedoumice u razumijevanju riječi, rečenice ili teksta

-
- zaključuje o nastavku iskaza sugovornika kako bi ga jednostavnije razumio
 - prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima čitanja i slušanja
 - smanjuje nelagodu od slušanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja poput glazbe ili samogovora.

Prijedlog jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se učestalim riječima i izrazima kako bi zamijenio one koje ne poznaje
- prati svoj napredak u djelatnostima pisanja i govorenja koristeći se alatima za samovrednovanje
- uočava važnost pojedinih faza pisanja
- koristi se olujom ideja kao uvodom u pisanje ili govorenje
- traži pomoć zbog nepoznavanja pravopisnih pravila
- traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja govorenoga i pisanog teksta
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti pisanja
- ponavlja riječi sugovornika u svojem iskazu kako bi si olakšao izražavanje
- isprobava riječi i izraze i prati reakcije sugovornika
- traži potvrdu od sugovornika o točnosti iskaza
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima pisanja i govorenja
- smanjuje nelagodu od izražavanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja
- kontrolira negativne emocije, samostalno ili uz pomoć učitelja i drugih učenika.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U učenju i poučavanju koristi se pojmom „strategija“ kako bi se učenike još izravnije usmjerilo na njihovu ciljnu uporabu te se o njima redovito razgovaralo, individualno i skupno prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Komunikacijske su aktivnosti dovoljno izazovne da učenici imaju potrebu primijeniti strategije.

Za svaku se predstavljenu strategiju objašnjava razlog primjene i način njezine primjene te se učenici navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih predmeta.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ FJ (1) A.2.1. Učenik razumije vrlo dug i jednostavan govoreni tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i jednostavnog audio i audiovizualnog teksta poznate opće tematike i tematike svoje struke – izdvaja ključne i specifične informacije povezujući jednostavan zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo dug i jednostavan govoreni tekst ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP SŠ FJ (1) A.2.2. Učenik razumije vrlo dug i jednostavan pisani tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i jednostavnog pisanog ili multimodalnog teksta poznate opće tematike i tematike svoje struke – izdvaja ključne i specifične informacije u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo dug i jednostavan pisani tekst
<p>PP SŠ FJ (1) A.2.3. Učenik piše vrlo dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i piše dug i jednostavan tekst – opisuje svoju neposrednu stvarnost i okolinu koristeći se multimodalnim izvorima kao predloškom – koristi se odgovarajućim općim vokabularom i vokabularom jezika struke, jednostavnim jezičnim strukturama, jednostavnim veznicima i primjenjuje osnovna pravopisna pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše vrlo dug i jednostavan tekst
<p>PP SŠ FJ (1) A.2.4. Učenik govori vrlo dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori dug i jednostavan tekst koristeći se općim vokabularom i vokabularom jezika struke te jednostavnim jezičnim strukturama – većinom pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – prepričava priču na temelju vizualnoga ili multimodalnog predloška koristeći se jednostavnim rečenicama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo dug i jednostavan tekst

<p>PP SŠ FJ (1) A.2.5. Učenik sudjeluje u vrlo dugome i jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – započinje, održava i zaključuje dug i jednostavan razgovor poznate tematike – postavlja pitanja i odgovara na njih – koristi se odgovarajućim općim vokabularom i vokabularom jezika struke, jednostavnim jezičnim strukturama i jednostavnim veznicima – pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – aktivno sudjeluje u razgovoru o poznatoj tematici primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila 	<p>– djelomično točno sudjeluje u vrlo dugome i jednostavnom razgovoru</p>
---	--	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: teme vezane uz sektor/zanimanje i opće teme: Međuljudski odnosi i zajednice (obitelj, ljubav, prijatelji); Aktualne društvene teme u neposrednom okružju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, e-pismo, neformalno pismo, poster, biografija, životopis, kratka poruka, bilješke, strip, pjesma, kratki prozni tekstovi.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik samostalno odlučuje o njihovom broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, svi se novi sadržaji usvajaju u kontekstu i induktivno uz postupno uvođenje metajezika koji je primjeren razvojnoj dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Leksički sadržaji se odabiru primjerenom razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama, a usklađuju se sa željama i potrebama učenika, njihovim obrazovnim težnjama i profesionalnim putevima. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodna dva ciklusa.

Jezične se strukture ciklički ponavljaju i proširuju.

Učenici se potiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera iz ciljnoga jezika, ali i usporedbom s materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (1) B.2.1. Učenik navodi utjecaje hrvatske i frankofonskih kultura na razvoj društva i pojedinca.	<ul style="list-style-type: none"> – uočava običaje i način života te sociokulturna obilježja hrvatskoga i frankofonskog društva – uočava utjecaj francuskoga jezika na hrvatski i druge jezike 	<ul style="list-style-type: none"> – navodi neke utjecaje hrvatske i frankofonskih kultura na razvoj društva i pojedinca
PP SŠ FJ (1) B.2.2. Učenik prilagođava svoje obrasce ponašanja i ophođenja u međukulturnim susretima u poznatim situacijama.	<ul style="list-style-type: none"> – prilagođava svoje ponašanje u međukulturnim susretima s frankofonima – koristi se odgovarajućim izrazima pristojnosti tipičnima za frankofonsku kulturu u međukulturnome susretu – prikladno se ponaša i oslovljava vršnjake i odrasle u stvarnim i simuliranim međukulturnim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> – prilagođava dio obrazaca ponašanja i ophođenja u međukulturnim susretima u poznatim situacijama
PP SŠ FJ (1) B.2.3. Učenik poštuje različitosti u međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – razvija interes za učenje o drugima i od drugih – poštuje stavove i vrijednosti drugih – prepoznaje neke oblike diskriminacije 	<ul style="list-style-type: none"> – ponekad poštuje različitosti u međukulturnim susretima
Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.		

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (1) C.2.1. Učenik dovodi u vezu primjenu strategija za slušanje i čitanje s uspjehom u slušanju i čitanju.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje važnost primjene strategija za uspjeh u slušanju i čitanju – povezuje primjenu strategija za slušanje i čitanje s uspjehom u slušanju i čitanju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično dovodi u vezu primjenu strategija za slušanje i čitanje s uspjehom u slušanju i čitanju
PP SŠ FJ (1) C.2.2. Učenik dovodi u vezu primjenu strategija za pisanje i govorenje s uspjehom u pisanju i govorenju.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje važnost primjene strategija za uspjeh u pisanju i govorenju – povezuje primjenu strategija za slušanje i čitanje s uspjehom u pisanju i govorenju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično dovodi u vezu primjenu strategija za pisanje i govorenje s uspjehom u pisanju i govorenju
PP SŠ FJ (1) C.2.3. Učenik odabire informacije iz različitih izvora informacija prema vlastitim potrebama i interesima.	<ul style="list-style-type: none"> – odabire različite izvore informacija u skladu s vlastitim potrebama i interesima – pronalazi različite vrste izvora informacija koje mu pomažu u učenju za određenu svrhu – koristi se različitim izvorima informacija kako bi unaprijedio svoju komunikacijsku kompetenciju 	<ul style="list-style-type: none"> – odabire dio informacija iz različitih izvora prema vlastitim potrebama i interesima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- povezuje nove riječi s poznatima kako bi razumio riječ, izraz ili rečenicu
- uočava i koristi se sličnostima i razlikama između francuskoga i drugih jezika koje zna i uči radi boljšega razumijevanja
- povezuje nepoznatu riječ s kontekstom i otkriva njezino značenje u rečenici ili tekstu
- utvrđuje svrhu slušanja i čitanja
- usmjerava pažnju na ključne informacije u tekstu
- koristi se ključnim informacijama kako bi povećao razumijevanje teksta
- zaključuje o značenju nepoznate riječi ili teksta koristeći se asocijacijama i zajedničkim korijenom riječi
- podcrtava ili zaokružuje ključne informacije u tekstu
- koristi se kontekstom i ključnim informacijama u razumijevanju nepoznatoga teksta
- skenira/prelijeće tekst
- traži pomoć iz različitih izvora informacija zbog nemogućnosti razumijevanja teksta
- prati svoj napredak u djelatnostima slušanja i čitanja koristeći se alatima za samovrednovanje
- pomaže drugim učenicima u razumijevanju riječi ili izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti čitanja
- postavlja pitanja kako bi riješio nedoumice u razumijevanju riječi, rečenice ili teksta

-
- zaključuje o nastavku iskaza sugovornika kako bi ga jednostavnije razumio
 - prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima čitanja i slušanja
 - smanjuje nelagodu od slušanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja poput glazbe ili samogovora.

Prijedlog jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se učestalim riječima i izrazima kako bi zamijenio one koje ne poznaje
- prati svoj napredak u djelatnostima pisanja i govorenja koristeći se alatima za samovrednovanje
- procjenjuje kvalitetu napisanoga ili izgovorenog koristeći se alatima za samovrednovanje
- koristi se gramatičkim pravilima kako bi povećao točnost vlastitoga iskaza
- uočava važnost pojedinih faza pisanja
- koristi se olujom ideja kao uvodom u pisanje ili govorenje
- planira temu i sadržaj pisanoga teksta
- traži pomoć zbog nepoznavanja pravopisnih pravila
- traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja govorenoga i pisanog teksta
- nadzire i procjenjuje vlastiti izgovor
- nadzire i procjenjuje točnost uporabe riječi i izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti pisanja
- ponavlja riječi sugovornika u svojem iskazu kako bi si olakšao izražavanje
- isprobava riječi i izraze i prati reakcije sugovornika
- traži potvrdu od sugovornika o točnosti iskaza
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima pisanja i govorenja
- smanjuje nelagodu od izražavanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja
- kontrolira negativne emocije, samostalno ili uz pomoć učitelja i drugih učenika.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U učenju i poučavanju koristi se pojmom „strategija“ kako bi se učenike još izravnije usmjerilo na njihovu ciljanu uporabu te se o njima redovito razgovara, individualno i skupno prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Komunikacijske su aktivnosti dovoljno izazovne da učenici imaju potrebu primijeniti strategije.

Za svaku se predstavljenu strategiju objašnjava razlog primjene i način njezine primjene te se učenici navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih predmeta.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ FJ (1) A.3.1. Učenik razumije vrlo dug i srednje složen govoreni tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i jednostavnog audio i audiovizualnog teksta poznate opće tematike i tematike svoje struke – izdvaja ključne i specifične informacije povezujući jednostavni zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije dug i jednostavan govoreni tekst ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP SŠ FJ (1) A.3.2. Učenik razumije vrlo dug i srednje složen pisani tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje dugoga i jednostavnog pisanog ili multimodalnog teksta poznate opće tematike i tematike svoje struke – izdvaja ključne i specifične informacije u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije dugi i jednostavni pisani tekst
<p>PP SŠ FJ (1) A.3.3. Učenik piše vrlo dug i srednje složen tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i piše dug i jednostavan tekst – opisuje svoju neposrednu stvarnost i okolinu koristeći se multimodalnim izvorima kao predloškom – koristi se odgovarajućim općim vokabularom i vokabularom jezika struke, jednostavnim jezičnim strukturama, jednostavnim veznicima i primjenjuje osnovna pravopisna pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dug i jednostavan tekst
<p>PP SŠ FJ (1) A.3.4. Učenik govori vrlo dug i srednje složen tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori dug i jednostavan tekst koristeći se općim vokabularom i vokabularom jezika struke te jednostavnim jezičnim strukturama – većinom pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – prepričava priču na temelju vizualnoga ili multimodalnog predloška koristeći se jednostavnim rečenicama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dug i jednostavan tekst

PP SŠ FJ (1) A.3.5.

Učenik sudjeluje u vrlo dugome i srednje složenom razgovoru.

- započinje, održava i zaključuje dug i jednostavan razgovor poznate tematike
- postavlja pitanja i odgovara na njih
- koristi se odgovarajućim općim vokabularom i vokabularom jezika struke, jednostavnim jezičnim strukturama i jednostavnim veznicima
- pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju
- aktivno sudjeluje u razgovoru o poznatoj tematici primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: teme vezane uz sektor/zanimanje i opće teme: Zdravlje (prehrana, sport, ovisnosti), Obrazovanje i Aktualne društvene teme u neposrednom okružju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, e-pismo, neformalno pismo, poster, biografija, životopis, kratka poruka, bilješke, strip, pjesma, kratki prozni tekstovi.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik samostalno odlučuje o njihovome broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, svi se novi sadržaji usvajaju u kontekstu i induktivno uz postupno uvođenje metajezika koji je primjeren razvojnoj dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama, a usklađuju se sa željama i potrebama učenika, njihovim obrazovnim težnjama i profesionalnim putevima. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodna dva ciklusa.

Jezične se strukture ciklički ponavljaju i proširuju.

Učenici se potiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera iz ciljnoga jezika, ali i usporedbom s materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (1) B.3.1. Učenik povezuje utjecaj frankofonskih kultura i hrvatske kulture na razvoj društva.	<ul style="list-style-type: none">– pronalazi sličnosti i razlike u običajima, načinu života, kulturama i supkulturama hrvatskoga i frankofonskog društva– pronalazi geografske, povijesne i demografske sličnosti i razlike između frankofonske i hrvatske kulture	<ul style="list-style-type: none">– povezuje neke utjecaje frankofonskih kultura i hrvatske kulture na razvoj društva
PP SŠ FJ (1) B.3.2. Učenik prilagođava svoje obrasce ponašanja i ophođenja u međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none">– koristi se odgovarajućim izrazima pristojnosti tipičnima za frankofonsku kulturu u međukulturnome susretu– prikladno se ponaša i oslovljava vršnjake i odrasle u stvarnim i simuliranim međukulturnim situacijama	<ul style="list-style-type: none">– prilagođava dio obrazaca ponašanja i ophođenja u međukulturnim susretima
PP SŠ FJ (1) B.3.3. Učenik surađuje s frankofonskim govornicima.	<ul style="list-style-type: none">– surađuje s govornicima francuskoga jezika različitoga kulturnog podrijetla postavljajući jednostavna pitanja– izbjegava nesporazume u međukulturnim susretima	<ul style="list-style-type: none">– uglavnom uspješno surađuje s frankofonskim govornicima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (1) C.3.1. Učenik vrednuje korištene jednostavne strategije za slušanje i čitanje.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje učinkovitost strategija za slušanje i čitanje – primjenjuje strategije koje mu osiguravaju najveću učinkovitost u slušanju i čitanju 	– vrednuje dio korištenih jednostavnih strategija za slušanje i čitanje
PP SŠ FJ (1) C.3.2. Učenik vrednuje korištene jednostavne strategije za pisanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje učinkovitost strategija za pisanje i govorenje – primjenjuje strategije koje mu osiguravaju najveću učinkovitost u pisanju i govorenju 	– vrednuje dio korištenih jednostavnih strategija za pisanje i govorenje
PP SŠ FJ (1) C.3.3. Učenik uspoređuje informacije iz različitih izvora.	<ul style="list-style-type: none"> – uspoređuje slične sadržaje iz različitih medija na ciljnome jeziku i/ili na materinskome jeziku – uočava slične informacije u različitim medijima – uspoređuje informacije u tradicionalnim i modernim medijima 	– uspoređuje dio informacija iz različitih izvora

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- povezuje nove riječi s poznatima kako bi razumio riječ, izraz ili rečenicu
- uočava i koristi se sličnostima i razlikama između francuskoga i drugih jezika koje zna i uči radi boljšega razumijevanja
- povezuje nepoznatu riječ s kontekstom i otkriva njezino značenje u rečenici ili tekstu
- utvrđuje svrhu slušanja i čitanja
- usmjerava pažnju na ključne informacije u tekstu
- koristi se ključnim informacijama kako bi povećao razumijevanje teksta
- zaključuje o značenju nepoznate riječi ili teksta koristeći se asocijacijama i zajedničkim korijenom riječi
- podcrtava ili zaokružuje ključne informacije u tekstu
- koristi se kontekstom i ključnim informacijama u razumijevanju nepoznatoga teksta
- skenira/prelijeće tekst
- traži pomoć iz različitih izvora informacija zbog nemogućnosti razumijevanja teksta
- prati svoj napredak u djelatnostima slušanja i čitanja koristeći se alatima za samovrednovanje
- pomaže drugim učenicima u razumijevanju riječi ili izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti čitanja
- postavlja pitanja kako bi riješio nedoumice u razumijevanju riječi, rečenice ili teksta
- zaključuje o nastavku iskaza sugovornika kako bi ga jednostavnije razumio
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima čitanja i slušanja

-
- smanjuje nelagodu od slušanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja poput glazbe ili samogovora.

Prijedlog jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se učestalim riječima i izrazima kako bi zamijenio one koje ne poznaje
- prati svoj napredak u djelatnostima pisanja i govorenja primjenjujući alate za samovrednovanje
- procjenjuje kvalitetu napisanoga ili izgovorenog koristeći se alatom za samovrednovanje
- koristi se gramatičkim pravilima kako bi povećao točnost vlastitoga iskaza
- uočava važnost pojedinih faza pisanja
- koristi se olujom ideja kao uvodom u pisanje ili govorenje
- planira temu i sadržaj pisanoga teksta
- traži pomoć zbog nepoznavanja pravopisnih pravila
- traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja govorenoga i pisanog teksta
- nadzire i procjenjuje vlastiti izgovor
- nadzire i procjenjuje točnost uporabe riječi i izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti pisanja
- ponavlja riječi sugovornika u svojem iskazu kako bi si olakšao izražavanje
- isprobava riječi i izraze i prati reakcije sugovornika
- traži potvrdu od sugovornika o točnosti iskaza
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima pisanja i govorenja
- smanjuje nelagodu od izražavanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja
- kontrolira negativne emocija, samostalno ili uz pomoć učitelja i drugih učenika.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U učenju i poučavanju koristi se pojmom „strategija“ kako bi se učenike još izravnije usmjerilo na njihovu ciljnu uporabu te se o njima redovito razgovaralo, individualno i skupno prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Komunikacijske su aktivnosti dovoljno izazovne da učenici imaju potrebu primijeniti strategije.

Za svaku se predstavljenu strategiju objašnjava razlog i način njezine primjene te se učenicima navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih predmeta.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ FJ (2) A.1.1. Učenik razumije kratke i vrlo jednostavne rečenice u prilagođenoj govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkih i vrlo jednostavnih rečenica – izvršava vrlo jednostavne upute izrečene na francuskome jeziku – pokazuje razumijevanje jednostavnoga zvučnog sadržaja povezujući ga sa slikovnim predloškom i/ili napisanim riječima 	<ul style="list-style-type: none"> – razumije dio kratkih i vrlo jednostavnih rečenica ako se govori polako, jasno, razgovijetno i uz dosta ponavljanja
<p>PP SŠ FJ (2) A.1.2. Učenik razumije kratke i vrlo jednostavne rečenice u pisanome obliku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkih i vrlo jednostavnih rečenica – pokazuje razumijevanje napisane rečenice povezujući je s njezinim pisanim oblikom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije kratke i vrlo jednostavne rečenice u pisanome obliku
<p>PP SŠ FJ (2) A.1.3. Učenik piše kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u jednostavnoj pisanoj interakciji vrlo kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama prema predlošku – primjenjuje pravila francuskoga pravopisa 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku
<p>PP SŠ FJ (2) A.1.4. Učenik govori kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara kratke i vrlo jednostavne rečenice na temelju zvučnoga predloška – opisuje kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama na temelju predloška – izgovara francuske glasove i koristi se odgovarajućom jezičnom intonacijom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratke i vrlo jednostavne rečenice prema predlošku
<p>PP SŠ FJ (2) A.1.5. Učenik sudjeluje u vođenom jednostavnom razgovoru koristeći se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama kako bi započeo i završio razgovor – postavlja vrlo jednostavna pitanja i odgovara na njih kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama – sudjeluje u jednostavnom vođenom razgovoru primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u vođenom jednostavnom razgovoru koristeći se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: teme vezane uz sektor/zanimanje i opće teme: Susreti, upoznavanja i pozdravi; Moja škola; Boje; Moja obitelj; Hrana; Praznici i blagdani.

Prijedlog jezičnih sadržaja: imenovanje i opisivanje osoba; predstavljanje (*C'est... C'est un/une... Il y a...*), snalaženje u prostoru i vremenu, izražavanje ukusa, izražavanje slaganja i neslaganja (*j'aime, je n'aime pas*).

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, poster, kratka poruka, priča u slikama, strip, brojalica, pjesma.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima, svi se novi sadržaji usvajaju u kontekstu i induktivno uz postupno uvođenje metajezika koji je primjeren razvojnoj dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakoga učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama, a usklađuju se sa željama i potrebama učenika, njihovim obrazovnim težnjama i profesionalnim putevima.

Učenici se potiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanja na temelju brojnih primjera iz ciljnoga jezika, ali i usporedbom s materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima.

Oblici vrednovanja učenja bitno se ne razlikuju od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Testovi usmjereni vrednovanju naučenoga su kratki, razumljivi, a upute kratke i precizne.

Prednost se daje točnosti, pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (2) B.1.1. Učenik prepoznaje osnovne sličnosti i razlike u vlastitoj i frankofonskoj kulturi.	– prepoznaje osnovna obilježja svoje i frankofonskih kultura u poznatim sadržajima – prepoznaje osnovne sličnosti i razlike vlastite i frankofonskih kultura	– prepoznaje dio osnovnih sličnosti i razlika u vlastitoj i frankofonskoj kulturi
PP SŠ FJ (2) B.1.2. Učenik se koristi osnovnim obrascima uljudnoga ophođenja tipičnima za frankofonsku kulturu.	– koristi se načinima neformalnoga pozdravljanja i obraćanja primjerenima situaciji – koristi se načinima čestitanja primjerenima situaciji – izražava svoje osjećaje vrlo kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama	– koristi se dijelom osnovnih obrazaca uljudnoga ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu

PP SŠ FJ (2) B.1.3. Učenik uočava osnovne frankofonske kulturne obrasce ponašanja.	– prepoznaje obrasce ponašanja u frankofonskoj kulturi – pozitivno reagira na osnovne obrasce ponašanja frankofonske kulture	– uočava dio osnovnih frankofonskih kulturnih obrazaca ponašanja
---	---	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (2) C.1.1. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje.	– prepoznaje važnost korištenja vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i čitanje – u skladu s potrebom i uz podršku na jednostavnoj razini istražuje odgovarajuće strategije za slušanje i čitanje	– prepoznaje dio vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje
PP SŠ FJ (2) C.1.2. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje.	– prepoznaje važnost korištenja vrlo jednostavnim strategijama za pisanje i govorenje – u skladu s potrebom i uz podršku na jednostavnoj razini istražuje odgovarajuće strategije za pisanje i govorenje	– prepoznaje dio vrlo jednostavnih strategija za pisanje i govorenje
PP SŠ FJ (2) C.1.3. Učenik se koristi temeljnim, vrlo jednostavnim izvorima informacija na ciljnome jeziku.	– u skladu s potrebom odabire odgovarajući temeljni, vrlo jednostavan izvor informacija (udžbenik, radna bilježnica, radni listić) – prema uputama pronalazi informacije u temeljnim, vrlo jednostavnim izvorima informacija	– koristi se dijelom temeljnih, vrlo jednostavnih izvora informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- koristi se materinskim jezikom kako bi razumio nepoznatu riječ ili izraz na francuskome jeziku
- koristi se kognatima kako bi razumio nepoznatu riječ (primjerice radio i *la radio*)
- zaključuje o značenju riječi i izraza na temelju sličnosti
- usmjerava pažnju pri slušanju
- pažljivo čita upute za slušanje i čitanje

-
- koristi se ilustracijama kako bi razumio značenje nepoznate riječi ili nepoznatoga teksta
 - uočava kada sugovornik ne razumije njegov iskaz i koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi mu pojednostavnio razumijevanje
 - sugovorniku verbalno ili neverbalno daje do znanja da nije razumio
 - traži pomoć zbog nerazumijevanja govorene riječi, rečenice ili teksta
 - traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u slušanju i čitanju
 - uočava vezu između djelatnosti slušanja i čitanja i emocija.

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi si olakšao izražavanje
- koristi se predloškom u pisanju i govorenju
- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi se jasnije izrazio
- oponaša zvukove i intonaciju
- uočava svoja odstupanja u izgovoru i odstupanja drugih učenika
- uočava važnost za samoispravljanjem u čitanju
- ponavlja riječi radi boljšega izgovora i radi otklanjanja odstupanja
- pažljivo čita upute za pisanje i govorenje
- služi se uputama i predloškom u planiranju pisanja i govorenja
- kombinira tehnike pisanja kao mogućnost izražavanja misli (crtež, tekst)
- provjerava točnost prepisanoga ili napisanog
- traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja rečenice
- traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u govorenju i pisanju
- uočava vezu između djelatnosti pisanja i govorenja i emocija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenicima se vrlo jednostavne i jednostavne strategije uporabe jezika predstavljaju eksplicitno: uporabom metajezika primjerenoga dobi učenika, i integrirano: tijekom komunikacijskih aktivnosti koje su dovoljno izazovne da zahtijevaju uporabu strategija.

Za svaku predstavljenu strategiju objašnjava se razlog i način njezine primjene te se učenicima navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

O strategijama se razgovara prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovoj primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja usvojenih u okviru nastave drugih predmeta.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ FJ (2) A.2.1. Učenik razumije kratke i jednostavne rečenice u prilagođenome govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkih i jednostavnih rečenica u prilagođenome govoru – pokazuje razumijevanje povezujući jednostavan zvučni i slikovni jezični sadržaj – izvršava jednostavne upute na francuskome jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije kratke i jednostavne rečenice ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP SŠ FJ (2) A.2.2. Učenik razumije kratke i jednostavne rečenice u pisanome obliku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje kratkih i jednostavnih rečenica u pisanome obliku – pokazuje razumijevanje napisane rečenice povezujući je s njezinim pisanim oblikom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije kratke i jednostavne rečenice u pisanome oblike
<p>PP SŠ FJ (2) A.2.3. Učenik piše kratke i jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u jednostavnoj pisanoj interakciji kratkim i jednostavnim rečenicama prema predlošku – opisuje slikovni predložak kratkim i jednostavnim rečenicama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratke i jednostavne rečenice prema predlošku
<p>PP SŠ FJ (2) A.2.4. Učenik govori kratke i jednostavne rečenice prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – izgovara kratke i jednostavne rečenice prema zvučnom predlošku – opisuje slikovni predložak koristeći se kratkim i jednostavnim rečenicama – najčešće pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratke i jednostavne rečenice prema predlošku
<p>PP SŠ FJ (2) A.2.5. Učenik sudjeluje u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se kratkim i jednostavnim rečenicama kako bi započeo i zaključio razgovor poznate tematike – postavlja vrlo jednostavna pitanja i odgovara na njih kratkim i jednostavnim rečenicama – najčešće pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – sudjeluje u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru primjenjujući odgovarajuća društveno- jezična pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: teme vezane uz sektor/zanimanje i opće teme: Moj dom; Mjesto u kojem živim; Javni prostori; Životinje; Zdravlje i higijena; Prijatelji; Glazba i sport; Praznici i blagdani.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, poster, kratka poruka, strip, pjesma.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovom broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima, svi se novi sadržaji usvajaju u kontekstu i induktivno uz postupno uvođenje metajezika koji je primjeren razvojnoj dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakog učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama, a usklađuju se sa željama i potrebama učenika, njihovim obrazovnim težnjama i profesionalnim putevima.

Učenici se potiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera iz ciljnoga jezika, ali i usporedbom s materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima.

Oblici vrednovanja učenja bitno se ne razlikuju od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Testovi usmjereni vrednovanju naučenoga su kratki, razumljivi, a upute kratke i precizne.

Prednost se daje tečnošću pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (2) B.2.1. Učenik navodi osnovne sličnosti i razlike između vlastite i frankofonskih kultura.	– prepoznaje osnovne sličnosti i razlike u nekim kulturnim običajima, proslavama i igrama u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama – prepoznaje navike iz svakodnevice govornika hrvatskoga jezika i govornika francuskoga jezika	– navodi dio osnovnih sličnosti i razlika između vlastite i frankofonskih kultura
PP SŠ FJ (2) B.2.2. Učenik se koristi prikladnim obrascima ophođenja tipičnima za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama.	– prepoznaje različite obrasce uljudnoga ophođenja (formalnog, neformalnog) – koristi se osnovnim i vrlo jednostavnim obrascima ophođenja tipičnim za frankofonsku kulturu	– koristi se dijelom prikladnih obrazaca ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama

PP SŠ FJ (2) B.2.3. Učenik prepoznaje vrijednosti skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa.	– prepoznaje zajedničke interese svojih vršnjaka u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama – pozitivno reagira na primjere skladnih međukulturnih odnosa	– prepoznaje neke vrijednosti skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa
--	--	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (2) C.2.1. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje.	– koristi se vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i čitanje – u skladu s potrebom istražuje, na jednostavnoj razini, odgovarajuće strategije za slušanje i čitanje	– primjenjuje dio vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje
PP SŠ FJ (2) C.2.2. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje.	– koristi se vrlo jednostavnim strategijama za pisanje i govorenje – u skladu s potrebom istražuje, na jednostavnoj razini, odgovarajuće strategije za pisanje i govorenje	– primjenjuje dio jednostavnih strategija za pisanje i govorenje
PP SŠ FJ (2) C.2.3. Učenik se koristi jednostavnim izvorima informacija na ciljnome jeziku.	– u skladu s potrebom odabire odgovarajući jednostavni izvor informacija (primjerice, u slikovnom rječniku, slikovnici) – prema uputama pronalazi informacije u jednostavnim izvorima informacija (primjerice, u slikovnom rječniku, slikovnici)	– upotrebljava dio jednostavnih izvora informacija na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- povezuje nove riječi s poznatima kako bi razumio riječ, izraz ili rečenicu
- uočava i koristi se sličnostima i razlikama između francuskoga i drugih jezika koje zna i uči radi boljšega razumijevanja
- povezuje nepoznatu riječ s kontekstom i otkriva njezino značenje u rečenici ili tekstu

-
- utvrđuje svrhu slušanja i čitanja
 - usmjerava pažnju na ključne informacije u tekstu
 - koristi se ključnim informacijama kako bi povećao razumijevanje teksta
 - zaključuje o značenju nepoznate riječi ili teksta koristeći se asocijacijama i zajedničkim korijenom riječi
 - podcrtava ili zaokružuje ključne informacije u tekstu
 - koristi se kontekstom i ključnim informacijama u razumijevanju nepoznatoga teksta
 - skenira/prelijeće tekst
 - traži pomoć iz različitih izvora informacija zbog nemogućnosti razumijevanja teksta
 - prati svoj napredak u djelatnostima slušanja i čitanja koristeći se alatima za samovrednovanje
 - pomaže drugim učenicima u razumijevanju riječi ili izraza
 - prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti čitanja
 - postavlja pitanja kako bi riješio nedoumice u razumijevanju riječi, rečenice ili teksta
 - zaključuje o nastavku iskaza sugovornika kako bi ga jednostavnije razumio
 - prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima čitanja i slušanja
 - smanjuje nelagodu od slušanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja poput glazbe ili samogovora.

Prijedlog jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se učestalim riječima i izrazima kako bi zamijenio one koje ne poznaje
- prati svoj napredak u djelatnostima pisanja i govorenja koristeći se alatima za samovrednovanje
- procjenjuje kvalitetu napisanoga ili izgovorenog koristeći se alatom za samovrednovanje
- koristi se gramatičkim pravilima kako bi povećao točnost vlastitoga iskaza
- uočava važnost pojedinih faza pisanja
- koristi se olujom ideja kao uvodom u pisanje ili govorenje
- planira temu i sadržaj pisanoga teksta
- traži pomoć zbog nepoznavanja pravopisnih pravila
- traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja govorenoga i pisanog teksta
- uočava vlastiti izgovor
- uočava točnost uporabe riječi i izraza
- prepoznaje važnost suradnje u djelatnosti pisanja
- ponavlja sugovornikove riječi u svojem iskazu kako bi si olakšao izražavanje
- isprobava riječi i izraze i prati reakcije sugovornika
- traži potvrdu sugovornika o točnosti iskaza
- prepoznaje uzroke negativnih osjećaja u djelatnostima pisanja i govorenja
- smanjuje nelagodu izražavanja koristeći se smijehom i tehnikama opuštanja
- kontrolira negativne emocije, samostalno ili uz pomoć učitelja i drugih učenika.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenicima se vrlo jednostavne i jednostavne strategije uporabe jezika predstavljaju eksplicitno: uporabom metajezika primjerenoga dobi učenika, i integrirano: tijekom komunikacijskih aktivnosti koje su dovoljno izazovne da zahtijevaju uporabu strategija.

Za svaku predstavljenu strategiju objašnjava se razlog i način njezine primjene te se učenicima navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

O strategijama se razgovara prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja usvojenih u okviru nastave drugih predmeta.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ FJ (2) A.3.1. Učenik razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst u prilagođenome govoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog audio i/ili audiovizualnog teksta poznate tematike – pokazuje razumijevanje ključne informacije povezujući jednostavni zvučni i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst ako se govori polako i uz ponavljanje
<p>PP SŠ FJ (2) A.3.2. Učenik razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan pisani tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog pisanog ili multimodalnog teksta poznate tematike – pokazuje razumijevanje ključne informacije povezujući jednostavni pisani i slikovni jezični sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan pisani tekst
<p>PP SŠ FJ (2) A.3.3. Učenik piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje i piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku – sudjeluje u jednostavnoj pisanoj interakciji prema predlošku koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama i razlikujući upotrebu osnovnih pravopisnih znakova – opisuje slikovni predložak koristeći se, primjerice, slikopričom, preslagivanjem riječi u rečenici i/ili dovršavanjem rečenica – koristi se odgovarajućim jednostavnim općim i strukovnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku koristeći se odgovarajućim jednostavnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama
<p>PP SŠ FJ (2) A.3.4. Učenik govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku – koristi se jednostavnim općim i strukovnim vokabularom i vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – najčešće pravilno izgovara francuske glasove – primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku

<p>PP SŠ FJ (2) A.3.5. Učenik sudjeluje u kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u kratkom i vrlo jednostavnom razgovoru poznate tematike – postavlja kratka i jednostavna pitanja i odgovara na njih – koristi se odgovarajućim općim i strukovnim vokabularom, vrlo jednostavnim jezičnim strukturama – najčešće pravilno izgovara francuske glasove i primjenjuje odgovarajuću jezičnu intonaciju – sudjeluje u razgovoru primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila (razlikuje <i>tu/vous</i>) 	<p>– djelomično točno sudjeluje u kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru</p>
--	---	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog tema: teme vezane uz sektor/zanimanje i opće teme: Svakodnevne aktivnosti; Slobodno vrijeme; Svijet prirode; Kupnja; Vremenske prilike; Praznici i blagdani.

Prijedlog jezičnih sadržaja: fizički opis osobe i opis karaktera (opisni pridjevi, slaganje u rodu i broju), opis krajolika, biljka i životinja, opis prostora i prostorija, izražavanje sadašnjosti (sadašnje vrijeme glagola 1. grupe), izražavanje svidanja i nesvidanja, postavljanje vrlo jednostavnih pitanja.

Sadržaji usvojeni u prethodnom razredu proširuju se i produbljuju.

Preporučene teme i jezične sadržaje moguće je obrađivati linearno i parcijalno, tj. temu za temom ili cjelovito, primjerice, u okviru projektne nastave.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, pozivnica, razglednica, pismo prijatelju, poster, kratka poruka, strip, pjesma.

Navedene su teme i sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj samostalno odlučuje o njihovoj broju, odabiru i rasporedu u jednoj nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multisenzornim komunikacijskim aktivnostima, svi se novi sadržaji usvajaju u kontekstu i induktivno uz postupno uvođenje metajezika koji je primjeren razvojnoj dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Nastavne su aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se vrlo dinamično izmjenjuju. To mogu biti igre, pjesme, dramatizacije i ostale aktivnosti u kojima je naglasak na govornoj komunikaciji i kojima se potiče učenička maštovitost i kreativnost, a što je preduvjet uspjeha svakoga učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama, a usklađuju se sa željama i potrebama učenika, njihovim obrazovnim težnjama i profesionalnim putevima.

Učenici se potiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera iz ciljnoga jezika, ali i usporedbom s materinskim i drugim jezicima i jezičnim varijetetima.

Oblici vrednovanja učenja bitno se ne razlikuju od uobičajenih nastavnih aktivnosti. Testovi usmjereni vrednovanju naučenoga su kratki, razumljivi, a upute kratke i precizne.

Prednost se daje tečnošću pred točnošću.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (2) B.3.1. Učenik navodi osnovne i specifične sličnosti i razlike između vlastite i frankofonskih kultura.	– prepoznaje osnovne i specifične sličnosti i razlike u nekim kulturnim običajima, proslavama i igrama u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama – prepoznaje određene navike govornika hrvatskoga jezika i govornika francuskoga jezika	– navodi dio osnovnih i dio specifičnih sličnosti i razlika između vlastite i frankofonskih kultura
PP SŠ FJ (2) B.3.2. Učenik uočava obrasce ophođenja tipične za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama.	– uočava različite obrasce uljudnoga ophođenja – prepoznaje načine ponašanja frankofona u različitim poznatim situacijama – koristi se osnovnim i jednostavnim obrascima ophođenja tipičnim za frankofonsku kulturu – koristi se prikladnim obrascima uljudnoga ophođenja	– uočava dio obrazaca ophođenja tipičnih za frankofonsku kulturu u poznatim situacijama
PP SŠ FJ (2) B.3.3. Učenik razvija skladne međuljudske i međukulturne odnosa (prijateljstvo, suradnju, solidarnost, različitost).	– uočava zajedničke interese svojih vršnjaka u Hrvatskoj i frankofonskim zemljama – pozitivno reagira na primjere skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa	– razvija neke vrijednosti skladnih međuljudskih i međukulturnih odnosa
Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedo s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.		

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ FJ (2) C.3.1. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja.	– prepoznaje vlastiti stil učenja – razlikuje vrlo jednostavne strategije za slušanje i čitanje koje odgovaraju njegovu stilu učenja	– primjenjuje dio vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje u skladu s vlastitim stilom učenja
PP SŠ FJ (2) C.3.2. Učenik primjenjuje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja.	– prepoznaje vlastiti stil učenja – razlikuje vrlo jednostavne strategije za pisanje i govorenje koje odgovaraju njegovu stilu učenja	– primjenjuje dio vrlo jednostavnih strategija za pisanje i govorenje u skladu s vlastitim stilom učenja
PP SŠ FJ (2) C.3.3. Učenik se koristi informacijama iz različitih izvora na ciljnome jeziku.	– prepoznaje osnovne informacije iz različitih izvora – u skladu s potrebama traži različite izvore informacija – u skladu s potrebama pronalazi odgovarajuće informacije	– upotrebljava dio informacija iz različitih izvora na ciljnome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za slušanje i čitanje:

- koristi se materinskim jezikom kako bi razumio nepoznatu riječ ili izraz na francuskome jeziku
- koristi se kognatima kako bi razumio nepoznatu riječ (primjerice, radio i *la radio*)
- zaključuje o značenju riječi i izraza na temelju sličnosti
- usmjerava pažnju pri slušanju
- pažljivo čita upute za slušanje i čitanje
- koristi se ilustracijama kako bi razumio značenje nepoznate riječi ili nepoznatog teksta
- uočava kada sugovornik ne razumije njegov iskaz i koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi mu pojednostavnio razumijevanje
- sugovorniku verbalno ili neverbalno daje do znanja da nije razumio
- traži pomoć zbog nerazumijevanja govorene riječi, rečenice ili teksta
- traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u slušanju i čitanju
- uočava vezu između djelatnosti slušanja i čitanja emocija.

Prijedlog vrlo jednostavnih strategija za pisanje i govorenje:

- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi si olakšao izražavanje
- koristi se predloškom u pisanju i govorenju
- koristi se različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi se jasnije izrazio
- oponaša zvukove i intonaciju
- uočava svoja odstupanja u izgovoru i odstupanja drugih učenika
- uočava važnost samoispravljanja u čitanju
- ponavlja riječi radi boljšeg izgovora i radi otklanjanja odstupanja
- pažljivo čita upute za pisanje i govorenje
- služi se uputama i predloškom u planiranju pisanja i govorenja
- kombinira tehnike pisanja kao mogućnost izražavanja misli (crtež, tekst)

-
- provjerava točnost prepisanoga ili napisanog
 - traži pomoć zbog nemogućnosti oblikovanja rečenice
 - traži pomoć za suočavanje s negativnim emocijama u govorenju i pisanju
 - uočava vezu između djelatnosti pisanja i govorenja i emocija.
-

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenicima se strategije uporabe jezika predstavljaju eksplicitno: uporabom metajezika primjerenoga dobi učenika, i integrirano: tijekom komunikacijskih aktivnosti koje su dovoljno izazovne da zahtijevaju uporabu strategija.

Za svaku predstavljenu strategiju objašnjava se razlog primjene i način njezine primjene te se navode komunikacijske aktivnosti u kojima im pojedina strategija može pomoći.

O strategijama se razgovara prije, tijekom i nakon različitih komunikacijskih aktivnosti.

Učenike se otvoreno i kontinuirano potiče na sustavnu primjenu strategija u svim jezičnim djelatnostima, i to osobito onih koje odgovaraju njihovu primarnome stilu učenja, no potiče ih se i na primjenjivanje drugih strategija.

Učenike se potiče i na transfer općih strategija učenja, kao i onih usvojenih u okviru nastave drugih stranih jezika.

E. Povezanost s drugim predmetima i međupredmetnim temama

Zajednički cilj nastavnih predmeta unutar jezično-komunikacijskoga područja jest usklađeno poticanje i razvijanje svjesnoga korištenja jezikom kao temeljem za stjecanje, prijenos i primjenu znanja, vještina, stavova i vrijednosti te razvijanje različitih vrsta mišljenja što čini osnovu uspješnoga obrazovanja.

Zbog činjenice da je u poučavanju i učenju stranih jezika, i u osnovnoj i u srednjoj školi, jezik ujedno i sadržaj i sredstvo učenja i poučavanja, kurikulum nastavnoga predmeta Francuski jezik prilagodljiv je i otvoren sadržajima svih odgojno-obrazovnih područja. No s obzirom na odgojno-obrazovne ciljeve nastavnoga predmeta Francuski jezik, povezanost se prvenstveno ostvaruje s drugim nastavnim predmetima koji čine jezično-komunikacijsko područje. Vezu sa svim nastavnim predmetima, a posebice onima unutar društveno-humanističkoga i umjetničkoga područja, moguće je ostvariti, ne samo interdisciplinarnim povezivanjem francuskoga jezika i sadržaja drugih nastavnih predmeta, nego i integriranim poučavanjem jezika i sadržaja, čime učenje dobiva dodanu vrijednost. U srednjoj školi takvo povezivanje francuskoga jezika sa sadržajima strukovnih predmeta posebno je značajno jer učenici neposredno uočavaju konkretnu primjenjivost učenja francuskoga jezika u budućem zanimanju. Ovakav se način rada usklađuje sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim obrazovnim i profesionalnim orijentacijama.

Konceptualizacijom nastavnoga predmeta Francuski jezik omogućeno je usvajanje očekivanja definiranih kurikulumima međupredmetnih tema. Odgojno-obrazovni ishodi kurikula Francuskoga jezika odražavaju i očekivanja definirana kurikulumima međupredmetnih tema Učiti kako učiti, Osobni i socijalni razvoj, Građanski odgoj i obrazovanje i Uporaba IKT-a, dok se druge međupredmetne teme realiziraju putem sadržaja na francuskome jeziku.

Zahvaljujući rasprostranjenosti francuskoga jezika te činjenici da je to drugi najčešće učeni jezik u svijetu, moguće je ostvarivati različite međupredmetne projekte i programe s govornicima francuskoga jezika u zemlji i diljem svijeta.

F. Učenje i poučavanje predmeta

Iskustva učenja i poučavanja

Usmjerenost na učenika osnovno je načelo suvremenoga pristupa poučavanju i učenju francuskoga jezika. Takav pristup nastavi uzima u obzir individualne osobine učenika, njegove razvojne osobitosti, mogućnosti, potrebe i interese te potiče učenikov kognitivni, afektivni i moralni razvoj, što ga osposobljava za samostalno cjeloživotno učenje.

U nižim razredima osnovne škole u nastavi Francuskoga jezika težište je na aktivnostima slušanja i govorenja, a učenje i poučavanje temelji se na učenju svim osjetilima i na igri. U razredima koji slijede, poučavanje i učenje temelji se na složenijim vještinama, kognitivnome pristupu te većoj samostalnosti učenika. Suradničko, situacijsko, iskustveno, istraživačko, kreativno i inovativno učenje poput učenja usmjerenoga na rješavanje problema, učenja u izvanškolskome okružju, učenja na daljinu te učenja u nastavi na radu za opće dobro zauzima važno mjesto u svim razredima. Takvi oblici učenja, koji svim učenicima predstavljaju ostvarive izazove, usmjereni su prema usvajanju temeljnih vještina za primjenu stranoga jezika, smislenome povezivanju znanja, vještina i stavova te prema razvoju sposobnosti njihove primjene u različitim životnim situacijama. Time se učenika osposobljava i priprema za učinkovitu komunikaciju na francuskome jeziku, kao i za preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje. Sadržaje učenja i poučavanja potrebno je prezentirati tako da učenik može optimalno prihvaćati informacije primjenjujući stil učenja koji mu najviše odgovara i u skladu sa svojim razvojnim osobitostima.

Učenje i poučavanje provodi se uz poštovanje različitih individualnih potreba i osobitosti učenika i učenja. Primjereni oblici individualizacije uključuju prilagodbu načina predavljanja sadržaja, zahtjeva za izvode-nje aktivnosti, vremena potrebnog za poučavanje, učenje ili obavljanje zadatka, aktivnoga uključivanja učenika u proces učenja, poučavanja i vrednovanja, načina vrednovanja razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda, osiguravanja primjerenih prostornih uvjeta, materijala, izvora i sadržaja. U skladu s navedenim, učitelj prilagođava nastavne sadržaje, ishode, ciljeve, način, mjesto i vrijeme usvajanja, broj zadataka i pojmova, principe, strategije i metode poučavanja i drugo. Svaka prilagodba uključuje primjenu primjerenih didaktičko-metodičkih postupaka i strategija sukladno perceptivnim, spoznajnim, ekspresivnim i motoričkim individualnim osobitostima učenika, kao i prilagodbu u odnosu na zahtjeve.

Za učenike koji se školuju po posebnom programu uz individualizirani pristup, učitelji planiraju i provode individualizirani kurikulum usmjeren na učenika u kojemu su istaknuti individualizirani (dodatno diferencirani) postupci poučavanja, ciljevi i ishodi učenja s razinom usvojenosti ishoda, opseg i dubina sadržaja, načini, strategije i aktivnosti poučavanja te načini vrednovanja ostvarenih ishoda učenja.

Motivacija za učenje, osobni interesi te pozitivne emocije i stavovi o francuskome jeziku i o frankofonskoj kulturi od izuzetne su važnosti u procesu učenja. Zamjećivanje razvoja i primjene osobne višejezičnosti i višekulturalnosti dodatno osnažuje učenika u jezičnim kompetencijama.

Uloga učitelja

Uloga učitelja u poučavanju i učenju francuskoga jezika iznimno je važna.

Učitelj je:

- voditelj koji organizira iskustva učenja i usmjerava učenje i učenike te osigurava ugodno i poticajno razredno ozračje; odabire primjerene aktivnosti i vodi računa o stilovima učenja, kognitivnom i afektivnom razvoju učenika i drugim individualnim razlikama među učenicima te prati i daje povratnu informaciju o napretku učenja i postignuću učenika
- mentor koji nadgleda samostalan rad učenika te osobnim primjerom pokazuje učenicima kako pristupiti informacijama i tumačiti ih, učenike potiče na traženje podataka, odgovora i rješenja
- medijator koji učenicima olakšava ovladavanje francuskim jezikom i razumijevanje frankofonskih kultura posredujući između hrvatskoga i francuskog jezika te između hrvatske i frankofonskih kultura.

Učitelj francuskoga jezika planira, kombinira, po potrebi u radu mijenja i/ili prilagođava suvremene, znanstveno utemeljene pristupe poučavanja primjerene učenikovim mogućnostima i potrebama. Takvim pristu-

pima učitelj potiče učenike na razmišljanje o ciljevima učenja, svojim mogućnostima i vlastitome učenju te ih usmjerava na povezivanje znanja i vještina i njihovu primjenu u drugim nastavnim predmetima i područjima.

Jedan od preduvjeta za uspješno ovladavanje jezikom jest izloženost jeziku i njegova uporaba, stoga učitelj francuskoga jezika uključuje različite frankofonske sadržaje u nastavu francuskoga jezika, organizira izvanučioničnu nastavu, ugošćuje izvorne govornike francuskoga jezika te učenicima omogućuje digitalno povezivanje s drugim frankofonskim učenicima diljem Europe i svijeta. Sve to učenicima omogućuje međukulturne susrete i autentičnu komunikaciju s govornicima francuskoga jezika različitoga kulturnog porijekla.

Učitelj francuskoga jezika stručnjak je koji ima visoku jezičnu i komunikacijsku kompetenciju u francuskome jeziku, metodičku stručnost, a uz to vlada općim te pedagoškim, psihološkim i didaktičkim kompetencijama.

Profesionalnost uključuje i odgovornost prema učenicima, školi i cjelokupnoj zajednici te empatiju i fleksibilnost kao temeljne preduvjete za učinkovitu komunikaciju s dionicima odgojno-obrazovnoga procesa.

Njegova autonomija temelji se na samostalnome donošenju odluka u vezi s primjenom kurikula, izborom načina poučavanja, odabirom materijala za poučavanje te promišljanjem vlastitoga rada i izborom načina profesionalnoga razvoja. Istodobno, od učitelja se, u radu s učenicima s teškoćama u razvoju, očekuje uvažavanje, poštovanje te prepoznavanje odgojno-obrazovnih potreba učenika u smislu odabira primjerenih poticaja, načina, oblika i metoda rada te strategija podrške.

Okružje za učenje

Učenik usvaja znanja i razvija vještine, komunicira i surađuje te prati svoje učenje u sigurnome, poticajnom i podržavajućem okružju. U takvu okružju njeguje se kultura zajedništva i međusobnoga poštovanja, prihvaćaju se različitosti, prepoznaje se važnost pozitivnih emocija i motivacije za učenje te se potiče kritičko mišljenje, istraživanje i kreativnost. Okružje za učenje potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri prilagoditi individualnim osobitostima učenika uvažavajući različitosti u senzoričkom funkcioniranju učenika, mobilnosti učenika, socijalno-emocionalnim te komunikacijskim osobitostima i potrebama učenika. Navedeno uključuje promišljanje i prilagodbu mjesta sjedenja i orijentacije, omogućavanje promjene položaja i kretanja u učionici, prilagodbu osvjetljenja i strukture radne površine, regulaciju ometajućih utjecaja okoline, jasnoću slijeda aktivnosti i očekivanja od učenika, jasnoću načina primjene pojedinih izvora znanja, načina traženja podrške i slično. Učitelj osigurava razredne uvjete u kojima se potiče slobodna i smisljena komunikacija, a odstupanja se smatraju sastavnim dijelom ovladavanja francuskim jezikom, odnosno prilikama za učenje. Tako se njeguje i razvija učenikovo samopouzdanje i pozitivna slika o sebi kao pojedincu i kao međukulturno kompetentnome govorniku francuskoga jezika. Njegovanje suradničke atmosfere vidljivo je u odnosu između učenika, kao i u odnosu između učenika i učitelja: zajednički se dogovaraju pravila ponašanja u školskome i izvanškolskom okružju, kao i izbor nastavnih sadržaja, materijala i aktivnosti.

Materijali i izvori

Učenicima tijekom poučavanja i učenja u školskome i izvanškolskom okružju na raspolaganju trebaju biti raznoliki izvori znanja, uključujući digitalne, interaktivne i multimedijske. Oni odgovaraju stupnju učenikova razvoja, razini ovladanosti francuskim jezikom te su u skladu s njihovim interesima, potrebama i razvojnim osobitostima vezanim uz primarnu i moguće dodatne utjecajne teškoću u razvoju. Učitelj samostalno odabire, izrađuje i priprema smislene nastavne materijale koji odgovaraju planiranim aktivnostima usmjerenima ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda.

Učitelj bira i primjenjuje nastavne materijale koji omogućuju integrirani pristup poučavanju sadržaja drugih nastavnih predmeta s francuskim jezikom. Sadržaji i načini učenja i poučavanja odabiru se prema didaktičkim načelima zornosti i apstraktnosti, sistematičnosti i postupnosti, razvoja i aktivnosti, diferencijacije i integracije, primjerenosti i napora, individualizacije i socijalizacije i drugih koji će na jednostavan i konkretan način učenicima prezentirati sadržaj učenja. Novi sadržaji, pojmovi i informacije uvode se postupno, u manjem opsegu, s učestalim ponavljanjima, od lakših prema složenijim strukturama. Primjenjuju se konkretni i vizualna podrška (fotografije, modeli, simboli i slično) i u obradi i usvajanju sadržaja i u isticanju ključnih sadržaja uz učestalo ponavljanje i isticanjem veličine teksta, bojom ili slikovnim i grafičkim prikazima (tablice, umne mape i slično).

Različitost i multirazvojna funkcionalnost učenika s teškoćama u razvoju podrazumijevaju korištenje najrazličitijim modalitetima izvora znanja: konkretni predmeti, zvučni zapisi, vizualni sadržaji, taktilni sadržaji, digitalni sadržaji, potpomognuta komunikacija i drugo.

U skladu sa svojom aktivnom ulogom u procesu učenja i poučavanja i učenici, uz primjerenu podršku i vođenje, sudjeluju u pronalasku, odabiru i izradi vlastitih materijala i izvora učenja koje dijele s drugim dionicima odgojno-obrazovnog procesa u školskome i izvanškolskom okruženju.

Određeno vrijeme za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi iz svih triju domena čine jednu integriranu cjelinu te im učitelj posvećuje jednaku pozornost, ali na drugačiji način. Ishodi iz domena Komunikacijska jezična kompetencija i Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se sadržajno, dok se ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju integrirano, tijekom čitava procesa učenja i poučavanja. Ostvarivanju pojedinoga odgojno-obrazovnog ishoda učitelj posvećuje onoliko vremena koliko procijeni da je potrebno kako bi svi učenici postigli minimalno zadovoljavajuću razinu usvojenosti. Nužno je u učenju, poučavanju i vrednovanju poštovati različitu razvojnu mogućnost učenika koja se odnosi na vremensku različitost u usvajanju sadržaja, ali i procjenu naučenoga što podrazumijeva osiguravanje više vremena za provođenje aktivnosti, usvajanje sadržaja te povratnu informaciju o usvojenosti sadržaja.

Grupiranje učenika

Jedan od objektivnih preduvjeta za kvalitetnu nastavu francuskoga jezika jest rad u paru ili skupinama s manjim brojem učenika približno sličnih razvojnih obilježja i iste razine ovladanosti francuskim jezikom. U takvim skupinama svaki učenik aktivno sudjeluje i izražava se, što je temeljni preduvjet za razvoj komunikacijske kompetencije. Kako bi se učenicima omogućio kontinuitet u učenju francuskoga jezika, prilikom njihova grupiranja na početku 1. razreda srednje škole vodi se računa o predznanju i o rezultatima dijagnostičkoga testiranja.

G. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

Osnovna načela vrednovanja usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda istovjetna su i u osnovnoj i u srednjoj školi, odnosno u svim godinama učenja Francuskoga jezika. Vrednovanje postignuća učenika s teškoćama u razvoju sastavni je dio nastavnoga procesa čime je podložno istovjetnim principima prilagodbe kao i aktivnosti učenja i poučavanja. Prilagodbe vrednovanja podrazumijevaju prilagodbe procesa vrednovanja, prilagodbe ispitnih materijala i sredstava te prilagodbe metoda vrednovanja. Prilagodbe procesa vrednovanja uključuju vremenske prilagodbe (duže razdoblje vrednovanja usvojenosti sadržaja, mogućnost vrednovanja u više vremenskih točaka, a za isti ishod, omogućavanje mikropauza tijekom procesa vrednovanja i/ili prilikom prelaska sa zadatka na zadatak i sl.), prostornu prilagodbu (stvaranje optimalnoga prostornog okruženja za vrednovanje te postojećih uvjeta unutar prostorije, osvjetljenja, prilagodbu organizacije radne površine pri vrednovanju i sl.) te pružanje primjerene podrške (primjena različitih pomagala, sredstava asistivne tehnologije, primjerenih, ali minimalno potrebnih edukacijsko-rehabilitacijskih oblika podrške drugih osoba poput zapisa traženoga, čitanja potrebnoga, pozicioniranja i manipulacije ispitnoga materijala i sl.). Prilagodba ispitnih materijala uključuje sadržajnu prilagodbu, prilagodbu strukture i razine složenosti ispitnih materijala (optimalan broj zadataka, zapis optimalnoga broja zadataka na jednoj stranici, grafičku prilagodbu (istaknuti tekst, veći tekst, veći prored između redova i zadataka i sl.), jasnu i jednostavnu strukturu pitanja, prilagodbu strukture zadatka (dopunjavanje, povezivanje, odabiranje, jednostavno sortiranje, analitički zadatci razrađeni prema koracima, korištenje vizualnim i slikovnim zadacima i predlošcima i sl.). Prilagodbu metoda vrednovanja uključuje izbor između pisane, usmene ili praktične metode vrednovanja, a preferira se korištenje onom u kojoj učenik najuspješnije i najsigurnije prezentira vlastito znanje. U usmenoj provjeri pružaju se prilagodbe vremena za oblikovanje povratne informacije, ponavljanje pitanja, dodatno pojašnjavanje pitanja, postavljanje dodatnih pitanja, pružanje podrške asocijacijama ili uzročno-posljedičnoga zaključivanja, dosjećanja i slično. Vrednovanje učenikovih postignuća provodi se u pozitivnom i podržavajućem ozračju u kojem učitelj ohrabruje i motivira učenika, a povratnu informaciju

učeniku o njegovim postignućima formira na proaktivan i afirmativan način. Pri vrednovanju postignuća učenika s teškoćama potrebno je voditi računa o vrsti i prilagodbaama osobnoga kurikula učenika. Od brojnih metoda vrednovanja učitelj odabire one u kojima učenik može najbolje izraziti svoja postignuća u odnosu na ishode iz osobnoga kurikula.

U sklopu kurikula nastavnoga predmeta Francuski jezik opisuju se elementi i pristupi vrednovanju te načini davanja povratnih informacija i izvješćivanja o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda.

U Francuskome jeziku vrednuju se znanja i vještine definirane odgojno-obrazovnim ishodima unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija. Iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija vrednuju se ishodi koje se odnose na znanja o vlastitoj i drugim kulturama te na vještine međukulturnoga ophođenja i njihova se usvojenost ocjenjuje posredno vrednovanjem ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. Iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom na isti se način, posredno, vrednovanjem ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija, ocjenjuje ishod koji se odnosi na vještinu primjene medijske pismenosti. Usvojenost ostalih ishoda iz druge i treće domene prati se i formativno vrednuje u rubriku bilježaka.

Elementi vrednovanja su jezične djelatnosti: slušanje s razumijevanjem, čitanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje. Elementi vrednovanja razlikuju se u pojedinim razredima.

Elementi vrednovanja u prvome i drugom razredu osnovne škole su slušanje i govorenje, a od trećega razreda do kraja osnovne škole elementi vrednovanja su čitanje s razumijevanjem, slušanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje.

U srednjoj su školi elementi vrednovanja razumijevanje (receptija pisanih i govornih tekstova) i izražavanje (interakcija i produkcija pisanih i govornih tekstova).

Učenička se izvedba procjenjuje na temelju kriterija koji se izrađuju u skladu s unaprijed određenim znanjima o jeziku i vještinama za uporabu jezičnoga znanja u komunikacijskome činu koje se ispituju i koje su jasno opisane za svaku razinu postignuća. Jezični sadržaji sastavni su dio četiriju djelatnosti. Ovladanost jezičnim sadržajima ocjenjuje se integrirano, tj. leksičke i gramatičke strukture smatraju se kriterijima usvojenosti ishoda za djelatnosti unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Funkcionalni aspekt jezika ima prednost pred formalnim aspektom te su zbog toga kriteriji razumljivosti poruke i ostvarenja jezične interakcije nadređeni kriteriju točnosti. Pri vrednovanju vodi se računa o činjenici da ovladavanje jezičnim zakonitostima nije samo sebi svrha, već je sredstvo za usvajanje uspješne komunikacije te da su pogreške u jezičnome izričaju prihvatljiva i očekivana sastavnica ovladavanja jezikom.

Učinkovito vrednovanje za učenje uključuje učiteljevo kontinuirano i sustavno prikupljanje i bilježenje informacija o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda tijekom odgojno-obrazovnoga procesa. Ono je sastavni dio procesa učenja i poučavanja koji ne dovodi do ocjena. Usmjereno je na povećanje učinkovitosti učenja i poučavanja. Vrednovanje za učenje uključuje različite metode i oblike poput učinkovite povratne informacije, rubrika, postavljanja pitanja, provjere domaćih zadaća, kraćih provjera znanja, učeničke mape, opažanja.

Vrednovanje kao učenje podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja uz stalnu podršku učitelja, a odvija se samovrednovanjem i vršnjačkim vrednovanjem kako bi se učenika poticalo na samostalnost u učenju. U ovome se procesu vrednovanja koristi, primjerice, izlaznim karticama, „palcem gore”, semaforom, učeničkim mapama, listama procjene. Ovaj proces ne dovodi do ocjena.

Vrednovanje naučenoga prvenstveno je sumativno, a može služiti i u formativne i dijagnostičke svrhe, za planiranje daljnjega učenja i poučavanja. Svrha mu je utvrđivanje razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom Francuskoga jezika tijekom ili na kraju školske godine kao i ukazivanje na vidove komunikacijske kompetencije koji zahtijevaju poboljšanje. Usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda vrednuje se s obzirom na definirane razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda. Učitelj pri vrednovanju za svaki element ocjenjivanja prema tim razinama razrađuje opisivače koji određuju opseg znanja, dubinu razumijevanja i stupanj razvijenosti vještina potreban za određenu ocjenu. Koriste se, primjerice, usmene i pisane provjere znanja, osobne mape učenika, učenički projekti, simulacije. Ocjena se temelji na jednoj ili više metoda vrednovanja. Metode i sadržaji provjere odgovaraju zahtjevima jezične upotrebe u stvarnim jezičnim, situacijskim i kulturnim uvjetima. Pri tome se vodi računa o definiranim kriterijima vrednovanja,

o izboru valjanih i pouzdanih metoda te sigurnosti i transparentnosti procesa – svrha vrednovanja, sadržaji, postupci, oblik, sastavnice i trajanje ispita, način i kriteriji bodovanja i rezultati unaprijed su definirani i jasni učitelju, učeniku i roditelju.

Sustavnim i redovitim izvješćivanjem o učenikovu napredovanju u svim domenama daje se povratna informacija o razini usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda te predlažu načini i postupci potrebni za njihovo poboljšanje. U vrednovanju učenika s teškoćama naglasak je na redovitome praćenju, odnosno na pristupu vrednovanju za učenje i kontinuiranome dokumentiranju primjene odgojno-obrazovne podrške. Kako bi se učeniku pristupilo u skladu s njegovim potrebama, nužno je redovito vrednovati izvedbu osobnoga kurikula. Dobivenim se podacima koristi za vrednovanje osobnoga kurikula te, prema potrebi, za daljnje prilagodbe uvažavajući učenikove potrebe.

Pri određivanju zaključne ocjene učitelj uzima u obzir usvojenost ishoda provjerenu različitim metodama vrednovanja u više vremenskih točaka. Zaključna ocjena proizlazi neposredno iz razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija i posredno iz domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom. U prvome i drugom razredu usvojenost ishoda iz triju domena ima podjednak udio u zaključnoj ocjeni, a od trećega razreda nadalje daje se veća težina usvojenosti ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. Usvojenost ishoda iz dviju domena, Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom koji se odnose na znanja i vještine (znanja o vlastitim i drugim kulturama, vještina međukulturnoga ophođenja te medijska pismenost), ulazi u završnu ocjenu te se u prvome polugodištu prvoga razreda navodi u opisnom praćenju. Tijekom učenja i poučavanja francuskoga jezika potrebno je poticati i pratiti i usvojenost ishoda iz domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom koji ne ulaze u zaključnu ocjenu. Usvojenost tih ishoda formativno se prati. Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva, zaključna ocjena se izriče brojkom i riječju (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

POSEBNI KURIKUL NASTAVNOGA PREDMETA TALIJANSKI JEZIK

A. Svrha i opis predmeta

Kurikul posebnih programa nastavnoga predmeta Talijanski jezik predmetni je dokument po kojem se obrazuju učenici s teškoćama u razvoju u posebnom programu uz individualizirani pristup. Kurikul se temelji na suvremenom pristupu obrazovanju te kao takav donosi odgojne i obrazovne ishode usmjerene prema mogućnostima i sposobnostima učenika. Suvremeni pristup obrazovanju, uključujući obrazovnu politiku inkluzije, donosi jednake mogućnosti u pristupu i sudjelovanju svih učenika te jednakost kurikula posebnih programa s kurikulumom redovnih programa. Kurikulom se omogućuje jednakost prilika učenicima s teškoćama u pristupu i ostvarivanju ishoda na učenicima primjeren način. Jezik je jedan od razlikovnih elemenata kulture te njegovo učenje pridonosi upoznavanju međukulturnih sadržaja, a time i razvoju pozitivnih stavova i tolerancije među učenicima i građanima. Upoznavajući druge kulture i uočavajući sličnosti i različitosti, učenicima se daje mogućnost izgradnje osjećaja pripadnosti nekoj kulturi, odnosno potiče izgradnja vlastitoga kulturnog identiteta.

Cilj učenja talijanskoga jezika jest razvijanje komunikacijske i međukulturne kompetencije. Kurikul stavlja naglasak na sigurno i poticajno, fizičko i digitalno okružje, suradničko i istraživačko učenje, poticanje međukulturnih susreta te multidisciplinarnost i integrirano učenje jezika i sadržaja. Učenje i poučavanje stranoga jezika zahtijeva otvoren i fleksibilan metodički pristup uzimajući u obzir individualne čimbenike u učenju stranoga jezika. Kvalitetu realizacije kurikula osigurava učitelj kojemu je zajamčena autonomija u organizaciji procesa poučavanja koja se ogleda u slobodi izbora nastavnih sadržaja, primjeni metoda učenja i poučavanja primjerenih razvojnim osobitostima učenika uz uvažavanje individualnih razlika u predznaju, sposobnostima, motivaciji, stilu i strategijama učenja te u organizaciji vremena posvećenoga ostvarivanju pojedinoga odgojno-obrazovnog ishoda. Kako bi učenici uspješnije i u skladu sa svojim sposobnostima ostvarili odgojno-obrazovne ishode, potrebno se koristiti temeljnim načelima uz didaktičko-metodičke prilagodbe prilikom učenja, poučavanja i vrednovanja. Prilagodbe se odnose:

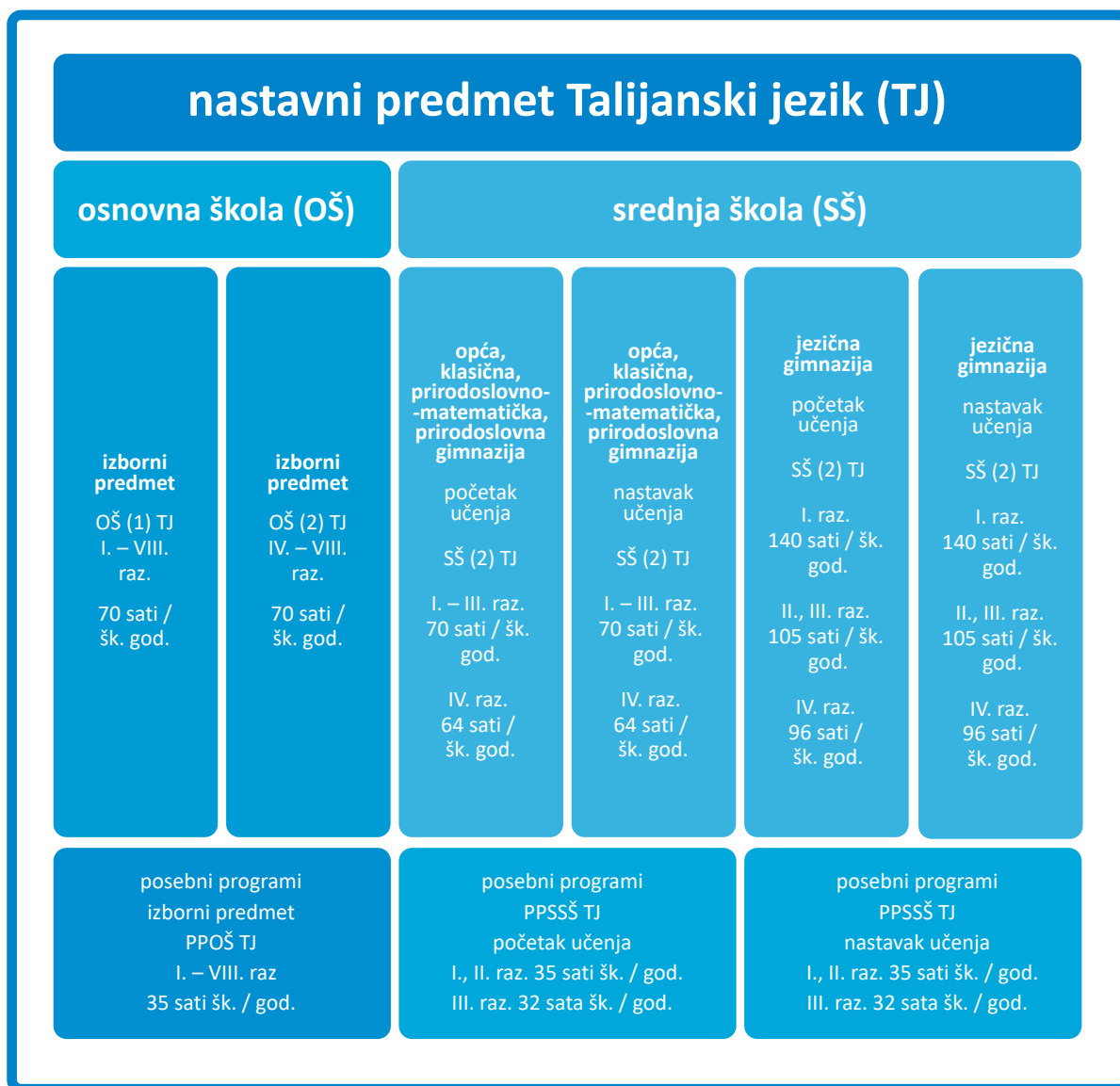
- na način predstavljanja nastavnoga sadržaja i zahtjeva za izvođenje aktivnosti
- na vrijeme potrebno za poučavanje, učenje i izvođenje aktivnosti
- na aktivno i pridonosno uključivanje učenika
- na načine vrednovanja razine usvojenosti ishoda.

Tijekom procesa učenja i poučavanja u školi učenicima je osigurana profesionalna podrška edukacijskog rehabilitatora, članova Mobilnoga stručnog tima, pomoćnika u nastavi i/ili stručnih komunikacijskih posrednika, stručnjaka centara izvrsnosti u lokalnoj zajednici. Kurikulom se navode elementi, pristupi i načini vrednovanja. Vrednovanje znanja i vještina i veća zastupljenost neformalnih načina vrednovanja, učeniku pomaže da uvidi važnost i smislenost vrednovanja i da preuzima odgovornost za vlastito učenje. Načini izvješćivanja usmjereni na ono što učenik može, što se od njega očekuje te što i kako treba poboljšati, odnosno učeniku omogućuju da uz podršku učitelja i drugih stručnjaka planira i unaprjeđuje proces učenja.

Mjesto nastavnoga predmeta u cjelokupnome kurikulumu

Talijanski jezik, koji pripada jezično-komunikacijskomu području kurikula, uči se kao strani jezik. Poučava se na svim vrstama odgoja i obrazovanja kao redovni, izborni ili fakultativni predmet. Broj nastavnih sati ovisi o razredima i vrsti programa.

Talijanski jezik je i materinski jezik pripadnika talijanske nacionalne manjine i jezik društvene sredine koji omogućuje asimilaciju i interkulturu u dvojezičnim područjima Republike Hrvatske.

Slika 1. Mjesto nastavnoga predmeta Talijanski jezik u cjelokupnome kurikulumu

Kratka oznaka nastavnoga predmeta Talijanski jezik je TJ. Uz oznaku predmeta dodaje se PP OŠ ako je riječ o odgojno-obrazovnim ishodima posebnih programa uz individualizirane postupke za osnovnu školu i PP SŠ ako je riječ o odgojno-obrazovnim ishodima posebnih programa uz individualizirane postupke za srednju školu.

Tablica 1. Tumač oznaka odgojno-obrazovnih ishoda

TJ	Talijanski jezik
PP OŠ	Posebni program uz individualizirane postupke za osnovnu školu
PP SŠ	Posebni program uz individualizirane postupke za srednju školu
(1)	Nastavak učenja, 9. – 11. godina učenja
(2)	Početak učenja, 1. – 3. godina učenja
A.	Domena Komunikacijska jezična kompetencija
B.	Domena Međukulturna komunikacijska kompetencija
C.	Domena Samostalnost u ovladavanju jezikom
1.1.	Oznaka razreda. Oznaka rednog broja ishoda.

B. Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja

Ciljevi učenja i poučavanja predstavljaju opća, najšire određena očekivanja o tome što će učenici znati i moći učiniti kao rezultat učenja i poučavanja talijanskoga jezika

1. Razvoj komunikacijske kompetencije

- razvijati produktivne i receptivne jezične djelatnosti (slušanje, govorenje, čitanje i pisanje) i sposobnost funkcionalne verbalne i neverbalne komunikacije u situacijama svakodnevnoga života
- razvijati jezičnokomunikacijsku kompetenciju pomoću koje će učenik zadovoljiti svoje temeljne potrebe i interese u društvenim interakcijama

2. Upoznavanje kultura

- omogućiti učenicima stjecanje uvida u različitosti i sličnosti hrvatske i talijanske kulture i jezika te pridonijeti njihovom općem osobnom i društvenom razvoju
- razvijati razumijevanje, zanimanje i poštovanje kultura i jezika drugih naroda
- poticati na međunarodnu suradnju i razmjenu

3. Razvoj medijske pismenosti

- uz podršku pronalaziti i koristiti se različitim izvorima informacija, posebno informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i asistivnom tehnologijom (AT)

4. Poticanje cjeloživotnoga učenja

- pripremati učenike za život u međunarodnome, višekulturnom i višejezičnom okružju
- poticati učenike na nastavak učenja talijanskoga jezika te pridonijeti povećanju mogućnosti daljnjega rada, obrazovanja i provođenja slobodnoga vremena

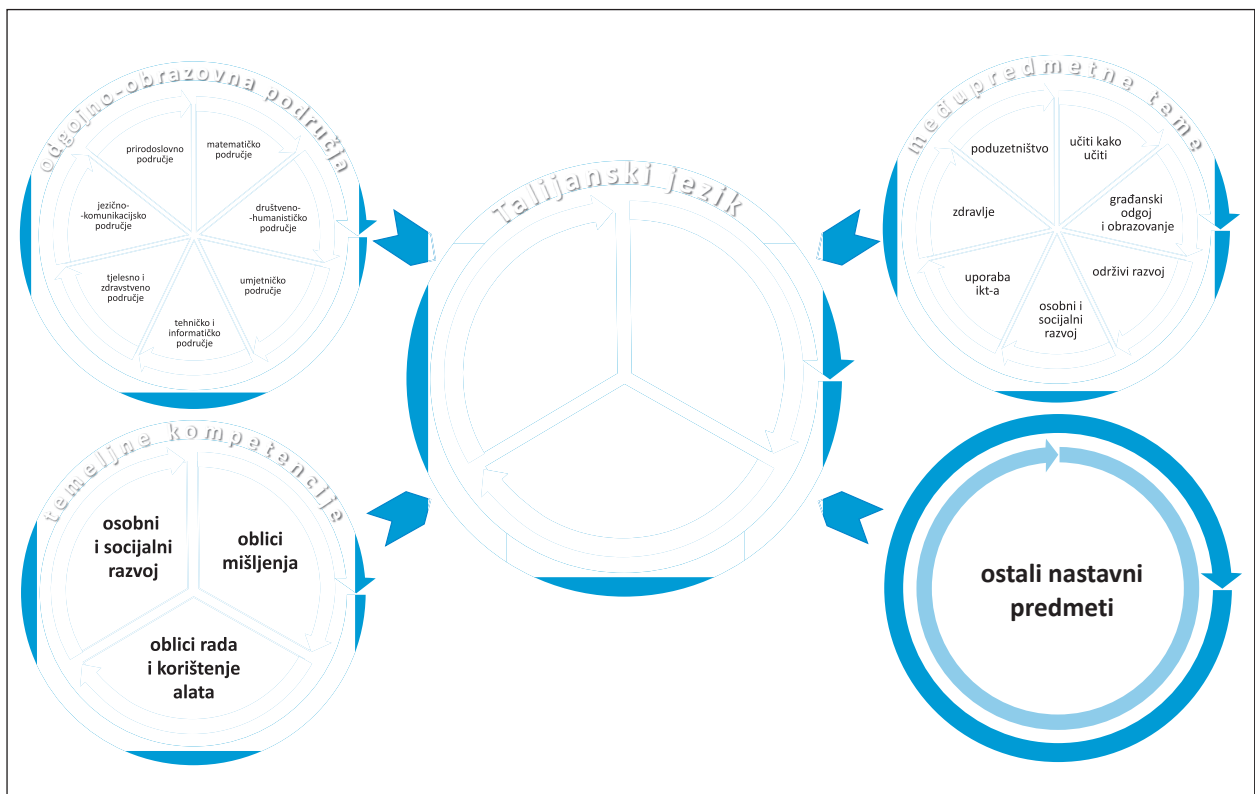
5. Poticanje odgovornosti za vlastito učenje

- poticati učenike na preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje i napredak
- poticati učenike na samostalan rad i samoprocjenu tijekom procesa učenja.

C. Struktura – domene predmetnog kurikula

Tri su domene na temelju kojih je organiziran kurikulum nastavnoga predmeta Talijanski jezik: Komunikacijska jezična kompetencija, Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom. Domene su polazišta odgojno-obrazovnih ishoda koji jasno iskazuju što učenici znaju i mogu učiniti, a formulirani su u skladu s učenikovim razvojnim obilježjima čime se učenicima osigurava kontinuitet u napredovanju i uravnotežen prelazak iz razreda u razred. Ishodi proizišli iz domene Komunikacijska jezična kompetencija usmjereni su k stjecanju osnovnih znanja o stranom jeziku i ovladavanju djelatnostima za uporabu toga znanja u jednostavnome komunikacijskom činu. Ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija vode do osposobljenosti za uočavanje sličnosti i razlika između kultura te za učinkovitu i kontekstu primjerenu komunikaciju. Usvajanjem ishoda iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenika se potiče na samostalno i/ili potpomognuto korištenje različitim izvorima znanja i primjenu učinkovitih strategija učenja. Neodvojivost domena proizlazi iz međuovisnosti talijanskoga jezika i kulture te samostalnosti u učenju kao preduvjeta za cjeloživotni razvoj komunikacijske i međukulturne kompetencije.

Sve su tri domene u jednakom omjeru zastupljene u učenju i poučavanju predmeta Talijanski jezik, čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikula Talijanskoga jezika i polazište su odgojno-obrazovnih ishoda za sve razrede unutar nastavnoga predmeta Talijanski jezik (vidi Sliku 2.).

Slika 2. Grafički prikaz organizacije kurikula nastavnoga predmeta Talijanski jezik u svim godinama učenja

Komunikacijska jezična kompetencija

Komunikacijska jezična kompetencija podrazumijeva učinkovito služenje vlastitim jezičnim repertoarom u skladu s kontekstom i svrhom komunikacijske situacije. Preduvjet za takvu komunikaciju jest sposobnost razumijevanja te sposobnost usmene i pisane razmjene informacija, ideja, misli i osjećaja u skladu s različitim kulturnim i društvenim kontekstima. Odgojno-obrazovni ishodi proizišli iz domene Komunikacijska jezična kompetencija temelje se na stjecanju znanja o osnovama talijanskoga jezika kojima će se učenik koristiti u svakodnevnim komunikacijskim situacijama s drugima, u obitelji, školi i zajednici. Razvojem komunikacijske jezične kompetencije potiče se socijalizacija i cjelokupan razvoj личности učenika.

Međukulturna komunikacijska kompetencija

Život u višejezičnome i višekulturnom svijetu obvezuje obrazovne sustave na uključivanje međukulturnosti u program nastave Talijanskoga jezika na svim razinama i u svim vrstama obrazovanja kako bi se naglasila važnost razvoja učenikove svijesti o sebi kao pojedincu i društvenome biću zainteresiranom za upoznavanje i učenje o različitosti.

Usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda unutar ove domene učenik postaje međukulturno kompetentan, što znači:

- da je sposoban prepoznati sličnosti i razlike između kultura i jezika
- da je empatičan, prilagodljiv i otvoren za razumijevanje, prihvaćanje i poštovanje govornika talijanskoga jezika i njihove kulture
- da je sposoban učinkovito i kontekstu primjereno komunicirati u aktivnostima svakodnevnoga života u društvenoj zajednici.

U konačnici, razvoj međukulturne komunikacijske kompetencije pomaže učeniku odbaciti predrasude i osnažuje ga u sprječavanju diskriminacije i u nenasilnome rješavanju sukoba te pridonosi razumijevanju, proširivanju i produblivanju učenikova pogleda na svijet što mu omogućuje uspješno sudjelovanje u užoj i široj zajednici.

Samostalnost u ovladavanju jezikom

Poticanje učenika na preuzimanje odgovornosti za učenje jezika ključ je uspješnoga ovladavanja komunikacijskom kompetencijom. Odgojno-obrazovni ishodi koji proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom potiču učenikov afektivni i kognitivni razvoj i njegovu ulogu u procesu učenja jezika. Različitim oblicima podrške učenika se potiče na korištenje vrlo jednostavnim i jednostavnim strategijama učenja koje mu olakšavaju ovladavanje talijanskim jezikom. Uz podršku, učenika se potiče da planira, organizira i prati svoje učenje, razvija motivaciju i pozitivan odnos prema učenju i radu što mu omogućuje uspješno usvajanje ciljeva i zadovoljavanje potreba. Stavljanjem učenika u središte procesa učenja i prilagodbom nastavnoga procesa njegovim mogućnostima, omogućuje se uspjeh i razvija samopouzdanje i samopoštovanje kod učenika.

D. Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti po razredima i domenama

Domene Komunikacijska jezična kompetencija, Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom sastavni su dijelovi kurikula nastavnoga predmeta Talijanski jezik i čine jedinstvenu i nedjeljivu cjelinu čiji se odgojno-obrazovni ishodi međusobno prožimaju i nadopunjuju.

U svakoj se domeni uz odgojno-obrazovne ishode navodi i razrada ishoda. Ishodi se kumulativno razvijaju po razredima: viši razredi uključuju i ishode prethodnih razreda. Kurikulom predložena razrada ishoda nije iscrpna te je učitelj nadopunjuje sukladno sposobnostima, potrebama i interesima svojih učenika. U svim je domenama i razredima razrada ishoda primjerena dobi učenika.

Za svaki odgojno-obrazovni ishod određen je pokazatelj razine usvojenosti „dobar“ koja služi za procjenu usvojenosti i razumijevanja dubine i širine pojedinoga ishoda na kraju razreda. Razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda ne predstavljaju školske ocjene, već se njima određuje opseg i dubina znanja, stupanj razvijenosti vještina i usvojenosti stavova.

Ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija podijeljeni su prema receptivnim i produktivnim jezičnim djelatnostima, a progresija od nižih k višim razredima ostvaruje se povećavanjem složenosti i dužine tekstova koje učenik razumije i proizvodi.

Tekst podrazumijeva sve proizvode jezične uporabe – govoreni, pisani, vizualni i multimodalni. Multimodalni tekstovi kombiniraju jezik s drugim sustavima komuniciranja kao što su tiskani ili digitalni tekst, vizualna pomagala, zvučna ili govorena riječ te potpomognuta komunikacija. Ovisno o godini učenja i poučavanja jezika, tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti. Broj riječi koji definira dužinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim djelatnostima.

U djelatnostima slušanja i čitanja vrlo kratak tekst sadrži do 25 riječi, kratak tekst između 25 i 35 riječi, srednje dug tekst između 35 i 45 riječi, a dug tekst između 45 i 60 riječi. U djelatnostima govorenja i pisanja vrlo kratak tekst sadrži do 15 riječi, kratak tekst između 15 i 25 riječi, srednje dug tekst između 25 i 35 riječi, a dug tekst između 35 i 45 riječi. Navedena dužina teksta ista je i u srednjoj školi.

Složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme. Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput duljine, učestalosti i složenosti, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta, složenost izloženih ideja, stil autora i način na koji je tekst strukturiran i predstavljen. Po složenosti tekstovi se dijele na vrlo jednostavne i jednostavne.

Budući da su učenikova prethodna znanja o temi treći čimbenik o kojem ovisi složenost teksta, procjena složenosti u konačnici ovisi o osobnoj procjeni učitelja. Vodeći se tim pokazateljima i osobitostima učenika s teškoćama u razvoju, tekstovi trebaju biti sadržajno i jezično prilagođeni. Važno je da tekstovi budu složeni od kraćih, jednostavnih riječi i rečenica, kojima se učenici često koriste u svakodnevnoj komunikaciji i tijekom nastavnoga procesa. Ideje izložene u tekstu trebaju biti jednostavne, a tekst predstavljen i strukturiran na način koji će najbolje odgovarati učenikovim individualnim potrebama.

Uz odgojno-obrazovne ishode navedeni su sadržaji i preporuke za usvajanje ishoda izraženi na razini razreda. Sadržaji uključuju preporučene teme i preporučene jezične strukture, a metodičke preporuke donose smjernice za poučavanje talijanskoga jezika. U preporučenim jezičnim strukturama naveden je samo dio struktura te nije riječ o iscrpnom popisu. Gramatičke se strukture biraju primjereno individualnim sposobnostima učenika te su navedene u onome razredu u kojem se očekuje ovladanost na razini uporabe. Leksički se sadržaji odabiru vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Jezični se sadržaji (leksičke i gramatičke strukture) ciklički ponavljaju i proširuju po razredima, a viši razredi uključuju strukture iz prethodnih razreda.

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija uključuju prepoznavanje i usvajanje osnovnih znanja o talijanskoj kulturi na učeniku bliskim i poznatim sadržajima, prepoznavanje i usvajanje osnovnih obrazaca uljudnoga ophođenja primjereno komunikacijskoj situaciji te poticanje pozitivnih stavova prema kulturi ciljnoga jezika – otvorenost, radoznalost, prepoznavanje i poštovanje međukulturnih razlika.

Leksički sadržaji povezani s domenom Međukulturna komunikacijska kompetencija prisutni su u svim odgojno-obrazovnim ishodima. Stoga u razradi ishoda i u sadržajima za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda nisu detaljno navedeni leksički sadržaji povezani s međukulturnom tematikom, nego se izbor načina ostvarivanja tih ishoda stavlja na izbor stručnoj procjeni učitelja ovisno o interesima i razvojnoj dobi učenika. Važno je naglasiti da se aktivnosti povezane s razradom ishoda po potrebi mogu provesti i na materinsko-me jeziku, ovisno o učenikovoj razini znanja stranoga jezika.

Ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom potiču učenika da se uz pomoć učitelja koristi nekim vrlo jednostavnim i jednostavnim strategijama učenja jezika koje mu olakšavaju usvajanje novih riječi i pojmova. U nižim razredima primjenjuju se vrlo jednostavne i jednostavne strategije slušanja i govorenja te kasnije čitanja i pisanja, dok se u višim razredima učenika potiče na prepoznavanje i korištenje vrlo jednostavnim i jednostavnim kognitivnim i metakognitivnim strategijama. Osim strategija učenja, ishodi ove domene usmjereni su na poticanje i razvoj društveno-afektivnih strategija, koje se kreću od prepoznavanja vlastitih emocionalnih stanja i prihvaćanja rada s drugim učenicima, do praćenja osjećaja i motivacije prilikom učenja i suradnje s vršnjacima. Domena uključuje i ishode koji se odnose na korištenje jednostavnim izvorima informacija. Ishodi se progresivno razvijaju od prepoznavanja vrlo jednostavnih izvora informacija do njihova korištenja u komunikacijskim situacijama.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ A.1.1. Učenik razumije slušne i vizualne poticaje poznate tematike.	<ul style="list-style-type: none"> – reagira verbalno i/ili neverbalno na učestale izolirane riječi – reagira mimikom, gestom ili pokretom na verbalni poticaj – povezuje izgovorene riječi ili zvučni zapis riječi sa slikovnim prikazima i predmetima – prepoznaje imenovane predmete i osobe u neposrednome okružju ili na vizualnim predlošcima – reagira mimikom, pogledom, gestom i pokretom na vrlo kratke i vrlo jednostavne brojalice i pjesmice 	– djelomično točno razumije neke slušne i vizualne poticaje poznate tematike
PP OŠ TJ A.1.2. Učenik reproducira učestale riječi poznate tematike.	<ul style="list-style-type: none"> – prema govornom modelu oponaša talijanski sustav glasova – imenuje predmete i osobe u neposrednome okružju ili na vizualnim predlošcima – predstavlja se, zahvaljuje, čestita 	– djelomično točno reproducira neke učestale riječi poznate tematike
PP OŠ TJ A.1.3. Učenik sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru koristeći se učestalim riječima.	<ul style="list-style-type: none"> – odgovara na vrlo kratka i vrlo jednostavna pitanja – odgovara jednom riječi – sudjeluje u razgovoru prema predlošku – sudjeluje govorom, mimikom, gestom i pokretom u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim vođenim razgovorima 	– djelomično točno sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru koristeći se nekim učestalim riječima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: dom i obitelj, igračke, učionica i školski pribor, brojevi, boje, hrana i piće, životinje, blagdani i važni datumi.

Preporučene tekstne vrste: zvučni zapisi riječi i pozdrava, brojalice, pjesmice.

Preporučene jezične funkcije: pozdravljanje, komunikacijski obrasci uljudnoga ophođenja, predstavljanje sebe, zahvaljivanje, čestitanje, potvrđivanje i nijekanje, imenovanje osoba i predmeta, brojenje.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na područja od neposredne važnosti na razini prepoznavanja, razumijevanja i globalne uporabe; osobne zamjenice (*io*); upitne zamjenice (*chi, come*); prvo lice jednine glagola *essere, avere, chiamarsi* na razini prepoznavanja, razumijevanja i globalne uporabe; učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji (*apri/aprite, leggi/leggete, scrivi/scrivete, chiudi/chiudete*) na razini razumijevanja; brojevi; abeceda.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi lakše mogao povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a učitelj ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru treba upotrebljavati jednostavne izraze i pitanja. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti. Aktivnosti obuhvaćaju jednostavne komunikacijske obrasce, lako pamtljive brojalice i pjesmice koje pospješuju usvajanje i pamćenje naglaska i izgovora.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Učitelj treba prilagoditi nastavno okružje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje i slično), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ B.1.1. Učenik uočava najjednostavnija obilježja talijanske kulture i razvija interes za talijansku kulturu.	<ul style="list-style-type: none"> – uočava najjednostavnija obilježja talijanske kulture u bliskim situacijama – razvija interes za talijansku kulturu koristeći se izvornim materijalima – razvija početni pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika primjenjujući najosnovnije tehnike kreativnoga izražavanja (crtanje, bojenje, igre) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno uočava neka najjednostavnija obilježja talijanske kulture i razvija interes za talijansku kulturu

PP OŠ TJ B.1.2. Učenik prepoznaje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja – reagira neverbalno i/ili verbalno na osnovne obrasce uljudnoga ophođenja u vrlo jednostavnim neformalnim komunikacijskim situacijama (pozdravljanje, zahvaljivanje) na talijanskome jeziku. 	– djelomično točno prepoznaje neke osnovne obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskom jeziku
--	---	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporredno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Učitelj odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ C.1.1. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za slušanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje riječ s vizualnim predloškom – povezuje riječ s fizičkim pokretom – sluša i ponavlja sadržaj – prepoznaje i reagira verbalno i/ili neverbalno na nepoznate riječi – prepoznaje različita sredstva neverbalne komunikacije 	– prepoznaje neke vrlo jednostavne strategije za slušanje i govorenje
PP OŠ TJ C.1.2. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne društveno-afektivne strategije.	<ul style="list-style-type: none"> – pozitivno reagira na igre, pjesme, brojalice, priče na talijanskome jeziku – pozitivno reagira na rad u paru ili zajednički grupni rad – prepoznaje vlastita emocionalna stanja i raspoloženja u vezi s učenjem jezika 	– prepoznaje neke vrlo jednostavne društveno-afektivne strategije
PP OŠ TJ C.1.3. Učenik uočava osnovne izvore informacija.	<ul style="list-style-type: none"> – uočava osnovne izvore informacija (udžbenik, radna bilježnica, radni listovi) – razlikuje i odabire osnovne izvore prema uputama 	– djelomično točno uočava neke osnovne izvore informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje zanimanja za talijanski jezik, prepoznavanje temeljnih izvora informacija i najosnovnijih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju stranim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješčuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da ih što samostalnije upotrebljava. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite razine (fizička podrška u radu, demonstracija, vizualna podrška, verbalne upute i slično) i mogu je pružiti različite osobe (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ TJ A.2.1. Učenik razumije izgovorene riječi te vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – reagira neverbalno i/ili verbalno na izgovorene učestale riječi – povezuje izgovorene riječi i/ili vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice ili zvučni zapis istih sa slikovnim prikazima i predmetima – imenuje predmete i osobe u neposrednome okružju ili na vizualnim predlošcima – reagira gestom, pogledom, pokretom i mimikom na verbalni poticaj – reagira gestom, pogledom, pokretom i mimikom na kratke i jednostavne brojalice i pjesmice 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije neke izgovorene riječi te vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice
<p>PP OŠ TJ A.2.2. Učenik reproducira riječi te vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prema govornom modelu oponaša talijanski sustav glasova – imenuje predmete i osobe u neposrednome okružju – pozdravlja, zahvaljuje, čestita – postavlja pitanja prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno reproducira dio riječi te neke vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.2.3. Učenik sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru koristeći se učestalim riječima te vrlo kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prema govornom modelu oponaša talijanski sustav glasova – imenuje predmete i osobe u neposrednome okružju – pozdravlja, zahvaljuje, čestita – postavlja pitanja prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru upotrebljavajući dio riječi te neke vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice
<p>PP OŠ TJ A.2.4. Učenik preslikava grafijske slike jednostavnih riječi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – preslikava jednostavne poznate riječi prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno preslikava grafijske slike nekih jednostavnih riječi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno mogućnostima i dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: dom i obitelj, igračke, učionica i školski pribor, brojevi, boje, hrana i piće, životinje, blagdani, važni datumi i talijanski narodni običaji.

Preporučene tekstne vrste: zvučni zapisi rečenica i pozdrava, slikovne rečenice, slikovnice, brojalice, pjesmice.

Preporučene jezične funkcije: pozdravljanje, komunikacijski obrasci uljudnoga ophođenja, predstavljanje sebe, zahvaljivanje, čestitanje, imenovanje osoba i predmeta, izražavanje pripadnosti, brojenje.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na područja od neposredne važnosti; posvojni pridjevi (*mio, mia*); osobne zamjenice (*io, tu*); upitne zamjenice (*chi, come*); prvo i drugo lice jednine glagola *essere, avere, chiamarsi* na razini prepoznavanja, razumijevanja i globalne uporabe; glagol *piacere* na razini prepoznavanja, razumijevanja i globalne uporabe; učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji (*apri/aprite, leggi/leggete, scrivi/scrivete, chiudi/chiudete*) na razini razumijevanja; brojevi; abeceda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okruženje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi lakše mogao povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a učitelj ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru se treba koristiti jednostavnim izrazima i pitanjima. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti. Aktivnosti obuhvaćaju jednostavne komunikacijske obrasce, lako pamtljive brojalice i pjesmice koje pospješuju usvajanje i pamćenje naglasaka i izgovora.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Učitelj treba prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje i slično), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

U preslikavanju jednostavnih riječi potrebno je koristiti se riječima sastavljenim od naučenih grafema. Učenik preslikava po predlošku ili u bilježnici uz predložak. Potrebno je upotrebljavati uvećani format teksta i prilagoditi crtovlje potrebama učenika. Treba omogućiti podršku sukladno potrebama učenika: za slijepe učenike taktilni grafemi (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalima sukladno potrebama ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ B.2.1. Učenik prepoznaje jednostavna obilježja talijanske kulture i razvija interes za talijansku kulturu.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje i navodi jednostavna obilježja talijanske kulture– razvija pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika upoznajući osnovne tehnike kreativnoga izražavanja (pjesmice, brojalice, pokret)	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno prepoznaje neka jednostavna obilježja talijanske kulture i razvija interes za talijansku kulturu
PP OŠ TJ B.2.2. Učenik razlikuje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku.	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja– povezuje osnovne obrasce uljudnoga ophođenja s vizualnim ili zvučnim simbolima– prikladno neverbalno i/ili verbalno reagira	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno razlikuje neke osnovne obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se uspořredno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Učitelj odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenikovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ C.2.1. Učenik se koristi vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none">– usmjerava pažnju pri slušanju– oponaša zvukove i intonaciju– pamti nove riječi prema zvuku (rima)– koristi se materinskim jezikom i/ili različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi si olakšao razumijevanje i izražavanje	<ul style="list-style-type: none">– koristi se nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje

PP OŠ TJ C.2.2. Učenik se koristi vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama.	<ul style="list-style-type: none"> – surađuje u paru ili skupini tijekom različitih aktivnosti (igra, govor, pokret) – upotrebljava opuštajuće tehnike prije i tijekom učenja (glazba, pokret, disanje) 	– koristi se nekim vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama
PP OŠ TJ C.2.3. Učenik prepoznaje osnovne izvore informacija.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje važnost i svrhu osnovnih izvora informacija – poznaje načine korištenja osnovnim izvorima informacija – pregledava izvore informacija prema uputama 	– djelomično točno prepoznaje neke osnovne izvore informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje zanimanja za talijanski jezik, prepoznavanje važnosti korištenja osnovnim izvorima informacija i povezivanje najosnovnijih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku koristiti se različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju stranim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da ih što samostalnije upotrebljava. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite razine (fizička podrška u radu, demonstracija, vizualna podrška, verbalne upute i slično) i mogu je pružiti različite osobe (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ A.3.1. Učenik razumije kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike.	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike ili zvučni zapis istih sa slikovnim prikazima i predmetima – povezuje izgovorene upute i/ili zvučni zapis s radnjama – reagira gestom, pokretom i mimikom na verbalni poticaj 	– djelomično točno razumije neke kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike
PP OŠ TJ A.3.2. Učenik reproducira kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike.	<ul style="list-style-type: none"> – reproducira kratke i vrlo jednostavne rečenice na temelju govornoga modela ili zvučnoga zapisa – predstavlja sebe i druge – reproducira kratke i jednostavne brojalice i pjesmice 	– djelomično točno reproducira neke kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike
PP OŠ TJ A.3.3. Učenik čita učestale riječi poznate tematike.	<ul style="list-style-type: none"> – čita učestale riječi poznate tematike oponašajući talijanski sustav glasova – čita naglas učestale riječi po modelu, pojedinačno i u skupini 	– djelomično točno čita neke učestale riječi poznate tematike
PP OŠ TJ A.3.4. Učenik sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru koristeći se kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama.	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u razgovoru prema predlošku – odgovara na kratka i vrlo jednostavna pitanja – postavlja kratka i vrlo jednostavna pitanja 	– djelomično točno sudjeluje u jednostavnome vođenom razgovoru koristeći se nekim kratkim i vrlo jednostavnim rečenicama
PP OŠ TJ A.3.5. Učenik prepisuje jednostavne riječi.	– prepisuje jednostavne poznate riječi prema slikovnom prikazu	– djelomično točno prepisuje neke jednostavne riječi

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno mogućnostima i dobi učenika, vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: dom i obitelj, igračke, učionica i školski pribor, brojevi, boje, hrana i piće, životinje, blagdani, važni datumi i talijanski narodni običaji.

Preporučene tekstne vrste: zvučni zapisi rečenica, slikovne rečenice, slikovnice, slikopriče, kratke dječje pjesme.

Preporučene jezične funkcije: pozdravljanje, predstavljanje sebe, predstavljanje drugih osoba, zahvaljivanje, čestitanje, imenovanje predmeta i izražavanje prostornih odnosa, izražavanje pripadnosti, brojenje.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na područja od neposredne važnosti; posvojni pridjevi (*mio, mia*); osobne zamjenice (*io, tu, lui, lei*); upitne zamjenice (*chi, come*); učestali mjesni prilozi (*destra, sinistra, sopra, sotto*); prvo, drugo i treće lice jednine glagola *essere, avere, chiamarsi* na razini prepoznavanja, razumijevanja i globalne uporabe; učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji (*apri/aprite, leggi/leggete, scrivi/scrivete, chiudi/chiudete*) na razini razumijevanja; brojevi.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju, učitelj može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred ili koje će proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okruženje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi lakše mogao povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a učitelj ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru se treba koristiti jednostavnim izrazima i pitanjima. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti. Aktivnosti obuhvaćaju jednostavne komunikacijske obrasce, lako pamtljive brojalice i pjesmice koje pospješuju usvajanje i pamćenje naglasaka i izgovora.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Učitelj treba prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje i slično), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, postupno se razvija vještina pisanja. U prepisivanju jednostavnih riječi potrebno je koristiti se riječima sastavljenim od naučenih grafema. Učenik prepisuje uz predložak za koji se koristi uvećanim formatom teksta. Crtovlje treba prilagoditi potrebama učenika. Sukladno potrebama učenika treba omogućiti podršku: za slijepe učenike taktilni grafemi (ili pisanje na Braillovom pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predložka za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalima sukladno potrebama ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

Usvajanje vještine čitanja počinje kad je učenik ovladao osnovama čitanja na materinskom jeziku. Riječi i rečenice trebaju biti takve da se mogu u cijelosti prikazati vizualnim simbolima. Početno je čitanje na razini globalnoga čitanja, učenik cijelu riječ pamti kao vizualni predložak (sliku riječi), postupno se razvija čitanje metodom glasovne analize i sinteze.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ B.3.1. Učenik opisuje osnovna obilježja talijanske kulture i stječe pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika.	<ul style="list-style-type: none">– navodi osnovna obilježja i informacije o talijanskoj kulturi– pridaje osnovnim obilježjima jednostavne riječi kojima ih opisuje– stječe pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika pomoću različitih tehnika kreativnoga izražavanja (pjesma, gluma)	– djelomično točno opisuje neka osnovna obilježja talijanske kulture i stječe pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika
PP OŠ TJ B.3.2. Učenik se koristi osnovnim obrascima uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku.	– upotrebljava osnovne obrasce uljudnoga ophođenja tipične za talijansku kulturu u jednostavnim komunikacijskim situacijama na talijanskome jeziku (pozdravi)	– djelomično točno upotrebljava neke osnovne obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se uspořredno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Učitelj odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenikovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima. Situacije u razrednom okruženju treba prilagoditi tako da učenik može učestalo vježbati uporabu obrazaca uljudnoga ophođenja. Kada se učitelj koristi nekim od obrazaca uljudnoga ophođenja, treba ga naglasiti i/ili skrenuti pažnju učenika na izrečeno.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ C.3.1. Učenik prepoznaje jednostavne strategije za slušanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none">– gleda i pažljivo sluša učitelja, druge učenike i zvučno-vizualne zapise– ponavlja i uvježbava vrlo kratke rečenice i izraze	– prepoznaje neke jednostavne strategije za slušanje i govorenje
PP OŠ TJ C.3.2. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za čitanje i pisanje.	<ul style="list-style-type: none">– povezuje vizualni simbol i grafijski prikaz riječi– prepoznaje i orijentira se unutar prostora za pisanje– uvježbava glasovni i pisani sustav talijanskoga jezika	– prepoznaje neke vrlo jednostavne strategije za čitanje i pisanje

PP OŠ TJ C.3.3. Učenik prepoznaje jednostavne društveno-afektivne strategije.	– surađuje s vršnjacima radi razvijanja jezičnih djelatnosti i razmjene naučenoga – prihvaća pogrešku kao sastavni dio učenja	– uočava neke jednostavne društveno-afektivne strategije
PP OŠ TJ C.3.4. Učenik se koristi osnovnim izvorima informacija.	– traži, uočava i pokazuje navedene informacije – pronađene informacije bilježi prema uputama	– djelomično točno upotrebljava osnovne izvore informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje pozitivnoga stava, korištenje vrlo temeljnim izvorima informacija te razvijanje osnovnih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju stranim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješčuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite razine (fizička podrška u radu, demonstracija, vizualna podrška, verbalne upute i slično) i mogu je pružiti različite osobe (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

Osnovna škola Talijanski jezik 4. razred, 4. godina učenja – 35 sati godišnje

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ A.4.1. Učenik razumije kratke i jednostavne rečenice poznate tematike.	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje kratke i jednostavne rečenice poznate tematike ili zvučni zapis istih sa slikovnim prikazima i predmetima – povezuje izgovorene upute i/ili zvučni zapis s radnjama 	– djelomično točno razumije neke kratke i jednostavne rečenice poznate tematike
PP OŠ TJ A.4.2. Učenik čita vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice.	<ul style="list-style-type: none"> – čita vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice u skladu s jezičnom normom – čita naglas po modelu, pojedinačno i u skupini – pokazuje globalno značenje teksta prikazujući ga slikama – odgovara na jednostavna usmjerena pitanja o pročitanim rečenicama 	– djelomično točno čita neke vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice
PP OŠ TJ A.4.3. Učenik govori kratke i jednostavne rečenice.	<ul style="list-style-type: none"> – govori kratke i vrlo jednostavne rečenice na temelju govornoga modela ili zvučnoga zapisa – reproducira kratke i jednostavne brojalice i pjesmice – niže riječi u rečenicu na temelju predložka 	– djelomično točno govori neke kratke i jednostavne rečenice
PP OŠ TJ A.4.4. Učenik sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru koristeći se kratkim i jednostavnim rečenicama.	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u kratkim i jednostavnim vođenim dramaturzijama – sudjeluje u jednostavnim oblicima govorne interakcije 	– djelomično točno sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru koristeći se nekim kratkim i jednostavnim rečenicama
PP OŠ TJ A.4.5. Učenik piše vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice.	– piše jednostavne poznate riječi i vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice u skladu s jezičnom normom	– djelomično točno piše neke vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno mogućnostima i dobi učenika, vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: dom i obitelj, igračke, učionica i školski pribor, brojevi, boje, hrana i piće, životinje, blagdani, važni datumi i talijanski narodni običaji.

Preporučene tekstne vrste: čestitka, kratki igrokaz, govorne igre, slikopriče, pjesme.

Preporučene jezične funkcije: pozdravljanje, predstavljanje sebe, predstavljanje drugih osoba, zahvaljivanje, čestitanje, izražavanje pripadnosti, opisivanje predmeta, navođenje svakodnevnih radnji, izražavanje prostornih odnosa, brojenje.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na područja od neposredne važnosti; posvojni pridjevi (*mio, mia*); osobne zamjenice (*io, tu, lui, lei*); upitne zamjenice (*chi, come, quanto*); mjesni prilozi (*destra, sinistra, sopra, sotto, davanti, dietro, vicino, lontano*); prvo, drugo i treće lice jednine glagola *essere, avere, chiamarsi* na razini prepoznavanja, razumijevanja i globalne uporabe; indikativ prezenta (*indicativo presente*) učestalih pravilnih glagola na razini prepoznavanja, razumijevanja i globalne uporabe (prvo lice jednine glagola *parlare, mangiare, giocare, scrivere, dormire*); učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji (*apri/aprite, leggi/leggete, scrivi/scrivete, chiudi/chiudete*) na razini razumijevanja; brojevi.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred ili koje će proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okruženje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi lakše mogao povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a učitelj ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru treba upotrebljavati jednostavne izraze i pitanja. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti. Aktivnosti obuhvaćaju jednostavne komunikacijske obrasce, lako pamtljive brojalice i pjesmice koje pospješuju usvajanje i pamćenje naglaska i izgovora.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Učitelj treba prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje i slično), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, postupno se razvija vještina pisanja. U pisanju jednostavnih riječi i kratkih rečenica treba omogućiti podršku sukladno učenikovim potrebama: za slijepe učenike taktilni grafemi (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalima sukladno potrebama ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

Usvajanje vještine čitanja počinje kad je učenik ovladao osnovama čitanja na materinskom jeziku. Riječi i rečenice trebaju biti takve da se mogu u cijelosti prikazati vizualnim simbolima. Početno je čitanje na razini globalnog čitanja, učenik cijelu riječ pamti kao vizualni predložak, postupno se razvija čitanje metodom glasovne analize i sinteze.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ B.4.1. Učenik prepoznaje jednostavne činjenice o talijanskoj kulturi i povezuje ih s vlastitim životnim okruženjem.	<ul style="list-style-type: none">– uočava postojanje sličnosti i razlika između vlastite i talijanske kulture– navodi neke jednostavne činjenice o talijanskoj kulturi i povezuje ih s vlastitim kulturom	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno prepoznaje neke jednostavne činjenice o talijanskoj kulturi i djelomično točno povezuje s vlastitim životnim okruženjem
PP OŠ TJ B.4.2. Učenik se koristi obrascima uljudnoga ophođenja na talijanskoj jeziku.	<ul style="list-style-type: none">– uspoređuje obrasce uljudnoga ophođenja tipične za talijansku i vlastitu kulturu– sukladno situaciji upotrebljava pravilan obrazac uljudnoga ophođenja	<ul style="list-style-type: none">– djelomično točno upotrebljava neke obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskom jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Učitelj odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima. Situacije u razrednom okruženju treba prilagoditi tako da učenik može učestalo vježbati uporabu obrazaca uljudnoga ophođenja. Kada se učitelj koristi nekim od obrazaca uljudnoga ophođenja, treba ga naglasiti i/ili skrenuti učenikovu pažnju na izrečeno.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ C.4.1. Učenik se koristi jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none">– kategorizira jezične pojmove u vrlo jednostavne smislene cjeline radi lakšega zapamćivanja	<ul style="list-style-type: none">– koristi se nekim jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje
PP OŠ TJ C.4.2. Učenik se koristi vrlo jednostavnim strategijama za čitanje i pisanje.	<ul style="list-style-type: none">– čita uputu za pisanje i govorenje– služi se uputama i predloškom prilikom pisanja i govorenja– provjerava točnost napisanoga prema predlošku	<ul style="list-style-type: none">– koristi se nekim vrlo jednostavnim strategijama za čitanje i pisanje

<p>PP OŠ TJ C.4.3. Učenik se koristi jednostavnim društveno-afektivnim strategijama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – traži pomoć radi pojašnjenja i provjere točnosti – verbalno i neverbalno daje do znanja da nije razumio – iskazuje interes za suradnju s vršnjacima i spreman im je pomoći 	<ul style="list-style-type: none"> – upotrebljava neke jednostavne društveno-afektivne strategije
<p>PP OŠ TJ C.4.4. Učenik se koristi jednostavnim izvorima informacija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje jednostavne izvore informacija (udžbenički rječnik, slikovni rječnik, digitalni sadržaji) – pronalazi informacije u različitim jednostavnim izvorima – povezuje iste informacije u različitim izvorima 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno upotrebljava neke jednostavne izvore informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Stjecanje pozitivnog stava, korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena osnovnih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku upotrebljavati različite strategije koje će im pomoći u ovladavanju stranim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvjescuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se što samostalnije njima koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite razine (fizička podrška u radu, demonstracija, verbalne upute i slično) i mogu je pružiti različite osobe (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano putem različitih komunikacijskih aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

Osnovna škola Talijanski jezik 5. razred, 5. godina učenja – 35 sati godišnje

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ TJ A.5.1. Učenik razumije odslušani vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje glavnu misao – izdvaja osnovne informacije vezane za temu – odgovara na usmjerena pitanja o odslušanom tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije odslušani vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.5.2. Učenik čita vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s jezičnom normom – čita naglas po modelu, pojedinačno i u skupini – globalno razumije značenje teksta prikazujući ga u slikama – odgovara na usmjerena pitanja o pročitanom tekstu – prepoznaje rečenične znakove i čita u skladu s pravilima intonacije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita dio vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog teksta poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.5.3. Učenik govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike u sadašnjem vremenu na temelju predložka – imenuje stvari i navodi radnje u neposrednome okruženju riječima ili jednostavnim rečenicama – izražava što mu se sviđa i što mu se ne sviđa 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dio vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog teksta poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.5.4. Učenik sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razmjenjuje kratke i jednostavne rečenice – sudjeluje u vođenim dramaturzijama – sudjeluje u neformalnim oblicima govorne interakcije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru
<p>PP OŠ TJ A.5.5. Učenik piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst u sadašnjem vremenu koristeći se prikladnim morfosintaktičkim strukturama na temelju predložka – odgovara na postavljena pitanja – opisuje slikovne predložke koristeći se jednostavnim i kratkim rečenicama poznate tematike u skladu s jezičnom normom 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dio vrlo kratkoga i vrlo jednostavnog teksta poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno mogućnostima i dobi učenika, vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

Preporučene teme: obitelj, ljudsko tijelo, odjeća, obuća, slobodno vrijeme, atmosferske prilike, zdrav život, briga za okoliš, svijet oko mene.

Preporučene tekstne vrste: zvučni zapisi teksta, slikopriče, kratke ilustrirane priče, razgovorne igre, pjesme.

Preporučene jezične funkcije: iznošenje podataka o sebi i osobama iz vlastitoga okružja, izražavanje svidanja i nesvidanja, izražavanje pripadnosti, opisivanje predmeta, navođenje svakodnevnih radnji; obrasci uljudnoga ophođenja prikladni komunikacijskim situacijama.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na preporučene teme; posvojni pridjevi u jednini i množini; osobne zamjenice; pokazne zamjenice (*questo, questa*); upitne zamjenice (*chi, come, quanto, dove*); indikativ prezenta (*indicativo presente*) učestalih pravih i nepravilnih glagola na razini prepoznavanja, razumijevanja i globalne uporabe (prvo lice jednine glagola *fare, andare*); glagol *piacere (mi piace, ti piace)*; učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji na razini razumijevanja; brojevi.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred ili koje će proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila te omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (primjerice, komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi mogao lakše povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a učitelj ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru treba upotrebljavati jednostavne izraze i pitanja. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti. Aktivnosti obuhvaćaju jednostavne komunikacijske obrasce, lako pamtljive brojalice i pjesmice koje pospješuju usvajanje i pamćenje naglaska i izgovora.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Učitelj treba prilagoditi nastavno okružje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje i slično), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, postupno se razvijaju djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojima se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Djelatnost čitanja postupno se razvija metodom glasov-

ne sinteze i analize, a automatizacija čitanja razvija se učestalim vježbanjem primjenom tehnika čitanja naglas i tihoga čitanja. Razumijevanje pročitanoga i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica učeniku treba omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predložka za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potrebama, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ J B.5.1. Učenik opaža osnovne sličnosti i razlike između talijanske i vlastite kulture.	<ul style="list-style-type: none"> – upoznaje svakodnevne osnovne navike talijanskih vršnjaka te ih uspoređuje s vlastitim osobnim navikama – upoznaje talijansku kulturu putem jednostavnih izvornih materijala (pjesme, slikopriče, fotografije, strip s jednostavnim tekstom) – na jednostavan način daje do znanja ako nešto ne razumije ili treba dodatno pojašnjenje osnovnih kulturoloških razlika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno opaža neke osnovne sličnosti i razlike između talijanske i vlastite kulture
PP OŠ TJ J B.5.2. Učenik primjenjuje obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku.	<ul style="list-style-type: none"> – kulturno se ophodi u svakodnevnim situacijama u bliskom okružju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno primjenjuje neke obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku
PP OŠ TJ J B.5.3. Učenik pristupa otvoreno i radoznalo novim sadržajima i situacijama.	<ul style="list-style-type: none"> – reagira otvoreno i radoznalo na nove sadržaje i situacije – opaža različitosti između sebe i drugih 	<ul style="list-style-type: none"> – pristupa otvoreno i radoznalo dijelu novih sadržaja i situacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih domene Komunikacijska jezična kompetencija. Učitelj odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima. Situacije u razrednom okružju treba prilagoditi tako da učenik može učestalo vježbati uporabu obrazaca uljudnoga ophođenja. Kada se učitelj koristi nekim od obrazaca uljudnoga ophođenja, treba ga naglasiti i/ili skrenuti učenikovu pažnju na izrečeno.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ C.5.1. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne kognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – ističe važno ili nepoznato podcrtavanjem ili označavanjem – upotrebljava vizualni prikaz odnosa skupina riječi radi zapamćivanja – prepoznaje vrlo jednostavne asocijacije kao pomoć u zapamćivanju 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje neke vrlo jednostavne kognitivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.5.2. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – planira rješavanje zadataka (ili individualne zadatke) putem vizualnoga rasporeda – prilagođava radni prostor prije početka učenja, a prema potrebi i tijekom učenja – prati svoj napredak u rješavanju zadataka – prepoznaje korake u provedbi jednostavnih zadataka – povezuje naučene pojmove s novim 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje neke vrlo jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.5.3. Učenik povezuje i upotrebljava jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – razvija pozitivne misli o sebi i motivaciju za učenje – izražava osjećaje prema jeziku na jednostavan način (bojalice, osjećajnik ili znak svidanja) 	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje i upotrebljava neke jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.5.4. Učenik organizira informacije iz različitih izvora u jednostavnu smislenu cjelinu.	<ul style="list-style-type: none"> – pronalazi u skladu sa zadatcima različite izvore informacija – izrađuje jednostavna dodatna vizualna sredstva, primjerice, plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno organizira neke informacije iz različitih izvora u jednostavnu smislenu cjelinu

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena osnovnih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju stranim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješčuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se što samostalnije njima koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite razine (fizička podrška u radu, demonstracija, vizualna podrška, verbalne upute i slično) i mogu je pružiti različite osobe (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ TJ A.6.1. Učenik razumije kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije kratak i vrlo jednostavan slušani, pisani i audiovizualni tekst poznate tematike (prilagođeni i izvorni materijali) – prepoznaje vrstu teksta – prepoznaje glavnu misao i izdvaja informacije u kratkome i jednostavnom tekstu – odgovara na usmjerena pitanja o tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.6.2. Učenik čita kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s jezičnom normom – čita naglas po modelu, pojedinačno i u skupini – pokazuje globalno značenje teksta prikazujući ga slikama – prepoznaje pravopisne znakove i čita u skladu s pravilima intonacije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.6.3. Učenik govori kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike u sadašnjem vremenu na temelju predložka – opisuje osobe i predmete u neposrednome okruženju jednostavnim rečenicama – navodi radnje – izražava (ne)svidanje i vlastite interese 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.6.4. Učenik sudjeluje u kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odgovara na vrlo jednostavna pitanja – postavlja vrlo jednostavna pitanja – sudjeluje u kratkim i vrlo jednostavnim vođenim dijalozima – sudjeluje u neformalnim oblicima govorne interakcije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru

<p>PP OŠ TJ A.6.5. Učenik piše kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše kratak i vrlo jednostavan tekst na temelju predloška (pitanja, riječi, slike) u sadašnjem vremenu koristeći se prikladnim morfosintaktičkim strukturama – odgovara na postavljena pitanja – opisuje osobe i stvari u neposrednome okružju – navodi radnje (rutinu) – izražava (ne)svidanje i vlastite interese 	<p>– djelomično točno piše kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike</p>
--	---	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno mogućnostima i dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: obitelj, ljudsko tijelo, odjeća, obuća, slobodno vrijeme, atmosferske prilike, zdrav život, briga za okoliš, svijet oko mene.

Preporučene tekstne vrste: kratki ilustrirani tekst, kratki opis, razgovorne igre, poster, bajke, basne.

Preporučene jezične funkcije: iznošenje podataka o sebi i osobama iz vlastitoga okružja, izražavanje svidanja i nesvidanja, izražavanje interesa, izražavanje pripadnosti, opisivanje osoba i predmeta, navođenje svakodnevnih radnji, obrasci uljudnoga ophođenja prikladni komunikacijskim situacijama; izricanje vremena.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na preporučene teme; posvojni pridjevi u jednini i množini; osobne zamjenice; pokazne zamjenice (*questo, questa*); upitne zamjenice (*chi, come, quanto, dove, quando*); indikativ prezenta (*indicativo presente*) učestalih pravilnih i nepravilnih glagola (prvo i drugo lice jednine glagola *fare, andare*); učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji na razini razumijevanja; brojevi.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred ili koje će proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi mogao lakše povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a učitelj ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru treba upotrebljavati jednostavne izraze i pitanja. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmje-

njuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti. Aktivnosti obuhvaćaju jednostavne komunikacijske obrasce, lako pamtljive brojalice i pjesmice koje pospješuju usvajanje i pamćenje naglaska i izgovora.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Učitelj treba prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnog izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, postupno se razvijaju djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu teksta treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima.

Izvorni materijali biraju se ovisno o razvojnoj dobi i interesima učenika i odnose se na bajke, basne, stripove, pjesme, razne televizijske kvizove, filmove, reklame, slogane, dijaloge, recepte. Tekstovi kojima se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagodene razvojnoj dobi i individualnim učenikovim sposobnostima. Djelatnost čitanja postupno se razvija metodom glasovne sinteze i analize, a automatizacija čitanja razvija se učestalim vježbanjem primjenom tehnika čitanja naglas i tihoga čitanja. Razumijevanje pročitano i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica učeniku treba omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potrebama, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ B.6.1. Učenik prepoznaje osnovne sličnosti i razlike između talijanske i vlastite kulture.	<ul style="list-style-type: none"> – upoznaje talijansku kulturu putem jednostavnih izvornih materijale (reklama, film) – prepoznaje osnovna obilježja talijanske kulture u aspektima svakodnevnoga života i uspoređuje ih s vlastitom kulturom – navodi osnovne činjenice i obilježja talijanske i vlastite kulture 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno prepoznaje neke osnovne sličnosti i razlike između talijanske i vlastite kulture
PP OŠ TJ B.6.2. Učenik primjenjuje obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku.	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje naučene obrasce uljudnoga formalnog i neformalnog ophođenja u nekim konkretnim komunikacijskim situacijama (razgovoru, kratkoj pisanoj poruci) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno primjenjuje neke obrasce uljudnoga ophođenja na talijanskome jeziku

PP OŠ TJ B.6.3. Učenik prepoznaje jednostavne primjere međukulturnih susreta.	<ul style="list-style-type: none"> – opaža da neka ponašanja u različitim kulturama mogu imati različito značenje – opaža i razlikuje neke geste specifične za talijansku kulturu 	– djelomično točno prepoznaje neke jednostavne primjere međukulturnih susreta
--	---	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih domene Komunikacijska jezična kompetencija. Učitelj odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima. Situacije u razrednom okruženju potrebno je prilagoditi tako da učenik može učestalo vježbati uporabu obrazaca uljudnoga ophođenja. Kada se učitelj koristi nekim od obrazaca uljudnoga ophođenja, treba ga naglasiti i/ili skrenuti pažnju učenika na izrečeno. Učitelj putem digitalnih medija (film, videoisječci, televizijski programi) potiče učenika da pridaje i uspoređuje značenja jednostavnih komunikacijskih ponašanja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ C.6.1. Učenik se koristi vrlo jednostavnim kognitivnim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – stavlja riječi ili izraze u kontekst (rečenicu) radi lakšega pamćenja – upotrebljava poznate elemente i proizvodi rečenice 	– upotrebljava neke vrlo jednostavne kognitivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.6.2. Učenik se koristi vrlo jednostavnim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – provjerava ono što je dotad napravio, uočava eventualne pogreške i ispravlja ih – prati i vrednuje vlastiti napredak u učenju – prati provedbu zadatka po koracima 	– koristi se nekim vrlo jednostavnim metakognitivnim strategijama učenja jezika
PP OŠ TJ C.6.3. Učenik odabire i koristi se jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	– procjenjuje svoj doprinos i doprinos vršnjaka pri rješavanju zajedničkoga zadatka	– izabire i upotrebljava neke jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.6.4. Učenik odabire različite jednostavne izvore informacija u skladu s potrebama.	<ul style="list-style-type: none"> – pronalazi i izdvaja informacije iz različitih izvora – prepoznaje vrstu izvora i informacije s obzirom na postavljeni zadatak – slaže vizualne simbole i grafijske slike riječi u vlastiti jednostavni rječnik 	– djelomično točno odabire u skladu s potrebama neke različite jednostavne izvore informacija

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena osnovnih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku upotrebljavati različite strategije koje će im pomoći u ovladavanju stranim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvještavaju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite razine (fizička podrška u radu, demonstracija, vizualna podrška, verbalne upute i slično) i mogu je pružiti različite osobe (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ TJ A.7.1. Učenik razumije kratak i jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije kratak i jednostavan slušani, pisani i audiovizualni tekst poznate tematike (prilagođeni i izvorni materijali) – prepoznaje glavnu misao, izdvaja informacije u kratkome i jednostavnom tekstu – prepoznaje kronološki slijed događaja 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije kratak i jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.7.2. Učenik čita kratak i jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s jezičnom normom – čita naglas po modelu, pojedinačno i u skupini – prepoznaje pravopisne znakove i čita u skladu s pravilima intonacije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita kratak i jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.7.3. Učenik govori kratak i jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori kratak i jednostavan tekst poznate tematike u sadašnjem vremenu na temelju predloška – izražava mogućnost i želju – prepričava jednostavan tekst koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratak i jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.7.4. Učenik sudjeluje u kratkome i jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja jednostavna pitanja i odgovara na jednostavna pitanja koristeći se prikladnim morfosintaktičkim strukturama – sudjeluje u jednostavnim vođenim i improviziranim dijalozima – sudjeluje u formalnim i neformalnim oblicima govorne interakcije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u kratkome i jednostavnom razgovoru
<p>PP OŠ TJ A.7.5. Učenik piše kratak i jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše kratak i jednostavan tekst poznate tematike na temelju predloška (pitanja, riječi, slike) u sadašnjem vremenu koristeći se prikladnim morfosintaktičkim strukturama – izražava mogućnost i želju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratak i jednostavan tekst poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno mogućnostima i dobi učenika, pri čemu je potrebno voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: obitelj, ljudsko tijelo, odjeća, obuća, slobodno vrijeme, atmosferske prilike, zdrav život, briga za okoliš, svijet oko mene.

Preporučene tekstne vrste: kratak ilustrirani tekst, razgovorne igre, kratki opis, igrokaz, bajke, basne.

Preporučene jezične funkcije: iznošenje podataka o sebi i osobama iz vlastitoga okružja i izražavanje njihova odnosa; izražavanje zadovoljstva i stajališta; izražavanje pripadnosti, opisivanje osoba, predmeta i pojava; navođenje svakodnevnih radnji; obrasci uljudnoga ophođenja prikladni komunikacijskim situacijama; izricanje vremena.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na preporučene teme; posvojni pridjevi u jednini i množini; osobne zamjenice; pokazne zamjenice (*questo, questa*); upitne zamjenice (*chi, come, quanto, dove, quando*); indikativ prezenta (*indicativo presente*) učestalih pravilnih i nepravilnih glagola (jednina glagola *fare, andare, volere, potere*); učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji na razini razumijevanja; brojevi.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred ili koje će proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi mogao lakše povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a učitelj ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru treba upotrebljavati jednostavne izraze i pitanja. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti. Aktivnosti obuhvaćaju jednostavne komunikacijske obrasce, lako pamtljive brojalice i pjesmice koje pospješuju usvajanje i pamćenje naglaska i izgovora.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Učitelj treba prilagoditi nastavno okružje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, postupno se razvijaju djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima.

Izvorni materijali biraju se ovisno o razvojnoj dobi i interesima učenika i odnose se na bajke, basne, stripove, pjesme, razne televizijske kvizove, filmove, reklame, slogane, dijaloge, recepte. Tekstovi koji se koriste u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene dobi i interesima učenika.

godene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Djelatnost čitanja postupno se razvija metodom glasovne sinteze i analize, a automatizacija čitanja razvija se učestalim vježbanjem primjenom tehnika čitanja naglas i tihoga čitanja. Razumijevanje pročitanoga i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica učeniku treba omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potrebama, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ B.7.1. Učenik imenuje osnovne sličnosti i razlike između talijanske i vlastite kulture.	<ul style="list-style-type: none"> – opaža i imenuje česte svakodnevne aktivnosti svojega života i života vršnjaka u Italiji 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno imenuje neke osnovne sličnosti i razlike između talijanske i vlastite kulture
PP OŠ TJ B.7.2. Učenik primjenjuje jednostavne primjere međukulturnih susreta.	<ul style="list-style-type: none"> – uvježbava neverbalnu komunikaciju u kontekstu talijanske kulture (talijanske geste za izražavanje nekih poruka) – prepoznaje i razlikuje poželjne od nepoželjnih oblika neverbalne i verbalne komunikacije u Italiji 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno primjenjuje neke jednostavne primjere međukulturnih susreta
PP OŠ TJ B.7.3. Učenik na jednostavnim i konkretnim primjerima pokazuje poštovanje vlastite i talijanske kulture.	<ul style="list-style-type: none"> – postupno razvija toleranciju i razumijevanje prema talijanskoj kulturi – poštuje svoje vrijednosti i običaje, ali i tuđe – koristi se jednostavnim komunikacijskim sredstvima za rješavanje nesporazuma, traži dodatno pojašnjenje, komunicira naučenim gestama i sl. 	<ul style="list-style-type: none"> – upotrebljava dio jednostavnih i konkretnih primjera poštovanje vlastite i talijanske kulture

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporodno s usvajanjem odgojno-obrazovnih domene Komunikacijska jezična kompetencija. Učitelj odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima. Situacije u razrednom okružju potrebno je prilagoditi tako da učenik može učestalo vježbati uporabu obrazaca uljudnoga ophođenja. Kada se učitelj koristi nekim od obrazaca uljudnoga ophođenja, treba ga naglasiti i/ili skrenuti pažnju učenika na izrečeno. Učitelj putem digitalnih medija (film, videoisječci, televizijski programi) potiče učenika da pridaje i uspoređuje značenja jednostavnih komunikacijskih ponašanja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ C.7.1. Učenik prepoznaje jednostavne kognitivne strategije učenja jezika.	– uspoređuje jezične elemente materinskoga i talijanskog jezika	– prepoznaje neke jednostavne kognitivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.7.2. Učenik prepoznaje jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika.	– određuje kratkoročan i konkretan cilj učenja na pojedinom satu	– prepoznaje neke jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.7.3. Učenik primjenjuje jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika.	– prati vlastite osjećaje, motivaciju i stavove u vezi s učenjem talijanskoga jezika	– primjenjuje neke jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.7.4. Učenik odabire različite izvore informacija u skladu s potrebama i interesima.	– pretražuje i izdvaja informacije iz različitih izvora (elektronički mediji) – uvida pogreške pri korištenju i pretraživanju izvora te od više ponuđenih odabire moguće rješenje – povezuje nove informacije s postojećim znanjima, grupira ih i klasificira te se njima koristi u novim situacijama učenja – razvrstava i organizira informacije u vlastitom rječniku – koristi se vlastitim izvorom informacija u poznatim formalnim i neformalnim komunikacijskim situacijama	– djelomično točno odabire neke različite izvore informacija u skladu s potrebama i interesima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku upotrebljavati različite strategije koje će im pomoći u ovladavanju stranim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite razine (fizička podrška u radu, vizualna podrška, demonstracija, verbalne upute i slično) i mogu je pružiti različite osobe (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ TJ A.8.1. Učenik razumije srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije srednje dug i jednostavan slušani, pisani i audiovizualni tekst poznate tematike (prilagođeni i izvorni materijali) – prepoznaje glavnu misao, izdvaja informacije u srednje dugome i jednostavnom tekstu te ih primjenjuje u novonastaloj situaciji primjerenoj razvojnoj dobi i vlastitim interesima – prepoznaje kronološki slijed događaja 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.8.2. Učenik čita srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s jezičnom normom – čita naglas po modelu pojedinačno i u skupini – prepoznaje pravopisne znakove i čita u skladu s pravilima intonacije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP OŠ TJ A.8.3. Učenik govori srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike ili o temi od osobnoga interesa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike ili o temi od osobnoga interesa u sadašnjem vremenu na temelju predloška – iznosi svoje planove i želje za budućnost u sadašnjem vremenu – prepričava srednje dug i jednostavan tekst koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike ili o temi od osobnoga interesa
<p>PP OŠ TJ A.8.4. Učenik sudjeluje u srednje dugome i jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na pitanja koristeći se prikladnim morfosintaktičkim strukturama – sudjeluje u srednje dugim vođenim dijalozima i kratkim improviziranim dijalozima – sudjeluje u formalnim i neformalnim oblicima govorne interakcije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u srednje dugome i jednostavnom razgovoru

<p>PP OŠ TJ A.8.5. Učenik piše srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike ili o temi od osobnoga interesa.</p>	<p>– piše srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike ili o temi od osobnoga interesa u sadašnjem vremenu na temelju predloška (pitanja, riječi, slike) koristeći se prikladnim morfosintaktičkim strukturama</p>	<p>– djelomično točno piše srednje dug i jednostavan tekst poznate tematike ili o temi od osobnoga interesa</p>
--	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno mogućnostima i dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima, osobito materinskim jezikom i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: obitelj, ljudsko tijelo, odjeća, obuća, slobodno vrijeme, atmosferske prilike, zdrav život, briga za okoliš, svijet oko mene.

Preporučene tekstne vrste: srednje dug ilustrirani tekst, igrokaz, strip, recepti, bajke, basne.

Preporučene jezične funkcije: iznošenje podataka o sebi i osobama iz vlastitoga okružja i izražavanje njihova odnosa; izražavanje zadovoljstva i stajališta; izražavanje pripadnosti, opisivanje osoba, stvari i pojava; navođenje svakodnevnih radnji; izražavanje planova i želja u sadašnjem vremenu; obrasci uljudnoga ophođenja prikladni komunikacijskim situacijama; izricanje vremena.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na preporučene teme; posvojni pridjevi u jednini i množini; osobne zamjenice; pokazne zamjenice (*questo, questa*), upitne zamjenice (*chi, come, quanto, dove, quando, perché*); indikativ prezenta (*indicativo presente*) učestalih pravilnih i nepravilnih glagola (jednina i množina glagola *fare, andare, volere, potere*); učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji na razini razumijevanja; brojevi.

Navedeni sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a učitelj odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, učitelj može sam odrediti koje će sadržaje proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika.

Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi mogao lakše povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a učitelj ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru treba upotrebljavati jednostavne izraze i pitanja. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti. Aktivnosti obuhvaćaju jednostavne komunikacijske obrasce, lako pamtljive brojalice i pjesmice koje pospješuju usvajanje i pamćenje naglasaka i izgovora.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestim ponavljanju i situacijskom učenju. Učitelj treba prilagoditi nastavno okružje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje i slično), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, postupno se razvijaju djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu teksta treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima.

Izvorni materijali biraju se ovisno o razvojnoj dobi i interesima učenika i odnose se na bajke, basne, stripove, pjesme, razne televizijske kvizove, filmove, reklame, slogane, dijaloge, recepte. Tekstovi koji se koriste u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Djelatnost čitanja postupno se razvija metodom glasovne sinteze i analize, a automatizacija čitanja razvija se učestalim vježbanjem primjenom tehnika čitanja naglas i tihoga čitanja. Razumijevanje pročitanoa i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica treba učeniku omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillovom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potrebama, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgajno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgajno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ B.8.1. Učenik opisuje sličnosti i razlike između talijanske i vlastite kulture i povezuje s vlastitim iskustvom.	– opaža, prepoznaje i opisuje prema predlošku i sličnosti i razlike u interesima između sebe i vršnjaka iz Italije (glazba, strip, film, sport, umjetnost, moda i aktivnosti u slobodno vrijeme)	– djelomično točno opisuje neke sličnosti i razlike između talijanske i vlastite kulture i povezuje s vlastitim iskustvom
PP OŠ TJ B.8.2. Učenik primjenjuje jednostavne primjere međukulturnih susreta.	– primjenjuje komunikacijske obrasce prilikom međukulturnih susreta	– djelomično točno primjenjuje neke jednostavne primjere međukulturnih susreta
PP OŠ TJ B.8.3. Učenik na jednostavnim i konkretnim primjerima pokazuje poštovanje vlastite i talijanske kulture.	– poštuje svoje vrijednosti i običaje, ali i tuđe – prepoznaje važnost općeljudskih vrijednosti kao što je prijateljstvo, pomaganje, međusobna suradnja i empatija	– upotrebljava dio jednostavnih i konkretnih primjera poštovanja vlastite i talijanske kulture

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgajno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgajno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih domene Komunikacijska jezična kompetencija. Učitelj odabi-

re ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima. Situacije u razrednom okruženju potrebno je prilagoditi tako da učenik može učestalo vježbati uporabu obrazaca uljudnoga ophođenja. Kada se učitelj koristi nekim od obrazaca uljudnoga ophođenja, treba ga naglasiti i/ili skrenuti učenikovu pažnju na izrečeno. Učitelj putem digitalnih medija (film, videoisječci, televizijski programi) potiče učenika da pridaje i uspoređuje značenja jednostavnih komunikacijskih ponašanja.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ TJ C.8.1. Učenik se koristi jednostavnim kognitivnim strategijama učenja jezika.	– koristi se jezikom u stvarnom okruženju (restoran, trgovina)	– koristi se nekim jednostavnim kognitivnim strategijama učenja jezika
PP OŠ TJ C.8.2. Učenik se koristi jednostavnim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	– traži prilike za uvježbavanje jezika izvan školskoga konteksta (pjesma, strip, film)	– upotrebljava neke jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.8.3. Učenik izabire i vrednuje jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika.	– surađuje s vršnjacima govornicima jezika cilja izvan školskoga konteksta	– izabire i vrednuje neke jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika
PP OŠ TJ C.8.4. Učenik vrednuje izvore informacija potrebne za učenje talijanskoga jezika.	– pronalazi, izdvaja, uspoređuje i vrednuje izvore i informacije – određuje koje su mu informacije potrebne i planira kako doći do njih	– djelomično točno vrednuje neke izvore informacija potrebne za učenje talijanskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku i upotrebljavati različite strategije koje će im pomoći u ovladavanju stranim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovisе o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da ih što samostalnije upotrebljava. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite razine (fizička podrška u radu, demonstracija, vizualna podrška, verbalne upute i slično) i mogu je pružati različite osobe (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ TJ (1) A.1.1. Učenik razumije srednje dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije srednje dug i jednostavan pisani, slušani i audiovizualni tekst o temama iz svakodnevnoga života i temama od osobnoga i/ili općeg interesa – prepoznaje glavnu misao, izdvaja informacije u srednje dugom i jednostavnom prilagođenom i autentičnom tekstu te ih primjenjuje u novonastaloj situaciji primjerenoj razvojnoj dobi i vlastitim interesima 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije i čita srednje dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga i/ili općeg interesa
<p>PP SŠ TJ (1) A.1.2. Učenik govori srednje dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori srednje dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života i temama od osobnoga i/ili općeg interesa – iznosi svoje svakodnevne aktivnosti u sadašnjem vremenu – govori srednje dug i jednostavan tekst koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – koristeći se zadanim smjernicama, priprema i drži kratko, uvježbano izlaganje 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori srednje dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga i/ili općeg interesa
<p>PP SŠ TJ (1) A.1.3. Učenik sudjeluje u srednje dugom i jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na pitanja iz svakodnevnoga života i pitanja od osobnoga i/ili općeg interesa koristeći se prikladnim morfosintaktičkim strukturama – sudjeluje u srednje dugim vođenim dijalozima i kratkim improviziranim dijalozima – sudjeluje u neformalnim oblicima govorne interakcije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u srednje dugom i jednostavnom razgovoru o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga i općeg interesa

<p>PP SŠ TJ (1) A.1.4. Učenik piše srednje dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše srednje dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života i temama od osobnoga i/ili općeg interesa na temelju predložka koristeći se prikladnim morfosintaktičkim strukturama – primjenjuje pravila pisanja vrlo jednostavnih tekstnih vrsta: kratke osobne poruke (elektronička pošta, SMS, društvene mreže) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše srednje dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te temama od osobnoga i/ili općeg interesa
---	---	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: teme iz svakodnevnoga života, teme od osobnoga ili općeg interesa (Osobni identitet; Svakodnevnica; Društveni život; Zemlje, nacionalnosti i jezici; Znanost, umjetnost, tehnologija i mediji; Zdrav život; Okoliš i ekologija; Obrazovanje i svijet rada).

Preporučene jezične funkcije: uljudno ponašanje u svakodnevnim susretima, imenovanje i opisivanje bića, stvari i pojava iz neposredne okoline, postavljanje pitanja, traženje i pružanje informacija i uputa, izražavanje zadovoljstva/nezadovoljstva, navođenje navika i rutinskih radnji, izražavanje kronološkoga slijeda radnji u sadašnjosti, izražavanje prostornih odnosa, izražavanje pripadnosti.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na preporučene teme; posvojni pridjevi u jednini i množini; osobne zamjenice, upitne zamjenice (*quando, dove, perché*); učestali mjesni prilozi (*sopra, sotto, vicino, lontano*); prezent (*indicativo presente*) pravilnih i učestalih nepravilnih glagola (prvo, drugo i treće lice jednine glagola *fare, andare, dovere, volere, potere, sapere*); glagol *piacere* (*mi piace, ti piace*); učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji (*apri/aprite, leggi/leggete, scrivi/scrivete, chiudi/chiudete*); ponavljanje brojeva do 100.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okruženje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi mogao lakše povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a nastavnik ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru treba upotrebljavati

jednostavne izraze i pitanja. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Nastavnik treba prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje), posredstvom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, razvijaju se i djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojima se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Razumijevanje pročitanoa i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica treba učeniku omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potrebama, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

Odgajno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgajno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ TJ (1) B.1.1. Učenik uočava obilježja talijanske kulture i povezuje ih s vlastitim iskustvom.	– opaža i prepoznaje obilježja talijanske kulture (komunikacijski obrasci, mimika i gestikulacija, simboli) – uočava i izdvaja simbole talijanske kulture (pjesme, videozapisi, film)	– djelomično uspješno uočava obilježja talijanske kulture i povezuje ih s vlastitim iskustvom
PP SŠ TJ (1) B.1.2. Učenik primjenjuje prikladne obrasce ponašanja u poznatim međukulturnim situacijama.	– primjenjuje prikladne komunikacijske obrasce u poznatim međukulturnim situacijama (obraćanja, preuzimanje riječi i sl.)	– djelomično uspješno primjenjuje prikladne komunikacijske obrasce ponašanja u poznatim međukulturnim situacijama
PP SŠ TJ (1) B.1.3. Učenik uočava na konkretnim primjerima važnost poštovanja vlastite i talijanske kulture.	– poštuje vlastite i tuđe vrijednosti i običaje – prepoznaje važnost općeljudskih vrijednosti kao što su prijateljstvo, pomaganje, suradnja i empatija	– djelomično uspješno uočava važnost poštovanja različitih kultura

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ TJ (1) C.1.1. Učenik primjenjuje različite strategije učenja jezika.	– primjenjuje strategije učenja (ponavljanje, organizacija, elaboracija, mnemotehnike) u skladu sa svojim sposobnostima i potrebama	– djelomično uspješno primjenjuje neke strategije učenja jezika
PP SŠ TJ (1) C.1.2. Učenik razvija pozitivan stav i samopouzdanje pri korištenju talijanskim jezikom.	– razvija pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika jednostavnim kreativnim izražavanjem (pjesma, igra, strip, film) – spontano iznosi svoje stavove i mišljenja	– djelomično uspješno iznosi svoje stavove i uključuje se u aktivnosti na talijanskom jeziku
PP SŠ TJ (1) C.1.3. Učenik odabire izvore informacija potrebne za učenje talijanskoga jezika.	– pronalazi, izdvaja i odabire izvore i informacije prema svojim sposobnostima i potrebama	– djelomično uspješno odabire izvore informacija potrebne za učenje talijanskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku koristiti se različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju talijanskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Nastavnik treba sustavno kod učenika razvijati različite strategije učenja, govoreći o njima otvoreno, individualno i skupno, kako bi ih učenik postupno mogao samostalno upotrebljavati. Važno je napomenuti da učenicima u ostvarivanju ove domene uvijek treba pružati podršku. Razvijanje i poticanje samostalnoga korištenja strategijama mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ TJ (1) A.2.1. Učenik razumije dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije dug i jednostavan pisani, slušani i audiovizualni tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i/ili općeg interesa te o temama karakterističnim za jezik struke – prepoznaje glavnu misao, izdvaja informacije u srednje dugom i jednostavnom prilagođenom i autentičnom tekstu te ih primjenjuje u novonastaloj situaciji primjerenoj razvojnoj dobi i vlastitim interesima – navodi kronološki slijed događaja uz vizualnu potporu po potrebi 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
<p>PP SŠ TJ (1) A.2.2. Učenik govori dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i/ili općeg interesa te o temama karakterističnim za jezik struke na temelju predloška – iznosi svoje svakodnevne aktivnosti i aktivnosti vezane uz struku u sadašnjem vremenu – govori dug i jednostavan tekst koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – koristeći se zadanim smjernicama, priprema i drži kratko izlaganje poznate tematike 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa

<p>PP SŠ TJ (1) A.2.3. Učenik sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na pitanja iz svakodnevnoga života, pitanja od osobnoga i/ili općeg interesa kao i pitanja karakteristična za jezik struke koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – sudjeluje u dugim vođenim dijalozima i kratkim improviziranim dijalozima – sudjeluje u neformalnim oblicima govorne interakcije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
<p>PP SŠ TJ (1) A.2.4. Učenik piše dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i/ili općeg interesa te temama karakterističnim za jezik struke na temelju predložka koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – primjenjuje pravila pisanja jednostavnih tekstnih vrsta: opisi neposrednoga okružja i svakodnevice 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: teme iz svakodnevnoga života, teme od osobnoga ili općeg interesa (Osobni identitet; Svakodnevice; Društveni život; Zemlje, nacionalnosti i jezici; Znanost, umjetnost, tehnologija i mediji; Zdrav život; Okoliš i ekologija; Obrazovanje i svijet rada).

Preporučene jezične funkcije: uljudno ponašanje u svakodnevnim susretima, imenovanje i opisivanje bića, stvari i pojava iz neposredne okoline, postavljanje pitanja, traženje i pružanje informacija i uputa, izražavanje zadovoljstva/nezadovoljstva, navođenje navika i rutinskih radnji, izražavanje kronološkoga slijeda radnji u sadašnjosti, izražavanje prostornih odnosa, izražavanje pripadnosti.

Preporučene jezične strukture: slaganje često korištenih imenica i opisnih pridjeva u rodu i broju; posesivni pridjevi u jednini i množini; osobne zamjenice; upitne i pokazne zamjenice (*quanto, come, quale, questo, quello*); učestali mjesni i vremenski prilozi (*qui, qua, lì, là; prima, poi, dopo*); prezent (*indicativo presente*) pravilnih i učestalih nepravilnih glagola (prvo, drugo i treće lice jednine glagola *venire, bere, dare, dire, uscire*); glagol *piacere* (*mi piace, ti piace / mi piacciono, ti piacciono*); učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji (*vieni/venite, vai/andate, senti/sentite, ascolta/ascoltate*); perfekt (*indicativo passato prossimo*) učestalih pravilnih glagola u prvome, drugom i trećem licu jednine; redni brojevi do 12.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi lakše mogao povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a nastavnik ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru treba upotrebljavati jednostavne izraze i pitanja. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Nastavnik treba prilagoditi nastavno okružje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, razvijaju se i djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojim se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Razumijevanje pročitanaog i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica treba učeniku omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjtljenje i format predloška za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potrebama, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ TJ (1) B.2.1. Učenik uočava osnovna obilježja talijanske kulture i razvija interes za talijansku kulturu.	– opaža i prepoznaje osnovna obilježja talijanske kulture (komunikacijski obrasci, mimika i gestikulacija, simboli) – uočava i izdvaja simbole talijanske kulture (pjesme, videozapisi, film)	– djelomično uspješno uočava osnovna obilježja talijanske kulture i razvija interes za talijansku kulturu
--	--	---

PP SŠ TJ (1) B.2.2. Učenik primjenjuje prikladne obrasce ponašanja u poznatim međukulturnim situacijama.	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje prikladne komunikacijske obrasce u poznatim međukulturnim situacijama (SMS, razgovor uživo) 	– djelomično uspješno primjenjuje neke komunikacijske obrasce ponašanja u poznatim međukulturnim situacijama
PP SŠ TJ (1) B.2.3. Učenik uočava na različitim primjerima važnost poštovanja vlastite i talijanske kulture.	<ul style="list-style-type: none"> – poštuje vlastite i tuđe vrijednosti i običaje – prepoznaje važnost općeljudskih vrijednosti kao što su prijateljstvo, pomaganje, međusobna suradnja i empatija – uočava važnost promicanja kulture uključivosti i tolerancije 	– djelomično uspješno uočava važnost poštovanja različitih kultura

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ TJ (1) C.2.1. Učenik primjenjuje različite strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje strategije učenja (ponavljanje, organizacija, elaboracija, mnemotehnike) u skladu sa svojim sposobnostima i potrebama – povezuje nova znanja s prethodno usvojenima i poznate obrasce upotrebljava u novom kontekstu 	– djelomično uspješno primjenjuje neke jednostavne strategije učenja jezika
PP SŠ TJ (1) C.2.2. Učenik razvija pozitivan stav i samopouzdanje pri korištenju talijanskim jezikom.	<ul style="list-style-type: none"> – razvija pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika putem jednostavnoga kreativnog izražavanja (pjesma, igra, strip, film) – spontano iznosi svoje stavove i mišljenja 	– djelomično uspješno iznosi svoje stavove i uključuje se u aktivnosti na talijanskom jeziku
PP SŠ TJ (1) C.2.3. Učenik odabire izvore informacija potrebne za učenje talijanskoga jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – pronalazi, izdvaja i odabire izvore i informacije prema svojim sposobnostima i potrebama – razvrstava informacije iz različitih izvora 	– djelomično uspješno odabire izvore informacija potrebne za učenje talijanskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku upotrebljavati različite strategije koje će im pomoći u ovladavanju talijanskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvježuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Nastavnik treba sustavno kod učenika razvijati različite strategije učenja, govoreći o njima otvoreno, individualno i skupno, kako bi ih učenik postupno mogao samostalno upotrebljavati. Važno je napomenuti da učenicima u ostvarivanju ove domene uvijek treba pružati podršku. Razvijanje i poticanje samostalnoga korištenja strategijama mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ TJ (1) A.3.1. Učenik razumije dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije dug i jednostavan pisani, slušani i audiovizualni tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i/ili općeg interesa te temama karakterističnim za jezik struke – prepoznaje glavnu misao, izdvaja informacije u dugome i jednostavnom prilagođenom i autentičnom tekstu te ih primjenjuje u novonastaloj situaciji primjerenoj razvojnoj dobi i vlastitim interesima – prepričava slijed događaja 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
<p>PP SŠ TJ (1) A.3.2. Učenik govori dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i/ili općeg interesa te temama karakterističnim za jezik struke na temelju predloška – iznosi svoje svakodnevne aktivnosti i aktivnosti vezane uz struku u sadašnjemu i prošlom vremenu – govori dug i jednostavan tekst koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – priprema i drži kratko uvježbano izlaganje opće, osobne ili stručne tematike 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
<p>PP SŠ TJ (1) A.3.3. Učenik sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na pitanja iz svakodnevnoga života, pitanja od osobnoga i/ili općeg interesa kao i na pitanja karakteristična za jezik struke koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – sudjeluje u dugim vođenim dijalozima i kratkim improviziranim dijalozima – sudjeluje u formalnim i neformalnim oblicima govorne interakcije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u dugome i jednostavnom razgovoru o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa

<p>PP SŠ TJ (1) A.3.4. Učenik piše dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i/ili općeg interesa te temama karakterističnim za jezik struke na temelju predloška koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – primjenjuje pravila pisanja jednostavnih tekstnih vrsta: obrazac, životopis, izvješće 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše dug i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
---	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: teme iz svakodnevnoga života, teme od osobnoga ili općeg interesa (Osobni identitet; Svakodnevnica; Društveni život; Zemlje, nacionalnosti i jezici; Znanost, umjetnost, tehnologija i mediji; Zdrav život; Okoliš i ekologija; Obrazovanje i svijet rada).

Preporučene jezične funkcije: uljudno ponašanje u svakodnevnim susretima, imenovanje i opisivanje bića, stvari i pojava iz neposredne okoline, postavljanje pitanja, traženje i pružanje informacija i uputa, izražavanje zadovoljstva/nezadovoljstva, navođenje navika i rutinskih radnji, izražavanje kronološkoga slijeda radnji u sadašnjosti, izražavanje prostornih odnosa, izražavanje pripadnosti, izražavanje mogućnosti i želja, izražavanje planova, brojenje, izricanje vremena.

Preporučene jezične strukture: ponavljanje i proširivanje znanja o upotrebi imenica i pridjeva; nenaglašeni oblici osobnih zamjenica; učestali pravilni oblici komparativa i superlativa pridjeva; učestale upitne i pokazne zamjenice; učestali mjesni i vremenski prilozi; prezent (*indicativo presente*) pravilnih i učestalih povratnih i nepravilnih glagola; učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji (*da(mmi)/date, fa(mmi)/fate, di(mmi)/dite, sta(mmi)/state*); perfekt (*indicativo passato prossimo*) pravilnih i učestali nepravilnih glagola u prvome, drugom i trećem licu jednine.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi lakše mogao povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a nastavnik ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru se treba koristiti jednostavnim izrazima i pitanjima. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestim ponavljanju i situacijskom učenju. Nastavnik treba prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, razvijaju se i djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi koji se koriste u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Razumijevanje pročitanooga i/ili slušanoga teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica treba učeniku omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predložka za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potrebama, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ TJ (1) B.3.1. Učenik uočava obilježja talijanske kulture i razvija interes za talijansku kulturu.	<ul style="list-style-type: none"> – uočava i razlikuje obilježja talijanske kulture (komunikacijski obrasci, mimika i gestikulacija, simboli) – izdvaja simbole talijanske kulture (pjesme, videozapisi, film) 	– djelomično uspješno uočava obilježja talijanske kulture i razvija interes za talijansku kulturu
PP SŠ TJ (1) B.3.2. Učenik primjenjuje prikladne obrasce ponašanja u različitim međukulturnim situacijama.	– primjenjuje prikladne komunikacijske obrasce u različitim međukulturnim situacijama (pozdravi, čestitanja, SMS, e-pismo, razgovor uživo)	– djelomično uspješno primjenjuje prikladne komunikacijske obrasce ponašanja u različitim međukulturnim situacijama
PP SŠ TJ (1) B.3.3. Učenik uočava važnost poštovanja vlastite i talijanske kulture.	<ul style="list-style-type: none"> – poštuje vlastite i tuđe vrijednosti i običaje – prepoznaje važnost općeljudskih vrijednosti kao što su prijateljstvo, pomaganje, međusobna suradnja i empatija – uočava važnost promicanja kulture uključivosti i tolerancije 	– djelomično uspješno uočava važnost poštovanja različitih kultura

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ TJ (1) C.3.1. Učenik primjenjuje različite strategije učenja jezika.	– primjenjuje različite strategije učenja (ponavljanje, organizacija, elaboracija, mnemotehnike) u skladu sa svojim sposobnostima i potrebama	– djelomično uspješno primjenjuje neke strategije učenja jezika
PP SŠ TJ (1) C.3.2. Učenik razvija pozitivan stav i samopouzdanje pri korištenju talijanskim jezikom.	– razvija pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika jednostavnim kreativnim izražavanjem (pjesma, igra, strip, film) – spontano iznosi svoje stavove i mišljenja	– djelomično uspješno iznosi svoje stavove i uključuje se u aktivnosti na talijanskome jeziku
PP SŠ TJ (1) C.3.3. Učenik odabire izvore informacija potrebne za učenje talijanskoga jezika.	– pronalazi, izdvaja i odabire izvore i informacije prema svojim sposobnostima i potrebama	– djelomično uspješno odabire izvore informacija potrebne za učenje talijanskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku upotrebljavati različite strategije koje će im pomoći u ovladavanju talijanskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Nastavnik treba sustavno kod učenika razvijati različite strategije učenja, govoreći o njima otvoreno, individualno i skupno, kako bi ih učenik postupno mogao samostalno upotrebljavati. Važno je napomenuti da učenicima u ostvarivanju ove domene uvijek treba pružati podršku. Razvijanje i poticanje samostalnoga korištenja strategijama mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ TJ (2) A.1.1. Učenik razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan pisani, slušani i audiovizualni tekst o temama iz svakodnevnoga života i o temama od osobnoga i općeg interesa – prepoznaje glavnu misao i izdvaja informacije u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom prilagođenom tekstu – odgovara na usmjerena pitanja o sadržaju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP SŠ TJ (2) A.1.2. Učenik govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života i o temama od osobnoga i općeg interesa – govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – imenuje bića, stvari i pojave u neposrednome okružju 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike
<p>PP SŠ TJ (2) A.1.3. Učenik sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na pitanja iz svakodnevnoga života te pitanja od osobnoga i općeg interesa koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – sudjeluje u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim neformalnim vođenim dijalozima poznate tematike 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru
<p>PP SŠ TJ (2) A.1.4. Učenik piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga i općeg interesa na temelju predložka koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – primjenjuje pravila pisanja vrlo jednostavnih tekstnih vrsta uz predložak: vrlo kratke osobne poruke, razglednice i čestitke 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: teme iz svakodnevnoga života, teme od osobnoga ili općeg interesa (Osobni identitet; Svakodnevnica; Društveni život; Zemlje, nacionalnosti i jezici; Znanost, umjetnost, tehnologija i mediji; Zdrav život; Okoliš i ekologija; Obrazovanje i svijet rada).

Preporučene jezične funkcije: uljudno ponašanje u svakodnevnim susretima, imenovanje i opisivanje bića, stvari i pojava iz neposredne okoline, postavljanje pitanja, izražavanje zadovoljstva/nezadovoljstva, izražavanje prostornih odnosa.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na preporučene teme; posvojni pridjevi u jednini; osobne zamjenice, upitne zamjenice (*quando, dove, perché*); indikativ prezenta pravilnih i učestalih nepravilnih glagola (prvo i drugo lice jednine glagola *fare, andare*); glagol *piacere (mi piace, ti piace)*; učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji na razini razumijevanja (*apri/aprite, leggi/leggete, scrivi/scrivete, chiudi/chiudete*); brojevi.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi mogao lakše povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a nastavnik ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru se treba koristiti jednostavnim izrazima i pitanjima. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Nastavnik treba prilagoditi nastavno okružje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, razvijaju se i djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojima se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Razumijevanje pročitanaog i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i krat-

kih rečenica učeniku treba omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predložka za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potreba, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ TJ (2) B.1.1. Učenik uočava osnovne činjenice i obilježja talijanske kulture.	<ul style="list-style-type: none">– uočava i prepoznaje obilježja talijanske kulture prema predlošku– pokazuje i razvija interes za talijansku kulturu koristeći se autentičnim materijalima (igre, pjesme, slikopriče, fotografije, strip s jednostavnim tekstom)	– djelomično točno uočava neka obilježja talijanske kulture
--	---	---

PP SŠ TJ (2) B.1.2. Učenik prepoznaje i oponaša osnovne obrasce uljudnoga ponašanja u poznatim međukulturnim situacijama.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje osnovne obrasce uljudnoga ponašanja– reagira neverbalno i/ili verbalno na osnovne obrasce uljudnoga ponašanja u vrlo jednostavnim neformalnim komunikacijskim situacijama (pozdravljanje, zahvaljivanje) na talijanskome jeziku	– djelomično točno primjenjuje neke obrasce uljudnoga ponašanja u poznatim međukulturnim situacijama
--	---	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ TJ (2) C.1.1. Učenik prepoznaje i primjenjuje jednostavne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– primjenjuje vrlo jednostavne strategije učenja (ponavljanje, organizacija, elaboracija, mnemotehnike) u skladu sa svojim sposobnostima i potrebama– prepoznaje različita sredstva neverbalne komunikacije	– djelomično uspješno primjenjuje jednostavne strategije učenja jezika
--	--	--

PP SŠ TJ (2) C.1.1.2.

Učenik razvija zanimanje, pozitivan stav i samopouzdanje pri korištenju talijanskim jezikom.

- razvija početni pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika putem jednostavnoga kreativnog izražavanja (pjesma, igra, strip)
 - spontano iznosi svoje stavove i mišljenja
 - razvija pozitivne misli o sebi i motivaciju za učenje
 - pronalazi, izdvaja i odabire izvore i informacije prema svojim sposobnostima i potrebama
- djelomično uspješno iznosi svoje stavove i uključuje se u aktivnosti na talijanskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju talijanskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Nastavnik treba sustavno kod učenika razvijati različite strategije učenja, govoreći o njima otvoreno, individualno i skupno, kako bi se njima učenik postupno mogao samostalno koristiti. Važno je napomenuti da učenicima u ostvarivanju ove domene uvijek treba pružati podršku. Razvijanje i poticanje samostalnoga korištenja strategijama mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ TJ (2) A.2.1. Učenik razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan pisani, slušani i audiovizualni tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i/ili općeg interesa te temama vezanim uz struku – prepoznaje glavnu misao i izdvaja informacije u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom prilagođenom tekstu – odgovara na usmjerena pitanja o sadržaju teksta – uočava kronološki slijed događaja u sadašnjosti 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
<p>PP SŠ TJ (2) A.2.2. Učenik govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i općeg interesa te o temama vezanim uz struku koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – imenuje bića, stvari i pojave u neposrednome okružju – koristi se vrlo jednostavnim leksičkim strukturama svojstvenim jeziku struke uz predložak 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama iz osobnoga, općeg ili stručnog interesa
<p>PP SŠ TJ (2) A.2.3. Učenik sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na pitanja o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga i općeg interesa koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – sudjeluje u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim neformalnim vođenim dijalozima poznate tematike – na temelju predložka sudjeluje u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim razgovorima karakterističnima za struku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom razgovoru o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa

PP SŠ TJ (2) A.2.4.

Učenik piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst.

- piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te temama od osobnoga, općeg i stručnog interesa na temelju predloška koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama
- primjenjuje pravila pisanja jednostavnih tekstnih vrsta: kratki opisi povezani s osobnim iskustvima, kratke osobne poruke

- djelomično točno piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu je potrebno voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: teme iz svakodnevnoga života, teme od osobnoga ili općeg interesa (Osobni identitet; Svakodnevica; Društveni život; Zemlje, nacionalnosti i jezici; Znanost, umjetnost, tehnologija i mediji; Zdrav život; Okoliš i ekologija; Obrazovanje i svijet rada).

Preporučene jezične funkcije: uljudno ponašanje u svakodnevnim susretima, imenovanje i opisivanje bića, stvari i pojava iz neposredne okoline, postavljanje pitanja, traženje i pružanje informacija i uputa, izražavanje zadovoljstva/nezadovoljstva, izražavanje prostornih odnosa, izražavanje pripadnosti.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na preporučene teme; posvojni pridjevi u jednini i množini; osobne zamjenice, upitne zamjenice (*quanto, come, quale*); učestali mjesni prilozi (*sopra, sotto, vicino, lontano*); indikativ prezenta pravilnih i učestalih nepravilnih glagola (prvo i drugo lice jednine glagola *fare, andare, dovere, volere, potere, sapere*); glagol *piacere* (*mi piace / mi piacciono, ti piace / ti piacciono*); učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji na razini razumijevanja (*vieni/venite, vai/andate, senti/sentite, ascolti/ascoltate*); brojevi.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvjешćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi mogao lakše povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a nastavnik ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru se treba koristiti jednostavnim izrazima i pitanjima. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Nastavnik treba prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, razvijaju se i djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojim se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Razumijevanje pročitanoga i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica treba učeniku omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potreba, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ TJ (2) B.2.1.

Učenik uočava osnovne činjenice i obilježja talijanske kulture i povezuje ih s vlastitim iskustvom.

- uočava i prepoznaje prema predlošku obilježja talijanske kulture i povezuje ih s vlastitim iskustvom
- pokazuje i razvija interes za talijansku kulturu koristeći se autentičnim materijalima (igre, pjesme, slikopriče, fotografije, strip s jednostavnim tekstom, filmovi, brošure)
- razvija pozitivan stav prema učenju talijanskoga jezika koristeći se jednostavnim oblicima kreativnoga izražavanja

– djelomično točno uočava neka osnovna obilježja talijanske kulture i povezuje ih s vlastitim iskustvom

PP SŠ TJ (2) B.2.2.

Učenik se koristi nekim osnovnim obrascima uljudnoga ponašanja u poznatim međukulturnim situacijama.

- koristi se nekim osnovnim obrascima uljudnoga ponašanja
- uočava važnost prikladne i učinkovite jezične interakcije u jednostavnim međukulturnim situacijama
- u raznim izvorima pronalazi informacije i opisuje neke aktivnosti iz svakodnevice mladih u Italiji

– djelomično točno primjenjuje neke jednostavne komunikacijske obrasce ponašanja u poznatim međukulturnim situacijama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ TJ (2) C.2.1.

Učenik prepoznaje i primjenjuje različite strategije učenja jezika.

- primjenjuje različite strategije učenja (ponavljanje, organizacija, elaboracija, mnemotehnike) u skladu sa svojim sposobnostima i potrebama
 - prepoznaje različita sredstva neverbalne komunikacije
 - koristi se materinskim jezikom i/ili različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi olakšao proces razumijevanja i izražavanja
 - djelomično uspješno primjenjuje različite strategije učenja jezika
-

PP SŠ TJ (2) C.2.2.

Učenik stječe samopouzdanje pri korištenju jezičnim djelatnostima talijanskoga jezika.

- prati vlastite osjećaje, motivaciju i stavove u vezi s učenjem talijanskoga jezika
 - surađuje u paru ili skupini sudjelujući u različitim aktivnostima
 - pretražuje, izdvaja i razvrstava informacije iz različitih izvora prema svojim sposobnostima i potrebama
 - djelomično uspješno sudjeluje u aktivnostima na talijanskom jeziku i odabire informacije iz različitih izvora
-

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju talijanskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješčuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Nastavnik treba sustavno kod učenika razvijati različite strategije učenja, govoreći o njima otvoreno, individualno i skupno, kako bi se njima učenik postupno mogao samostalno koristiti. Važno je napomenuti da učenicima u ostvarivanju ove domene uvijek treba pružati podršku. Razvijanje i poticanje samostalnoga korištenja strategijama mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ TJ (2) A.3.1. Učenik razumije kratak i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije kratak i jednostavan pisani, slušani i audiovizualni tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i/ili općeg interesa te temama vezanim za struku – prepoznaje glavnu misao i izdvaja informacije u kratkome i jednostavnom prilagođenom i autentičnom tekstu – odgovara na usmjerena pitanja o sadržaju teksta – uočava kronološki slijed događaja u sadašnjosti 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno razumije kratak i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
<p>PP SŠ TJ (2) A.3.2. Učenik govori kratak i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori kratak i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga i općeg interesa te temama vezanim uz struku koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – koristi se jednostavnim pojmovima specifičnim za jezik struke uz predložak – izražava vlastito mišljenje na jednostavan i organiziran način 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori kratak i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
<p>PP SŠ TJ (2) A.3.3. Učenik sudjeluje u kratkome i jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na pitanja iz svakodnevnoga života, te o temama od osobnoga i općeg interesa koristeći se poznatim rječnikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – sudjeluje u kratkim i jednostavnim neformalnim i vrlo jednostavnim formalnim dijalozima poznate tematike – na temelju predložka sudjeluje u kratkim i jednostavnim razgovorima karakterističnima za struku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno sudjeluje u kratkome i jednostavnom razgovoru o temama iz svakodnevnoga života te temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa

PP SŠ TJ (2) A.3.4. Učenik piše kratak i jednostavan tekst.	<ul style="list-style-type: none"> – piše kratak i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života, o temama od osobnoga, općeg i stručnog interesa na temelju predloška koristeći se jednostavnim leksikom i prikladnim morfosintaktičkim strukturama – primjenjuje pravila pisanja jednostavnih tekstnih vrsta: kratka priča, opis, jednostavne upute, elektronička pošta ili pismo i sl. – smisleno povezuje dijelove teksta koristeći se jednostavnim kohezivnim sredstvima 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratak i jednostavan tekst o temama iz svakodnevnoga života te o temama od osobnoga, općeg ili stručnog interesa
--	---	--

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodne razrede.

Preporučene teme: teme iz svakodnevnoga života, teme od osobnoga ili općeg interesa (Osobni identitet; Svakodnevnica; Društveni život; Zemlje, nacionalnosti i jezici; Znanost, umjetnost, tehnologija i mediji; Zdrav život; Okoliš i ekologija; Obrazovanje i svijet rada).

Preporučene jezične funkcije: uljudno ponašanje u svakodnevnim susretima, imenovanje i opisivanje bića, stvari i pojava iz neposredne okoline, postavljanje pitanja, traženje i pružanje informacija i uputa, izražavanje zadovoljstva/nezadovoljstva, navođenje navika i rutinskih radnji, izražavanje kronološkoga slijeda radnji u sadašnjosti, izražavanje prostornih odnosa, izražavanje pripadnosti.

Preporučene jezične strukture: jednina i množina često korištenih imenica i pridjeva koji se odnose na preporučene teme; posvojni pridjevi u jednini i množini; nenaglašeni oblici osobnih zamjenica; pokazne zamjenice (*questo/quello*); učestali mjesni (*lì, là, qui, qua*) i vremenski prilozi (*prima, poi, dopo*); indikativ prezenta pravilnih, povratnih i učestalih nepravilnih glagola (prvo, drugo i treće lice jednine); učestali oblici imperativa u razrednoj komunikaciji (*da(mmi)/date, fa(mmi)/fate, di(mmi)/dite, sta(mmi)/state*); brojevi.

Navedeni su sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje proširiti iz prethodnoga razreda.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Kako bi se mogli aktivno uključiti u proces učenja, verbalnim učenicima treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja, a neverbalnim učenicima uobičajene oblike potpomognute komunikacije – bez pomagala (geste, pokreti, znakovni jezik) ili uz pomagala (komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično).

Novi sadržaji uvode se u kontekstu te se posreduju globalno, bez osvješćivanja i uporabe metajezika. Preporučeni se nastavni sadržaji odnose na učenikovo neposredno okružje i obuhvaćaju njemu bliske i poznate teme kako bi nove riječi mogao lakše povezati sa sadržajem, a prilagođeni su razini govorno-jezičnoga razvoja i iskustvu učenika. Nove se riječi prvotno uvode uz konkretne osobe i predmete na koje se odnose, zatim uz fotografije, simbole i zvučne zapise, a nastavnik ih izgovara jasno i polako. Za dodatna pojašnjenja potrebno je koristiti se materinskim jezikom. U govoru se treba koristiti jednostavnim izrazima i pitanjima. Sve su razredne aktivnosti raznolike, zanimljive i zabavne te se dinamično izmjenjuju. Promjenu aktivnosti potrebno je prethodno najaviti i objasniti.

Poučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji, čestom ponavljanju i situacijskom učenju. Nastavnik treba prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti učeniku da nove riječi i komunikacijske obrasce usvaja kontekstualno (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje), uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnog izraza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Iako je težište na govornoj komunikaciji, razvijaju se i djelatnosti čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojim se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti te sadrže jednostavne riječi i rečenice prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Razumijevanje pročitano i/ili slušanog teksta provjerava se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, a učeniku pri tome treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija). U pisanju riječi i kratkih rečenica učeniku treba omogućiti odgovarajuću podršku: slijepim učenicima taktilne grafeme (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima treba prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenicima s motoričkim poteškoćama treba omogućiti dodatna pomagala sukladno potrebama, odnosno druge oblike potpomognute komunikacije (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Opisivanje osoba i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ TJ (2) B.3.1.

Učenik uočava činjenice i obilježja talijanske kulture i uspoređuje ih s vlastitom kulturom.

- upoznaje i komentira talijansku kulturu pomoću različitih izvora koristeći se autentičnim materijalima (igre, pjesme, slikopriče, fotografije, strip s jednostavnim tekstom, filmovi, brošure)
- uspoređuje život svojih vršnjaka u Italiji sa svojom svakodnevicom
- poštuje vlastite i tuđe vrijednosti i običaje
- iznosi stav o jednakosti svih kultura i o vrijednosti kulturne raznolikosti

- djelomično točno uočava obilježja talijanske kulture i uspoređuje ih s vlastitom

PP SŠ TJ (2) B.3.2.

Učenik se koristi prikladnim obrascima uljudnoga ponašanja u različitim međukulturnim situacijama.

- koristi se prikladnim i učinkovitim obrascima uljudnoga ponašanja u jednostavnim međukulturnim situacijama (pozdravi, čestitanja, SMS, e-pismo, razgovor uživo)
- primjenjuje uobičajene komunikacijske konvencije u neformalnim i formalnim situacijama
- koristi se jednostavnim verbalnim i neverbalnim komunikacijskim sredstvima za rješavanje nesporazuma

- djelomično točno primjenjuje prikladne komunikacijske obrasce uljudnoga ponašanja u različitim međukulturnim situacijama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja talijanske kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ TJ (2) C.3.1.

Učenik primjenjuje različite strategije učenja jezika.

- primjenjuje različite strategije učenja (ponavljanje, organizacija, elaboracija, mnemotehnike) u skladu sa svojim sposobnostima i potrebama
 - prati i vrednuje vlastiti napredak u učenju
 - uspoređuje jezične elemente materinskoga i talijanskog jezika
-

– djelomično uspješno primjenjuje različite strategije učenja jezika

PP SŠ TJ (2) C.3.2.

Učenik stječe samopouzdanje i kritičko mišljenje pri korištenju jezičnim djelatnostima talijanskoga jezika.

- procjenjuje svoj doprinos i doprinos vršnjaka pri rješavanju zajedničkoga zadatka
 - razvija naviku korištenja talijanskim jezikom u svakodnevnom životu
 - povezuje nova znanja s postojećim znanjima i koristi se njima u novim kontekstima
-

– djelomično uspješno sudjeluje u aktivnostima na talijanskome jeziku i procjenjuje vlastiti proces usvajanja talijanskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Korištenje jednostavnim izvorima informacija te primjena strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju talijanskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješčuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Nastavnik treba sustavno kod učenika razvijati različite strategije učenja, govoreći o njima otvoreno, individualno i skupno, kako bi se njima učenik postupno mogao samostalno koristiti. Važno je napomenuti da učenicima u ostvarivanju ove domene uvijek treba pružati podršku. Razvijanje i poticanje samostalnoga korištenja strategijama mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti.

E. Povezanost s drugim predmetima i međupredmetnim temama

Kurikul posebnih programa nastavnoga predmeta Talijanski jezik sastavni je dio jezično-komunikacijskoga područja i usko je povezan sa svim sastavnim dijelovima kurikula na svim razinama obrazovanja. Zbog činjenice da je u poučavanju i učenju stranih jezika jezik ujedno i sadržaj i sredstvo poučavanja i učenja, kurikul nastavnoga predmeta Talijanski jezik povezan je sa svim odgojno-obrazovnim područjima, međupredmetnim temama te gotovo svim nastavnim predmetima.

Veliki broj očekivanja navedenih u kurikulumima međupredmetnih tema omogućuju korištenje njima u posebnom programu, odnosno u radu s učenicima s teškoćama. S obzirom na odgojno-obrazovne ciljeve predmeta Talijanski jezik, povezanost se ponajprije ostvaruje s drugim predmetima koji čine jezično-komunikacijsko područje s naglaskom na suodnos s predmetnim kurikulumom Hrvatski jezik te s predmetima unutar društveno-humanističkoga i umjetničkoga područja.

Odgojno-obrazovni ishodi kurikula posebnoga programa nastavnoga predmeta Talijanski jezik izravno i sadržajima prilagođenim učenicima odražavaju očekivanja definirana kurikulumima međupredmetnih tema. Na razini nastavnih predmeta Talijanski jezik sadržajno je i metodološki blisko povezan s materinskim te s drugim stranim jezicima. Integriranim poučavanjem jezika i sadržaja stvara se veza sa svim nastavnim predmetima, a učenju jezika dodaje element svrhovitosti. U ciklusima koji slijede takav se način rada usklađuje sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim mogućnostima.

Važnost učenja talijanskoga jezika konceptualizira se politikom i smjernicama Vijeća Europe kojima se potiče učenje stranih jezika bliskih zemalja radi povezivanja na zajedničkim projektima.

F. Učenje i poučavanje predmeta

Iskustva učenja i poučavanja

Poučavanje i učenje talijanskoga jezika usmjereno je na učenika i njegov proces učenja. Takvim pristupom uzima se u obzir učenikov identitet, kognitivni, društveno-afektivni, moralni i tjelesni razvoj, kao i njegove potrebe i interesi, što učeniku osigurava cjelovit razvoj i osposobljava ga za samostalno cjeloživotno učenje.

U nižim razredima osnovne škole u poučavanju i učenju talijanskoga jezika težište je na aktivnostima slušanja i govorenja, a učenje i poučavanje temelji se na učenju svim osjetilima te cjelovitome učenju. U razredima koji slijede proširuje se količina pojmova koje učenik usvaja u aktivnostima slušanja i govorenja, postupno se razvijaju vještine čitanja i pisanja te se osposobljava učenika za komunikaciju na talijanskom jeziku unutar i izvan školskoga okružja. Poučavanje i učenje postupno se sve više okreću osvješćivanju jezičnih struktura i njihovih funkcija koje se temelje na kognitivnome pristupu te većoj samostalnosti učenika. Suradničko, istraživačko, kreativno i inovativno učenje poput projektne nastave, učenja usmjerena na rješavanje problema, interdisciplinarnoga učenja, učenja u izvanškolskome okružju, učenja na daljinu, istraživačkoga učenja ili učenja u nastavi na radu za opće dobro u lokalnoj i široj društvenoj zajednici zauzima važno mjesto u svim odgojno-obrazovnim ciklusima.

Sve nastavne aktivnosti organizirane su tako da uzimaju u obzir individualne razlike i razvojne sposobnosti učenika, tako da učeniku omogućuju povezivanje novih znanja i vještina s prethodno usvojenima te potiču učeničku samostalnost i promiču razvoj odgovornosti za vlastito učenje, a usmjerene su k ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda svih triju domena koje čine zaokruženu smislenu cjelinu za svaku godinu učenja.

Razvijanje pozitivnih stavova o talijanskome jeziku i kulturi, uz motivaciju, osobne interese i pozitivne emocije, od iznimne je važnosti u učenju i razvoju uvjerenja o vlastitoj uspješnosti u procesu ovladavanja talijanskim jezikom. Učenika se usmjerava na uočavanje i navođenje kulturnih raznolikosti, poštovanje vlastite i drugih kultura, razumijevanje uloge talijanskoga jezika u svijetu i na spoznavanje opće potrebe razvoja osobne višejezičnosti i višekulturnosti. Primjenom pristupa učenju koji omogućuju povezivanje učenja s prethodnim znanjima i vještinama te s osobnim životom, učeniku se olakšava usvajanje novih pojmova i priprema za ovladavanje i/ili sporazumijevanje talijanskim jezikom u njegovu životnu okružju. Uzimajući

u obzir njegove interese i potrebe u vezi s nastavkom obrazovanja i odabranim profesionalnim putem, učenika se priprema za cjeloživotno učenje.

Osobitosti/teškoće učenika zahtijevaju njima sukladne individualizirane/diferencirane postupke, ciljeve učenja, razinu usvojenosti odgojno-obrazovnoga ishoda, opseg i dubinu sadržaja učenja, strategije i aktivnosti poučavanja kojima se žele ostvariti postavljeni ciljevi te načini vrednovanja i ocjenjivanja ostvarenih postignuća. Pri odabiru postupaka poučavanja i učenja važno je odrediti učenikov stil učenja te se njime pojačano koristiti u svladavanju odgojno-obrazovnih ishoda. Tijekom poučavanja potrebno je primijeniti didaktičko-metodičke upute, metode rada te sredstva i tehnološka pomagala uvažavajući potrebe, mogućnosti i načine učenja učenika s teškoćama u razvoju.

Postupci individualizacije ostvaruju se prilagodbama:

- u planiranju odgojno-obrazovnih ishoda nastavnoga predmeta
- načina predstavljanja sadržaja i/ili zahtjeva za izvođenje aktivnosti
- vremena potrebnoga za poučavanje, učenje ili obavljanje zadatka
- u aktivnom uključivanju učenika u proces učenja, poučavanja i vrednovanja
- u načinima vrednovanja razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda
- u osiguravanju primjerenih prostornih uvjeta
- materijala i primjeni asistivne tehnologije.

Uloga učitelja

Uloga učitelja u poučavanju i učenju talijanskoga jezika iznimno je važna, vrlo složena i izazovna. Učitelj je:

- voditelj i animator koji organizira iskustva učenja, prilagođava didaktičko-metodičke upute, metode rada te sredstva i tehnološka pomagala, usmjerava učenje i učenike stvarajući prilike za optimalno uključivanje svih učenika te osigurava ugodno i poticajno razredno ozračje odabirom primjerenih aktivnosti i pri tome vodi računa o stilovima učenja i drugim individualnim razlikama učenika te prati i daje povratnu informaciju o napretku učenja i učenikovu postignuću
- mentor koji nadgleda samostalni rad učenika te osobnim primjerom pokazuje i potiče učenike na aktivnost u rješavanju zadataka, traženje i tumačenje informacija, odgovora i rješenja
- medijator koji učenicima olakšava ovladavanje talijanskim jezikom i razumijevanje talijanske kulture posredujući između jezika i kultura.

Autonomija učitelja temelji se na samostalnome donošenju odluka u vezi s primjenom kurikula, izborom metoda poučavanja, odabirom materijala i izvora za poučavanje, promišljanjem vlastitoga rada i izborom načina kontinuiranoga profesionalnog razvoja. Učitelj promišlja o vlastitim postupcima, metodama i rezultatima te ih kontinuirano prilagođava. Profesionalnost učitelja, uz jezičnu i metodičku stručnost, kompetencije i osobnost, uključuje i kvalitetnu komunikaciju s dionicima odgojno-obrazovnoga procesa, odgovornost prema učeniku, školi i cjelokupnoj zajednici radi određivanja i postizanja ciljeva u procesu učenja i poučavanja talijanskoga jezika. Strategije poučavanja i pristupi poučavanju tehnike su koje učitelj odabire kako bi što učinkovitije ostvario odgojno-obrazovne ishode određene kurikulumom. Učitelj primjenjuje i prilagođava znanstveno utemeljene strategije i pristupe poučavanja primjerene učenikovim razvojnim mogućnostima i potrebama radi ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda. Učitelj se koristi strategijama poučavanja koje potiču učenike na razmišljanje o vlastitome učenju, o tome što trebaju znati i moći, na povezivanje s usvojenim znanjima i vještinama (vertikalno usklađivanje) i na primjenjivanje novostečenih znanja i vještina u drugim predmetima i područjima (horizontalno usklađivanje).

Kako bi svakome učeniku pružio mogućnost postizanja uspješnosti u nastavi, učitelj stvara uvjete koji potiču proces učenja, prepoznaje osobne predispozicije svakoga učenika, njegove prednosti i slabosti te diferencira svoje poučavanje birajući metode i aktivnosti koje učeniku najbolje odgovaraju i koje dovode do učinkovitoga usvajanja vještina slušanja, govorenja, čitanja i pisanja u nastavi Talijanskoga jezika.

Jedan od preduvjeta za uspješno ovladavanje jezikom jest izloženost i njegova uporaba, a s obzirom na nedovoljnu zastupljenost talijanskoga jezika u neposrednome okružju učenika, učitelj jezika uključuje različite sadržaje u nastavu Talijanskoga jezika, organizira izvanučioničnu nastavu, ugošćuje izvorne govorni-

ke te učenicima omogućuje digitalno povezivanje s drugim učenicima govornicima talijanskoga jezika u Republici Hrvatskoj, Europi i svijetu, a sve kako bi učenicima osigurao mogućnost za međukulturne susrete i autentičnu komunikaciju s govornicima talijanskoga jezika različitoga kulturnog podrijetla.

Materijali i izvori

Nastavne sadržaje i aktivnosti za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda i samostalan rad učenika s teškoćama u razvoju potrebno je odabrati i prezentirati tako da budu primjereni kognitivnim sposobnostima i vještinama učenika, njihovom predznanju, razini ovladanosti jezikom te interesima i potrebama učenika jer će se time osigurati razumijevanje i primjena naučenoga. Pri planiranju odgojno-obrazovnoga procesa za rad s učenicima s teškoćama u razvoju nužno je postaviti optimalne zahtjeve (specifične, dostižne, mjerljive, prihvatljive i vremenski određene).

Važno je predvidjeti razinu opterećenosti nastavnim sadržajima i aktivnostima te količinu podrške koju učeniku može pružiti učitelj, pomoćnik u nastavi, stručni komunikacijski posrednik ili vršnjak. Učitelj prilagođava razinu odgojno-obrazovnih ishoda, bira sadržaje i aktivnosti sukladno učenikovim odgojno-obrazovnim potrebama te traži optimalni odnos količine i složenosti informacija koje učenici s teškoćama u razvoju u razvoju trebaju usvojiti.

Učitelj odabire, izrađuje i koristi se nastavnim materijalima iz odgovarajućih izvora u skladu s planiranim aktivnostima koje su usmjerene ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda, vodeći računa o razvojnoj dobi, razini ovladanosti jezikom te interesima i potrebama učenika. Nastavne materijale prilagođava individualnim mogućnostima i odgojno-obrazovnim potrebama učenika (prilagođavanje pisanoga materijala, udžbenici prilagođeni u jeziku, pismu i mediju, zvučni zapisi, korištenje potpomognutom komunikacijom). To uključuje i materijale za integrirano učenje jezika i sadržaja čime se sadržaji predmeta Talijanski jezik povezuju sa sadržajima drugih područja i predmeta te se tako potiče multidisciplinarnost. Osim odobrenih udžbenika i pomoćnih nastavnih sredstava, učitelj se koristi prilagođenim i autentičnim materijalima, uključujući digitalne, interaktivne i multimedijske sadržaje. U skladu sa svojom aktivnom ulogom u procesu učenja i poučavanja učenici sudjeluju u pronalasku, odabiru i izradi vlastitih materijala i izvora učenja koje dijele s drugim dionicima odgojno-obrazovnoga procesa u školskome i izvanškolskom okružju, uz pretpostavku osiguranja zaštite identiteta učenika. Nastavni materijali učenicima su smisleni i razumljivi, potiču na istraživanje i propitivanje znanja, pretpostavki, ideja i ponašanja čime pozitivno utječu na kognitivni razvoj i kreativno izražavanje.

Okružje za učenje

Sigurno, poticajno i ugodno okružje važno je za sve učenike, pa tako i za učenike s teškoćama u razvoju. To je okružje u kojem se omogućuje razvoj učenikova osobnoga identiteta, njeguje različitost te poštuju osobne jake i slabe strane. U takvu se okružju razvija humanost, njeguje kultura zajedništva i međusobnoga poštovanja te prepoznaje važnost pozitivnih emocija i motivacije za učenje.

Kako bi razredno okružje bilo za sve učenike sigurno i poticajno, važno je prilagoditi ga učenikovim potrebama (odabrati prikladno mjesto sjedenja, ukloniti sve čimbenike koji mogu ometati tijekom nastavnoga procesa poput zvukova, boja i mirisa, omogućiti promjene u prostoru, prilagoditi rasvjetu, omogućiti kretanje) i osigurati dodatne izvore učenja. Učitelj osigurava razredne uvjete u kojima se potiče slobodna i smisljena komunikacija, pri čemu se pogreške smatraju prilikama za učenje i sastavnim dijelom ovladavanja talijanskim jezikom. Tako njeguje i razvija učenikovo samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi kao pojedincu i kao međukulturno kompetentnome govorniku talijanskoga jezika. Njegovanje suradničke atmosfere vidljivo je u odnosu između učenika, kao i u odnosu između učenika i učitelja: zajednički se dogovaraju pravila ponašanja u školskome i izvanškolskom okružju, kao i izbor nastavnih sadržaja, materijala i aktivnosti.

Planiranje vremena za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Budući da odgojno-obrazovni ishodi svih triju domena čine jednu integriranu cjelinu, učitelj im posvećuje jednaku pozornost, ali na drukčiji način: ishodi iz domena Komunikacijska jezična kompetencija i Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se sadržajno, a ishodi iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom integrirano tijekom čitavoga procesa učenja i poučavanja.

Autonomija učitelja podrazumijeva samostalno donošenje odluka vezanih uz implementaciju kurikula što, između ostaloga, znači da učitelj određuje koliko je vremena posvećeno ostvarivanju pojedinoga odgojno-obrazovnoga ishoda. Pri tome je potrebno voditi računa da put kojim će učenici proći kako bi se poje-

dini ishodi ostvarili, ovisi o velikom broju različitih čimbenika: učenikove individualne mogućnosti s obzirom na prisutne teškoće, predznanju, motivaciji za učenje jezika, ovladanosti strategijama, broju učenika u razrednom odjelu i dr. Navedeni čimbenici stvaraju specifične kontekste zbog kojih nije moguće propisati isti pristup za sve kontekste u kojima se poučava Talijanski jezik. Zbog razvojnih osobitosti učenika te načina njihova funkcioniranja u školi, u izvanučioničnoj nastavi i tijekom izvođenja nastave na daljinu, potrebno je imati na umu sporiju obradu ili sporiji tijek za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda. Osim važnosti formalnoga obrazovanja, učitelj upozorava i na važnost i potrebu neformalnoga i informalnog učenja kao sastavnoga dijela cjeloživotnoga učenja.

Grupiranje učenika

Jedan od objektivnih preduvjeta za kvalitetnu nastavu Talijanskoga jezika jest rad u skupinama s manjim brojem učenika kako bi svaki pojedinac imao mogućnost aktivnoga sudjelovanja i izražavanja, što je temeljni preduvjet za razvoj komunikacijske kompetencije. U nastavi talijanskoga jezika učenicima se omogućuje razvijanje suradničkih vještina organiziranjem rada u paru ili u skupinama.

G. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

U sklopu kurikula nastavnoga predmeta Talijanski jezik opisuju se elementi i pristupi vrednovanju te načini davanja povratnih informacija i izvješćivanja o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda.

U Talijanskom jeziku vrednuju se znanja i vještine definirane odgojno-obrazovnim ishodima unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija. Iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija vrednuju se ishodi koji se odnose na znanja o vlastitoj i drugim kulturama te na vještine međukulturnoga ophođenja, a njihova se usvojenost ocjenjuje posredno, vrednovanjem ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom na isti se način, posredno, vrednovanjem ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija, ocjenjuje ishod koji se odnosi na primjenu medijske pismenosti. Usvojenost ostalih ishoda iz druge i treće domene prati se i formativno vrednuje u rubrici bilježaka.

Elementi vrednovanja su jezične djelatnosti: slušanje s razumijevanjem, čitanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje. Elementi se vrednovanja razlikuju u pojedinim razredima.

Elementi vrednovanja u prvome i drugom razredu osnovne škole su slušanje i govorenje, a od trećega razreda do kraja osnovne škole elementi vrednovanja su čitanje s razumijevanjem, slušanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje.

U srednjoj su školi elementi vrednovanja razumijevanje (receptija pisanih i govornih tekstova) i izražavanje (interakcija i produkcija pisanih i govornih tekstova).

Učenička se izvedba procjenjuje na temelju kriterija koji se izrađuju u skladu s unaprijed određenim znanjima o jeziku i vještinama za upotrebu jezičnoga znanja u komunikacijskome činu, koje se ispituju i koje su opisane za srednju razinu postignuća. U tekstu kurikula nalazi se opis razine „dobar“, dok detaljan opis razine – zadovoljavajuća, dobra, vrlo dobra i iznimna – određuje sam učitelj pri planiranju nastavnoga procesa.

Jezični su sadržaji sastavni dio četiriju djelatnosti. Ovladanost jezičnim sadržajima ocjenjuje se integrirano, tj. leksičke i gramatičke strukture smatraju se kriterijima usvojenosti ishoda za djelatnosti unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Funkcionalni aspekt jezika ima prednost pred formalnim aspektom te su zbog toga kriteriji razumljivosti poruke i ostvarenja jezične interakcije nadređeni kriteriju točnosti. Pri vrednovanju vodi se računa o činjenici da ovladavanje jezičnim zakonitostima nije samo sebi svrha, već je sredstvo za usvajanje uspješne komunikacije te da su pogreške u jezičnome izričaju prihvatljiva i očekivana sastavnica ovladavanja jezikom.

Učinkovito vrednovanje za učenje uključuje učiteljevo kontinuirano i sustavno prikupljanje i bilježenje informacija o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda tijekom odgojno-obrazovnoga procesa. Ono je sastavni dio procesa učenja i poučavanja koji ne dovodi do brojčanih ocjena. Usmjereno je na poticanje refleksije o učenju, razumijevanje procesa i rezultata učenja te na povećanje učinkovitosti učenja i poučavanja. Vrednovanje za učenje uključuje različite formalne i neformalne metode poput postavljanja pitanja, provjere domaćih zadaća, kraćih pisanih provjera znanja, rubrika, lista provjere, anegdotskih zabilježki, portfolija, opažanja.

Vrednovanje kao učenje podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja uz stalnu podršku učitelja, a ostvaruje se sustavnom samorefleksijom, samovrednovanjem i vršnjačkim vrednovanjem kako bi se učenika poticalo na samostalnost i samoreguliranje učenja, tj. na razvoj svijesti o vlastitome učenju. U ovome se procesu vrednovanja koristi portfolijom, rubrikama za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje (različiti oblici fotografija, simbola i kratkih riječi). Učenici su uključeni u izradu kriterija za vrednovanje i samovrednovanje što doprinosi njihovu razumijevanju razine usvojenosti znanja i razvijenosti vještina i stavova potrebnih za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda. Kao i kod vrednovanja za učenje, ni ovaj proces ne dovodi do ocjena, već opisnih povratnih informacija.

Vrednovanje naučenoga ponajprije je sumativno, a može služiti i u formativne i dijagnostičke svrhe, za planiranje daljnjega učenja i poučavanja. Svrha mu je utvrđivanje razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom Talijanskoga jezika tijekom ili na kraju školske godine kao i upućivanje na oblike komunikacijske kompetencije koji zahtijevaju poboljšanje. Učitelj pri vrednovanju za svaki element ocjenjivanja, prema razini usvojenosti „dobar“ razrađuje opisivače koji određuju opseg znanja, dubinu razumijevanja i stupanj razvijenosti vještina potreban za određenu ocjenu. Provodi se češće, obuhvaća manje dijelove obradenoga i naučenog gradiva te je prilagođeno učenikovu stilu učenja, a provodi se na različite načine: usmena ili pisana provjera znanja, provjera putem digitalnih sadržaja, potpomognute komunikacije, vizualnih ili zvučnih zapisa. Prilikom vrednovanja naučenoga učitelj prilagođava metode svakom učeniku poštujući učenikove sposobnosti i mogućnosti.

Tijekom usmene provjere učitelj učeniku, primjerice, omogućuje produženo vrijeme za odgovor, koristi se jasnim i jednoznačnim pitanjima, potiče govor uz predložak i ne procjenjuje pogreške u izgovoru uzrokovane učenikovom teškoćom; tijekom pisane provjere smanjuje po potrebi zahtjeve vezane uz pisanje, omogućuje pisanje uz predložak ili rječnik, a tijekom praktičnoga rada omogućuje produženo vrijeme za izvršenje zadatka, prilagođene materijale i alate i upute za obavljanje zadatka po etapama.

Ocjena se temelji na jednoj ili više metoda vrednovanja. Metode i sadržaji provjere odgovaraju zahtjevima jezične upotrebe u stvarnim jezičnim, situacijskim i kulturnim uvjetima u kojima se traži uporaba različitih znanja, vještina i sposobnosti. Pri tome se vodi računa o definiranim kriterijima vrednovanja, o izboru valjanih i pouzdanih metoda te sigurnosti i transparentnosti procesa – svrha vrednovanja, sadržaji, postupci, oblik, sastavnice i trajanje ispita, način i kriteriji bodovanja i rezultati unaprijed su definirani i jasni učitelju, učeniku i roditelju.

Načini praćenja i vrednovanja usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda prilagođeni su razvojnim osobitostima učenika te komunikacijskom kanalu kojim se učenik služi. Načini vrednovanja poticajni su i afirmativni kako bi se učeniku dala mogućnost boljega i lakšeg izražavanja te razvio osjećaj vrijednosti i uspješnosti. Prilagodbe vrednovanja planiraju se istodobno s prilagodbama metoda učenja i poučavanja, a mogu se odnositi na produženo trajanje i korištenje stankama tijekom provedbe ispita, uporabu tehnologije, pomoć druge osobe i slično. Za učenike s teškoćama posebno je važno preferirati vrednovanje za učenje, tj. formativno vrednovanje koje će učeniku omogućiti da na vrijeme uoči propuste u radu i pružiti mu korisne i motivirajuće povratne informacije.

Sustavnim i redovitim izvješćivanjem o učenikovu napredovanju, na temelju osobnoga kurikula, daje se povratna informacija o razini usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda te predlažu načini i postupci potrebni za njihovo poboljšanje. Komunikacija s roditeljima, drugim učiteljima i stručnjacima pomaže u ispunjavanju potreba učenika.

Pri određivanju zaključne ocjene učitelj uzima u obzir usvojenost ishoda provjerenu različitim metodama vrednovanja u više vremenskih točaka. Zaključna ocjena proizlazi neposredno iz razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija i posredno iz domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom. U prvome i drugom razredu osnovne škole usvojenost ishoda iz triju domena ima podjednak udio u zaključnoj ocjeni, a od trećega razreda nadalje daje se veća težina usvojenosti ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Zaključna ocjena se izriče brojkom i riječju (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

POSEBNI KURIKUL NASTAVNOGA PREDMETA ŠPANJOLSKI JEZIK

A. Svrha i opis predmeta

U suvremenom društvu poznavanje stranoga jezika omogućuje razmjenu misli i ideja, smanjuju se jezične granice te se potiče međunarodna i međukulturalna razmjena. Učenje stranoga jezika, pa tako i španjolskoga, potiče kreativnost. Sposobnost komunikacije na stranome jeziku važna je za učenike s teškoćama u razvoju koji se školuju po posebnim programima jer im omogućuje aktivno upoznavanje i sudjelovanje u životu drugih zajednica i kultura. Poznavanje španjolskog jezika, kao jednoga od svjetskih jezika, učeniku omogućuje povezivanje s govornicima ne samo u Europi, već i u Sjevernoj, Srednjoj i Južnoj Americi, ali i šire.

Kurikul posebnih programa nastavnoga predmeta Španjolski jezik predmetni je dokument po kojem se obrazuju učenici s teškoćama u razvoju koji se školuju po posebnom programu za osnovnu i srednju školu. Kurikul se temelji na suvremenom pristupu obrazovanju te kao takav donosi odgojne i obrazovne sadržaje usmjerene prema mogućnostima i sposobnostima učenika s teškoćama u razvoju. Suvremeni pristup obrazovanju, kao i obrazovna politika inkluzije, teži stvaranju jednakih mogućnosti u sudjelovanju svih učenika. Kurikulom se omogućuje jednakost prilika učenicima s teškoćama u pristupu i ostvarivanju ishoda na učenicima primjeren način.

Kurikul nastavnoga predmeta Španjolski jezik temelji se na suvremenim pristupima učenju i poučavanju stranih jezika. Promjena koju kurikul donosi ponajprije je konceptualna: umjesto preciznoga navođenja sadržaja koji se u pojedinoj godini učenja i poučavanja jezika moraju obraditi, kurikul je organiziran po domenama, a temelji se na definiranju odgojno-obrazovnih ishoda usmjerenih na učenika. Kurikul tako odgovara na zahtjev suvremenih odgojnih i obrazovnih znanosti u kojem su svi učenici, pa tako i oni s teškoćama u razvoju, ključni čimbenik u procesu učenja.

Osnovni cilj nastavnoga predmeta Španjolski jezik unutar posebnog programa jest zainteresirati učenike te ih poticati na razvijanje vještina potrebnih za njihovu primjerenu osnovnu komunikaciju na španjolskom jeziku u jednostavnim životnim situacijama. Učenjem španjolskoga jezika učenik razvija osobne i socijalne vještine, usvaja vrijednosti poštovanja i uvažavanja drugih kultura te uočava važnost poznavanja vlastite kulture.

Najvažnija načela poučavanja su izbor sadržaja te primjena metoda učenja i poučavanja primjerenih razvojnim teškoćama učenika. Isto tako, važno je uvažavanje individualnih razlika u sposobnostima, stilu i strategijama učenja, kao što je važno i načelo razvoja odgovornosti za vlastito učenje uz podršku druge osobe. Učenik je u središtu nastavnoga procesa, a pristup je isključivo individualiziran i ovisi o mogućnostima samoga učenika. Provedbom aktivnosti stimulira se motorni, senzorni, intelektualni i socijalni razvoj učenika. Potiče se primjena naučenoga u stvarnim životnim situacijama koje su učeniku bliske i poznate. Odgojno-obrazovni proces odvija se u sigurnome okružju u kojemu svaki učenik ima priliku ostvariti uspjeh prema svojim mogućnostima.

Mjesto predmeta u cjelokupnome kurikulu

Španjolski jezik, koji pripada jezično-komunikacijskomu području kurikula, uči se kao strani jezik. Poučava se u svim razredima i vrstama odgoja i obrazovanja kao redovni, izborni ili fakultativni predmet. Broj nastavnih sati ovisi o razredima i vrsti programa. U posebnim programima predviđeno je 35 nastavnih sati godišnje.

Španjolski jezik				
osnovne škole		srednje škole		
obavezni predmet OŠ (1) ŠJ 1. – 4. razred 70+70+70+70 sati 5. – 8. razred 105+105+105+105 sati	izborni predmet OŠ (1) ŠJ 4. – 8. razred 70+70+70+70+70 sati	opća, klasična, prirodoslovno-matematička, prirodoslovna i jezična gimnazija 1. strani jezik 9. – 12. godina učenja SŠ (2) ŠJ 1. – 4. razred 105+105+105+96 140+105+105+128 140+105+105+96 sati	jezična gimnazija 2. strani jezik 6. – 9. godina učenja SŠ (2) ŠJ 1. – 4. razred 140+105+105+96 sati	opća, klasična, prirodoslovno-matematička i prirodoslovna gimnazija 2. strani jezik 1. – 4. godina učenja SŠ (2) ŠJ 1. – 4. razred 70+70+70+64 sati
posebni programi izborni predmet PPOŠ ŠJ 35 sati		posebni programi PPSSŠ ŠJ početak učenja 1. – 2. razred 35 sati 3. razred 32 sata		posebni programi PPSSŠ ŠJ nastavak učenja 1. – 2. razred 35 sati 3. razred 32 sata

Slika 1. Mjesto nastavnoga predmeta Španjolski jezik u cjelokupnome kurikulumu

Kratka oznaka nastavnoga predmeta Španjolski jezik je ŠJ. Uz oznaku predmeta dodaje se PP OŠ ako je riječ o odgojno-obrazovnim ishodima posebnih programa uz individualizirane postupke za osnovnu školu i PP SŠ ako je riječ o odgojno-obrazovnim ishodima posebnih programa uz individualizirane postupke za srednju školu.

B. Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja

Ciljevi predstavljaju opća, najšire određena očekivanja o tome što će učenici znati i moći učiniti kao rezultat učenja i poučavanja španjolskoga jezika.

1. Razvoj komunikacijske kompetencije

- uvažavajući individualne mogućnosti učenika, potrebno je razvijati produktivne i receptivne jezične djelatnosti (govorenje, pisanje, slušanje i čitanje) i sposobnost funkcionalne verbalne i neverbalne komunikacije
- razvijati jezično-komunikacijske kompetencije u španjolskome jeziku kojima će zadovoljiti svoje temeljne potrebe i interese u društvenim interakcijama

2. Upoznavanje kultura

- omogućiti učenicima stjecanje uvida u različitosti i sličnosti hrvatske i hispanске kulture te španjolskoga i hrvatskog jezika te pridonijeti njihovu općem osobnom i društvenom razvoju
- razvijati razumijevanje, zanimanje i poštovanje kultura i jezika drugih naroda
- poticati na međunarodnu suradnju i razmjenu

3. Razvoj medijske pismenosti

- uz podršku pronalaziti i upotrebljavati različite izvore informacija, posebno informacijsko-komunikacijsku tehnologiju u svrhu učenja jezika, kao i u svrhu razvijanja novih vještina

4. Poticanje cjeloživotnoga učenja

- upoznati učenike sa životom u međunarodnome, višekulturnom i višejezičnom okružju
- poticati na međunarodnu suradnju i razmjenu
- poticati učenike na nastavak učenja španjolskoga jezika te pridonijeti povećanju mogućnosti daljnje rada, obrazovanja i provođenja slobodnoga vremena
- poticati na međunarodnu suradnju i razmjenu

5. Poticanje odgovornosti za vlastito učenje

- poticati učenike na preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje i napredak
- poticati učenike na samostalan rad i samoprocjenu tijekom procesa učenja

C. Struktura – domene predmetnoga kurikula

Tri su domene na temelju kojih je organiziran kurikulum nastavnoga predmeta Španjolski jezik: Komunikacijska jezična kompetencija, Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom.

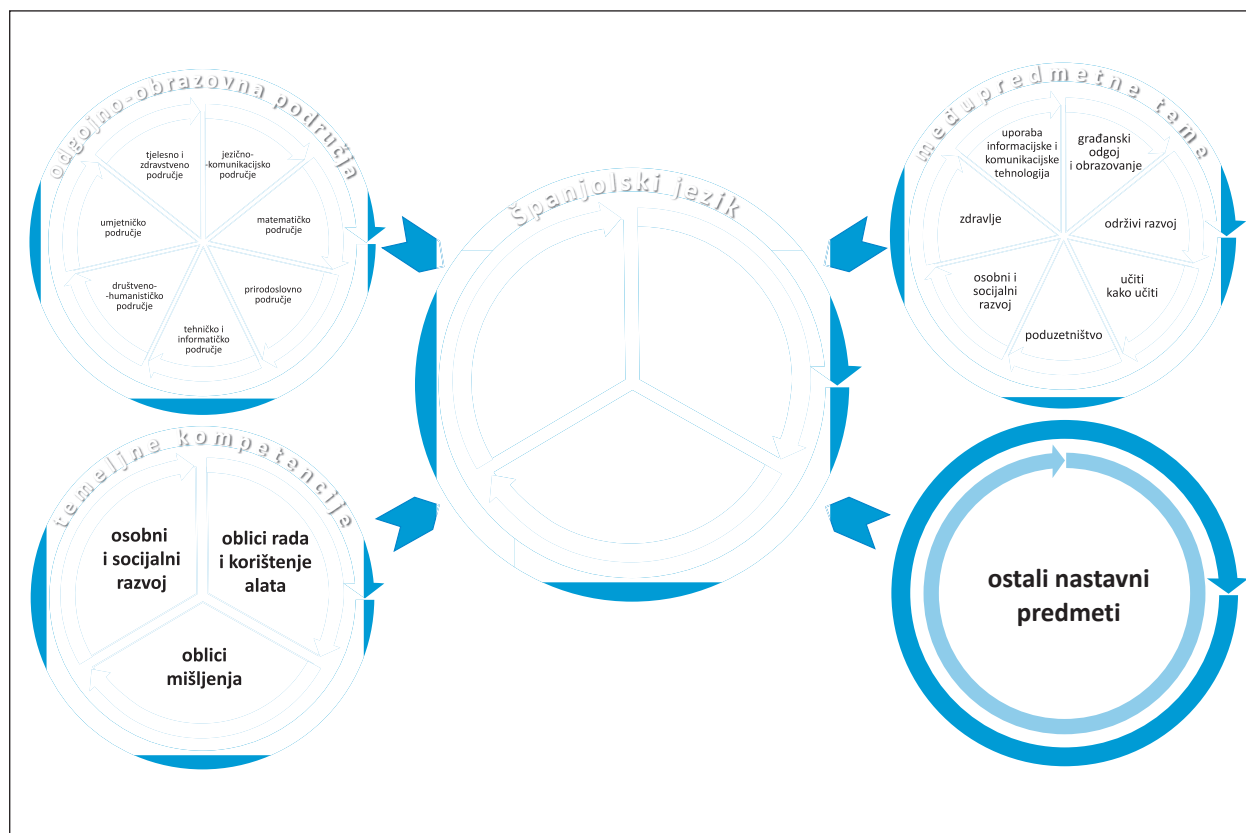
Domene su polazišta odgojno-obrazovnih ishoda koji jasno iskazuju što učenici znaju, mogu učiniti, a formulirani su u skladu s učenikovim razvojnim obilježjima, čime se učenicima osigurava kontinuitet u napredovanju.

Ishodi proizašli iz domene Komunikacijska jezična kompetencija usmjereni su stjecanju osnovnih znanja o stranome jeziku i ovladavanju djelatnostima za uporabu toga znanja u jednostavnom komunikacijskome činu.

Ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija vode prema osposobljenosti za uočavanje sličnosti i razlika između kultura te učinkovitu i kontekstu primjerenu komunikaciju.

Usvajanjem ishoda iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenika se potiče na samostalno i/ili potpomognuto korištenje različitim izvorima znanja i primjenu učinkovitih strategija učenja.

Sve su tri domene u jednakom omjeru zastupljene u učenju i poučavanju predmeta Španjolski jezik, čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikula Španjolskoga jezika i polazište su odgojno-obrazovnih ishoda za sve razrede unutar nastavnoga predmeta Španjolski jezik (vidi Sliku 2.).

Slika 2. Grafički prikaz organizacije kurikula nastavnoga predmeta Španjolski jezik u svim godinama učenja

Komunikacijska jezična kompetencija

Komunikacijska jezična kompetencija podrazumijeva učenikovu samostalnu uporabu jezika u različitim jednostavnim i već poznatim društvenim situacijama. Učenik je sposoban koristiti se jezikom u pisanome ili govorenom obliku prenoseći jednostavne ideje i misli. Također, učenik je sposoban razumjeti izgovorenu poruku te na nju primjereno odgovoriti. Komunikacijska jezična kompetencija individualna je za svakog učenika te se ostvaruje prema njegovim sposobnostima i mogućnostima. Razvijanjem komunikacijske jezične kompetencije učenik upoznaje različite društvene kontekste čime se potiče njegova socijalizacija.

Međukulturna komunikacijska kompetencija

Učenjem španjolskoga jezika učenik upoznaje druge kulture te mu se približuje ideja o životu u multijezičnoj i multikulturalnoj zajednici. Razvojem međukulturne komunikacijske kompetencije učenik postaje tolerantniji i empatičniji te prihvaća i uvažava jezik i kulturu drugih naroda. Međukulturna komunikacijska kompetencija omogućuje učeniku da upoznaje, razumije i uvažava druge kulture.

Samostalnost u ovladavanju jezikom

Odgojno-obrazovnim ishodima proizašlima iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom naglašava se učenikov afektivni i kognitivni razvoj te njegova uloga u procesu učenja jezika koja obuhvaća sposobnost svjesne i svrhovite primjene strategija učenja i korištenja jezikom koje učeniku pomažu unaprijediti ovladavanje španjolskim jezikom.

Uz podršku učenik planira, organizira, prati i vrednuje svoje učenje, razvija motivaciju i ustrajan je i pozitivan u učenju i radu što mu omogućuje uspješno usvajanje ciljeva i zadovoljavanje potreba. Uz pomoć učitelja

telja učenik se priprema za samostalno ovladavanje jezikom. Učenika se potiče na što samostalniju uporabu jezika čime mu se otvara put da preuzme odgovornost za buduće verbalne i neverbalne komunikacijske situacije. Ovom se domenom razvija sposobnost svjesne uporabe jezika koristeći se individualnim strategijama kako bi se ostvarile potrebe učenika prema njegovim sposobnostima i mogućnostima. Samostalan je učenik motiviran, ustrajan te ima pozitivan stav prema učenju. Uz pomoć učitelja učenik se koristi različitim izvorima informacija kako bi zadovoljio svoje potrebe te postao aktivan korisnik španjolskoga jezika u poznatim i naučenim situacijama. Poticanjem samostalnosti učenik jača svoje samopouzdanje i samopoštovanje. Preuzimanjem aktivne uloge u procesu učenja učenik također stvara temelje za cjeloživotno učenje.

D. Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti po razredima i domenama

Domene Komunikacijska jezična kompetencija, Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom sastavni su dijelovi kurikula nastavnoga predmeta Španjolski jezik i čine jedinstvenu i nedjeljivu cjelinu čiji se odgojno-obrazovni ishodi međusobno prožimaju i nadopunjuju. U svakoj se domeni uz odgojno-obrazovne ishode navodi i razrada ishoda. Ishodi se kumulativno razvijaju po razredima: viši razredi uključuju i ishode prethodnih razreda. Kurikulom predložena razrada ishoda nije iscrpna te je učitelj nadopunjuje sukladno sposobnostima, potrebama i interesima svojih učenika. U svim je domenama i razredima razrada ishoda primjerena dobi učenika.

Za svaki odgojno-obrazovni ishod određen je pokazatelj razine usvojenosti „dobar“ koja služi za procjenu usvojenosti i razumijevanja dubine i širine pojedinoga ishoda na kraju razreda.

Odgojno-obrazovni ishodi, razrada ishoda i ključni sadržaji te razina usvojenosti „dobar“ određenoga odgojno-obrazovnog ishoda na kraju razreda nalaze se u predmetnom kurikulu, a ostale razine usvojenosti odgojno-obrazovnog ishoda kreira sam učitelj pri planiranju nastavnoga procesa.

Razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda ne predstavljaju školske ocjene, već se njima određuje opseg i dubina znanja, stupanj razvijenosti vještina i usvojenosti stavova.

Ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija podijeljeni su prema receptivnim i produktivnim jezičnim djelatnostima, a razvojnost od nižih k višim razredima ostvaruje se povećavanjem složenosti i dužine tekstova koje učenik razumije i proizvodi.

Tekst podrazumijeva sve proizvode jezične uporabe – govoreni, pisani, vizualni i multimodalni. Multimodalni tekstovi kombiniraju jezik s drugim sustavima komuniciranja kao što su tiskani ili digitalni tekst, vizualna pomagala, zvučna ili govorena riječ te potpomognuta komunikacija.

Ovisno o godini učenja i poučavanja jezika, tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti. Broj riječi koji definira dužinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim djelatnostima.

U djelatnostima slušanja i čitanja vrlo kratak tekst ima do 25 riječi, kratak tekst između 25 i 35 riječi, srednje dug tekst između 35 i 45 riječi, a dug tekst od 45 do 60 riječi.

U djelatnostima govorenja i pisanja vrlo kratak tekst broji do 15 riječi, kratak tekst između 15 i 25, srednje dug tekst između 25 i 35 riječi, a dug tekst od 35 do 45 riječi. Podatci o duljini teksta u srednjoj školi nalaze se u tablici.

Duljina tekstova za početno učenje u srednjoj školi, 1. – 3. godina učenja

Aktivnost	Vrlo kratak	Kratak	Srednje dug	Dug
Slušanje/Čitanje	Do 15	16 – 20	21 – 25	26 – 30
Govor/Pisanje	Do 10	11 – 15	16 – 20	21 – 25

Aktivnost	Vrlo kratak	Kratak	Srednje dug	Dug
Slušanje/Čitanje	Do 20	21 – 30	31 – 40	41 – 50
Govor/Pisanje	Do 15	16 – 20	21 – 30	31 – 40

Složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme teksta. Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput duljine, učestalosti i složenosti, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta, složenost izloženih ideja, stil autora i način na koji je tekst strukturiran i predstavljen.

Učenikova prethodna znanja o temi treći su čimbenik o kojem ovisi složenost teksta tako da procjena složenosti u konačnici ovisi o osobnoj procjeni učitelja. Zbog navedenih pokazatelja, kao i individualnih osobitosti učenika s teškoćama u razvoju tekstovi trebaju biti lagani i za čitanje i razumijevanje pročitano. Važno je da se tekstovi sastoje od kraćih, jednostavnih, riječi i rečenica, kojima se učenici koriste u svakodnevnoj komunikaciji i često su u upotrebi tijekom nastavnoga procesa. Ideje izložene u tekstu trebaju biti jednostavne, a tekst predstavljen i strukturiran na način koji će najbolje odgovarati učenikovim individualnim potrebama. Također, važno je da budu popraćeni ilustracijom vezanom uz sadržaj kako bi učenici što lakše razumjeli poruku. Po složenosti tekstovi se dijele na vrlo kratke i vrlo jednostavne, kratke i jednostavne, srednje duge i jednostavne i duge i jednostavne. Izvorni se materijali za korištenje u nastavi biraju prema interesima učenika i njihovoj razvojnoj dobi, a to mogu biti brojalice, pjesmice, pjesme, bajke, basne, kratki videi, reklame, slogani itd.

Uz odgojno-obrazovne ishode navedeni su sadržaji i preporuke za usvajanje ishoda izraženi na razini razreda. Sadržaji uključuju preporučene teme i preporučene gramatičke strukture, a metodičke preporuke donose konkretne smjernice za poučavanje španjolskoga jezika, kad je riječ o učenicima s teškoćama u razvoju. U preporučenim gramatičkim strukturama navedene su neke od konkretnih struktura koje se preporuča ostvariti tijekom školske godine. Gramatičke se strukture biraju primjereno razvojnoj dobi učenika te su navedene u onome razredu u kojem se očekuje ovladanost na razini uporabe. To ne znači da se one neće pojaviti i prije na razini prepoznavanja ili da se poslije neće proširivati njihova funkcija, dapače, gramatičke bi se strukture trebale reciklirati tijekom godina učenja. Leksički se sadržaji odabiru primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Jezični se sadržaji (leksičke i gramatičke strukture) ciklički ponavljaju i proširuju po razredima, a viši razredi uključuju strukture iz prethodnih razreda.

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija odnose se na prepoznavanje i usvajanje osnovnih znanja o hispanskoj kulturi na sadržajima koji su učeniku bliski i poznati, zatim na prepoznavanje i usvajanje osnovnih obrazaca uljudnoga ophođenja primjereno komunikacijskoj situaciji te se potiču pozitivni stavovi prema španjolskom jeziku, otvorenost, radoznalost, prepoznavanje i poštovanje međukulturnih razlika.

Leksički sadržaji povezani s domenom Međukulturna komunikacijska kompetencija prisutni su u svim odgojno-obrazovnim ishodima. Stoga u razradi ishoda i u sadržajima za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda nisu detaljno navedeni leksički sadržaji povezani s međukulturnom tematikom, nego se sam izbor načina ostvarivanja istih ishoda stavlja na izbor stručnoj procjeni učitelja ovisno o interesima i razvojnoj dobi učenika. Aktivnosti povezane s razradom ishoda mogu se po potrebi provesti i na materinskome jeziku, ovisno o učenikovoj razini znanja stranoga jezika.

Ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom potiču učenika da uz pomoć učitelja upotrebljava neke vrlo jednostavne i jednostavne strategije učenja jezika kako bi si olakšao usvajanje novih riječi i pojmova. U nižim razredima orijentiranost je na vrlo jednostavne i jednostavne strategije slušanja i govorenja te kasnije čitanja i pisanja, dok se u višim razredima učenika potiče na prepoznavanje i korištenje vrlo jednostavnim i jednostavnim kognitivnim i metakognitivnim strategijama. Osim strategija učenja, ishodi ove domene usmjereni su na poticanje i razvoj društveno-afektivnih strategija, koje se razrađuju od prepoznavanja vla-

stitih emocionalnih stanja i prihvaćanja rada s drugim učenicima, do praćenja osjećaja i motivacije prilikom učenja i suradnje s vršnjacima. Domena uključuje i ishode korištenja jednostavnim izvorima informacija. Ishodi se progresivno razvijaju od prepoznavanja vrlo jednostavnih izvora informacija, do njihove uporabe u komunikacijskim situacijama.

U tablici se nalaze objašnjenja oznaka ishoda.

ŠJ	Španjolski jezik
PP OŠ	Posebni program uz individualizirane postupke za osnovnu školu
PP SŠ	Posebni program uz individualizirane postupke za srednju školu
(1)	Nastavak učenja, 9. – 11. godina učenja
(2)	Početak učenja, 1. – 3. godina učenja
A.	Domena Komunikacijska jezična kompetencija
B.	Domena Međukulturna komunikacijska kompetencija
C.	Domena Samostalnost u ovladavanju jezikom
1.1.	Oznaka razreda. Oznaka rednoga broja ishoda.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ ŠJ A.1.1. Učenik reagira na pojedinačne vrlo kratke i vrlo jednostavne riječi i iskaze.	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje slikovnog prikaza – razumije slušni podražaj u obliku vrlo kratke riječi ili iskaza – prepoznaje i povezuje slikovni prikaz s razgovijetnim zvučnim podražajem – imenuje poznate svakodnevne predmete, pojave ili osobe koje su mu bliske 	– djelomično razumije neke vrlo kratke i vrlo jednostavne vizualne i slušne podražaje poznate tematike
PP OŠ ŠJ A.1.2. Učenik izgovara vrlo kratke i vrlo jednostavne i uvježbane riječi na španjolskome jeziku oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela.	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja vrlo kratke i vrlo jednostavne riječi prema zvučnom predlošku – uvježbava pravilan izgovor španjolskoga jezika oponašajući slušni podražaj 	– djelomično točno izgovara riječi koje se odnose na neke učestale pojave, radnje ili osobe bliske i poznate tematike
PP OŠ ŠJ A.1.3. Učenik u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru razmjenjuje vrlo kratke, vrlo jednostavne uvježbane riječi i informacije.	<ul style="list-style-type: none"> – odgovara na vrlo kratka i vrlo jednostavna, uobičajena pitanja po modelu u vođenom razgovoru (dijalog se sastoji od jednoga do dvaju iskaza) – sudjeluje u vođenom razgovoru (dijalog se sastoji od jednoga do dvaju iskaza) – predstavlja se vrlo jednostavnom rečenicom i izražava svoje trenutno emocionalno stanje 	– djelomično razmjenjuje vrlo kratke i jednostavne uvježbane riječi i iskaze u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru

Preporučeni leksički sadržaji

Leksički sadržaji odabiru se sukladno razvoju, mogućnostima i dobi učenika pri čemu treba voditi računa da isti budu poznati i bliski učeniku te da su u korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema uvijek je potrebno uzeti u obzir mogućnosti, potrebe i interese učenika. Leksičke sadržaje unutar tematike treba ograničiti na broj riječi koji je prilagođen kognitivnim mogućnostima, razvoju i dobi učenika. Svi se sadržaji češće ponavljaju tijekom nastavne godine. Tijekom naredne godine učenja sadržaji se ponavljaju i proširuju sukladno mogućnostima učenika, a po potrebi dodaju se nove teme.

Preporučene teme: Svijet oko mene (susreti, upoznavanje i osnovni pozdravi pri dolasku i odlasku); Moj identitet (najuža obitelj, moj kućni ljubimac), Moja svakodnevica (škola i osnovni školski pribor, osnovne boje, osnovno voće i povrće).

Preporučene jezično-komunikacijske funkcije: pozdraviti na dolasku i odlasku; reći tko si, navesti svoje ime i prezime; reći kako si; imenovati članove uže obitelji ili pokazati na slici; nabrojiti osnovni školski pribor; prepoznati i imenovati osnovne boje; imenovati neke kućne ljubimce; imenovati voće i povrće koje učenik voli, brojiti od 1 do 5.

Preporučeni jezični sadržaji: *ser, estar*, 1. i 2. lice jednine (1. lice aktivno, a 2. lice jednine receptivno), osobne zamjenice *yo* i *tú* (*yo* aktivno, *tú* pasivno), *me gusta*, neki prilozi (*bien, mal*), neke upitne zamjenice, isključivo na receptivnoj razini (*¿Cómo?, ¿Dónde, ¿De dónde?*), jednostavne upitne rečenice receptivno, a izjavne rečenice aktivno, oblici imperativa važnih za razrednu komunikaciju, rečenice se sastoje od jednoga ili maksimalno dvaju iskaza.

Metodičke preporuke

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje trebaju djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak je potrebno staviti na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Učenicima koji mogu verbalno komunicirati treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja. Učenicima koji ne mogu verbalno komunicirati omogućiti korištenje potpomognutom komunikacijom u obliku koji je učenikov svakodnevni komunikacijski kanal (bez pomagala: geste, pokreti, znakovni jezik ili pomoću pomagala: komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično) kako bi se aktivno uključili u proces učenja.

Jezik se uči oponašanjem, igranjem i čestim ponavljanjem jezičnih iskaza koji se uče napamet, mehanički. Jezične se strukture ne osvješčuju niti se koristi metajezikom, tj. stručnom terminologijom. Sve riječi i rečenice koje se usvajaju učitelj treba izgovarati polako, razgovijetno, jasno i razumljivo uz česta ponavljanja. Preporuča se uspostaviti rutinu, tj. svakodnevno ponavljati uvježbane iskaze poput pozdrava, naredbi i sl. Također se preporuča cjeline razdijeliti na više manjih dijelova te iza svake planirati sat ponavljanja.

U prvom se razredu preporuča usvojiti gramatičke oblike za 1. lice jednine aktivno i za 2. lice jednine pasivno. Učenici uče aktivno ponavljajući, igrajući se i ostvarujući zadatke.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara dobi učenika, ali i njegovim kognitivnim mogućnostima. Odabire se ono što je učeniku blisko i poznato.

Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i audiovizualna sredstva te mehaničko ponavljanje.

Preporuča se situacijsko učenje, potrebno je prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti situacije za korištenje novim riječima i komunikacijskim obrascima (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje) uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnog iskaza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Međusobnu interakciju učenika treba poticati, primjerice, radom u grupi, radom u parovima, zajedničkim crtanjem, bojenjem, pjevanjem.

Svi se sadržaji usmeno ponavljaju i usmeno usvajaju.

Nastava se odvija na španjolskome i materinskom jeziku, a materinskim se jezikom koristi za usporedbu i za lakši prijenos znanja.

Radni listovi i tekstovi namijenjeni vrednovanju naučenoga vrlo su kratki, razumljivi, a upute su kratke i precizne. Moguće je upotrijebiti i slikovni prikaz, zadatke koji traže bojenje, pokazivanje, povezivanje i sl.

U pojmu „vrlo kratka i vrlo jednostavna rečenica“ kratkoća se odnosi na rečenice složene od jedne do dvije riječi, a jednostavnost se odnosi na složenost od riječi koje označuju imenicu i pridjev ili prilog (primjerice, pozdravi, čestitke) te također na uporabu riječi koje se lakše izgovaraju (ne sadrže skupove glasova koji su teški za izgovor).

Pri vrednovanju prednost se daje odnosu prema radu, trudu i točnosti jednostavnih iskaza, a ne tečnosti.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ ŠJ B.1.1. Učenik uočava najjednostavnija obilježja vlastite i hispanofonskih kultura te pokazuje zanimanje za hispanofonske kulture.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje najjednostavnije elemente, tipična imena i prezimena karakteristična za zemlje hispanškoga govornog područja– upoznaje hispanofonsku kulturu putem jednostavnih izvornih materijala (pjesmica, crtež, fotografija i sl.)	– djelomično uočava najjednostavnija obilježja vlastite i hispanofonskih kultura te obraća pažnju na hispanofonsku kulturu
PP OŠ ŠJ B.1.2. Učenik prepoznaje i oponaša najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i u hispanofonskim kulturama.	<ul style="list-style-type: none">– primjereno se ophodi u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama– prepoznaje i oponaša načine neformalnoga pozdravljanja u španjolskome jeziku i uspoređuje ih s vlastitim jezikom	– uočava i oponaša neke najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i hispanofonskim kulturama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Ishodi ove domene ostvaruju se u svim tematskim područjima. Pritom, aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućiti uvid u različitosti između njihove i drugih kultura i pružiti im priliku da se, prema vlastitim mogućnostima upoznaju s drugim kulturama.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te im omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Kulturni se sadržaji mogu pojašniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ ŠJ C.1.1. Učenik prepoznaje najjednostavnije društveno-afektivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– učenik ponavlja i uvježbava riječi i iskaze oponašajući zvukove i intonaciju– koristi se neverbalnim znakovima u komunikaciji– prikuplja svoje radove u osobnu mapu– sudjeluje u jednostavnim zadacima u paru ili grupi– pozitivno reagira na rad u grupi– u skladu s mogućnostima govori i izražava se na španjolskome jeziku prema vlastitoj postignutoj razini komunikacijske kompetencije	– djelomično se koristi nekim najjednostavnijim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika
---	--	---

PP OŠ.ŠJ C.1.2. Učenik prepoznaje osnovne izvore informacija na španjolskome jeziku.	– učenik prepoznaje vrlo jednostavne izvore informacija (didaktički materijali, IKT, radni listić, slikovni rječnik)	– djelomično prepoznaje neke osnovne izvore informacija na španjolskome jeziku
PP OŠ ŠJ C.1.3. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za slušanje i govorenje španjolskoga jezika.	– povezuje riječ s vizualnim predloškom – povezuje riječ s fizičkim pokretom – pažljivo sluša učitelja ili drugi zvučni predložak i ponavlja sadržaj – prepoznaje i reagira na poznate riječi – prepoznaje različita sredstva i načine neverbalne komunikacije	– djelomično prepoznaje neke vrlo jednostavne strategije za slušanje i govorenje španjolskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Strategije koje proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom izrazito su individualne te se odabiru i osvješćuju kod učenika ovisno o njegovoj dobi, teškoćama, kognitivnom razvoju i mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Učenik će u svojem procesu učenja jezika uvijek trebati određenu razinu podrške i poticaja, no važno je poticati samostalnost u najvećoj mogućoj mjeri.

Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ ŠJ A.2.1. Učenik razumije vrlo kratke i vrlo jednostavne riječi i iskaze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – reagira na slušni podražaj – prepoznaje i povezuje slikovni prikaz sa zvučnim podražajem – povezuje riječi i vrlo jednostavne iskaze u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim natpisima, formularima i sl. – prepoznaje glasove, ritam i intonaciju španjolskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično reagira na pojedine učestale vizualne podražaje te na polako izgovorene, vrlo kratke i vrlo jednostavne slušne podražaje poznate tematike
<p>PP OŠ ŠJ A.2.2. Učenik reproducira vrlo kratke i vrlo jednostavne riječi i uvježbane iskaze oponašajući izgovor i intonaciju govornoga modela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja i izgovara vrlo kratke i vrlo jednostavne uvježbane riječi i iskaze prema zvučnom predlošku – imenuje predmete, pojave, osobe ili radnje u neposrednom okružju jednom riječju ili vrlo jednostavnim iskazom – oblikuje i izgovara vrlo kratke, vrlo jednostavne iskaze prema predlošku 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično imenuje neke učestale predmete, osobe ili radnje poznate tematike
<p>PP OŠ ŠJ A.2.3. Učenik u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru razmjenjuje vrlo kratke i vrlo jednostavne uvježbane iskaze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – upotrebljava naučene komunikacijske obrasce i nadopunjuje ih novima – oblikuje i izgovara vrlo kratke i vrlo jednostavne, uvježbane iskaze s ciljem razmjene informacija – odgovara na uobičajena vrlo jednostavna pitanja jednom riječju koja je potvrdna ili niječna ili kratkom rečenicom od maksimalno dva iskaza – sudjeluje u vrlo kratkim i uvježbanim dijalozima 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razmjenjuje riječi i vrlo kratke i vrlo jednostavne uvježbane iskaze u vođenom razgovoru
<p>PP OŠ ŠJ A.2.4. Učenik preslikava specifične grafeme španjolske abecede.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše prema predlošku jednostavne riječi koje sadrže specifične grafeme španjolskoga jezika (primjerice, ch, ll, ñ, x, y) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno preslikava specifične grafeme španjolske abecede

Preporučeni leksički sadržaji

Leksički se sadržaji odabiru sukladno razvoju, mogućnostima i dobi učenika pri čemu treba voditi računa da isti budu poznati i bliski učeniku te da su u korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema uvijek je potrebno uzeti u obzir mogućnosti, potrebe i interese učenika.

Leksičke sadržaje unutar tematike treba ograničiti na vrlo mali broj riječi koji je prilagođen kognitivnim mogućnostima, razvoju i dobi učenika. Sadržaj se često ponavlja tijekom godine. Tijekom sljedeće godine učenja sadržaji se ponavljaju i proširuju sukladno mogućnostima učenika, a po potrebi dodaju se nove teme.

Preporučene teme: Ljudi oko mene, Moj svijet, Moje svakodnevne aktivnosti, Praznici i blagdani.

Preporučene jezično-komunikacijske funkcije: predstaviti sebe (*Me llamo + ime*), reći neke članove šire obitelji (*abuelo/abuela*), reći kako se osjećaš (*¿Cómo estás? / (Estoy) triste/feliz.*), brojiti do 10, jednostavno odgovoriti na pitanja (*si/no*), receptivno naučiti aktivnosti u slobodno vrijeme (*ver la tele / escuchar música / jugar*), ponoviti voće i povrće uz boje, usvojiti španjolsku abecedu pomoću igre i pjesme, čestitati Božić (*Feliz Navidad*).

Preporučeni jezični sadržaji: i dalje se utvrđuju naučene gramatičke strukture u prvom licu jednine, a u drugom su još uvijek receptivne, glagoli *ver, escuchar, jugar* s aktivnostima, glagol *estar* (1. i 2. lice jednine), glagol *llamarse* (1. lice jednine aktivno, 2. pasivno pomoću pitanja), oblici imperativa važnih za razrednu komunikaciju, čestitati blagdan.

Metodičke preporuke

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje trebaju djelovati na što veći broj učenikovih osjetila te omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak je potrebno staviti na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Učenicima koji mogu verbalno komunicirati treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja. Učenicima koji ne komuniciraju verbalno treba omogućiti korištenje potpomognutom komunikacijom u obliku koji je učenikov svakodnevni komunikacijski kanal (bez pomagala: geste, pokreti, znakovni jezik ili pomoću pomagala: komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično) kako bi se aktivno uključili u proces učenja.

Jezik se uči oponašanjem, igranjem i čestim ponavljanjem jezičnih iskaza koji se uče napamet, mehanički. Jezične se strukture ne osvješćuju niti se koristi metajezikom, tj. stručnom terminologijom. Sve riječi i rečenice koje se usvajaju učitelj treba izgovarati polako, razgovijetno, jasno i razumljivo uz česta ponavljanja. Preporuča se uspostavljanje rutine, tj. svakodnevno ponavljati uvježbane iskaze poput pozdrava, naredbi i sl. Također se preporuča cjeline razdijeliti na više manjih dijelova te iza svake planirati sat ponavljanja.

Gramatički oblici naučeni aktivno za 1. lice jednine utvrđuju se i minimalno proširuju novim glagolima i iskazima, 2. lice jednine još uvijek je pasivno. Učenici uče aktivno ponavljajući, igrajući se i ostvarujući zadatke.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara dobi učenika, ali i njegovim kognitivnim mogućnostima. Odabire se ono što je učeniku blisko i poznato.

Leksički se sadržaji uvode uz mimiku, vizualna i audiovizualna sredstva te mehaničko ponavljanje. Preporuča se situacijsko učenje. Potrebno je prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti situacije za korištenje novim riječima i komunikacijskim obrascima (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje) uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnoga iskaza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Međusobnu interakciju učenika treba poticati, primjerice, radom u grupi, radom u parovima, zajedničkim crtanjem, bojenjem, pjevanjem.

Svi se sadržaji usmeno ponavljaju i usmeno usvajaju.

Nastava se odvija na španjolskome i materinskom jeziku, a materinskim se jezikom koristi za usporedbu i za lakši prijenos znanja.

Radni listovi i tekstovi namijenjeni vrednovanju naučenoga vrlo su kratki, razumljivi, a upute su kratke i precizne. Moguće je upotrijebiti i slikovni prikaz, zadatke koji traže bojenje, pokazivanje, povezivanje i sl.

U pojmu „vrlo kratka i vrlo jednostavna rečenica“ kratkoća se odnosi na rečenice složene od jedne do dvije riječi, a jednostavnost se odnosi na složenost od riječi koje označuju imenicu i pridjev ili prilog (primjerice, pozdravi, čestitke) te također na uporabu riječi koje se lakše izgovaraju (ne sadrže skupove glasova koji su teški za izgovor).

Nakon što su učenici svladali španjolsku abecedu, postupno se uvodi i pisanje na španjolskom jeziku, preslikavanjem riječi koje sadrže specifične grafeme španjolskoga jezika: ñ, ch, ll, q, y. Učenik preslikava po predlošku ili u bilježnici uz predložak. Potrebno je koristiti se uvećanim formatom teksta i prilagoditi crtovlje potrebama učenika. Treba omogućiti podršku sukladno potrebama učenika: za slijepe učenike taktilni grafemi (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalima sukladno potrebama ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

Pri vrednovanju prednost se daje odnosu prema radu, trudu i točnosti jednostavnih iskaza, a ne toliko tečnosti.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ ŠJ B.2.1. Učenik razvija zanimanje za hispanofonske kulture.	– pozitivno reagira na jednostavne pjesme i brojalice na španjolskome jeziku – izgovara kratke i vrlo jednostavne pjesme i brojalice na španjolskome jeziku	– uglavnom opaža najjednostavnija obilježja vlastite i hispanofonskih kultura te usmjerava pažnju na obilježja hispanofonske kulture
PP OŠ ŠJ B.2.2. Učenik prepoznaje i oponaša najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i u hispanofonskim kulturama.	– primjereno komunicira u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama – prepoznaje i oponaša načine neformalnoga i formalnog pozdravljanja u španjolskom jeziku i uspoređuje ih s vlastitim jezikom	– djelomično oponaša najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i hispanofonskim kulturama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Ishodi ove domene ostvaruju se u svim tematskim područjima. Pritom, aktivnosti i zadatci trebaju učenicima omogućiti uvid u različitosti između njihove i drugih kultura i pružiti im priliku da se, prema vlastitim mogućnostima, upoznaju s drugim kulturama.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ ŠJ C.2.1. Učenik se koristi vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– surađuje u paru ili grupi sudjelujući u različitim aktivnostima (igra, govor ili pokret)– koristi se opuštajućim tehnikama prije učenja (glazba, pokret, disanje)	– djelomično se koristi nekim vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika
PP OŠ ŠJ C.2.2. Učenik uočava važnost osnovnih izvora informacija na španjolskome jeziku.	<ul style="list-style-type: none">– uočava svrhu korištenja najosnovnijim izvorima informacija (udžbenik, radni listovi slikovni rječnik)– uočava informacije u vrlo jednostavnim izvorima informacija	– djelomično uočava neke informacije u vrlo jednostavnim izvorima informacija
PP OŠ ŠJ C.2.3. Učenik se koristi vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskoga jezika.	<ul style="list-style-type: none">– usmjerava pažnju pri slušanju– pamti nove riječi prema zvuku– koristi se materinskim jezikom ili različitim sredstvima neverbalne komunikacije kako bi si olakšao izražavanje ili razumijevanje	– djelomično se koristi vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Strategije koje proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom izrazito su individualne te se odabiru i osvješćuju kod učenika ovisno o njegovoj dobi, teškoćama, kognitivnom razvoju i mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu učiteljeve podrške. Podrška može biti ili u vidu konkretne demonstracije kako nešto pronaći ili samo kao poticaj, no treba voditi računa da se učeniku pomogne da ipak donekle bude samostalan.

Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ ŠJ A.3.1. Učenik razumije vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike.	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike ili zvučni zapis istih sa slikovnim prikazima i predmetima – povezuje izgovorene upute i/ili zvučni zapis s radnjama 	– djelomično razumije neke vrlo kratke i vrlo jednostavne rečenice poznate tematike
PP OŠ ŠJ A.3.2. Učenik govori vrlo kratke i vrlo jednostavne iskaze i rečenice.	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja vrlo kratke i vrlo jednostavne iskaze i rečenice prema predlošku – kratko i jednostavno opisuje predmete, pojave, radnje ili osobe koje su mu poznate i bliske 	– djelomično opisuje neke učestale pojave, radnje ili osobe koje su mu poznate i bliske
PP OŠ ŠJ A.3.3. Učenik u vrlo kratkome i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru razmjenjuje vrlo kratke i vrlo jednostavne iskaze i rečenice.	<ul style="list-style-type: none"> – odgovara na vrlo kratka i vrlo jednostavna pitanja po modelu u vođenom razgovoru – postavlja vrlo kratka i vrlo jednostavna pitanja po modelu povezana s prethodno usvojenim sadržajima 	– sudjeluje u vrlo kratkom i vrlo jednostavnom vođenom razgovoru i djelomično upotrebljava vrlo kratke i vrlo jednostavne uvježbane iskaze i rečenice
PP OŠ ŠJ A.3.4. Učenik piše vrlo kratke i vrlo jednostavne učestale riječi.	<ul style="list-style-type: none"> – piše vrlo jednostavne, učestale i uvježbane riječi – dopunjava vrlo kratke i vrlo jednostavne iskaze jednom riječju 	– djelomično točno piše vrlo jednostavne, poznate i učestale riječi

Preporučeni leksički sadržaji

Leksički se sadržaji odabiru sukladno razvoju, mogućnostima i učenikovoj dobi pri čemu treba voditi računa da isti budu poznati i bliski učeniku te da su u korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema uvijek je potrebno uzeti u obzir mogućnosti, potrebe i interese učenika.

Leksičke sadržaje unutar tematike treba ograničiti na vrlo mali broj riječi koji je prilagođen kognitivnim mogućnostima, razvoju i dobi učenika. Sadržaj se tijekom godine često ponavlja. Tijekom sljedeće godine učenja sadržaji se ponavljaju i proširuju sukladno učenikovim mogućnostima, a po potrebi se dodaju nove teme.

Preporučene teme: Svijet oko mene (susreti, upoznavanje i osnovni pozdravi pri dolasku i odlasku); Osjećaji i stanja; Moja obitelj; Moji prijatelji; Slobodno vrijeme; Mjesta u gradu; Blagdani (Uskrs i Božić).

Preporučene jezično-komunikacijske funkcije: primjereno se ophoditi u društvenim situacijama, iskazati pripadnosti, predstaviti sugovornika ili blisku osobu proširenom jednostavnom rečenicom, proširiti aktivnosti vezane za slobodno vrijeme, iskazati svidanje ili nesvidanje potvrdnom ili niječnom česticom, iskazati stanje i osjećaje, imenovati stvari, pojave ili bića, opisivati grad jednostavnim riječima, brojiti do 15.

Preporučeni jezični sadržaji: glagol *ser* (aktivno u 3. licu jednine, utvrđivanje već poznatih oblika za 1. i 2. lice jednine), glagol *tener* u iskazima vezanim za osjećaje uz atmosfersko vrijeme, česti pravilni glagoli (infinitiv) radi razgovora o aktivnostima u slobodno vrijeme (*cantar, bailar, jugar, dibujar, hablar* itd.), opće imenice (mjesta u gradu), oblici imperativa važnih za razrednu komunikaciju.

Preporučene tekstne vrste

Termin *tekst* vrlo je općenit i učitelji imaju slobodu u izboru sadržaja za usvajanje ishoda. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični, važno je da su duljinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) primjereni učenikovom iskustvu, interesima i kognitivnim mogućnostima. Informacija o dužini teksta, odnosno o preporučenom broju riječi, nalazi se u uvodu ovoga poglavlja. Preporučuju se sljedeće tekstne vrste: natpisi, formulari, poster, pozivnice, čestitke i sl.

Metodičke preporuke

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje trebaju djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak je potrebno staviti na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Učenicima koji mogu verbalno komunicirati treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja. Učenicima koji ne komuniciraju verbalno treba omogućiti korištenje potpomognutom komunikacijom u obliku koji je učenikov svakodnevni komunikacijski kanal (bez pomagala: geste, pokreti, znakovni jezik ili pomoću pomagala: komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično) kako bi se aktivno uključili u proces učenja.

Jezik se uči oponašanjem, igranjem i čestim ponavljanjem jezičnih iskaza koji se uče napamet, mehanički. Jezične se strukture ne osvješćuju niti se koristi metajezikom, tj. stručnom terminologijom. Sve riječi i rečenice koje se usvajaju učitelj treba izgovarati polako, razgovijetno, jasno i razumljivo uz česta ponavljanja. Preporuča se uspostaviti rutinu, tj. svakodnevno ponavljati uvježbane iskaze poput pozdrava, naredbi i sl. Također se preporuča cjeline razdijeliti na više manjih dijelova te iza svake planirati sat ponavljanja.

Uz aktivno korištenje prvim, sada se aktivno koristi i drugim licem jednine, a uvodi se i osobna zamjenica za treće lice jednine. Učenici uče aktivno ponavljajući, igrajući se i ostvarujući zadatke.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara dobi učenika, ali i njegovim kognitivnim mogućnostima. Odabire se ono što je učeniku blisko i poznato.

Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i audiovizualna sredstva te mehaničko ponavljanje. Preporuča se situacijsko učenje. Potrebno je prilagoditi nastavno okruženje i omogućiti situacije za korištenje novim riječima i komunikacijskim obrascima (primjerice, igra tržnice, obiteljsko druženje) uporabom mimike, gesta, pokreta, likovnog iskaza, igre, pjesme, zornih sredstava, slikovnih prikaza i potpomognute komunikacije.

Međusobnu interakciju učenika treba poticati, primjerice, radom u grupi, radom u parovima, zajedničkim crtanjem, bojenjem, pjevanjem.

Svi se sadržaji usmeno ponavljaju i usmeno usvajaju.

Nastava se odvija na španjolskome i materinskom jeziku, pri čemu se materinskim jezikom koristi za usporedbu i za lakši prijenos znanja.

U pojmu „vrlo kratka i vrlo jednostavna rečenica“ kratkoća se odnosi na rečenice složene od jedne do dviju riječi, a jednostavnost se odnosi na složenost od riječi koje označuju imenicu i pridjev ili prilog (primjerice pozdravi, čestitke) te također na uporabu riječi koje se lakše izgovaraju (ne sadrže skupove glasova koji su teški za izgovor).

Pri pisanju je potrebno koristiti se uvećanim formatom teksta i prilagoditi crtovlje potrebama učenika. Potrebno je omogućiti podršku sukladno učenikovim potrebama: za slijepe učenike taktilni grafi (ili pisanje na Braillevom pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalima sukladno potrebama ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagalima).

Opisivanje osoba, radnji i stvari odnosi se na vođeno opisivanje prema zadanom predlošku. Učenici se prilikom opisivanja služe riječima ili kratkim rečenicama kako bi odgovorili na pitanja o pojedinim karakteristikama osobe ili predmeta opisivanja.

Radni listovi i tekstovi namijenjeni vrednovanju naučenoga vrlo su kratki, razumljivi, a upute su kratke i precizne. Moguće je upotrijebiti i slikovni prikaz, zadatke koji traže bojenje, pokazivanje, povezivanje i sl.

Pri vrednovanju prednost se daje odnosu prema radu, trudu i točnosti iskaza, a ne tečnosti.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ ŠJ B.3.1. Učenik prepoznaje najjednostavnija obilježja vlastite kulture i hispanofonskih kultura.	– prepoznaje i imenuje neke susjedne zemlje – prepoznaje i razlikuje dio osnovnih nacionalnih simbola susjednih zemalja	– djelomično prepoznaje neka najjednostavnija obilježja vlastite i susjednih kultura
PP OŠ ŠJ B.3.2. Učenik prepoznaje najjednostavnija obilježja hispanofonskih kultura.	– prepoznaje i razlikuje dio osnovnih hispanofonskih nacionalnih simbola	– djelomično prepoznaje najjednostavnija obilježja vlastite i hispanofonskih kultura
PP OŠ ŠJ B.3.3. Učenik pokazuje zanimanje za hispanofonske kulture.	– prihvaća hispanofonsku kulturu i sa zanimanjem usvaja nove sadržaje – postupno razvija toleranciju za drugačije od sebe	– djelomično pokazuje zanimanje za neka obilježja hispanofonske kulture
PP OŠ ŠJ B.3.4. Učenik opaža neke sličnosti hispanofonskih običaja s vlastitom kulturom.	– opaža sličnosti između sebe i drugih – prepoznaje osnovne sličnosti kod nekih običaja u vlastitoj i hispanofonskim kulturama	– djelomično opaža neke sličnosti hispanofonskih običaja s vlastitom kulturom

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Ishodi ove domene ostvaruju se u svim tematskim područjima. Različitim aktivnostima i zadatcima učeniku se približavaju hispanofonske kulture.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvima učenika te im omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Mogu se pojasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ ŠJ C.3.1. Učenik se koristi jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	– surađuje s vršnjacima radi razvijanja jezičnih djelatnosti i razmjene naučenoga – prihvaća pogrešku kao sastavni dio učenja	– djelomično se koristi jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja
--	--	---

PP OŠ ŠJ C.3.2. Učenik se koristi vrlo jednostavnim izvorima informacija.	– odabire, od više ponuđenih, jednostavne izvore informacija kojima se želi koristiti – koristi se nekim jednostavnim izvorima informacija	– djelomično se koristi nekim vrlo jednostavnim izvorima informacija
PP OŠ ŠJ C.3.3. Učenik se koristi jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskoga jezika.	– gleda i pažljivo sluša učitelja, druge učenike i zvučno-vizualne zapise – ponavlja i uvježbava vrlo kratke rečenice i iskaze	– djelomično se koristi nekim jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskoga jezika
PP OŠ ŠJ C.3.4. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za čitanje i pisanje španjolskoga jezika.	– povezuje vizualni simbol i grafijski prikaz riječi – prepoznaje prostor za pisanje i orijentira se unutar njega – uvježbava glasovni i pisani sustav španjolskoga jezika	– djelomično prepoznaje neke vrlo jednostavne strategije za čitanje i pisanje na španjolskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Strategije koje proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom izrazito su individualne te se odabiru i osvješćuju kod učenika ovisno o njegovoj dobi, teškoćama, kognitivnom razvoju i mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške učitelja. Podrška može biti ili u vidu konkretne demonstracije kako nešto pronaći, ili samo ako poticaj, no treba voditi računa da se učeniku pomogne da ipak donekle bude samostalan.

Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ ŠJ. A.4.1. Učenik razumije vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove poznate tematike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije vrlo kratke tekstove poznate tematike – reagira na učestale upute i naredbe – uočava neke posebnosti izgovora španjolskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično razumije vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove i izvršava zadatke koji se na njih odnose
<p>PP OŠ ŠJ. A.4.2. Učenik čita vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove o bliskim i poznatim temama i s poznatim jezičnim sredstvima – oponaša pravilan izgovor i intonaciju španjolskoga jezika – primjenjuje pravila upotrebe osnovnih pravopisnih znakova 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno čita naglas vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove
<p>PP OŠ ŠJ. A.4.3. Učenik govori vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst prema predlošku – kratko i jednostavno predstavlja sebi bližu okolinu i opisuje ju – upotrebljava vrlo jednostavna i poznata jezična sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno govori vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove
<p>PP OŠ ŠJ. A.4.4. Učenik sudjeluje u vođenome jednostavnom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u uvježbanim kratkim dijalozima – postavlja jednostavna pitanja i odgovara na njih potpunom, jednostavnom rečenicom 	<ul style="list-style-type: none"> – uglavnom sudjeluje u kratkome vođenom razgovoru i djelomično točno razmjenjuje informacije
<p>PP OŠ ŠJ. A.4.5. Učenik piše kratke i jednostavne riječi i iskaze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – piše vrlo kratke i jednostavne iskaze i izdvojene riječi povezane s ranije usvojenim sadržajima i temama prema predlošku – dopunjava poznate tekstove riječima koje nedostaju – upotrebljava naučena vrlo jednostavna jezična sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično točno piše kratke i jednostavne riječi i iskaze

Preporučeni leksički sadržaji

Leksički se sadržaji odabiru, kao i prije, primjereno učenikovu razvoju i dobi, ali i njegovim teškoćama. Važno je da isti uvijek budu što jednostavniji kako bi ih učenici lakše usvojili te da budu povezani s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Leksički se sadržaji često ponavljaju tijekom školske godine i nove teme zapravo su nadogradnja prethodno obrađenih.

Preporučene teme: Ljudi oko mene, moja obitelj i prijatelji, moj svijet (dom, škola), svijet oko mene (priroda, godišnja doba), praznici i blagdani (Božić i Uskrs).

Preporučene jezično-komunikacijske funkcije: uvježbati formalne i neformalne načine pozdravljanja, predstaviti druge oko sebe i fizički ih jednostavno opisati, predstaviti i opisati svoju obitelj jednostavnom rečenicom, iskazati što učenik voli, a što ne, cjelovitom rečenicom, navesti najdraže godišnje doba i što u njemu najčešće jedemo od voća i povrća, nabrojiti neke prostorije u kući/stanu (*cocina, baño, salón, dormitorio*), brojiti do trideset, usvojiti neke specifičnosti u slavlju Božića u hispanofonskim kulturama.

Preporučeni jezični sadržaji: osnovni pridjevi vezani uz fizički opis osoba (*alto, bajo, rubio, moreno*), slaganje pridjeva u rodu i broju, glagol *ser* u 3. licu jednine, upitne zamjenice koje su ranije usvojene receptivno, sada se polako usvajaju aktivno, zajedno s nekim drugim otprije poznatim glagolima (*cantar, bailar, jugar, tener*) u prvom licu jednine, oblici imperativa važnih za razrednu komunikaciju.

Preporučene tekstne vrste

Termin *tekst* vrlo je općenit i učitelji imaju slobodu u izboru sadržaja za usvajanje ishoda. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični, važno je da su duljinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) primjereni iskustvu, interesima i kognitivnim mogućnostima učenika. Informaciju o dužini teksta odnosno o preporučenom broju riječi nalazi se u uvodu ovog poglavlja. Preporučuju se sljedeće tekstne vrste: natpisi, formulari, poster, pozivnice, čestitke i sl.

Metodičke preporuke

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj učenikovih osjetila i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim njegovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Učenicima koji ne komuniciraju verbalno omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja. Učenicima koji su neverbalni omogućiti korištenje potpomognutom komunikacijom u obliku koji je učenikov svakodnevni komunikacijski kanal (bez pomagala: geste, pokreti, znakovni jezik ili pomoću pomagala: komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično) kako bi se aktivno uključili u proces učenja. Jezik se i dalje uči oponašanjem, uz igru i mnogo ponavljanja jezičnih iskaza koji se često uče napamet. Jezične se strukture ne osvješćuju same po sebi niti se u poučavanju koristi metajezikom, tj. stručnom terminologijom. I dalje se njeguje rutina i svakodnevno se ponavljaju jezični uvježbani iskazi kao što su pozdravi, naredbe i sl. Korisno je izraditi i plakate s gradivom iz prethodnih godina (primjere, pozdravi, brojevi, abeceda, glagol *biti* u licima koji su učenicima poznati).

Glagoli koji su prije bili usvajani receptivno, sada se polako uvode u prvom licu jednine i učenici vježbaju izražavanje cjelovitom jednostavnom rečenicom. Isto tako, polako se uvodi pisanje jednostavnih tekstova, uz nastavak vježbanja pisanja izoliranih riječi. Kod pisanja potrebno je koristiti se uvećanim formatom teksta i prilagoditi crtovlje potrebama učenika. Omogućiti podršku sukladno potrebama učenika: za slijepu učenike taktilni grafemi (ili pisanje na Braillevu pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagala sukladno potrebama ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje grafema, spajanje istih grafema, pisanje grafema na pomagala).

Radni listovi i tekstovi namijenjeni vrednovanju naučenoga vrlo su kratki, razumljivi, a upute su kratke i precizne. Moguće je upotrijebiti i slikovni prikaz, zadatke koji traže bojenje, pokazivanje, povezivanje i sl.

Pri vrednovanju prednost se daje odnosu prema radu, trudu i točnosti iskaza, a ne tečnosti.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ ŠJ B.4.1. Učenik prepoznaje osnovne sličnosti i razlike između vlastite i hispanofonskih kultura.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje najosnovnije sličnosti i razlike u vlastitoj i hispanofonskim kulturama kada je riječ o tradicijama koje su bliske objema kulturama– imenuje osnovne pojmove i radnje vezane za neke običaje i povezuje naučeno s vlastitim iskustvom	<ul style="list-style-type: none">– uglavnom prepoznaje neke najosnovnije sličnosti i razlike u vlastitoj i hispanofonskim kulturama i tradiciji
PP OŠ ŠJ B.4.2. Učenik reagira otvoreno i s interesom na strane bliske sadržaje hispanofonskih kultura.	<ul style="list-style-type: none">– postavlja pitanja o aspektima hispanofonskih kultura koje ne razumije– postupno razvija razumijevanje i toleranciju za hispanofonsku kulturu i običaje– na jednostavnim primjerima pokazuje spremnost za upoznavanje i učenje nečega novog	<ul style="list-style-type: none">– uglavnom pristupa otvoreno i s interesom na strane, ali bliske sadržaje hispanofonskih kultura
PP OŠ ŠJ B.4.3. Učenik uočava važnost prihvatanja drugih i drugačijih.	<ul style="list-style-type: none">– opaža primjere uključivanja i/ili izoliranja drugih i drugačijih u bliskim situacijama iz svakodnevnog života– primjenjuje poželjne oblike ponašanja u vlastitom razredu i školi	<ul style="list-style-type: none">– uglavnom uočava važnost prihvatanja drugih i drugačijih

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Ishodi ove domene ostvaruju se u svim tematskim područjima. Različitim aktivnostima i zadacima učeniku se približavaju hispanofonske kulture. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te im omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Mogu se pojasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ ŠJ C.4.1. Učenik se koristi jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	– postavlja pitanja radi provjere točnosti – daje do znanja kada nešto ne razumije – prihvaća mogućnost pogreške kao sastavnog dijela procesa učenja	– uglavnom se koristi jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika
PP OŠ ŠJ C.4.2. Učenik povezuje informacije u jednostavnim izvorima informacija.	– razlikuje jednostavne izvore informacija – pronalazi informacije u jednostavnim izvorima informacija – povezuje pronađene informacije iz različitih jednostavnih izvora informacija kojima se služi	– djelomično povezuje informacije u cjelinu
PP OŠ ŠJ C.4.3. Učenik se koristi jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskog jezika.	– čita upute za pisanje i govorenje i pažljivo ih slijedi – služi se uputama i predloškom u planiranju pisanja i govorenja	– djelomično se koristi jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskog jezika
PP OŠ ŠJ C.4.4. Učenik se koristi jednostavnim strategijama za čitanje i pisanje španjolskog jezika.	– kategorizira jezične pojmove u vrlo jednostavne smislene cjeline radi lakšeg zapamćivanja	– djelomično se koristi jednostavnim strategijama za čitanje i pisanje španjolskog jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Strategije koje proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom izrazito su individualne te se odabiru i osvješćuju kod učenika ovisno o njegovoj dobi, teškoćama, kognitivnom razvoju i mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu učiteljeve podrške. Podrška može biti ili u vidu konkretne demonstracije kako nešto pronaći, ili samo poticaj, no treba voditi računa o tome da se učeniku pomogne da ipak donekle bude samostalan.

Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih učitelj verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ.ŠJ. A.5.1. Učenik razumije kratke i vrlo jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – razumije kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – prepoznaje osnovnu poruku u kratkim i vrlo jednostavnim tekstovima – razumije polako i razgovjetno izgovorene kratke i vrlo jednostavne tekstove 	– djelomično razumije kratke i vrlo jednostavne tekstove
PP OŠ ŠJ A. 5.2. Učenik čita kratke i vrlo jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – čita kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – prepoznaje i određuje početak i kraj teksta – prepoznaje osnovnu poruku u kratkim i vrlo jednostavnim tekstovima – primjenjuje pravila upotrebe osnovnih pravopisnih znakova 	– djelomično točno čita kratke i vrlo jednostavne tekstove
PP OŠ ŠJ. A.5.3. Učenik govori kratke i vrlo jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja kratke i vrlo jednostavne iskaze prema predlošku – u nekoliko riječi opisuje svoje okruženje – uvježbava samostalnu upotrebu naučenih struktura i iskaza 	– djelomično točno govori kratke i vrlo jednostavne uvježbane tekstove
PP OŠ ŠJ. A.5.4. Učenik sudjeluje u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji.	<ul style="list-style-type: none"> – uvježbava postavljanje vrlo kratkih i jednostavnih pitanja u uvježbanim situacijama i odgovara na takva pitanja – sudjeluje u uvježbanim dijalozima i igrama uloga 	– uglavnom sudjeluje u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji
PP OŠ ŠJ. A.5.5. Učenik piše vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove prema predlošku.	<ul style="list-style-type: none"> – piše vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove povezane s ranije usvojenim sadržajima i temama prema predlošku – dopunjava različite jednostavne obrasce poznatim iskazima 	– djelomično točno piše vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove prema predlošku

Preporučeni leksički sadržaji

Leksički sadržaji izabiru se sukladno razvoju, mogućnostima i dobi učenika vodeći računa da isti budu poznati i bliski učeniku te da su u korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema uvijek je potrebno uzeti u obzir mogućnosti, potrebe i interese učenika.

Leksičke sadržaje unutar tematike treba ograničiti na vrlo mali broj riječi koji je prilagođen kognitivnim mogućnostima, razvoju i dobi učenika. Sadržaj se često ponavlja tijekom godine. Tijekom narednih godina učenja sadržaji se ponavljaju i proširuju sukladno mogućnostima učenika, po potrebi se dodaju nove teme.

Preporučene teme: Osobni identitet, Moja svakodnevica (Moja kuća i okolina), Svijet oko mene, Hrana, Zanimanja, Blagdani (Nova godina).

Preporučene jezično-komunikacijske funkcije: imenovati članove obitelji i predstaviti ih, imenovati prostorije u kući te ih opisati uz boje i iskaze *grande/pequeño*, prepoznati i imenovati bliska zanimanja, brojati do pedeset, imenovati i čestitati blagdane, navesti neke specifičnosti vezane uz blagdane.

Preporučeni jezični sadržaji: aktivno se koristiti upitnim zamjenicama (*¿Cómo?*, *¿Quién?*), predstaviti osobu glagolima *llamarse* i *ser* u 3. licu jednine, pasivno upoznati glagole *comer* i *beber* u 2. licu jednine, a aktivno u 1. licu jednine, odgovoriti na pitanje negacijom.

Preporučene tekstne vrste

Termin *tekst* vrlo je općenit i učitelji imaju slobodu u izboru sadržaja za usvajanje ishoda. Preporuča se popratiti ih vizualnim sadržajima. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični, važno je da su dužinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) primjereni iskustvu, interesima i kognitivnim mogućnostima učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati informaciju o broju riječi u uvodu ovog poglavlja. Preporuča se uporaba sljedećih vrsta teksta: natpisi, formulari, poster, pozivnice, čestitke i sl.

Metodičke preporuke

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj osjetila kod učenika i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Učenicima koji su verbalni omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja. Učenicima koji su neverbalni omogućiti korištenje potpomognutom komunikacijom u obliku koji je učenikov svakodnevni komunikacijski kanal (bez pomagala: geste, pokreti, znakovni jezik ili uz pomagala: komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično) kako bi se aktivno uključili u proces učenja.

Jezik se uči oponašanjem, učenjem iz situacije i vrlo čestim ponavljanjem jezičnih iskaza koji se uče napamet i uvježbavaju pomoću različitih vrlo jednostavnih zadataka. Jezične strukture se ne osvješćuju niti se koristi metajezikom, tj. stručnom terminologijom. Njeguje se rutina tj. svakodnevno se ponavljaju uvježbani iskazi poput pozdrava, naredbi i sl. Također se preporuča obrazovne cjeline razdijeliti na više manjih dijelova te iza svake napraviti sat ponavljanja i uvježbavati preporučene strukture.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara razvojnoj dobi učenika, ali i njegovim kognitivnim mogućnostima. Odabire se ono što je učeniku vrlo blisko i poznato. Poučavanje gramatičkih, kao i leksičkih struktura, temelji se na govornoj komunikaciji. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i audiovizualna sredstva te mehaničko ponavljanje.

I dalje se razvijaju vještine čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno radi li se produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojima se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti, jednostavne riječi i rečenice sadržajno su prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Čitanje se uvježbava metodom glasovne sinteze i analize. Stvaranjem češćih prilika za čitanje i vježbanjem tehnikama čitanja naglas i u sebi razvija se automatizacija čitanja. Razumijevanje pročitanoga i/ili slušanog teksta provjeriti će se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, pri tome pružiti učeniku potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija).

Međusobnu interakciju učenika treba poticati, primjerice, radom u grupi, radom u parovima, zajedničkim crtanjem, bojenjem, pjevanjem.

Svi se sadržaji usmeno ponavljaju i usmeno usvajaju. Nastava se odvija na španjolskome i materinskom jeziku s time da se materinskim jezikom koristi kako bi olakšalo razumijevanje preporučenih sadržaja. Radni listovi i tekstovi namijenjeni vrednovanju naučenoga vrlo su kratki, razumljivi, a upute su vrlo kratke i precizne i pojašnjavaju se na materinskom jeziku. Umjesto teksta često se upotrebljava slikovni prikaz, zadatci koji traže bojenje, pokazivanje, povezivanje i sl.

U pisanju tekstova omogućiti podršku sukladno potrebama učenika: za slijepce učenike taktilni grafe-mi (ili pisanje na Braillevu pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalima sukladno potrebama ili pot-pomognutom komunikacijom (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima). Pri vrednovanju se prednost daje odnosu prema radu, trudu i točnosti iskaza, a ne tečnosti.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ ŠJ. B.5.1. Učenik povezuje vrlo jednostav- ne činjenice o hispanofonskim kulturama s vlastitom kulturom.	– povezuje svoje znanje i životna iskustva s hispanofonskim kulturama	– djelomično povezuje vrlo jednostavne činjenice o hispanofonskim kulturama s vlastitom kulturom na temelju stečenog znanja
PP OŠ ŠJ. B.5.2. Učenik poštuje različitosti me- đuljudskih i međukulturnih odnosa.	– uvažava potrebu za učenjem stranoga jezika	– uglavnom poštuje različitosti međuljudskih i međukulturnih odnosa
PP OŠ.ŠJ. B.5.3. Učenik otvoreno pristupa uče- nju španjolskoga jezika i upo- znavanju hispanofonskih kultura.	– pozitivno reagira na usvajanje novih znanja o španjolskom jeziku i hispanofonskim kulturama	– uglavnom otvoreno pristupa učenju španjolskoga jezika i upoznavanju hispanofonskih kultura

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se uspored-
no s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s
vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Ishodi ove domene ostvaruju se u svim tematskim područjima. Različitim aktivnostima i zadatcima
učeniku se približavaju hispanofonske kulture.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te im omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadr-
žajima u vlastitoj kulturi. Mogu se pojasniti na materinskom jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ ŠJ. C.5.1. Učenik prepoznaje i koristi se vrlo jednostavnim kognitivnim strategijama učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– ističe važno ili nepoznato podcrtavanjem ili označavanjem– koristi se vizualnim prikazom odnosa unutar skupina riječi radi zapamćivanja– grupira riječi prema poznatim asocijacijama u kategorije radi zapamćivanja– pažljivo sluša i slijedi upute za čitanje, pisanje, slušanje i govorenje	– djelomično prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim kognitivnim strategijama učenja
PP OŠ ŠJ. C.5.2. Učenik prepoznaje vrlo jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– povezuje stečena znanja s novima– uočava kad ga sugovornik ne razumije te ponavlja svoj iskaz– traži pomoć zbog nerazumijevanja sugovornika– planira i organizira vlastito učenje (prilagođava si okolinu u kojoj uči prije početka učenja, a prema potrebi i tijekom učenja)– prema vlastitim mogućnostima prati svoj napredak u učenju	– djelomično prepoznaje neke vrlo jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika
PP OŠ ŠJ. C.5.3. Učenik prepoznaje jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika.	<ul style="list-style-type: none">– iskazuje pozitivan stav prema učenju– iskazuje pozitivan stav prema napretku u učenju	– djelomično uočava jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika
PP OŠ ŠJ. C.5.4. Učenik izdvaja vrlo jednostavne informacije iz različitih izvora u jednostavnu smislenu cjelinu prema smjernicama.	<ul style="list-style-type: none">– pronalazi vrlo jednostavne informacije kako bi ispunio određeni zadatak	– djelomično izdvaja vrlo jednostavne informacije iz različitih izvora u jednostavnu smislenu cjelinu prema smjernicama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Strategije koje proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom izrazito su individualne te se odabiru i osvješćuju kod učenika ovisno o njegovoj dobi, teškoćama te kognitivnom razvoju i mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Učenik će u svom procesu učenja jezika uvijek trebati određenu razinu podrške i poticaja, no važno je poticati samostalnost u najvećoj mogućoj mjeri.

Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih učitelj verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ.ŠJ. A.6.1. Učenik razumije kratke i jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – razumije kratke i jednostavne tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – prepoznaje osnovnu poruku u kratkim i jednostavnim tekstovima – razumije polako i razgovjetno izgovorene kratke i jednostavne tekstove 	– djelomično razumije kratke i jednostavne tekstove
PP OŠ ŠJ A.6.2. Učenik čita kratke i jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – čita kratke i jednostavne tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – prepoznaje i izdvaja osnovnu poruku u kratkim i jednostavnim tekstovima – primjenjuje pravila upotrebe osnovnih pravopisnih znakova 	– djelomično točno čita kratke i jednostavne tekstove
PP OŠ ŠJ. A.6.3. Učenik govori kratke i jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja kratke i jednostavne tekstove prema predlošku – jednostavnom rečenicom opisuje svoje okruženje – uvježbava samostalnu upotrebu naučenih struktura i iskaza 	– djelomično točno govori kratke i jednostavne uvježbane tekstove
PP OŠ ŠJ. A.6.4. Učenik sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji.	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na kratka i jednostavna uvježbana pitanja po modelu u vođenom razgovoru – sudjeluje u uvježbanim dijalozima i igrama uloga – upotrebljava naučena jezična sredstva u uvježbanim iskazima 	– uglavnom sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji
PP OŠ ŠJ. A.6.5. Učenik piše vrlo kratke i vrlo jednostavne učestale tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – piše jednostavne tekstove – dopunjava kratke i jednostavne tekstove učestalim riječima 	– djelomično točno piše jednostavne, poznate i učestale tekstove
<p>Preporučeni leksički sadržaji</p> <p>Leksički sadržaji izabiru se sukladno razvoju, mogućnostima i dobi učenika pri čemu treba voditi računa o tome da isti budu poznati i bliski učeniku te da su u korelaciji s drugim nastavnim predmetima i</p>		

međupredmetnim temama. Pri izboru tema uvijek je potrebno uzeti u obzir mogućnosti, potrebe i interese učenika.

Leksičke sadržaje unutar tematike treba ograničiti na vrlo mali broj riječi koji je prilagođen kognitivnim mogućnostima, razvoju i dobi učenika. Sadržaj se često ponavlja tijekom godine. Tijekom sljedeće godine učenja sadržaji se ponavljaju i proširuju sukladno mogućnostima učenika, a po potrebi se dodaju nove teme.

Preporučene teme: Osobni identitet (moja šira obitelj, fizički opis članova obitelji), Zanimanja (radna mjesta poznatih zanimanja), Hrana (glavni obroci u danu, tipične namirnice), Hispanska kultura (*siesta, flamenco*).

Preporučene jezično-komunikacijske funkcije: brojevi do 60, imenovati članove šire obitelji, opisati osobe, imenovati radna mjesta, imenovati glavne obroke u danu, imenovati poznate namirnice, navesti kulturne specifičnosti (*siesta, flamenco*).

Preporučeni jezični sadržaji: upitne zamjenice (*¿quién?, ¿cómo?, ¿dónde?*) uz učestale glagole (*ser, tener, llevar*) u 3. licu jednine, glagol *trabajar* u 3. licu jednine, aktivno glagoli *desayunar, comer, cenar* u 1. licu jednine, pasivno u 2. licu jednine, negacija.

Preporučene tekstne vrste

Termin *tekst* vrlo je općenit i učitelji imaju slobodu u izboru sadržaja za usvajanje ishoda. Preporuča se popratiti ih vizualnim sadržajima. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični, važno je da su dužinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) primjereni iskustvu, interesima i kognitivnim mogućnostima učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati informaciju o broju riječi u uvodu ovog poglavlja. Preporuča se uporaba sljedećih vrsta teksta: natpisi, formulari, poster, pozivnice, čestitke, kratke poruke, SMS poruke i sl.

Metodičke preporuke

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj osjetila kod učenika i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Učenicima koji su verbalni treba omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja. Učenicima koji su neverbalni treba omogućiti korištenje potpomognutom komunikacijom u obliku koji je učenikov svakodnevni komunikacijski kanal (bez pomagala: geste, pokreti, znakovni jezik ili uz pomagala: komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično) kako bi se aktivno uključili u proces učenja.

Jezik se uči oponašanjem, učenjem iz situacije i vrlo čestim ponavljanjem jezičnih iskaza koji se uče na pamet i uvježbavaju pomoću različitih vrlo jednostavnih zadataka. Jezične strukture se ne osvješćuju niti se koristi metajezikom, tj. stručnom terminologijom. Njeguje se rutina, tj. svakodnevno se ponavljaju uvježbani iskazi poput pozdrava, naredbi i sl. Također se preporuča obrazovne cjeline razdijeliti na više manjih dijelova te iza svake napraviti sat ponavljanja i uvježbavati preporučene strukture.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara razvojnoj dobi učenika, ali i njegovim kognitivnim mogućnostima. Odabire se ono što je učeniku vrlo blisko i poznato. Poučavanje gramatičkih, kao i leksičkih struktura, temelji se na govornoj komunikaciji. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i audiovizualna sredstva te mehaničkim ponavljanjem.

I dalje se razvijaju vještine čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojima se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti, jednostavne riječi i rečenice sadržajno su prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Čitanje se uvježbava metodom glasovne sinteze i analize. Stvaranjem češćih prilika za čitanje i vježbanjem tehnikama čitanja naglas i u sebi razvija se automatizacija čitanja. Razumijevanje pročitanoa i/ili slušanog teksta provjerit će se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, pri čemu treba učeniku pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija).

U pisanju tekstova omogućiti podršku sukladno potrebama učenika: za slijepučenike taktilni grafi (ili pisanje na Brailleovom pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalicama sukladno potrebama ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalicama). Međusobnu interakciju učenika treba poticati, primjerice, radom u grupi, radom u parovima, zajedničkim crtanjem, bojenjem, pjevanjem.

Svi se sadržaji usmeno ponavljaju i usmeno usvajaju. Nastava se odvija na španjolskom i materinskom jeziku, s time da se materinskim jezikom koristi kako bi olakšalo razumijevanje preporučenih sadržaja. Radni listovi i tekstovi namijenjeni vrednovanju naučenoga vrlo su kratki, razumljivi, a upute su vrlo kratke i precizne i pojašnjavaju se na materinskom jeziku. Umjesto teksta često se upotrebljava slikovni prikaz, zadatci koji traže bojenje, pokazivanje, povezivanje i sl.

Pri vrednovanju prednost se daje odnosu prema radu, trudu i točnosti vrlo jednostavnih iskaza, a ne tečnosti.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ ŠJ. B.6.1. Učenik prikazuje vrlo jednostavne činjenice o hispanofonskim kulturama.	– prikazuje pojedine karakteristike hispanofonskih kultura	– prikazuje neke vrlo jednostavne činjenice o hispanofonskim kulturama
PP OŠ ŠJ. B.6.2. Učenik razvija pozitivan stav o različitostima međuljudskih i međukulturnih odnosa.	– na jednostavnim primjerima pokazuje spremnost na upoznavanje novih činjenica o hispanofonskim kulturama	– uglavnom razvija pozitivan stav prema različitostima međuljudskih i međukulturnih odnosa
PP OŠ ŠJ. B.6.3. Učenik se koristi tipičnim hispanofonskim obrascima ponašanja i ophođenja u poznatim i uvježbanim situacijama.	– prepoznaje i prihvaća pozitivne obrasce ophođenja u hispanofonskim kulturama	– djelomično se koristi tipičnim hispanofonskim obrascima ponašanja i ophođenja u poznatim i uvježbanim situacijama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Ishodi ove domene ostvaruju se u svim tematskim područjima. Različitim aktivnostima i zadacima učeniku se približavaju hispanofonske kulture.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te im omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Mogu se pojasniti na materinskom jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ ŠJ. C.6.1. Učenik se koristi vrlo jednostavnim kognitivnim strategijama učenja jezika.	– isprobava razne strategije učenja i koristi se onima koje su za njega učinkovite	– djelomično se koristi vrlo jednostavnim kognitivnim strategijama učenja
PP OŠ ŠJ. C.6.2. Učenik se koristi vrlo jednostavnim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	– organizira vlastito učenje	– djelomično se koristi vrlo jednostavnim metakognitivnim strategijama učenja jezika
PP OŠ ŠJ. C.6.3. Učenik se koristi vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	– samostalno ili radeći u paru ili grupi učinkovito rješava zadatke	– djelomično se koristi vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika
PP OŠ ŠJ. C.6.4. Učenik pronalazi vrlo jednostavne informacije na španjolskome jeziku.	– koristi se jednostavnim tekstovima kako bi pronašao određenu informaciju i ispunio određeni zadatak	– djelomično pronalazi vrlo jednostavne informacije na španjolskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Strategije koje proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom izrazito su individualne te se odabiru i osvješčuju kod učenika ovisno o njegovoj dobi, teškoćama, kognitivnom razvoju i mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Učenik će u svom procesu učenja jezika uvijek trebati određenu razinu podrške i poticaja, no važno je poticati samostalnost u najvećoj mogućoj mjeri.

Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih učitelj verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ.ŠJ. A.7.1. Učenik razumije srednje duge i jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – razumije srednje duge i jednostavne tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – prepoznaje osnovnu poruku u srednje dugim i jednostavnim tekstovima – razumije polako i razgovjetno izgovorene srednje duge i jednostavne tekstove 	– djelomično razumije srednje duge i jednostavne tekstove
PP OŠ ŠJ A.7.2. Učenik čita srednje duge i jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – čita srednje duge i jednostavne tekstove povezane sa svakodnevicom i neposrednim okruženjem – prepoznaje, izdvaja i sažima osnovnu poruku u srednje dugim i jednostavnim tekstovima – primjenjuje pravila upotrebe osnovnih pravopisnih znakova 	– djelomično točno čita srednje duge i jednostavne tekstove
PP OŠ ŠJ. A.7.3. Učenik govori srednje duge i jednostavne uvježbane tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja srednje duge i jednostavne tekstove prema predlošku – s nekoliko rečenica opisuje svoje okruženje – prepričava događaje u prošlom vremenu – pokušava samostalno upotrijebiti uvježbana jezična sredstva 	– djelomično točno govori srednje duge i jednostavne uvježbane tekstove
PP OŠ ŠJ. A.7.4. Učenik sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji.	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na kratka i jednostavna uvježbana pitanja po modelu u vođenom razgovoru – sudjeluje u uvježbanim dijalozima i igrama uloga – upotrebljava naučena jezična sredstva 	– uglavnom sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji
PP OŠ ŠJ. A.7.5. Učenik piše kratke i jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – piše kratke i jednostavne tekstove – pokušava samostalno upotrijebiti uvježbana jezična sredstva 	– djelomično točno piše kratke i jednostavne uvježbane tekstove

Preporučeni leksički sadržaji

Leksički sadržaji izabiru se sukladno razvoju, mogućnostima i dobi učenika vodeći računa da isti budu poznati i bliski učeniku te da su u korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Pri izboru tema uvijek je potrebno uzeti u obzir mogućnosti, potrebe i interese učenika.

Leksičke sadržaje unutar tematike treba ograničiti na vrlo mali broj riječi koji je prilagođen kognitivnim mogućnostima, razvoju i dobi učenika. Sadržaj se često ponavlja tijekom godine. Tijekom narednih godina učenja sadržaji se ponavljaju i proširuju sukladno mogućnostima učenika, po potrebi se dodaju nove teme.

Preporučene teme: Rodendanska proslava, Moje tijelo, Vremenska prognoza, Prijevozna sredstva, Hispanska kultura (Argentina: gauchos i tango).

Preporučene jezično-komunikacijske funkcije: opisati rodendansku proslavu, sastaviti popis zadataka za organizaciju proslave, pokazati i imenovati dio tijela, opisati vrijeme, prepoznati i navesti prijevozna sredstva, iskazati uporabu prometnih sredstava, navesti simbole i opisati blagdan ili narodni običaj, opisati svoje uobičajene aktivnosti u prošlosti, brojevi do 80.

Preporučeni jezični sadržaji: upitne zamjenice (*¿quién?*, *¿cómo?*, *¿dónde?*, *¿cuándo?*), glagoli *celebrar*, *soplar*, *preparar*, *invitar*, *decorar* u 1. licu jednine aktivno, pasivno u 2. licu jednine, glagoli *hacer*, *llover* i *nevar* u 3. licu jednine, glagol *ir* u jednini s prijedlozima *a* i *en*, poznati i učestali glagoli u prvom licu jednine *pretérита indefinida* i/ili *pretérита perfecta*.

Preporučene tekstne vrste

Termin *tekst* vrlo je općenit i učitelji imaju slobodu u izboru sadržaja za usvajanje ishoda. Preporuča se popratiti ih vizualnim sadržajima. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični, važno je da su dužinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) primjereni iskustvu, interesima i kognitivnim mogućnostima učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati informaciju o broju riječi u uvodu ovoga poglavlja. Preporuča se uporaba sljedećih vrsta teksta: natpisi, formulari, poster, pozivnice, čestitke, razglednice, kratke poruke, SMS poruke i sl.

Metodičke preporuke

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj osjetila kod učenika i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja. Učenicima koji su verbalni omogućiti produženo vrijeme prilikom govorenja. Učenicima koji su neverbalni omogućiti korištenje potpomognutom komunikacijom u obliku koji je učenikov svakodnevni komunikacijski kanal (bez pomagala: geste, pokreti, znakovni jezik ili uz pomagala: komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično) kako bi se aktivno uključili u proces učenja.

Jezik se uči oponašanjem, učenjem iz situacije i vrlo čestim ponavljanjem jezičnih iskaza koji se uče napamet i uvježbavaju pomoću različitih vrlo jednostavnih zadataka. Jezične strukture se ne osvješćuju niti se koristi metajezikom, tj. stručnom terminologijom. Njeguje se rutina, tj. svakodnevno se ponavljaju uvježbani iskazi poput pozdrava i naredbi. Također se preporuča obrazovne cjeline razdijeliti na više manjih dijelova te iza svake napraviti sat ponavljanja i uvježbavati preporučene strukture.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara razvojnoj dobi učenika, ali i njegovim kognitivnim mogućnostima. Odabire se ono što je učeniku vrlo blisko i poznato. Poučavanje gramatičkih, kao i leksičkih struktura, temelji se na govornoj komunikaciji. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i audiovizualna sredstva te mehaničko ponavljanje.

I dalje se razvijaju vještine čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjernicama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno radi li se produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojima se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti, jednostavne riječi i rečenice sadržajno su prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Čitanje se uvježbava metodom glasovne sinteze i analize. Stvaranjem češćih prilika za čitanje i vježbanjem tehnikama čitanja naglas i u sebi razvija se automatizacija čitanja. Razumijevanje pročitanoa i/ili slušanog teksta provjeriti će se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, pri tome pružiti učeniku potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija).

U pisanju tekstova omogućiti podršku sukladno potrebama učenika: za slijepce učenike taktilni grafe- mi (ili pisanje na Braillevu pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predloška za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalima sukladno potrebama ili pot- pomognutom komunikacijom (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima). Međusobnu interakciju učenika treba poticati, primjerice, radom u grupi, radom u parovima, zajednič- kim crtanjem, bojenjem, gledanjem videa, čitanjem po ulogama.

Svi se sadržaji usmeno ponavljaju i usmeno usvajaju. Nastava se odvija na španjolskome i materinskom jeziku s time da se materinskim jezikom koristi kako bi olakšalo razumijevanje preporučenih sadržaja.

Radni listovi i tekstovi namijenjeni vrednovanju naučenoga vrlo su kratki, razumljivi, a upute su vrlo kratke i precizne i pojašnjavaju se na materinskome jeziku. Umjesto teksta često se upotrebljava slikov- ni prikaz, zadatci koji traže bojenje, pokazivanje, povezivanje i sl.

Pri vrednovanju se prednost daje odnosu prema radu, trudu i točnosti vrlo jednostavnih iskaza, a ne tečnosti.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ ŠJ. B.7.1.

Učenik upoznaje i uočava vrlo jednostavne i specifične činjenice o hispanofonskim kulturama.

– upoznaje i uočava pojedine karakteristike hispanofonskih kultura koje su samo njoj svojstvene

– upoznaje i djelomično uočava vrlo jednostavne činjenice o hispanofonskim kulturama

PP OŠ ŠJ. B.7.2.

Učenik uočava strategije za izbjegavanje nesporazuma.

– na jednostavnim primjerima uočava različite međukulturne situacije
– izbjegava nesporazum uvježbanim iskazima

– izbjegava nesporazum djelomičnom uporabom uvježbanih iskaza

PP OŠ ŠJ. B.7.3.

Učenik prilagođava svoje obrasce ponašanja i ophođenja u poznatim i uvježbanim međukulturnim situacijama.

– prilagođava se simuliranim i uvježbanim međukulturnim susretima
– pristojno se izražava

– djelomično prilagođava svoje obrasce ponašanja i ophođenja u poznatim i uvježbanim međukulturnim situacijama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Ishodi ove domene ostvaruju se u svim tematskim područjima. Različitim aktivnostima i zadatcima učeniku se približavaju hispanofonske kulture.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te im omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Mogu se pojasniti na materinskom jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ ŠJ. C.7.1. Učenik odabire vrlo jednostavne kognitivne strategije učenja jezika.	– spreman je isprobati nove zadatke – koristi se prethodnim znanjem za razumijevanje različitih zadataka i tekstova	– djelomično odabire vrlo jednostavne kognitivne strategije učenja
PP OŠ ŠJ. C.7.2. Učenik odabire vrlo jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika.	– organizira vlastito učenje – prati vlastiti napredak	– djelomično odabire vrlo jednostavne metakognitivne strategije učenja jezika
PP OŠ ŠJ. C.7.3. Učenik odabire vrlo jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika.	– razvija svijest o važnosti učenja španjolskog jezika – aktivno sudjeluje u radu u paru ili grupi	– djelomično odabire vrlo jednostavne društveno-afektivne strategije učenja jezika
PP OŠ ŠJ. C.7.4. Učenik vrednuje jednostavne informacije na španjolskome jeziku prema smjernicama.	– koristi se jednostavnim tekstovima kako bi došao do rješenja i ispunio zadatak prema unaprijed određenim i jasnim smjernicama	– djelomično vrednuje jednostavne informacije na španjolskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Strategije koje proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom israzito su individualne te se odabiru i osvješćuju kod učenika ovisno o njegovoj dobi, teškoćama, kognitivnom razvoju i mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Učenik će u svom procesu učenja jezika uvijek trebati određenu razinu podrške i poticaja, no važno je poticati samostalnost u najvećoj mogućoj mjeri.

Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih učitelj verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ ŠJ. A.8.1. Učenik razumije srednje dug i jednostavan tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uopćeno razumije srednje dug i jednostavan tekst o poznatoj temi – prepoznaje glavnu misao u tekstu – izdvaja više informacija u srednje dugome i jednostavnom tekstu (primjerice, odgovaranjem na pitanja) – u skladu s mogućnostima prepoznaje kronološki slijed događaja u prilagođenom i autentičnom materijalu 	<p>– djelomično razumije srednje dug, jednostavan tekst</p>
<p>PP OŠ ŠJ. A.8.2. Učenik čita srednje duge i jednostavne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita srednje duge i jednostavne tekstove o bliskim i poznatim temama – čita srednje duge i jednostavne tekstove s poznatim jezičnim sredstvima – primjenjuje pravila upotrebe osnovnih pravopisnih znakova 	<p>– djelomično točno čita srednje duge i jednostavne tekstove</p>
<p>PP OŠ ŠJ. A.8.3. Učenik govori srednje duge i jednostavne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – govori srednje dug i jednostavan tekst o poznatoj temi ili o temi od osobnoga interesa, prema predlošku – opisuje svoje aktivnosti i planove u vrlo bliskoj budućnosti – sudjeluje u uvježbanim kratkim dijalozima i igrama uloga – pokušava primjenjivati pravilan izgovor i intonaciju španjolskoga jezika – prepričava kratke tekstove ili situacije iz neposrednoga okružja prema predlošku ili uz potpitanja 	<p>– djelomično točno govori srednje duge i jednostavne tekstove</p>

PP OŠ ŠJ A.8.4 Učenik sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji.	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja i odgovara na pitanja u uvježbanim dijalozima – sudjeluje u uvježbanim kratkim dijalozima i igrama uloga – upotrebljava jednostavna i poznata uvježbana jezična sredstva 	– uglavnom sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji
PP OŠ ŠJ. A.8.5. Učenik piše srednje duge i jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – piše duge i jednostavne tekstove povezane s ranije usvojenim sadržajima i temama prema predlošku – kratko, jednostavno i konkretno opisuje poznate situacije iz neposrednoga okružja u okviru ranije usvojenih sadržaja – pokušava samostalno produktivno primijeniti naučena jednostavna jezična sredstva 	– djelomično točno piše srednje duge i jednostavne tekstove

Preporučeni leksički sadržaji

Leksički sadržaji izabiru se, kao i prije, primjereno razvoju i dobi učenika, ali i njegovim teškoćama. Važno je da isti uvijek budu što jednostavniji kako bi ih učenici lakše usvojili te da budu povezani s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Leksički sadržaji često se ponavljaju tijekom školske godine i nove teme su zapravo nadogradnja prethodno obrađenih.

Preporučene teme: Moda, Hobi, Sportovi, Internet i nove tehnologije, Hispanska kultura (Meksiko i *Día de Muertos*).

Preporučene jezično-komunikacijske funkcije: prepoznati i navesti odjeću i obuću, voditi kratki razgovor u trgovini odjećom, imenovati hobije i govoriti o njima, navesti sportove i sportaše, govoriti o preferencijama, opisivati prošle učestale radnje, iskazati buduće planove, razgovarati o društvenim mrežama i reći čemu služe, govoriti o specifičnim blagdanima i običajima, brojevi do 100.

Preporučeni jezični sadržaji: ponoviti i utvrditi prezent poznatih glagola, proširiti prezent novim glagolima u jednini, ponoviti i utvrditi strukture za iskazivanje preferencija (glagol *gustar*, glagol *preferir* u jednini), utvrditi i proširiti pridjeve (*interesante*, *divertido*, *aburrido*, *peligroso*, *rápido*), poznati i učestali glagoli u *pretérito imperfecto* u 1. licu jednine, *futuro simple* u 1. licu jednine pravilnih učestalih glagola, *para* + infinitiv.

Preporučene tekstne vrste

Termin *tekst* vrlo je općenit i učitelji imaju slobodu u izboru sadržaja za usvajanje ishoda. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični, važno je da su duljinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) primjereni iskustvu, interesima i kognitivnim mogućnostima učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati informaciju o broju riječi u uvodu ovog poglavlja. Preporuča se rad sa sljedećim vrstama teksta: natpisi, formulari, poster, pozivnice, čestitke, kratke poruke, SMS poruke, neformalna poruka elektroničke pošte i sl.

Metodičke preporuke

Učenje i poučavanje temelji se na multimodalnim aktivnostima koje će djelovati na što veći broj osjetila kod učenika i omogućiti primanje i obradu informacija stilom učenja sukladnim učenikovim mogućnostima i sposobnostima. Naglasak se stavlja na djelatnosti slušanja s razumijevanjem i govorenja.

Učenicima koji mogu verbalno komunicirati produženo vrijeme prilikom govorenja. Učenicima ne komuniciraju verbalno treba omogućiti korištenje potpomognutom komunikacijom u obliku učenikova svakodnevnog komunikacijskog kanala (bez pomagala: geste, pokreti, znakovni jezik ili uz pomagala: komunikacijska ploča, komunikacijska knjiga, komunikator i slično) kako bi se aktivno uključili u proces učenja.

Jezik se uči oponašanjem, učenjem iz situacije i vrlo čestim ponavljanjem jezičnih iskaza koji se uče napamet i uvježbavaju različitim i vrlo jednostavnim zadacima. Jezične strukture se ne osvježuju niti se koristi metajezikom, tj. stručnom terminologijom. Njeguje se rutina, tj. svakodnevno se ponavljaju uvježbani iskazi poput pozdrava, naredbi i sl. Također se preporuča obrazovne cjeline razdijeliti na više manjih dijelova te iza svake napraviti sat ponavljanja i uvježbavati preporučene strukture.

Jezične strukture odabiru se prema registru koji odgovara razvojnoj dobi učenika, ali i njegovim kognitivnim mogućnostima. Odabire se ono što je učeniku vrlo blisko i poznato. Poučavanje gramatičkih, kao i leksičkih struktura, temelji se na govornoj komunikaciji. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i audiovizualna sredstva te mehaničkim ponavljanjem.

I dalje se razvijaju vještine čitanja i pisanja. Dužinu tekstova treba prilagoditi navedenim smjericama o broju riječi u pojedinoj vrsti teksta, ovisno o tome radi li se o produktivnim ili receptivnim jezičnim djelatnostima. Tekstovi kojima se koristi u vježbanju čitanja i pisanja konkretni su i sažeti, jednostavne riječi i rečenice sadržajno su prilagođene razvojnoj dobi i individualnim sposobnostima učenika. Čitanje se uvježbava metodom glasovne sinteze i analize. Stvaranjem češćih prilika za čitanje i vježbanjem tehnikama čitanja naglas i u sebi razvija se automatizacija čitanja. Razumijevanje pročitano i/ili slušanog teksta provjerit će se jednostavnim usmjerenim pitanjima nakon čitanja/slušanja, pri čemu učeniku treba pružiti potrebnu vrstu podrške (dodatna potpitanja, vizualni predložak, potpomognuta komunikacija).

U pisanju tekstova treba omogućiti podršku sukladno potrebama učenika: za slijepu učenike taktilni grafemi (ili pisanje na Braillevu pismu), slabovidnim učenicima prilagoditi osvjetljenje i format predložka za pisanje, učenici s motoričkim poteškoćama služe se dodatnim pomagalima sukladno potrebama ili potpomognutom komunikacijom (prepoznavanje riječi, spajanje istih riječi, pisanje riječi na pomagalima).

Međusobnu interakciju učenika treba poticati, primjerice radom u grupi, radom u parovima, zajedničkim crtanjem, bojenjem, gledanjem videa, igranjem uloga.

Svi se sadržaji usmeno ponavljaju i usmeno usvajaju. Nastava se odvija na španjolskome i materinskom jeziku, s time da se materinskim jezikom koristi kako bi se olakšalo razumijevanje preporučenih sadržaja.

Radni listovi i tekstovi namijenjeni vrednovanju naučenoga vrlo su kratki, razumljivi, a upute su vrlo kratke i precizne i pojašnjavaju se na materinskome jeziku. Umjesto teksta često se upotrebljava slikovni prikaz, zadatci koji traže bojenje, pokazivanje, povezivanje i sl.

Pri vrednovanju se prednost daje odnosu prema radu, trudu i točnosti vrlo jednostavnih iskaza, a ne tečnosti.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP OŠ ŠJ B.8.1.

Učenik upoznaje, uočava i opisuje specifične elemente hispanofonskih kultura i običaja i uspoređuje ih s vlastitom kulturom i iskustvom.

- upoznaje specifične elemente hispanofonskih kultura, koje su samo njima svojstvene
- sažeto i jasno opisuje specifičnosti novih običaja koje upoznaje
- opaža i opisuje razlike u odnosu na vlastitu kulturu i običaje

- uglavnom uočava i djelomično opisuje specifične elemente hispanofonskih kultura i običaja te ih povezuje s vlastitom kulturom

PP OŠ ŠJ B.8.2. Učenik uočava vrijednost vlastite i hispanofonskih kultura te prepoznaje doprinos istih širim vrijednostima.	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje usvojene činjenice u vlastitoj i hispanofonskim kulturama i opaža njihove vrijednosti – navodi neke primjere utjecaja vlastite i hispanofonskih kultura na svakodnevni život 	– uglavnom uočava vrijednost vlastite i hispanofonskih kultura te djelomično prepoznaje njihov doprinos širim vrijednostima
PP OŠ ŠJ B.8.3. Učenik poštuje jezičnu, kulturnu i osobnu različitost u neposrednom osobnom okruženju i široj zajednici te razvija empatiju prema drugačijem u međukulturnim susretima.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje važnost prihvaćanja različitosti – postupno razvija toleranciju i razumijevanje za novo i drugačije – opisuje razlike između sebe i drugih te ih uvažava i prihvaća 	– uglavnom poštuje jezične, kulturne i osobne različitosti u osobnom okruženju i široj zajednici te iskazuje empatiju prema novom i drugačijem u međukulturnim susretima

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija i u skladu s vlastitom dosegnutom razinom komunikacijske kompetencije.

Ishodi ove domene ostvaruju se u svim tematskim područjima. Različitim aktivnostima i zadacima učeniku se približavaju hispanofonske kulture. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski iskustvu učenika te im omogućiti usporedbu s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Mogu se pojasniti na materinskome jeziku.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP OŠ ŠJ C.8.1. Učenik se koristi jednostavnim kognitivnim strategijama učenja jezika.	– koristi se jezikom u stvarnom okruženju i pokušava samostalno primijeniti naučeno u konkretnoj stvarnoj situaciji (primjerice, pri susretu s vršnjacima hispanškoga govornog područja i upoznavanju)	– djelomično se koristi jednostavnim kognitivnim strategijama učenja jezika
PP OŠ ŠJ C.8.2. Učenik se koristi jednostavnim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	– traži prilike za uvježbavanje jezika izvan školskoga konteksta (sluša pjesme, čita strip ili gleda kratki videoisječak)	– ponekad traži prilike za uvježbavanje jezika izvan školskoga konteksta
PP OŠ ŠJ C.8.3. Učenik izrađuje vlastiti izvor informacija te se koristi njime zajedno s drugim jednostavnim izvorima informacija.	<ul style="list-style-type: none"> – izrađuje vlastiti mali rječnik u koji upisuje najvažnije naučene pojmove te ih razvrstava u kategorije, grupira grafijske i vizualne informacije – koristi se vlastitim izvorom informacija u poznatim formalnim i neformalnim komunikacijskim situacijama 	– djelomično izrađuje vlastiti izvor informacija te se koristi njime zajedno s drugim jednostavnim izvorima informacija
PP OŠ ŠJ C.8.4. Učenik priprema kratko usmeno izlaganje prema smjernicama.	<ul style="list-style-type: none"> – priprema kratko usmeno izlaganje o temi od općega ili osobnog interesa – slijedi upute za izvršenje zadatka i prema potrebi traži 	– djelomično priprema kratko usmeno izlaganje prema smjernicama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se na temelju istih tema i jezičnih sadržaja na kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Strategije koje proizlaze iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom izrazito su individualne te se odabiru i osvješčuju kod učenika ovisno o njegovoj dobi, teškoćama, kognitivnom razvoju i mogućnostima. Stoga o uporabi strategija učitelj treba razgovarati otvoreno, individualno i grupno, kako bi mu pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške učitelja. Podrška može biti ili u vidu konkretne demonstracije kako nešto pronaći ili samo kroz poticaj, no treba voditi računa da se učeniku pomogne da ipak donekle bude samostalan.

Razvijanje i poticanje na uporabu strategija mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih učitelj verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

Srednja škola, Španjolski jezik 1. razred, 9. godina učenja – 35 sati godišnje

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ ŠJ (1) A.1.1.</p> <p>Učenik razumije slušne i vizualne jednostavne tekstove srednje duljine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uopćeno razumije srednje duge i jednostavne prilagođene tekstove – uočava jednostavne odnose među informacijama u tekstu iz slušanoga, pročitano i vizualnog sadržaja – razumije neke sadržaje od osobnoga interesa u tradicionalnim i suvremenim medijima – većinom razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno – uz pomoć čita prilagođene kratke tekstove vezane uz struku 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje srednje dugih i jednostavnih tekstova
<p>PP SŠ ŠJ (1) A.1.2.</p> <p>Učenik reproducira kratke i jednostavne govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – reproducira i govori kratke i jednostavne tekstove – ukratko iznosi slaganje ili neslaganje o unaprijed pripremljenim temama – ukratko predstavlja poznatu temu poštujući osnovna pravila strukturiranja – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – većinom razumljivo izgovara riječi i pretežno ispravno intonira rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično samostalno reproducira kratke i jednostavne govorne tekstove i razvidne su poneke jezične pogreške
<p>PP SŠ ŠJ(1) A.1.3.</p> <p>Učenik sudjeluje u kratkoj i vrlo jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razmjenjuje neke informacije u kratkim i vrlo jednostavnim razgovorima – relativno uspješno se sporazumijeva u strukturiranim svakodnevnim govornim situacijama – u razgovoru sudjeluje djelomično aktivno, povremeno odgovara na pitanja i povremeno potiče interakciju postavljanjem vrlo jednostavnih pitanja – većinom razumljivo izgovara riječi i relativno ispravno intonira rečenice – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji i razvidne su poneke jezične pogreške

PP SŠ ŠJ (1) A.1.4. Učenik prema predlošku piše vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično primjenjuje pravila pisanja jednostavnih tekstnih vrsta – prenosi neke informacije iz poznatih tekstova i osobnoga iskustva – djelomično planira sadržaj teksta, uređuje i organizira tekst – povremeno produktivno upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – većinom pravilno piše poznate riječi i relativno točno upotrebljava interpunkcijske znakove 	<ul style="list-style-type: none"> – prema predlošku piše predviđene tekstne vrste i razvidne su poneke jezične pogreške
---	--	---

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji iz osnovne škole produbljuju se i proširuju. Dolje navedeni sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred. Također je važno birati i prilagođavati sadržaje ovisno o potrebi i vrsti prilagodbe sadržaja.

Preporučene teme: osobni identitet; društveni život i međuljudski odnosi; zemlje, nacionalnosti i jezici; svakodnevne aktivnosti; stanovanje; zdravlje; obrazovanje i zanimanje; slobodno vrijeme i zabava; tehnologija i mediji; hrana; putovanja; ekologija; umjetnost i kultura, aktualne društvene teme; blagdani i običaji.

NAPOMENA: Jezične komunikacijske funkcije, sadržaje i strukture treba prilagoditi ovisno o potrebi.

Preporučene jezične strukture: sadržaji iz osnovne škole ponavljaju se, produbljuju i proširuju: *tiempos y modos verbales: presente de indicativo de los verbos regulares e irregulares más frecuentes; pretérito indefinido; pretérito imperfecto; pretérito perfecto; concordancia; artículos determinados e indeterminados; conjunciones: y, o; cuantificadores: números (cardinales, ordinales hasta 10°); mucho/poco, mucho/muy; pronombres personales: sujeto, pronombres átonos (complemento indirecto, complemento directo); adjetivos posesivos; interrogativos: quién, qué, dónde, de dónde, cuándo, cómo, cuánto, cuál; adjetivos (formación y posición); diferencia entre ser y estar; verbo gustar; estar + gerundio; fórmulas de tratamiento (tú y usted).*

Preporučene jezične komunikacijske funkcije: snalaziti se u prostoru i vremenu, tražiti uslugu u javnoj ustanovi, opisivati i uspoređivati predmete i situacije, postaviti pitanja i odgovoriti na njih, izraziti obveze, preporuke i savjete, izraziti slaganje i neslaganje, opisivati radnje koje se upravo odvijaju, opisivati planove, izraziti i pitati za mišljenje, objasniti, obrazložiti i izložiti, čestitati i zahvaliti na nečemu, govoriti o svakodnevnim radnjama i slobodnom vremenu, govoriti o radnjama u nedavnoj i daljnjoj prošlosti u skladu s vremenskim prilozima, govoriti o nekim posebnostima hispanske kulture, primjerice, opisivati aktivnosti za vrijeme blagdana.

NAPOMENA: Jezične komunikacijske funkcije, sadržaje i strukture može se prilagoditi ovisno o potrebi.

Metodičke preporuke

Termin *tekst* vrlo je općenit i pruža nastavnicima slobodu u izboru sadržaja za postizanje ishoda. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični te duljinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) moraju biti primjereni iskustvu, uzrastu i jezičnom razvoju učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati tablicu o broju riječi.

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, a pristup učenju i poučavanju je kognitivan. Svi novi sadržaji usvajaju se integrirano u kontekstu, induktivno i deduktivno, uz korištenje metajezikom koji je primjeren dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Napomena „uz pomoć” u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć nastavnika (primjerice, postavljanjem potpitanja), ali i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz korištenje udžbenicima i sl.

Leksički sadržaji odabiru se u skladu s razvojnom dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama i uskladiti ih s željama i potrebama učenika, ovisno o njihovim obrazovnim aspiracijama i/ili profesionalnim putovima.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između španjolskoga i hrvatskog jezika te s drugim jezicima koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj razini učenici se izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, gluma, igre, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima, prezentacija, pričavanje, rekonstruiranje redosljeda teksta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ ŠJ (1) B.1.1.

Učenik uočava jednostavna obilježja hispanse kulture i razvija djelomičan interes za hispansku kulturu.

- uočava neka osnovna obilježja hispanse kulture u situacijama bliskim materinskoj kulturi
- razvija djelomičan interes za hispansku kulturu povremeno se koristeći izvornim materijalima
- razvija pozitivan stav prema učenju španjolskoga jezika primjenjujući neke osnovne tehnike kreativnoga izražavanja (crtanje, bojenje, igre)

- djelomično samostalno i djelomično točno uočava neka jednostavna obilježja hispanse kulture i razvija djelomičan interes za hispansku kulturu

PP SŠ ŠJ (1) B.1.2.

Učenik prepoznaje osnovne obrasce uljudne komunikacije na španjolskome jeziku.

- prepoznaje neke osnovne obrasce uljudne komunikacije
- reagira neverbalno i/ili verbalno na neke osnovne obrasce uljudne komunikacije u vrlo jednostavnim neformalnim komunikacijskim situacijama (pozdravljanje, zahvaljivanje) na španjolskome jeziku

- djelomično samostalno i djelomično točno prepoznaje neke osnovne obrasce uljudne komunikacije na španjolskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik/profesor odabire ona obilježja hispanse kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ ŠJ (1) C.1.1. Učenik prepoznaje neke vrlo jednostavne strategije za slušanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none">– povezuje riječi s vizualnim predloškom– povezuje riječi s pokretom– sluša i ponavlja sadržaj– prepoznaje i reagira verbalno i/ili neverbalno na poznate riječi– prepoznaje neka sredstva neverbalne komunikacije	– djelomično samostalno prepoznaje neke vrlo jednostavne strategije za slušanje i govorenje
PP SŠ ŠJ (1) C.1.2. Učenik uočava neke osnovne izvore informacija.	<ul style="list-style-type: none">– uočava neke osnovne izvore informacija (udžbenik, radna bilježnica, radni listovi, internet)– razlikuje i odabire neke osnovne izvore vođeno i prema uputama	– djelomično samostalno i djelomično točno uočava neke osnovne izvore informacija
PP SŠ ŠJ (1) C.1.3. Učenik prepoznaje neke vrlo jednostavne društveno-afektivne strategije.	<ul style="list-style-type: none">– pozitivno reagira na igre, pjesme, priče ili audiovizualne sadržaje na španjolskome jeziku– pozitivno reagira na rad u paru ili grupni rad– prepoznaje neka vlastita emocionalna stanja i raspoloženja u vezi učenja jezika	– djelomično samostalno prepoznaje neke vrlo jednostavne društveno-afektivne strategije

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje zanimanja za španjolski jezik, prepoznavanje temeljnih izvora informacija i najosnovnijih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju španjolskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija nastavnik/profesor treba razgovarati kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite vrste (fizička podrška u radu, demonstracija, verbalne upute i slično) i pružena od različitih osoba (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje strategija i poticanje na njihovu uporabu mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano različitim komunikacijskim aktivnostima. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik/profesor verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

Srednja škola, Španjolski jezik 2. razred, 10. godina učenja – 35 sati godišnje

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ ŠJ (1) A.2.1. Učenik razumije slušne i vizualne jednostavne tekstove srednje duljine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uopćeno razumije srednje duge i jednostavne prilagodene tekstove – izvodi zaključke o jednostavnim odnosima među informacijama u tekstu iz slušanoga, pročitano i vizualnog sadržaja – razumije neke sadržaje od osobnoga interesa u tradicionalnim i suvremenim medijima – većinom razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno – uz podršku čita prilagodene kratke tekstove vezane uz struku 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje jednostavnih i srednje dugih tekstova pri izvršavanju zadataka
<p>PP SŠ ŠJ (1) A.2.2. Učenik reproducira kratke i jednostavne govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – reproducira i govori kratke i jednostavne tekstove – ukratko iznosi svoje slaganje ili neslaganje o unaprijed pripremljenim temama – ukratko predstavlja poznatu temu poštujući osnovna pravila strukturiranja – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – većinom razumljivo izgovara riječi i pretežno ispravno intonira rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično samostalno reproducira kratke i jednostavne govorne tekstove povremeno upotrebljavajući poznate riječi u novom kontekstu uz poneke jezične pogreške
<p>PP SŠ ŠJ (1) A.2.3. Učenik sudjeluje u kratkoj i vrlo jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razmjenjuje neke informacije u kratkim i vrlo jednostavnim razgovorima – relativno uspješno se sporazumijeva u strukturiranim svakodnevnim govornim situacijama – u razgovoru sudjeluje djelomično aktivno, povremeno odgovara na pitanja i povremeno potiče interakciju postavljanjem vrlo jednostavnih pitanja – većinom razumljivo izgovara riječi i relativno ispravno intonira rečenice – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji povremeno upotrebljavajući poznate iskaze uz poneke razvidne jezične pogreške

PP SŠ ŠJ (1) A.2.4. Učenik prema predlošku piše kratke i vrlo jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično primjenjuje pravila pisanja vrlo jednostavnih tekstnih vrsta – prema predlošku strukturira kratki tekst – djelomično prenosi neke informacije iz poznatih tekstova i osobnoga iskustva – povremeno primjenjuje neformalni stil pisanja tekstova – većinom pravilno piše poznate riječi i relativno točno upotrebljava interpunkcijske znakove 	<ul style="list-style-type: none"> – prema predlošku piše predviđene tekstne vrste povremeno upotrebljavajući poznate riječi uz poneke razvidne jezične pogreške
--	--	---

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji iz osnovne škole produbljuju se i proširuju. Dolje navedeni sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred. Također je važno birati i prilagođavati sadržaje ovisno o potrebi i vrsti prilagodbe sadržaja.

Preporučene teme: osobni identitet; društveni život i međuljudski odnosi; zemlje, nacionalnosti i jezici; svakodnevne aktivnosti; stanovanje; zdravlje; obrazovanje i zanimanje; slobodno vrijeme i zabava; tehnologija i mediji; hrana; putovanja; ekologija; umjetnost i kultura, aktualne društvene teme; blagdani i običaji.

NAPOMENA: Sadržaje treba birati i nadopunjavati ovisno o obrazovnim aspiracijama i profesionalnom putu imajući na umu prilagodbu sadržaja i struktura.

Preporučene jezične strukture: sadržaji iz osnovne škole ponavljaju se, produbljuju i proširuju: *erbales: presente de indicativo de los verbos regulares e irregulares más frecuentes; uso del presente como imperativo (tú) y el imperativo para vosotros; pretérito indefinido; pretérito perfecto; acento y ritmo: división silábica y pronunciación; el género de sustantivos y adjetivos; número: formación de plurales; concordancia; artículos determinados e indeterminados; conjunciones: y, o; cuantificadores: números (cardinales, ordinales hasta 10⁰); mucho/poco, mucho/muy; pronombres personales: sujeto, pronombres átonos (complemento indirecto); posesivos; interrogativos: quién, qué, dónde, de dónde, cuándo, cómo, cuánto, cuál; también/tampoco, diferencia entre ser y estar; verbos gustar e interesar; demostrativos; indefinidos (nada, algo, alguien, nadie, todo); perífrasis verbales de infinitivo: tener que, ir a, querer); estar + gerundio; fórmulas de tratamiento (tú y usted).*

Preporučene jezične komunikacijske funkcije: snalaziti se u prostoru i vremenu, tražiti uslugu u javnoj ustanovi, opisivati i uspoređivati predmete i situacije, postaviti pitanja i odgovoriti na njih, izraziti obveze, preporuke i savjete, izraziti slaganje i neslaganje, opisivati radnje koje se upravo odvijaju, opisivati planove, izraziti i pitati za mišljenje, planove, zadovoljstvo i želje, izraziti slaganje ili neslaganje, zahvaliti na nečemu, govoriti o svakodnevnim radnjama i slobodnom vremenu, govoriti o radnjama u nedavnoj i daljnjoj prošlosti, govoriti o nekim posebnostima hispanške kulture, primjerice, navesti neke blagdanske aktivnosti.

NAPOMENA: Jezične komunikacijske funkcije mogu se prilagoditi ovisno o potrebama.

Metodičke preporuke

Termin *tekst* vrlo je općenit i pruža nastavnicima slobodu u izboru sadržaja za postizanje ishoda. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični te duljinom i složenošću sadržaja (po strukturi i

vokabularu) moraju biti primjereni iskustvu, uzrastu i jezičnom razvoju učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati tablicu o broju riječi.

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, a pristup učenju i poučavanju je kognitivan. Svi novi sadržaji usvajaju se integrirano u kontekstu, induktivno i deduktivno, uz korištenje metajezikom koji je primjeren dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Napomena „uz pomoć” u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć nastavnika (primjerice, postavljanjem potpitanja), ali i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz korištenje udžbenikom i sl.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama i usklađivati ih sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim obrazovnim aspiracijama i/ili profesionalnim putovima.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između španjolskoga i hrvatskog jezika te s drugim jezicima koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj razini učenici se izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, gluma, igre, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima, prezentacija, prepričavanje, rekonstruiranje redoslijeda teksta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ ŠJ (1) B.2.1.

Učenik upoznaje i uočava osnovna obilježja hispanse kulture i razvija interes za hispansku kulturu.

- uočava neka osnovna obilježja hispanse kulture u situacijama bliskim materinskoj kulturi
- razvija djelomičan interes za hispansku kulturu povremeno se koristeći izvornim materijalima
- razvija pozitivan stav prema učenju španjolskoga jezika primjenjujući neke osnovne tehnike kreativnog izražavanja (crtanje, bojenje, igre)

- djelomično samostalno i djelomično točno uočava neka jednostavna obilježja hispanse kulture i razvija djelomičan interes za hispansku kulturu

PP SŠ ŠJ (1) B.2.2.

Učenik prepoznaje i povremeno se koristi osnovnim obrascima uljudne komunikacije na španjolskome jeziku.

- prepoznaje osnovne obrasce uljudne komunikacije
- reagira neverbalno i/ili verbalno na neke osnovne obrasce uljudne komunikacije u vrlo jednostavnim neformalnim komunikacijskim situacijama (pozdravljanje, zahvaljivanje) na španjolskome jeziku

- djelomično samostalno i djelomično točno se koristi nekim osnovnim obrascima uljudne komunikacije na španjolskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik/profesor odabire ona obilježja hispanse kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ ŠJ (1) C.2.1. Učenik prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none">– povezuje riječi s vizualnim predložkom– povezuje riječi s pokretom– sluša i ponavlja sadržaj– prepoznaje i reagira verbalno i/ili neverbalno na poznate riječi– prepoznaje neka sredstva neverbalne komunikacije	– djelomično samostalno se koristi nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje
PP SŠ ŠJ (1) C.2.2. Učenik uočava i koristi se nekim osnovnim izvorima informacija.	<ul style="list-style-type: none">– uočava i koristi se nekim osnovnim izvorima informacija (udžbenik, radna bilježnica, radni listovi, internet)– razlikuje i odabire neke osnovne izvore informacija vođeno i prema uputama	– djelomično samostalno i djelomično točno se koristi nekim osnovnim izvorima informacija
PP SŠ ŠJ (1) C.2.3. Učenik prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama.	<ul style="list-style-type: none">– pozitivno reagira na igre, pjesme, priče ili audiovizualne sadržaje na španjolskome jeziku– pozitivno reagira na rad u paru ili grupni rad– prepoznaje neka vlastita emocionalna stanja i raspoloženja u vezi učenja jezika	– djelomično samostalno prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje zanimanja za španjolski jezik, prepoznavanje temeljnih izvora informacija i najosnovnijih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju španjolskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvještavaju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija nastavnik/profesor treba razgovarati kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite vrste (fizička podrška u radu, demonstracija, verbalne upute i slično) i pružena od različitih osoba (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje strategija i poticanje na njihovu uporabu mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik/profesor verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ ŠJ (1) A.3.1. Učenik razumije slušne i vizualne jednostavne duge tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uopćeno, a ponekad i selektivno razumije srednje duge i jednostavne prilagođene tekstove – izvodi zaključke o jednostavnim odnosima među informacijama u tekstu iz slušanoga, pročitano i vizualnog sadržaja – razumije neke sadržaje od osobnoga interesa u tradicionalnim i suvremenim medijima – većinom razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno uz ponavljanja – uz podršku čita prilagođene srednje duge tekstove vezane uz struku 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje razumijevanje jednostavnih i dugih tekstova izvršavajući zadatke
<p>PP SŠ ŠJ (1) A.3.2. Učenik reproducira srednje duge i jednostavne govorne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – reproducira i govori srednje duge i jednostavne tekstove – ukratko iznosi svoje afinitete i preferencije te svoje slaganje ili neslaganje o unaprijed pripremljenim temama – ukratko predstavlja poznatu temu poštujući osnovna pravila strukturiranja – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – većinom razumljivo izgovara riječi i pretežno ispravno intonira rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično samostalno reproducira srednje duge i jednostavne govorne tekstove uz poneke jezične pogreške

PP SŠ ŠJ (1) A.3.3.

Učenik sudjeluje u srednje du-
gjoj i vrlo jednostavnoj vođenoj
govornoj interakciji.

- razmjenjuje neke informacije u srednje dugim i vrlo jednostavnim razgovorima
- povremeno postavlja jednostavna pitanja u poznatim situacijama i odgovara na takva pitanja
- relativno uspješno se sporazumijeva u strukturiranim svakodnevnim govornim situacijama
- u razgovoru sudjeluje djelomično aktivno, povremeno odgovara na pitanja i povremeno potiče interakciju postavljanjem vrlo jednostavnih pitanja
- većinom razumljivo izgovara riječi i relativno ispravno intonira rečenice
- djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva

- sudjeluje u srednje dugoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji povremeno upotrebljavajući uvježbane iskaze uz poneke razvidne jezične pogreške

PP SŠ ŠJ (1) A.3.4.

Učenik prema predlošku piše srednje duge i vrlo jednostavne tekstove.

- djelomično primjenjuje pravila pisanja vrlo jednostavnih tekstnih vrsta
- prema predlošku strukturira srednje dugi tekst
- djelomično prenosi neke informacije iz poznatih tekstova i osobnoga iskustva
- povremeno primjenjuje neformalni stil pisanja tekstova
- većinom pravilno piše poznate riječi i relativno točno upotrebljava interpunkcijske znakove

- prema predlošku piše srednje duge tekstove predviđenih tekstnih vrsta uz poneke razvidne jezične pogreške

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji iz prethodnih razreda produbljuju se i proširuju. Dolje navedeni sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Također je važno birati i prilagodavati sadržaje ovisno o potrebi. NAPOMENA: Sadržaje treba birati i nadopunjavati vodeći računa o prilagođenosti struktura i ovisno o potrebi.

Preporučene jezične strukture: sadržaji iz prethodnih razreda ponavljaju se, produbljuju i proširuju: *tiempos y modos verbales: presente de indicativo de los verbos regulares e irregulares más frecuentes; uso del presente como imperativo (tú) y el imperativo para vosotros; pretérito indefinido; pretérito perfecto; acento y ritmo: pronunciación; el género de sustantivos y adjetivos; número: formación de plurales; concordancia; artículos determinados e indeterminados; conjunciones: y, o, cuantificadores: números (cardinales, ordinales hasta 10°); mucho/poco, mucho/muy; pronombres personales: sujeto, pronombres átonos (complemento indirecto, complemento directo); posesivos; interrogativos: quién, qué, dónde, de dónde, cuándo, cómo, cuánto, cuál, también/tampoco; adjetivos (formación y posición); gentilicios; diferencia entre ser y estar; verbos gustar, pasar e interesar; demostrativos: formas y uso, indefinidos (algo, nada, alguien, nadie, alguno, ninguno, todo), perifrasas verbales de infinitivo: tener que, ir a, querer, poder, necesitar, pensar, pensar; estar + gerundio, fórmulas de tratamiento (tú y usted).*

Preporučene jezične komunikacijske funkcije: snalaziti se u prostoru i vremenu, tražiti uslugu u javnoj ustanovi, opisivati i uspoređivati predmete i situacije, postaviti pitanja i odgovoriti na njih, izraziti obveze, preporuke i savjete, izraziti slaganje i neslaganje, opisivati radnje koje se upravo odvijaju, opisivati planove, izraziti i pitati za mišljenje, prednost izbora, zadovoljstvo, potrebe i želje, čestitati i zahvaliti na nečemu, govoriti o svakodnevnom radnjama i slobodnom vremenu, govoriti o radnjama u nedavnoj i daljnjoj prošlosti u skladu s vremenskim priložima, govoriti o nekim

posebnostima hispanske kulture, primjerice, navesti neke od blagdanskih aktivnosti.

NAPOMENA: Jezične komunikacijske funkcije mogu se prilagoditi prema potrebi.

Metodičke preporuke

Termin *tekst* vrlo je općenit i pruža nastavnicima slobodu u izboru sadržaja za postizanje ishoda.

Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični te duljinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) moraju biti primjereni iskustvu, uzrastu i jezičnom razvoju učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati tablicu o broju riječi.

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, a pristup učenju i poučavanju je kognitivan. Svi novi sadržaji usvajaju se integrirano u kontekstu, induktivno i deduktivno, uz korištenje metajezikom koji je primjeren dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Napomena „uz pomoć” u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć nastavnika (primjerice, postavljanjem potpitanja), ali i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz korištenje udžbenika i sl.

Leksički sadržaji odabiru se primjerenom razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama i usklađivati ih sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim obrazovnim aspiracijama i/ili profesionalnim putovima.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između španjolskoga i hrvatskog jezika te s drugim jezicima koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj razini učenici se izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, gluma, igre, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima, prezentacija, prepričavanje, rekonstruiranje redoslijeda teksta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ ŠJ (1) B.3.1.

Učenik upoznaje i uočava osnovna obilježja hispanse kulture i razvija interes za hispanse kulturu.

- uočava neka osnovna obilježja hispanse kulture u situacijama bliskim materinskoj kulturi
- razvija djelomičan interes za hispanse kulturu povremeno se koristeći izvornim materijalima
- razvija pozitivni stav prema učenju španjolskoga jezika primjenjujući neke osnovne tehnike kreativnog izražavanja (crtanje, bojenje, igre)

- djelomično samostalno i djelomično točno uočava neka jednostavna obilježja hispanse kulture i razvija djelomičan interes za hispanse kulturu

PP SŠ ŠJ (1) B.3.2.

Učenik prepoznaje i povremeno se koristi osnovnim obrascima uljudne komunikacije na španjolskome jeziku.

- prepoznaje osnovne obrasce uljudne komunikacije
- reagira neverbalno i/ili verbalno na neke osnovne obrasce uljudne komunikacije u vrlo jednostavnim neformalnim komunikacijskim situacijama (pozdravljanje, zahvaljivanje) na španjolskome jeziku

- djelomično samostalno i djelomično točno se koristi nekim osnovnim obrascima uljudne komunikacije na španjolskome jeziku

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik/profesor odabire ona obilježja hispanse kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ ŠJ (1) C.3.1. Učenik prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje.	<ul style="list-style-type: none">– povezuje riječi s vizualnim predloškom– povezuje riječi s pokretom– sluša i ponavlja sadržaj– prepoznaje i reagira verbalno i/ili neverbalno na poznate riječi– prepoznaje neka sredstva neverbalne komunikacije	– djelomično samostalno se koristi nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje
PP SŠ ŠJ (1) C.3.2. Učenik uočava i koristi se nekim osnovnim izvorima informacija.	<ul style="list-style-type: none">– uočava i koristi se nekim osnovnim izvorima informacija (udžbenik, radna bilježnica, radni listovi, internet)– razlikuje i odabire neke osnovne izvore informacija vođeno i prema uputama	– djelomično samostalno i djelomično točno se koristi nekim osnovnim izvorima informacija
PP SŠ ŠJ (1) C.3.3. Učenik prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama.	<ul style="list-style-type: none">– pozitivno reagira na igre, pjesme, priče ili audiovizualne sadržaje na španjolskome jeziku– pozitivno reagira na rad u paru ili grupni rad– prepoznaje neka vlastita emocionalna stanja i raspoloženja povezana s učenjem jezika	– djelomično samostalno prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim društveno-afektivnim strategijama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje zanimanja za španjolski jezik, prepoznavanje temeljnih izvora informacija i najosnovnijih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju španjolskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovisno o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija nastavnik/profesor treba razgovarati kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite vrste (fizička podrška u radu, demonstracija, verbalne upute i slično) i pružena od različitih osoba (učitelj, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje strategija i poticanje na njihovu uporabu mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik/profesor verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ ŠJ (2) A.1.1. Učenik reagira na vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uopćeno reagira na vrlo kratke i vrlo jednostavne prilagođene tekstove – pokazuje razumijevanje slikovnog prikaza – uočava vrlo jednostavne odnose među nekim informacijama u vrlo kratkom tekstu iz pročitanoga i vizualnog sadržaja – prepoznaje i povezuje slikovni prikaz s razgovijetnim zvučnim podražajem – reagira na neke sadržaje od osobnoga interesa u tradicionalnim i suvremenim medijima – djelomično razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno – djelomično točno čita prilagođene vrlo kratke tekstove vezane uz svoju struku 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje reakciju na vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove
<p>PP SŠ ŠJ (2) A.1.2. Učenik izgovara vrlo kratke i vrlo jednostavne i uvježbane tekstove na španjolskome jeziku oponašajući govorni model.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove prema audiovizualnom ili auditivnom predlošku – uvježbava pravilan izgovor španjolskog jezika oponašajući model – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – djelomično razumljivo izgovara riječi i djelomično ispravno intonira rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično samostalno izgovara kratke i jednostavne govorne tekstove prema modelu i razvidne su jezične pogreške

<p>PP SŠ ŠJ (2) A.1.3. Učenik sudjeluje u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj vođenoj i uvježbanoj govornoj interakciji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razmjenjuje neke uvježbane informacije u vrlo kratkim i vrlo jednostavnim razgovorima – odgovara na vrlo kratka i vrlo jednostavna pitanja po modelu u vođenom razgovoru – povremeno potiče interakciju postavljanjem vrlo jednostavnih unaprijed uvježbanih pitanja – predstavlja se vrlo jednostavnom rečenicom – djelomično razumljivo izgovara riječi i djelomično ispravno intonira rečenice – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji i razvidne su jezične pogreške
---	---	--

<p>PP SŠ ŠJ (2) A.1.4. Učenik prema predlošku piše vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prenosi neke unaprijed uvježbane informacije iz poznatih tekstova i prema obrascu – djelomično planira sadržaj teksta – povremeno upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – djelomično pravilno piše poznate riječi i djelomično točno upotrebljava interpunkcijske znakove 	<ul style="list-style-type: none"> – prema predlošku piše predviđene tekstne vrste i razvidne su jezične pogreške
---	--	--

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji iz osnovne škole produbljuju se i proširuju. Dolje navedeni sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred. Također je važno birati i prilagođavati sadržaje ovisno o potrebi i vrsti prilagodbe sadržaja.

Preporučene teme: osobni identitet; društveni život i međuljudski odnosi; zemlje, nacionalnosti i jezici; svakodnevne aktivnosti; stanovanje; zdravlje; obrazovanje i zanimanje; slobodno vrijeme i zabava; tehnologija i mediji; hrana; putovanja; ekologija; umjetnost i kultura, aktualne društvene teme; blagdani i običaji.

NAPOMENA: Sadržaje treba birati i nadopunjavati ovisno o potrebi, pri čemu se vodi računa o prilagodbi sadržaja i struktura.

Preporučene jezične strukture: *tiempos y modos verbales: presente de indicativo de los verbos regulares más frecuentes; acento y ritmo: pronunciación; el género de sustantivos y adjetivos; número: formación de plurales; artículos determinados e indeterminados; conjunciones: y, o; cuantificadores: números (cardinales hasta 20); pronombres personales: sujeto; interrogativos: qué, dónde, cómo; fórmulas de tratamiento (tú y usted).*

Preporučene jezične komunikacijske funkcije: snalaziti se u prostoru i vremenu, postaviti pitanja i odgovoriti na njih, izraziti slaganje i neslaganje, govoriti o svakodnevnim radnjama i slobodnom vremenu, opisivati radnje koje se upravo odvijaju, čestitati i zahvaliti na nečemu, govoriti o nekim posebnostima hispanske kulture, primjerice, prepoznati i navesti neke od pojava vezanih uz blagdane.

NAPOMENA: Jezične komunikacijske funkcije treba planirati imajući na umu prilagodbu sadržaja i struktura ovisno o potrebi.

Metodičke preporuke

Termin *tekst* vrlo je općenit i pruža nastavnicima slobodu u izboru sadržaja za postizanje ishoda. Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični te duljinom i složenosti sadržaja (po strukturi i vokabularu) moraju biti primjereni iskustvu, uzrastu i jezičnom razvoju učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati tablicu o broju riječi.

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, a pristup učenju i poučavanju je kognitivan. Svi novi sadržaji usvajaju se integrirano u kontekstu, induktivno i deduktivno, uz korištenje metajezikom koji je primjeren dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Napomena „uz pomoć” u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć nastavnika (primjerice, postavljanjem potpitanja), ali i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz korištenje udžbenikom i sl.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama i usklađivati ih sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim obrazovnim aspiracijama i/ili profesionalnim putovima.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između španjolskoga i hrvatskog jezika te s drugim jezicima koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj razini učenici se izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, gluma, igre, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima, prezentacija, prepričavanje, rekonstruiranje redoslijeda teksta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ ŠJ (2) B.1.1. Učenik uočava najjednostavnija obilježja vlastite i hispanskih kultura te pokazuje zanimanje za hispanske kulture.	– prepoznaje najjednostavnije elemente, tipična imena i prezimena karakteristična za zemlje hispanskoga govornog područja – upoznaje hispansku kulturu pomoću jednostavnih izvornih materijala (pjesma, crtež, fotografija i sl.)	– djelomično uočava najjednostavnija obilježja vlastite i hispanskih kultura te obraća pažnju na hispansku kulturu
PP SŠ ŠJ (2) B.1.2. Učenik prepoznaje i oponaša najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i u hispanskim kulturama.	– primjereno se ophodi u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama – prepoznaje i oponaša načine neformalnoga pozdravljanja u španjolskome jeziku i uspoređuje ih s vlastitim jezikom	– uočava i oponaša neke najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i hispanskim kulturama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja hispanse kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ ŠJ (2) C.1.1.

Učenik prepoznaje najjednostavnije društveno-afektivne strategije učenja jezika.

- ponavlja i uvježbava riječi i izraze oponašajući zvukove i intonaciju
- koristi se neverbalnim znakovima tijekom komunikacije
- prikuplja svoje radove u osobnu mapu
- sudjeluje u jednostavnim zadacima u paru ili grupi
- pozitivno reagira na rad u grupi
- u skladu s mogućnostima govori i izražava se na španjolskome jeziku prema postignutoj razini komunikacijske kompetencije

- djelomično se koristi nekim najjednostavnijim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika

PP SŠ ŠJ (2) C.1.2.

Učenik prepoznaje osnovne izvore informacija na španjolskome jeziku.

- prepoznaje vrlo jednostavne izvore informacija (didaktički materijali, IKT, radni listić, slikovni rječnik)

- djelomično prepoznaje neke osnovne izvore informacija na španjolskome jeziku

PP SŠ ŠJ (2) C.1.3.

Učenik prepoznaje vrlo jednostavne strategije za slušanje i govorenje španjolskoga jezika.

- povezuje riječ s vizualnim predloškom
- povezuje riječ s fizičkim pokretom
- pažljivo sluša zvučni predložak i ponavlja sadržaj
- prepoznaje i reagira na poznate riječi
- prepoznaje neka sredstva i načine neverbalne komunikacije

- djelomično prepoznaje neke vrlo jednostavne strategije za slušanje i govorenje španjolskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje zanimanja za španjolski jezik, prepoznavanje temeljnih izvora informacija i najosnovnijih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju španjolskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvještavaju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija nastavnik treba razgovarati kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite vrste (fizička podrška u radu, demonstracija, verbalne upute i slično) i pružena od različitih osoba (nastavnik, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje strategija i poticanje na njihovu uporabu mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

Srednja škola, Španjolski jezik 2. razred, 2. godina učenja – 35 sati godišnje

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP SŠ ŠJ (2) A.2.1. Učenik reagira na srednje duge i jednostavne tekstove.	<ul style="list-style-type: none">– uopćeno reagira na srednje duge i jednostavne prilagođene tekstove– pokazuje razumijevanje slikovnog prikaza– uočava vrlo jednostavne odnose među nekim informacijama u kratkom tekstu iz pročitanoa i vizualnog sadržaja– prepoznaje i povezuje slikovni prikaz s razgovijetnim zvučnim podražajem– reagira na osnovnu poruku i osnovne namjere sugovornika– djelomično razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno uz ponavljanja– djelomično točno čita prilagođene kratke tekstove vezane uz struku	<ul style="list-style-type: none">– pokazuje reakciju na srednje duge i jednostavne tekstove
PP SŠ ŠJ (2) A.2.2. Učenik izgovara srednje duge i jednostavne i uvježbane tekstove na španjolskome jeziku oponašajući govorni model.	<ul style="list-style-type: none">– uvježbava pravilan izgovor španjolskog jezika oponašajući model– djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva– djelomično razumljivo izgovara riječi i djelomično ispravno intonira rečenice– djelomično razumljivo predstavlja sebe jednostavnim informacijama oponašajući model	<ul style="list-style-type: none">– djelomično samostalno izgovara srednje duge i jednostavne govorne tekstove prema modelu uz razvidne jezične pogreške

<p>PP SŠ ŠJ (2) A.2.3. Učenik sudjeluje u srednje du- gog i vrlo jednostavnoj vođenoj i uvježbanoj govornoj interakciji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razmjenjuje neke uvježbane informacije u srednje dugim i vrlo jednostavnim razgovorima – odgovara na kratka i jednostavna pitanja po modelu u vođenome razgovoru – djelomično razumljivo izgovara riječi i djelomično ispravno intonirati rečenice – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – predstavlja sebe i neke bliske osobe jednostavnim informacijama uvježbanim jezičnim sredstvima oponašajući model 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u srednje dugoj i vrlo jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji uz razvidne jezične pogreške
<p>PP SŠ ŠJ (2) A.2.4. Učenik prema predlošku piše srednje duge i vrlo jednostavne uvježbane tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično primjenjuje pravila pisanja kratkih vođenih poruka – djelomično dopunjuje jednostavni obrazac (prenosi uvježbane informacije) poznatim riječima prema ponuđenom modelu – povremeno upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – djelomično pravilno piše poznate riječi i djelomično točno upotrebljava interpunkcijske znakove 	<ul style="list-style-type: none"> – prema predlošku piše predviđene uvježbane tekstne vrste uz razvidne jezične pogreške

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji iz 1. godine učenja produbljuju se i proširuju. Dolje navedeni sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Budući da se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produbljuju, nastavnik može sam odrediti koje će sadržaje prenijeti u sljedeći razred. Također je važno birati i planirati sadržaje ovisno o potrebi i vrsti prilagodbe sadržaja.

Preporučene teme: osobni identitet; društveni život i međuljudski odnosi; zemlje, nacionalnosti i jezici; svakodnevne aktivnosti; stanovanje; zdravlje; obrazovanje i zanimanje; slobodno vrijeme i zabava; tehnologija i mediji; hrana; putovanja; ekologija; umjetnost i kultura, aktualne društvene teme; blagdani i običaji.

NAPOMENA: Sadržaje treba birati i nadopunjavati ovisno o potrebi, vodeći računa o prilagodbi sadržaja i struktura.

Preporučene jezične strukture:

presente de indicativo de los verbos regulares más frecuentes; verbos irregulares: ir, tener, ser, estar; acento y ritmo: pronunciación; el género de sustantivos y adjetivos; número: formación de plurales; artículos determinados e indeterminados, adverbios: aquí, allí; hoy, ahora, mañana; conjunciones: y, o; cuantificadores: números

(cardinales hasta 100, cardinales simples hasta 1000); pronombres personales: sujeto; interrogativos: cómo, quién, qué, dónde; fórmulas de tratamiento (tú y usted).

Preporučene jezične komunikacijske funkcije: snalaziti se u prostoru i vremenu, postaviti pitanja i odgovoriti na njih, izraziti slaganje i neslaganje, govoriti o svakodnevnim radnjama, opisivati osobu, čestitati i zahvaliti na nečemu, govoriti o nekim posebnostima hispanške kulture, primjerice, prepoznati i navesti neke od pojava vezanih uz blagdane.

NAPOMENA: Jezične komunikacijske funkcije treba planirati imajući na umu prilagodbu sadržaja i struktura ovisno o potrebi.

Metodičke preporuke

Termin *tekst* vrlo je općenit i pruža profesorima slobodu u izboru sadržaja za postizanje ishoda.

Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični te duljinom i složenosti sadržaja (po strukturi i vokabularu) moraju biti primjereni iskustvu, uzrastu i jezičnom razvoju učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati tablicu o broju riječi.

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, a pristup učenju i poučavanju je kognitivan. Svi novi sadržaji usvajaju se integrirano u kontekstu, induktivno i deduktivno, uz korištenje metajezikom koji je primjeren dobi, razini jezičnoga razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Napomena „uz pomoć” u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć nastavnika (primjerice, postavljanjem potpitanja), ali i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz korištenje udžbenikom i sl.

Leksički sadržaji odabiru se primjereno razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama i usklađivati ih sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim obrazovnim aspiracijama i/ili profesionalnim putovima.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između španjolskoga i hrvatskog jezika te s drugim jezicima koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj razini učenici se izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, gluma, igre, jednostavni dijalozi s uvježbanim jezičnim sredstvima, prezentacija, prepričavanje, rekonstruiranje redosljeda teksta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

<p>PP SŠ ŠJ(2) B.2.1. Učenik uočava osnovna obilježja vlastite i hispanških kultura te razvija zanimanje za hispanške kulture.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje najjednostavnije elemente, tipična imena i prezimena karakteristična za zemlje hispanškoga govornog područja – upoznaje hispanšku kulturu pomoću jednostavnih izvornih materijala (pjesma, crtež, fotografija i sl.) 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično uočavati najjednostavnija obilježja vlastite i hispanških kultura te obraćati pozornost na hispanšku kulturu
<p>PP SŠ ŠJ (2) B.2.2. Učenik prepoznaje i oponaša najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i u hispanškim kulturama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – primjereno se ophodi u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama – prepoznaje i oponaša načine neformalnoga pozdravljanja u španjolskome jeziku i uspoređuje ih s vlastitim jezikom 	<ul style="list-style-type: none"> – uočava i oponaša neke najosnovnije obrasce uljudnog ophođenja prema drugima u vlastitoj i hispanškim kulturama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja hispanške kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

<p>PP SŠ ŠJ (2) C.2.1. Učenik prepoznaje i koristi se najjednostavnijim strategijama društveno-afektivnoga učenja jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ponavlja i uvježbava riječi i izraze oponašajući zvukove i intonaciju – koristi se neverbalnim znakovima uz komunikaciju – prikuplja svoje radove u osobnu mapu – sudjeluje u jednostavnim zadacima u paru ili grupi – pozitivno reagira na rad u grupi – u skladu s mogućnostima govori i izražava se na španjolskome jeziku prema postignutoj razini komunikacijske kompetencije 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično se koristi nekim najjednostavnijim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika
---	---	---

PP SŠ ŠJ (2) C.2.2. Učenik uočava i koristi se nekim osnovnim izvorima informacija na španjolskome jeziku.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje vrlo jednostavne izvore informacija (didaktički materijali, IKT, radni listić, slikovni rječnik) – koristi se nekim vrlo jednostavnim izvorima informacija 	– djelomično prepoznaje i koristi se nekim osnovnim izvorima informacija na španjolskome jeziku
---	--	---

PP SŠ ŠJ (2) C.2.3. Učenik prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskoga jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje riječ s vizualnim predloškom – povezuje riječ s fizičkim pokretom – pažljivo sluša zvučni predložak i ponavlja sadržaj – prepoznaje i reagira na poznate riječi – prepoznaje neka sredstva i načine neverbalne komunikacije 	– djelomično prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskoga jezika
---	--	---

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje zanimanja za španjolski jezik, prepoznavanje temeljnih izvora informacija i najosnovnijih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju španjolskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija nastavnik treba razgovarati kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite vrste (fizička podrška u radu, demonstracija, verbalne upute i slično) i pružena od različitih osoba (nastavnik, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje strategija i poticanje na njihovu uporabu mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

A. Komunikacijska jezična kompetencija

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP SŠ ŠJ (2) A.3.1. Učenik reagira na duge i jednostavne tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – globalno reagira na duge i jednostavne prilagođene tekstove – pokazuje razumijevanje slikovnog prikaza – uočava vrlo jednostavne odnose među nekim informacijama u dugome tekstu iz pročitanoga i vizualnog sadržaja – prepoznaje i povezuje slikovni prikaz s razgovijetnim zvučnim podražajem – reagira na osnovnu poruku i osnovne namjere sugovornika – djelomično razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno uz ponavljanja – djelomično točno čita prilagođene srednje duge tekstove vezane uz određenu struku 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje reakciju na duge i jednostavne tekstove
<p>PP SŠ ŠJ (2) A.3.2. Učenik izgovara srednje duge i jednostavne i uvježbane tekstove na španjolskome jeziku oponašajući govorni model.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uvježbava pravilan izgovor španjolskog jezika oponašajući model – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – djelomično razumljivo izgovara riječi i djelomično ispravno intonira rečenice – djelomično razumljivo predstavlja sebe jednostavnim informacijama oponašajući model – djelomično razumljivo govori o svojim željama i preferencijama 	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično samostalno izgovara srednje duge i jednostavne govorne tekstove prema modelu uz razvidne jezične pogreške

<p>PP SŠ ŠJ (2) A.3.3. Učenik sudjeluje u srednje du- gij i vrlo jednostavnoj vođenoj i uvježbanoj govornoj interakciji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razmjenjuje neke uvježbane informacije u srednje dugim i vrlo jednostavnim razgovorima – odgovara na kratka i jednostavna pitanja po modelu u vođenom razgovoru – djelomično razumljivo izgovara riječi i djelomično ispravno intonirati rečenice – djelomično upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – predstavlja sebe i neke bliske osobe jednostavnim informacijama uvježbanim jezičnim sredstvima oponašajući model – djelomično razumljivo upućuje molbe i izražava želje prema uvježbanim obrascima 	<ul style="list-style-type: none"> – sudjeluje u srednje dugoj i vrlo jednostavnoj vođenoj govornoj interakciji uz razvidne jezične pogreške
<p>PP SŠ ŠJ (2) A.3.4. Učenik prema predlošku piše srednje duge i vrlo jednostavne uvježbane tekstove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – djelomično primjenjuje pravila pisanja srednje dugih vođenih poruka – djelomično dopunjuje jednostavni obrazac (prenositi uvježbane informacije) poznatim riječima prema ponuđenom modelu – povremeno upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva – djelomično pravilno piše poznate riječi i djelomično točno upotrebljava interpunkcijske znakove 	<ul style="list-style-type: none"> – prema predlošku piše predviđene uvježbane tekstne vrste uz razvidne jezične pogreške

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji iz prve i druge godine učenja produbljuju se i proširuju. Dolje navedeni sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda su preporuka, a nastavnik odlučuje o broju, odabiru i rasporedu tema i jezičnih sredstava u nastavnoj godini. Također je važno birati i prilagođavati sadržaje ovisno o potrebi.

Preporučene teme: osobni identitet; društveni život i međuljudski odnosi; zemlje, nacionalnosti i jezici; svakodnevne aktivnosti; stanovanje; zdravlje; obrazovanje i zanimanje; slobodno vrijeme i zabava; tehnologija i mediji; hrana; putovanja; okoliš; umjetnost i kultura, aktualne društvene teme; blagdani i običaji.

NAPOMENA: Sadržaje treba birati i nadopunjavati ovisno o potrebi, pri čemu treba voditi računa o prilagodbi sadržaja i struktura.

Preporučene jezične strukture: *presente de indicativo de los verbos regulares más frecuentes; presente de indicativo de los verbos irregulares: ir, tener, ser, estar, hacer, venir, poder, ver, querer, haber (hay); los verbos gustar, pasar e interesar; perífrasis verbales: ir a + infinitivo; querer + infinitivo; tener que + infinitivo; acento y ritmo: pronunciación; el género de sustantivos y adjetivos; número: formación de plurales; artículos determinados e indeterminados; conjunciones: y, o; cuantificadores: números cardinales enteros; indefinidos: algo, nada, alguien, nadie, todo; pronombres personales: sujeto; complemento indirecto; pronombres reflexivos; interrogati-*

vos: *cómo, quién, qué, dónde; fórmulas de tratamiento (tú y usted)*.

Preporučene jezične komunikacijske funkcije: snalaziti se u prostoru i vremenu, postaviti pitanja i odgovoriti na njih, izraziti slaganje i neslaganje, govoriti o svakodnevnim radnjama, opisivati osobu, čestitati i zahvaliti na nečemu, govoriti o nekim posebnostima hispanške kulture (aktivnosti za vrijeme blagdana).

NAPOMENA: Jezične komunikacijske funkcije treba planirati imajući na umu prilagodbu sadržaja i struktura ovisno o potrebi.

Metodičke preporuke

Termin *tekst* vrlo je općenit i pruža profesorima slobodu u izboru sadržaja za postizanje ishoda.

Tekstovi mogu biti prilagođeni ili autentični te duljinom i složenošću sadržaja (po strukturi i vokabularu) moraju biti primjereni iskustvu, uzrastu i jezičnom razvoju učenika. Za informaciju o dužini teksta pogledati tablicu o broju riječi.

Učenje i poučavanje temelji se na komunikacijskim aktivnostima, a pristup učenju i poučavanju je kognitivan. Svi novi sadržaji usvajaju se integrirano u kontekstu, induktivno i deduktivno, uz korištenje metajezikom koji je primjeren dobi, razini jezičnog razvoja i iskustvu učenika.

Izgovor se uvijek bava ciljanim slušanjem i izgovaranjem.

Napomena „uz pomoć” u opisu razine usvojenosti pojedinih ishoda može označavati pomoć nastavnika (primjerice, postavljanjem potpitanja), ali i pomoć drugih učenika, rad prema predlošku, uz korištenje udžbenika i sl.

Leksički sadržaji odabiru se primjerenom razvojnoj dobi učenika, pri čemu treba voditi računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama i usklađivati ih sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim obrazovnim aspiracijama i/ili profesionalnim putovima.

U skladu s prethodno stečenim znanjem moguće je u poučavanje uključiti usporedbe između španjolskoga i hrvatskog jezika te s drugim jezicima koje učenici uče, a jezične se zakonitosti mogu poučavati i na materinskome jeziku.

Na receptivnoj razini učenici se izlažu i širem rasponu jezičnih struktura od navedenih.

Neke preporučene aktivnosti: dopunjavanje tekstova, opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja, gluma, igre, jednostavni dijalozi s uvijek bananim jezičnim sredstvima, prezentacija, prepričavanje, rekonstruiranje redoslijeda teksta.

B. Međukulturna komunikacijska kompetencija

PP SŠ ŠJ (2) B.3.1.

Učenik uočava osnovna obilježja vlastite i hispanških kultura te razvija zanimanje za hispanške kulture.

– prepoznaje najjednostavnije elemente, tipična imena i prezimena karakteristična za zemlje hispanškoga govornog područja
– upoznaje hispanšku kulturu pomoću jednostavnih izvornih materijala (pjesma, crtež, fotografija i sl.)

– djelomično uočava najjednostavnija obilježja vlastite i hispanških kultura te obraća pozornost na hispanšku kulturu

PP SŠ ŠJ (2) B.3.2.

Učenik prepoznaje i oponaša najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i u hispanškim kulturama.

– primjerenom se ophodi u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama
– prepoznaje i oponaša načine neformalnoga pozdravljanja u španjolskome jeziku i uspoređuje ih s vlastitim jezikom

– uočava i oponaša neke najosnovnije obrasce uljudnoga ophođenja prema drugima u vlastitoj i hispanškim kulturama

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Međukulturna komunikacijska kompetencija ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda domene Komunikacijska jezična kompetencija. Nastavnik odabire ona obilježja hispanse kulture koja su bliska učenicovim interesima i prilagođena njegovim sposobnostima.

C. Samostalnost u ovladavanju jezikom

PP SŠ ŠJ (2) C.3.1.

Učenik prepoznaje i koristi se najjednostavnijim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.

- ponavlja i uvježbava riječi i izraze oponašajući zvukove i intonaciju
- koristi se neverbalnim znakovima uz komunikaciju
- prikuplja svoje radove u osobnu mapu
- sudjeluje u jednostavnim zadacima u paru ili grupi
- pozitivno reagira na rad u grupi
- u skladu s mogućnostima govori i izražava se na španjolskome jeziku prema postignutoj razini komunikacijske kompetencije

– djelomično se koristi nekim najjednostavnijim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika

PP SŠ ŠJ (2) C.3.2.

Učenik uočava i koristi se nekim osnovnim izvorima informacija na španjolskome jeziku.

- prepoznaje vrlo jednostavne izvore informacija (didaktički materijali, IKT, radni listić, slikovni rječnik)
- koristi se nekim vrlo jednostavnim izvorima informacija

– djelomično prepoznaje i koristi se nekim osnovnim izvorima informacija na španjolskome jeziku

PP SŠ ŠJ (2) C.3.3.

Učenik prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskoga jezika.

- povezuje riječ s vizualnim predloškom
- povezuje riječ s fizičkim pokretom
- pažljivo sluša zvučni predložak i ponavlja sadržaj
- prepoznaje i reagira na poznate riječi
- prepoznaje neka sredstva i načine neverbalne komunikacije

– djelomično prepoznaje i koristi se nekim vrlo jednostavnim strategijama za slušanje i govorenje španjolskoga jezika

Sadržaji za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razvijanje zanimanja za španjolski jezik, prepoznavanje temeljnih izvora informacija i najosnovnijih strategija učenja ostvaruju se na temelju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi domene Samostalnost u ovladavanju jezikom ostvaruju se usporedno s usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U okviru domene Samostalnost u ovladavanju jezikom učenici će upoznati, prepoznati i uz podršku se koristiti različitim strategijama koje će im pomoći u ovladavanju španjolskim jezikom. Strategije koje se odabiru i osvješćuju kod učenika ovise o njegovoj razvojnoj dobi i individualnim mogućnostima. Stoga o uporabi strategija nastavnik treba razgovarati kako bi pomogao učeniku da se njima što samostalnije koristi. Važno je napomenuti da će učenici u ostvarivanju ove domene uvijek trebati određenu razinu podrške. Podrška može biti različite vrste (fizička podrška u radu, demonstracija, verbalne upute i slično) i pružena od različitih osoba (nastavnik, pomoćnik u nastavi, vršnjak, obitelj). Razvijanje strategija i poticanje na njihovu uporabu mora biti kontinuirano, sustavno i integrirano u različite komunikacijske aktivnosti. Strategije se ciklički ponavljaju te ih nastavnik verbalizira kako bi učeniku olakšao njihovu primjenu.

E. Povezanost s drugim predmetima i međupredmetnim temama

Kurikul posebnih programa nastavnoga predmeta Španjolski jezik sastavni je dio jezično-komunikacijskoga područja i usko je povezan sa svim sastavnim dijelovima kurikula na svim razinama obrazovanja. U poučavanju i učenju stranih jezika, jezik je ujedno i sadržaj i sredstvo i poučavanja i učenja te je zato kurikul nastavnoga predmeta Španjolski jezik povezan sa svim odgojno-obrazovnim područjima, međupredmetnim temama i gotovo svim nastavnim predmetima. Velikim brojem očekivanja navedenih u kurikulumima međupredmetnih tema može se koristiti u posebnom programu, odnosno u radu s učenicima s teškoćama u razvoju.

S obzirom na odgojno-obrazovne ciljeve predmeta Španjolski jezik, povezanost se ponajprije ostvaruje s drugim predmetima koji čine jezično-komunikacijsko područje te s predmetima unutar društveno-humanističkoga i umjetničkoga područja.

Odgojno-obrazovni ishodi kurikula posebnoga programa nastavnog predmeta Španjolski jezik izravno i sadržajima prilagođenim učenicima odražavaju očekivanja definirana kurikulumima međupredmetnih tema. Na razini nastavnih predmeta, Španjolski jezik sadržajno je i metodološki blisko povezan s materinskim te s drugim stranim jezicima. Integriranim poučavanjem jezika i sadržaja stvara se veza sa svim nastavnim predmetima, a učenju jezika dodaje element svrhovitosti. U ciklusima koji slijede takav se način rada usklađuje sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim mogućnostima.

Važnost učenja španjolskoga jezika konceptualizira se politikom i smjernicama Vijeća Europe kojima se potiče učenje stranih jezika bliskih zemalja radi povezivanja na zajedničkim projektima. Učenjem španjolskoga jezika učenika se potiče na osobni razvoj, na razvoj tolerancije prema drugim jezicima i kulturama. U svim trima domenama učenik razvija vještine koje može nadograđivati tijekom cijeloga života prema vlastitim potrebama i sposobnostima. Učenje španjolskoga jezika obuhvaća razna odgojno-obrazovna područja te se učenjem povezuje s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Predmetom Španjolski jezika učenik upoznaje i razvija vještine iz predmeta društveno-humanističkog područja, umjetničkoga područja te područja informacijske tehnologije.

Odgojno-obrazovni ishodi predmeta španjolski jezik izravno odražavaju očekivanja definirana kurikulumima pojedinih međupredmetnih tema (Učiti kako učiti, Osobni i socijalni razvoj, Građanski odgoj i obrazovanje i Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije). Ostale međupredmetne teme (Održivi razvoj, Zdravlje i Poduzetništvo) ostvaruju se putem sadržaja i tema na španjolskom jeziku.

Cilj je nastave Španjolskoga jezika približiti učeniku španjolski jezik navedenim međupredmetnim temama uvažavajući individualnost učenika te odabirom postupaka učenja i poučavanja koji odgovaraju učeniku i njegovim potrebama. Budući da je učenje španjolskoga jezika povezano i s poznavanjem drugih stranih jezika, kao i materinskoga jezika, učenik razvija svijest o sličnostima i razlikama jezika koje poznaje. Španjolski jezik zauzima vrlo važno mjesto među svjetskim jezicima, a njegovo poznavanje učeniku omogućuje komunikaciju na globalnoj razini.

F. Učenje i poučavanje predmeta

Iskustva učenja

Kao temeljno načelo inherentno suvremenim pristupima poučavanju i učenju ističe se usmjerenost na učenika. Stoga se uvažavaju individualne osobnosti učenika, njihove potrebe i interesi, a istodobno se potiče učenikov kognitivni, afektivni i moralni razvoj. Učenika se potiče na učenje španjolskoga jezika na dinamičan način, omogućujući mu istraživačko, kreativno, suradničko i inovativno učenje. Učenje i poučavanje španjolskoga jezika omogućuje konkretnu primjenu naučenih jezičnih elemenata u izvanškolskome okruženju, što znači da će učenik s vremenom moći ostvariti jednostavnu komunikaciju s izvornim govornicima španjolskoga jezika u bliskim i već poznatim situacijama.

Svim je razredima inherentan naglasak na suradničkome, istraživačkom, kreativnom, inovativnom i iskustvenom učenju te, po potrebi, učenju na daljinu. Navedeni oblici učenja usmjereni su prema smislenome povezivanju znanja, vještina i stavova te prema njihovoj primjeni u jednostavnim i poznatim komunikacijskim situacijama kako bi se učenici osposobili za uspješnu komunikaciju na španjolskome jeziku. Učenik uz konstantnu podršku učitelja razvija i djelomičnu samostalnost u učenju te svijest o odgovornosti za vlastito učenje.

Učenik s teškoćama u razvoju koji se školuje po posebnom programu sadržaje usvaja putem bliskih i poznatih svakodnevnih situacija te se u neposrednom radu s njime primjenjuju specifične i njemu primjerene metode rada. U pristupu poučavanju važno je nove sadržaje postupno nadograđivati na učenikova iskustva i prethodna znanja. Poučavanje se temelji na usvajanju znanja iz triju međusobno povezanih domena (Komunikacijske jezične kompetencije, Međukulturalne komunikacijske kompetencije i Samostalnost u ovladavanju jezikom). Sredstvo učenja svakodnevne su, učeniku bliske i poznate životne aktivnosti i situacije u njegovoj užoj i široj okolini. Svaki novi sadržaj povezuje se i nadograđuje na prethodno naučeni.

Iskustva učenja trebaju biti utemeljena na primjeni poticajnih i svrhovitih aktivnosti iz učenikove neposredne okoline. Poštujući individualnost svakoga učenika, njegove interese i specifičnosti u funkcioniranju, potrebno je ponuditi što više aktivnosti koje će olakšati učenje španjolskoga jezika. Naglasak iskustvenog učenja usmjeren je na poticanje razvoja što veće učenikove samostalnosti.

Ciljevi učenja najbolje se ostvaruju poučavanjem u prirodnim situacijama, a kada to nije moguće, u simuliranim situacijama. Poučavanje stranog jezika, u ovom slučaju jezika koji učenicima nije blizak i s kojim se uglavnom susreću samo u televizijskim emisijama i filmovima na španjolskome jeziku, treba biti prilagođeno razvojnim mogućnostima i sposobnostima, a najbolji rezultati postižu se ako je poučavanje vođeno interesima učenika. Poučavanje svih sadržaja odvija se logičkim slijedom aktivnosti učenja od konkretnoga i učeniku poznatog do apstraktnog. Učenik s intelektualnim teškoćama apstraktne pojmove vrlo teško razumije te mu ih je potrebno pojasniti jasnim i njemu bliskim pojmovima te, gdje god je to moguće, slikovnim prikazima.

Uloga učitelja

Vodeći se znanstveno utemeljenim pristupima i metodama te pristupima i metodama u učenju, poučavanju, edukaciji i rehabilitaciji, učitelj osmišljava i koordinira odgojno-obrazovni proces uvažavajući specifične odgojno-obrazovne potrebe i zahtjeve učenika za podrškom u edukacijskoj rehabilitaciji. Stoga najprije procjenjuje jake strane, razvojne potrebe učenika i njegove potencijale te pomoću njih kreira individualizirani kurikulum. Poučavanje se prilagođava razvojnim osobitostima i interesima učenika. Organizira odgojno-obrazovni proces koji uključuje različite metode, tehnike poučavanja i stilove učenja te izbor sadržaja primjeren učenikovim razvojnim sposobnostima i njegovim interesima. Osmišljava različite odgojno-obrazovne aktivnosti koje će pobuditi interes te održati pažnju učenika. U obradi nastavnih sadržaja učitelj se koristi različitim metodama i tehnikama poput igrifikacije, igranja uloga, dramatizacije, scenske improvizacije, socijalnih scenarija i drugih.

Učitelj svojim individualnim pristupom i metodičko-didaktičkim strategijama osmišljava odgojno-obrazovni proces u čijem je središtu učenik i njegove potrebe. Svojom fleksibilnošću i kreativnošću oblikuje i prilagođava sadržaje poučavanja na učeniku razumljiv i primjeren način. Međutim, učiteljev neposredan rad temelji se i na stvaranju i izgradnji strukture vremena, prostora i aktivnosti.

Učitelj s učenikom razvija emocionalan, suradnički odnos i odnos povjerenja. Svojim asertivnim ponašanjem, afektivnim iskazima lica, mimikom, gestom, govorom tijela te postupcima služi kao model učenicima tijekom procesa poučavanja predmetnog kurikula. Sustavno razvija i izgrađuje pozitivna iskustva u interakciji s učenikom, stavove o učenju, pozitivna i primjerena očekivanja, vjeruje u učenika i u ostvarenje uspjeha u učenju, što čini važne preduvjete koji pomažu i potiču učenika u ostvarenju odgojno-obrazovnih ishoda predmeta Španjolski jezik.

Na temelju inicijalne edukacijsko-rehabilitacijske procjene, učitelj pruža onu vrstu podrške koja je odgovarajuća za svakoga učenika. Uloga je učitelja osigurati primjerenu vrstu podrške s ciljem njezina postupnoga smanjenja ili ukidanja u svrhu što samostalnijega ovladavanja jezikom. Najčešće vrste podrške koje učitelj pruža učeniku su sljedeće: fizička podrška, fizički poticaj, pozicioniranje, demonstracija (modeliranje), verbalno vođenje i usmjeravanje te vizualna podrška. Učitelj uvijek prilagođava metode rada koristeći se najmanje nametljivom (intruzivnom) vrstom podrške.

Uloga učitelja u poučavanju i učenju španjolskog jezika iznimno je važna, no istodobno vrlo složena i izazovna. Učitelj je istodobno voditelj, mentor i medijator. Učitelj utječe na usvajanje predviđenih nastavnih sadržaja učenika svojim stavovima, uvjerenjima, očekivanjima te ponašanjem u razrednoj interakciji. Motivira učenika pozitivnim potkrepljenjem te mu tako pomaže u održavanju interesa u radu i podizanju razine samopouzdanja. Vođen znanjem i vještinama izrađuje didaktički materijal koji prilagođava svakom učeniku pojedinačno. Kontinuirano prati napredak učenika te prilagođava metode rada i svoje postupke tijekom cjelokupnoga procesa poučavanja.

Kurikul učitelju omogućuje fleksibilnost i slobodu u osmišljavanju i provođenju procesa učenja i poučavanja, poštujući pritom individualne karakteristike i specifičnosti u funkcioniranju učenika. Postavljeni ishodi omogućuju učitelju da na temelju procjene inicijalnoga stanja postojećih vještina na fleksibilan način odluči o redosljedu i vremenu koje je potrebno za usvajanje ishoda. Izabrani ishodi ne moraju biti ostvareni istim izborom sadržaja (sadržaji se biraju individualno prema potrebama i interesima svakoga učenika), a za njihovu realizaciju važna je organizacija nastavnoga sata, izbor primjerenih i prilagođenih metoda poučavanja.

Okružje za učenje

Poučavanje i učenje španjolskoga jezika odvija se u sigurnome i poticajnom okružju u kojem je individualni pristup svakom učeniku iznimno važan, uvažava se učenikov osobni identitet te se njeguje zajedništvo i međusobno poštovanje, a štiti se fizičko i psihičko zdravlje svih dionika nastavnoga procesa. Tako se njeguje i razvija učenikovo samopouzdanje i pozitivna slika o sebi kao pojedincu i kao međukulturno kompetentnome govorniku španjolskoga jezika.

Materijali i izvori

Zadaća je učitelja odabrati, prilagođavati i izrađivati nastavne materijale te se koristiti nastavnim materijalima iz odgovarajućih izvora u skladu s planiranim aktivnostima koje su usmjerene ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Pritom učitelj vodi računa o jezičnome, afektivnom i kognitivnom stupnju razvoja te interesima i potrebama učenika.

Najvažniji izvor za poučavanje sadržaja španjolskoga jezika neposredna je stvarnost, učenikove dnevne aktivnosti i prirodno okružje u kojem se odvijaju svakodnevne aktivnosti te predmeti kojima se koristi u svakodnevnom životu, primjerice, hrana, školski pribor, odjeća i obuća, životinje i sl.

Za učenje i poučavanje učitelj se koristi različitim slikovnim i vizualnim materijalom te razdvaja aktivnosti na više manjih koraka.

Za kvalitetno poučavanje prijeko je potrebna informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) i asistivna tehnologija sukladna komunikacijskom profilu učenika pomoću koje učenici mogu lakše pratiti i savladavati predviđene ishode, primjerice, pametna ploča koja učenicima omogućuje praćenje različitih digitalnih sadržaja.

Vremenski okvir za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Španjolski jezik kao izborni nastavni predmet počinje se poučavati na samome početku školovanja u 1. razredu osnovne škole te se poučavanje nastavlja do završetka osnovnoga školovanja, a po želji učenika nastavlja se i u srednjoj školi.

Pojedinim ishodima potrebno je posvetiti onoliko vremena koliko je potrebno da svi učenici dođu do razine usvojenosti „dobar”. Međutim, svaki učenik slijedi svoj vlastiti ritam i individualizirani kurikulum te se stoga vrijeme poučavanja određuje za svakoga učenika individualno u skladu s očekivanom razinom usvojenosti ishoda, a to vrijedi i za razredno odjeljenje.

Tijekom nastavnog sata strukturira se vrijeme poučavanja u manje vremenske intervale u različitim oblicima rada. Trajanje aktivnosti učeniku se može vizualno prikazati.

Učitelj planira dovoljno vremena za uvježbavanje i ponavljanje novih sadržaja kad god je to moguće, povezujući ih s učeniku poznatim aktivnostima, situacijama i/ili predmetima iz svakodnevnoga života.

Grupiranje učenika

Učenici se grupiraju unutar razrednih odjela. Ishodi učenja ostvaruju se različitim socijalnim oblicima rada: individualni rad, rad u paru i rad u grupi. Učitelj odabire onaj oblik rada koji će imati najveći učinak na uključivanje učenika u odgojno-obrazovni proces i ostvarivanje njegovih potencijala. Učitelj prepoznaje individualne sposobnosti i potrebe te stvara poticajno okruženje za učenje unutar kojega se učeniku omogućuje razvoj u svojem razrednom okruženju, uz svoje učitelje i svoje vršnjake.

G. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

U sklopu kurikula posebnoga programa nastavnoga predmeta Španjolski jezik opisuju se elementi i pristupi vrednovanju te načini davanja povratnih informacija i izvješćivanja o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda. Vrednovanje podrazumijeva sustavno prikupljanje podataka tijekom procesa učenja te praćenje razvoja znanja, vještina i sposobnosti učenika. Svakako je važno uzeti u obzir razinu podrške koja je učeniku potrebna u radu.

U predmetu Španjolski jezik vrednuju se znanja i vještine definirane odgojno-obrazovnim ishodima unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija. Iz domene Međukulturna komunikacijska kompetencija vrednuju se ishodi koji se odnose na znanja o vlastitoj kulturi i drugim kulturama te na vještine međukulturnoga ophođenja i njihova se usvojenost ocjenjuje posredno, vrednovanjem ishoda iz domene Komunikacijska jezična kompetencija. Na isti se način ocjenjuje usvojenost ishoda iz domene Samostalnost u ovladavanju jezikom. Usvojenost ishoda iz domena Međukulturna komunikacijska kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom opisno se prate i vrednuju u rubrici bilježaka.

Elementi vrednovanja jesu sljedeće jezične djelatnosti: slušanje s razumijevanjem, čitanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje. Razlikuju se u pojedinim razredima jer ovise o razvojnoj dobi i kognitivnim sposobnostima učenika.

Elementi vrednovanja u prvome i drugom razredu osnovne škole su slušanje i govorenje, a od trećega razreda do kraja osnovne škole elementi vrednovanja su čitanje s razumijevanjem, slušanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje.

U srednjoj su školi elementi vrednovanja razumijevanje (repcija pisanih i govornih tekstova) i izražavanje (interakcija i produkcija pisanih i govornih tekstova).

Ovladanost jezičnim sadržajima ocjenjuje se integrirano, tj. leksičke i gramatičke strukture smatraju se kriterijima usvojenosti ishoda za djelatnosti unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija.

U nižim razredima sve tri domene imaju podjednak udio u zaključnoj ocjeni, dok je u višima naglasak na Komunikacijskoj jezičnoj kompetenciji. Učenička se izvedba procjenjuje na temelju unaprijed određenih kriterija. U kurikulumu se nalazi opis razine „dobar”, dok detaljan opis svih razina (zadovoljavajuća, dobra, vrlo dobra i iznimna) određuje učitelj pri planiranju nastavnoga procesa uvažavajući individualne sposobnosti učenika. Učitelj izvješćuje učenika o kriterijima vrednovanja i jasno mu razlaže koja očekivanja treba ispuniti. Sustavnim i redovitim izvješćivanjem o učenikovu napredovanju u svim domenama daje se povratna informacija koja treba imati i motivirajući karakter kako bi učenik razvijao svijest o važnosti što samostalnijega sudjelovanja u procesu učenja španjolskoga jezika.

Jezični sadržaji sastavni su dio četiriju djelatnosti. Ovladanost jezičnim sadržajima ocjenjuje se integrirano, tj. unutar domene Komunikacijska jezična kompetencija.

Funkcionalni aspekt jezika ima prednost pred formalnim te se pri vrednovanju vodi računa o činjenici da je ovladavanje jezičnim zakonitostima sredstvo za usvajanje uspješne komunikacije, a pogreške su prihvatljiv dio procesa učenja.

Vrednovanje za učenje uključuje učiteljevo kontinuirano i sustavno prikupljanje informacija o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda tijekom odgojno-obrazovnog procesa, ono ne dovodi do ocjena, već je usmjereno na poticanje učenika da razmišlja o učenju i o procesu učenja. Vrednovanje za učenje uključuje različite formalne i neformalne metode (postavljanje pitanja, provjere domaćih zadaća, pisane provjere znanja, rubrike, portfolio itd.).

Vrednovanje kao učenje podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja uz stalnu podršku učitelja, a odvija se sustavnim poticanjem učenika na promišljanje o vlastitom napretku te vršnjačkim vrednovanjem kako bi se učenika poticalo na što veću samostalnost. U ovome se procesu vrednovanja učenici koriste osobnom mapom, rubrikama za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje i sl. Učenike se motivira da sudjeluju u izradi kriterija za vrednovanje i samovrednovanje. Ovaj proces ne dovodi do ocjena, već opisnih povratnih informacija.

Vrednovanje naučenoga prvenstveno je sumativno, a može služiti i u formativne i dijagnostičke svrhe, za planiranje daljnjega učenja i poučavanja. Svrha mu je utvrđivanje razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulum predmeta Španjolski jezik tijekom školske godine ili na njezinu kraju, kao i ukazivanje na vidove komunikacijske kompetencije koji zahtijevaju poboljšanje.

Učitelj pri vrednovanju za svaki element ocjenjivanja prema razinama razrađuje opisivače koji određuju opseg znanja, dubinu razumijevanja i stupanj razvijenosti vještina potrebne za određenu ocjenu. Načine provjeravanja znanja učitelj određuje sukladno individualnim sposobnostima učenika (usmene i pisane provjere znanja, jednostavni učenički projekti, simulacija uvježbanih komunikacijskih situacija itd.). Ocjena se temelji na jednoj ili više metoda vrednovanja.

Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulum zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Zaključna se ocjena izriče brojkom i riječju (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

Iako načela i pristupi vrednovanja vrijede za sve učenike, a za ravnopravno sudjelovanje učenika s teškoćama u odgojno-obrazovnome procesu potrebno je osigurati određene prilagodbe vrednovanja.

Prilagodba vrednovanja daje priliku svakom učeniku s teškoćama da pokaže svoje znanje, vještine i stavove koji su stečeni sudjelovanjem u odgojno-obrazovnome procesu. Prilagodbe vrednovanja planiraju se zajedno s prilagodbama pristupa učenju i poučavanju. Pritom se treba rukovoditi specifičnim potrebama pojedinoga učenika (ovisno o vrsti i stupnju teškoće koju učenik ima), njegovim interesima i jakim stranama. Pri vrednovanju postignuća učenika s teškoćama potrebno je voditi računa o vrsti osobnoga kurikula učenika, odnosno o tome koje prilagodbe odgojno-obrazovnih ishoda ima učenikov osobni kurikulum. Prilagodbe vrednovanja odnose se na prilagodbe procesa vrednovanja, prilagodbe ispitnih materijala i sredstava te prilagodbe metoda vrednovanja. Od brojnih metoda vrednovanja učitelj odabire one u kojima učenik može najbolje izraziti svoja postignuća u odnosu na ishode iz osobnoga kurikula.

U vrednovanju učenika s teškoćama naglasak je na redovitome praćenju, odnosno na pristupu vrednovanju za učenje i kontinuiranome dokumentiranju primjene odgojno-obrazovne podrške. Kako bi se učeniku pristupilo u skladu s njegovim potrebama, nužno je redovito vrednovati izvedbu osobnoga kurikula. Dobivenim se podacima koristi za vrednovanje osobnoga kurikula te po potrebi izradu daljnjih prilagodaba, pri čemu treba voditi brigu o potrebama učenika.

2. MATEMATIČKO PODRUČJE

Matematika je jedan od čimbenika tehnološkoga napretka društva, a time i važan element poboljšanja kvalitete života svakog pojedinca pa tako i skupine učenika s poteškoćama u razvoju. Brzom razvoju suvremenog društva pridonijela je i primjena matematike u svim njegovim područjima, što ukazuje na važnost učenja matematike.

Važno je da učenici s teškoćama u razvoju maksimalno iskoriste svoje potencijale i steknu matematička znanja i vještine koje će doprinijeti kvaliteti njihova života.

Matematička pismenost prepoznata je kao jedan od važnih preduvjeta za razvoj životnih vještina pojedinca, primjenu matematičkih strategija, cjeloživotno učenje, otvorenost za uporabu novih tehnologija te usvajanje vlastitih potencijala. Učenje i poučavanje nastavnog predmeta Matematika kod učenika s teškoćama u razvoju potiče sustavnost, preciznost, kreativnost, dosljednost, povezivanje i pomaže pri uočavanju i rješavanju svakodnevnih radnih zadataka i životnih izazova unutar društvenog okružja.

Struktura područja: Matematika.

POSEBNI KURIKUL NASTAVNOGA PREDMETA MATEMATIKA

A. Svrha i opis predmeta

Brzom razvoju suvremenog društva pridonijela je i primjena matematike, u svim njegovim područjima, što ukazuje na važnost učenja matematike. Važno je da učenici s teškoćama u razvoju maksimalno iskoriste svoje potencijale i steknu matematička znanja i vještine koje će doprinijeti kvaliteti njihova života. Matematika je jedan od čimbenika tehnološkoga napretka društva, a time i važan element poboljšanja kvalitete života svakog pojedinca pa tako i ove skupine učenika.

Matematička pismenost prepoznata je kao jedan od važnih preduvjeta za razvoj životnih vještina pojedinca, primjenu matematičkih strategija, cjeloživotno učenje, otvorenost za uporabu novih tehnologija te ostvarivanje vlastitih potencijala. Učenje i poučavanje nastavnog predmeta Matematika kod učenika s teškoćama u razvoju potiče sustavnost, preciznost, kreativnost, logičko povezivanje i pomaže pri uočavanju i rješavanju problema iz svakodnevice i društvenoga okružja.

Učenje i poučavanje nastavnoga predmeta Matematika ostvaruje se povezivanjem matematičkih procesa i domena. Ta dvodimenzionalnost očituje se u ishodima i doprinosi stjecanju matematičkih kompetencija. Matematički su procesi: prikazivanje i komunikacija, povezivanje, rješavanje problema te primjena tehnologije. Domene predmeta Matematika za učenike s teškoćama jesu: Brojevi, Oblik i prostor, Mjerenje, a u srednjoj školi još i Podatci.

Matematika uvodi učenike u kvantitativno spoznavanje svijeta i omogućuje uočavanje i razumijevanje struktura (oblika i odnosa). Nužna je za razumijevanje svijeta koji nas okružuje i za upravljanje vlastitim životom. Učenicima s teškoćama u razvoju matematička je pismenost preduvjet za uspješno snalaženje u životu i radu. Učenje i poučavanje predmeta Matematika potiče kreativnost, preciznost, sustavnost, apstraktno mišljenje i kritičko promišljanje koje pomaže pri uočavanju i rješavanju problema iz svakodnevice i društvenoga okružja.

Matematičke se kompetencije neprestano razvijaju putem uravnoteženog preplitanja matematičkih procesa i domena predmeta Matematika, ali i putem drugih područja odgoja i obrazovanja te tijekom svih faza školovanja. Time je matematici osigurana stalna prisutnost i važna uloga u odgoju i obrazovanju učenika, stjecanju znanja i razvoju vještina i stavova. Na učiteljima i nastavnicima, ali i na učenicima, velika je odgovornost za usvajanje načela kurikula, koji teži razvoju vrijednosti i temeljnih kompetencija učenika.

Dobro i pravodobno usvojeni matematički koncepti potiču razumijevanje i snalaženje u različitim područjima kurikula. Isto tako, mnogi koncepti usvojeni u drugim područjima i drukčijim pristupom obogaćuju učenje i poučavanje u predmetu Matematika. Takvim načinom, stalnim korelacijama i integracijom unutar kurikula tijekom cijeloga školovanja učenici matematiku prihvaćaju kao dio okružja, a matematičke kompetencije primjenjuju u različitim aspektima učenja i života uz usmjeravanje i vođenje učitelja/nastavnika.

B. Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja predmeta

Cilj predmetnog kurikula Matematike za posebne programe u osnovnoj školi razvoj je osnovne matematičke pismenosti i primjena matematičkih znanja i vještina u svakodnevnom životu. Cilj predmetnog kurikula Matematike za posebne programe u srednjoj školi nastavak je razvoja matematičke pismenosti, primjena matematičkih znanja i vještina u svakodnevnom životu i problemima iz struke te priprema učenika za uključivanje u svijet rada.

Opći odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja Matematike za posebne programe u osnovnoj i srednjoj školi jesu:

- razlikovanje, opisivanje i primjenjivanje osnovnih elemenata matematičkog jezika u svakodnevnom životu
- uočavanje i razumijevanje pojmova brojeva i oblika te odnosa među brojevima, količinama i oblicima
- razvijanje sposobnosti procjenjivanja i prostornog predočavanja
- razvijanje samopouzdanja i svijesti o vlastitim matematičkim kompetencijama, razvijanje upornosti i odgovornosti te svijesti o značaju matematike u svakodnevnom životu i struci.

C. Struktura organizacijskog područja predmetnog kurikula

Matematički procesi kurikula nastavnog predmeta Matematika za posebne programe u osnovnoj školi organizirani su u tri skupine:

- prikazivanje i komunikacija
- povezivanje
- primjena tehnologije.

Prikazivanje i komunikacija

Učenici smisleno prikazuju matematičke objekte, opisuju rezultate, svoje ideje i navode postupke koje provode. Pritom se koriste različitim prikazima: riječima, crtežima, maketama, grafovima, listama, tablicama, brojevima, simbolima i slično. U danoj situaciji odabiru prikladan prikaz i povezuju različite prikaze. Prikupljaju i opisuju informacije iz raznovrsnih izvora.

Razvijanjem sposobnosti komuniciranja u matematici i o matematici učenici se koriste matematičkim jezikom, razumiju njegov odnos prema govornome jeziku, slušaju i razumiju matematičke opise i objašnjenja drugih. Uspješna komunikacija doprinosi lakšem i bržem usvajanju novih sadržaja i kurikula nastavnoga predmeta Matematika, ali i kurikula ostalih nastavnih predmeta.

Povezivanje

Učenici uspostavljaju i razumiju veze i odnose među matematičkim objektima, idejama, pojmovima, prikazima i postupcima te oblikuju cjeline njihovim nadovezivanjem. Uspoređuju, grupiraju i klasificiraju objekte i pojave prema zadanoj ili izabranom kriteriju. Povezuju matematiku s vlastitim iskustvom, prepoznaju je u primjerima iz okoline i primjenjuju u drugim područjima kurikula. Time ostvaruju jasnoću, pozitivan stav i otvorenost prema matematici te povezuju matematiku sa sadržajima ostalih predmeta i životom tijekom procesa cjeloživotnoga učenja.

Primjena tehnologije

Korištenje alatima i tehnologijom pomaže učenicima u matematičkim aktivnostima u kojima su u središtu zanimanja matematičke ideje, pri provjeravanju pretpostavki, pri obradi i razmjeni podataka i informacija te za rješavanje problema. Učenici uočavaju i razumiju prednosti i nedostatke tehnologije. Tako se prirodno otvaraju mogućnosti za nove ideje, kao i za nove oblike učenja i poučavanja.

Domene kurikula nastavnoga predmeta Matematika za posebne programe u osnovnoj školi

Početak i razvoj matematike temelji se na matematičkim idejama kao što su broj, oblik, struktura i promjena. Oko tih ideja grade se matematički koncepti i razvijaju grane matematike. Usvajanje tih koncepata važno je za razumijevanje informacija, procesa i pojava u svijetu koji nas okružuje. Srodni koncepti grupirani su u domene Brojevi, Oblik i prostor, Mjerenje i Podatci koje proizlaze iz domena matematičkoga područja kurikula.

Domene se postupno razvijaju i nadograđuju cijelom vertikalom učenja i poučavanja matematike, a udio pojedine domene u godinama učenja prilagođen je razvojnim mogućnostima učenika i potrebi sustavne izgradnje cjelovitoga matematičkoga obrazovanja. Na razini pojedine godine učenja i poučavanja za svaku su domenu iskazani odgojno-obrazovni ishodi, jasni i nedvosmisleni iskazi očekivanja od učenika.

Premda domene povezuju srodne koncepte, njihova se nedjeljivost stalno primjećuje jer je usvojenost koncepata jedne domene često pretpostavka usvajanju koncepata u drugim domenama. Tom povezanošću matematika se spoznaje kao logična i zaokružena cjelina. Cjelovitim pristupom usvajanju koncepata svih domena stječu se matematička znanja i vještine i razvijaju matematičke kompetencije koje podrazumijevaju prikazivanje i komuniciranje matematičkim jezikom, logičko povezivanje, zaključivanje i rješavanje problema te uporabu tehnologije.

Važno je naglasiti da se odabirom primjerenih strategija poučavanja te kreativnim načinima izvedbe nastavnoga procesa može uvelike utjecati na razinu usvojenosti znanja i stjecanje vještina i stavova. U svim domenama matematika se povezuje sa stvarnim situacijama, a njezina svakodnevna primjena čini je važnom i nezamjenjivom za razvoj društva u cjelini.

Brojevi

U domeni Brojevi učenici postupno usvajaju pojmove kao što su broj, brojevni sustav i skup te razvijaju vještinu izvođenja aritmetičkih postupaka.

Brojiti i računati započinje se u skupu prirodnih brojeva s nulom. Razvija se predodžba o brojevima, povezuju njihove različite interpretacije te se uporabom osnovnih svojstava i međusobnih veza računskih operacija usvaja vještina učinkovitoga i sigurnog računanja.

Tijekom cijelog obrazovanja, odabirom prikladnoga načina računanja, procjenjujući i preispitujući smislenost rezultata, rješavaju se matematički problemi i problemi iz svakodnevnoga života, uz mogućnost uporabe različitih metoda i tehnologije u svrhu učinkovitosti i točnosti.

Koncepti iz domene Brojevi osnova su svim ostalim matematičkim konceptima i na njima se gradi daljnje učenje matematike, a učenici će te koncepte u budućnosti svakodnevno upotrebljavati u osobnome, radnom i društvenom okružju.

Oblik i prostor

Prostorni zor je osjećaj za oblike i odnose među njima te razvija sposobnost misaone predodžbe objekta i prostornih odnosa. Domena Oblik i prostor bavi se proučavanjem oblika, njihovih položaja i odnosa.

Rastavljanjem i sastavljanjem oblika uspoređuju se njihova svojstva i uspostavljaju veze među njima. Iz uočenih svojstava i odnosa izvode se pretpostavke i tvrdnje koje se prikazuju crtežima. Koristeći se geometrijskim priborom i tehnologijom, učenici crtaju jednostavnije geometrijske oblike.

Prepoznaju ravninske i prostorne oblike i njihova svojstva u svakodnevnome okružju te ih upotrebljavaju za opis svijeta oko sebe.

Mjerenje

Mjerenje je uspoređivanje neke veličine s istovrsnom veličinom koja je dogovorena jedinica mjere.

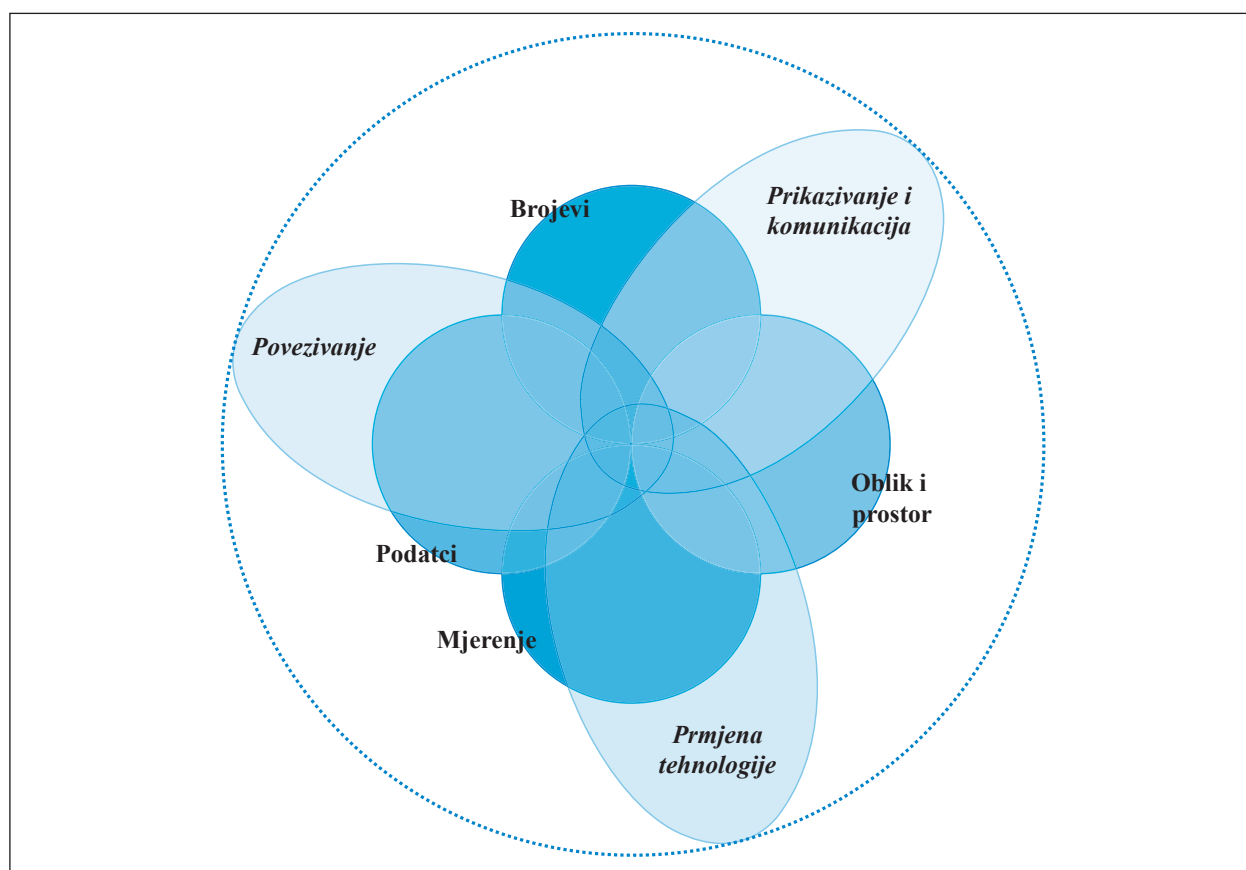
U domeni Mjerenje usvajaju se standardne mjerne jedinice za novac, duljinu, površinu, volumen, masu, vrijeme, temperaturu te ih se mjeri odgovarajućim mjernim uređajima i kalendarom. Procjenjivanjem, mjerenjem, preračunavanjem i izračunavanjem veličina određuju se mjeriva obilježja oblika i pojava uz razložnu i učinkovitu upotrebu alata i tehnologije. Rezultati se interpretiraju i izražavaju u jedinici mjere koja odgovara situaciji.

Učenici će mjerenjem povezati matematiku s drugim odgojno-obrazovnim područjima, s vlastitim iskustvom, svakodnevnim životom u kući i zajednici te na radnome mjestu, prepoznati mjeriva obilježja ravninskih i prostornih oblika u umjetnosti te ih upotrebljavati za opis i analizu svijeta oko sebe.

Podatci

Domena Podatci bavi se prikupljanjem, razvrstavanjem, obradom, analizom i prikazivanjem podataka u odgovarajućemu obliku. Podatke dane grafičkim ili nekim drugim prikazom treba znati očitati te ih ispravno protumačiti i upotrijebiti.

Tumačenjem prikazanih podataka učenike se potiče na kritičko promišljanje svijeta oko sebe.

Slika 1. Struktura organizacijskih područja predmeta Matematika

D. Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti po razredima i organizacijskim područjima

Odgojno-obrazovni ishodi kurikula nastavnoga predmeta Matematika opisani su sljedećim elementima:

- odgojno-obrazovni ishod
- razrada ishoda
- odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
- sadržaji
- preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda.

Razina usvojenosti „dobar“ odgojno-obrazovnog ishoda služi:

- unaprijednju procesa učenja, poučavanja i vrednovanja ponajprije učiteljima i nastavnicima u planiranju metoda učenja kojima će se potaknuti viši kognitivni procesi kod učenika i dublje učenje
- pomaže pri planiranju i provedbi vrednovanja jer omogućuju jasnoću i dosljednost u interpretaciji dokaza o razvoju znanja, vještina, sposobnosti i stavova/vrijednosti učenika te su osnova za određivanje kriterija vrednovanja
- učenicima i roditeljima daju jasan iskaz očekivanja, ali i mogućnost samoprocjene napretka u predmetu Matematika u različitim trenucima učenikova odgojno-obrazovnog puta.

Svakome odgojno-obrazovnom ishodu dodjeljuje se kratka oznaka, primjerice, PP MAT OŠ B.7.2.

- PP označava posebne programe
- MAT označava predmet Matematika
- OŠ označava da se ishod ostvaruje u osnovnoj školi, a SŠ u srednjoj strukovnoj školi
- slovna oznaka (primjerice, B) označava odgovarajuću domenu predmeta Matematika:
 - A – Brojevi
 - B – Oblik i prostor
 - C – Mjerenje
 - D – Podatci i statistika
- prva brojka (primjerice, 7) označava u kojem se razredu ishod ostvaruje
- druga brojka (primjerice, 2) označava redni broj ishoda u navedenoj domeni.

Odgojno-obrazovni ishodi u 1. razredu osnovne škole – 140 sati

Matematika – na kraju 1. razreda osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT A.1.1. Učenik broji do 5 pravilnim redoslijedom.	<ul style="list-style-type: none">– izgovara brojeve riječi prema modelu učitelja– prebrojava predmete u retku ili stupcu doticanjem– prebrojava predmete postavljene u krugu, polukrugu i nasumce, koristeći se strategijama prebrojavanja– prebrojava prste jedne ruke podižući jedan po jedan prst	<ul style="list-style-type: none">– prebrojava predmete doticanjem
<p>Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Brojeve riječi (jedan, dva, tri, četiri, pet); mehaničko brojenje do 5; prebrojavanje u retku, stupcu, polukrugu, krugu, po uzorku, nasumce s doticanjem, pokazivanjem i označavanjem elemenata i bez pokazivanja i označavanja; redoslijed prebrojavanja, brojenje prstiju.</p>		
<p>Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Učenik usvaja izgovor brojevnih riječi po modelu učitelja. Prebrojavaju se predmeti iz okoline, koriste se didaktičkim materijalom (kocke i slično). Aktivnosti se povezuju s aktivnostima vezanima uz ishod PP OŠ MAT B.1.2. Kod različitih načina prebrojavanja, učenika se upućuje na redoslijed (u retku: slijeva nadesno; u stupcu: odozgo prema dolje; u krugu: u smjeru kazaljke na satu). Učenike treba voditi prema uočavanju osnovnih matematičkih načela (bez imenovanja i opisivanja) poput načela kardinalnosti, pridruživanja, konstantnosti veličine (konzervacije) i nevažnosti rasporeda.</p> <p>Jednostavnim društvenim igrama s kockom (broj točkica do 5) treba postupno razvijati sposobnost vizualnog grupiranja. Upotrebljavaju se brojalice (brojevi do 5). Kod prebrojavanja prstiju, također treba paziti na stalan redoslijed prebrojavanja (učenici okreću dlanove prema sebi, počinju od palca i podižu jedan po jedan prst). Upotrebljavaju se aplikacije poput Matematičke igraonice, Domino brojalice.</p>		
PP OŠ MAT A.1.2. Učenik pridružuje broj količini do 3 elementa.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje brojke 1, 2 i 3– piše brojke prema predlošku– prebrojava skupove do 3 elementa i pridružuje im odgovarajuće brojeve– uočava odnose među skupovima (skup od 1 elementa manji je od skupa od 3 elementa)	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje skupove do 3 elementa
<p>Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Brojevi 1, 2 i 3; pisanje brojki, skup elemenata; pridruživanje brojki skupu, manji skup, veći skup (više, manje).</p>		
<p>Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Uvježbava se brojenje do 5, a prelazi se na upoznavanje načina pisanja brojki 1, 2 i 3. Svaki se broj zasebno poučava. Pisanju brojki prethode vježbe grafomotorike (spajanje točki crtama, pisanje po istočkanom predlošku, pisanje različitih oblika linija) koje pripremaju učenike za pisanje brojki. Koriste</p>		

se brojke izrezane od brusnog papira, oblikovanje brojki žicom, pisanje po pijesku ili sličnoj podlozi. Provode se vježbe prebrojavanja skupova i pridruživanje odgovarajućih brojki. Važno je da učenici uoče da je nevažan sastav skupa već je bitan broj elemenata (skupu od 3 jabuke pridružujemo brojku 3, jednako kao i skupu od 3 stola ili 3 prozora). Vježbe pridruživanja važno je provoditi prvo u prostoru, a tek zatim na papiru. U tu svrhu će učitelj pripremiti kartice s napisanim brojkama i skupovima prikazanim slikama. Učenik uspoređuje istovrsne skupove (primjerice, 2 jabuke i 3 jabuke) i uočava njihov međusobni odnos (skup od 3 jabuke veći je od skupa s 2 jabuke). Tu je dobro upotrijebiti tzv. matematičke ili brojevne tornjeve (Unifix) tako da učenik može dodatno vizualno uočiti razliku u brojniosti među skupovima. Poželjno je uvesti Numicon kao didaktičko sredstvo.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT B.1.1. Učenik razlikuje osnovna geometrijska tijela (kocka, kvadar, kugla, valjak) od ostalih oblika u prostoru.	<ul style="list-style-type: none"> – uočava predmete istih oblika u prostoru – razlikuje kocku, kvadar, kuglu i valjak – imenuje kocku, kvadar, kuglu i valjak 	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje kocku i kuglu
Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Oblik predmeta u prostoru, kocka, kugla, valjak, kvadar, povezivanje oblika geometrijskih tijela s oblikom predmeta u prostoru.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Učenik promatra (vođeno promatranje) predmete u prostoru i uočava njihov oblik. Uočava predmete istih oblika. Promatra, dodiruje, slaže (gradi pomoću njih), igra se modelima geometrijskih tijela (svakako je važno da upoznavanje geometrijskih tijela započne radom s modelima, u prostoru, a tek nakon toga na crtežu, fotografiji). Prvi je korak upoznavanje kocke i kugle, njihovo promatranje, uočavanje oblika, međusobno uspoređivanje, pronalaženje istih ili sličnih oblika među predmetima u prostoru. Postupno se uvodi i pojam valjka, a tek na kraju kvadra, uočavaju se razlike u odnosu na kuglu. Ti se oblici (geometrijska tijela) koriste i u aktivnostima povezanim s ishodom PP OŠ MAT B.1.2. (prepoznaje objekte po zadanom svojstvu), PP OŠ MAT C.1.1. (uspoređuje objekte po zadanom svojstvu (veći – manji, viši – niži, dulji – kraći, jednako) i PP OŠ MAT B.1.3. (određuje međusobne položaje objekata (lijevo – desno, gore – dolje, ispred – iza).		
PP OŠ MAT B.1.2. Učenik prepoznaje objekte po zadanom svojstvu.	<ul style="list-style-type: none"> – uparuje jednake objekte (objekte iste boje ili oblika) – stvara skupove jednakih objekata (razvrstava) – izdvaja podskupove (svrstava objekte u skupove po zadanom svojstvu) – prepoznaje uzorak u nizanju (primjerice, kocka – kugla – kocka ili crveno – zeleno – crveno) s izmjenom 2 svojstva – ponavlja uzorak u nizanju s izmjenom 2 svojstva 	<ul style="list-style-type: none"> – razvrstava skupove po zadanom svojstvu

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Uparivanje po jednom svojstvu (boja ili oblik); uparivanje po dvama svojstvima; razvrstavanje; svrstavanje; nizanje; uzorak u nizanju.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ovaj ishod temelj je za usvajanje osnovnih matematičkih vještina pa ga je važno planirati za početak nastavne godine. Aktivnosti se temelje na vježbama za razvoj perceptivnih sposobnosti, prvenstveno vizualnih. Počinje se promatranjem i uočavanjem svojstava oblika u prostoru (boja, oblik). Uparuju se objekti istog oblika, boje, veličine, materijala ili namjene. Zatim se upotrijebe slikovni prikazi i/ili simboli (kružići, trokutići, kvadratići). Za uočavanje i prepoznavanje uzorka upotrijebe se jednostavni nizmjenični nizovi po načelu 1 – 2 – 1 – 2 (počinje se modelima i objektima, zatim slikovni pa grafički prikaz). Učenik isprva treba samo prepoznati isti uzorak (možda na tepihu, podlozi ili tkanini, a zatim pomoću didaktičkog materijala te slikovnog prikaza), a tek nakon toga sam ponoviti i eventualno nastaviti uzorak.

PP OŠ MAT B.1.3. Učenik određuje međusobne odnose objekata (lijevo – desno, gore – dolje, ispred – iza).	<ul style="list-style-type: none"> – postavlja objekte u različitim odnosima u prostor i pokazuje njihov položaj (odgovara na pitanje „Gdje je lopta?“ pokazivanjem) – postavlja objekte u različitim odnosima u prostor prema uputi učitelja (primjerice, „Stavi loptu ispred stola.“) – imenuje međusobni odnos objekata (primjerice, „Lopta je lijevo, a stol desno.“) 	– postavlja objekte u zadani odnos u prostoru (gore – dolje, ispred – iza)
---	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odnosi: gore – dolje; ispred – iza; lijevo – desno.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici prvo upoznaju i određuju odnose na vlastitom tijelu (orijentiraju se na vlastitom tijelu) koristeći se izrazima gore – dolje, ispred – iza, lijevo – desno; ove vježbe korisno je raditi po modelu učitelja (pritom paziti kod odnosa lijevo – desno) i/ili pred ogledalom. Igraju se igre, primjerice, Dan – noć. Uputno je učenicima odrediti orijentir, primjerice, trakom u boji ili naljepnicom označiti desnu ruku i sl. Sve aktivnosti dobro je provoditi u korelaciji s aktivnostima Tjelesne i zdravstvene kulture. Sljedeći je korak određivanje položaja predmeta (ili drugih učenika) u odnosu na njih same uz primjenu izraza (imenovanje odnosa) gore – dolje; ispred – iza; lijevo – desno. Zatim prema uputi raspoređuju objekte u prostoru i na plohi, a nakon toga i na papiru.

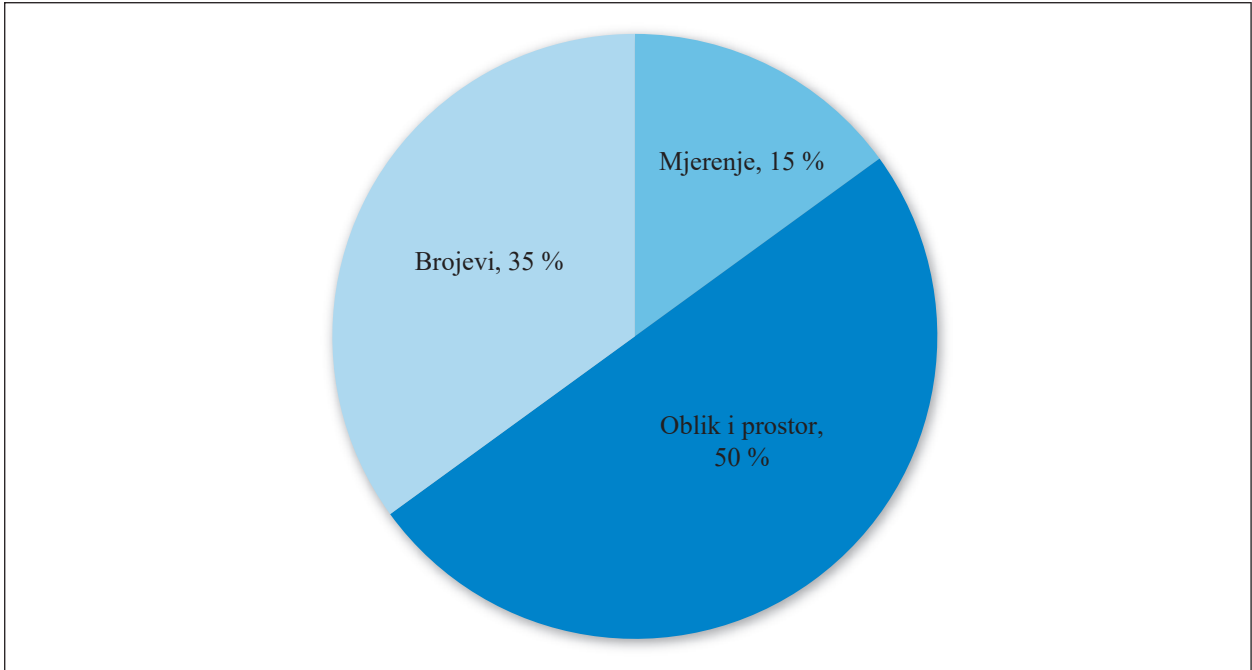
Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT C.1.1. Učenik uspoređuje objekte po zadanom svojstvu (veći – manji, viši – niži, dulji – kraći, jednako).	<ul style="list-style-type: none"> – uparuje objekte iste duljine, visine – određuje koji je objekt viši, kraći, veći – određuje da su objekti iste duljine ili visine jednaki – niže predmete po duljini ili visini od najmanjega/nížeg/kraćeg do najvećega/višeg/duljeg i obrnuto 	– razlikuje objekte po zadanom svojstvu

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Odnosi: veći – manji, viši – niži, dulji – kraći, jednako; nizanje.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj pridružuje dva objekta iste duljine ili visine te traži da učenik učini isto. Učenik među ponude-
nim objektima (kockama za slaganje, modelima geometrijskih tijela i sl.) pronalazi objekt iste duljine ili
visine (uputa: „Pronađi jednako (velik/veliko/veliku; visoko, dugačko).”). Učenici promatraju objekte
i zaključuju da su jednaki. Nakon toga se pred učenika stave dva objekta različite duljine ili visine. Uz
vođenje određuje koji je objekt veći – manji, viši – niži, dulji – kraći.

Slika 2. Struktura predmeta Matematika tijekom prve godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 2. razredu osnovne škole – 140 sati

Matematika – na kraju 2. razreda osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT A.2.1. Učenik se služi prirodnim brojevima do 10 u opisivanju i prikazivanju količine i redosljeda.	<ul style="list-style-type: none">– čita i zapisuje brojeve do 10 i nulu– pridružuje broj količini do 10– koristi se brojevnom crtom do 10– prepoznaje brojeve koji nedostaju na brojevnoj crti	<ul style="list-style-type: none">– pridružuje broj količini do 10
Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Brojevi i brojke 1 – 10; pridruživanje brojeva količinama do 10; dopunjavanje brojevnog niza; broj 0; brojevnica.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Brojevi i brojke od 4 do 10 obrađuju se jedna po jedna. Aktivnosti vezane uz ovaj ishod ostvaruju se u dvama koracima: u prvom koraku obrađuju se brojke 4 i 5, a zatim se ostvaruje ishod PP OŠ MAT A.2.2. (zbraja i oduzima brojeve do 5).		
Sljedeći je korak obrada brojeva 6 – 10.		
Na brojevnoj crti 0 – 10 uočavaju se brojevi ispred i iza zadanog broja (ne obrađuju se pojmovi pret-hodnik i sljedbenik). Broj 0 uvodi se tek nakon oduzimanja brojeva, kao rezultat oduzimanja jednakih brojeva. Brojevne riječi se ne obrađuju, osim kao slike riječi. I dalje se upotrebljavaju objekti, modeli geometrijskih tijela, Cuisenairovi štapići, Numicon, različit Montessori materijal, Unifix kocke, računaljke s vertikalno ili horizontalno postavljenom žicom te digitalni alati poput aplikacije Matematički vrtuljak i Domino brojalica.		
PP OŠ MAT A.2.2. Učenik zbraja i oduzima brojeve do 5.	<ul style="list-style-type: none">– dodavanje broja 1 zadanom broju– brojevni niz– oduzimanje broja 1 od zadanog broja– zapisuje računske operacije matematičkim simbolima– zbraja brojeve do 5– oduzima brojeve do 5– prepoznaje nulu kao rezultat oduzimanja	<ul style="list-style-type: none">– zbraja i oduzima do 5 uz manji broj pogrešaka
Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Za jedan više, za jedan manje; brojevni niz; zbrajanje; oduzimanje; znakovi +, -, =.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda		
Uvođenje u računsku operaciju zbrajanja temelji se na rastavljanju i sastavljanju skupova (primjerice, skup od 3 kvadratića čine 2 crvena i 1 plavi kvadratić; odnosno, 2 crvena kvadratića i 1 plavi kvadratić čine skup od 3 kvadratića).		
Formiranje svakoga narednog skupa dobiva se dodavanjem jednog elementa i time se svaki novi skup uvećava.		

Slijedi se metodički postupak: „Jednom objektu pridružujemo (dodajemo) još jedan.” Prati se govorom („Imali smo jedan. Dodali smo još jedan. Imamo za jedan više. Imamo dva (objekta).”). Isti postupak se izvodi sa slikama ili aplikacijama (slike jabuka, lopti...). Postupak se prikazuje i grafički – pomoću plavih i crvenih kvadratića. Na kraju slijedi zapis matematičkim simbolima (zapisuje se brojevni izraz).

Dodavanje broja jedan zadanom broju vrši se postupno ($1 + 1$; $a + 1$ se uvodi tek kad je prethodni korak uvježban).

Zatim slijedi $3 + 1$ pa $4 + 1$. Dodavanjem broja jedan (jednog elementa u skupu) u okomitom nizu ujedno se i vizualno predočuje uspoređivanje brojeva.

Sljedeći korak u usvajanju zbrajanja do 5 su zadatci $2 + 2$ i $3 + 2$ ili $2 + 3$.

Konkretne operacije slijedi grafički prikaz i zapis brojevnog izraza.

Na jednak način upoznaje se i oduzimanje. Učenike treba voditi u postupku računanja pomoću prstiju.

U radu se upotrebljavaju brojevna crta, računalo (abacus), Numicon, Cuisenairovi štapići, Dienesovi blokovi, Unifix kocke te aplikacije, primjerice, Matematički vrtuljak, Domino brojilica.

PP OŠ MAT A.2.3. Učenik zbraja i oduzima brojeve do 10.	– koristi se konkretima u zbrajanju do 10 – koristi se konkretima u oduzimanju do 10 – zbraja brojeve do 10 – oduzima brojeve do 10	– zbraja i oduzima do 10 uz manji broj pogrešaka
--	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zbrajanje do 10; oduzimanje do 10.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Proširivanje računskih operacija zbrajanja i oduzimanja do 10 odvija se po istom metodičkom postupku kao i kod skupa brojeva do 5. Ovdje je naročito važno uvježbavati rastavljanje i dopunjavanje prve desetice jer je to osnova za zbrajanje i oduzimanje do 20. Učenici se služe didaktičkim materijalom, brojevnom crtom i prstima, a učitelj će procijeniti mogućnost automatizacije ovih računskih operacija.

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT B.2.1. Učenik imenuje ravne i zakrivljene crte.	– prepoznaje ravne i zakrivljene crte – razlikuje ravne i zakrivljene crte – imenuje ravne i zakrivljene crte – prikazuje ravne i zakrivljene crte	– razlikuje ravne i zakrivljene crte

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Crta; ravne i zakrivljene crte.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kod prikazivanja ravnih i zakrivljenih crta učenik se služi slobodnom rukom, žicom ili užetom i sl. Ne koristi se geometrijskim priborom. Može se upotrijebiti sinonime za imenovanje zakrivljenih linija ako je učeniku teško izricanje riječi „zakrivljena linija”.

PP OŠ MAT B.2.2. Učenik razlikuje osnovne geometrijske likove (kvadrat, pravokutnik, krug, trokut).	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje osnovne geometrijske likove – razlikuje osnovne geometrijske likove – imenuje osnovne geometrijske likove – prikazuje osnovne geometrijske likove 	– razlikuje kvadrat, krug i trokut
--	---	------------------------------------

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kvadrat, pravokutnik, krug, trokut.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

S geometrijskim likovima učenik se susreće već u prvom razredu, uglavnom kao didaktičkim materijalom ili simbolima u grafičkom prikazu skupa ili početnog zbrajanja i oduzimanja. Sada likove imenuje te razlikuje pravokutnik od kvadrata (ne govorimo o duljini stranica). Uparuje jednake geometrijske likove, izdvaja različite. Za prikaz osnovnih geometrijskih likova mogu se upotrijebiti šablone, geoploče ili kvadratne mreže. U početku likove treba bojiti ili rezati od papira u boji kako bi učenik doživio cijeli lik, a ne samo njegove stranice. Preporuča se igra Bingo s geometrijskim likovima.

PP OŠ MAT B.2.3. Učenik određuje međusobne odnose objekata (blizu – daleko, unutar – izvan)	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje odnos među objektima – postavlja objekte u različitim odnosima u prostor i pokazuje ih – imenuje odnose među objektima 	– postavlja objekte u različitim odnosima u prostor i pokazuje ih
--	---	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Blizu – daleko, unutar – izvan.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Na temelju vođenog promatranja učenici uočavaju i prepoznaju međusobne odnose pojedinih objekata – u prostoru, a zatim i na papiru (fotografiji, grafičkom prikazu). Učenici stavljaju objekte u različite odnose i imenuju te odnose. Govori se: „Jabuka je u zdjeli / unutar zdjele; jabuka je izvan zdjele.”

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT C.2.1. Učenik uspoređuje objekte po zadanom svojstvu (teži – lakši, uži – širi).	<ul style="list-style-type: none"> – uparuje objekte iste mase ili širine – određuje koji je objekt teži, lakši, uži, širi – određuje objekte približno jednake mase i jednake širine – niže predmete po masi od najlakšega do najtežeg ili širini od najužega do najšireg i obrnuto 	– razlikuje objekte po zadanom svojstvu

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Teži – lakši – jednako težak / lagan; uži – širi – jednako uzak / širok; nizanje; najlakši/najteži/najuži/najširi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se ostvaruje na jednak način kao ishod PP OŠ MAT C.1.1. Učenik uspoređuje objekte po zadanom svojstvu (veći – manji, viši – niži, dulji – kraći, jednako): učenik uparuje jednako teške/široke objekte, određuje koji je objekt teži/lakši – uži/širi, niže objekte po težini/širini.

PP OŠ MAT C.2.2.

Učenik prepoznaje dan i tjedan kao mjerne jedinice za vrijeme.

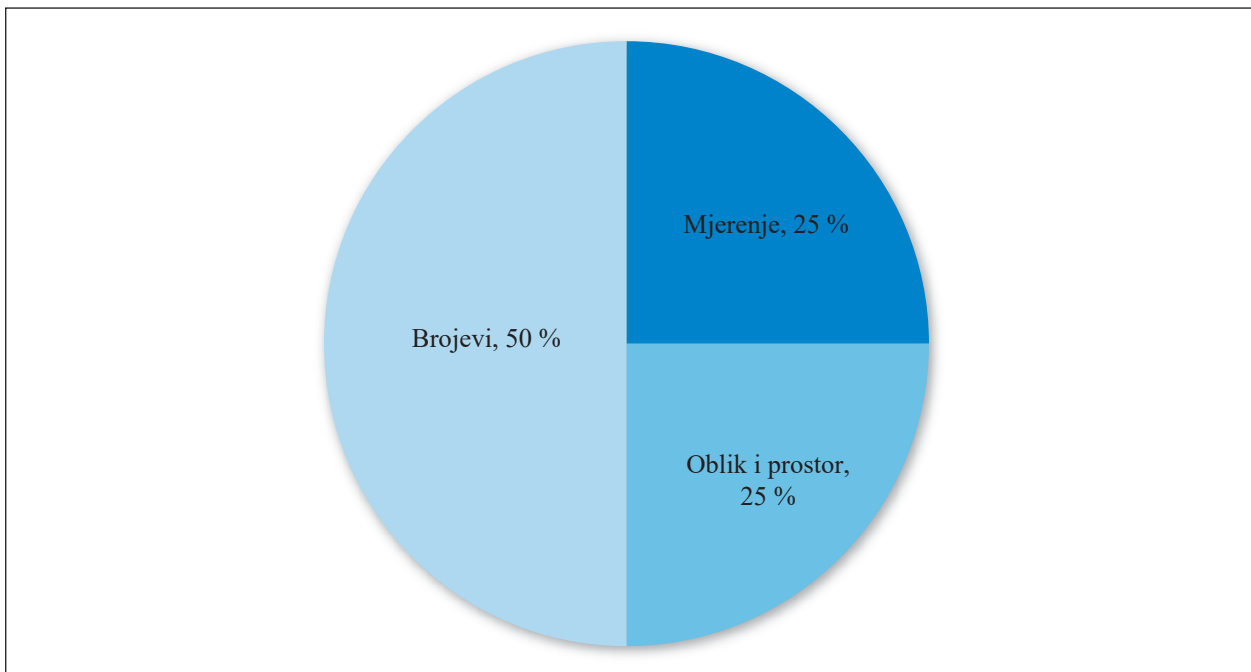
- imenuje standardne mjerne jedinice za vrijeme (dan, tjedan)
 - opisuje tjedan kao razdoblje od 7 dana
 - nabraja dane u tjednu pravilnim redoslijedom
 - prati prolaznost vremena na tjednom rasporedu
 - razlikuje dane u tjednu
-

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Dan; tjedan; dani u tjednu.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenike se upoznaje s pojmom vremena, mjerenja vremena, praćenja prolaznosti vremena. Ishod se ostvaruje u korelaciji s nastavnim sadržajima Prirode i društva. Prate se i povezuju aktivnosti tijekom dana, raspored sati, tjedni kalendar. Pomoću slikovnog rasporeda / kalendara učenik prati prolaznost vremena. Predlaže se uporaba aplikacije Vremenski vrtuljak.

Slika 3. Struktura predmeta Matematika tijekom druge godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 3. razredu osnovne škole – 140 sati

Matematika – na kraju 3. razreda osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT A.3.1. Učenik prirodnim brojevima do 20 prikazuje količinu i redosljed.	<ul style="list-style-type: none"> – broji u skupu brojeva do 20 – povezuje količinu i broj jedinica i desetica – prikazuje brojeve do 20 na različite načine – čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama – koristi se brojevnim crtom do 20 – prepoznaje brojeve koji nedostaju na brojevnoj crti 	– prikazuje brojeve do 20 na brojevnoj crti

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Skup prirodnih brojeva do 20 i nula: brojka, znamenka, brojeva riječ; jedinica i desetica; brojeva crta; prethodnik i sljedbenik (bez imenovanja pojmova).

Prošireni sadržaj: jednoznamenasti i dvoznamenkasti brojevi.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Proširuje se brojevni skup na drugu deseticu. Brojevi se usvajaju postupno. Upotrebljavaju se prikazi desetice i jedinica (pločice, Numicon i sl.). Uvodi se pojam desetice i jedinica, ali se ne vrednuje. Stvara se brojevni niz. Učenici nadopunjavaju brojevne nizove. Upotrebljavaju se slike riječi za brojevne riječi (brojevne riječi napisane su na karticama, učenik ih samo prepoznaje, uopćeno čita). Učenik ih pridružuje zadanim brojkama. Učenici uvježbavaju pridruživanje brojeva količini na različitom didaktičkom materijalu. Upoznaje se pojam desetice i jedinice (ne upotrebljava se tablica mjesnih vrijednosti, već se dekadске jedinice prikazuju grafički simbolima i/ili crtežima). Prethodnik i sljedbenik broja određuju se na brojevnoj crti. Primjer aplikacije je aplikacija Matematički vrtuljak.

PP OŠ MAT A.3.2. Učenik uspoređuje brojeve do 20.	<ul style="list-style-type: none"> – određuje odnos među količinama riječima „više, manje, jednako” – određuje odnos među brojevima do 10 riječima „veći, manji, jednak” – određuje odnos među brojevima do 20 riječima „veći, manji, jednak” – reda brojeve do 10 po veličini – reda brojeve do 20 po veličini 	– uspoređuje brojeve do 10
--	--	----------------------------

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Uspoređivanje prirodnih brojeva do 20 i nule; veći, manji, jednak.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Uspoređuju se skupovi, vertikalni i horizontalni nizovi objekata, a zatim i brojevi. Uočavanje slijeda brojeva na brojevnoj crti od manjega prema većem. Učenici pokazuju, zaokružuju veći/manji broj (upotrebljava se samo znak jednakosti).

PP OŠ MAT A.3.3. Učenik zbraja i oduzima brojeve do 20 (bez prijelaza).	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se konkretima u zbrajanju do 20 – koristi se konkretima u oduzimanju do 20 – zbraja brojeve do 20 bez prijelaza – oduzima brojeve do 20 bez prijelaza – računske operacije zapisuje matematičkim jezikom – imenuje rezultat zbrajanja i oduzimanja 	– zbraja i oduzima brojeve do 20 bez prijelaza uz manji broj pogrešaka
--	---	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zbrajanje i oduzimanje u skupu brojeva do 20 bez prijelaza.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici računske operacije usvajaju pomoću konkretna, slijedeći i dalje metodički put od konkretnoga preko polukonkretnog/apstraktnog do apstraktnog (objekti – grafički prikaz – brojevni izraz). Zbrajanje i oduzimanje u skupu do 20 usvajaju se sljedećim koracima: 1. $10 + 3$; $13 - 3$; 2. $12 + 3$, $15 - 3$. Zadatci se rješavaju uz vizualnu i verbalnu podršku. Ako se računa pomoću brojevnice, uputno je isprva strelicom prikazati smjer za zbrajanje, odnosno oduzimanje.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT B.3.1. Učenik razlikuje ravne i zakrivljene plohe.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje ravne i zakrivljene plohe – razlikuje ravne i zakrivljene plohe – imenuje ravne i zakrivljene plohe – pokazuje ravne i zakrivljene plohe 	– imenuje ravne i zakrivljene plohe

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ploha; ravna, zakrivljena ploha.

Prošireni sadržaj: imenovanje osnovnih geometrijskih likove kao ravnih i zakrivljenih ploha geometrijskih tijela.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik uočava vođenim promatranjem da se valjak i kugla mogu kotrljati, a kvadar i kocka ne. Tako upoznaje pojam ravne i zakrivljene plohe i imenuje ih. Razlikuje ravne i zakrivljene plohe na modelima geometrijskih tijela i objektima iz okoline. Pokazuje ravne i zakrivljene plohe na konkretima – modelima geometrijskih tijela.

PP OŠ MAT B.3.2. Učenik prikazuje pripadnost točke zadanom objektu.	<ul style="list-style-type: none"> – crta točku u ili izvan objekta – prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima – određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke – crta (ističe) točke 	– označava točke na ilustracijama geometrijskih likova
--	---	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Točka; unutar, izvan; označavanje točki velikim tiskanim slovima; vrhovi geometrijskih tijela i likova.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik crta ravne i/ili zakrivljene linije i određuje njihovo sjecište. Sjecište obilježava velikim tiskanim slovom. Upotrebljavaju se ilustracije (fotografija, skica, crteža) geometrijskih tijela i likova. Korelacija se ostvaruje s Likovnom kulturom i Tjelesnom i zdravstvenom kulturom.

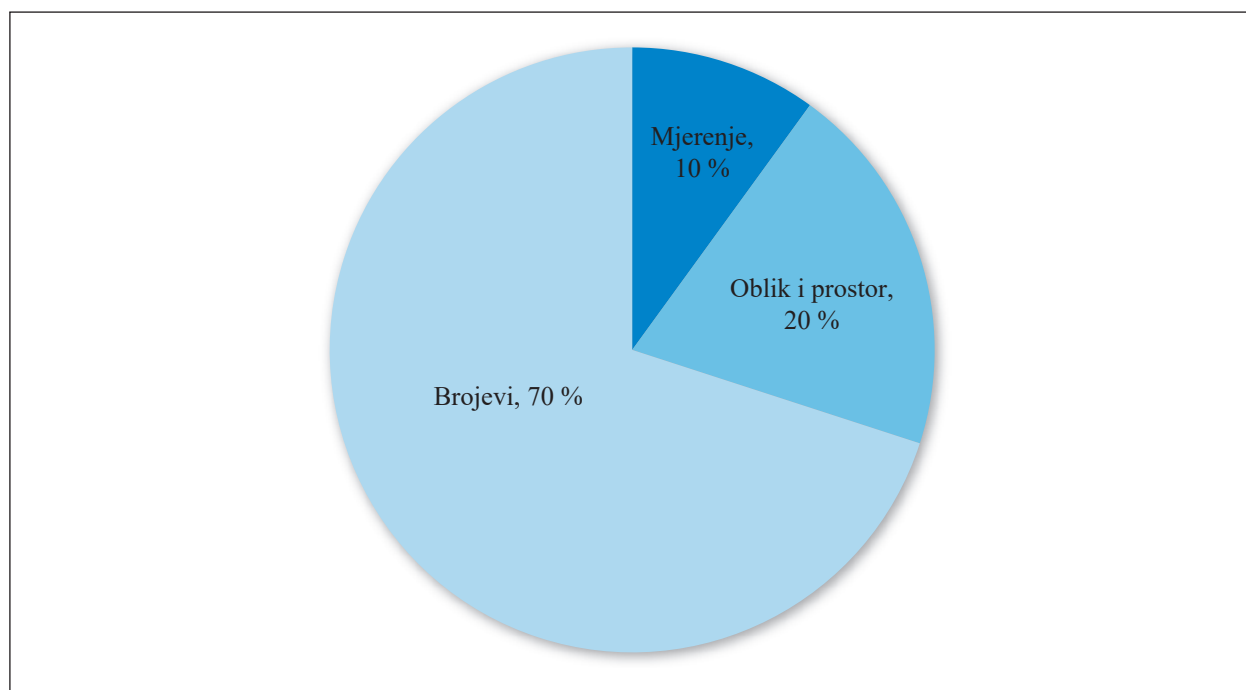
Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT C.3.1. Učenik prepoznaje novac u jediničnoj vrijednosti eura u skupu brojeva do 20.	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje kovanice i novčanice eura u vrijednosti: 1 euro, 2 eura, 5 eura, 10 eura i 20 eura– uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica u skupu brojeva do 20– broji kovanice i novčanice prema njihovoj vrijednosti– prepoznaje svrhu i korist štednje	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje vrijednosti kovanica i novčanica eura od 1 eura, 2 eura i 5 eura

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kovanice i novčanice u jediničnoj vrijednosti eura u skupu brojeva do 20; uspoređivanje vrijednosti kovanica i novčanica.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Preporuča se igra trgovine. Treba obratiti pažnju na brojenje kovanica i novčanica (2 kovanice od 2 eura broje se kao 4, a ne kao 2). Treba razgovarati s učenicima o važnosti štednje.

Slika 4. Struktura predmeta Matematika tijekom treće godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 4. razredu osnovne škole – 140 sati

Matematika – na kraju 4. razreda osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ MAT A.4.1.</p> <p>Učenik primjenjuje prirodne brojeve do 20 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima – razlikuje jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve – čita i zapisuje redne brojeve – uočava redoslijed i određuje ga rednim brojem – razlikuje glavne i redne brojeve 	<ul style="list-style-type: none"> – čita i zapisuje brojevne riječi do 10; određuje prvi i zadnji broj u redu
<p>Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Brojevi do 20 – brojevne riječi; jedinice i desetice; jednoznamenkasti i dvoznamenkasti brojevi; redni brojevi do 20.</p> <p>Prošireni sadržaj: parni i neparni brojevi.</p>		
<p>Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Brojevi do 20 poznati su učenicima, uvode se brojevne riječi koje učenik čita i piše. Valja paziti kod zapisivanja dvoznamenkastih brojeva da ih učenici upisuju u dva pravokutnika/kvadratića u svojim bilježnicama. Vizualna podrška kod određivanja jedinica i desetica jest i prikazivanje različitih mjesnih vrijednosti različitim bojama (na ploči, nastavnim listićima). Treba paziti da se uvijek upotrebljava ista boja za istu mjesnu vrijednost. Kod upoznavanja rednih brojeva poželjno je polaziti od učenikovih iskustava (tko je prvi u redu, tko je stigao treći i sl.). Dobro je što češće postavljati pitanja „Koji po redu?“ i „Koliko ih ima?“ u konkretnim primjerima kako bi učenici uočili i prepoznali razliku između rednih i glavnih brojeva te kako bi mogli odrediti kada ih upotrebljavati. Ako se uvodi pojam parnih i neparnih brojeva, treba se koristiti konkretnim prikazima (broje se rukavice, cipele, čarape).</p>		
<p>PP OŠ MAT A.4.2.</p> <p>Učenik zbraja i oduzima brojeve do 20 (s prijelazom i bez prijelaza).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zbraja brojeve do 20 – oduzima brojeve do 20 – računske operacije zapisuje matematičkim jezikom – imenuje brojeve kod zbrajanja i oduzimanja – rješava jednostavne zadatke zadane riječima 	<ul style="list-style-type: none"> – zbraja i oduzima brojeve do 20 uz manji broj pogrešaka
<p>Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Zbrajanje i oduzimanje brojeva do 20 (s prijelazom i bez prijelaza); pribrojnici, zbroj, umanjenik, umanjitelj, razlika; komutativnost zbrajanja (ne imenuje se svojstvo).</p>		

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kod učenja i poučavanja brojeva kod računskih operacija isprva se služimo slikama riječi (na karticama su napisani nazivi, primjerice, pribrojnik, umanjenik i sl.). Uputno je drugom bojom prikazati nazive koji pripadaju različitim operacijama (primjerice, pribrojnici, zbroj crveno; umanjenik, umanjitelj, razlika plavo). Uvode se zadatci tipa $16 + 4$; $20 - 4$ i $14 - 10$; $15 - 13$, a zatim i $8 + 4$ i $13 - 5$. Neophodno je sve računске radnje prikazivati i uvježbavati pomoću zornih prikaza (didaktički materijal, grafički prikaz). Treba demonstrirati način računanja pomoću prstiju. Komutativnost zbrajanja (zbroj se ne mijenja ako pribrojnici zamijene mjesta) učenike valja poučavati na skupovima (3 kruške + 4 kruške = 7 krušaka; ako počnemo od skupa s 4 kruške $4 + 3 = 7$, imamo također 7 krušaka), zatim slijedi matematički zapis. U rješavanju zadataka zadanih riječima, treba se koristiti jasnim i jednostavnim jezikom i uz učiteljevo vođenje (primjerice, „Ana ima 15 bombona. 5 bombona je dala Ivici. Koliko joj je ostalo?“).

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT B.4.1. Učenik crta dužinu.	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se ravnalom ili trokutom pri crtanju ravnih crta – spaja točke crtama – crta dužinu i prepoznaje oznaku za dužinu – označava krajnje točke dužine – prepoznaje dužinu kao omeđenu ravnu crtu – određuje pripadnost točaka dužini 	– koristi se ravnalom ili trokutom u crtanju dužina

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Crtaње ravnih crta; dužina kao ravna omeđena crta; pripadnost točaka dužini.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za crtanje ravnih crta počinje se upotrebljavati geometrijski pribor (ravnalo ili trokut). Učenike valja poučiti korištenju ravnalom za crtanje – određivanje položaja, pridržavanje rukom, važnost čvrstog prijanjanja uz papir, držanje olovke prilikom crtanja crta. Označuju se točke i traži se da učenik spoji točke crtama. Govorimo da su to njezine krajnje točke. Nacrtnu ravnu crtu kojoj smo odredili krajnje točke opisujemo kao dužinu. Označuju se točke na dužini i izvan nje i promatra se njihova pripadnost dužini.

PP OŠ MAT B.4.2. Učenik opisuje dužinu kao stranicu uglatih geometrijskih likova.	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje kvadrat, pravokutnik i trokut od kruga – opisuje stranice kvadrata, pravokutnika i trokuta – imenuje stranice trokuta, pravokutnika i kvadrata kao dužine 	– opisuje stranice kvadrata, pravokutnika i trokuta
--	---	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Geometrijski likovi i njihove stranice; dužina kao stranica uglatih geometrijskih likova.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik promatra, razlikuje i imenuje geometrijske likove. Aktivnosti se provode pomoću igara, primjerice, Bingo s likovima, Pogodi lik i slično. Mogu i izrezivati likove od kolažnog papira (korelacija s Likovnom kulturom). Uočava ravne i zakrivljene crte koje ih opisuju. Primjećuje da kvadrat, trokut i pravokutnik opisuju ravne crte. Učitelj vodi učenika do uočavanja krajnje točke stranica koje učenik opisuje kao dužine.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT C.4.1. Učenik mjeri duljinu dužine.	<ul style="list-style-type: none">– mjeri nestandardnim mjernim jedinicama (primjerice, korakom, laktom, pedljem, palcem)– prepoznaje jedinične dužine za mjerenje dužine (metar i centimetar i njihove oznake)– imenuje i crta dužinu zadane duljine– mjeri dužinu ravnalom i zadanom mjernom jediničnom dužinom– zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice– duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima– računa s jedinicama za mjerenje dužine (u skupu brojeva do 20)	<ul style="list-style-type: none">– imenuje i crta dužinu zadane duljine

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Mjerenje duljine; metar, centimetar; mjerenje dužina; računanje s jedinicama za mjerenje duljine.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Određuje se duljina klupe, bilježnice i sl. pomoću pedlja, koraka i sl. Učenike se vodi prema zaključku da takvo mjerenje nije pouzdano (zbog različite duljine koraka). Razgovara se o važnosti točne izmjere (krojač, građevinar). Upoznaju metar i centimetar. Nema preračunavanja metara u centimetre jer još ne poznaju brojeve do 100. Mjere duljinu zida u učionici ili stranicu igrališta u metrima. Crtaju i mjere dužine (u centimetrima).

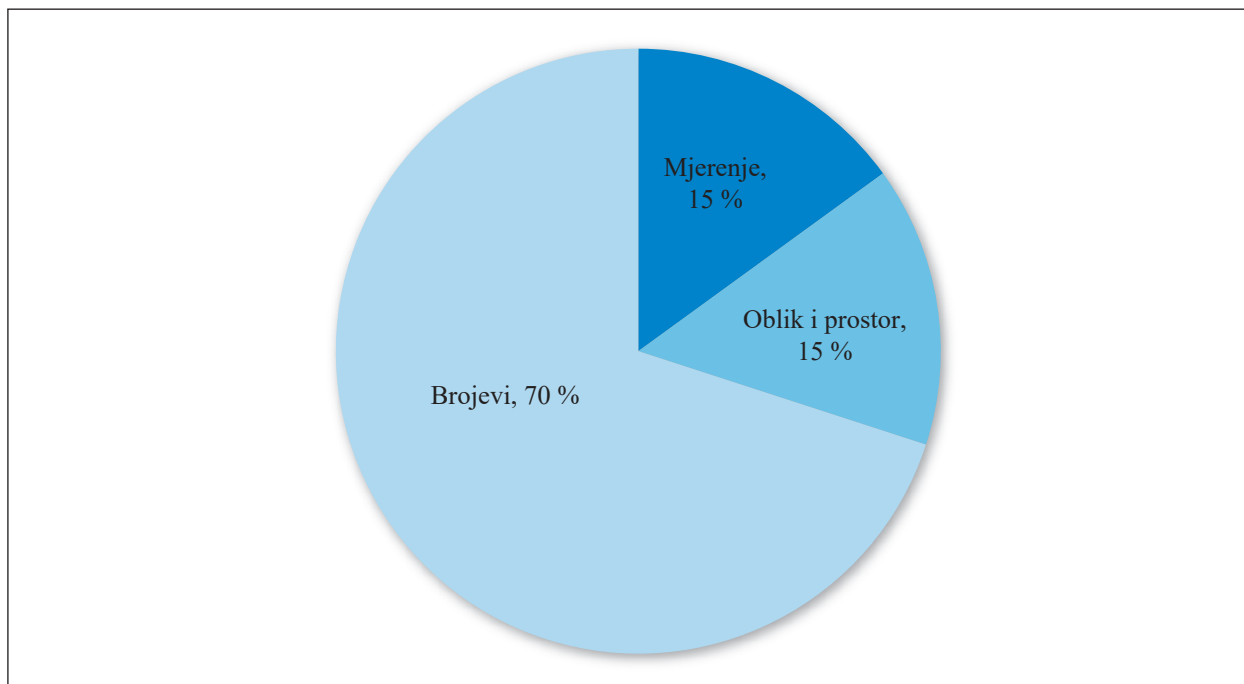
PP OŠ MAT C.4.2. Učenik primjenjuje novac u jediničnoj vrijednosti eura u skupu brojeva do 20.	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje vrijednosti kovanica i novčanica eura od 1 eura, 2 eura, 5 eura, 10 eura i 20 eura– opisuje kovanice i novčanice eura od 1 eura, 2 eura, 5 eura, 10 eura i 20 eura– računa s novcem u skupu brojeva do 20	<ul style="list-style-type: none">– razlikuje vrijednosti kovanica i novčanica eura od 1 eura, 2 eura, 5 eura, 10 eura i 20 eura
---	---	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kovanice i novčanice u jediničnoj vrijednosti eura u skupu brojeva do 20; računanje s novcem u skupu brojeva do 20.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Igrom trgovine učenik uvježbava razlikovanje i određivanje vrijednosti pojedinih kovanica i novčanica. Ponavljaju se i proširuju sadržaji prethodnog razreda.

Slika 5. Struktura predmeta Matematika tijekom četvrte godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 5. razredu osnovne škole – 140 sati

Matematika – na kraju 5. razreda osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ MAT A.5.1.</p> <p>Učenik primjenjuje prirodne brojeve do 100 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – broji, čita i zapisuje brojkom i brojevnom riječi brojeve do 100 – uspoređuje prirodne brojeve do 100 – prikazuje brojeve na različite načine – uočava odnose među dekadskim jedinicama (jedinice, desetice, stotice) – prikazuje dvoznamenkaste brojeve u tablici mjesnih vrijednosti – prepoznaje odnos broja i vrijednosti pojedine znamenke – razlikuje glavne i redne brojeve do 100 – određuje parne i neparne brojeve 	<ul style="list-style-type: none"> – prikazuje dvoznamenkaste brojeve u tablici mjesnih vrijednosti i na brojevnoj crti
<p>Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p>		
<p>Čitanje, pisanje i uspoređivanje višekratnika broja 10 u skupu do 100; ostali brojevi (brojke i brojevnene riječi) do 100; uspoređivanje brojeva; dekadске јединице (јединице, десетине, стотине); таблица мјесних вредности; главни и редни бројеви до 100; парни и непарни бројеви до 100.</p>		
<p>Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p>		
<p>Upoznaju se desetice (višekratnika broja 10) u skupu do 100 te čitanje, pisanje i uspoređivanje desetica uz didaktički materijal (zorni prikaz desetice i odnosa s ostalim dekadskim jedinicama – 1 stotica = 10 desetica = 1 jedinica = 10 jedinica). Zatim se prelazi na zbrajanje i oduzimanje desetica, a nakon toga na čitanje, pisanje i uspoređivanje ostalih brojeva do 100. Dopunjuju se brojevni nizovi. Upotrebljavaju se igre poput lanac brojeva, tombola, skriveni broj i sl. Treba se koristiti tablicom mjesnih vrijednosti, a različite dekadске јединице могу се приказивати различитим bojama i tako uvoditi učenike u prepoznavanje odnosa broja i vrijednosti pojedine znamenke. Poučavanje glavnih i rednih brojeva nastavlja se na iste sadržaje prethodnih razreda. Treba se koristiti aktivnostima bliskim učenicima poput igre utrka, praćenje ulaska u cilj i sl. uz korelaciju s nastavom TZK-a. Kod određivanja parnih i neparnih brojeva učenike treba voditi u uočavanju da svi parni brojevi imaju na mjestu znamenke jedinice paran broj u skupu do 10, a neparni neparan. Korisno je primijeniti Montessori materijal i pristup.</p>		
<p>PP OŠ MAT A.5.2.</p> <p>Učenik zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 100.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zbraja i oduzima desetice – zbraja i oduzima jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve bez prijelaza desetice – zbraja i oduzima jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve s prijelazom desetice – imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju – razlikuje dekadске јединице – pisano zbraja i oduzima dva dvoznamenkasta broja – rješava tekstualne zadatke 	<ul style="list-style-type: none"> – pisano zbraja i oduzima dvoznamenkaste brojeve bez prijelaza desetice

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zbrajanje i oduzimanje desetice; zbrajanje i oduzimanje jednoznamenkastih i dvoznamenkastih brojeva bez prijelaza desetice (primjerice, $40 + 5$; $45 - 5$; $42 + 5$; $47 - 5$); zbrajanje i oduzimanje jednoznamenkastih i dvoznamenkastih brojeva s prijelazom desetice (primjerice, $45 + 5$; $40 - 5$; $47 + 5$; $42 - 5$); brojevi kod zbrajanja i oduzimanja (pribrojnici, zbroj, umanjenik, umanjitelj, razlika); jedinice, desetice, stotice; pisano zbrajanje dvoznamenkastih brojeva bez prijelaza; pisano oduzimanje dvoznamenkastih brojeva bez prijelaza; pisano zbrajanje dvoznamenkastih brojeva s prijelazom; pisano oduzimanje dvoznamenkastih brojeva s prijelazom; zadatci zadani riječima.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici zbrajaju i oduzimaju desetice prije upoznavanja ostalih brojeva do 100. Nakon što upoznaju sve brojeve do 100, prelazi se na zbrajanje i oduzimanje dvoznamenkastih i jednoznamenkastih brojeva u sljedećim koracima:

1. zbrajanje višekratnika broja 10 i jednoznamenkastog broja; oduzimanje jednoznamenkastog broja od dvoznamenkastog koji imaju istu znamenku na mjestu jedinica (primjerice, $40 + 5$; $45 - 5$)
2. zbrajanje dvoznamenkastog i jednoznamenkastog broja u kojima zbroj jedinica ne prelazi 9 (primjerice, $42 + 5$)
3. oduzimanje jednoznamenkastog broja od jednoznamenkastog tako da je broj jedinica umanjenika veći od broja jedinica umanjitelja (primjerice, $47 - 5$)
4. zbrajanje dvoznamenkastog i jednoznamenkastog broja kojima je zbroj jedinica 10 (primjerice, $45 + 5$)
5. oduzimanje jednoznamenkastog broja od višekratnika broja 10 (primjerice, $40 - 5$)
6. zbrajanje i oduzimanje dvoznamenkastih i jednoznamenkastih brojeva s prijelazom desetice (primjerice, $47 + 5$; $42 - 5$).

Za zbrajanje i oduzimanje dvoznamenkastih brojeva uvodi se pisano zbrajanje dvoznamenkastih brojeva bez i s prijelazom te pisano oduzimanje dvoznamenkastih brojeva bez prijelaza i s prijelazom.

Učenici se postupno upoznaju s pojedinim postupkom. Važno je paziti na pravilan način zapisivanja i potpisivanja brojeva (svaka znamenka i znak u jedan kvadratić, potpisuje se znamenka jedinice ispod znamenke jedinice itd.). Kod zadataka s prijelazom desetice treba inzistirati na zapisivanju „posuđene“ desetice. Isprva učenici zadatke rješavaju u tablici mjesnih vrijednosti.

I dalje se zadatci predočuju i vizualno (stotica, desetice, jedinice) različitim bojama i/ili grafičkim prikazom.

U rješavanju zadataka riječima važno je sekvencionirati postupak – voditi učenike u koracima rješavanja: odrediti što je poznato u zadatku, istaknuti brojeve. Treba odrediti što je nepoznato, što treba izračunati. Treba odabrati odgovarajuću računsku operaciju i zapisati brojevni izraz. Treba izračunati zadatak te odgovoriti (usmeno ili pisano). Valja podsjetiti učenike da ponovno pročitaju u zadatku koje je pitanje kako bi u skladu s tim i zapisali odgovor. Dobro je taj postupak u koracima zapisati na podsjetnike i podijeliti svakom učeniku.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT B.5.1. Učenik opisuje točku, dužinu, polupravac i pravac te njihove odnose.	<ul style="list-style-type: none"> – određuje krajnje točke dužine – crta dužinu i primjenjuje oznaku za dužinu – određuje bridove geometrijskih tijela i stranice geometrijskih likova kao dužine – upoznaje pravac kao neograničenu ravnu crtu – crta i označava pravac i polupravac – crta dužinu kao dio pravca i ističe njezine krajnje točke – određuje i crta pripadnost točaka pravcu 	<ul style="list-style-type: none"> – imenuje pravac kao neograničenu ravnu crtu

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Dužina (krajnje točke dužine; dužina kao brid geometrijskog tijela i stranica geometrijskih likova); pravac; polupravac; dužina kao dio pravca; pripadnost točaka.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pojam pravca usvaja se tako da se crta produlji preko krajnjih točaka dužine. Pri tome je bitno naglasiti da se pravac ne može cijeli nacrtati, nego da je ravna crta kojom ga prikazujemo samo dogovoreni način prikazivanja pravca. Naglašava se da je pravac neograničena ravna crta. Polupravac treba prikazati kao dio pravca koji je ograničen (omedjen) s jedne strane. Krajnje točke dužine i polupravca treba točno i uredno označavati križićem ili točkom (ovisno o grafomotoričkim i okulomotornim sposobnostima učenika) te točke imenovati (označiti velikim tiskanim slovima), a pravac i polupravac označiti malim tiskanim slovom.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT C.5.1. Učenik mjeri vremenski interval i očitava vrijeme od punog i pola sata.	<ul style="list-style-type: none">– prati prolaznost vremena na satu ili štoperici– navodi standardne mjerne jedinice za vrijeme (minuta, sat, dan, tjedan, mjesec, godina)– prepoznaje vrijeme na satu (puni sat, pola sata)– mjeri prolaznost vremena odgovarajućim mjernim instrumentom i zapisuje duljinu vremenskoga intervala– navodi odnose mjernih jedinica za vrijeme	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje vrijeme na satu (puni sat)

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sat, minuta, dan, tjedan, mjesec, godina; puni sat, pola sata; mjerne jedinice (sat, minuta) i njihove oznake (h, min).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za zorno predočavanje vremenskog intervala treba se koristiti stvarnim vremenskim intervalima (koristimo se, primjerice, pješčanim ili kuhinjskim satovima, štopericom i slično). Prati se prolazak vremena na kalendaru. Za poučavanje očitavanja vremena na satu koristimo se velikim, posebno pripremljenim satovima (primjerice, od kartona) s istaknutim i jasno označenim satnim i minutnim kazaljka te arapskim brojkama. Dobro je i za učenike pripremiti satove (ili ih zajedno s njima izraditi). Poučava se očitavanje vremena od punog i pola sata. Sat se opisuje kao razdoblje od 60 minuta, a pola sata 30 minuta. Dobro je koristiti se aplikacijom Koliko je sati kao i igrom kartama.

<p>PP OŠ MAT C.5.2. Učenik mjeri i crta dužine zadane duljine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje jedinične dužine za mjerenje duljine i njihov međusobni odnos (metar, decimetar, centimetar) – imenuje i crta dužinu zadane duljine – mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom – zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice – duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima – računa s jedinicama za mjerenje duljine (u skupu brojeva do 100) – grafički prikazuje prikupljene podatke 	<ul style="list-style-type: none"> – mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom
--	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Mjere za duljinu: metar, decimetar, centimetar; crtanje dužine zadane duljine; mjerni broj i znak mjerne jedinice; računanje s jedinicama za mjerenje duljine dužine.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici se u crtanju i mjerenju dužina služe ravnalom. Kod mjerenja je važno pratiti točno postavljanje mjernih oznaka na krajnje točke dužine. Za mjerenje dužine veće duljine poput učionica, ruba klupe i sl. služe se metrom. Mjerenja mogu provoditi i u paru. U računanju s mjernim jedinicama ne treba zadavati zadatke koji zahtijevaju pretvaranje iz jedne jedinice u drugu. Učenici prikupljaju podatke iz svakodnevnog života i grafički ih prikazuju (primjerice, visina učenika u razredu). Koriste se jednostavnim piktogramima u prikazu podataka.

<p>PP OŠ MAT C.5.3. Učenik mjeri masu tijela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uočava masu kao svojstvo tijela – uspoređuje mase tijela – imenuje jedinice za mjerenje mase (dekagram, kilogram) – upoznae različite vage i postupak vaganja – mjeri masu tijela te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost (mjernim brojem i znakom jedinične veličine) – računa s jedinicama za masu tijela (u skupu brojeva do 100) – grafički prikazuju prikupljene podatke 	<ul style="list-style-type: none"> – mjeri masu različitih predmeta digitalnom vagom zapisujući dobivenu vrijednost
---	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Mjerenje mase tijela; uspoređivanje mase tijela; mjerne jedinice za masu (dag, kg); računanje s mjernim jedinicama za masu (u skupu brojeva do 100).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Treba se koristiti izrazom „masa”, ali i dozvoliti da se učenici koriste izrazom „težina” bez dodatnih objašnjava-
njavanja. Počinje se problemskim pitanjem, primjerice, „Kako odrediti koliko nam šećera ili brašna treba za
kolač?” ili slično. Po mogućnosti treba se koristiti vagom s utezima. Kod računanja s mjernim jedinicama ne
treba zadavati zadatke koji zahtijevaju pretvaranje iz jedne jedinice u drugu. Učenici prikupljaju podatke iz
svakodnevnog života i grafički ih prikazuju (primjerice, potrošnja kruha ili šećera u obitelji tijekom tjedna).

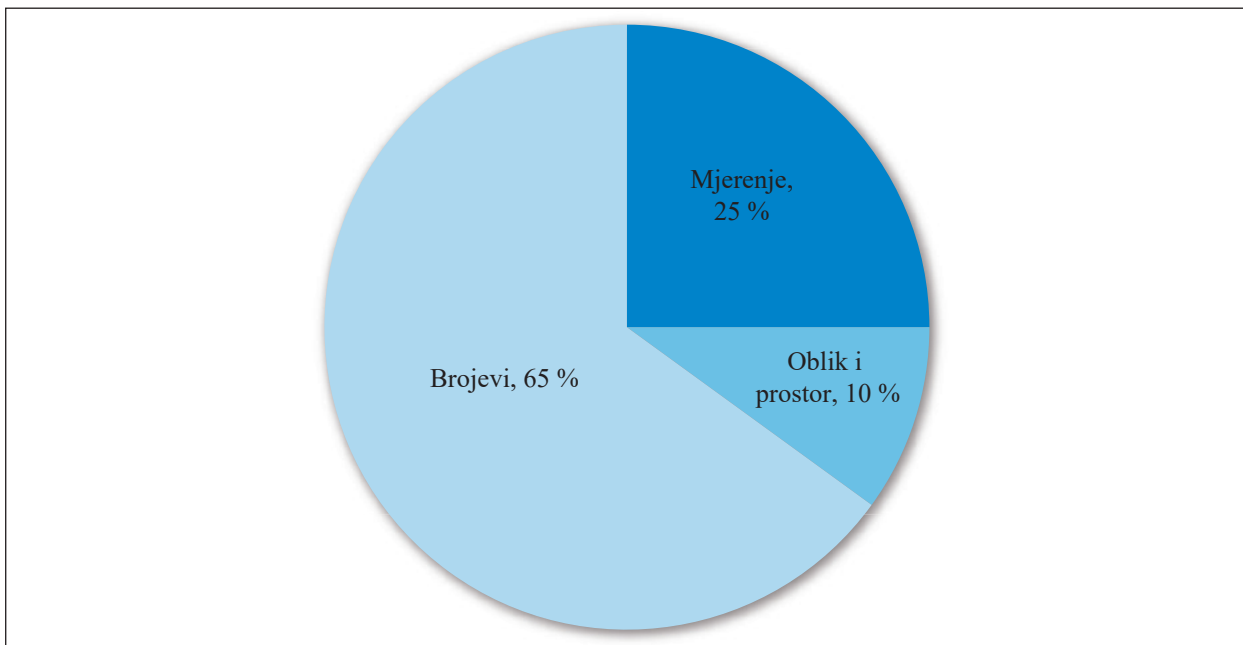
PP OŠ MAT C.5.4. Učenik mjeri volumen tekućine (litra).	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje pojam volumena tekućine– upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine– opisuje vezu između oblika i volumena tekućine– mjeri volumen tekućine prelijevanjem– imenuje jedinice za mjerenje volumena tekućine (litra)– grafički prikazuju prikupljene podatke	<ul style="list-style-type: none">– mjeri volumen tekućine prelijevanjem
---	---	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Mjerenje volumena tekućine; mjerne jedinice za volumen tekućine (litra).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U početku je dobro uspoređivati volumen tekućine prelijevanjem iz jedne posude u drugu. Pri mjere-
nju volumena tekućine prvo treba osvijestiti da se prelijevanjem iz posude u posudu količina tekući-
ne ne mijenja, iako se njezin izgled (visina tekućine u posudi) mijenja – korelacija s Prirodom (svoj-
stva vode). Nakon toga možemo odabrati neku posudu (čašu, šalicu ili žlicu) koja nam postaje mjerna
jedinica i prelijevanjem tekućine mjeriti i uspoređivati različite količine tekućina u većim posudama.
Učenici upoznaju standardnu mjernu jedinicu za mjerenje volumena tekućine (litra). Prelijevanjem tre-
baju osvijestiti njihovu količinu, ali i računati s njima (osobito je korisno konkretno rješavati zadatke
zadane riječima). Kod računanja s mjernim jedinicama ne treba zadavati zadatke koji zahtijevaju pre-
tvaranje iz jedne jedinice u drugu. Učenici prikupljaju podatke iz svakodnevnog života i grafički ih pri-
kazuju (primjerice, potrošnja mlijeka u obitelji tijekom tjedna).

Slika 6. Struktura predmeta Matematika tijekom pete godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 6. razredu osnovne škole – 140 sati

Matematika – na kraju 6. razreda osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT A.6.1. Učenik primjenjuje brojeve do 1000 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda.	<ul style="list-style-type: none"> – broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 1000 – prikazuje i upotrebljava troznamenkaste brojeve – koristi se tablicom mjesnih vrijednosti – rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica – određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka 	– prikazuje troznamenkaste brojeve u tablici mjesnih vrijednosti

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Čitanje, pisanje i uspoređivanje višekratnika broja 100 u skupu do 1000; ostali brojevi (brojke i brojevnice riječi) do 1000; troznamenkasti brojevi; četveroznamenkast broj; uspoređivanje brojeva; dekadске jedinice (jedinice, desetice, stotice, tisućice); tablica mjesnih vrijednosti.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Proširivanje brojevnog niza provodi se na sličan način kao u prethodnim razredima – počinje se višekratnicima broja sto, uvodi se zbrajanje i oduzimanje stotica u skupu do 1000, a zatim se uvode ostali brojevi. Rastavljanje brojeva na zbroj višekratnika dekadskih jedinica (primjerice, $564 = 5S + 6D + 4J$) izvodi se uz konkretne, odnosno uz grafički prikaz.

PP OŠ MAT A.6.2. Učenik pisano zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 1000.	<ul style="list-style-type: none"> – određuje mjesnu vrijednost znamenaka u troznamenkastom broju – pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis – imenuje članove računskih operacija zbrajanja i oduzimanja – rješava tekstualne zadatke 	– pisano zbraja i oduzima troznamenkaste brojeve bez prijelaza
---	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pisano zbrajanje i oduzimanje troznamenkastih brojeva bez prijelaza; pisano zbrajanje i oduzimanje troznamenkastih brojeva s prijelazom.

Prošireni sadržaj: zbraja više od dva pribrojnika.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Novi sadržaji uvode se postupno, na primjerima zbrajanja i oduzimanja bez prijelaza pa nakon toga s jednim prijelazom i na kraju s dvama prijelazima. Treba poticati učenike na točno potpisivanje, zapisivanje broja kod prijelaza te provjere rezultata. Ako se uvodi prošireni sadržaj (zbrajanje više od dvaju pribrojnika), svi pribrojnici trebaju biti manji ili jednaki broju 100.

PP OŠ MAT A.6.3. Učenik računa vrijednost nepoznatih članova jednakosti u skupu brojeva do 100.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje svojstva računskih operacija – prepoznaje vezu zbrajanja i oduzimanja – određuje vrijednost nepoznatog člana u jednakosti primjenom veze zbrajanja i oduzimanja 	– prepoznaje vezu između zbrajanja i oduzimanja
--	--	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Brojevi kod računskih radnji (pribrojnici, zbroj; umanjenik, umanjitelj, razlika); veza zbrajanja i oduzimanja; određivanje vrijednosti nepoznatog člana u jednakosti.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Valja prikazati jednostavan brojevni izraz i odrediti nazive članova (primjerice, $3 + 4 = 7$, 1. pribrojnik, 2. pribrojnik, zbroj). Nakon toga treba napisati izraz sa zamjenom mjesta pribrojnika pa zaključiti da se zbroj nije promijenio. Zatim treba zapisati brojevni izraz oduzimanja koristeći se istim brojevima (primjerice, $7 - 3 = 4$) te također imenovati članove (umanjenik, umanjitelj, razlika). Treba zapisati još nekoliko sličnih primjera i voditi učenike u uočavanju da su brojevi isti. Zatim zadajemo zadatak (primjerice, $3 + = 7$) i tražimo da učenici uoče da smo rezultat dobili oduzimanjem prvog pribrojnika od zbroja. Na isti način rješavamo zadatke u kojima se traži prvi pribrojnik, a nakon toga umanjenik i umanjitelj. Zadaci se uvode postupno, nakon što je uvježban prethodni postupak. U takvim zadacima koristimo se jednostavnim brojevnim izrazima s brojevima do 100, u pravilu bez prijelaza. Što češće treba primjenjivati igre u nastavi Matematike (primjerice, zamjena mjesta učenika $3 + 1$; $1 + 3 -$ zorni prikaz komutativnosti zbrajanja, što se može primijeniti i za prikaz veze zbrajanja i oduzimanja).

PP OŠ MAT A.6.4. Učenik množi brojevima 0, 1, 2, 5, 10.	<ul style="list-style-type: none"> – množi uzastopnim zbrajanjem istih brojeva – prepoznaje svojstvo komutativnosti množenja – imenuje članove računskih operacija – poznaje ulogu brojeva 1 i 0 u množenju – množi brojevima 0, 1, 2, 5 i 10 	– množi brojevima 1, 2, i 10 uz tablicu množenja
--	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Množenje kao uzastopno zbrajanje istih pribrojnika; množenje brojevima 2, 5 i 10; čimbenici/faktori, umnožak/produkt; zamjena mjesta faktora; brojevi 1 i 0 u množenju; tablica množenja.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Množenje se uvodi kao uzastopno zbrajanje istih pribrojnika. Dovoljno vremena treba posvetiti zornom (objektima i grafičkim prikazima) prikazu. Važno je da učenici u početku (kad upoznaju komutativnost množenja, trebali bi uočiti da to ne utječe na rezultat) ne zamjenjuju način prikazivanja 3×5 s 5×3 (u prvom primjeru imamo 3 skupa od po 5 elemenata, u drugom 5 skupova od po 3 elementa). Počinje se množenjem brojem 2, vodi se učenike u promatranju umnožaka – to su parni brojevi, višekratnici broja 2. Tablica množenja formira se postupno i dopunjava radi lakšeg snalaženja. Učenici upoznaju ili hrvatsko ili strano nazivlje (čimbenici i umnožak ili faktori i produkt) i u toj primjeni treba biti dosljedan. Učenicima na zornom primjeru treba predočiti množenje brojem 1 (u svakom skupu samo jedan element, uočiti da je umnožak jednak 1. čimbeniku – množeniku). Kod množenja brojem 0 uvijek imamo prazan skup, rezultat je uvijek 0. Na jednak se način uvodi množenje brojevima 5 i 10.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT B.6.1. Učenik prepoznaje i crta pravce u različitim međusobnim odnosima.	<ul style="list-style-type: none"> – crta usporedne pravce i pravce koji se sijeku (uključujući okomite) – pravcima koji se sijeku određuje sjecište – primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca 	– crta dva pravca koja se sijeku

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pravci koji se sijeku; sjecište; okomiti pravci; usporedni pravci.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici isprva samo uočavaju i prepoznaju pravce koji se sijeku na crtežima (ili fotografijama objekata s istaknutim pravcima kao produžecima dužina). Zatim i sami crtaju pravce koji se sijeku. Postupno se uvodi pojam okomitosti (korelacija s Tehničkom kulturom). U crtanju pravaca koristi se ravnalom, a za crtanje okomitih i usporednih pravaca ravnalom i trokutom ili dvama trokutima. Učenike treba voditi u postupku, naglašavati važnost urednosti i točnosti. Za učenike koji imaju motoričke ili vidno-prostorne poteškoće, moguće je koristiti se i aplikacijama koje zapis (crtanje) rukom pretvaraju u ravne crte (pravce).

PP OŠ MAT B.6.2. Učenik određuje opseg likova.	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika – mjeri duljinu dužine – mjeri opseg neformalnim i formalnim načinima – određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica – mjeri opseg lika 	– opisuje opseg kao zbroj duljina stranica geometrijskih likova
---	--	---

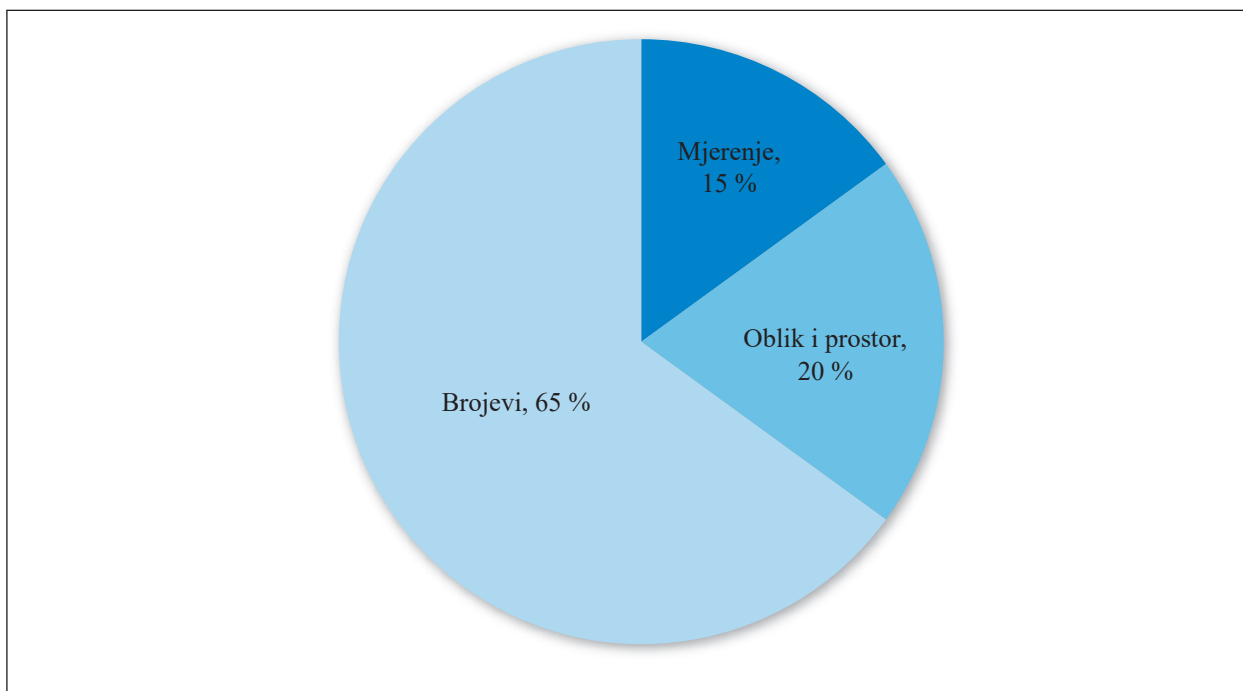
Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina stranica.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

U početku poučavanja učenici će mjeriti opseg neformalnim načinom: koristeći se koncem, vunom, papirnatim vrpčama... Učenike se navodi na zaključak da je opseg zbroj duljina svih stranica kvadrata, pravokutnika i trokuta. Pri određivanju opsega trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroja duljina stranica ne upotrebljava se formula za izračunavanje, a opseg se zapisuje malim slovom o (primjerice, $o = 12 \text{ cm}$) – korelacija s Tehničkom kulturom.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT C.6.1. Učenik mjeri vremenski interval.	<ul style="list-style-type: none"> – prati prolaznost vremena na satu ili štoperici – navodi standardne mjerne jedinice za vrijeme (minuta, sat, dan) – prepoznaje vrijeme na satu u ciklusu od 24 sata – mjeri prolaznost vremena odgovarajućim mjernim instrumentom i zapisuje duljinu vremenskoga intervala – navodi odnose mjernih jedinica za vrijeme – računa jedinicama za vrijeme (bez preračunavanja) 	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje vrijeme na satu
Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Sat, minuta, dan; mjerne jedinice (sat, minuta) i njihove oznake (h, min); računanje s jedinicama za vrijeme.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Aktivnosti i sadržaji nadovezuju se na aktivnosti vezane uz ishod PP OŠ MAT C.5.1. (mjeri vremenski interval i očitava vrijeme od punog i pola sata). Učenici određuju vrijeme na satu u intervalu od 24 sata. Zornim prikazom (primjerice, natpisima uz brojkice na satu) treba predočiti kako 1 sat ujutro (u noći) odgovara 13 sati itd. Odnos mjernih jedinica (1 dan = 24 sata, 1 sat = 60 minuta) treba prikazati zorno. Kod računanja s mjernim jedinicama, ne treba zadavati zadatke koji zahtijevaju pretvaranje iz jedne jedinice u drugu.		
PP OŠ MAT C.6.2. Učenik mjeri volumen tekućine (dL, cL, mL).	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje pojam volumena tekućine – mjeri volumen tekućine prelijevanjem – imenuje jedinice za mjerenje volumena tekućine (litra, decilitar, centilitar) – računa s mjernim jedinicama za volumen tekućine 	<ul style="list-style-type: none"> – imenuje jedinice za mjerenje volumena tekućine (litra, decilitar)
Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Volumen tekućine; litra, decilitar, centilitar; računanje s mjernim jedinicama za volumen tekućine.		
Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda Proširuju se sadržaji iz prethodnog razreda, uvode se mjerne jedinice decilitar i centilitar. Učenici ih upoznaju pomoću konkretnih zadataka (korelacija s Domaćinstvom). Kod računanja s mjernim jedinicama ne treba zadavati zadatke koji zahtijevaju pretvaranje iz jedne jedinice u drugu.		

Slika 7. Struktura predmeta Matematika tijekom šeste godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 7. razredu osnovne škole – 140 sati

Matematika – na kraju 7. razreda osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP OŠ MAT A.7.1.</p> <p>Učenik primjenjuje prirodne brojeve do 10 000 u opisanju i prikazivanju količine i redoslijeda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 10 000 – prikazuje i upotrebljava četvero-znamenakaste brojeve – koristi se tablicom mjesnih vrijednosti – rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica – određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka 	<ul style="list-style-type: none"> – prikazuje četvero-znamenakaste brojeve u tablici mjesnih vrijednosti

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Čitanje, pisanje i uspoređivanje višekratnika broja 1000 u skupu do 10 000; ostali brojevi (brojke i brojevnice riječi) do 10 000; četvero-znamenakasti i peteroznamenakasti brojevi; uspoređivanje brojeva; dekadске jedinice (jedinice, desetice, stotice, tisućice, desetstisućice); tablica mjesnih vrijednosti

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Daljnje proširivanje brojevnog niza počinje upoznavanjem višekratnika broja tisuću, a zatim ostalih brojeva do 10 000. Treba inzistirati na pisanju brojeva tako da ostaje razmak između znamenke tisućice i stotice bez da se ostavlja prazan kvadratić. Tako će učenici i lakše očitati broj. Ostali sadržaji uvode se na jednak način kao i u prethodnim razredima. Postupak uspoređivanja brojeva do 10 000 skratiti određivanjem vrijednosti tisućica (zatim stotica, desetica, odnosno jedinica).

<p>PP OŠ MAT A.7.2.</p> <p>Učenik pisano zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 10 000.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – određuje mjesnu vrijednost znamenaka u četvero-znamenakastom broju – pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis – u rješavanju zadataka služi se kalkulatorom – rješava zadatke zadane riječima 	<ul style="list-style-type: none"> – pisano zbraja i oduzima četvero-znamenakaste brojeve bez prijelaza
--	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pisano zbrajanje i oduzimanje brojeva do 10 000; rješavanje zadataka pomoću kalkulatora; zadatci zadani riječima.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji i aktivnosti proširuju se na skup brojeva do 10 000. Učenike se upoznaje s načinom rješavanja zadataka pomoću kalkulatora. U tu je svrhu korisno nabaviti jednostavne kalkulatore, bez dodatnih funkcija. Učenike se upoznaje sa značenjem pojedine tipke (funkcije). Ne smije se zanemariti pisano zbrajanje i oduzimanje, kalkulator treba služiti kao podrška u provjeravanju rezultata. Tek nakon što su učenici dobro uvježbali postupke pisanog zbrajanja i oduzimanja, koriste se kalkulatorom u rješavanju zadataka zadanih riječima.

PP OŠ MAT A.7.3. Učenik množi jednoznamenka- ste brojeve.	<ul style="list-style-type: none"> – množi brojevima 3, 4, 6, 7, 8 i 9 – primjenjuje svojstvo komutativnosti množenja – primjenjuje tablicu množenja u skupu brojeva do 100 – prepoznaje višekratnike zadanog broja – imenuje članove računске operacije – rješava zadatke zadane riječima 	– primjenjuje tablicu množenja u skupu brojeva do 100
---	--	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Množenje brojevima 3, 4, 6, 7, 8 i 9; komutativnost množenja (ne imenuje se svojstvo); tablica množenja; višekratnici broja; zadatci zadani riječima.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Tablica množenja proširuje se postupno uz zorne prikaze. Učenike se vodi u primjeni svojstva komutativnosti množenja bez imenovanja svojstva. Rezultate množenja određenim brojem treba povezati s pojmom višekratnika zadanog broja. Rješavaju se zadatci isključivo unutar tablice množenja. Moguće je i primijeniti aplikacije (ICT – AAC), primjerice, Matematički vrtuljak i sl.

PP OŠ MAT A.7.4. Učenik dijeli brojevima 1, 2, 3, 4, 5, 10.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje dijeljenje kao uzastopno oduzimanje istog broja – dijeli brojevima 2, 3, 4 i 5 – dijeli brojevima 1 i 10 – prepoznaje brojeve djeljive s 2, 3, 4, 5, 10 (bez ostatka) – veza množenja i dijeljenja – imenuje članove računске operacije 	– dijeli brojevima 1, 2 i 10 uz tablicu dijeljenja
---	---	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Dijeljenje kao uzastopno oduzimanje istog broja; dijeljenje brojevima 2, 3, 4 i 5; brojevi kod dijeljenja (djeljenik, djelitelj, količnik); dijeljenje brojevima 1 i 10; veza množenja i dijeljenja.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Važno je dijeljenje upoznati kao uzastopno oduzimanje istog broja. Kada prikazujemo, primjerice, $6 : 2$, ne uzima se 6 kuglica i ne dijeli ih se u 2 posude, već se od skupa od 6 kuglica uzimaju po 2 kuglice dok se sve ne podijele. Učenike vodimo u prepoznavanju višekratnika određenog broja kao broja kojeg dijelimo. Zadatci se prikazuju zorno, a naročito je korisno upotrijebiti Numicon (i kasnije, ako se radi dijeljenje s ostatkom kao prošireni sadržaj). Učenici se koriste tablicom pri dijeljenju brojeva. Uvodimo ih u uočavanje veze množenja i dijeljenja (koriste se istom tablicom za množenje i dijeljenje).

PP OŠ MAT A.7.5. Učenik prepoznaje razlomke $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje polovinu i četvrtinu na grafičkom prikazu – povezuje slikovni prikaz razlomka s brojevnim zapisom i obratno – prepoznaje polovinu i četvrtinu kao rezultate dijeljenja nekog broja brojevima 2 i 4 – imenuje polovinu i četvrtinu – zapisuje polovinu i četvrtinu u obliku razlomka – imenuje brojnik, nazivnik i razlomačku crtu 	– povezuje slikovni prikaz razlomka s brojevnim zapisom i obratno
--	---	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Polovina $\frac{1}{2}$, četvrtina $\frac{1}{4}$; razlomak, razlomačka crta, brojnik i nazivnik.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Počnje se zornim prikazom u kojem se prepolovi, primjerice, jabuka (možemo i od učenika zatražiti da to učini, pojmovi „polovica“, „prepolovi“, „podijeli na pola“ koriste se u svakodnevnom govoru i ranije). Govorimo o dvjema polovinama. Dakle, jednu (primjerice, jabuku) smo podijelili na dvije polovine. Na nekoliko sličnih primjera izvodimo zaključak da jedno cijelo (neku količinu, broj) možemo podijeliti na dva jednaka dijela, dvije polovine. Prikazujemo to grafički i uvodimo brojevni zapis $\frac{1}{2}$. Imenujemo pojmove razlomak i razlomačka crta. Na sličan način upoznajemo i pojam četvrtine. Učenici razlomke samo upoznaju, bez računanja s njima. Učenici trebaju prepoznati polovinu i četvrtinu na grafičkom prikazu (tortni dijagram). Određuju se i polovina, odnosno četvrtina brojeva djeljivih s 2 i 4. Uz podršku zornih prikaza učenici trebaju uočiti da se polovina dobiva dijeljenjem broja s 2, a četvrtina s 4. Ne vrednuje se imenovanje brojnika i nazivnika. Moguće je uvesti i Montessori materijal za razlomke.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT B.7.1. Učenik određuje i crta kut.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje pojam kuta – prepoznaje, uspoređuje i crta pravi, šiljasti i tupi kut – imenuje vrh i krakove kuta – prepoznaje i ističe točke koje (ne) pripadaju kutu 	– prepoznaje, uspoređuje i crta šiljasti i tupi kut

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kut; pravi, šiljasti i tupi kut; crtanje kuta; vrh i krakovi kuta; pripadnost točaka kutu.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici upoznaju pojam kuta, prepoznaju ga na zornim prikazima. Uočavaju kutove kod geometrijskih tijela. Crtaju kutove pomoću geometrijskog pribora. Posebnu podršku zahtijeva crtanje pravog kuta (korelacija s Tehničkom kulturom).

PP OŠ MAT B.7.2. Učenik opisuje različite vrste trokuta s obzirom na zadana svojstva.	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje i opisuje trokute prema duljinama stranica – prepoznaje vrh, stranice, krakove trokuta – imenuje jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute – razlikuje i opisuje pravokutni trokut u odnosu na druge trokute 	<ul style="list-style-type: none"> – imenuje jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute uz grafički prikaz trokuta
--	--	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Vrste trokuta prema duljini stranica (jednakostranični, raznostranični, jednakokračni); pravokutni trokut.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Važno je uočiti da postoje različiti trokuti, a da ih prema duljinama njihovih stranica dijelimo na jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute. Kad učenici upoznaju pravokutni trokut, treba im pokazati da raznostranični i jednakokračni trokuti mogu biti ujedno i pravokutni. Različite vrste trokuta potrebno je prikazivati i prepoznavati u različitim položajima.

PP OŠ MAT B.7.3. Učenik opisuje geometrijska tijela i likove.	<ul style="list-style-type: none"> – geometrijskim priborom crta osnovne geometrijske likove (raznostranični i pravokutni trokut, pravokutnik i kvadrat) – crta jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute – označava vrhove, stranice i kutove trokuta te trokut zapisuje simbolima ($\triangle ABC$) – povezuje sve geometrijske pojmove u opisivanju geometrijskih tijela i likova (vrhovi, plohe, stranice, bridovi, kutovi) 	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje sve geometrijske pojmove u opisivanju geometrijskih tijela i likova (vrhovi, plohe, stranice, bridovi, kutovi)
--	---	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Crtanje geometrijskih likova (raznostranični i pravokutni trokut, pravokutnik i kvadrat); povezivanje geometrijskih pojmova u opisivanju geometrijskih tijela i likova (vrhovi, plohe, stranice, bridovi, kutovi).

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

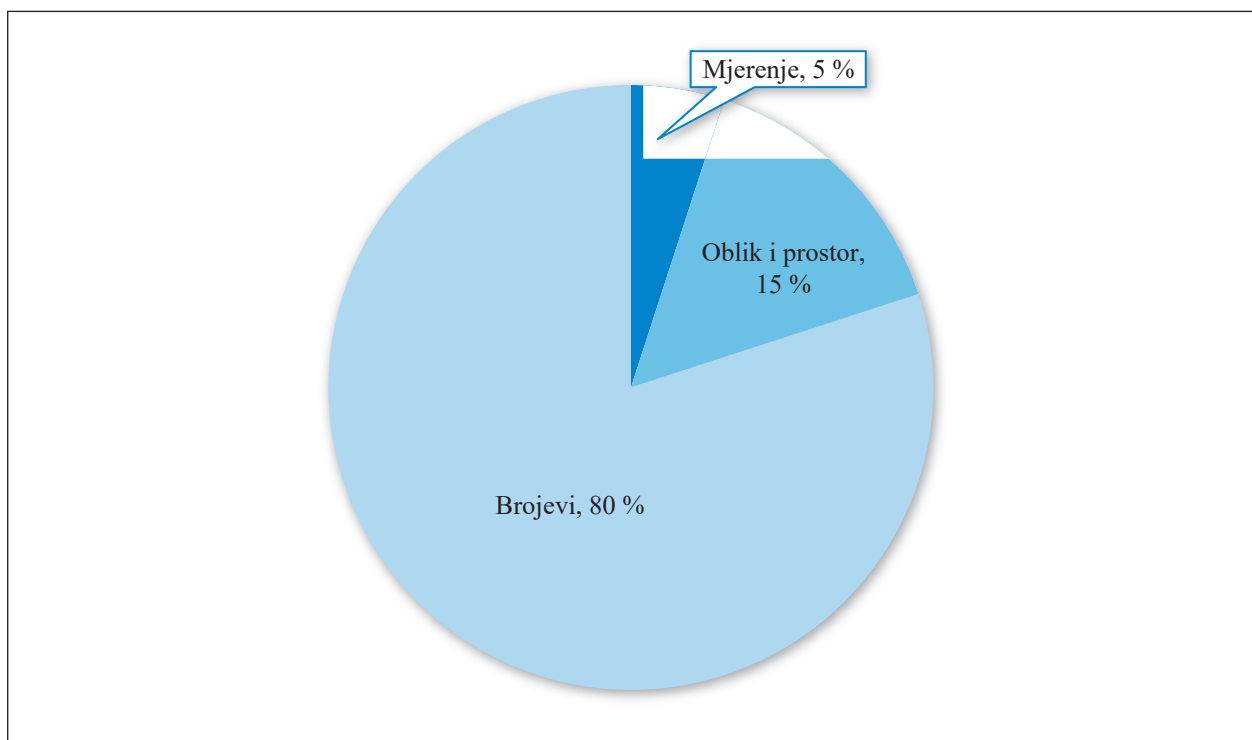
Sadržaji i aktivnosti ovog ishoda nadovezuju se na prethodni PP OŠ MAT B.7.2. (opisuje različite vrste trokuta s obzirom na zadana svojstva), ali obuhvaća i crtanje ostalih poznatih geometrijskih likova pomoću geometrijskog pribora te prepoznavanje i imenovanje vrhova, stranica, kutova.

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT C.7.1. Učenik mjeri masu tijela.	<ul style="list-style-type: none"> – imenuje jedinice za mjerenje mase (gram, tona) – mjeri masu tijela te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost (mjernim brojem i znakom jedinične veličine) – iskazuje odnose mjernih jedinica za masu – računa s jedinicama za masu tijela (u skupu brojeva do 10 000) 	<ul style="list-style-type: none"> – izražava masu tijela standardnim jedinicama te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda
 Masa tijela; mjerne jedinice za masu gram, tona.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Proširuju se sadržaji i aktivnosti ishoda PP OŠ MAT C.5.3. (mjeri masu tijela). Ponavljaju se poznate mjerne jedinice (dekagram, kilogram) i uvode nove (gram, tona). Iskazuju se odnosi mjernih jedinica za masu (određuje se koja je jedinica veća, a koja manja) – korelacija s Domaćinstvom.

Slika 8. Struktura predmeta Matematika tijekom sedme godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 8. razredu osnovne škole – 140 sati

Matematika – na kraju 8. razreda osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT A.8.1. Učenik primjenjuje prirodne brojeve veće od 10 000 u opisanju i prikazivanju količine i redoslijeda.	<ul style="list-style-type: none"> – broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 100 000 – prikazuje i upotrebljava peteroznamenaste brojeve – broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 1 000 000 – prikazuje i upotrebljava šesteroznamenaste brojeve – koristi se tablicom mjesnih vrijednosti – rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica – određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka 	– prikazuje peteroznamenaste i šesteroznamenaste brojeve u tablici mjesnih vrijednosti

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Čitanje, pisanje i uspoređivanje višekratnika broja 10 000 u skupu do 100 000; ostali brojevi (brojke i brojevnice riječi) do 100 000; uspoređivanje brojeva; dekadске jedinice (jedinice, desetice, stotice, tisućice, desetstisućice, stotisućica); tablica mjesnih vrijednosti.

Čitanje, pisanje i uspoređivanje višekratnika broja 100 000 u skupu do 1 000 000; ostali brojevi (brojke i brojevnice riječi) do 1 000 000; uspoređivanje brojeva; dekadске jedinice (jedinice, desetice, stotice, tisućice, desetstisućice, stotisućice, milijun); tablica mjesnih vrijednosti.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Upoznavanje brojeva do 100 000 uvodi se odvojeno od upoznavanja brojeva do milijun. Kad učenici upoznaju brojeve do 100 000, rješavaju zadatke pisanog zbrajanja i oduzimanja u tom skupu, a tek nakon toga se brojevni niz dalje proširuje do 1 000 000. Sadržaji se upoznaju sličnim aktivnostima kao i kod brojeva do 1000, odnosno 10 000.

PP OŠ MAT A.8.2. Učenik pisano zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva većih od 10 000.	<ul style="list-style-type: none"> – određuje mjesnu vrijednost znamenaka u peteroznamenastom broju – određuje mjesnu vrijednost znamenaka u šesteroznamenastom broju – pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis – u rješavanju zadataka služi se kalkulatorom – rješava tekstualne zadatke 	– pisano zbraja i oduzima brojeve do 1 000 000 bez prijelaza primjenjujući odgovarajući matematički zapis
---	--	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pisano zbrajanje i oduzimanje brojeva do 100 000; rješavanje zadataka pomoću kalkulatora; zadatci zadani riječima; pisano zbrajanje i oduzimanje brojeva do 1 000 000.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zbrajaju se i oduzimaju brojevi do 100 000, a zatim i do 1 000 000. Upotrebljavaju se isključivo pisani načini te rješavanje zadataka pomoću kalkulatora. Zbrajanje i oduzimanje desetstisućica, odnosno stotisućica, provodi se uz grafički prikaz i/ili kartice.

PP OŠ MAT A.8.3.

Učenik množi dvoznamenkaste i troznamenkaste brojeve jednoznamenkastima.

- množi dvoznamenkaste brojeve jednoznamenkastima
- primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja
- prepoznaje svojstva računskih operacija (komutativnost)
- prepoznaje veze između računskih operacija
- množi brojevima 10, 100 i 1000

– pisano množi dvoznamenkasti broj jednoznamenkastim bez prijelaza

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Množenje dvoznamenkastih brojeva jednoznamenkastima; pisano množenje; množenje troznamenkastih brojeva jednoznamenkastima; množenje brojevima 100 i 1000.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenike postupno uvodimo u pisano množenje dvoznamenkastog broja jednoznamenkastim. Počinjemo zadatcima u kojima umnožak broja jedinica i 2. faktora nije veći od 9 (primjerice, $34 \cdot 2$). Zatim se uvode zadatci s prijelazom desetice. Tražimo da učenici svakako zapisuju broj koji prenose

6

npr. 29×7

203.

Na jednak se način učenici upoznaju s postupkom pisanog množenja troznamenkastog broja jednoznamenkastim. Posebnu pozornost se pridaje i množenje dvoznamenkastog i troznamenkastog broja brojevima 100 i 1 000. Učenici trebaju uočiti da se broj sa 100 množi tako da mu se s desne strane dopišu dvije, odnosno kod množenja s 1 000 tri nule.

Naglasiti razliku između upute „uvećaj za pet” i „uvećaj 5 puta”.

PP OŠ MAT A.8.4.

Učenik dijeli brojeve jednoznamenkastim djeliteljem.

- dijeli brojevima 6, 7, 8 i 9
- prepoznaje brojeve djeljive određenim brojem (bez ostatka)
- prepoznaje vezu množenja i dijeljenja
- koristi se tablicom dijeljenja do 100
- imenuje članove računске radnje dijeljenje
- rješava zadatke zadane riječima

– koristi se tablicom dijeljenja do 100

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Dijeljenje brojevima 6, 7, 8 i 9; dijeljenje bez ostatka; zadatci zadani riječima.

Prošireni sadržaj: dijeljenje s ostatkom.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji i aktivnosti nadovezuju se na ishod PP OŠ MAT A.7.4. (dijeli brojevima 1, 2, 3, 4, 5, 10) i provode se na sličan način.

PP OŠ MAT A.8.5. Učenik razlikuje razlomke $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje trećinu, petinu i desetinu na grafičkom prikazu – prepoznaje trećinu, petinu i desetinu kao rezultate dijeljenja nekog broja brojevima 3, 5 i 10 – povezuje slikovni prikaz razlomka s brojevnim zapisom i obratno – imenuje trećinu, petinu i desetinu – zapisuje trećinu, petinu i desetinu u obliku razlomka 	– prepoznaje trećinu, petinu i desetinu nekog broja
--	--	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Trećina; petina; desetina.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Aktivnosti i sadržaji nastavljaju se na aktivnosti i sadržaje ishoda PP OŠ MAT A.7.5. (prepoznaje razlomke $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$) i provode se na sličan način.

Odgojno-obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT B.8.1. Učenik se služi šestarom u crtanju i konstruiranju.	<ul style="list-style-type: none"> – koristi se šestarom kao dijelom geometrijskoga pribora – prepoznaje i imenuje krug i kružnicu – opisuje odnos kruga i kružnice – konstruira kružnicu pomoću šestara – prepoznaje polumjer i središte kruga i kružnice – crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica prenošenjem dužina šestarom – konstruira jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute 	– crta osnovne geometrijske likove uz manju nesigurnost

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Šestar; crtanje šestarom; krug; kružnica; polumjer i središte kruga i kružnice; prepoznaje i navodi točke koje (ne)pripadaju krugu ili kružnici; prenošenje dužina šestarom; konstruiranje jednakostraničnih, raznostraničnih i jednakokračnih trokuta.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Aktivnosti ovog ishoda nadovezuju se na ishod PP OŠ MAT B.7.3. (opisuje geometrijska tijela i likove). Sada se učenici služe i šestarom kao dijelom geometrijskog pribora. Za većinu učenika bit će nužno stalno vođenje tijekom postupka i fizička podrška u upotrebi šestara. Treba naglašavati važnost točnosti i preciznosti u izradi crteža (korelacija s Tehničkom kulturom). Učenici se ne susreću po prvi put s pojmom kruga, ali sada ga određuju kao geometrijski lik (svakako se koristiti plošnim prikazom, primjerice, od kolažnog papira) koji je opisan (omeđen) kružnicom. Crtaju (konstruiraju) i ostale geometrijske likova pomoću geometrijskog pribora služeći se šestarom za prenošenje dužina određene/jednake duljine.

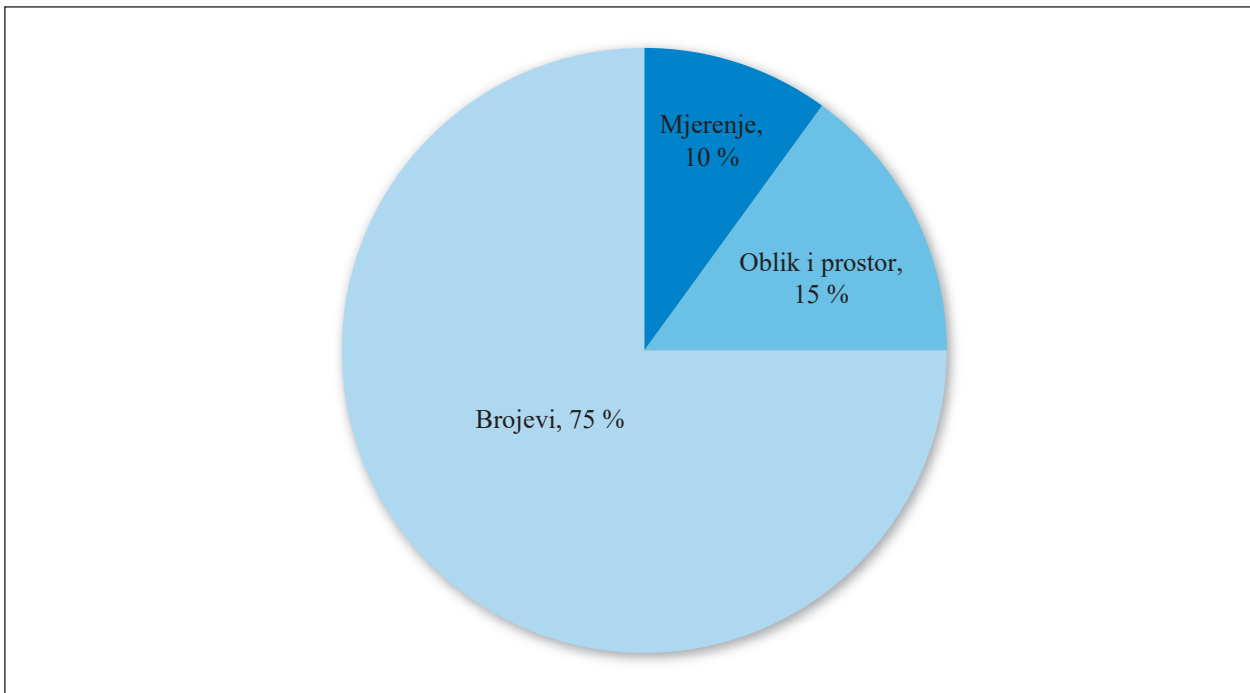
Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP OŠ MAT C.8.1. Učenik primjenjuje opseg i površinu geometrijskih likova.	<ul style="list-style-type: none">– izračunava opseg lika pomoću duljine stranica– uspoređuje likove različitih površina prema veličini dijela ravnine koju zauzimaju– mjeri površinu likova ucrtanih u kvadratnoj mreži prebrojavanjem kvadrata– ucrtava u kvadratnu mrežu likove zadane površine– mjeri površine pravokutnih likova prekrivanjem površine jediničnim kvadratom– poznaje standardne mjere za površinu (centimetar kvadratni, metar kvadratni)	<ul style="list-style-type: none">– mjeri površinu likova ucrtanih u kvadratnoj mreži prebrojavanjem kvadrata

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Opseg likova; mjerenje površine; kvadratna mreža; mjerne jedinice za površinu.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za izračunavanje opsega likova koriste se formule do kojih se postupno dolazi – učenici se od ranije služe zbrajanjem duljina stranica pri izračunavanju opsega, sada se postupak skraćuje uvođenjem množenja (opseg jednakostraničnog trokuta $o = 3a$ i sl.). Prethodno se ponavlja označavanje stranica likova. Izračunavaju opseg pravokutnika, kvadrata i trokuta. U ravnini uspoređuje likove različitih površina prema veličini dijela ravnine koju zauzimaju te tako upoznaje pojam površine. Pojam površine uvodi se kao veličina dijela ravne plohe koji je lik zauzeo. Učenici to uočavaju na zornim prikazima. Prikazuje se kvadratna mreža. U kvadratnoj mreži mogu se ucrtavati različiti likovi sastavljeni od jediničnih kvadrata i uspoređivati njihove površine. S učenicima se može izrezati više jediničnih kvadrata kojima se tada služimo u mjerenju. Također mogu mjeriti površinu prekrivanjem lika jediničnim kvadratima. Na jednak način mogu mjeriti površine iz svoje neposredne okoline, primjerice, površinu klupe ili knjige. Bilo bi dobro pokazati da dva lika iste površine mogu imati različite opsege, a to se može napraviti dobrim odabirom zadatka.

Slika 9. Struktura predmeta Matematika tijekom osme godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 1. razredu srednje škole – 105 sati

Matematika – na kraju 1. razreda srednje škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
<p>PP MAT SŠ A.1.1.</p> <p>Učenik primjenjuje prirodne brojeve u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čita i zapisuje prirodne brojeve – razlikuje brojeva mjesta i određuje mjesnu vrijednost znamenke – broji desetice, stotice i tisućice – prikazuje prirodne brojeve na brojevnom pravcu – određuje neposredni prethodnik i neposredni sljedbenik prirodnog broja – uspoređuje prirodne brojeve i koristi se znakovima $<$, $>$ i $=$ 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje količinu prirodnim brojem, prikazuje na brojevnom pravcu brojeve do 100 te ih uspoređuje
<p>Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Zapisivanje prirodnih brojeva; brojevni pravac; prethodnik i sljedbenik; uspoređivanje prirodnih brojeva.</p>		
<p>Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda</p> <p>Preporuča se obuhvatiti prirodne brojeve manje ili jednake broju 10 000, ali se prema individualnim mogućnostima učenika po potrebi za pojedine ishode iz razrade ishoda prirodni brojevi mogu ograničiti do broja manjeg od 10 000 (primjerice, prikazuje na brojevnom pravcu prirodne brojeve do 20, uspoređuje prirodne brojeve do 100).</p> <p>Za prikaz brojeva treba se koristiti brojevnim pravcem s unaprijed zadanim mjerilom (primjerice, 10, 20, 30 za brojeve do 100). Za uspoređivanje prirodnih brojeva po potrebi se kao pomoć može upotrijebiti brojevni pravac.</p> <p>Određivanje mjesne vrijednosti znamenke povezati s ishodom PP MAT SŠ C.1.4. (koristi se novčanica i kovanicama u životnim situacijama).</p>		
<p>PP MAT SŠ A.1.2.</p> <p>Učenik zbraja i oduzima prirodne brojeve.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zbraja i oduzima prirodne brojeve do 100 bez džepnog računala – zbraja i oduzima prirodne brojeve veće od 100 pomoću džepnog računala – uočava svojstva zbrajanja (komutativnost, asocijativnost, zbrajanje nulom) – imenuje brojeve kod zbrajanja i oduzimanja – prepoznaje vezu zbrajanja i oduzimanja – rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s primjenom u životnim situacijama – razlikuje situacije u kojima treba zbrajati od onih u kojima treba oduzimati 	<ul style="list-style-type: none"> – zbraja i oduzima prirodne brojeve do 100 bez džepnog računala, a veće od 100 pomoću džepnog računala

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zbrajanje i oduzimanje prirodnih brojeva; svojstva zbrajanja; veza zbrajanja i oduzimanja; zbrajanje i oduzimanje džepnim računalom; primjena zbrajanja i oduzimanja u tekstualnim zadacima.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prema individualnim mogućnostima učenika za zbrajanje i oduzimanje do 100 moguće je koristiti se pomoćnim nastavnim sredstvima (brojevni pravac, matematička gusjenica) ili aplikacijama za pomoć u učenju matematike (primjerice, Matific). Granica 100 za računanje bez džepnog računala je poželjna, ali se prema individualnim mogućnostima učenika može smanjiti ili ograničiti na zbrajanje i oduzimanje bez prijelaza desetice.

Tekstualni zadatci trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama ili prikazani slikom (primjerice, kratki strip).

PP MAT SŠ A.1.3.

Učenik množi prirodne brojeve.

– množi jednoznamenkastim prirodnim brojem bez džepnog računala – množi dekadskom jedinicom bez džepnog računala – koristi se džepnim računalom za množenje brojeva – uočava svojstva množenja (komutativnost, asocijativnost, množenje s 1 i s 0) – imenuje brojeve kod množenja – poštuje redoslijed računskih operacija – rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s primjenom u životnim situacijama te razlikuje situacije u kojima treba zbrajati, a u kojima množiti	– množi jednoznamenkastim prirodnim brojem ili dekadskom jedinicom bez džepnog računala, a ostale prirodne brojeve pomoću džepnog računala
-

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Tablica množenja; množenje jednoznamenkastim prirodnim brojem; množenje dekadskim jedinicama 10, 100 i 1000; svojstva množenja; množenje džepnim računalom; redoslijed računskih operacija; primjena u tekstualnim zadacima.

Prošireni sadržaj: računanje sa zgradama.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prema svojim individualnim mogućnostima učenik jednoznamenkastim brojem množi dvoznamenkasti ili troznamenkasti broj bez džepnog računala, a veće brojeve uz korištenje džepnim računalom. Džepnim se računalom koristi za množenje višeznamenkastim brojem, posebice kod tekstualnih zadataka.

Treba poticati učenike da u tekstualnim zadacima prepoznaju kada treba zbrajati/oduzimati, a kada množiti te da razlikuju formulacije, primjerice, „za 3 više” i „3 puta više”.

Prema svojim individualnim mogućnostima učenik rješava brojevne izraze s dvjema ili trima različitim operacijama i jednom ili dvjema zgradama, poštujući redoslijed računskih operacija uz korištenje džepnim računalom.

Tekstualni zadatci trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama ili prikazani slikom, primjerice, izračunavanje dnevne i mjesečne potrošnje u domaćinstvu. U tekstualnim zadacima treba se koristiti situacijama s najviše dvjema različitim računskim operacijama.

PP MAT SŠ A.1.4. Dijeli prirodne brojeve.	<ul style="list-style-type: none"> – dijeli brojevima 2, 3, 4, 5 i 10 bez ostatka bez džepnog računala – koristi se džepnim računalom za dijeljenje ostalim prirodnim brojevima – prepoznaje vezu množenja i dijeljenja – imenuje brojeve kod dijeljenja – poštuje redoslijed računskih operacija i računa sa zagradama – rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s primjenom u životnim situacijama te prepoznaje situacije u kojima treba dijeliti 	<ul style="list-style-type: none"> – dijeli brojevima 2, 3, 4, 5 i 10 bez ostatka bez džepnog računala, a ostale prirodne brojeve pomoću džepnog računala
--	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Tablica množenja i dijeljenja; dijeljenje brojevima 2, 3, 4, 5 i 10; dijeljenje džepnim računalom; veza množenja i dijeljenja; redoslijed računskih operacija; primjena u tekstualnim zadacima.

Prošireni sadržaj: dijeljenje s ostatkom; računanje sa zagradama.

Preporuke za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prema svojim individualnim mogućnostima učenik dijeli dvoznamenkasti ili troznamenkasti prirodni broj brojevima 2, 3, 4, 5 i 10 bez džepnog računala, a ostale prirodne brojeve uz korištenje džepnim računalom. Treba voditi računa da je u svim zadacima dijeljenje bez ostatka.

Treba poticati učenike da u tekstualnim zadacima prepoznaju kada treba dijeliti, a kada se primjenjuju ostale računске operacije te da razlikuju formulacije, primjerice, „za 2 manje” i „2 puta manje”.

Prema svojim individualnim mogućnostima učenik rješava brojne izraze s dvjema ili trima različitim operacijama i jednom ili dvjema zagradama, poštujući redoslijed računskih operacija uz korištenje džepnim računalom.

Tekstualni zadatci trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama ili prikazani slikom, primjerice, podjela iznosa novca na više osoba ili za trošenje tijekom više dana. U tekstualnim zadacima treba se koristiti situacijama s najviše dvjema različitim računskim operacijama.

Za učenike koji su jako dobro savladali dijeljenje bez džepnog računala te vezu s množenjem, ostavlja se mogućnost pokazivanja pisanog dijeljenja s ostatkom i veze s množenjem uz pribiranje ostatka.

PP MAT SŠ A.1.5. Učenik određuje pripadnost elementa skupu.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje zajedničke karakteristike elemenata skupa na primjerima iz svakodnevnog života ili struke – nabraja elemente skupa – određuje pripadnost elementa skupu – prebraja elemente skupa i određuje kardinalni broj skupa – određuje uniju i presjek dvaju skupova 	<ul style="list-style-type: none"> – nabraja elemente skupa te određuje kardinalni broj skupa
--	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Skup i element skupa; kardinalni broj skupa; unija i presjek skupova.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Skupove treba prikazivati slikovno Vennovim dijagramima. Treba zadavati vrlo jednostavne primjere (primjerice, crteže nekoliko životinja pa među njima izdvojiti skup životinja koje imaju dvije noge ili geometrijske likove različitih boja pa izdvojiti skup crvenih ili skup trokuta) te primjere s podacima iz neposredne okoline (primjerice, skup svih mladića iz razreda, skup svih učenica duge kose, skup svih nastavnika koji predaju učenicima, skup svih školskih torbi plave boje).

Prema individualnim mogućnostima učenika na slikovnim primjerima i uz pomoć Vennovih dijagrama treba pokazati kako se određuje unija i presjek dvaju skupova. Na prikladnim primjerima iz okoline učenika može se povezati presjek skupova sa zajedničkim karakteristikama promatranih objekata/skupova.

PP MAT SŠ B.1.1.

Učenik razlikuje geometrijske likove i tijela.

- prepoznaje i imenuje trokut, četverokut i krug
- koristi se geometrijskim priborom
- crta trokut i četverokut
- koristi se šestarom za crtanje kruga
- prepoznaje i imenuje kocku, kvadar i kuglu
- određuje broj vrhova, strana i bridova kocke i kvadra

- prepoznaje i imenuje trokut, četverokut, krug, kocku, kvadar i kuglu te crta trokut, četverokut i krug

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Geometrijski likovi; korištenje geometrijskog pribora; geometrijska tijela.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba razlikovati i imenovati geometrijske likove (trokut, četverokut, krug) te geometrijska tijela (kocka, kvadar, kugla) na modelima. Treba poticati učenike da u svojoj okolini uočavaju predmete na kojima prepoznaju trokut, četverokut i krug ili predmete u obliku kocke, kvadra i kugle.

U ovome je ishodu obuhvaćeno crtanje trokuta, četverokuta i kruga proizvoljnih veličina, a za zadane veličine crtanje se ostvaruje u okviru ishoda PP MAT SŠ C.1.1. (koristiti se geometrijskim priborom za crtanje dužine, trokuta i kružnice).

Kod kocke i kvadra treba razlikovati, pokazati i prebrajati vrhove, bridove i strane (ili samo vrhove/strane ako učenik teško uočava bridove). Treba se koristiti modelima, a za prebrajanje bojicama ili naljepnicama da lakše prate koji vrh/stranu su već brojali.

PP MAT SŠ B.1.2.

Učenik razlikuje vrste kutova i vrste trokuta.

- mjeri veličinu kuta kutomjerom i zapisuje dobivenu veličinu u stupnjevima
- opisuje i prepoznaje vrste kutova prema veličini
- opisuje i prepoznaje vrste trokuta prema veličini unutarnjih kutova
- opisuje i prepoznaje vrste trokuta prema duljini stranica
- u jednakokračnom trokutu razlikuje i imenuje krak i osnovicu

- prepoznaje vrste trokuta prema veličini unutarnjih kutova i prema duljini stranica

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kut; mjerenje veličine kuta; vrste kutova; vrste trokuta prema veličini unutarnjih kutova; vrste trokuta prema duljini stranica.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba razlikovati i imenovati vrste kutova (šiljasti, pravi, tupi kut) i vrste trokuta prema veličini kuta (šiljastokutni, pravokutni, tupokutni). Po potrebi i prema individualnim mogućnostima učenika, za određivanje vrste kuta i vrste trokuta može se upotrijebiti od papira izrezan model pravoga kuta pomoću kojega će učenik usporediti je li neki kut manji, jednak ili veći od modela pravog kuta.

Vrste trokuta prema duljini stranica (jednakostranični, jednakokračni, raznostranični) treba povezati s ishodom PP MAT SŠ C.1.1. (koristiti se geometrijskim priborom za crtanje dužine, trokuta i kružnice).

PP MAT SŠ C.1.1.

Učenik se koristi geometrijskim priborom za crtanje dužine, trokuta i kružnice.

- mjeri i crta dužinu zadane duljine
- određuje pripadnost točke dužini
- crta kružnicu zadanog polumjera
- razlikuje polumjer i promjer kružnice te određuje promjer iz zadanog polumjera
- crta trokut zadanih duljina stranica
- određuje pripadnost točke krugu i trokutu

- crta dužinu zadane duljine i kružnicu zadanog polumjera te određuje promjer kružnice

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Mjerenje duljine dužina; crtanje dužine; crtanje kružnice.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Od geometrijskog pribora treba se koristiti ravnalom i šestarom za konstrukciju dužine, kružnice i trokuta zadanih veličina. Treba ponoviti prenošenje dužina šestarom (ishod PP OŠ MAT B.8.1. služi se šestarom u crtanju i konstruiranju) i pravilno označavanje trokuta (ishod PP OŠ MAT B.7.3. opisuje geometrijska tijela i likove).

Treba uočavati vezu polumjera i promjera kružnice mjerenjem, a za određivanje promjera ne treba se koristiti formulom (simbolički zapis), nego iskustveno dobivenom zakonitosti (promjer je 2 puta veći od polumjera).

PP MAT SŠ C.1.2.

Učenik se koristi mjernim jedinicama za duljinu, masu tijela, volumen tekućine i vrijeme.

- nabraja mjerne jedinice za duljinu, masu, volumen tekućine i vrijeme te ih reda po veličini
- prepoznaje, čita i zapisuje oznake mjernih jedinica
- računa vrijeme proteklo od – do (mjeri vremenski interval)
- preračunava mjerne jedinice
- rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s primjenom mjernih jedinica u životnim situacijama

- razlikuje mjerne jedinice za duljinu, masu, volumen tekućine i vrijeme te preračunava iz veće u manju

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Mjerne jedinice za duljinu; mjerne jedinice za masu; mjerne jedinice za volumen tekućine; mjerne jedinice za vrijeme; preračunavanje mjernih jedinica.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik treba razlikovati mjerne jedinice za duljinu (metar, centimetar, milimetar, kilometar), za masu (kilogram, dekagram, gram, tona), mjerne jedinice za volumen tekućine (litra, decilitar, mililitar) i mjerne jedinice za vrijeme (minuta, sat, dan, tjedan, mjesec, godina).

Mjerne jedinice za duljinu treba povezati s ishodom PP MAT SŠ C.1.3. (određuje opseg trokuta i četverokuta). Treba poticati učenike da razvijaju osjećaj za veličine istraživanjem predmeta u svojoj okolini, primjerice, da rukama/prstima pokažu 1 metar, 1 centimetar, 1 milimetar, da poznate udaljenosti (put od kuće do škole) iskažu u kilometrima, da usporede masu dvaju tijela i odrede koje je lakše, da čašom od 1 decilitra mjere i uspoređuju količinu tekućine u različitim posudama.

Kod mjernih jedinica za vrijeme treba preračunavati „susjedne” mjerne jedinice iz veće u manju (primjerice, dane u sate, sate u minute) i koristiti se džepnim računalom.

Tekstualni zadatci trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama ili prikazani slikom (primjerice, kratki strip).

PP MAT SŠ C.1.3. Učenik određuje opseg trokuta i četverokuta.	– mjeri duljine stranica trokuta i četverokuta – određuje opseg trokuta i četverokuta zbrajanjem duljina stranica – prepoznaje u jednostavnim situacijama iz struke ili života kada treba izračunati opseg te ga računa	– mjeri duljine stranica trokuta i četverokuta i određuje opseg
--	---	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Opseg lika; računanje opsega trokuta; računanje opsega četverokuta.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Opseg različitih geometrijskih likova treba otkrivati mjerenjem na modelima i stvarima iz svakodnevnice okoline uz korištenje metrom (krojačkim ili od papira).

Kod trokuta i četverokuta zadanih slikama na papiru treba ravnalom mjeriti duljine stranica u centimetrima pa opseg računati zbrajanjem. Ne treba se koristiti formulom, nego iskustveno dobivenim postupkom („mjerim pa zbrajam”).

Tekstualni zadatci s primjenom opsega trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama ili prikazani slikom (primjerice, kratki strip).

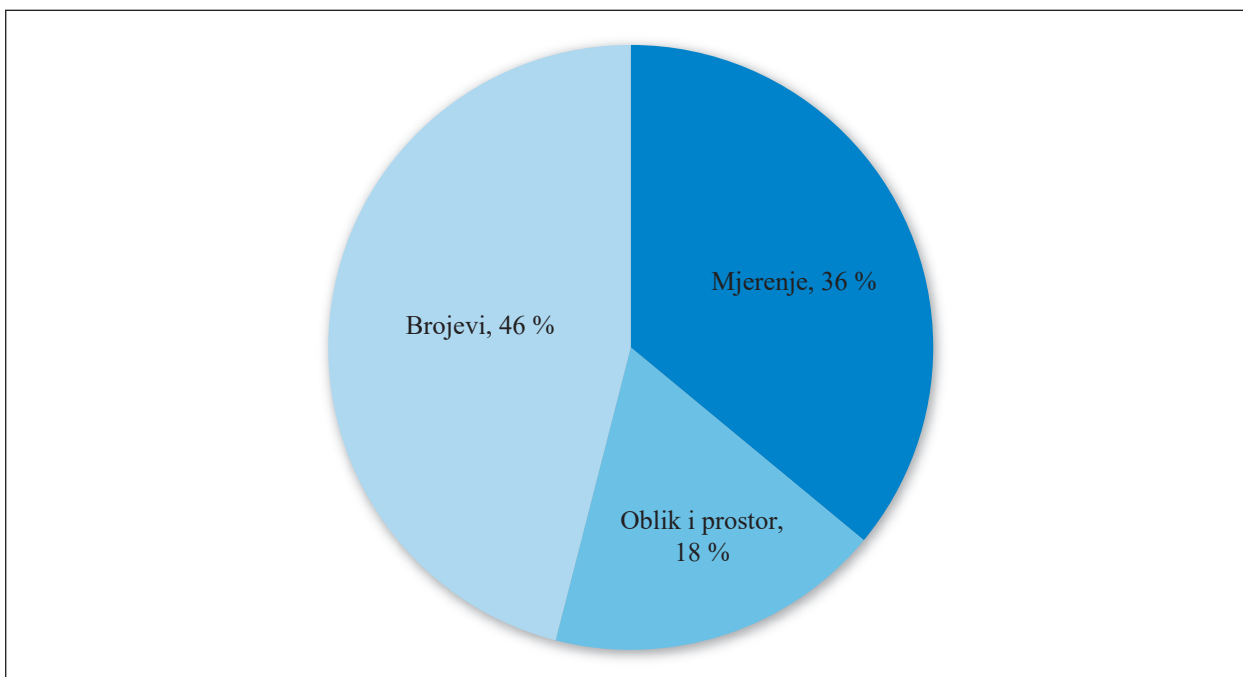
PP MAT SŠ C.1.4. Učenik se koristi novčanicama i kovanicama u životnim situacijama.	– razlikuje kovanice i novčanice eura te kovanice centa – određuje iznos novca u eurima prebrojavanjem novčanica i kovanica – preračunava iznos iz eura u cente – rješava najjednostavnije tekstualne zadatke u životnim situacijama	– prebrojava novčanice i kovanice i određuje iznos novca
--	---	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Mjerne jedinice za novac: euro i cent; novčanice i kovanice; određivanje iznosa novca.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ovaj ishod treba realizirati korištenjem pravim kovanicama i novčanicama (ili za novčanice upotrijebiti ispisane slike novčanica). Preporuča se igra trgovine: treba odabrati nekoliko proizvoda, složiti ih na police, napisati cijene pa igru organizirati tako da su neki učenici u ulozi prodavača, a drugi su kupci. Treba pokazati i uvježbavati čitanje cijena iz cjenika kada je prikazan u obliku tablice (primjerice, pravi cjenik u restoranu). Preporuča se razgovarati s učenicima o tome što procjenjuju skupim, a što jeftinim. Tekstualni zadatci trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama ili prikazani slikom (primjerice, kratki strip).

Slika 10. Struktura predmeta Matematika tijekom devete godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 2. razredu srednje škole – 70 sati

Matematika – na kraju 2. razreda srednje škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP MAT SŠ A.2.1. Učenik primjenjuje cijele brojeve u opisivanju i prikazivanju veličine i redoslijeda.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje cijele brojeve u svijetu oko sebe – razlikuje negativne i pozitivne cijele brojeve – prikazuje cijele brojeve na brojevnom pravcu – uspoređuje cijele brojeve uz pomoć brojevnog pravca 	– zapisuje cijele brojeve od -20 do 20, prikazuje ih na brojevnom pravcu te ih uspoređuje

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Cijeli brojevi od -20 do 20; brojevni pravac; uspoređivanje cijelih brojeva.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Negativne cijele brojeve treba povezati sa svijetom oko sebe (primjerice, temperatura zraka zimi, račun u banci, vodostaj rijeke). Treba se koristiti prikladnim slikama (primjerice, termometra) kao ilustraciju negativnih brojeva.

Preporuča se obuhvatiti cijele brojeve od -20 do 20, ali se prema individualnim mogućnostima učenika to može ograničiti na cijele brojeve od -10 do 10.

Za prikaz cijelih brojeva treba se koristiti brojevnim pravcem.

Za uspoređivanje cijelih brojeva treba se kao pomoć koristiti brojevnim pravcem.

PP MAT SŠ A.2.2. Učenik zbraja i oduzima cijele brojeve.	<ul style="list-style-type: none"> – zbraja i oduzima cijele brojeve uz pomoć brojevnog pravca – zbraja i oduzima cijele brojeve uz pomoć džepnog računala – imenuje brojeve kod zbrajanja i oduzimanja (pribrojnik, zbroj, razlika) – rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s primjenom u životnim situacijama 	– zbraja brojeve od -20 do 20 uz pomoć brojevnog pravca
---	---	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zbrajanje i oduzimanje cijelih brojeva; zbrajanje i oduzimanje cijelih brojeva džepnim računalom; primjena zbrajanja i oduzimanja u tekstualnim zadacima.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zbrajanje i oduzimanje cijelih brojeva od -20 do 20 potrebno je uvesti preko brojevnog pravca. Prema individualnim sposobnostima učenika ono se može ograničiti na cijele brojeve od -10 do 10 i/ili bez prijelaza desetice, a ostalo pomoću džepnog računala.

Poželjno je igrati igre zbrajanja i oduzimanja (primjerice, bacati kockicu i, ako padne na parni broj, zbrajati, a ako padne na neparni broj, oduzimati).

Tekstualni zadatci trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama i/ili prikazani slikom (primjerice, „Temperatura zraka u 10 sati bila je 12°C. Kolika je temperatura zraka u podne ako je za 3°C viša?“). U rješavanju takvih zadataka učenike treba voditi u koracima rješavanja (što je poznato, što je nepoznato, odabrati odgovarajuću računsku operaciju, zapisati brojevni izraz, izračunati, odgovoriti na pitanje).

PP MAT SŠ A.2.3. Učenik prepoznaje i prikazuje razlomke s nazivnikom 2, 3, 4, 5 ili 10.	<ul style="list-style-type: none"> – prirodne brojeve do 10 prikazuje kao razlomke s nazivnikom 2, 3, 4, 5 ili 10 – prikazuje razlomke $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ uz pomoć geometrijskih likova (pravokutnik, kvadrat, krug) – prepoznaje i prikazuje razlomke s brojnikom manjim od 10 i nazivnikom 2, 3, 4, 5 ili 10 – razlomak zapisuje kao omjer i obratno – određuje vrijednost veličina iz zadanog omjera 	– prepoznaje i prikazuje razlomke $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$ i $\frac{1}{10}$ te razlomak zapisuje kao omjer i obratno
--	---	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pojam razlomka; cijeli broj kao razlomak; razlomak kao dio cjeline; omjeri.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zornim prikazom treba prvo broj 1 prikazati u obliku razlomka (primjerice, izrezati jabuku i/ili čokoladu na jednake dijelove), a nakon toga i veće prirodne brojeve prikazati u obliku razlomka. U tom postupku treba uvesti zapis za razlomak, imenovati pojmove „razlomak” i „razlomačka crta”. Nakon toga geometrijske likove pravokutnik, kvadrat i krug (može se povezati s ishodom PP MAT SŠ B.2.2. razlikuje vrste četverokuta i geometrijska tijela) treba podijeliti na jednake dijelove i koristiti se njima za prikaz razlomaka.

Učenici trebaju uočiti da se razlomci dobivaju dijeljenjem s nekim prirodnim brojem. Zapis razlomka treba povezati s omjerom i prema zahtjevima struke uvježbati određivanje vrijednosti veličina za jednostavne omjere, primjerice, $1 : 1$, $1 : 2$, $1 : 3$, $2 : 1$, $2 : 3$.

PP MAT SŠ A.2.4. Učenik zbraja i oduzima razlomke jednakih nazivnika.	<ul style="list-style-type: none"> – zbraja i oduzima razlomke brojnika do 10 i jednakih nazivnika 2, 3, 4, 5 ili 10 uz pomoć grafičkog prikaza istih – rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s primjenom u životnim situacijama 	– zbraja razlomke brojnika manjih od 10 i jednakih nazivnika 2, 3, 4, 5 ili 10
--	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Zbrajanje razlomaka jednakih nazivnika; oduzimanje razlomaka jednakih nazivnika; primjena zbrajanja i oduzimanja razlomaka u tekstualnim zadacima.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Za zbrajanje i oduzimanje razlomaka jednakih nazivnika treba se koristiti konkretnim zornim prikazima (primjerice, jabuka i/ili čokolada) i prikazima pomoću geometrijskih likova (kao u ishodu PP MAT SŠ A.2.3. prepoznaje i prikazuje razlomke s nazivnikom 2, 3, 4, 5 ili 10).

Tekstualni zadatci trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama i/ili prikazani slikom.

PP MAT SŠ B.2.1. Učenik opisuje odnose u ravnini (pripada, ne pripada, paralelno, okomito).	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje dijelove ravnine (točka, pravac, dužina, kut) – razlikuje geometrijske likove (trokut, četverokut, krug) – prepoznaje odnos pripada / ne pripada – prepoznaje i prikazuje paralelne i okomite dužine/pravce – prošireni ishod: crta paralelne i okomite pravce 	– prepoznaje odnos pripada / ne pripada u ravnini
--	--	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Dijelovi ravnine; geometrijski likovi; odnos pripada / ne pripada; paralelnost i okomitost.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaj ovog ishoda nadovezuje se na prethodne ishode PP MAT SŠ B.1.1. (razlikuje geometrijske likove i tijela) i PP MAT SŠ B.1.2. (razlikuje vrste kutova i vrste trokuta te nadopunjuje odnosom pripada/ ne pripada).

Oznake točaka (velika tiskana slova) i dužina, pravaca i polupravaca (mala tiskana slova) trebaju biti točne, pri crtanju svi geometrijski objekti trebaju biti uredni i pravilno označeni (ovisno o grafomotornim i okulomotornim sposobnostima učenika).

Paralelne i okomite dužine treba zorno prikazati pomoću pravokutnika i kvadrata, kao i u svijetu oko nas (primjerice, zidovi, pod i strop).

Uz pomoć geometrijskog pribora treba crtati paralelne i okomite pravce (ovisno o grafomotornim sposobnostima učenika).

PP MAT SŠ B.2.2.

Učenik razlikuje vrste četverokuta i geometrijska tijela.

– prepoznaje i imenuje četverokute (kvadrat, pravokutnik, paralelogram, trapez)

– prepoznaje i imenuje geometrijska tijela (piramida, stožac, valjak, kugla)

– prepoznaje i imenuje kvadrat, pravokutnik i piramidu

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Četverokuti; piramide; stožac, valjak i kugla.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ovaj ishod nadovezuje se na ishod PP MAT SŠ B.1.1. (razlikuje geometrijske likove i tijela).

Učenik treba razlikovati i imenovati vrste četverokuta (kvadrat, pravokutnik, paralelogram, trapez).

Poželjno je da se učenik za crtanje kvadrata, pravokutnika, paralelograma i trapeza koristi geometrijskim priborom, ali se prema individualnim mogućnostima učenika za crtanje može upotrijebiti točkasti papir ili papir s kvadratićima kao pomoć.

Učenik treba razlikovati i imenovati geometrijska tijela (piramida, stožac, valjak, kugla). Treba se koristiti modelima tijela i ukazati na oblike geometrijskih tijela u svijetu oko nas (oblici raznih zgrada, egipatske piramide).

Poželjno je igrati igre (primjerice, povezati sliku geometrijskog lika/tijela s njegovim nazivom).

PP MAT SŠ C.2.1.

Učenik određuje površinu geometrijskih likova.

– razlikuje pojmove „opseg” i „površina”

– određuje površinu kvadrata i pravokutnika

– određuje površinu pravokutnog trokuta

– koristi se mjernim jedinicama za površinu

– određuje površinu kvadrata i pravokutnika

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pojam površine; površina kvadrata i pravokutnika; površina pravokutnog trokuta; površina kao umnožak duljina stranica.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pojam površine učenici usvajaju bojenjem likova (kao što opseg usvajaju bojenjem rubnih dužina).

Prvo površinu kvadrata treba određivati prebrojavanjem jediničnih kvadrata. Treba se koristiti kvadratnom mrežom i/ili jediničnim kvadratima kojima učenici prekrivaju kvadrat i pravokutnik te povezati sa stvarnim svijetom (primjerice, pločice na podu kupaonice).

Površinu pravokutnog trokuta treba određivati kako polovinu površine pravokutnika.

Nakon toga površinu treba računati kako umnožak duljina stranica. Prema individualnim mogućnostima učenika ovaj se dio može preskočiti.

Pri zapisivanju površine treba se koristiti mjernim jedinicama za površinu. Kad se koristimo jediničnim kvadratima, treba uvesti mjernu jedinicu 1 cm^2 .

PP MAT SŠ C.2.2.

Učenik određuje oplošje i volumen kocke i kvadra.

– razlikuje pojmove oplošje i volumen

– određuje oplošje kocke i kvadra

– određuje volumen kocke i kvadra

– koristi se mjernim jedinicama za površinu i volumen

– određuje oplošje i volumen kocke

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pojam oplošja; oplošje kocke i kvadra; pojam volumena; volumen kocke i kvadra.

Prošireni sadržaj: volumen kocke i kvadra kao umnožak duljina bridova.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Oplošje kocke i kvadra treba računati prebrojavanjem jediničnih kvadrata. Treba se koristiti jediničnim kvadratima kojima učenici prekrivaju kocku i kvadar te povezati sa stvarnim svijetom (primjerice, bojenje zidova).

Volumen kocke i kvadra treba računati prebrojavanjem jediničnih kockica. Treba se koristiti šupljim modelima kocke i kvadra (ili kutijama) u koje se slažu jedinične kockice. Treba povezati sa stvarnim svijetom (primjerice, količina vode u bazenu).

Pri zapisivanju oplošja treba se koristiti mjernim jedinicama za površinu, a pri zapisivanju volumena mjernim jedinicama za volumen. Kad se koristimo jediničnim kockicama, treba uvesti mjernu jedinicu 1 cm^3 .

PP MAT SŠ D.2.1.

Učenik crta piktogram i čita podatke iz piktograma.

– prikuplja podatke

– podatke prikazuje piktogramom

– iz piktograma očitava podatke

– rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s primjenom u životnim situacijama

– iz zadanih podataka crta piktogram

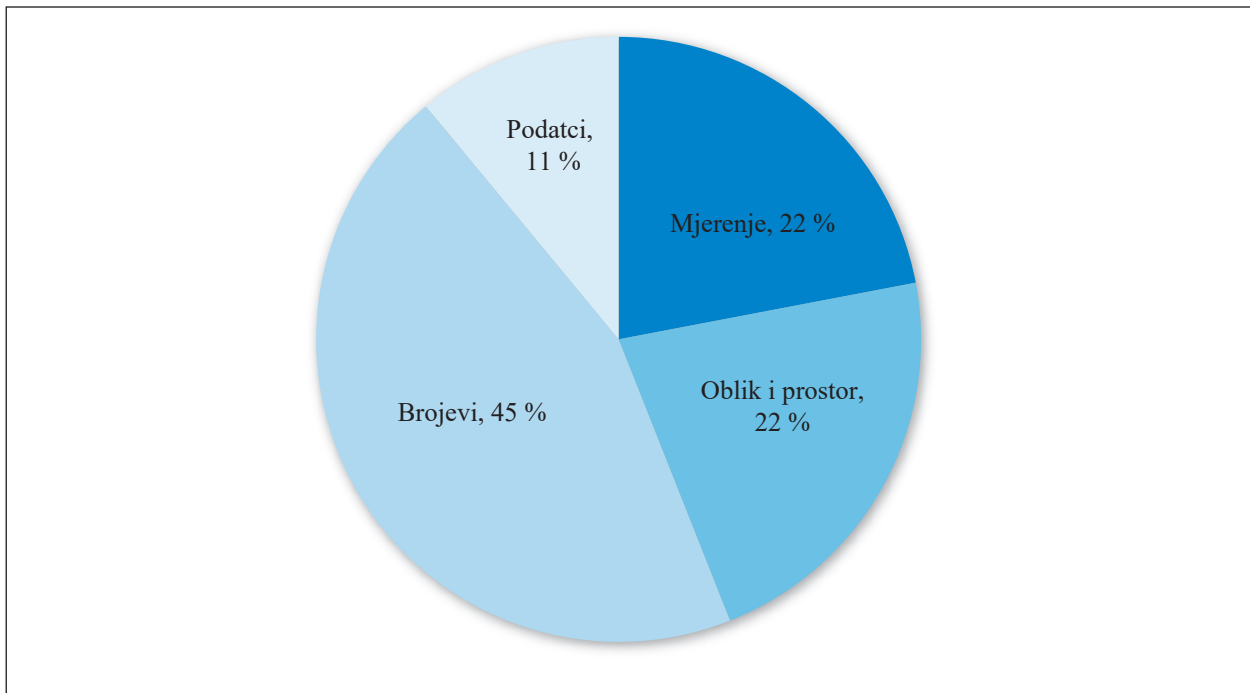
Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Prikupljanje podataka; piktogram; primjena piktograma.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pojam piktograma treba uvesti putem aktivnost učenika. Učenici bi trebali sami prikupiti podatke prebrojavanjem nečega oko sebe (primjerice, mogu kroz prozor 10 minuta promatrati ulicu i bilježiti boju automobila koji prolaze). Zatim treba izraditi grafički prikaz podataka koje su prikupili (primjerice, broj automobila određene boje prikazati istim brojem točkica te boje).

Nakon toga im valja dati zadatke formulirane jednostavnim rečenicama i podacima za koje mogu sami izraditi grafički prikaz (ovisno o njihovim grafomotornim sposobnostima).

Slika 11. Struktura predmeta Matematika tijekom desete godine učenja i poučavanja

Odgojno-obrazovni ishodi u 3. razredu srednje škole – 64 sata

Matematika – na kraju 3. razreda srednje škole

Odgojno-obrazovni ishod	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
PP MAT SŠ A.3.1. Učenik primjenjuje decimalni zapis racionalnog broja u opisanju i prikazivanju količine te redosljeda.	<ul style="list-style-type: none">– zapisuje primjer decimalnog zapisa racionalnog broja– uspoređuje brojeve u decimalnom zapisu– zaokružuje brojeve u decimalnom zapisu na jednu decimalu ili cijeli broj– uspoređuje decimalne brojeve– pretvara razlomke u decimalne brojeve i obratno uz pomoć džepnog računala	<ul style="list-style-type: none">– čita primjere decimalnog zapisa racionalnog broja te ih uspoređuje

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Decimalni zapis racionalnog broja; zaokruživanje brojeva u decimalnom zapisu; uspoređivanje brojeva u decimalnom zapisu; uporaba džepnog računala.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Može se povezati s ishodom PP MAT SŠ D.3.5. (primjenjuje novčane mjerne jedinice u svakodnevnom životu).

Treba vježbati s, primjerice, polovinama, četvrtinama, osminama i povezati zapis u obliku razlomka s decimalnim zapisom uz korištenje grafičkim prikazom.

Učenici trebaju raditi s konačnim decimalnim brojevima s maksimalno dvama decimalnim mjestima te ih treba povezati i uvesti uz pomoć razlomka $1/100$.

Treba prikazati brojeve decimalnog zapisa s jednom decimalom grafički te im pridružiti algebarski zapis.

Čitanje decimalnih brojeva poželjno je uvježbavati na eurima i centima. Zaokruživanje brojeva u decimalnom zapisu na jednu decimalu ili cijeli broj treba provesti na primjeru novčanih zapisa.

PP MAT SŠ A.3.2. Učenik računa racionalnim brojevima u decimalnom zapisu.	<ul style="list-style-type: none">– zbraja i oduzima racionalne brojeve u decimalnom zapisu– množi i dijeli racionalne brojeve u decimalnom zapisu uz pomoć kalkulatora– navodi i primjenjuje redosljed računskih operacija– primjenjuje decimalne brojeve u jednostavnim situacijama s novčanim jedinicama	<ul style="list-style-type: none">– računa decimalnim brojevima uz pomoć kalkulatora
--	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Računske operacije s racionalnim brojevima u decimalnom zapisu; redosljed računskih operacija; računanje s novčanim jedinicama; primjena zbrajanja i oduzimanja u tekstualnim zadacima; uporaba džepnog računala.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Treba povezati s ishodom PP MAT SŠ D.3.5. (primjenjuje novčane mjerne jedinice u svakodnevnom životu).

Granica do 10 i bez prijelaza jedinica za zbrajanje i oduzimanje bez džepnog računala poželjna je, ali se prema individualnim mogućnostima učenika može i smanjiti ili povećati.

Množenje i dijeljenje treba raditi uz pomoć džepnog računala i na primjerima s jednim decimalnim mjestom.

Kod zadataka u kojima je naglasak na redosljedu računskih operacija treba raditi s dvjema računskim operacijama, primjerice, zbrajanje i množenje ili oduzimanje i množenje.

Tekstualni zadatci trebaju biti povezani s vrlo jednostavnim situacijama iz struke ili života i formulirani u kratkim i jasnim rečenicama ili prikazani slikom (primjerice, kratki strip).

PP MAT SŠ A.3.3.

Učenik zapisuje racionalne brojeve u obliku postotka.

- broj u decimalnom zapisu prikazuje u obliku razlomka s nazivnicima 10 i 100
- proširuje razlomak s nazivnikom 10 u razlomak s nazivnikom 100
- zapisuje razlomak s nazivnikom 100 u obliku postotka
- pronalazi postotak u primjerima iz struke ili života

- zapisuje razlomak s nazivnikom 100 u obliku postotka
-

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Razlomci s nazivnicima 10 i 100; pojam postotka; primjeri postotka iz struke ili života.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Postotke treba uvesti na grafičkim primjerima, primjerice, crtežima u mreži kvadratića uz prebrojavanje određenih boja i njihov udio u cijeloj slici.

Treba povezati postotak s razlomcima nazivnika 2, 3, 4, 5 i 10 uz grafičke prikaze.

Učenicima treba pokazati različite primjere postotaka iz svakodnevnog života, primjerice, PDV na računima iz trgovine, postotak sniženja cijena u katalogima.

PP MAT SŠ A.3.4.

Učenik računa postotak i postotni iznos uz pomoć džepnog računala.

- prepoznaje postotak, postotni iznos i osnovicu na zadanim primjerima
- računa postotak, postotni iznos i osnovicu uz pomoć džepnog računala
- primjenjuje računanje postotka na jednostavnim primjerima

- određuje postotak uz pomoć džepnog računala
-

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Pojam postotka, postotnog iznosa i osnovice; izračun postotnog iznosa i osnovice; uporaba džepnog računala.

Prošireni sadržaj: kamatni račun.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Računanje postotka, postotnog iznosa i osnovice treba pokazati na što više jednostavnih primjera uz bilježenje koraka rada na džepnom računalu pomoću slikovnih uputa. Aktivnosti se nadovezuju na ishod PP MAT SŠ A.3.3. (racionalne brojeve zapisuje u obliku postotka i aktivnosti se provode na sličan način).

PP MAT SŠ B.3.1. Učenik crta i očitava cjelobrojne koordinate točaka u prvom kvadrantu koordinatnog sustava.	<ul style="list-style-type: none">– crta i čita koordinate točaka na pozitivnom dijelu brojevnog pravca– povezuje kvadratnu mrežu s koordinatnim sustavom– crta i obilježava prvi kvadrant koordinatnog sustava– ucrtava točke zadanih cjelobrojnih koordinata u koordinatni sustav– čita koordinate točaka ucrtanih u koordinatni sustav	– čita cjelobrojne koordinate točaka u prvom kvadrantu koordinatnog sustava
---	---	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Brojevni pravac; koordinatni sustav; koordinate točaka (uređeni par).

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici se ovdje prvi put susreću s uređenim parom brojeva i položajem točke određenim dvjema koordinatama. Učenici rade isključivo na prvom kvadrantu te crtaju i očitavaju samo cjelobrojne koordinate. Pojam koordinata treba uvesti uz pomoć primjera iz života, primjerice, raspored sjedala u kinu. Treba povezati s ishodima PP MAT SŠ C.3.1. (određuje udaljenost točaka u koordinatnom sustavu) i PP MAT SŠ C.3.2. (određuje opseg i površinu trokuta i kruga).

Učenici su se s pojmom kvadratne mreže susreli u ranijim godinama školovanja, kao i s pojmom brojevnog pravca. Nastavnik treba proširiti pojam brojevnog pravca, tj. njegova pozitivnog dijela na prvi kvadrant koordinatnog sustava. Za crtanje kvadratne mreže i prijelaz na koordinatni sustav učenici se trebaju koristiti bilježnicama s kvadratićima kako bi crtanje skice bilo brže i jednostavnije. Isto tako, nastavnik može pripremiti materijal vodeći pritom računa da prvi kvadrant ili koordinatni sustav na listu papira treba prilagoditi učeniku (format, font, debljina crta). Nastavnik crtanje i očitavanje koordinata točaka povezuje sa situacijama iz života, primjerice, sjedalima u kino dvorani ili na stadionu, igrom potapanja brodova, šahom i sl.

PP MAT SŠ C.3.1. Učenik određuje udaljenost točaka u koordinatnom sustavu.	<ul style="list-style-type: none">– crta dužinu određenu dvjema točkama u koordinatnom sustavu– mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom– zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice– duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima– određuje udaljenost dviju točaka	– određuje udaljenost dviju točaka s istom apscisom ili istom ordinatom
---	--	---

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Koordinatni sustav; točke s istom apscisom ili ordinatom; duljina dužine; udaljenost točaka.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Treba povezati s ishodima PP MAT SŠ B.3.1. (crta i očitava cjelobrojne koordinate točaka u prvom kvadrantu koordinatnog sustava) i PP MAT SŠ C.3.2. (određuje opseg i površinu trokuta i kruga).

S učenicima treba ponoviti pojmove dužine i duljine dužine te mjernih jedinica koje su radili u osnovnoj školi i drugom razredu SŠ. Na početku učenici određuju udaljenosti dviju točaka na pozitivnom dijelu brojevnog pravca. Nakon toga učenici crtaju dužine čije krajnje točke imaju istu apscisu ili istu ordinatu te prebrojavanjem jediničnih duljina u koordinatnom sustavu određuju udaljenost između njih, tj. duljinu dužine. Udaljenost ostalih točaka (tj. duljine dužina koje nisu ni horizontalne ni vertikalne) određuje se mjerenjem.

PP MAT SŠ C.3.2. Učenik određuje opseg i površinu trokuta i kruga.	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje opseg i površinu trokuta – crta pravokutni trokut u prvom kvadrantu koordinatnog sustava – računa površinu pravokutnog trokuta – mjeri duljine stranica trokuta i računa opseg – razlikuje opseg i površinu kruga – konstruira kružnicu pomoću šestara u koordinatnoj mreži – procjenjuje iznos površine kruga ucrtanog u kvadratnoj mreži prebrojavanjem jediničnih kvadrata – približno mjeri opseg kruga 	– mjeri površinu i opseg trokuta i kruga ucrtanih u kvadratnoj mreži
---	--	--

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Vrste trokuta; krug i kružnica; opseg i površina trokuta; opseg i površina kruga.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici su se s pojmovima trokuta, kružnice i kruga susreli u OŠ. Potrebno je ponoviti i pojam vrste trokuta te uspoređivanje trokuta različitih površina prema veličini dijela koordinatnog sustava / kvadratne mreže koju zauzimaju. Učenici trebaju razlikovati i opisati/nacrtati pravokutni trokut i ostale vrste trokuta u kvadratnoj mreži. Površinu pravokutnog trokuta treba računati dopunjavanjem do pravokutnika u koordinatnoj mreži.

Ponavljaju se pojmovi kruga, kružnice i njihovih dijelova te konstrukcija kružnice u kvadratnoj mreži sa središtem u čvoru mreže. Uspoređuju se površine i opsezi različitih kružnica prebrojavanjem jediničnih kvadrata i mjerenjem opsega.

PP MAT SŠ C.3.3. Učenik primjenjuje novčane mjerne jedinice u svakodnevnom životu.	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje vrijednosti kovanica i novčanica eura i centi – opisuje kovanice i novčanice eura i centi – računa s novcem u skupu brojeva do 100 	– razlikuje novčane mjerne jedinice
---	--	-------------------------------------

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kovanice i novčanice u jediničnoj vrijednosti eura i centi; računanje s novcem.

Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ovaj ishod povezan je s ishodima PP MAT SŠ A.3.1. (primjenjuje decimalni zapis racionalnog broja u opisivanju i prikazivanju količine te redosljeda) i PP MAT SŠ A.3.2. (računa s racionalnim brojevima u decimalnom zapisu) te se provodi putem njihove obrade.

Učenici rade s pomoćnim sredstvima ili pravim kovanicama. Zapisuju ih u obliku decimalnog zapisa te računaju u sklopu jednostavnih zadataka plaćanja ili dobivenog novca uz pomoć džepnog računala.

PP MAT SŠ D.3.1.	– prikuplja podatke	– opisuje podatke prikazane u tablici ili uz pomoć stupčastog dijagrama
Učenik prikupljene podatke prikazuje uz pomoć tablice i stupčastog dijagrama.	– razlikuje i razvrstava podatke prema obilježjima – organizira podatke u tablicu – crta stupčasti dijagram – čita podatke iz stupčastog dijagrama	

Sadržaj za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Podatci; obilježja podataka; tablični prikaz; stupčasti dijagram.

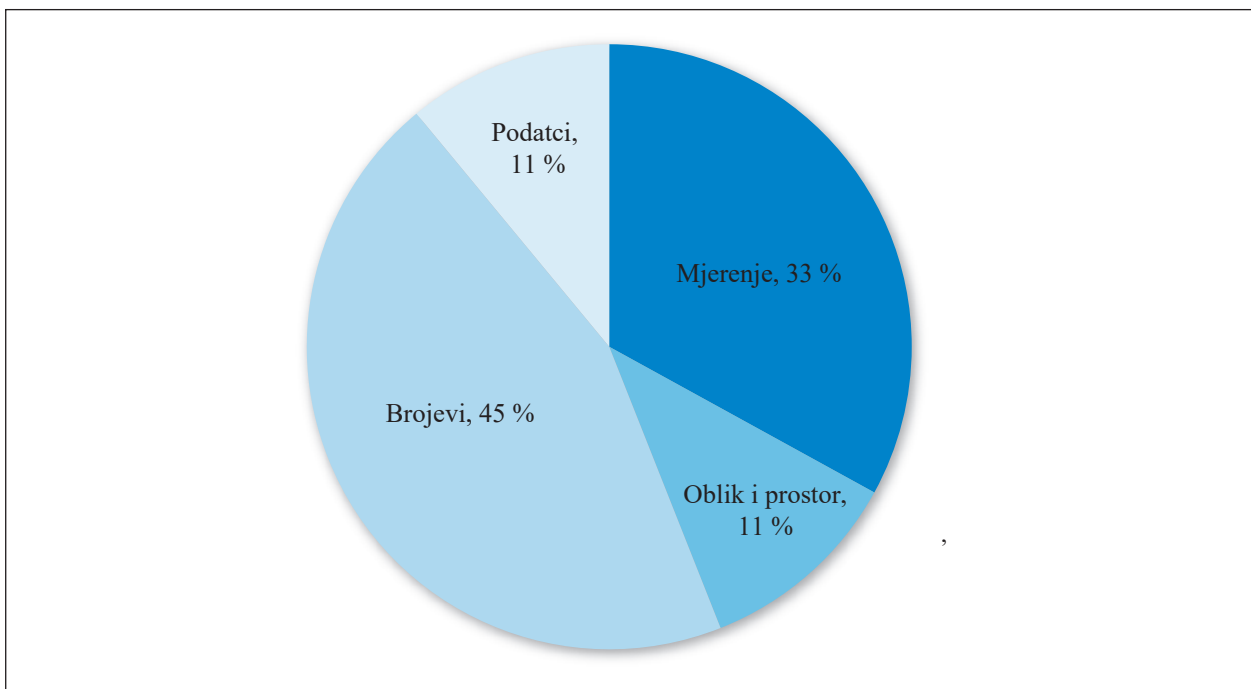
Preporuka za usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenici zapisuju podatke koje vide oko sebe, primjerice, boju očiju, kose, cipela/tenisica. Nakon što su prikupili podatke, razvrstavaju ih i upisuju u tablicu.

Tablicu može pripremiti nastavnik, a učenici koji to mogu, sami izrađuju tablicu.

Uz pomoć podataka iz tablice učenici crtaju stupčasti dijagram. Crtanje se može uvesti uz pomoć ishoda PP MAT SŠ B.3.1. (crta i očitava cjelobrojne koordinate točaka u prvom kvadrantu koordinatnog sustava).

Nastavnik za tumačenje podataka iz tablice ili stupčastog dijagrama priprema pitanja kao, primjerice, koliko je učenika plave kose, koliko učenica ima smeđe oči itd.

Slika 12. Struktura predmeta Matematika tijekom jedanaeste godine učenja i poučavanja

E. Povezanost s drugim predmetima i međupredmetnim temama

Planiranjem i povezivanjem matematike s drugim područjima kurikula, međupredmetnim temama i sadržajima ostalih predmeta te njihovom cjelovitom primjenom u svakodnevnom životu i radu, učenje i poučavanje matematike u potpunosti zaokružuje svoju svrhu.

Matematika se uči i poučava na primjerima i problemima koji se javljaju u svijetu koji nas okružuje te u drugim znanostima, baš kao što se i većina matematičkih koncepata izgradila s potrebom rješavanja životnih problema. Koristeći se dostignućima tehnologije, matematika osigurava alate za opisivanje ideja u svim područjima ljudskih djelatnosti. Upravo je ta njezina sveobuhvatnost pokretačka snaga mnogih učenikovih aktivnosti pri učenju i primjeni matematike.

Primjenom matematičkih i jezično-komunikacijskih vještina učenici s teškoćama u razvoju izražavaju svoje ideje, razvijaju komunikacijske vještine prilagođene različitim situacijama, kao i medijsku pismenost.

Razvijanjem prostornoga mišljenja i vizualizacije učenici razumijevaju svijet i prostor u kojemu žive, što pridonosi njihovoj koordinaciji te umjetničkom izražavanju.

Sudjelovanjem u projektima o zdravlju, sportu, okolišu, poduzetništvu i drugim temama, učenici primjenjuju matematička znanja, vještine i sposobnosti. To pridonosi razvoju njihovih socijalnih vještina, kulture i osobnosti te otkrivanju njihove uloge u razredu, skupini, društvu. Tako se matematika prožima sa stvarnim životom, potiču se znatiželja i pozitivan stav prema učenju i dubljemu povezivanju obrazovnih spoznaja i prirode svijeta.

Snažna i neraskidiva veza matematike s drugim područjima, međupredmetnim temama i predmetima kurikula pridonosi izgradnji temeljnih kompetencija samosvjesne osobe koja će primjenjivati matematička znanja i vještine u različitim domenama svojega života.

Odgojno-obrazovni ishodi predmetnog kurikula Matematike u posebnom programu za osnovnu školu i na njima temeljeni sadržaji učenja i poučavanja koreliraju (povezani su) sa svim predmetnim kurikulima i međupredmetnim temama. Pri poučavanju i učenju matematike u srednjim strukovnim školama koriste se primjeri iz struke kad god je to moguće, čime se stvaraju još jače veze matematičkih i strukovnih kompetencija.

U kurikulu Priroda i društvo poveznica su teme koje se odnose na oblik, prostor i vrijeme (oblici u prostoru, boje, odnosi u prostoru, računanje vremena). Uz Društvo se vežu sadržaji domene Čovjek i vrijeme (računanje vremena, određivanje vremenskog razdoblja), a s Prirodom sadržaji koji se odnose na elementarne pojmove iz fizike i kemije. Informatika i Matematika usko su povezane u većem dijelu kurikula, dok u Tehničkoj kulturi matematičke pojmove pronalazimo u mjerenju i određivanju količina. To se odnosi i na Domaćinstvo.

Likovna kultura poveznicu s Matematikom ostvaruje u elementima likovnog jezika kao što su crta, boja, niz, kontrast, ali i u konceptu prostora i prostornog oblikovanja.

U Glazbenoj kulturi nailazimo na ritam, kao i u Tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi, kao i oblik, položaj i brzinu.

Kurikule Hrvatskog jezika i Matematike povezuje jezično izražavanje i komunikacija, dok se odgojno-obrazovna očekivanja svih međupredmetnih tema realiziraju i tijekom nastave Matematike u skladu s razvojnim sposobnostima učenika i uz primjerenu podršku učitelja/nastavnika.

F. Učenje i poučavanje predmeta matematika

Iskustva učenja

Učenici se s osnovnim matematičkim konceptima susreću već od najranije dobi. Dobro strukturiran i pravilno metodički osmišljen i vođen nastavni proces temelji se upravo na ranim iskustvima i spoznajama učenika. Temelj za izgradnju osnovnih matematičkih kompetencija su vođeno promatranje te poticanje razvoja motoričkih i perceptivnih sposobnosti. Učenik promatra svijet oko sebe, uočava oblike, boje, međusobne položaje objekata, veličine i količine. Polazeći od konkretnoga, zornog grade se osnovna matematička znanja i vještine.

Jedan od najvažnijih obrazovnih/kognitivnih zadataka matematike jest razvijanje pojmovnoga i apstraktnog mišljenja te logičkog zaključivanja. Razvoj mišljenja bitno utječe na učenikovo matematičko iskustvo. Apstrahiranje se razvija slijedom I (iskustvo fizičkih predmeta) – G (govorni jezik koji opisuje to iskustvo) – S (slike koje pokazuju to iskustvo) – Z (pisani znakovi koji generaliziraju to iskustvo) (Vlahović-Štetić, Vizek-Vidović, 1998). Okruženje u kojem je učenik motiviran za učenje kreira se odabirom aktivnosti koje su u skladu s njegovim interesima. Proces edukacijsko-rehabilitacijske procjene, koja neminovno prethodi procesu poučavanja i na njega se nadovezuje, osigurava učitelju/nastavniku informacije o učenikovim odgojno-obrazovnim potrebama, njegovim interesima, jakim i slabim stranama i ostalim čimbenicima koji utječu na odabir odgovarajućih strategija podrške.

Učenici s teškoćama u razvoju često pokazuju nedovoljno poznavanje strategija učenja ili uporabu neodgovarajućih strategija. Kako bi učenik bio uspješan u učenju, potrebno ga je poticati na stvaranje rutina u učenju s obzirom na vrijeme i prostor te mu pružiti podršku u planiranju učenja tako da organizira prioritete u učenju, poučiti ga ulančavanju znanja i vještina te njihovoj primjeni u različitim područjima, poučiti ga različitim strategijama učenja te ga poticati na razmišljanje i evaluaciju vlastitog procesa učenja. Pri odabiru primjerenog oblika prilagodbe za pojedinog učenika s teškoćama valja voditi računa o individualnim potrebama i obilježjima učenika s teškoćama. Pri odabiru postupaka prilagođavanja moguće je prilagoditi nastavne sadržaje, ciljeve i ishode, kao i vrijeme usvajanja ili rada na zadatku, količinu pojmova, strategije i metode poučavanja i slično. Devet načina prilagodbe jednostavan je i pregledan način planiranja i prilagođavanja nastavnog procesa u skladu s individualnim potrebama svakog učenika, a odnose se na: količinu, vrijeme, stupanj potpore, iznošenje sadržaja, težinu, iskazivanje znanja, stupanj sudjelovanja, zamjenski cilj i zamjenski kurikulum (Krampač-Grljušić, A., 2018.). Svaka prilagodba podrazumijeva primjerene didaktičko-metodičke postupke u radu koji obuhvaćaju odabir primjerenih strategija i postupaka prilagođavanja u poučavanju sukladno sposobnostima učenika: perceptivno, spoznajno, govorno i prilagođavanje zahtjeva (Ivančić, Stančić, 2006.). Određivanjem učenikova preferiranog stila učenja i njegovim utjecajem na odabir poticaja i aktivnosti, postiže se veća učinkovitost procesa učenja i poučavanja.

Ishodi određeni kurikulumom nastavnog predmeta Matematika u posebnom programu ne ostvaruju se nužno onim redoslijedom kojim su navedeni. Važno je da se prvo usvoje ona znanja i vještine koja su preduvjet za formiranje daljnjih pojmova i koncepata. Stoga je nužno da se u prvom razredu osnovne škole prvo radi na ostvarivanju ishoda koji se odnose na upoznavanje oblika i odnosa u prostoru, a tek zatim na upoznavanju brojeva. U radu se slijedi načelo postupnosti: od poznatoga prema nepoznatom i od lakšega prema težem. S druge strane, ako znanja i vještine povezane s određenim ishodom nisu ostvarene na zadovoljavajućoj razini, to će znatno otežati ili čak onemogućiti stjecanje novih znanja i vještina. Zato je neophodno odabrati takve sadržaje, metode, oblike i aktivnosti koje će omogućiti učenicima da, u skladu sa svojim odgojno-obrazovnim potrebama, usvoje znanja i vještine definirane određenim ishodom.

Uloga učitelja i nastavnika

Uloga učitelja/nastavnika u radu s učenicima s teškoćama u razvoju odabrati je i primjenjivati prilagodbe postupaka učenja i poučavanja koji će omogućiti učenicima aktivno sudjelovanje u procesu učenja i poučavanja i razvoj kompetencija usvajanjem odgojno-obrazovnih ishoda. Prilagodbe se odabiru u skladu s odgojno-obrazovnim potrebama učenika utvrđenima na temelju stručne edukacijsko-rehabilitacijske procjene. Učitelj/nastavnik određuje aktivnosti i sadržaje, metode i oblike rada, kreira poticajno okruženje te vodi

i usmjerava učenika pružanjem odmjerene podrške. Odabire poticaje i izvore koji će učeniku omogućiti razumijevanje osnovnih matematičkih koncepata. Učitelj/nastavnik nudi i kreira didaktička sredstva koja podupiru učenikove vještine i znanja u području matematike.

Materijali i izvori

Prvi susret učenika s matematičkim pojmovima i konceptima mora biti putem izvorne stvarnosti. Osnovna matematička načela, poput kardinalnosti, uočava i usvaja upravo promatranjem i manipulacijom predmeta iz izvorne stvarnosti. Tek nakon toga se prelazi na rad s različitim didaktičkim sredstvima, primjerice, kockama za građenje, modelima geometrijskih tijela i likova, Numiconom, abakusom, matematičkom vagonom i digitalnim aplikacijama i sličnim. Koriste se i radni listovi, različite vježbenice koje odgovaraju potrebama učenika i samog nastavnog sadržaja. Pritom je uloga učitelja/nastavnika predložiti, odabrati i prilagoditi materijale tako da oni odgovaraju potrebama učenika i omogućuju učenje. Pod prilagodbom materijala podrazumijeva se grafičko, jezično i sadržajno (pre)oblikovanje teksta, uporaba podsjetnika i grafičkih organizatora za učenje, a prema potrebi i uvođenje potpomognute komunikacije (primjerice, grafički simboli, manualni znakovi ili uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije) ili uporaba asistivne tehnologije koja podrazumijeva širok raspon tehnoloških sredstava kojima se podupire proces učenja. Postoji i niz aplikacija koje su namijenjene uvježbavanju matematičkih pojmova, a primjerene su i učenicima s teškoćama (primjerice, Matematička igraonica, Domino brojilica, Matematički vrtuljak, Matific).

Naročito je važna uloga igre kao jednog od temeljnih oblika rada s učenicima. U nastavi Matematike igrom se mogu lakše i brže usvojiti osnovna matematička znanja i vještine poput prebrojavanja, pridruživanja broja količini, zbrajanja i oduzimanja brojeva itd. Najčešće su to igre kartama, kockama, jednostavne društvene ili prigodno osmišljene didaktičke igre, kao i elementarne i pokretne igre (primjerice, Care, care, gospodare; Dan – noć; igra skrivača i sl.).

Okruženje

Kako bi učenje i poučavanje bili poticajni i učinkoviti, potrebno je kreirati takvo okruženje koje kod učenika pobuđuje znatiželju i motivira ga za učenje. Okruženje poticajno za učenje podržavajuće je i ugodno za sve učenike, a posebno je važno za učenike s teškoćama. To je okruženje u kojem se njeguje različitost, poštuju osobne snage i slabosti suradničkim učenjem te učenje iz vlastitih i tuđih pogrešaka. U takvom okruženju učenikovo tijelo i um u stanju su opuštenosti, a tada je učenje najučinkovitije. Potiče se razvoj kognitivnih, socioemocionalnih i stvaralačkih sposobnosti. Premda se nastava Matematike većinom odvija u učionici, korisno je i nužno dio aktivnosti provesti uizvanučioničnoj nastavi. To se prvenstveno odnosi na aktivnosti opažanja oblika u prostoru i njihova međusobnog položaja, uspoređivanje veličina, različita mjerenja te uporabu novca. Učitelj/nastavnik treba tražiti i iskoristiti svaku priliku da omogući učenicima u svakodnevnim aktivnostima primjenu znanja i vještina stečenih na nastavi Matematike.

Određeno vrijeme

Kod odabira aktivnosti koje se planiraju provoditi, važan je čimbenik i vremenski interval. U radu s učenicima s teškoćama važno je pravilno odmjeriti vrijeme kako bi se zadržala pažnja i koncentracija te se izbjegla preopterećenost učenika. S obzirom na potrebu višekratnog ponavljanja sadržaja, nužno je osigurati svrsishodnu promjenu aktivnosti te obratiti pažnju na njezino trajanje kako bi se zadržala pažnja i ostvario cilj provedbe aktivnosti. Učitelj/nastavnik tijekom planiranja mora predvidjeti optimalan broj sati vježbanja i ponavljanja određenih nastavnih sadržaja.

Grupiranje učenika

Individualni rad i rad u malim grupama najčešći je oblik rada. U svrhu razvoja sposobnosti timskog rada, potrebno je planirati i aktivnosti koje su namijenjene radu u paru ili grupi. Suradničko učenje pokazalo se vrlo učinkovitim u radu s učenicima s teškoćama te ga je poželjno organizirati što češće uz odgovarajuću prilagodbu i vođenje od strane učitelja/nastavnika.

G. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda kurikula je proces koji za svrhu ima procjenu učinkovitosti učenja i poučavanja i služi kao temelj za daljnje planiranje odgojno-obrazovnog rada i određivanje primjerenih strategija podrške učenicima s teškoćama. Učitelj/nastavnik već tijekom planiranja izvedbenog kurikula određuje metode i tehnike vrednovanja te načine i oblike prilagodbe.

Vrednovanje mora biti planirano, redovito, sveobuhvatno i primjereno učeniku, mora odražavati i poznavanje procesa, osobitosti i konteksta učenja. Planiranost vrednovanja dokazuje se implementacijom metoda i tehnika vrednovanja u sve razine planiranja te u individualizirane kurikule učenika. Redovitost vrednovanja očitava se u kontinuiranom opažanju, praćenju i dokumentiranju učenikova učenja i napredovanja, dok se sveobuhvatnost odnosi na praćenje i vrednovanje učenikova znanja, vještina, stavova, interesa, aktivnosti, motivacije i samostalnosti. Primjerenost vrednovanja podrazumijeva primjenu načela i pristupa vrednovanja koji vrijede za sve učenike, ali i osiguravanje prilagodbi vrednovanja koje će svakom učeniku omogućiti ravnopravno sudjelovanje u odgojno-obrazovnome procesu.

U nastavnom predmetu Matematika u posebnom programu naglasak je na stjecanju predmatematičkih i matematičkih znanja i vještina, u prepoznavanju i opisivanju matematičkih pojmova, primjeni osnovnih računskih radnji, korištenju odgovarajućim matematičkim jezikom i prikazom za predstavljanje podataka.

Vrednovanje je kriterijsko, učitelj/nastavnik za svako vrednovanje određuje kriterije i predstavlja ih učenicima na njima razumljiv način. Vrednovanje mora biti usmjereno na unaprjeđivanje učenja i poučavanja. U nastavnom predmetu Matematika primjenjuju se sva tri pristupa vrednovanju.

U svim oblicima vrednovanja upotrebljavaju se različite metode i tehnike za praćenje i vrednovanje znanja, vještina i radnih navika, poput lista procjene i samoprocjene, izlaznih kartica, radnih listova, kvizova, preglednih mapa, rubrika za ocjenjivanje i sl.

Prilagodbe vrednovanja uključuju prilagodbe procesa vrednovanja, prilagodbe ispitnih materijala i sredstava te prilagodbe metoda vrednovanja. Prilagodbe procesa vrednovanja odnose se na prilagodbe trajanja ispitnih situacija, mogućnost stanki, mogućnost uporabe pomagala i asistivne tehnologije, pomoć druge osobe u izvođenju aktivnosti, motivirajuće usmjeravanje (hrabrenje, poticanje) i sl. Prilagodbe ispitnih materijala i sredstava uključuju drukčiji oblik pitanja, manji broj zadataka, drukčije postavljene zadatke (razdijeljeni po koracima, zadatci alternativnog tipa umjesto višestrukog izbora, zadatke povezivanja, sredivanja ili dopunjavanja itd., s uvođenjem perceptivne podrške i sl.) dok se prilagodbe metoda vrednovanja odnose na prilagodbe u usmenom ispitivanju, prilagodbe u pisanoj provjeri te prilagodbe u praktičnom radu. Osnovno je pravilo da se u vrednovanju primjenjuju iste prilagodbe kao i u ostalim etapama nastavnog procesa.

Vrednovanje za učenje odvija se tijekom nastavnog procesa. Cilj je praćenje učenikova napretka u odnosu na sebe samoga i utvrđivanje kvalitete njegova učenja. Učitelj/nastavnik i učenik dobivaju povratnu informaciju na kojoj se temelji daljnje učenje i poučavanje. Važno je pružiti kvalitetnu, afirmativnu, povratnu informaciju koja se temelji na jakim stranama i ostvarenim postignućima učenika te je usmjerena na njihovo unaprjeđivanje.

Vrednovanje kao učenje provodi se različitim oblicima samovrednovanja i vršnjačkog vrednovanja. Važno je učenike s teškoćama voditi i usmjeravati u tom procesu. Također je važno da učenici budu upoznati s načinima određivanja cilja učenja kako bi prema tome usmjerili svoj rad. Učiteljeva/nastavnikova uloga upoznavanje je s različitim strategijama učenja i podrška učeniku u odabiru one koja najbolje odgovara njegovu stilu učenja, interesima i sposobnostima te sadržajima učenja. Dobro je učenike uputiti na vođenje dnevnika učenja. Kao i kod vrednovanja za učenje, ovo vrednovanje ne rezultira brojčanom ocjenom već je fokus na samom procesu učenja i napretku učenja.

Vrednovanje naučenog primjenjuje se kao sumativni oblik vrednovanja i usmjeren je na produkt učenja – vrednuje se razina usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda ocjenom. Brojčane ocjene su numerički pokazatelj razine usvojenosti ishoda na ljestvici od pet stupnjeva – nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4) i odličan (5). Svaku brojčanu ocjenu nužno prati i bilješka koja predstavlja kratak pisani osvrt na

postignuće učenika, opisuje razinu usvojenosti određenog sadržaja uz strategije podrške koje su primijenjene s obzirom na opisanu aktivnost odnosno sadržaj. Zaključna ocjena iz predmeta temelji se na praćenju ostvarivanja ishoda putem svih triju oblika vrednovanja i ne predstavlja nužno aritmetičku sredinu brojčanih ocjena koje su rezultat procesa vrednovanja naučenog.

U nastavnome predmetu Matematika vrednovanje je sastavni dio procesa učenja i poučavanja koje daje obavijest o razini usvojenosti matematičkih znanja, razvijenosti matematičkih vještina i potiče izgradnju pozitivnoga stava učenika prema učenju matematike. Učenike prije poučavanja na razumljiv način valja upoznati s očekivanim ishodima i kriterijima vrednovanja koji ukazuju na njihovu ostvarenost. Potrebno je unaprijed planirati i najaviti što i kako se vrednuje.

Elementi vrednovanja u predmetnom kurikulumu Matematika jesu:

1. Usvojenost znanja i vještina

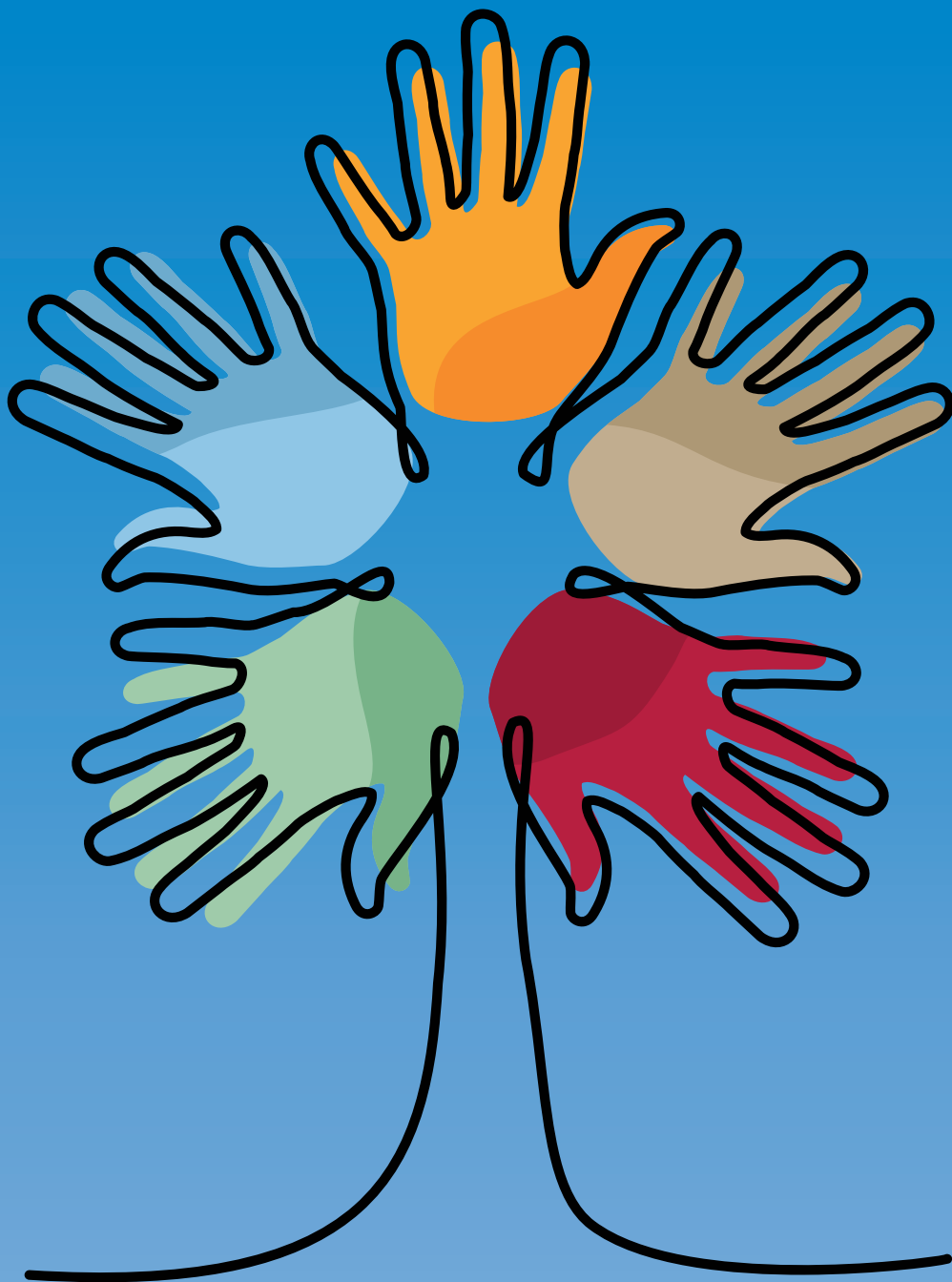
- opisuje matematičke pojmove
- odabire odgovarajuće i matematički ispravne procedure te ih provodi
- upotrebljava i povezuje matematičke koncepte

2. Matematička komunikacija

- koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, nazivlje) pri usmenome i pisanom izražavanju
- koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka
- svoje razmišljanje iznosi slikovno, pomoću nastavnih pomagala ili cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama
- primjereno se koristi tehnologijom.

Usvojenost znanja i vještina vrednuje se na onoj kognitivnoj razini koja je određena individualiziranim kurikulumom svakog učenika, dok se uspješnost u matematičkoj komunikaciji procjenjuje na temelju iskazane vještine i praćenja učenikove aktivnosti. Individualiziranim kurikulumom određuju se i prilagodbe vrednovanja za svakoga pojedinog učenika. Vrednuju se i ocjenjuju individualizirani ishodi ostvareni uz planiranu vrstu i razinu podrške. Učenike s teškoćama vrednuje se u odnosu na njihova postignuća i napredak u tim postignućima, a ne u odnosu na postignuća ostalih učenika.

U zaključnoj ocjeni podjednak udio čine ocjene iz obaju elemenata vrednovanja.

ISBN 978-953-8374-02-9

Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih